

Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

LENIN

TEOKSET

27

JULKAISTAAN
VKP(b):n IX EDUSTAJAKOKOUKSEN
JA SNTL:n NEUVOSTOJEN
II EDUSTAJAKOKOUKSEN
PÄÄTÖKSEN PERUSTEELLA

ИНСТИТУТ МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА
при ЦК КПСС

В. И. ЛЕНИН

СОЧИНЕНИЯ

Издание четвертое

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ
МОСКВА

NKP:n KK:n MARXISMIN-LENINISMIN
INSTITUUTTI

V. I. LENIN

TEOKSET

*Suomennos neljännestä
venäjänkielisestä painoksesta*

KARJALAN ASNT:n
VALTION KUSTANNUSLIIKE
PETROSKOI — 1960

V. I. LENIN

27
OSA

Helmikuu – heinäkuu 1918

ESIPUHE

Teosten kahdeskymmenes seitsemäs osa sisältää ne V. I. Leninin tuotteet, jotka hän on kirjoittanut vuoden 1918 helmikuun 21 pn ja heinäkuun 27 pn välisenä aikana.

Tämä osa sisältää selostuksia, puheita ja kirjoituksia, jotka kuvastavat Leninin toimintaa puolueen ja Neuvostovaltion johdossa kaudella, jolloin käytiin taistelua rauhasta, Neuvosto-Venäjän irrottamiseksi imperialistisesta sodasta vallankumouksen tietä, Neuvostovallan lujittamiseksi ja sosialistisen rakennustyön aloittamiseksi hengähdystauon aikana välittömästi Brestin rauhan solmimisen jälkeen.

Tässä osassa on huomattava sija asiakirjoilla, jotka on suunnattu Trotskin ja „vasemmistokommunistien” provokatorista politiikkaa vastaan, sellaista politiikkaa vastaan, jonka tarkoituksena oli syöstä sotaan nuori Neuvostotasavalta, jolla ei ollut vielä armeijaa. Niihin kuuluvat kirjoitukset: „Vallankumouksellisesta sanahelinästä”, „Rauha vai sota?”, „Raskas, mutta tarpeellinen opetus”, „Kummallista ja hirvittävää”, „Asialliselle pohjalle”, „Vakava opetus ja vakava vastuu” sekä selostukset ja loppulauseet rauhaa koskevasta kysymyksestä puolueen VII edustajakokouksessa ja Neuvostojen IV ylimääräisessä edustajakokouksessa.

Teoksessa „„Vasemmistolaisesta” lapsellisuudesta ja pikkuporvarillisuudesta” on tehty yhteenvetot taistelusta „vasemmistokommunisteja” vastaan Brestin rauhan ja sisäpolitiikan kysymyksissä sekä luonnehdittu „vasemmistokommunistit” „riehtaantuneen pikkuporvarin” etujen ilmentäjiksi ja „imperialistisen provokaation aseeksi”.

Tässä osassa on suuri sija tuotteilla, joissa käsitellään sosialistista rakennustyötä, yleiskansallisen tilinpidon ja valvonnan järjestämistä, työn tuottavuuden kohottamista, sosialistisen kilpailun kehittämistä ja uuden, proletaarisen kurinalaisuuden kasvattamista. Näihin tuotteisiin kuuluu Leninin kuuluisa teos „Neuvostovallan lähimmät tehtävät”. Tässä teoksessa Lenin hahmottelee sosialistisen rakennustyön ohjelman ja osoittaa, millä tavalla on luotava uudet, sosialistiset tuotantosuhteet.

Osaan kuuluvat asiakirjat: „Nälänhädästä. Kirje Pietarin työläisille” ja Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, Moskovan työläisten, talonpoikien ja puna-armeijalaisten edustajain Neuvoston ja ammattiliittojen yhteisessä istunnossa kesäkuun 4 p:nä pidetty „Selostus taistelusta nälänhätää vastaan” ja eräät muut teokset kuvastavat sosialistisen vallankumouksen kehkeytymistä maaseudulla, taistelua kulakistoa vastaan, avun järjestämistä maalaisköyhälistölle ja diktatuurivallan pystyttämistä elintarvikealalla.

Useissa Leninin puheissa ynnä muissa esiintymisissä käsitellään taistelua sisäistä ja ulkoista vastavallankumousta vastaan sekä Neuvostovallan puolustuksen järjestämistä. Näitä asiakirjoja ovat: „Puhe joukkokokouksessa Sokolnikin klubilla” kesäkuun 21 p:nä, „Puhe joukkokokouksessa Simonovskin kaupunkipiirissä” kesäkuun 28 p:nä, „Keskustelu „Izvestija VTsIK” lehden avustajan kanssa „vasemmisto”-eserrien kapinasta”, „Selostus Moskovan kuvernementin tehdaskomiteoiden konferenssissa” heinäkuun 23 p:nä ynnä muut.

Kahdenteenkymmenenteen seitsemänten osaan on otettu 17 sellaista asiakirjaa, jotka julkaistaan V. I. Leninin Teoksissa ensi kerran. Suurin osa näistä asiakirjoista luonnehtii Leninin toimintaa tasavallan puolustuksen järjestämiseksi saksalaisten imperialistien hyökkäyksen aikana ja ulkomaiden sotilaallisen interventio- ja kansalaissodan alussa. Niitä ovat: dekreetti „Sosialistinen isänmaa on vaarassa!”, „Kaikille edustajain Neuvostoille lähetettävän määräyksen luonnos”, jossa tähdennetään puolustautumisen välttämättömyyttä, koska rauhanneuvottelut saksalaisten kanssa mahdollisesti katkeavat, „Toimintaohjeita Vladivostokin Neuvostolle” sen johdosta, että japanilaiset olivat suorittaneet maihinnousun Vladivostokiin.

Uusien asiakirjojen joukkoon kuuluvat: „Sähkeiden vaihto J. V. Stalinin kanssa” Saksan lähettilään Mirbachin murhan ja „vasemmisto”-eserrien kapinan johdosta, „Lennätinkeskustelu J. V. Stalinin kanssa” vaikeasta elintarviketilanteesta Pietarissa ja Moskovassa, „J. V. Stalinin nimittäminen elintarvikeasiain johtajaksi etelä-Venäjäälle” ja „Sähke J. V. Stalinille”.

Kirjeessä Zinovjeville, Lashevitshille ja Stasovalle sekä „Lennätinsanomassa. Pietari, Smolnyi, Zinovjeville”, jotka nyt julkaistaan ensi kerran Teoksissa, Lenin paljastaa Zinovjevin hajottavan, valtionvastaisen menettelyn, kun tämä pidätti Pietarin työläisten lähettämistä rintamalle ja siten jarrutti maanpuolustuksen järjestämistä.

V. I. Leninin Teoksiin on otettu ensi kerran: kaksi asiakirjaa Sosialistisen Akatemian perustamisesta; kaksi asiakirjaa vallankumoustribunaleista — „Oikeusasiain komissariaatin kollegion jäsenille” ja „Ehdotus Kansankomissaarien Neuvoston päätöslauselmaksi”; kirje „VKP:n Keskuskomiteaan”, joka sisältää vastalauseen lahjusten otosta langetetun lievän tuomion johdosta; „Talouspolitiikan ja varsinkin pankkipolitiikan perusteet”; „Elintarvikehankintaryhmistä” — puhe Moskovon työläisten kokouksissa kesäkuun 20 pnä.

Teoksiin ensi kerran otettujen V. I. Leninin tuotteiden joukossa on „Vastalause Saksan hallitukselle Krimin miehittämisen johdosta”, joka on kirjoitettu toukokuun 11 pnä 1918 ja julkaistaan nyt ensi kerran.

V. I. LENIN
1918

VALLANKUMOUKSELISESTA SANAHELINÄSTÄ¹

Kun sanoin eräässä puoluekokouksessa, että vallankumouksellista sotaa koskeva vallankumouksellinen sanahelinä saattaa tuhota vallankumouksemme, niin minua moitittiin väittelytavan jyrkkyydestä. Mutta on olemassa seikkoja, jotka velvoittavat asettamaan kysymyksen suoraan ja nimittämään asioita niiden oikeilla nimillä, sillä muussa tapauksessa aiheutetaan korvaamatonta vahinkoa puolueelle sekä vallankumoukselle.

Vallankumouksellinen sanahelinä on vallankumouksellisten puolueiden sairautena useimmiten sellaisissa tilanteissa, kun nuo puolueet ylläpitävät suoraan tai välillisesti proletaaristen ja pikkuporvarillisten ainesten välistä yhteyttä, liittävät, punovat ne yhteen ja kun vallankumouksellisten tapahtumien kulussa esiintyy suuria ja äkillisiä muutoksia. Vallankumouksellinen sanahelinä on vallankumouksellisten tunnusten toistamista ottamatta huomioon olemassa olevia objektiivisia, kyseisestä tilanteenmuutoksesta, kyseisestä asiaintilasta aiheutuvia olosuhteita. Erinomaisia, mukaansa tempaavia, päihdyttäviä tunnuksia, jotka ovat vailla maaperää — siinä vallankumouksellisen sanahelinän olemus.

Kun tarkastelemme vain tärkeimpiä niistä monista argumenteista, joiden mukaan olisi nyt, tammi- ja helmikuussa 1918, ryhdyttävä vallankumoukselliseen sotaan Venäjällä ja vertaamme objektiivista todellisuutta tähän tunnukseen, saamme vastauksen kysymykseen, olenko luonnehtinut asian oikein.

1

Lehdistössämme on aina kirjoitettu, että on valmisteltava vallankumouksellista sotaa — siinä tapauksessa, että sosialismi voittaa yhdessä maassa ja kapitalismi säilyy naapurimaissa. Se on kiistatonta.

Herää kysymys, miten tuo valmistelu on tapahtunut *käytännössä* Lokakuun vallankumouksemme jälkeen?

Tuo valmistelu on tapahtunut siten, että meidän on pitänyt kotiuttaa armeija, meidän on ollut pakko tehdä se, on ollut pakko niin ilmeisten, painavien ja kiistattomien syiden vuoksi, ettei ylipäänsä ole kuulunut yhtään ääntä kotiuttamista vastaan, puhumattakaan siitä, että puolueessa olisi syntynyt kotiuttamista vastustava „virtaus” tahi mieliala. Ken haluaa *mieltä* sellaisen originellin ilmiön luokkaperusteita kuin on armeijan kotiuttaminen sosialistisessa Neuvostotasavallassa, joka ei ole päättänyt sotaa imperialistista naapurivaltiota vastaan, hän löytää suuremmita ponnisteluitta nuo perusteet pientalonpoikaisen, takapajuksen maan yhteiskunnallisesta rakenteesta, maan, joka kolme vuotta kestäneen sodan jälkeen on joutunut äärimmäiseen rappiotilaan. Monimiljoonaisen armeijan kotiuttaminen ja *vapaaehtoisuuden* pohjalle rakentuvan Punaisen Armeijan² perustamistyön alullepano — sellaisia ovat tosiasiat.

Vertailkaa toisiinsa näitä tosiasioita ja sanoja vallankumoukselliseen sotaan ryhtymisestä vuoden 1918 tammi- ja helmikuussa, niin teille käy selväksi vallankumouksellisen sanahelinän olemus.

Ellei esimerkiksi Pietarin ja Moskovan järjestöjen harjoittama vallankumouksellisen sodan „puolustelu” olisi sanahelinää, niin loka- — tammikuussa olisimme saaneet nähdä toisenlaisia *tositapahtumia*: olisimme saaneet nähdä niiden käyvän päättäväistä taistelua kotiuttamista vastaan. Mitään sellaista ei kuitenkaan ole tapahtunut.

Olisimme saaneet nähdä pietarilaisten ja moskovaalaisten lähettävän *kymmeniä tuhansia* agitaattoreita ja sotilaita rintamalle ja kuulla sieltä joka päivä uutisia näiden kampaailusta kotiuttamista vastaan, tuon kampaailun saavutuksista ja kotiuttamisen keskeyttämisestä.

Mitään sellaista ei ole ollut.

Olisimme saaneet kuulla satoja uutisia Punaiseksi Armeijaksi järjestäytyvistä rykmenteistä, jotka pakkokeinoin pysähdyttävät kotiuttamisen ja aloittavat uudelleen puolustus- ja linnoitustyöt saksalaisen imperialismiin mahdollista hyökkäystä vastaan.

Mitään sellaista ei ole ollut. Kotiuttaminen on täydessä käynnissä. Vanhaa armeijaa ei ole olemassa. Uusi on vasta syntymässä.

Ken ei halua tuudittaa itseään sanoilla, julkilausumilla ja huudahduksilla, hän ei voi olla näkemättä, että helmikuussa 1918 esitetynä vallankumouksellisen sodan „tunnus” on mitä tyhjänpäiväisin korulause, jonka takana ei ole mitään reaalista eikä objektiivista. Tunne, toivomus, suuttumus, kiihtymys — siinä tuon tunnuksen ainoa sisältö tällä hetkellä. Ja tunnusta, jolla on vain tällainen sisältö, juuri sanotaankin vallankumoukselliseksi korulauseeksi.

Oman puolueemme ja koko Neuvostovallan teot, Pietarin ja Moskovan bolshevikkien teot ovat osoittaneet, että Punaisen Armeijan perustamisessa vapaaehtoisista ei *toistaiseksi* ole onnistuttu pääsemään ensi askeleita pitemmälle. Kun tältä epämieluiselta tosiasialta, mutta kuitenkin tosiasialta, piiloudutaan julkilausumien taakse ja samaan aikaan ollaan asettamatta esteitä kotiuttamiselle ja myös *vastustamatta* sitä, niin se merkitsee itsensä huumuamista sanojen helinällä.

Kuvaavana vahvistuksena sanotulle on se tosiasia, että esimerkiksi puolueemme KK:ssa erillisrauhan huomattavien vastustajien *enemmistö* äänesti vallankumouksellista sotaa *vastaan*, äänesti vastaan sekä tammi- että helmikuussa³. Mitä tämä tosiasia merkitsee? Se merkitsee, että kaikki ne, jotka eivät pelkää katsoa totuutta silmiin, myöntävät vallankumouksellisen sodan mahdottomuuden.

Tällaisissa tapauksissa totuus kierretään tahi yritetään kiertää verukkeilla. Tarkastelkaamme noita verukkeita.

2

Ensimmäinen veruke. Vuoden 1792 Ranska oli yhtä suuressa rappiotilassa, mutta vallankumouksellinen sota paransi kaiken, elähdytti kaikkia, sai aikaan innostusta ja voitti kaiken. Vain ne, jotka eivät usko vallankumoukseen,

vain opportunistit voivat meidän vallankumouksemme, syvemmän vallankumouksen oloissa esiintyä vallankumouksellista sotaan vastaan.

Vertailkaamme tätä veruketta eli tätä argumenttia tosiasioihin. Tosiasia on se, että XVIII vuosisadan lopulla Ranskassa muodostui *ensin* uuden, korkeamman tuotantotavan *taloudellinen* perusta ja vasta sen tuloksena, päälysrakenteena oli mahtava vallankumouksellinen armeija. Ranska heitti ennen muita maita harteiltaan feodalismiin, lakaisi sen pois *monia vuosia jatkuneen* voittoisan vallankumouksen *jälkeen*, nostatti mistään sodasta väsymättömän kansan, joka oli valloittanut vapauden ja maan ja voimistunut feodalismiin poistamisen tuloksena, nostatti tuon kansan sotaan eräitä taloudellisesti ja poliittisesti takapajuisia kansoja vastaan.

Vertailkaa toisiinsa tätä tosiasiaa ja nykyistä Venäjää. Tavaton väsymys sotaan. Uutta taloudellista järjestelmää, korkeampitasoisempaa kuin on teknillisesti hyvin varustetun Saksan järjestynyt valtiokapitalismi, ei *vielä* ole olemassa. Sitä vasta luodaan. Meidän talonpoikamme on vasta saanut lain maan sosialisoinnista ⁴, mutta hän ei ole saanut vielä yhtään vuotta tehdä työtä vapaasti (vapaana tilanherrasta ja sodan kärsimyksistä). Meidän työmiehemme on alkanut karistaa harteiltaan kapitalistia, mutta hän ei ole vielä ehtinyt järjestää tuotantoa, tuotteiden vaihtoa, viljalla varustelua eikä *kohottaa* työn tuottavuutta.

Siihen suuntaan olemme kulkeneet, sille tielle olemme astuneet, mutta on selvää, että uutta, taloudellisesti korkeampaa järjestelmää *ei vielä ole olemassa*.

Voitettu feodalismi, vakiinnutettu porvarillinen vapaus, kylläinen talonpoika feodaalisia maita vastassa — siinä vuosina 1792—1793 sota-alalla tapahtuneiden „ihmeiden” taloudellinen perusta.

Nälkiintynyt ja sodan näännyttämä, sodan viiltämien haavojen paranteluun vastikään ryhtynyt pientalonpoikainen maa teknillisesti ja organisatorisesti korkeampaa työn tuottavuutta vastassa — sellainen on objektiivinen tilanne vuoden 1918 alussa.

Senpä vuoksi kaikki vuoden 1792 muistelut y.m.s. ovat pelkkää vallankumouksellista sanahelinää. Toistellaan tunnuksia, sanoja ja taistelukutsuja, mutta pelätään objektiivisen todellisuuden erittelyä.

3

Toinen veruke. Saksa „ei voi hyökätä”, *sen* kasvava vallankumous ei anna tehdä sitä.

Sitä argumenttia, että saksalaiset „eivät voi hyökätä”, erillisrauhan vastustajat toistelivat tammikuussa ja helmikuun alussa 1918 miljoonia kertoja. Varovaisimmat heistä määrittelivät, tietysti osapuilleen, 25—33 prosenttiseksi sen mahdollisuuden, että saksalaiset eivät voi hyökätä.

Tosiasiat ovat kumonnet nämä laskelmat. Erillisrauhan vastustajat yrittävät hyvin usein tässäkin kiertää tosiasioita peläten niiden rautaista logiikkaa.

Mikä oli alkujuurena virheelle, joka oikeiden vallankumousmiesten (eikä tunnevallankumouksellisten) pitää osata tunnustaa ja sulattaa?

Sekö, että me olemme yleensä manöveroineet ja agitoinneet rauhanneuvottelujen *yhteydessä*? Ei. Ei se. Manöverointi ja agitointi olivat tarpeen. Mutta piti myös määritellä „oma aikansa” niin manöveroinnille ja agitoinnille — kunnes saattoi manöveroida ja agitoida — kuin myös kaikkien manööverien lopettamiselle, kun kysymys nousi kärkeväenä päiväjärjestykseen.

Virheen alkujuuri oli se, että meidän ja Saksan vallankumouksellisten työläisten vallankumouksellinen yhteistyö korvattiin sanahelinällä. Me olemme auttaneet Saksan vallankumouksellisia työläisiä ja autamme edelleenkin heitä kaikella millä vain voimme — veljeilyllä, agitaatiolla, julkaisemalla salaisia sopimuksia j.n.e. Se on ollut käytännöllistä, asiallista apua.

Sen sijaan eräiden toveriemme sanat: „saksalaiset eivät voi hyökätä” olivat korulause. Meillä itsellämme oli vast'ikään vallankumous. Me kaikki tiedämme mainiosti, miksi Venäjällä oli vallankumous helpommin *aloitettavissa* kuin Euroopassa. Me näimme, ettemme voineet ehkäistä Venäjän imperialismin hyökkäystä kesäkuussa 1917, vaikka meillä oli jo ollut vallankumous, joka ei ollut ainoastaan alkanut ja kukistanut monarkiaa, vaan myös luonut kaikkialle Neuvostoja. Me näimme, me tiesimme, me selitimme työläisille: sotia käyvät hallitukset. Porvarillisen sodan lopettamiseksi on kukistettava porvarillinen hallitus.

Sanat: „saksalaiset eivät voi hyökätä” merkitsivät samaa kuin sanat: „me tiedämme, että Saksan hallitus kukistetaan

lähi viikkojen aikana". Todellisuudessa me emme sitä tietäneet emmekä voineet tietää, ja sen vuoksi nuo sanat olivat korulause.

On eri asia olla vakuuttunut Saksan vallankumouksen kypsymisestä ja auttaa vakavasti tuota kypsymistä, edistää voimien mukaan tuota kypsymistä *työllä*, agitaatiolla, veljeilyllä, millä hyvänsä, kunhan vain *työllä*. Sitä on vallankumouksellinen proletaarinen internationalismi.

Ja eri asia on sanoa suoraan tai välillisesti, avoimesti tai peitellysti, että Saksan vallankumous *on jo kypsynyt* (vaikkei se ilmeisesti olekaan siten), ja perustaa taktiikkansa siihen. Siinä ei ole hituistakaan vallankumouksellisuutta, se on vain sanahelinää.

Se on alkujuurena virheelle, joka esiintyy „korskeana, räikeänä, tehoisana, helskyvänä" väitteenä: „saksalaiset eivät voi hyökätä".

4

Vain tämän sanahelinäjärjettömyyden toisintoa on sanonta: „tekemällä vastarintaa Saksan imperialismille me autamme Saksan vallankumousta, me lähennämme siten Liebkechtin voittoa Vilhelmistä".

Tietenkin Liebkechtin voitto — joka on mahdollinen ja kiertämätön silloin, kun Saksan vallankumous kehkeytyy ja kypsyy — pelastaa meidät kaikilta kansainvälisiltä vaikeuksilta, pelastaa myös vallankumoukselliselta sodalta. Liebkechtin voitto pelastaa meidät minkä tahansa tyhmyytemme seurauksilta. Mutta antaako se oikeuden tyhmyyden tekoon?

Auttaako millainen tahansa Saksan imperialismille tehty „vastarinta" Saksan vallankumousta? Ken haluaa edes hiukan ajatella tai vaikkapa vain muistella Venäjän vallankumousliikkeen historiaa, hän havaitsee vaivatta, että vallankumousta edistää ainoastaan *tarkoituksenmukainen* taantumukselle tehty vastarinta. Venäjän puolivuosisataisen vallankumousliikkeen aikana olemme tulleet tietämään ja näkemään suuren määrän esimerkkejä epätarkoituksenmukaisesta vastarinnasta taantumukselle. Me marxilaiset olemme aina olleet ylpeitä siitä, että ottamalla tarkoin huomioon joukkojen voimat ja luokkien suhteet olemme määritelleet tietyn taistelumuodon tarkoituksenmukaisu-

den. Olemme sanoneet: kapina ei ole aina tarkoituksenmukaista, ilman tiettyjä edellytyksiä, joukkojen valmiutta se on seikkailua; me olemme hyvin usein tuominneet sankarillisimmatkin yksilöllisen vastarinnan muodot pitäen niitä tarkoituksettomina ja vahingollisina vallankumouksen kannalta katsoen. Vuonna 1907, katkeran kokemuksen perusteella, me hylkäsimme tarkoituksettomana vastarinnan tekemisen III Duumaan osallistumiselle j.n.e. j.n.e.

Saksan vallankumouksen auttamiseksi on joko rajoitettava propagandaa, agitaatioon ja veljeilyyn, kunnes saadaan voimia lujaan, vakavaan ja ratkaisevaan iskuun avoimessa sotilaallisessa yhteenotossa tai kapinassa, tahi on lähdeittävä kapinaan *tietäen*, ettei siten auteta vihollista.

Kaikille (paitsi ehkä sanahelinän kokonaan päihdyttäneille) on selvää, että jos vakava kapina tai sotilaallinen yhteenotto aloitetaan, *vaikka tiedetään*, ettei ole voimia, ettei ole armeijaa, niin se on seikkailua, joka ei auta saksalaisia työläisiä, vaan vaikeuttaa heidän taisteluaan, helpottaa heidän vihollisensa ja meidän vihollisemme asiaa.

5

Sitten on vielä veruke, joka on niin lapsellisen naurettava, etten olisi milloinkaan uskonut tuollaista argumenttia mahdolliseksi, ellen olisi kuullut sitä omin korvin.

„Sanoivathan opportunistit meille lokakuussakin, ettei meillä ole voimia, ei ole sotaväkeä, ei ole konekiväärejä, ei ole sotatekniikkaa, mutta kaikki tuo ilmaantui taistelussa, kun alkoi luokan taistelu luokkaa vastaan. Tuo kaikki ilmaantuu niin ikään Venäjän proletariaatin taistelussa Saksan kapitalistiluokkaa vastaan, avuksemme tulee saksalainen proletaari”.

Lokakuussa asia oli siten, että me otimme tarkasti huomioon nimenomaan *joukkojen* voimat. Me emme vain luuleet, vaan Neuvostojen *laajojen* vaalien kokemuksen perusteella *tiesimme* varmasti, että valtaenemmistö työläisiä ja sotilaita oli syyskuussa ja lokakuun alussa *jo* siirtynyt meidän puolellemme. Me tiesimme esimerkiksi Demokraattisessa neuvottelukokouksessa⁵ suoritetusta äänestyksestä, että talonpoikaistonkin keskuudessa koalitio on ajautunut karille ja siis meidän asiamme on *jo* voittanut.

Nämä olivat Lokakuun kapinataistelun *objektiivisia* edellytyksiä:

1) sotamiesten yllä ei ollut enää keppiä: sen oli murskannut vuoden 1917 helmikuu (Saksa ei vielä ollut kypsinyt „omaa” helmikuutaan varten);

2) sotamiehet olivat jo kokeneet ja suorittaneet loppuun, samoin kuin työläisetkin, tietoisin, harkitun, tajutun *erkänemisensä* koalitiosta.

Siitä, vain siitä johtui, että *tunnus* „kapinan puolesta” *oli lokakuussa oikea* (tämä tunnus olisi ollut virheellinen heinäkuussa, jolloin me *emme* sitä esittäneetkään).

Lokakuun opportunistien⁶ virhe ei ollut siinä, että he „pitivät huolta” objektiivisista edellytyksistä (vain lapset saattavat niin luulla), vaan siinä, että he arvioivat *väärin tosiasioita*, tarkastelivat pikkuseikkoja, näkemättä *tärkeintä*: Neuvostojen kääntymistä sovittelijain puolelta meidän puolellemme.

Kun asetetaan rinnakkain sotilaallinen yhteenotto Saksan kanssa (joka ei vielä ole kokenut „omaa” helmikuutaan eikä omaa „heinäkuutaan” puhumattakaan lokakuusta), Saksan, jolla on *monarkistinen* porvarillis-imperialistinen hallitus, ja lokakuun kapinataistelu Neuvostojen vihollisia vastaan, Neuvostojen, jotka olivat kypsyneet helmikuusta 1917 ja tulleet täysin kypsiksi syys- ja lokakuussa, niin se on selaista lapsellisuutta, että sitä kannattaa vain sormella osoittaa. Sellaisiin järjettömyyksiin sanahelinä saattaa ihmiset!

6

Toisenlaatuinen veruke: „Mutta Saksa tukahduttaa meidät taloudellisesti erillisrauhan sopimuksella, ottaa meiltä hiilen, viljan, saattaa meidät velkaorjuuteen”.

Rikkiviisas argumentti: on lähdettävä sotilaalliseen yhteenottoon *ilman armeijaa*, vaikka tuon yhteenoton ilmeisenä seurauksena on sekä velkaorjuus että sorto, sekä viljan poisotto ilman mitään vastiketta että Serbian ja Belgian asemaan joutuminen,— on lähdettävä siihen, sillä *muutoin* sopimuksesta tulee epäedullinen, Saksa perii meiltä vähittäismaksuina pakkoveroa 6 tahi 12 miljardia, viljaa koneista y.m.

Voi noita vallankumouksellisen korulauseen sankareital Hylätessään imperialistisen „orjuuden” he vaikenevat

vaatimattomasti siitä, että jos halutaan lopullisesti vapautua velkaorjuudesta, *on kukistettava* imperialismi.

Me solmimme epäedullisen sopimuksen ja erillisrauhan, koska tiedämme, että *nyt* emme ole vielä valmiit vallankumoukselliseen sotaan, että on osattava odottaa (niin kuin me odotimme sietäessämme kerenskiläistä orjuutta, sietäessämme porvaristomme harjoittamaa orjuutusta heinäkuusta lokakuuhun), odottaa niin kauan kunnes vankistumme. Niinpä siis, *jos on mahdollista* saada äärettömän epäedullinen erillisrauha, *on se välttämättä otettava vastaan* pitäen silmällä *vielä* heikon sosialistisen vallankumouksen etuja (sillä Saksassa kypsyvä vallankumous ei ole *vielä* tullut meidän, venäläisten, avuksi). Vain siinä tapauksessa, jos erillisrauhan saaminen on *aivan* mahdotonta, pitää heti ryhtyä taisteluun — *ei siksi, että se olisi oikeaa taktiikkaa, vaan siksi, ettei silloin ole valinnan varaa*. Kun erillisrauhan saaminen on mahdotonta, niin on mahdotonta myös väitellä tuosta tai tästä taktiikasta. On vain välttämättä tehtävä mitä raivokkainta vastarintaa. Mutta niin kauan kuin on valinnan varaa, on valittava erillisrauha ja äärettömän epäedullinen sopimus, sillä se on kuitenkin sata kertaa parempi kuin Belgian asema.

Kuukausi kuukaudelta me tulemme vahvemiksi, vaikka olemme vielä nyt heikkoja. Sosialistinen maailmanvallankumous kypsyy Euroopassa kuukausi kuukaudelta, vaikka se ei ole nyt vielä täysin kypsynyt. Siksi... siksi, päättelevät „vallankumousmiehet” (voi kiusanhenkiä...), taisteluun on ryhdyttävä silloin, kun kuukausi kuukaudelta *heikkenevä* (Saksassa hitaasti, mutta varmasti kypsyvän vallankumouksen vuoksi heikkenevä) Saksan imperialismi on *ilmeisesti* meitä voimakkaampi.

Tunne-„vallankumousmiehet” järkeilevät erinomaisesti, he järkeilevät mainiosti!

7

Viimeinen ja kaikkein „rohkein”, laajimmalti levinnyt veruke: „Säädytön rauha on häpeä, se on Latvian, Puolan, Kuurinmaan ja Liettuan pettämistä”.

Onko ihme, että nimenomaan venäläiset *porvarit* (ja heidän hännystelijänsä novyilutshilaiset⁷, delonarodalaiset⁸,

novajazhiznilaiset ⁹⁾ kehittelevät innokkaimmin tätä muka internationalistista argumenttia?

Ei, se ei ole ihme, sillä tämä argumentti on ansa, johon porvaristo raahaa venäläisiä bolshevikkeja tietoisesti, ja osa bolshevikeista joutuu tuohon ansaan tiedottomasti, rakkaudesta korulauseisiin.

Tarkastelkaamme tätä argumenttia teoreettisesti: mikä on tärkeämpää, kansakuntien itsemääräämisoikeus vai sosialismi?

Sosialismi on tärkeämpää.

Voidaanko sen takia, että on rikottu kansakuntien itsemääräämisoikeutta, antaa sosialistinen Neuvostotasavalta raadeltavaksi, voidaanko se asettaa imperialismiin iskujen alle hetkellä, jolloin imperialismi on ilmeisesti voimakkaampi, Neuvostotasavalta ilmeisesti heikompi?

Ei. Ei voida. Se ei ole sosialistista, vaan *porvarillista* politiikkaa.

Edelleen. Olisiko rauha *vähemmän* häpeällinen, vähemmän anastusluontoinen siinä tapauksessa, jos „meille” palautetaan Puola, Liettua ja Kuurinmaa?

Venäläisen porvarin näkökannalta *olisi*.

Internationalistisocialistin näkökannalta *ei olisi*.

Sillä vapautettuaan Puolan (mitä eräät *porvarit* Saksassa yhteen aikaan halusivat) Saksan imperialismi kuristaisi *vieläkin kovemmin* Serbiaa, Belgiaa y.m.

Se, että Venäjän porvaristo pauhaa „säädtyöntä” rauhaa vastaan, ilmentää oikein sen luokkaetuja.

Mutta kun eräät (korulausepaistetta potevat) bolshevikit toistelevat tuota argumenttia, niin se jo panee suremaan.

Katsokaapa englantilais-ranskalaisen porvariston menettelyä kuvaavia *tosiasioita*. Se yrittää nyt kaikin mokomin saada meidät sotaan Saksaa vastaan, lupaillee meille miljoonittain hyvää, saappaita, perunaa, ammuksia, vetureita (luotolla... se ei ole „velkaorjuutta”, älkää pelätkö! se on „vain” luotto!). Se haluaa, että me *nyt* sotisimme Saksaa vastaan.

On ymmärrettävää, miksi sen täytyy sitä haluta: ensinnäkin siksi, että me pidättäisimme vastassamme osan saksalaisten voimista. Toiseksi siksi, että Neuvostovalta saataisi romahtaa helpoimmin ennenaikaisessa sotilaallisessa yhteenotossa Saksan imperialismiin kanssa.

Englantilais-ranskalainen porvaristo virittää meille ansaa: menkääpä, hyvät ystävät, sotaan *nyt*, me hyödyimme siitä tavattomasti. Saksalaiset rosvoavat teidät, „tienaavat” Idässä, antavat huokeammasta Lännessä, ja saman tien Neuvostovalta suistuu... Sotikaa, hyvät „liittolais”-bolshevikit, me autamme teitä!

Ja „vasemmistolaiset” (voi kiusanhenkiä) bolshevikit ¹⁰ työntyvät ansaan ladellen mitä vallankumouksellisimpia korulauseita...

Niin, niin, eräänä pikkuporvarillisuuden jälkien ilmentymänä on taipuvaisuus vallankumoukselliseen sanahelinään. Se on vanha totuus, vanha tarina, josta tulee liian usein uusi...

8

Kesällä 1907 puolueemme poti tiettyssä suhteessa samanlaista vallankumouksellisen sanahelinän tautia.

Pietari ja Moskova, melkein kaikki bolshevikit olivat III Duuman boikotoinnin kannalla, vaihtoivat objektiivisen erittelyn „tunteeseen”, työntyivät ansaan.

Tauti on uusiintunut.

Aika on nyt vaikeampaa. Kysymys on miljoona kertaa tärkeämpi. Tällaisena aikana sairastuminen merkitsee vallankumouksen panemista tuholle alttiiksi.

On taisteltava vallankumouksellista sanahelinää vastaan, täytyy taistella, välttämättä täytyy taistella, ettei meistä sitten joskus päästäisi sanomaan katkeraa totuutta: „vallankumouksellista sotaa koskeva vallankumouksellinen sanahelinä tuhosi vallankumouksen”.

„Pravda” № 31, helmikuun 21 p:nä 1918

Allekirjoitus: *Karpov*

„Izvestija VTsIK” № 43,
maaliskuun 8 p:nä 1918

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstistä, joka on tarkastettu
„Izvestija VTsIK” lehden
tekstin mukaan

SOSIALISTINEN ISÄNMAA ON VAARASSA! ¹¹

Pelastaaksemme nääntyneen, raadellun maan uusilta sodan koettelemuksilta me suostuimme kantamaan mitä raskaimman uhrin ja ilmoitimme saksalaisille, että suostumme allekirjoittamaan heidän rauhanehtonsa ¹². Helmikuun 20 (7) päivän illalla rauhanneuvottelijamme matkustivat Rozittenista Väinänlinnaan, *mutta tähän mennessä emme kuitenkaan ole saaneet vastausta*. Saksan hallitus nähtävästi vitkuttaa vastauksen antamista. Se ei näy haluvan rauhaa. Täyttäen kaikkien maiden kapitalistien antamaa tehtävää Saksan militarismi *aikoo kuristaa venäläiset ja ukrainalaiset työläiset ja talonpojat, palauttaa maat tilanherroille, tehtaot pankkiireille ja vallan monarkialle*. Saksalaiset kenraalit aikovat pystyttää oman komentonsa Pietarissa ja Kieivissä. *Sosialistinen Neuvostotasavalta on mitä suurimmassa vaarassa*. Siihen hetkeen saakka, jolloin Saksan proletariaatti nousee kapinaan ja voittaa, Venäjän työläisten ja talonpoikain pyhänä velvollisuutena on Neuvostojen tasavallan antaumuksellinen puolustaminen porvarillis-imperialistisen Saksan sotalaumojia vastaan. Kansankomissaarien Neuvosto päättää: 1) *Maan kaikki voimat ja resurssit asetetaan täydellisesti palvelemaan vallankumouksellista puolustusta*. 2) *Kaikkien Neuvostojen ja valtakumouksellisten järjestöjen tehtäväksi annetaan puolustaa jokaista taisteluasemaa viimeiseen hengenvetoon saakka*. 3) Rautatiejärjestöjen ja niiden kanssa yhteistyössä olevien Neuvostojen velvollisuutena on estää kaikin voimin vihollista käyttämästä hyväkseen liikennelaitosta; peräännyttäessä radat on tuhottava, rautatierakennukset räjäytettävä ja poltettava; liikkuva rautatiekalusto — vaunut ja veturit — on lähetettävä viipymättä itään, sisämaahan.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЕ ОТЕЧЕСТВО ВЪ ОПАСНОСТИ!

Чтоб спасти изурнувшую, истерзанную страну от новых военныххъ испытаній, мы пошли на величайшую жертву и объявили нѣмцамъ о нашемъ согласіи подписать ихъ условия мира

Наши парламентары 20 (7) февраля, вечеромъ, выѣхали изъ Рѣжицы въ Двинскъ и до сихъ поръ нѣтъ отвѣта.

Нѣмецкое правительство очевидно, медлитъ отвѣтомъ. Оно явно и не хочетъ мира. Выполняя порученіе капиталистовъ всѣхъ странъ германскій милитаризмъ хочетъ задуть русскихъ и украинскихъ рабочихъ и крестьянъ, вернуть земли помѣщикамъ, фабрики и заводы — банкирамъ, власть монархіи

Германскіе генералы хотятъ установить свой „порядокъ“ въ Петроградѣ и въ Києвѣ

Соціалистическая Республика Советовъ находится въ величайшей опасности.

До того момента, какъ поднимется и побѣдитъ пролетаріатъ Германіи, священнымъ долгомъ рабочихъ и крестьянъ России является беззастѣная защита Республики Советовъ противъ полчищъ буржуазно-империалистской Германіи.

Советъ Народныхъ Комиссаровъ постановляетъ:

1) Всѣ силы и средства страны цѣлкомъ предоставляются на дѣло революціонной обороны.

2) Всѣмъ Советамъ и Революціоннымъ организациямъ вменяется въ обязанность защищать данную позицію до послѣдней капли крови.

3) Жельзнодорожныя организациі и связанныя съ ними Советы обязаны всими силами воспрепятствовать врагу воспользоваться аппаратомъ путей сообщенія; при отступленіи уничтожать пути, взрывать и сжигать жельзнодорожныя зданія; весь подвижной составъ — вагоны и паровозы, немедленно направлять на востокъ въ глубь страны.

4) Всѣ хлѣбныя и вообще продовольственные запасы, а равно всякое цѣнное имущество, которымъ грозитъ опасность попасть въ руки врага, должны подвергаться безусловному уничтоженію; наблюденіе за этимъ возлагается на мѣстные Советы подъ личной ответственностью ихъ председателей.

5) Рабочіе и крестьяне Петрограда, Києва, всѣхъ городовъ, мѣстечекъ, селъ и деревень по линіи новаго фронта должны мобилизовать батальоны для рывка окоповъ подъ руководствомъ военныхъ специалистовъ.

6) Въ эти батальоны должны быть включены всѣ работоспособные члены буржуазнаго класса мужичины и женщины подъ надзоромъ красногвардейцевъ сопротивляющихся разстрѣливать.

7) Всѣ изданія, противодѣйствующія дѣлу революціонной обороны и стояющія на сторону нѣмецкой буржуазіи, а также стремящіяся использовать нашество империалистическихъ полчищъ въ цѣляхъ сверженія Советской власти, закрываются; работоспособные редакторы и сотрудники этихъ изданій мобилизуются для рывка окоповъ и другихъ оборонительныхъ работъ.

8) Неприятельскіе агенты, спекулянты, громяки, кулиганы, контр-революціонные агитаторы, германскіе шпионы разстрѣливаются на мѣстѣ преступленія.

**Соціалистическое отечество въ опасности. Да здравствуетъ соціалистическое отечество!
Да здравствуетъ Международная Соціалистическая революція!**

Советъ Народныхъ Комиссаровъ.

21-го февраля. Петроградъ

V. I. Leninin kirjoittama dekreetti
„Socialistinen isänmaa on vaarassa!“.—

Helmikuun 21 pnä 1918

Pienennetty

4) Kaikki vilja- ja elintarvikevarastot yleensä sekä kaikenlainen arvokas omaisuus, joka on vaarassa joutua vihollisen käsiin, on ehdottomasti tuhottava; toimeenpanon valvonta annetaan paikallisille Neuvostoille, joiden puheenjohtajat ovat siitä mieskohtaisesti vastuussa. 5) Pietarin ja Kievin sekä kaikkien uudella rintamalinjalla sijaitsevien kaupunkien, paikkakuntien, kirkonkylien ja kylien työläisten ja talonpoikain on mobilisoitava pataljoonia kaivamaan juoksuhautoja sotilasspesialistien johdolla. 6) *Näihin pataljooniin on otettava punakaartilaiden silmälläpidon alaisiksi kaikki porvariluokan työkykyiset jäsenet, miehet ja naiset; vastaanhangoittelevat on ammuttava.* 7) Kaikki julkaisut, jotka vastustavat vallankumouksellista puolustustoimintaa ja asettuvat Saksan porvariston puolelle sekä pyrkivät käyttämään imperialististen sotalaumain maahankarkausa hyväkseen kukistaakseen Neuvostovallan, kaikki sellaiset julkaisut lakkautetaan; näiden julkaisujen työkykyiset toimittajat ja työntekijät mobilisoidaan kaivamaan juoksuhautoja sekä muihin maanpuolustustöihin. 8) *Vihollisen asiamiehet, keinottelijat, tuhotyöntekijät, huligaanit, vastavallankumoukselliset agitaattorit ja saksalaiset vakoilijat ammuttakoon rikospaikalla.*

Sosialistinen isänmaa on vaarassa! Eläköön sosialistinen isänmaa! Eläköön sosialistinen maailmanvallankumous!

Kansankomissaarien Neuvosto

Helmikuun 21 pnä 1918.
Pietari.

„Pravda” № 32,
helmikuun 22 pnä 1918

Julkastaan „Pravda” lehden
tekstiin mukaan

LISÄYS

KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON DEKREETTIIN „SOCIALISTINEN ISÄNMAA ON VAARASSA!”

Kansankomissaarien Neuvoston helmikuun 21 p:n dekreetin oikeaa ja ehdotonta täytäntöönpanoa silmällä pitäen päätetään:

(1) Tehtyään työtä 8 tuntia vuorokaudessa jokainen työläinen on velvollinen työskentelemään joka päivä vielä kolme tuntia (tai $4\frac{1}{2}$ tuntia vuorokaudessa, jolloin joka kolmas päivä on vapaa) sotilas- tai hallintoalalla.

(2) Jokainen rikkaaseen luokkaan tai varakkaisiin ryhmiin kuuluva henkilö (jolla on vähintään 500 ruplan kuukausitulot tai käteisiä rahavaroja vähintään 1.500 ruplaa) on velvollinen viipymättä hankkimaan itselleen *työkirjan*, johon merkitään viikottain, onko hän suorittanut vastaavan osansa sotilas- tai hallintotyöstä. Merkinnän tekee asianomainen työläisten ammattiliitto, työläisten edustajain Neuvosto tai Punaisen kaartin paikallisen osaston esikunta.

Varakkaat maksavat työkirjasta 50 ruplaa kappaleelta.

(3) Henkilöt, jotka eivät ole työläisiä, mutta eivät kuulu varakkaisiin luokkiin, ovat myös velvolliset hankkimaan työkirjan, joka myönnetään heille 5 ruplalla (tai 1 ruplalla, omakustannushinnalla).

Varakkaiden työkirjoihin tehdään sarakkeet viikottain suoritettavaa tulo- ja menosummien merkitsemistä varten.

Työkirjan puuttumisesta tai vääristä (ja semmitenkin vilpillisistä) merkinnöistä rangaistaan sota-ajan lakien mukaan.

Kaikkien asetta hallussaan pitävien on hankittava uusi aseenkantolupa (a) omasta paikallisesta talokomiteasta; (b) 2. §:ssä mainituista laitoksista. Ellei ole kahta lupaa, on

aseenkanto kielletty; tämän säännön rikkomisesta rangaistetaan ampumalla.

Sama rangaistus elintarvikevarastojen salaamisesta.

Elintarvikehuollon järjestämiseksi oikealla tavalla ovat kaikki kansalaiset velvolliset liittymään *kulutussyhdistykseen*, talo...*

Kirjoitettu helmikuun 21 tai 22 pnä 1918

*Julkaistu
ensi kerran joulukuun 22 pnä 1927
„Pravda“ lehden 293. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

---

* Tässä käsikirjoitus katkeaa. *Toim.*

SYYYHYSTÄ

Syyhy on kiusallinen tauti. Mutta kun ihmisiin tarttuu vallankumouksellisena sanahelinänä ilmenevä syyhy, niin jo tuon taudin syrjästä tarkkaileminenkin aiheuttaa sietämättömiä kärsimyksiä.

Ne, jotka ovat sairastuneet mainitsemaamme lajia olevaan syyhyyn, vääristelevät tavallisia, selviä, ymmärrettäviä ja jokaiselle työtätekevien joukkojen edustajalle ilmeisiä, kiistattomilta näyttäviä totuuksia. Useissa tapauksissa tämä vääristely tapahtuu mitä parhaimmassa, jaloimmassa, ylevimmässä tarkoituksessa, „yksinkertaisesti” sen vuoksi, ettei ole sulatettu tiettyjä teoreettisia totuuksia tahi siksi, että noita totuuksia toistellaan lapsellisen tökerösti, koulu-laismaisen orjallisesti sopimattomissa tapauksissa (ihmiset eivät ymmärrä, kuten sanotaan, „mikä mihin sopii”), mutta syyhy ei kuitenkaan lakkaa olemasta iljettävää syyhyä.

Mikä voisi esimerkiksi olla kiistattomampaa ja selvempää kuin seuraava totuus: hallitus, joka on antanut kolmivuotisen ryöstösodan näännyttämälle kansalle Neuvostovallan, maan, työväenvalvonnan ja rauhan, on voittamaton? Tärkeintä on rauha. Jos sen jälkeen, kun on *rehellisesti* yritetty saada aikaan yleinen ja oikeudenmukainen rauha, osoittautuu, todellisuudessa osoittautuu, ettei sitä *nyt* voi saada, niin jokainen talonpoika ymmärtäisi, että yleisrauhan asemesta on hyväksyttävä erillisrauha, epäoikeudenmukainen rauha. Jokainen talonpoika, jopa kaikkein tietämättömin ja sivistymättöminkin, ymmärtäisi sen ja *pitäisi arvossa* hallitusta, joka on antanut hänelle edes sellaisen rauhan.

Vain sairastuttuaan iljettävään sanahelinäsyyhyyn bolševikit saattoivat unohtaa sen ja aiheuttaa aivan oikeuden-

mukaista tyytymättömyyttä itseään kohtaan talonpoikien taholta, kun tuo syyhy johti uuteen ryöväri-Saksan sotaan väsynyttä Venäjää vastaan! Sen, millaisilla naurettavilla ja viheliäisillä „teoreettisilla” hölynpölyjutuilla ja sofismeilla syyhyä peiteltiin, osoitin kirjoituksessa: „Vallankumouksellisesta sanahelinästä” („Pravda” helmikuun 21 (8) pnä)*. En olisi ruvennut muistelemaan sitä, ellei tuo sama syyhy olisi levinnyt tänään (mokomakin tarttuva tauti!) uuteen paikkaan¹³.

Selittääkseni, kuinka se on tapahtunut, esitän aluksi pienen esimerkin, yksinkertaisen, selvän esimerkin, ilman „teoriaa” — jos syyhyä pidetään „teoriana”, niin se on sietämätöntä — ilman viisaita sanoja, ilman kaikkea selaista, mikä on käsittämätöntä joukoille.

Olettakaamme, että Kaljajev¹⁴, surmatukseen tyrannin ja julmurin, hankkii revolverin paatuneelta konnalta, heitiltöltä, rosvolta, luvaten tälle tuoda siitä hyvästä leipää, rahaa ja viinaa.

Voidaanko Kaljajevia syyttää siitä, että hän on tehnyt „kaupat rosvon kanssa” saadakseen hankituksi murhaseen? Jokainen terve ihminen sanoo: ei voida. Jos Kaljajev ei voinut mistään muualta hankkia revolveria ja jos Kaljajevin teko oli todella rehellinen (tyrannin surmaaminen eikä ryöväystarkoituksessa tehty murha), niin Kaljajevia ei pidä moittia sellaisesta revolverin hankkimistavasta, vaan hyväksyä se.

Mutta jos toinen rosvo ryöstömurhan tehdäkseen hankkii rahalla, viinalla ja leivällä revolverin toiselta rosvolta, niin voidaanko *tällaista* „rosvon kanssa tehtyä kauppaa” verrata Kaljajevin tekemään kauppaan (puhumattakaan niiden samaistamisesta)?

Ei. Jokainen, joka ei ole menettänyt järkeään eikä ole sairastunut syyhyyn, myöntää, ettei voida. Kuka tahansa talonpoika, jos hän tapaisi „intelligentin”, joka yrittää korulauseiden avulla kieltää noin ilmeisen totuuden, sanoisi: sinusta, hyvä herra, ei ole valtion ohjiin, sinun on hakeuduttava juttuklovniksi tai yksinkertaisesti käytävä saunomassa, ajamassa syyhy pois.

Jos Kerenski, hallitsevan porvariluokan, s.o. riistäjien, edustaja tekee kaupat englantilais-ranskalaisten riistäjien

* Ks. tätä osaa, ss. 1—11. *Toim.*

kanssa saadakseen niiltä aseita ja perunoita ja samanaikaisesti salaa kansalta sopimukset, joissa luvataan (jos on menestystä) toiselle rosvolle Armenia, Galitsia ja Konstantinopoli ja toiselle Bagdad, Syyria y.m., niin onko vaikeaa ymmärtää, että tuo Kerenskin ja hänen ystäviensä tekemä kauppa on rosvomainen, konnamainen ja katala?

Ei. Sitä ei ole lainkaan vaikea ymmärtää. Jok'ikinen talonpoika, jopa kaikkein tietämättömin ja sivistymättömin, ymmärtää sen.

Entä jos riistettyjen, sorrettujen luokan edustaja, sen jälkeen, kun tämä luokka on kukistanut riistäjät, julkaissut ja kumonnut kaikki salaiset rosvosopimukset, on joutunut Saksan imperialistien rosvohyökkäyksen kohteeksi, niin voidaanko sitä syyttää „kauppojen tekemisestä” englantilais-ranskalaisten „rosvojen kanssa”, siitä, että se saa niiltä aseita ja perunaa rahaa tai puutavaraa vastaan j.n.e.? Voidaanko sellaista lehmäkauppaa pitää epärehellisenä, häpeällisenä, likaisena?

Ei, ei voida. Jokainen terve ihminen ymmärtää sen ja pitää pilkkanaan niitä hölmöjä, joiden päähän pälkähtäisi todistella „hienosti” ja oppineen naamoin, että „joukot eivät ymmärrä”, millä tavalla imperialisti Kerenskin rosvosota (ja hänen epärehelliset, rosvojen kanssa tekemänsä lehmäkaupat yhteisen rosvotun saaliin jakamisesta) eroaa bolshevistisen hallituksen *kaljajevilaisesta* sopimuksesta, jonka se on solminut englantilais-ranskalaisten rosvojen kanssa hankkiakseen näiltä aseita ja perunaa vastaiskun antamiseksi saksalaiselle rosvolle.

Jokainen terve ihminen sanoo: aseiden hankinta ostamalla niitä rosvolta rosvoamistarkoituksiin on katalaa ja konnamaista, mutta aseiden osto samanlaiselta rosvolta oikeudenmukaisen taistelun käymiseksi väkivallantekijää vastaan on aivan laillinen teko. Tällaista tekoa voivat pitää jonain „likaisena” vain herrasneidit ja keikaroivat nuorukaiset, jotka ovat „lukeneet kirjasta” ja oppineet sieltä pelkkiä teennäisyyksiä. Tämän lajin henkilöiden lisäksi ehkä vielä syyhyyn sairastuneet saattavat tehdä tuollaisen „virheen”.

Entä ymmärtääkö saksalainen työmies, mikä ero on sen välillä, kun Kerenski ostaa aseita englantilais-ranskalaisilta rosvoilta anastaakseen turkkilaisilta Konstantinopolin, Itävallalta Galitsian, saksalaisilta Itä-Preussin,— ... ja

sen välillä, kun bolshevikit ostavat aseita noilta samoilta rosvoilta torjuakseen Vilhelmin tämän lähettäessä sotajoukkonsa sosialistista Venäjää vastaan, joka on ehdottanut kaikille rehellistä ja oikeudenmukaista rauhaa, Venäjää vastaan, joka on julistanut sodan päättyneeksi?

Luultavasti saksalainen työmies „ymmärtää” sen ensinnäkin siksi, että hän on viisas ja sivistynyt työmies, toiseksi siksi, että hän on tottunut elämään kulttuurisesti ja siististi, potematta sen enempää venäläistä syyhyä yleensä kuin myöskään vallankumouksellista sanahelinäsyyhyä.

Onko olemassa eroa ryöstömurhan ja väkivallantekijän surmaamisen välillä?

Onko olemassa eroa sen sodan välillä, jota kaksi saalistajaryhmää käy saaliin jaosta, ja sen oikeudenmukaisen sodan välillä, jota käydään, että vapauduttaisiin siitä saalistajan hyökkäyksestä, jonka se on tehnyt saalistajat kukistaneen kansan kimppuun?

Eikö sen arvioiminen, teenkö minä hyvin vai huonosti hankkiessani aseita rosvolta, riipu siitä, mihin tarkoitukseen näitä aseita käytetään? Käytetäänkö niitä likaisessa ja katalassa vai oikeudenmukaisessa ja rehellisessä sodassa?

Hyi! Kylläpä tuo syyhy on iljettävä tauti. Ja kylläpä on rasittava ammatti sillä henkilöllä, jonka täytyy saunottaa syyhytautisia...

P. S.* Vapaustaistelussa Englantia vastaan XVIII vuosisadan lopulla pohjoisamerikkalaiset käyttivät apunaan kilpailijaa ja aivan samanlaista siirtomaarosvoa kuin oli Englanti, nimittäin Espanjan ja Ranskan valtioita. Kerrotaan, että on sellaisiakin „vasemmistobolshevikkeja”, jotka ovat ryhtyneet kirjoittamaan „tieteellistä teosta” näiden amerikkalaisten „likaisista kaupoista”...

Kirjoitettu helmikuun 22 pnä 1918

*Julkaistu helmikuun 22 pnä 1918
„Pravda” lehdessä 33. numeron
iltajulkaisussa*

Allekirjoitus: K a r p o v

*Julkaistaan
lehden tekstin mukaan*

---

* — Postscriptum — jälkikirjoitus. *Toim.*

RAUHA VAI SOTA?

Kuten lukijat näkevät, saksalaisten vastauksessa asetetaan meille vieläkin raskaammat rauhanehdot kuin mitä Brest-Litovskissa asetettiin¹⁵. Ja sittenkin olen ehdottoman vakuuttunut siitä, että vain vallankumouksellisesta sanahelinästä johtuva täydellinen päihtymys voi saada jonkun kieltäytymään allekirjoittamasta näitä ehtoja. Juuri siksi minä aloitinkin „Pravdassa” julkaistuilla kirjoituksillani (nimimerkillä Karpov) „vallankumouksellisesta sanahelinästä” ja „syyhystä” * armottoman taistelun vallankumouksellista sanahelinää vastaan, koska olen pitänyt ja pidän nytkin sitä suurimpana vaarana puolueellemme (ja siis myös vallankumoukselle). Vallankumoukselliset puolueet, jotka toteuttavat tiukasti vallankumouksellisia tunnuksia, ovat jo monta kertaa historiassa sairastuneet vallankumoukselliseen sanahelinään ja tuhoutuneet siitä.

Tähän saakka olen koettanut vakuuttaa puolueelle, että on taisteltava vallankumouksellista sanahelinää vastaan. Nyt minun on tehtävä se avoimesti. Sillä — ikävä kyllä! — minun pahimmat aavistukseni ovat käyneet toteen.

Tammikuun 8 p:nä 1918 luin noin 60 huomatuimman pietarilaisen puoluetyöntekijän kokouksessa „teesini aluevaltauksia edellyttävän erillisrauhan viipymättömästä solmimisesta” (17 teesiä, jotka jo huomenna julkaistaan)¹⁶. Niissä (13. §) jo julistin sodan vallankumouksellista sanahelinää vastaan tehden sen mitä lievimmässä ja toverillisimmassa muodossa (nyt tuomitsen jyrkästi tuon pehmeäluontoisuuteni). Sanoin, että tarjotusta rauhasta kieltäytymisen politiikka „voisi ehkä vastata ihmisen vaatimuksia hänen tavoitellessaan jotain kaunista, tenhoavaa ja häikäisevää, mutta se ei ottaisi lainkaan huomioon luokkavoimien

* Ks. tätä osaa, ss. 1—11; 18—21. *Toim.*

ja aineellisten tekijäin objektiivista suhdetta alkaneen sosialistisen vallankumouksen nykyisenä ajankohtana”.

17. teesissä kirjoitin, että jos emme allekirjoita tarjottua rauhaa, niin „mitä raskaimmat tappiot pakottavat Venäjän solmimaan entistä epäedullisemmän erillisrauhan”.

Asiat osoittautuivat olevan vieläkin huonommin, sillä perääntyvä ja kotiutuva armeijamme kieltäytyy kokonaan taistelemasta.

Vain yltiömäinen korulause voi nykyoloissa, nyt sysätä Venäjän sotaan, ja minä henkilökohtaisesti en tietenkään jäisi hetkeksikään hallitukseen enkä puolueemme Keskuskomiteaankaan, jos korulausepolitiikka pääsisi voitolle.

Katkeruus on tullut nyt näkyviin niin kauhistuttavan selvästi, ettei sitä voi olla näkemättä. Koko Venäjän porvaristo iloitsee ja riemuitsee saksalaisten tulon johdosta. Ainoastaan sokeat tai sanahelinän päihdyttämät saattavat olla näkemättä sitä, että vallankumouksellisen sodan politiikka (*ilman armeijaa...*) on vettä porvaristomme myllyyn. Väinänlinnassa venäläiset upseerit kantavat jo olkaimia.

Rozittenissa porvaristo otti saksalaiset riemuiten vastaan. Pietarissa Nevskillä ja porvarillisissa lehdissä („Retsch”¹⁷, „Delo Naroda”, „Novyi Lutsh” y.m.) vatvotaan riemusta nauttien sitä, että saksalaiset kukistuvat lähi aikoina Neuvostovallan.

Tietäköön jokainen: joka vastustaa hetikohtaista rauhaa, vaikka tämä olisikin äärimmäisen raskas, hän tuhoaa Neuvostovaltaa.

Meidän täytyy kulkea raskaan rauhan kautta. Se ei pysähdytä vallankumousta Saksassa ja Euroopassa. Me emme ryhdy järjestämään vallankumouksellista armeijaa korulausein emmekä huudahduksin (kuten sitä ovat järjestäneet ne, jotka tammikuun 7 päivän jälkeen eivät ole tehneet mitään edes yrittääkseen pysähdyttää pakenevaa sotaväkeämme), vaan *organisaatiotoimin*, teoin, luoden vakavan, mahtavan koko kansan armeijan.

*Kirjoitettu aamulla
helmikuun 23 pnä 1918*

*Julkaistu helmikuun 23 pnä 1918
„Pravda” lehden 34. numeron
iltajulkaisussa
Allekirjoitus: L e n i n*

*Julkaistaan
lehden tekstin mukaan*

PUHE
YLEISVENÄLÄISEN TPKK:n BOLSHEVIKKIRYHMÄN
JA „VASEMMISTO“-ESERRIEN RYHMÄN
YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA
HELMIKUUN 23 pnä 1918 ¹⁸

SANOMALEHTISELOSTUS

Lenin puhuu saksalaisten tekemien ehdotusten allekirjoittamisen puolesta. Hän aloittaa siitä, että Neuvostovallan on katsottava totuutta silmiin, että Neuvostovallan on todettava, että on aivan mahdotonta tehdä vastarintaa saksalaisille. Hän viittaa niiden edellisten puhujain mainintoihin, jotka suhtautuvat kielteisesti sopimuksen allekirjoittamiseen, mutta se, että me voisimme järjestää armeijan lähi aikoina, on aivan perusteetonta; armeija ei halua sotia eikä sitä voi kukaan pakottaa, ja jos me ryhdymme järjestämään armeijaa, jos kokoamme pienen ryhmän uljaita sotureita ja heitämme ne imperialismiin kitaan, niin siten me sysäämme luotamme tarmokkaita aatteenmiehiä, jotka ovat taistelleet meille vapauden.

Edelleen Lenin sanoo, että venäläinen proletariaattimme ei ole lainkaan syyllinen Saksan vallankumouksen myöhästymiseen. Se tulee, mutta sitä ei vielä ole, ja meille parhaana ulospääsynä on ajan voittaminen; jos allekirjoitamme nyt rauhansopimuksen, niin voimme myöhemmin, tarmokkaalla järjestelytyöllä, rakentamalla rautateitä ja ratkaisemalla elintarvikekysymyksen, luoda vankan ja lujan armeijan puolustamaan vallankumoustamme, ja siihen mennessä sosialistinen vallankumous Saksassa varmasti ehtii puhjeta.

*Julkaistu helmikuun 24 pnä 1918
 „Izvestija Sovetov Rabotshih,
 Soldatskih i Krestjanskikh
 Deputatov gor. Moskvy i Moskovskoi
 oblasti“ lehden 32. numerossa*

*Julkaistaan
 lehden tekstin mukaan*

SELOSTUS YLEISVENÄLÄISEN TPKK:n ISTUNNOSSA HELMIKUUN 23 p:nä 1918¹⁹

Toverit, Saksan imperialismiin edustajien meille tarjomat ehdot ovat ennenkuulumattoman raskaita, äärettömän sortavia, ne ovat ryöstöehtoja. Käyttäen hyväkseen Venäjän heikkoutta Saksan imperialistit painavat polvellaan meidän rintaamme. Ja ollakseni salaamatta teiltä katkeraa totuutta, josta olen syvästi vakuuttunut, minun täytyy tässä tilanteessa ollessamme sanoa teille, ettei meillä ole muuta ulospääsyä kuin allekirjoittaa nuo ehdot. Ja että mikä muu ehdotus tahansa merkitsee sitä, että tahallaan tai tahattomasti vedetään päällemme vielä pahempia onnettomuuksia ja saatetaan Neuvostotasavalta yhä täydellisemmin (jos tässä ylipäänsä voidaan puhua eri asteista) Saksan imperialismiin alaisuuteen, sen orjuuteen, tahi se merkitsee surkeaa yritystä päästä sanojen avulla irti julmasta, äärettömän raskaasta, mutta ilmeisestä todellisuudesta. Toverit, te kaikki tiedätte mainiosti, ja *monet* teistä tietävät kokemuksestaankin, että Venäjän osalle lankesi imperialistisen sodan sellainen taakka, joka oli kaikille ymmärrettävistä, kiistattomista syistä paljon suurempi ja raskaampi kuin muiden maiden taakka; sen vuoksi te tiedätte, että sota raateli ja näännytti meidän armeijaamme enemmän kuin mitään muuta armeijaa; ja että kaikki ne parjaukset, joita porvarillinen lehdistö ja puolueet sekä niitä auttaneet tai Neuvostovallalle vihamieliset ainekset meitä vastaan syytivät, että bolshevikit muka hajottivat sotaväkeä, kaikki ne ovat perättömiä. Muistutan teille vielä kerran siitä julisteesta, jonka Krylenko, ollessaan vielä vänrikkinä Kerenskin aikana, lähetti Pietariin lähtönsä edellä sotajoukoille ja joka julkaistiin „Pravdassa”; Krylenko sanoi siinä seuraavaa: ei mitään mellakoimista, me emme kutsu sellaiseen,

me kutsumme teitä järjestyneeseen poliittiseen toimintaan, koettakaa olla mahdollisimman järjestyneitä. Sellaista oli erään kaikkein tulisimman ja armeijalle läheisimmän bolshevikkien edustajan harjoittama propaganda. Kaikki se, mitä saatettiin tehdä tämän ennenkuulumattoman, ääretömän väsyneen armeijan pitämiseksi koossa, kaikki se, mitä saatettiin tehdä sen voimistamiseksi, kaikki se tehtiin. Ja kun me nyt näemme, vaikka minä esimerkiksi olen viimeksi kuluneen kuukauden aikana pidättynyt täydellisesti esittämästä katsantokantaani, joka olisi saattanut tuntua pessimistiseltä, kun olemme nähneet, että armeijan suhteen olemme viimeksi kuluneen kuukauden aikana sanoneet kaiken sen, mikä on voitu sanoa, ja tehneet kaiken sen, mikä on voitu tehdä aseman helpottamiseksi, niin todellisuus on kuitenkin osoittanut meille, että kolmen sotavuoden jälkeen armeijamme ei missään tapauksessa voi eikä halua sotia. Siis perussyy, yksinkertainen, ilmeinen, mitä katkerin ja raskain, mutta aivan selvä perussyy on se, että eläessämme imperialistisaalistajan vieressä meidän on pakko allekirjoittaa rauhanehdot, kun tämä saalistaja painaa polvellaan meidän rintaamme. Siksipä minä puhunkin täysin tietoisena siitä, millaisen vastuun otan itselleni, ja toistan, ettei yhdelläkään Neuvostovallan edustajalla ole oikeutta kieltäytyä tuosta vastuusta. On tietenkin miellyttävää ja helppoa puhua työläisille, talonpojille ja sotilaille, on ollut miellyttävää ja helppoa seurata, kuinka Lokakuun kumouksen jälkeen vallankumous on kulkenut eteenpäin, mutta kun täytyy tunnustaa katkera, raskas ja ilmeinen totuus, vallankumouksellisen sodan mahdottomuus, niin silloin tuosta vastuusta ei saa kieltäytyä ja tuo vastuu on otettava muitta mutkitta kannettavakseen. Pidän velvollisuutenani, pidän välttämättömänä täyttää velvollisuuteni ja sanoa suoraan, miten asiat ovat, ja siksi olen vakuuttunut siitä, että Venäjän työtätekevä luokka, joka tietää, mitä sota on, mitä se on työtätekeville tullut maksamaan, miten kovasti se on heitä piinannut ja näännyttänyt, että nämä työtätekevät — siitä olen varma — yhdessä meidän kanssamme käsittävät näiden rauhanehtojen ennenkuulumattoman raskauden, häikäilemättömyyden ja kataluuden ja sittenkin hyväksyvät menettelymme. He sanovat: teidän piti ja te otitte tehtäväksenne esittää viipymättömän ja oikeudenmukaisen rauhan ehdot, teidän piti käyttää kaikki

mahdollisuudet rauhanneuvottelujen pitkittämiseen, jotta saataisiin tilaisuus katsoa, eivätkö toiset maat yhdy meihin, eikä Euroopan proletariaatti tule avuksemme, sillä ilman sen apua me emme voi saavuttaa kestäväää sosialistista voittoa. Me teimme kaiken mahdollisen neuvottelujen pitkittämiseksi, me teimme enemmänkin kuin oli mahdollista, me teimme sen, että Brestin neuvottelujen jälkeen julistimme sodan lopetetuksi varmoina siitä, yhtä varmoina kuin monet meistä, että Saksa ei pysty ryhtymään voimakkaaseen ja hurjaan hyökkäykseen Venäjää vastaan. Tällä kertaa kärsimme raskaan tappion, mutta tappiota on osattava katsoa suoraan silmiin. Niin, vallankumous on kulkenut tähän saakka noususuuntaan voitosta voittoon; nyt se on kärsinyt raskaan tappion. Niin nopeasti alkanut Saksan työväenliike on keskeytynyt joksikin aikaa. Me tiedämme, että tämän liikkeen perussyitä ei ole poistettu ja että ne kasvavat ja tulevat kiertämättä syvenemään, sillä näännyttävä sota yhä jatkuu, sillä imperialismin petomaisuus tulee esiin yhä selvempänä ja julkeampana avaten niiden joukkojen silmät, jotka näyttävät olevan kauimpana poliitikasta tahi eivät jaksakaan käsittää sosialistista politiikkaa. Juuri sen vuoksi onkin muodostunut se epätoivoinen, traagillinen tilanne, joka pakottaa meidät nyt hyväksymään rauhan ja pakottaa työtätekevät joukot sanomaan: kyllä, he menettelivät oikein, he tekivät kaiken voitavansa ehdottaakseen oikeudenmukaista rauhaa ja viivyttääkseen sen solmimista, heidän täytyi alistua mitä sortavimpaan ja onnettomimpaan rauhaan, koska maalla ei ollut muuta ulospääsyä. Saksan imperialistien tilanne on sellainen, että heidän täytyy lähteä taisteluun elämästä ja kuolemasta Neuvostotasavaltaa vastaan; kun he eivät nyt jatka hankkimaansa hyökkäystä Pietaria ja Moskovaa vastaan, niin ainoastaan siksi, että heitä sitoo verinen ja rosvomainen sota Englantia vastaan, että on vielä olemassa sisäinen kriisi. Kun minulle sanotaan, että Saksan imperialistit saattavat huomenna tai ylihuomenna esittää vielä huonommat ehdot, niin vastaan, että pitää olla valmiina siltä varalta; on luonnollista, että eläessään petomaisten saalistajien rinnalla Neuvostotasavallan pitää odottaa hyökkäystä. Kun me emme voi nyt vastata sodalla, niin se johtuu siitä, ettei ole voimia, että sotaakin voidaan käydä vain yhdessä kansan kanssa. Kun vallankumouksen saavutukset panevat monia tovereita

puhumaan päinvastaista, niin se ei ole joukkoilmiö, se ei ole varsinaisten joukkojen tahdon ja mielipiteen ilmaus; jos menette varsinaisen työtätekevän luokan, työläisten ja talonpoikain luo, niin saatte nähdä ja kuulla yhden ainoan vastauksen, että me emme voi missään tapauksessa käydä sotaa, ei ole miesvoimia, olemme hukkumaisillamme vereen, kuten eräs sotamies sanoi. Nämä joukot ymmärtävät meitä ja antavat hyväksymisensä, kun me allekirjoitamme tuon pakollisen ja ennenkuulumattoman raskaan rauhan. Joukkojen nostattamiseen tarvittava lepo vie ehkä melkoisesti aikaa, mutta ne, jotka ovat joutuneet elämään vallankumoustaistelujen pitkiä vuosia vallankumouksellisen nousun aikana sekä sellaisen kauden, jolloin vallankumous vajosi alas kuiluun, jolloin joukoille osoitetut vallankumoukselliset tunnukset eivät tavanneet niissä vastakaikua, ne tietävät, että vallankumous kuitenkin nousi aina uudelleen; siksi sanommekin: niin, nyt joukot eivät kykene käymään sotaa, nyt on Neuvostovallan joka edustajan sanottava suoraan koko karvas totuus kansalle, mutta kun sekä kolmi- vuotisen sodan että tsarismista johtuneen syvän rappiotilan aiheuttamien ennenkuulumattomien vaikeuksien aika on ohi, niin kansa tuntee kykenevänsä ja voivansa antaa vastaiskun. Edessämme on nyt sortaja; sortoon on tietenkin parasta vastata vallankumouksellisella sodalla, kapinalla, mutta historia on valitettavasti osoittanut, että sortoon ei voida aina vastata kapinalla; mutta kapinasta luopuminen ei vielä merkitse vallankumouksesta luopumista; älkää tarttuko provokaatioon, joka on lähtöisin porvarillisista lehdistä, Neuvostovallan vihollisilta; niin, he eivät käytä tästä rauhasta muuta sanontaa kuin „säädyn rauha” eikä muuta huudahdusta kuin „häpeä!”, mutta todellisuudessa nämä porvarit ottavat riemuiten vastaan saksalaiset valloittajat. He sanovat: „saksalaiset vihdoinkin tulevat ja panevat meillä järjestyksen pystyyn”, sitä he haluavat ja ajavat takaa kiljumalla: „säädyn rauha, häpeällinen rauha”. He haluavat, että Neuvostovalta ryhtyisi taisteluun, ennenkuulumattomaan taisteluun, vaikka he tietävätkin, ettei meillä ole voimia, ja he raahaavat meitä saksalaisten imperialistien täydelliseen orjuuteen tehdäkseen sitten kaupat saksalaisten poliisien kanssa, he ajavat vain omia luokkaetujaan, koska he tietävät Neuvostovallan vankistuvan. Nuo äänet, tuo kiljunta rauhaa vastaan ovat nähdäk-

seni paras todistus siitä, että tuota rauhaa hylkineet eivät ole pelkästään tuuditelleet itseään mahdottomilla harhaluuloilla ja joutuneet provokaation uhreiksi. Ei, tuhoisaa totuutta on katsottava suoraan silmiin: edessämme on sortaja, joka on painanut polvensa rintaamme vasten, ja me tulemme taistelemaan kaikin vallankumouksellisen taistelun keinoin. Mutta me olemme nyt tavattoman vaikeassa tilanteessa, liittolaisemme ei voi kiiruhtaa avuksi, maailman proletariaatti ei voi tulla nyt avuksi, mutta se tulee vielä. Se vallankumouksellinen liike, jolla ei ole tällä hetkellä mahdollisuutta antaa sotilaallista vastaiskua viholliselle, nousee vielä ja antaa tuon vastaiskun myöhemmin, se antaa sen. (Suosionosoituksia.)

*Lyhyt sanomalehtiselostus
julkaistu helmikuun 26 pnä 1918
„Pravda” lehden 35. numerossa*

*Julkaistu ensi kerran täydellisenä
v. 1926 N. Leninin (V. Uljanovin)
Kootuissa Teoksissa, XX osa, II nidos*

*Julkaistaan
pikakirjoituspöytäkirjan mukaan*

MISSÄ VIRHE? ²⁰

Huomatuimmat ja vastuunalaisimmat niistä, jotka vastustavat erillisrauhan solmimista Brestin ehdoilla, ovat esittäneet argumenttiansa olemuksen seuraavalla tavalla:

||| ....” — — — — —
                  — — — — —
                  — — — — — ...”

Tässä on esitetty kiteytetyimmät, tärkeimmät argumentit, jotka on muotoiltu melkein pä päätöslauselmaksi. Argumenttien erittelyn mukavuutta silmällä pitäen olemme numeroineet kunkin erillisen ehdotuksen.

Näitä argumentteja tarkasteltaessa pistää heti silmään kirjoittajain perusvirhe. He eivät sano halaistua sanaa valankumouksellisen sodan tämän hetken konkreettisista edellytyksistä. Se, mikä rauhan kannattajilla on tärkeimpänä perusajatuksena, nimittäin että *tällä hetkellä* emme voi sotia, juuri se on sivuutettu. Vastaukseksi — vastaukseksi vaikkapa minun teeseihini *, jotka ovat kirjoittajille vallan hyvin tunnettuja tammikuun 8 pstä lähtien, — esitetään vain yleisiä ajatuksia, abstraktioita, jotka muuttuvat väistämättömästi korulauseiksi. Sillä jokainen yleinen historiallinen näkökanta, jota sovelletaan erilliseen tapaukseen erittelemättä erikoisesti juuri kyseisen tapauksen ehtoja, muuttuu korulauseeksi.

Ottakaa ensimmäinen päätelmä. Sen „ytimenä” on moite, huudahdus, deklamointi, yritys saada vastustaja „häpeämään”, vetoaminen tunteisiin. Katsokaa, miten tyhmiä te

* Ks. Teokset, 26. osa, ss. 427—435. Toim.

olette: imperialistit, jotka „julistavat” tarkoitusperäkseen proletaarisen vallankumouksen nujertamisen, hyökkäävät teitä vastaan, mutta te vastaatte suostumalla solmimaan rauhan! Mutta meidän argumenttimehan, kuten kirjoittajat vallan hyvin tietävät, on sellainen, että kieltäytymällä raskaasta rauhasta me *juuri teemmekin* viholliselle *helpomaksi* proletaarisen vallankumouksen kukistamisen. Ja juuri tämä argumenttimme on vahvistettu (esimerkiksi minun teeseissäni) useilla konkreettisilla viittauksilla armeijan tilaan, sen luokkakokoonpanoon j.n.e. Kirjoittajat ovat kiertäneet kaiken konkreettisen, ja tuloksena on sisälyksetön korulause. Sillä jos vihollinen „julistaa” tarkoitusperäkseen vallankumouksen kukistamisen, niin huono on se vallankumousmies, joka valitsemalla ilmeisen kelvottoman vastarintamuodon juuri saakin aikaan siirtymisen vihollisen tarkoitusperien „julistamisesta” niiden *toteuttamiseen*.

Toinen argumentti: „moitteet” voimistuvat. Tehän muka suostutte rauhaan heti, kun vihollinen on tehnyt ensimmäisen rynnistyksensä... Ihankohan kirjoittajat vakavissaan luulevat, että tämä on vakuuttavaa niille, jotka tammikuusta lähtien, kauan ennen „rynnistystä”, ovat eritelleet tällä hetkellä vallitsevia voimasuhteita ja sodankäynnin konkreettisia edellytyksiä? Eikö se todellakin ole sanahelinää, kun „moitetta” pidetään vastaväitteenä erittelyä vastaan??

Meille sanotaan, että suostuminen rauhaan näissä olosuhteissa „on maailman proletariaatin etujoukon antautumista maailman porvariston edessä”.

Taaskin korulause. Yleisiä totuuksia paisutellaan niin kovasti, että ne tulevat virheellisiksi ja muuttuvat deklamaatioksi. Saksan porvaristo ei ole „maailman” porvaristo, sillä Englannin ja Ranskan kapitalistit *tervehtivät* meidän kieltäytymistämme allekirjoittamasta rauhaa. Yleensä puhuen „antautuminen” on huono juttu, mutta tämä kunnioitettava totuus ei ratkaise jokaista erillistä tilannetta, sillä antautumiseksi voidaan sanoa myös luopumista taiselusta, kun ehdot ovat ilmeisen epäedullisia, mutta *sellainen* antautuminen on vakavan vallankumousmiehen velvollisuus. Yleensä puhuen antautumista oli myös se, että suostuttiin menemään III Duumaan, suostuttiin allekirjoittamaan rauha Stolypinin kanssa, kuten siihen aikaan

meidän „vasemmistolaisilla” deklamoijillamme oli tapana sanoa.

Me olemme etujoukko vallankumouksellisen aloitteen mielessä, se on kiistämätöntä, mutta että me olisimme etujoukko etumaisen imperialismin voimia vastaan käytävän sotilaallisen kamppailun mielessä, se on...*

*Kirjoitettu
helmikuun 23 tai 24 pnä 1918*

*Julkaistu ensi kerran v. 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

---

* Tässä käsikirjoitus katkeaa. *Toim.*

ONNETON RAUHA

Trotsky oli oikeassa sanoessaan: rauha saattaa olla kolmasti onneton rauha, mutta se rauha, joka vie päätökseen tämän satakertaisesti säädyttömän sodan, ei voi olla säädytön, häpeällinen eikä likainen.

Tavattoman, ennenkuulumattoman raskasta on allekirjoittaa onneton, äärettömän raskas, erittäin nöyryyttävä rauha silloin, kun voimakas polkee heikon rintaa. Mutta ei saa langeta epätoivoon, ei saa unohtaa, että historia tarjoaa esimerkkejä vielä suuremmasta nöyryytyksestä, vielä turmiollisemmista ja raskaammista rauhanehdoista. Ja kuitenkin petomaisen julmien voittajien polkemat kansat ovat toipuneet ja päässeet jaloilleen.

Napoleon I nujersi Preussin ja kohteli sitä paljon nöyryyttävämmän kuin mitä Vilhelm polkee ja nöyryyttää nyt Venäjää. Napoleon I oli useamman vuoden ajan kiistaton voittaja mantereella, hänen Preussista saamansa voitto oli paljon perusteellisempi kuin Vilhelmin voitto Venäjästä. Mutta muutaman vuoden kuluttua Preussi toipui ja karisti Napoleonin ikeen hartioiltaan vapaussodassa käyttäen apunaan rosvovaltioita, jotka eivät suinkaan käyneet Napoleonia vastaan vapaussotaa, vaan imperialistista sotaa.

Napoleonin imperialistiset sodat kestivät monta vuotta, ne käsittivät kokonaisen aikakauden, ne toivat esiin imperialistisista * suhteista ja kansallisista vapausliikkeistä yhteenpunoutuneen tavattoman sotkuisen verkon. Ja tuloksena oli, että historia kulki koko tämän sodista ja tragediaista (kokonaisten kansojen tragediaista) tavattoman

---

* Imperialismiksi nimitän tässä yleensä vieraiden maiden rosvoamista, imperialistiseksi sodaksi saalistajien sotaa rosvoitun saaliin jakamisesta.

rikkaan kauden läpi eteenpäin feodalismista „vapaaseen” kapitalismiin.

Historia kulkee nyt eteenpäin entistä nopeammin, paljoa järkyttävämpi on niiden kansojen tragedia, jotka imperialistinen sota on polkenut ja polkee jalkoihinsa. Niin ikään on olemassa imperialististen ja kansalliseen vapautukseen tähtäävien virtausten, liikkeiden ja pyrkimysten yhteenpunoitumista, mutta niiden välillä on se tavattoman suuri ero, että kansallinen vapausliike on paljon heikompaa ja imperialistinen liike paljon voimakkaampaa. Mutta historia menee järkkymättä eteenpäin, ja kaikkien edistyneimpien maiden syvissä kerroksissa kypsyy — kypsyy kaikesta huolimatta — sosialistinen vallankumous, paljoa syvempi ja mahtavampi kansan vallankumous kuin oli sitä edeltänyt porvarillinen vallankumous.

Senpä vuoksi toistan vielä kerran: epätoivo on kerrassaan sallimatonta. Rauhanehdot ovat sietämättömän raskaat. Mutta sittenkin historia ottaa omansa, avuksemme tulee, vaikkakaan ei niin nopeasti kuin me kaikki halusimme, mutta tulee varmasti muissa maissa jatkuvasti kypsyvä sosialistinen vallankumous.

Saalistaja on lyönyt maahan, polkenut ja nöyryyttänyt meidät, mutta me jaksamme kestää kaikki nuo kärsimykset. Me emme ole maailmassa yksin. Meillä on ystäviä, kannattajia, uskollisia apulaisia. He myöhästyvät — useiden heidän tahdostaan riippumattomien seikkojen vuoksi — mutta he tulevat.

Työhön, järjestämään, järjestämään ja järjestämään. Kaikista koettelemuksista huolimatta tulevaisuus kuuluu meille.

**PUHEENVUOROJA VSDTP(b):n KK:n ISTUNNOSSA
HELMIKUUN 24 pnä 1918**

PÖYTÄKIRJAMERKINTÖJÄ

1

Pohditaan kysymystä valtuuskunnan lähettämisestä Brestiin rauhansopimusta allekirjoittamaan.

Leninin mielestä on säilytettävä periytyväisyys edelliseen valtuuskuntaan, ja koska tov. Karahan yksin ei riitä, niin on erittäin toivottavaa, että lähtisivät toverit Joffe ja Zinovjev.

2

A. A. Joffe kieltäytyy kategorisesti lähtemästä selittäen, että „rauhan allekirjoittaminen on koko Brestin-politiikan surma”.

Lenin sanoo, ettei hän vaadi Joffen matkustamista valtuutettuna allekirjoittamaan sopimusta, mutta pitää tarpeellisena tov. Joffen matkustamista neuvonantajana. On selvää, että saksalaiset lähettivät vastauksensa uhkavaatimuksen muodossa, peläten vastustusta meidän taholtamme, mutta nähdessään meidän suostuvan allekirjoittamaan rauhansopimuksen he saattavat suostua myös neuvotteluihin. Sen vuoksi tarvitaankin neuvonantajaa, joka on perillä asiasta. Jos osoittautuu, että pitää vain allekirjoittaa, niin silloin ei tietenkään ole syytä keskusteluihin eikä neuvonantaja edes saavu istuntoon.

3

Lenin sanoo, että Radek, joka vastustaa rauhansopimuksen solmimista, kuitenkin suostui lähtemään, mutta puolalaiset kielsivät hänen matkansa.

4

Edelleen jatkuneessa keskustelussa L. D. Trotski sanoo, että Brestissä on vain allekirjoitettava rauhansopimus eikä A. A. Joffea siellä tarvita, koska saksalaisten vastaus jo sisältää tärkeimpien kysymysten sanamuodon.

Leninin mielestä hän on väärässä, koska sopimusta allekirjoitettaessa epäilemättä tarvitaan asiantuntijoita, mutta meillä ei niitä ole, edes kauppasopimuksen varalta. Krasin voisi lähteä, mutta hän on matkustanut joksikin aikaa Tukholmaan. Me allekirjoitamme sopimuksen hammasta purren, ja siitä valtuuskunta ilmoittaa, mutta me emme tunne tilannetta, emme tiedä, mitä saattaa tapahtua siihen mennessä, kun valtuuskunta saapuu Brestiin, ja sen vuoksi Joffe neuvonantajana on tarpeen. Ylipäänsä on otettava huomioon, että me annamme valtuuskunnan tehtäväksi ryhtyä neuvotteluihin, jos se suinkin on mahdollista.

5

Edelleen keskusteltaessa asetetaan ehdokkaiksi G. J. Zinovjev ja G. J. Sokolnikov. Jälkimmäinen ehdottaa, että lähetettäisiin Zinovjev ja Zinovjev ehdottaa, että lähetettäisiin Sokolnikov.

Leninin mielestä on lähetettävä molemmat, mutta jos kysymys on ainoastaan rauhansopimuksen allekirjoittamisesta, niin kumpikin voi matkustaa heti takaisin sovittuaan myöhemmästä Tshitsherinin kanssa.

6

G. J. Sokolnikov sanoo, että hän ei lähde Brestiin, ja jos niin päätetään, eroaa hän KK:sta.

Lenin pyytää tovereita olemaan hermostumatta ja sanoo, että valtuuskuntaan kuuluvana voi matkustaa kansankomissaari tov. Petrovski.

7

Edelleen KK käsittelee Trotskin ilmoituksen eroamisesta Ulkoasiain kansankomissaarin tehtävistä.

Lenin huomauttaa, että se ei käy päinsä, että politiikan vaihdos merkitsee kriisiä, että kysely politiikan suhteen on lähetetty kuvernementteihin²¹ ja ettei ole lainkaan haitaksi hiukan polemisoida.

Hän tekee käytännöllisen ehdotuksen: KK pyytää tov. Trotskia lykkäämään ilmoituksensa KK:n seuraavaan istuntoon, tiistaihin. (Korjaus — siihen saakka, kunnes valtuuskunta palaa Brestistä.)

8

Lenin ehdottaa, että pantaisiin äänestykseen seuraava lausunto: KK ei pidä tällä hetkellä mahdollisena hyväksyä tov. Trotskin eroa ja pyytää häntä lykkäämään tuon ratkaisunsa tuonnemmaksi, siihen saakka, kunnes valtuuskunta palaa Brestistä tahi kunnes nykyinen asiointila muuttuu.

Hyväksytään kolmen pidättyessä.

9

Tämän ehdotuksen tultua hyväksytyksi L. D. Trotski ilmoittaa, „että hän on tehnyt ilmoituksensa, että sitä ei ole hyväksytty ja sen vuoksi hänen täytyy olla ilmaantumatta virallisiin laitoksiin”.

Lenin kehottaa äänestämään: kuultuaan tov. Trotskin ilmoituksen ja suostuen täydellisesti siihen, että tov. Trotski on poissa Kansankomissaarien Neuvostosta, kun siellä ratkaistaan ulkoasioita koskevia kysymyksiä, KK pyytää tov. Trotskia, ettei hän jäisi syrjään muiden asioiden ratkaisusta.

Hyväksytään.

10

Edelleen KK käsittelee G. I. Lomovin, M. S. Uritskin, V. M. Smirnovin, G. Pjatakovin y.m. ilmoituksen heidän eroamisestaan vastuunalaisista puolue- ja neuvostotehtävistä.

Lenin ehdottaa päätökseksi: KK pyytää ilmoituksen jättäneitä tovereita lykkäämään ratkaisunsa siksi kunnes valtuuskunta palaa Brestistä, ja käsittelemään tätä KK:n päätöstä ryhmässä.

11

Lenin tekee kaksi ehdotusta:

1) Katsoen neljän henkilön esittämän vaatimuksen lailliseksi KK pyytää heitä käsittelemään KK:n ehdotusta ja lykkäämään ilmoituksensa jättämistä, koska edustajakokous on lähellä ja poliittinen tilanne on sekava.

2) Taaten tovereille heidän ilmoitustensa julkaisemisen „Pravdassa” KK pyytää heitä tarkistamaan päätöksensä ja harkitsemaan, eivätkö he katso mahdolliseksi jäädä sekä vastuunalaisille paikoille että Keskuskomiteaan.

Leninin ehdotukset hyväksytään.

*Julkaistu ensi kerran täydellisenä
v. 1928 „Proletarskaja Revoljutsija”
aikakauslehden 2. (73.) numerossa*

*Julkaistaan v. 1929 ilmestyneen
kirjan „VSDTP:n KK:n pöytäkirjat.
Elokuu 1917 — helmikuu 1918”
tekstin mukaan*

RAUHAN ALLEKIRJOITTAMISEN VÄLTTÄMÄTTÖMYYDESTÄ

Ellei tänä ajankohtana allekirjoiteta rauhaa, niin se merkitsee, että julistetaan aseellinen kapina tai vallankumouksellinen sota Saksan imperialismia vastaan. Se on joko korulause tahi saksalaisten tuloa kovasti toivovan Venäjän porvariston provokaatio. Todellisuudessa me emme voi tällä hetkellä sotia, sillä armeija on sotaa vastaan, armeija ei voi sotia. Viikon, helmikuun 18:sta 24:nteen päivään 1918, jatkunut sota saksalaisia vastaan, joiden edessä meidän sotaväkemme yksinkertaisesti juoksi karkuun, on täydellisesti todistanut sen. Me olemme saksalaisen imperialismiin vankeja. Ei korulause viipymättömästä aseellisesta kapinasta saksalaisia vastaan, vaan järjestelmällinen, vakava, herkeämätön työ vallankumouksellisen sodan valmistelemiseksi, kurin aikaansaaminen, armeijan perustaminen, rautateiden ja elintarvikeasiain kuntoon saattaminen. Sellainen on Toimeenpanevan Keskuskomitean enemmistön, siinä luvussa Leninin (ja bolshevikkien KK:n enemmistön) sekä Spiridonovan ja Malkinin (vasemmistoeserrien KK:n vähemmistön) mielipide.

Kirjoitettu helmikuun 24 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran v. 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**VSDTP:n (BOLSHEVIKKIEN) KK:n KANNANOTTO
ALUEVALTAUKSIA EDELLYTTÄVÄÄ
ERILLISRAUHAA KOSKEVASSA KYSYMYKSESSÄ²²**

Hyvät toverit!

KK:n Organisaatiobyroo pitää tarpeellisena selittää teille niitä motiiveja, jotka ovat pakottaneet KK:n suostumaan Saksan hallituksen tarjoamiin rauhannehtoihin. Organisaatiobyroo kääntyy teidän puoleenne, toverit, näine selityksineen tehdäkseen laajalti tunnetuksi kaikille puolueen jäsenille edustajakokousten välisinä aikoina koko puoluetta edustavan KK:n näkökannan. Organisaatiobyroo pitää tarpeellisena mainita, että KK:ssa ei ollut yksimielisyyttä rauhannehtojen allekirjoittamista koskevassa kysymyksessä. Mutta koska päätös on hyväksytty, on koko puolueen kannatettava sitä. Lähipäivinä pidetään puolueen edustajakokous ja vasta siellä voidaan ratkaista kysymys, missä määrin oikein KK on ilmentänyt puolueen todellista kantaa. Edustajakokoukseen saakka kaikki puolueen jäsenet — puoluevelvollisuuden nimessä ja yhtenäisyyden säilyttämiseksi meidän omissa riveissämme — toteuttavat johtavan keskuselimensä, puolueen KK:n päätöksiä.

Se ehdoton välttämättömyys, joka pakottaa tällä hetkellä (helmikuun 24 p:nä 1918) allekirjoittamaan anastusrauhan, uskomattoman raskaan rauhan Saksan kanssa, johtuu ennen kaikkea siitä, ettei meillä ole armeijaa, ettemme voi puolustautua.

Kaikki tietävät, miksi vuoden 1917 lokakuun 25 päivän jälkeen, proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön diktatuurin voiton jälkeen meistä kaikista tuli puolustuskantalaisia, miksi me kaikki kannatamme isänmaan puolustamista.

Isänmaan puolustamisen kannalta katsoen on sallimattonta antaa vetää itseään sotilaalliseen yhteenottoon silloin,

kun ei ole armeijaa ja kun vihollinen on aseistettu hampaisiin saakka sekä valmennettu erinomaisesti.

Sosialistisen Neuvostotasavallan ei pidä ryhtyä sotaan silloin, kun ilmeisesti suurin osa Neuvostoja valitsevista työläis-, talonpoikais- ja sotamiesjoukoista vastustaa sotaa. Se olisi seikkailua. On eri asia, jos tämä sota päättyy, vaikkapa peräti raskaaseen rauhaan, ja Saksan imperiaalisimi haluaa sitten jälleen käydä hyökkäyssotaa Venäjää vastaan. Silloin enemmistö Neuvostoja tulee varmasti kannattamaan sotaa.

Sodan käyminen nyt merkitsee objektiivisesti antautumista Venäjän porvariston provokaation uhriksi. Porvaristo tietää mainiosti, että Venäjä on nyt suojaton ja saksalaisten vähäisetkin voimat nujertavat sen, heidän tarvitsee vain katkaista tärkeimmät rautatielinjat valloittaakseen nälän avulla Pietarin ja Moskovan. Porvaristo toivoo sotaa, koska se toivoo Neuvostovallan kukistumista ja sopimusta Saksan porvariston kanssa. Porvarien voitonriemu Väinänlinnassa ja Rozittenissa, Wendenissä ja Haapsalussa, Minskissä ja Drissassa, kun saksalaiset marssivat näihin kaupunkeihin, vahvistaa sen selvääkin selvemmin.

Vallankumouksellisen sodan puoltaminen tällä hetkellä muuttuu väistämättä vallankumoukselliseksi sanahelinäksi. Sillä nykyaikaisen sodan käyminen kehittyntä imperialismia vastaan ilman armeijaa, ilman mitä vakavinta taloudellista valmistelua on hajaannustilassa olevalle talonpoikaisarmeijalle mahdotonta. On ehdottoman välttämätöntä tehdä vastarintaa Saksan imperialismille, joka nujertaa meidät saatuaan meidät vangiksi. Mutta olisi tyhjää sanahelinää vaatia tekemään vastarintaa nimenomaan aseellisen kapinan muodossa ja nimenomaan nyt, kun *tämä* vastarinta on ilmeisen toivotonta meille ja ilmeisen edullista sekä Saksan että Venäjän porvaristolle.

Viipymättömän vallankumouksellisen sodan puoltaminen sellaisin perusteluin, että se tukee kansainvälistä sosialistista liikettä, on samanlaista sanahelinää. Jos me teemme Saksan imperialismille helpommaksi Neuvostovallan kukistamisen ryhtymällä sopimattomaan aikaan taisteluun sitä vastaan, niin emme auta, vaan vahingoitamme saksalaista ja kansainvälistä työväenliikettä ja sosialismin asiaa. Monipuolisella, sitkeällä, järjestelmällisellä työllä on autettava yksinomaan vallankumouksellisia internationalisteja

kaikissa maissa, mutta marxilaisen ei suinkaan sovi lähteä aseelliseen kapinaseikkailuun silloin, kun se on ilmeistä seikkailua.

Jos Liebknecht voittaa 2—3 viikossa (se on mahdollista), niin hän tietenkin pelastaa meidät kaikista vaikeuksista. Mutta olisi suorastaan typerää ja kaikkien maiden työtätekevien suuren solidaarisuustunnuksen muuttamista pilkkasanaksi, jos päähämme pälkähtäisi antaa kansalle vakuudet siitä, että Liebknecht voittaa lähiviikkojen aikana ehdottomasti ja varmasti. Nimenomaan tällaiset järkeilyt muuttavat tyhjäksi korulauseeksi suuren tunnuksen: „Me olemme panneet luottamuksemme maailmanvallankumoukseen”.

Asiaintila muistuttaa objektiivisesti vuoden 1907 kesää. Silloin meitä kuristi ja vangitsi venäläinen monarkisti Stolypin, mutta nyt saksalainen imperialisti. Silloin viipymättömän kapinan tunnus osoittautui tyhjäksi korulauseeksi, joka valitettavasti sai valtoihinsa koko eserräpuolueen. Nyt, tällä hetkellä, vallankumouksellisen sodan tunnus on ilmeinen korulause, joka on vetänyt mukaansa oikeistoieserrien argumentteja toistelevat vasemmistoieserit. Me olemme Saksan imperialismin vankeja, meidän on käytävä vaikea ja pitkä taistelu tämän maailmanimperialismin esitaistelijan kukistamiseksi; tämä taistelu on varmasti oleva viimeinen ja ratkaiseva taistelu sosialismin puolesta, mutta tämän taistelun alkaminen tällä hetkellä aseellisesta kapinasta imperialismin esitaistelijaa vastaan on seikkailua, johon marxilaiset eivät milloinkaan suostu.

Maan puolustuskunnon ja itsekurin järjestelmällinen, herkeämätön ja kaikinpuolinen lujittaminen kaikkialla, raskaan tappion käyttäminen kurin parantamiseen kaikilla elämän aloilla maan taloudellisen aseman kohentamiseksi ja Neuvostovallan vankistamiseksi — se on päivän tehtävä, se on vallankumouksellisen sodan valmistelua teoin eikä sanoin.

Lopuksi Organisaatiobyroo pitää tarpeellisena huomauttaa, että koska Saksan imperialismin hyökkäys ei ole vielä tähän mennessä päättynyt, on kaikkien puolueen jäsenten järjestettävä yksimielinen vastarinta. Ellei rauhan, vaikkapa äärimmäisen raskaankin rauhan allekirjoittamisella saada voitetuksi aikaa uusien taistelujen valmisteluun, niin

puolueemme pitää osoittaa, että on jännitettävä kaikki voimat mitä suoranaisimman vastarinnan tekoa varten.

Jos ajan voittaminen, edes lyhyen hengähdystauon saaminen organisaatiotyötä varten on mahdollista, niin velvollisuutenamme on hankkia tuo hengähdystauko. Ellei meidän ole suotu saada lykkäystä, niin puolueemme on kehotettava joukkoja taisteluun, mitä tarmokkaimpaan itsepuolustukseen. Olemme vakuuttuneita, että kaikki puolueen jäsenet täyttävät velvollisuutensa puoluetta kohtaan, maansa työväenluokkaa kohtaan, kansaa ja proletariaattia kohtaan. Säilyttämällä Neuvostovallan me tuemme mitä parhaiten, mitä voimakkaimmin kaikkien maiden proletariaattia sen uskomattoman vaikeassa ja raskaassa taistelussa omaa porvaristoaan vastaan. Suurempaa iskua sosialismin asialle kuin on Venäjän Neuvostovallan kukistuminen ei nyt ole eikä voi olla.

Toveritervehdyksin

VSDTP:n (bolshevikkien) KK:n Organisaatiobyroo

Kirjoitettu helmikuun 24 pnä 1918

*Julkaistu helmikuun 26 pnä 1918
„Pravda” lehdessä 35. numerossa*

*Julkaistaan
lehdessä tekstin mukaan*

RASKAS, MUTTA TARPEELLINEN OPETUS

Vuoden 1918 helmikuun 18—24 (11) pn välinen viikko piirtyy Venäjän — ja maailman — vallankumouksen historiaan eräänä suurimpana historiallisena käännekohtana.

Helmikuun 27 pnä 1917 Venäjän proletariaatti yhdessä talonpoikaiston sen osan kanssa, jonka sotatapahtumien kehitys oli herättänyt toimintaan, ja yhdessä porvariston kanssa kukisti monarkian. Huhtikuun 21 pnä 1917 se kukisti imperialistisen porvariston yksinvallan ja siirsi vallan porvariston kanssa sovintoa hierovien pikkuporvarillisten sovittelijain käsiin. Heinäkuun 3 pnä valtoimesti mielenosoitukseen lähtenyt kaupunkilaisproletariaatti ravisteli sovittelijain hallitusta. Lokakuun 25 pnä se kukisti tämän hallituksen ja pystytti työväenluokan ja talonpoikaisköyhälistön diktatuurin.

Tätä voittoa piti puolustaa kansalaissodassa. Siihen kuului kolmisen kuukautta, ensin saatiin voitto Kerenskistä Hatsinan edustalla, sitten voitot porvaristosta ja junkkarikoulu-
laisista sekä vastavallankumouksellisten kasakkajoukkojen erästä osasta Moskovassa, Irkutskissa, Orenburgissa ja Kievissä ja vihdoinkin voitto, joka saatiin Kaledinista, Kornilovista ja Aleksejevistä Donin Rostovissa.

Suomessa syttyi proletaarisen kapinan palo. Tuli levisi Romaniaan.

Voitot sisärintamalla saavutettiin verrattain helposti, sillä vihollisella ei ollut minkäänlaista ylivoimaa sotavaroitusten enempää kuin organisaationkaan alalla eikä sillä sitä paitsi ollut tukenaan minkäänlaista taloudellista perustaa, ei mitään tukea väestöjoukoissa. Helposti saavutetut voitot panivat tietenkin monien johtajien pään pyörälle. Ilmaantui mieliala: „nitistämme kuin itikan”.

Katsottiin läpi sormien nopeasti kotiutuvan, rintamalta pois lähtevän armeijan valtavaa rappeutumista. Nautittiin vallankumouksellisesta sanahelinästä. Tätä sanahelinää alettiin käyttää taistelussa yleismaailmallista imperialismia vastaan. Venäjän väliaikaista „vapautumista” tämän imperialismin puristuksesta pidettiin jonain normaalitapahtumana, vaikka todellisuudessa tämä „vapautuminen” johtui vain saksalaisen saalistajan ja englantilais-ranskalaisen saalistajan välisessä sodassa syntyneestä tauosta. Joukkolakkojen alkua Itävallassa ja Saksassa luultiin vallankumoukseksi, joka on muka jo torjunut sen vakavan vaaran, jolla Saksan imperialismi uhkaa meitä. Sen sijaan, että olisi vakavalla, asiallisella ja johdonmukaisella työllä myötävaikutettu Saksan vallankumoukseen, joka syntyy tavattoman raskaasti ja vaikeasti, alettiin huitoa käsillä: „Mihin nyt noista Saksan imperialisteista olisi, me yhdessä Liebnechtin kanssa suistamme ne heti alas!”.

Viikko vuoden 1918 helmikuun 18 päivästä 24 päivään, Väinänlinnan valtaamisesta Pihkovan valtaamiseen (joka sitten vallattiin takaisin), viikko imperialistisen Saksan sotilaallista hyökkäystä sosialistista Neuvostotasavaltaa vastaan oli karvas, katkera ja raskas, mutta tarpeellinen, hyödyllinen ja hyväatekevä opetus. Kuinka äärettömän opettavaista olikaan vertailla kahta ryhmää sähköitä ja puhelintiedotuksia, joita tällä viikolla saapui hallituskeskukseen! Toisaalta hillitön „ponsien” vallankumouksellinen sanahelinä, voitaisiin sanoa steinbergiläinen sanahelinä, kun palautetaan mieleen tuon tyylinen „helmi” — „vasemmistolaisen” (hm... hm...) eserrä Steinbergin puhe Toimeenpanevan Keskuskomitean lauantaissä istunnossa²³. Toisaalta sellaisia kiduttavan häpeällisiä tiedotuksia, että rykmentit kieltäytyvät pitämästä asemia, että kieltäydään puolustamasta jopa Narvan linjaa, että jätetään täyttämättä käsky kaiken tuhoamisesta peräännyttäessä; emme edes puhu pakenemisesta, kaaoksesta, saamattomuudesta, avuttomuudesta ja hillittömyydestä.

Karvas, katkera, raskas, mutta tarpeellinen, hyödyllinen ja hyväatekevä opetus!

Valveutunut, harkitseva työmies tekee tästä historiallisesta opetuksesta kolme johtopäätöstä: meidän suhtautumisestamme isänmaan puolustamiseen, maan puolustus-kuntoon, vallankumoukselliseen, sosialistiseen sotaan;

maailman imperialismiin kanssa tapahtuvan yhteenotomme edellytyksistä; meidän suhteitamme kansainväliseen sosialistiseen liikkeeseen koskevan kysymyksen oikeasta asettelusta.

Nyt, Lokakuun 25 päivästä 1917 alkaen, me olemme puolustuskantalaisia, tuosta päivästä lähtien olemme isänmaan puolustamisen kannalla. Sillä me olemme todistaneet *teoissa* katkaisseemme välit imperialismiin. Olemme purkaneet ja julkaisseet imperialistien likaiset ja veriset salaliittosopimukset. Olemme kukistaneet *oman* porvaristomme. Olemme antaneet vapauden *meidän* sortamille kansoille. Olemme antaneet kansalle maat ja työväenvalvonnan. Me olemme Venäjän sosialistisen Neuvostotasavallan puolustamisen kannalla.

Ja juuri siksi, että olemme isänmaan puolustamisen kannalla, me vaadimme *vakavaa* suhtautumista maan puolustuskuntoon ja taisteluvaimennukseen. Me julistamme sääliättömän sodan vallankumouksellista sota koskevalle vallankumoukselliselle sanahelinälle. Vallankumoukselliseen sotaan on valmistauduttava pitkälti ja vakavasti alkaen maan talouden kohentamisesta, rautateiden kuntoonpanosta (sillä ilman niitä nykyaikainen sota on pelkkä korulause), mitä ankarimman vallankumouksellisen kurin ja itsekurin palauttamisesta kaikkialla.

Isänmaan puolustamisen kannalta katsoen on rikos ryhtyä sotilaalliseen yhteenottoon äärettömästi voimakkaampaa ja valmentuneempaa vihollista vastaan, kun itsellä tiettävästi ei ole armeijaa. Isänmaan puolustamisen kannalta katsoen olemme velvolliset allekirjoittamaan mitä raskaimmat, nöyryyttävät, petomaiset, häpeälliset rauhan ehdot, ei „antautuaksemme” imperialismille, vaan oppiaksemme ja valmistuaksemme käymään sitä vastaan sota vakavasti ja asiallisesti.

Eletty viikko nosti Venäjän vallankumouksen paljoa korkeammalle maailmanhistoriallisen kehityksen asteelle. Näiden päivien aikana historia on harpannut eteenpäin nousten heti useampia askelmia ylemmäksi.

Tähän saakka voitettavanamme ovat olleet mitättömät, viheliäisen kurjat (yleismaailmalliseen imperialismiin verrattuna) viholliset, jokin idiootti Romanov, kerskailija Kerenski, junkkarikoululaisten ja porvaripahaisten joukot. Nyt meitä vastaan on noussut sivistyneen, ensiluok-

kaisella teknillisellä välineistöllä varustetun, organisatorisesti erittäin hyvin toimivan yleismaailmallisen imperialismin jättiläinen. Sitä vastaan täytyy taistella. Sitä vastaan täytyy *osata* taistella. Talonpoikaismaan, jonka kolmivuotinen sota on saattanut ennenkuulumattomaan rappiotilaan ja joka on aloittanut sosialistisen vallankumouksen, tämän maan on vältettävä sotilaallista yhteenottoa — niin kauan kuin sitä voidaan välttää, vaikkapa mitä raskaimpien uhrausten hinnalla,— on vältettävä nimenomaan siksi, että voisi tehdä jotain vakavaa silloin, kun syttyy „viimeinen ja ratkaiseva taistelu”.

Tämä taistelu syttyy vasta silloin, kun etumaisissa imperialistisissa maissa puhkeaa sosialistinen vallankumous. Tämä vallankumous kypsyy ja vankistuu epäilemättä kuukausi kuukaudelta, viikko viikolta. Tätä kypsyvää voimaa on autettava. Sitä on *osattava* auttaa. Sitä ei auteta, vaan vahingoitetaan, jos vieressä oleva sosialistinen Neuvostotasavalta annetaan raadeltavaksi sellaisena hetkenä, jolloin sillä tietävästi ei ole armeijaa.

Suurta tunnusta: „Me panemme luottamuksemme sosialismin voittoon Euroopassa” ei pidä muuttaa korulauseeksi. Se on totuus, kun pidetään silmällä sosialismin lopulliseen voittoon johtavaa pitkää ja vaikeaa tietä. Se on kiistaton, filosofinen ja historiallinen totuus, kun otetaan „socialistisen vallankumouksen aikakausi” kokonaisuutena. Mutta jokainen abstraktinen totuus muuttuu korulauseeksi, jos sitä sovelletaan *mihin* konkreettiseen tilanteeseen *tahansa*. Se on kiistatonta, että „jokaisessa lakossa piilee yhteiskunnallisen vallankumouksen lohikäärme”. Se on pötyä, että jokaisesta lakosta voidaan muka heti harpata vallankumoukseen. Me menettelemme kuin seikkailijat emmekä kuin vakavat internationalistivallankumoukselliset, jos „panemme luottamuksemme sosialismin voittoon Euroopassa” ja teemme sen siinä mielessä, että menemme kansan edessä takuuseen, menemme takuuseen siitä, että Euroopan vallankumous puhkeaa ja voittaa varmasti muutaman lähi-
viikon aikana, varmasti ennen kuin saksalaiset ehtivät Pietariin, Moskovaan, Kieviin saakka, ehtivät „tehdä lopun” meidän rautatielaitoksestamme.

Jos Liebknecht voittaa porvariston 2—3 viikossa (se ei ole mahdotonta), niin hän pelastaa meidät kaikista vaikeuksista. Se on kiistatonta. Mutta jos me määrittelemme

tämänpäiväisen taktiikkamme taistelussa tämänpäiväistä imperialismia vastaan luottaen siihen, että Liebknecht tulee varmasti voittamaan nimenomaan lähiviikkojen aikana, niin me ansaitsemme vain pilkkaa. Me teemme silloin nykyajan suurista vallankumouksellisista tunnuksista vallankumouksellisia korulauseita.

Työläistoverit, ottakaa varteen vallankumouksen raskaat, mutta hyödylliset opetukset! Valmistautukaa vakavasti, tarmokkaasti ja herkeämättä puolustamaan isänmaata, puolustamaan sosialistista Neuvostotasavaltaa!

*„Pravda“ (iltajulkaisu) № 35,
helmikuun 25 pnä 1918
Allekirjoitus: L e n i n*

*Julkaistaan „Pravda“ lehdessä
tekstin mukaan*

**KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON
PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS HALLITUKSEN
EVAKUOINNISTA ²⁴**

- 1) Sijaintipaikaksi valitaan Moskova.
- 2) Kukin hallinto evakuoikoon vain minimimäärän keskushallintokoneiston johtajia, korkeintaan noin 20—30 henkeä (ynnä perheet).
- 3) Hinnalla millä hyvänsä ja viipymättä vietäköön pois Valtion pankki, kulta sekä Valtion arvopaperi- ja setelipaino.
- 4) Aloitettakoon Moskovan arvoesineiden siirto.

Kirjoitettu helmikuun 26 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran v. 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

KUMMALLISTA JA HIRVITTÄVÄÄ

Puolueemme Moskovan aluebyroo²⁵ on helmikuun 24 p:nä 1918 hyväksymässään päätöslauselmassa esittänyt epäluottamuslauseen Keskuskomitealle, kieltäytynyt alistumasta KK:n niihin päätöksiin, „jotka tulevat liittymään Itävallan ja Saksan kanssa solmitun rauhansopimuksen ehtojen täytäntöönpanoon”, ja päätöslauselmaan liittämässään „selittävässä tekstissä” se on sanonut „pitävänsä tuskin vältettävissä olevana puolueen kahtiajakautumista lähiaikoina”*.

Tässä kaikessa ei ole mitään hirvittävää eikä kummallista. On aivan luonnollista, että toverit, jotka ovat jyrkästi eri mieltä KK:n kanssa erillisrauhaa koskevassa kysymyksessä, moittivat ankarasti KK:ta ja sanovat olevansa varmoja kahtiajakautumisen kiertämättömyydestä. Kaikkeen tähän on puolueen jäsenillä mitä laillisin oikeus, se on aivan selvä.

Mutta kummallista ja hirvittävää on seuraava. Päätöslauselmaan on liitetty „selittävä teksti”. Esitämme sen kokonaisuudessaan:

„Moskovan aluebyroo pitää tuskin vältettävissä olevana puolueen kahtiajakautumista lähiaikoina ja samalla asettaa tehtäväkseen toimia kaikkien niiden johdonmukaisten vallankumouksellisten kommunistiainesten yhdistämiseksi, jotka taistelevat samalla tavalla sekä erillisrauhan solmimisen kannattajia että puolueen kaikkia maltillisia opportu-

---

* Päätöslauselman täydellinen sanamuoto on seuraava: „Käsiteltyään KK:n toimintaa, VSDTP:n Moskovan aluebyroo lausuu epäluottamuslauseensa Keskuskomitealle sen poliittisen suunnan ja kokoonpanon vuoksi ja tulee heti ensi tilaisuudessa vaatimaan, että toimitettaisiin sen uudet vaalit. Tämän lisäksi Moskovan aluebyroo ei katso olevansa velvollinen alistumaan ehdottomasti KK:n niihin päätöksiin, jotka tulevat liittymään Itävallan ja Saksan kanssa solmitun rauhansopimuksen ehtojen täytäntöönpanoon”. Päätöslauselma on hyväksytty yksimielisesti.

nistiaineksia vastaan. *Maailmanvallankumouksen etujen nimessä me pidämme tarkoituksenmukaisena myöntyä nykyään puhtaasti muodolliseksi muuttuvan Neuvostovallan menettämisen mahdollisuuteen.* Me pidämme edelleenkin perustehtävänäme sosialistisen vallankumouksen aatteiden levittämistä kaikkiin muihin maihin ja työväen diktaatturin päättäväistä toteuttamista sekä porvarillisen vastavallankumouksen säälimätöntä nujertamista Venäjällä”.

Olemme alleviivanneet tässä ne sanat, jotka ovat... kummallisia ja hirvittäviä.

Näissä sanoissa on asian ydin.

Nämä sanat vievät päätöslauselman laatijain koko suunnan järjettömyyteen. Nämä sanat paljastavat tavattoman selvästi heidän virheensä olemuksen.

„Maailmanvallankumouksen etujen nimessä on tarkoituksenmukaista myöntyä Neuvostovallan menettämisen mahdollisuuteen”... Tämä on kummallista, sillä tässä ei ole edes yhteyttä arvostelmien ja johtopäätöksen välillä. „Maailmanvallankumouksen etujen nimessä on tarkoituksenmukaista myöntyä Neuvostovallan *sotilaalliseen tappioon*” — tällainen teesi olisi joko oikea tai väärä, mutta sitä ei voitaisi sanoa kummalliseksi. Se ensinnäkin.

Toiseksi: Neuvostovalta „on nykyään muuttumassa puhtaasti muodolliseksi”. Tämä ei ole enää vain kummallista, vaan suorastaan hirvittävää. On selvää, että päätöslauselman laatijat ovat eksyneet hirvittävän sekasotkun ryteikköön. Täytynee selvitellä tuota sekasotkua.

Päätöslauselman laatijain ajatus ensimmäisessä kysymyksessä on nähtävästi se, että maailmanvallankumouksen etujen nimessä on tarkoituksenmukaista myöntyä tappion mahdollisuuteen sodassa tuon tappion johtaessa Neuvostovallan menettämiseen, s.o. porvariston voittoon Venäjällä. Esittäessään tämän ajatuksen päätöslauselman laatijat tunnustavat välillisesti oikeaksi sen ajatuksen, jonka esitin teeseissäni (tammikuun 8 p:nä 1918, julkaistu „Pravdassa” helmikuun 24 p:nä 1918)*, nimittäin, että ellemme suostu Saksan meille esittämiin rauhanehtoihin, niin se johtaa Venäjän tappioon ja Neuvostovallan kukistumiseen.

Siis la raison finit toujours par avoir raison — totuus ei pala tulelessakaan! Minun „jyrkimpien” vastustajieni,

* Ks. Teokset, 26. osa, ss. 427—435. Toim.

moskovalaisten, jotka uhkaavat kahtiajakautumisella, on ollut pakko — juuri siksi, että he ovat alkaneet puhua avoimesti jopa kahtiajakautumisesta, — ilmaista loppuun saakka myös *konkreettiset* käsityksensä, juuri ne samat, joista pitävät edullisempänä vaieta ne, jotka yrittävät selviytyä asiasta vallankumouksellista sotaa koskevilla yleisillä korulauseilla. Teesieni ja argumenttieni koko olemus (kuten voi huomata jokainen, joka haluaa lukea huolellisesti teesini tammikuun 7 pltä 1918) on siinä toteamassa, että meidän on hyväksyttävä *heti* äärimmäisen raskas rauha ja samanaikaisesti *valmistettava* vakavasti vallankumouksellista sotaa (ja juuri tämän vakavan valmistelemisen *etuja silmälläpitäen*). Tämän argumenttieni olemuksen ovat kiertäneet kokonaan tai eivät ole huomanneet, eivät ole halunneet huomata sitä ne, jotka ovat rajoittuneet vallankumouksellista sotaa koskeviin yleisiin korulauseisiin. Ja nyt minun on sydämeni pohjasta kiitettävä juuri „jyrkimpiä” vastustajiani, moskovalaisia, siitä, että he ovat rikkoneet argumenttieni *olemusta* koskevan „vaitiolosalaliiton”. Moskovalaiset ovat *ensimmäisinä* vastanneet niihin.

Minkäläinen sitten heidän vastauksensa on?

He ovat vastanneet *tunnustaen oikeaksi* minun *konkreettisen* argumenttini: niin, moskovalaiset tunnustivat, meitä odottaa todellakin tappio, jos me ryhdymme nyt heti sotiin saksalaisia vastaan*. Niin, tämä tappio johtaa todellakin Neuvostovallan kukistumiseen.

Siis vielä kerran: kiitän sydämeni pohjasta „jyrkimpiä” vastustajiani, moskovalaisia, siitä, että he ovat rikkoneet „vaitiolosalaliiton”, jonka he olivat tehneet argumenttieni olemusta vastaan, s.o. nimenomaan sitä vastaan, mitä olen huomauttanut *konkreettisesti* sodankäynnin mahdollisuuksista, jos ryhtyisimme siihen nyt heti, — ja siitä, että he ovat pelkäämättä tunnustaneet oikeaksi minun konkreettisen lausuntoni.

Edelleen. Miten on kumottu minun argumenttini, jotka moskovalaisten on itseasiassa ollut pakko tunnustaa oikeiksi?

---

* Siihen vastaväitteeseen, että taistelua ei kuitenkaan olisi voitu välttää, ovat tosiasiat antaneet vastauksen: tammikuun 8 pntä luettiin teesini; tammikuun 15 päivään mennessä *olisimme voineet* solmia rauhan. Hengähdystauko olisi ollut varmasti taattu (ja lyhimmäälläkin hengähdystauolla olisi ollut meille jättiläismäinen, sekä aineellinen että moraalinen, merkitys, sillä *saksalaisten* olisi pitänyt julistaa *uusi* sota), ellei... ellei olisi ollut vallankumouksellista sanahelinää.

Siten, että maailmanvallankumouksen etujen nimessä *täytyy* myöntyä Neuvostovallan menettämiseen.

Miksi maailmanvallankumouksen edut sitä vaativat? Juuri tässä on perustelun ydin ja olemus niille, jotka aikovat kumota minun argumenttini. Ja juuri tästä, tästä tärkeimmästä, oleellisimmasta peruskohdasta ei päätöslauselmassa eikä selittävässä tekstissäkään ole sanottu halaistua sanaa. Päätöslauselman laatijoilla on ollut aikaa ja paikkaa puhua yleisesti tunnetuista ja kiistattomista asioista — sekä „porvarillisen vastavallankumouksen säälimättömästä nujertamisesta Venäjällä” (sellaisenko politiikan keinoin ja menetelmin, joka johtaa Neuvostovallan menettämiseen?) että taistelusta puolueen kaikkia maltillisia opportunistiaineksia vastaan, mutta siitä, mikä juuri on kiistanalaista, siitä, mikä koskee juuri rauhanvastustajain asenteen perusolemusta,— siitä ei hiiskahdustakaan!

Kummallista. Erittäin kummallista. Eivätköhän päätöslauselman laatijat ole vaienneet tästä juuri sen vuoksi, että tässä kohdassa he ovat tunteneet olevansa erikoisen heikkoja? Jos he olisivat sanoneet selvästi *miksi* (sitä vaativat maailmanvallankumouksen edut), niin se olisi ehkä merkinnyt itsensä paljastamista...

Olipa asianlaita miten tahansa, meidän on *etsittävä* esille ne argumentit, joita päätöslauselman laatijat *ovat saattaneet* pitää ohjeenaan.

Ehkäpä päätöslauselman laatijat olettavat, että maailmanvallankumouksen edut kieltävät ylipäänsä kaikenlaisen rauhan solmimisen imperialistien kanssa? Eräät rauhanvastustajat ovat lausuneet tämän näkökannan eräässä neuvottelukokouksessa Pietarissa, mutta sielläkin sitä kannatti vain erillisrauhaa vastustaneiden mitätön vähemmistö²⁶. Selvää on, että tämä näkökanta johtaa Brestin rauhanneuvottelujen tarkoituksenmukaisuuden kieltämiseen ja rauhan kieltämiseen „jopa” silloinkin, vaikka Puola, Latvia ja Kuurinmaa palautettaisiin. Tuollaisten mielipiteiden (jotka esimerkiksi pietarilaisten rauhanvastustajain enemmistö on hylännyt) virheellisyys on silmäänpistävä. Imperialististen valtojen keskellä oleva sosialistinen tasavalta ei voisi sellaiselta näkökannalta katsoen solmia mitään taloudellisia sopimuksia, se ei voisi olla olemassakaan siirtymättä kuuhun.

Ehkäpä päätöslauselman laatijat olettavat maailmanvallankumouksen etujen vaativan, että sitä *sysättäisiin eteenpäin*, ja sellaisena sysäyksenä eteenpäin olisi vain sota eikä missään tapauksessa rauha, joka voisi tehdä joukkoihin sellaisen vaikutuksen, ikäänkuin imperialismi „laillistettaisiin”? Tuollainen „teoria” olisi täydellistä luopumista marxilaisuudesta, joka on aina kieltänyt vallankumousten „sysäämisen”, koska ne kehittyvät sitä mukaa kuin vallankumouksia synnyttävät luokkaristiriidat kärjistyvät. Tuollainen teoria olisi samanlainen kuin se käsityskanta, että aseellinen kapina on taistelumuoto, jota on sovellettava aina ja kaikissa olosuhteissa. Todellisuudessa maailmanvallankumouksen edut vaativat, että maansa porvariston kukistanut Neuvostovalta *auttaisi* tätä vallankumousta, mutta avunantonsa *muodon* valitsisi voimiensa mukaisen. Ei edes sysäämisteoriasi seuraava sellaista ajatusta, että sosialistista vallankumousta maailman mitassa olisi autettava myöntymällä tämän vallankumouksen tappion mahdollisuuteen *tietyissä* maassa.

Ehkäpä päätöslauselman laatijat olettavat, että vallankumous Saksassa on jo alkanut, että se on kasvanut siellä jo avoimeksi yleiskansalliseksi kansalaissodaksi, että meidän on sen vuoksi autettava kaikin voimin saksalaisia työläisiä, että meidän itsemme on tuhouduttava („Neuvostovalan menetyks”) *pelastaaksemme* Saksan vallankumouksen, joka on jo alkanut ratkaisevan taistelunsa ja joutunut raskaiden iskujen alaiseksi? Tältä kannalta katsoen me tuhoutuessamme sitoisimme osan Saksan vastavallankumouksen voimista ja siten pelastaisimme Saksan vallankumouksen.

On täysin ymmärrettävää, että tällaisten edellytysten vallitessa ei olisi vain „tarkoituksenmukaista” (kuten päätöslauselman laatijat ovat sanoneet), vaan suorastaan *välttämätöntäkin* myöntyä tappion kärsimisen mahdollisuuteen ja Neuvostovallan menettämisen mahdollisuuteen. Mutta on selvää, että näitä edellytyksiä ei ole olemassa. Saksan vallankumous on kypsymässä, mutta aivan ilmeistä on, ettei se ole kehittynyt vielä purkaukseen asti Saksassa, kansalaissotaan asti Saksassa. Me emme ilmeisesti *auttaisi* Saksan vallankumouksen kypsymistä, vaan *estäisimme* sitä „myöntyessämme Neuvostovallan menettämisen mahdollisuuteen”. Siten me *auttaisimme* Saksan taantumusta, pelai-

simme sen pussiin, vaikeuttaisimme sosialistista liikettä Saksassa, vieroittaisimme sosialismista Saksan proletaarien ja puoliproletaarien laajat joukot, jotka eivät ole vielä siirtyneet sosialismin kannalle ja joita Neuvosto-Venäjän tuhoutuminen säikäyttäisi samoin kuin Kommuunin tuhoutuminen vuonna 1871 säikäytti Englannin työläiset.

Tarkastelimmepa asiaa miltä kannalta tahansa, mutta logiikkaa päätöslauselman laatijain järkeilyistä ei sittenkään löydy. Ei ole olemassa järkeviä argumentteja, jotka todistaisivat oikeaksi sen, että „maailmanvallankumouksen etujen nimessä on tarkoituksenmukaista myöntyä Neuvostovallan menettämisen mahdollisuuteen”.

„Neuvostovalta on nykyään muuttumassa puhtaasti muodolliseksi”,— tämä on se hirvittävä väite, johon, kuten olemme nähneet, moskovalaisen päätöslauselman laatijat ovat päätyneet.

Kun kerran saksalaiset imperialistit tulevat perimään meistä pakkoveron ja kieltämään meiltä Saksaa vastaan suunnatun propagandan ja agitaation, niin Neuvostovaltakin menettää merkityksensä ja „muuttuu puhtaasti muodolliseksi”,— tällainen nähtävästi on päätöslauselman laatijain „ajatuksen” juoksu. Sanomme „nähtävästi”, sillä päätöslauselman laatijat eivät ole esittäneet mitään selvää ja täsmällistä kyseessäolevan teesin todistamiseksi.

Mitä syvin ja lohduttomin pessimismi, täydellinen epätoivo — se on sisältönä „teoriassa”, jonka mukaan Neuvostovallalla on muka vain muodollinen merkitys ja jonka mukaan on noudatettava Neuvostovallan menettämisen mahdollisuuden myöntymisen taktiikkaa. Pelastusta ei kuitenkaan ole, tuhoutukoon vaikka Neuvostovaltakin,— tällainen tunne on sanellut tuon hirvittävän päätöslauselman. Nekin muka „taloustieteelliset” argumentit, joihin tuollaiset ajatukset toisinaan puetaan, päätyvät samaan lohduttomaan pessimismiin: mistä Neuvostotasavallasta tässä voisi enää olla puhe, kun kerran saatetaan periä tuollainen ja tuollainen ja vielä tuollainenkin pakkovero.

Ei siis mitään muuta kuin epätoivoa: kuitenkin tuhoudumme!

Tällainen tunne on luonnollinen siinä äärettömän ras-kaassa tilassa, jossa Venäjä on. Mutta se ei ole „luonnollinen” luokkatietoisten vallankumousmiesten keskuudessa. Se on kuvaavaa juuri moskovalaisten esittämien katsanto-

kantojen järjettömyyteen saakka viemisen mielessä. Vuonna 1793 ranskalaiset eivät olisi koskaan sanoneet, että heidän taistelusaavutuksensa, tasavalta ja demokratismi, ovat muuttumassa puhtaasti muodollisiksi ja että on myönnettävä tasavallan menettämisen mahdollisuuteen. He eivät langenneet epätoivoon, vaan heistä uhkui usko voittoon. Mutta kun kehoitetaan vallankumoukselliseen sotaan ja samanaikaisesti virallisessa päätöslauselmassa puhutaan „myöntymisestä Neuvostovallan menettämisen mahdollisuuteen”, niin se merkitsee itsensä lopullista paljastamista.

Preussi ja eräät muut maat joutuivat XIX vuosisadan alussa, Napoleonin sotien aikana, kärsimään tappioista, valloituksista, nöyryytyksistä ja valloittajan harjoittamasta sorrosta ja rasituksista paljon enemmän kuin vuoden 1918 Venäjä. Ja siitä huolimatta Preussin parhaimmat miehet eivät joutuneet epätoivoon eivätkä puhuneet kansallisten valtiollisten laitostensa „puhtaasti muodollisesta” merkityksestä, vaikka Napoleon painoikin heitä sotilassaappaansa anturalla sata kertaa kovemmin kuin meitä nyt olisi voitu painaa. He eivät huitoneet käsillään eivätkä antautuneet sellaisen tunteen valtaan, että „kuitenkin tuhoudumme”. He allekirjoittivat monta kertaa raskaampia, petomaisempia, häpeällisempiä, sortavampia rauhansopimuksia kuin on Brestin sopimus, he osasivat sitten odottaa, he pysyivät lujina valloittajan ikeen alla, sotivat taas ja joutuivat taas valloittajan ikeen alaisiksi, allekirjoittivat taas säädyttömiä ja entistään säädyttömämpiä rauhansopimuksia, nousivat taas ja *loppujen loppuksi vapautuivat* (käyttäen tietenkin hyväkseen voimakkaampien kilpavallottajien välisiä eripuraisuuksia).

Miksei tällainen tapaus voisi toistua meidän historiamme?

Miksi meidän pitäisi joutua epätoivoon ja kirjoitella päätöslausemia, jotka totta totisesti ovat häpeällisempiä kuin häpeällisinkään rauha,— päätöslausemia „puhtaasti muodolliseksi muuttuvasta Neuvostovallasta”?

Miksi nykyisen imperialismin jättiläisiä vastaan taistellessa kärsityt mitä raskaimmat sotilaalliset tappiot eivät voisi Venäjälläkin karaista kansan luonnetta, kohottaa itsekuria, hävittää pöyhkeilyn ja sanahelinän, opettaa kärsivällisyyden ja johtaa joukkoja noudattamaan Napoleonin nujertamien preussilaisten oikeaa taktiikkaa: allekirjoita

mitä häpeällisimpiä rauhansopimuksia, jos sinulla ei ole armeijaa, kokoa jälleen voimasi ja nouse sitten uudestaan ja yhä uudestaan?

Miksi meidän pitäisi joutua epätoivoon heti ensimmäisen tavattoman raskaan rauhansopimuksen johdosta, kun muut kansat ovat osanneet miehuullisesti kestää katkerampiakin koettelemuksia?

Onkohan tuo epätoivon taktiikka sopusoinnussa proletaarin järkähtämättömyyden kanssa, proletaarin, joka tietää, että on alistuttava, ellei ole voimia, ja joka osaa sitten, siitä huolimatta, hinnalla millä hyvänsä nousta uudestaan ja taas uudestaan ja koota voimia *minikälaisissa* oloissa *hyvänsä*,— vastaakohan tämä taktiikka proletaarin järkähtämättömyyttä, vai onko se pikkuporvarin selkärangattomuutta, pikkuporvarin, joka meillä vasemmistooserrien puolueen ominaisuudessa on saavuttanut ennätyksen valankumouksellista sotaa koskevien korulauseiden alalla?

Ei, hyvät toverit, „jyrkimmät” moskovalaiset! Jokainen koettelemusten päivä tulee loitontamaan teistä juuri kaikkein valveutuneimpia ja kestävimpiä työläisiä. Neuvostovalta, he sanovat, ei ole *muuttumassa* eikä *muutu* puhtaasti muodolliseksi enempää silloin, kun valloittaja on Pihkovassa ja perii meistä 10 miljardin suuruisen pakkoveron viljassa, rautamalmissa ja rahassa, kuin silloinkaan, kun vihollinen osoittautuu olevan Nizhni-Novgorodissa ja Donin Rostovissa ja perii meistä 20 miljardin pakkoveron.

Mikään ulkomaiden toimeenpanema valtaus ei voi koskaan tehdä „puhtaasti muodolliseksi” kansan valtiollista laitosta (ja Neuvostovalta *ei* olekaan yksinomaan valtiollinen laitos, se on monta kertaa korkeampi kuin historian koskaan tuntemat laitokset). Päinvastoin ulkomaiden toimeenpanema valtaus vain lujittaa kansojen myötätuntoa Neuvostovaltaa kohtaan, jos... jos se ei lähde seikkailun tielle.

Kieltäytyminen allekirjoittamasta säädyttömintäkin rauhaa silloin, kun ei ole armeijaa, on seikkailua, josta kansalla on oikeus syyttää allekirjoittamasta kieltäytynyttä valtiovaltaa.

Historiassa on allekirjoitettu paljon raskaampiakin ja häpeällisempiä rauhansopimuksia kuin Brestin sopimus (edellä on esitetty esimerkkejä), eikä se ole johtanut valtiovallan arvon alenemiseen, ei ole muuttanut sitä

muodolliseksi eikä ole saattanut turmioon enempää valtiotaltaa kuin kansaakaan, vaan se on karaissut kansaa, *opettanut* kansalle työlään ja vaikean taidon: valmentaa vankka armeija epätoivoisen raskaissa oloissakin, valloittajan anturan alla.

Venäjä kulkee uutta, todellista isänmaallista sotaa kohti, Neuvostovallan säilyttämiseksi ja lujittamiseksi käytävää sotaa kohti. Mahdollisesti jostain toisesta kaudesta — kuten oli Napoleonin sotien kausi — tulee vapaus^{sotien} (nimenomaan sotien eikä yhden sodan) kausi, sotien, joihin valloittajat pakottavat Neuvosto-Venäjän. Se on mahdollista.

Ja siksi häpeällinen epätoivo on häpeällisempää kuin mikä tahansa raskas, äärimmäisen raskas rauha, joka on allekirjoitettava sen vuoksi, ettei ole armeijaa, se on häpeällisempää kuin mikä tahansa häpeällinen rauha. Meitä ei tuhoa kymmenenkään äärimmäisen raskasta rauhansopimusta, jos me suhtaudumme kapinaan ja sotaan *vakavasti*. Meitä eivät voi tuhota valloittajat, ellemmme anna epätoivon ja sanahelinän tuhota itseämme.

„Pravda“ №№ 37 ja 38;
helmikuun 28 ja maaliskuun 1 p:nä 1918
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Pravda“ lehden
tekstin mukaan

ASIALLISELLE POHJALLE

Vallankumouksellinen nousu, jonka saksalaisten valkokaartilaisten petollinen hyökkäys Venäjän vallankumouksen kimppuun on saanut aikaan, on ilmeinen. Kaikkialta tulee sähköitä, joissa tiedotetaan, että ollaan valmiita puolustamaan Neuvostovaltaa ja taistelemaan viimeiseen mieheen saakka. Muunlaista suhtautumista omaan työläisten ja talonpoikain valtaan ei voitu odottaakaan.

Mutta pelkkä innostus ei riitä sodan käymiseen sellaista vihollista vastaan kuin on Saksan imperialismi. Olisi mitä suurinta naiiviutta, vieläpä rikostakin, suhtautua kevytmielisesti tähän *todelliseen, ankaraan ja veriseen* sotaan.

Sotaa on käytävä *tositeolla* tahi sitä ei ole käytävä lainkaan. Siinä ei voi olla keskitietä. Kun kerran Saksan imperialistit pakottavat meitä siihen, niin pyhänä velvollisuutenamme on arvioida selvästi tilanne, laskea voimamme ja tarkistaa talouskoneistomme. Kaikki se on tehtävä sotaajan vaatimalla nopeudella, sillä vähäisinkin viivytys nykyisessä tilanteessamme on todella kuolemaksi. Hannibal on porttien edustalla,— sitä emme saa unohtaa hetkekikään.

Jotta voitaisiin käydä sotaa *tositeolla* pitää olla vahva ja hyvin järjestetty selusta. Vihollinen tuhoaa viipymättä parhaimmankin armeijan, vallankumouksen asialle uskollisimman väen, elleivät ne ole riittävän hyvin aseistettuja, varustettuja elintarvikkeilla ja koulutettuja. Tämä on niin selvää, ettei se kaipaa selityksiä.

Minkälaisessa tilassa on vallankumouksellisen armeijamme selusta? — Mitä surkeimmassa tilassa, etten sanoisi pahemmin. Äsken käyty sota on saattanut liikennelaitoksemme lopullisesti epäkuntoon ja keskeyttänyt

tavaravaihdon kaupungin ja maaseudun välillä, minkä suoranaisena ja välittömänä seurauksena on nälänhätä suurkaupungeissa.

Meidän armeijaamme rakennetaan uudestaan perinpohjin vihollisen iskujen alla. Vanhaa armeijaa, joka tunsu nykyisten olojen vaatimat sodankäyntimenetelmät, ei ole olemassa. Tuo vanha armeija, jonka edellinen sota näännytti lopullisesti ja joka on kuolemanväsynyt kolme ja puoli vuotta kestäneestä juoksuhaudoissa istumisesta, on taistelukuntoisuutensa puolesta nollan arvoinen. Punainen Armeija on ehdottomasti mainiota taisteluhenkistä ainesta, mutta se on vielä kouluttamatonta ainesta. Jotta siitä ei tulisi saksalaisten tykkien ruokaa, on se koulutettava ja totutettava kuriin.

Edessämme on äärettömän suuria vaikeuksia. Kaikkien paikallisten Neuvostojen on viipymättä, heti sen jälkeen kun ne ovat ilmoittaneet sähköellä olevansa valmiit taistelemaan ulkoista vihollista vastaan, tiedotettava, montako vaunulastia viljaa on lähetetty Pietariin, kuinka paljon sotaväkeä ne voivat lähettää heti rintamalle, kuinka paljon puna-armeijalaisia saa sotilaskoulutusta. Kaikki aseet ja ammuksset on luetteloitava, uusien aseiden ja ammuksen tuotanto on pantava jälleen viipymättä käyntiin. Rautatiet on puhdistettava elintarvikekeinottelijoista ja huliganeista. Kaikkiialla on palautettava mitä ankarin vallankumouksellinen kuri. Vain *kaikki* nämä ehdot täyttäen voidaan puhua *vakavasti* sodasta. Muussa tapauksessa kaikki puheet „mitä vallankumouksellisimmasta sodasta” ovat *sanahelinää*. Ja sanahelinä on aina vahingollista, nykyisenä kriitillisenä ajankohtana se voi käydä myös kohtalokkaaksi.

Olen siinä varmassa vakaumuksessa, että vallankumouksemme selviytyy nykyisen ajankohdan suunnattomista vaikeuksista. Se on jo tehnyt valtavan työn, mutta asiamme viemiseksi menestyksellisesti päätökseen on toimittava satakertaisesti lisätyllä tarmolla.

Vain siten me voitamme.

KAIKILLE EDUSTAJAIN NEUVOSTOILLE LÄHETETTÄVÄN MÄÄRÄYKSEN LUONNOS ²⁷

Oletettavasti huomenna, 3/III, allekirjoitetaan rauha, mutta asiamiestemme tiedotukset ynnä kaikki asianhaarat panevat arvelemaan, että Saksassa pääsee voitolle sotapuolue, joka tahtoo aloittaa sodan Venäjää vastaan lähipäivinä. Siitä johtuu ehdoton määräys: puna-armeijalaisten kotiuttamista on viivytettävä; rautateiden, siltojen ja viertoiteiden valmistelua räjäytettäväksi on joudutettava; on koottava ja aseistettava osastoja; evakuointia on jatkettava entistä nopeammin; aseet on kuljetettava maan sisäosiin.

Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtaja
V. Uljanov (Lenin)

Kirjoitettu maaliskuun 2 p:nä 1918

*Julkaistu ensi kerran v. 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

VAKAVA OPETUS JA VAKAVA VASTUU

Meidän kvasi-vasemmistolaisemme, jotka alkoivat eilen julkaista omaa sanomalehteään „Kommunist”²⁸ (olisi lisättävä: esimarxilaisen kauden kommunisti), yrittävät sanoutua irti historian opetuksesta ja opetuksista, yrittävät sanoutua irti vastuusta.

Turhaa irtisanoutumista. Heidän ei kuitenkaan onnistu sanoutua irti.

Irtisanoutujat yrittävät parastaan, täyttävät loputtomasti sanomalehtien palstoja, uurastavat hiki hatussa; he eivät säästä „edes” painomustetta osoittaakseen, että „hengähdystauko”-„teorialla” ei ole pohjaa ja että se on huono „teoria”.

Mutta heidän ponnistelunsa eivät pysty kumoamaan tosiasiaa. Tosiasiat ovat itsepintaisia, kuten eräs paikkansa-pitävä englantilainen sananlasku sanoo. Tosiasia on se, että maaliskuun 3 päivästä, jolloin kello 1 päivällä saksalaiset lopettivat sotatoimet, maaliskuun 5 päivään kello 7:ään illalla, jolloin kirjoitan näitä rivejä, meillä on ollut hengähdystauko, ja me olemme *jo* käyttäneet näitä kahta päivää hyväksemme puolustaaksemme *tositeolla* (ei korulauseiden, vaan tekojen muodossa) sosialistista isänmaatamme. Tämä on tosiasia, joka käy päivä päivältä entistään selvemmäksi joukoille. Tosiasia on se, että ajankohtana, jolloin sotimaan kykenemätön armeija pakenee rintamalta pakokauhun vallassa jättäen tykkinsä ja ehtimättä räjäyttää siltoja,— sellaisena ajankohtana isänmaan puolustamista ja sen puolustuskunnan *kohottamista* ei ole lörpöttely vallankumouksellisesta sodasta (lörpöttely on suorastaan häpeällistä, kun armeija pakenee moisen pakokauhun vallassa, armeija, jonka *ainoatakaan* joukko-osas-

toa vallankumouksellisen sodan kannattajat *eivät ole voineet pysäyttää*), vaan perääntyminen järjestyksessä saadaksemme pelastetuksi armeijan rippeet ja kaikkien hengähdystauon suomien päivien käyttäminen tähän tarkoitukseen.

Tosiasiat ovat itsepintaisia.

Meidän kvasi-vasemmistolaisemme, yrittäessään sanoutua irti tosiasioista, niiden antamista opetuksista, vastuukysymyksestä, koettavat *salata* lukijoilta äskeisen, aivan tuoreen, historiallisesti tärkeän menneisyyden ja *hämätä* sen vetoamalla etäiseen menneisyyteen ja toisarvoisiin seikkoihin. Esimerkki: K. Radek muistelee kirjoituksessaan sitä, kuinka hän joulukuussa (joulukuussa!) kirjoitti, että on autettava armeijaa kestämaan paikallaan, kirjoitti siitä „kirjelmässään Kansankomissaarien Neuvostolle”. Minulla ei ole ollut tilaisuutta lukea tuota kirjelmää, ja kysyn itseltäni: minkähän vuoksi Karl Radek ei julkaise sitä *kokonaan*? Miksi hän ei selitä selvästi ja suoraan, mitä nimenomaan hän silloin tarkoitti „kompromissirauhalla”? Miksi hän ei muistele lähempää menneisyyttä, jolloin hän kirjoitti „Pravdassa” omasta (kaikkein pahinta lajia olevasta) harhakäsityksestään, että saksalaisten imperiaalistien kanssa voidaan solmia rauha ehdolla, että Puola palautetaan?

Miksi?

Siksi, että kvasi-vasemmistolaisten on pakko hämätä tosiasiat, jotka paljastavat, että *he*, „vasemmistolaiset”, ovat vastuussa sellaisten harhaluulojen kylvämisestä, jotka todellisuudessa *ovat auttaneet* saksalaisia imperialisteja ja *vaikeuttaneet* Saksan vallankumouksen kasvua ja kehitystä.

N. Buharin yrittää nyt kieltää senkin tosiasian, että hän ja hänen ystävänsä ovat vakuutelleet, että saksalainen ei muka voi hyökätä. Mutta hyvin monet kuitenkin tietävät olevan totta sen, että Buharin ja hänen ystävänsä ovat vakuutelleet niin ja että kylvämällä tuota harhaluuloa *he ovat auttaneet* Saksan imperialismia ja *vaikeuttaneet* Saksan vallankumouksen kasvua, jota on heikentänyt se, että Iso-Venäjän Neuvostotasavallalta on nyt, kun talonpoikaisarmeija pakenee pakokauhun vallassa, riistetty monia tuhansia tykkejä sekä rikkauksia monien satojen miljoonien arvosta. Minä ennustin sen selvästi ja täsmällisesti

tammikuun 7 päivän teeseissäni *. Kun N. Buharinin on pakko „ottaa takapakkia”, niin sitä pahempi hänelle. Kaikki, jotka muistavat Buharinin ja hänen ystäviensä ne sanat, että saksalaiset eivät pysty hyökkäämään, kohauttavat nyt olkapäitään sen johdosta, että N. Buharinin on täytynyt „ottaa takapakkia” ja kieltäytyä omista sanoistaan.

Ja niitä varten, jotka eivät muista noita sanoja, jotka eivät ole kuulleet niitä, viittaamme asiakirjaan, joka *nyt* on hieman arvokkaampi, mielenkiintoisempi ja opettavaisempi kuin K. Radekin joulukuiset kyhäilyt. Tämän asiakirjan, jonka „vasemmistolaiset”, ikävä kyllä, ovat salanneet lukijoiltaan, muodostavat (1) puolueemme KK:n ja nykyisen „vasemmisto”-opposition neuvottelukokouksessa tammikuun 21 p:nä 1918 suoritettujen äänestyksen ja (2) KK:ssa helmikuun 17 p:nä 1918 suoritettujen äänestyksen tulokset.

Kun tammikuun 21 p:nä 1918 äänestettiin kysymyksestä, onko neuvottelut saksalaisten kanssa keskeytettävä viipymättä, niin *puolesta* äänesti (kvasi-vasemmistolaisen „Kommunistin” avustajista) vain Stukov. Kaikki toiset äänestivät vastaan.

Kysymyksessä, *voidaanko pitää sallittavana* aluevaltauksia edellyttävän rauhan allekirjoittamista siinä tapauksessa, jos saksalaiset katkaisevat rauhanneuvottelut tai esittävät uhkavaatimuksen, *vastaan* äänestivät vain Obolenski (milloinkahan julkaistaan „hänen” teesinsä? miksi „Kommunisti” vaikenee niistä?) ja Stukov. Kaikki toiset äänestivät *puolesta*.

Kysymyksessä, *pitääkö* tässä tapauksessa allekirjoittaa ehdotettu rauha, *vastaan* äänestivät vain Obolenski ja Stukov, toiset „vasemmistolaiset” *pidättyivät äänestyksestä!* Se on tosiasia.

Helmikuun 17 p:nä 1918 äänestettäessä kysymyksestä, kuka on vallankumouksellisen sodan kannalla, Buharin ja Lomov „kieltäytyivät osallistumasta äänestykseen, koska kysymys on näin asetettu”. *Puolesta* ei äänestänyt kukaan. Se on tosiasia!

Kysymyksessä, onko „rauhanneuvottelujen uudelleen alkamista lykättävä siihen asti, kunnes Saksan hyökkäys tulee riittävässä määrin (juuri niin!) näkyviin ja kunnes tulee näkyviin sen vaikutus Saksan työväenliikkeeseen”,

* Ks. Teokset, 26. osa, ss. 427—435. *Toim.*

puolesta äänestivät „vasemmisto”-lehden nykyisten avustajien joukosta Buharin, Lomov ja Uritski.

Kysymyksessä, „solmimme rauhan, jos saksalaiset todella alkavat hyökkäyksen eikä Saksassa ja Itävallassa synny vallankumouksellista nousua”, äänestyksestä *pidättyivät* Lomov, Buharin ja Uritski.

Tosiasiat ovat itsepintaisia. Ja tosiasiat puhuvat, että Buharin kielsi Saksan hyökkäyksen mahdollisuuden ja kylvi harhakäsityksiä, joilla hän *todellisuudessa auttoi* vastoin tahtoaan Saksan imperialisteja ja *vaikeutti* Saksan vallankumouksen kasvua. Siinä juuri onkin vallankumouksellisen sanahelinän olemus. Hän meni sisään väärästä ovesta.

N. Buharin moittii minua siitä, etten erittele konkreettisesti nykyisen rauhan ehtoja. Kuitenkin on helppo käsittää, että minun todisteitani varten ja asian olemuksen vuoksi se ei ole ollut eikä ole lainkaan tarpeellista. Riitti, kun todistin, että ratkaistavanamme on vain yksi todellinen eikä mielikuvituksellinen pulma: joko *sellaiset* ehdot, jotka suovat vaikkapa muutaman päivän kestävän hengähdystauon, tai Belgian ja Serbian asema. Eikä Buharin ole kumonnut sitä edes Pietariin nähden. Hänen virkaveljensä M. N. Pokrovski on tunnustanut sen.

Ja että uudet ehdot ovat Brestin ankaria, raskaita ja nöyryyttäviä rauhanehtoja ankarammat, raskaammat ja nöyryyttävämmät, *siihen ovat* suuren Venäjän Neuvostotasavallan edessä *syylisiä meidän kvasi-vasemmistolaisemme* Buharin, Lomov, Uritski ja kumpp. Se on historiallinen tosiasia, jonka edellämainitut äänestykset ovat todistaneet. Tätä tosiasiaa ei voida hämätä millään verukkeilla. Teille *tarjottiin* Brestin ehtoja, mutta te vastasitte pöyhkeilyllä ja rehentelyllä, *kunnes saitte* huonommat ehdot. Se on tosiasia. Ja siitä vastuusta te ette voi sanoutua irti.

Tammikuun 7 p:nä 1918 kirjoittamissani teeseissä on aivan selvä ennakko-otaksuma, että armeijamme tilan vuoksi (mikä ei voinut muuttua siitä, että ladeltiin korulauseita uupuneita talonpoikaisjoukkoja „*vastaan*”) Venäjä *tulee* solmimaan *huonomman* erillisrauhan, ellei se hyväksy Brestin rauhaa.

„Vasemmistolaiset” ovat joutuneet Venäjän porvariston virittämään ansaan, porvariston, jonka *piti* vetää meidän meille *mahdollisimman* epäedulliseen sotaan.

Se on tosiasia, että „vasemmistoeserit” erkanivat ilmeisesti talonpoikaistosta kannattaessaan sodankäyntiä *nyt heti*. Ja tämä tosiasia todistaa, että vasemmistoeserrien politiikka on *kevytmielistä*, aivan samoin kuin oli kevytmielistä kaikkien eserrien näennäisesti „vallankumouksellinen” politiikka vuoden 1917 kesällä.

Pietarin ja Moskovan esimerkki osoittaa, että valvutuneimmat ja edistyneimmät työläiset vapautuvat nopeasti vallankumouksellisen sanahelinän huumauksesta. Pietarin parhaimmat työläiskaupunginosat: Viipurinpuoli ja Vasiljevski Ostrov ovat jo selvinneet siitä. Pietarin työläisten edustajain Neuvosto ei ole *viipymättömän* sodan kannalla, se on käsittänyt, että siihen *on valmistauduttava*, ja se valmistautuu siihen²⁹. Moskovan bolshevikkien kaupunkikonferenssissa maaliskuun 3 ja 4 p:nä vuonna 1918 voittivat jo vallankumouksellisen sanahelinän vastustajat³⁰.

Se, miten hirvittävään itsepetokseen asti „vasemmistolaiset” ovat menneet, näkyy eräästä Pokrovskin kirjoituksessa olevasta lauseesta, jossa sanotaan: „Jos aiotaan sotia, niin on sodittava *nyt*” (alleviivaus Pokrovskin), ... „kun — kuulkaahan! kuulkaahan! — kun Venäjän armeijaa ei ole vielä kotiutettu aina vastamuodostettuja joukko-osastoja myöten”.

Mutta ken ei viittaa kintaalla tosiasioille, hän tietää, että saksalaisten torjumista Iso-Venäjällä, Ukrainassa sekä Suomessa *haittasi* vuoden 1918 helmikuussa eniten juuri *meidän kotiuttamaton armeijamme*. Se on tosiasia. Sillä se ei voinut olla pakenematta pakokauhun vallassa vieden mukanaan puna-armeijalaistenkin osastoja.

Ken haluaa ottaa oppia historian opetuksista eikä pakoile, vaikka niistä on vastattava, ei viittaa kintaalla niille, hän palauttaa mieleensä vaikkapa Napoleon I sodat Saksaa vastaan.

Preussi ja Saksa solmivat monesti valloittajan kanssa *kymmenen kertaa* raskaampia ja nöyryyttävämpiä rauhansopimuksia (kuin on meidän), vieläpä sellaisiakin, joissa tunnustettiin vierasmaalainen poliisi ja sitouduttiin antamaan apujoukkoja Napoleon I valloitusotaretkiä varten. Preussin kanssa solmimillaan sopimuksilla Napoleon I sortii ja pirstoi Saksaa kymmenen kertaa pahemmin kuin mitä Hindenburg ja Vilhelm kuristavat nyt meitä. Ja sittenkin Preussissa löytyi väkeä, joka ei pöyhkeilyt, vaan allekir-

joitti äärimmäisen „häpeällisiä” rauhansopimuksia, allekirjoitti niitä siksi, kun ei ollut armeijaa, allekirjoitti kymmenen kertaa sortavampia ja nöyryyttävämpiä ehtoja, mutta sitten *kuitenkin* nousi kapinaan ja sotaan uudelleen. Ja näin on käynyt monia kertoja eikä vain kerran. Historia tuntee useampia tällaisia rauhansopimuksia ja useampia tällaisia sotia. Se tuntee useampia hengähdystaukotapauksia ja useampia tapauksia, jolloin valloittaja on julistanut uuden sodan. Se tuntee useampia tapauksia, jolloin *sorrettu* kansakunta on solminut liiton sortavan kansakunnan kanssa, joka oli valloittajan kilpailija ja samanlainen valloittaja (tämä niiden tiedoksi, jotka kannattavat „vallankumouksellista sotaa” *ilman* imperialistien apuun turvautumista!).

Sellaista on ollut historian kulku.

Niin on ollut. Niin tulee olemaan. Olemme astuneet *useiden* sotien kauteen. Kuljemme uutta *isänmaallista* sotaa kohti. Tulemme siihen kypsyvän sosialistisen vallankumouksen oloissa. Ja tätä vaikeata taivalta kulkiessaan Venäjän proletariaatti ja Venäjän vallankumous pystyvät parantumaan pöyhkeilystä, vallankumouksellisesta sanahelinästä, ne pystyvät ottamaan vastaan äärimmäisen raskaitakin rauhansopimuksia, pystyvät nousemaan uudelleen.

Me olemme solmineet *Tilsitin rauhan*. Me tulemme voittamaan ja saavutamme vapautemme, samoin kuin saksalaiset vuonna 1807 solmimansa Tilsitin rauhan jälkeen vapautuivat Napoleonista vuosina 1813 ja 1814. Välimatka meidän Tilsitin rauhastamme meidän vapautumiseemme tulee nähtävästi olemaan lyhyempi, sillä historian kulku on nyt nopeampaa.

Alas pöyhkeily! Käykäämme käsiksi vakavaan työhön, olkaamme kurinalaisia ja järjestyneitä!

Kirjoitettu maaliskuun 5 pnä 1918

Julkaistu maaliskuun 6 pnä 1918

„Pravda” lehden 42. numerossa

Allekirjoitus: N. L e n i n

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**VKP(b):n SEITSEMÄS
EDUSTAJAKOKOUS³¹**

MAALISKUUN 6—8 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran täydellisenä
v. 1923
kirjassa „Venäjän kommunistisen
puolueen seitsemäs edustajakokous.
Pikakirjoituspöytäkirja.
Maaliskuun 6—8 pnä 1918”*

*Julkaistaan v. 1928 ilmestyneen kirjan
„Neuvostoliiton kommunistisen
puolueen (b):n edustajakokousten
ja konferenssien pöytäkirjoja. Seitsemäs
edustajakokous. Maaliskuu 1918”
tekstistä, joka on tarkastettu
pikakirjoituspöytäkirjan ja v. 1923
ilmestyneen kirjan tekstin mukaan*

I

SELOSTUS SODASTA JA RAUHASTA
MAALISKUUN 7 pnä

Poliittisessa toimintakertomuksessa voitaisiin vain luetella Keskuskomitean toteuttamat toimenpiteet, mutta nykyhetki ei kaipaa sellaista toimintakertomusta, vaan on annettava kuvaus vallankumouksestamme kokonaisuudessaan; vain siten voidaan antaa kaikille meidän päätöksillemme yksinomaan marxilainen perustelu. Meidän on tarkasteltava koko vallankumouksen aikaisempaa kehityskulkua ja saatava selville, miksi sen edelleenkehittymisessä on tapahtunut muutos. Meidän vallankumouksessamme on ollut sellaisia käännteitä, joilla on oleva tavattoman suuri merkitys maailmanvallankumoukselle, — nimittäin Lokakuun vallankumous.

Helmikuun vallankumouksen ensimmäiset menestykset johtuivat siitä, että proletariaattia seurasi maaseutulaisjoukkojen ohella myös porvaristo. Sen vuoksi tsarismi nujerrettiin helposti, mitä ei onnistuttu tekemään vuonna 1905. Työläisten edustajain Neuvostojen oma-aloitteinen alkuvoimainen muodostaminen helmikuun vallankumouksessa on vuoden 1905 kokemuksen toistamista — ja meidän oli julistettava Neuvostovallan periaate. Joukot oppivat omasta taistelukokemuksestaan ymmärtämään vallankumouksen tehtäviä. Huhtikuun 20—21 päivän tapahtumissa yhtyivät tavallaan toisiinsa mielenosoitus ja jokin sellainen, joka muistutti aseellista kapinaa. Porvarillisen hallituksen kukistumiseksi ei muuta tarvittu. Alkoi pitkän aikaa jatkunut sovittelupolitiikka, joka juontui valtaan nousseen pikkuporvarillisen hallituksen perusolemuksesta. Heinäkuun tapahtumat eivät pystyneet vielä toteuttamaan proletariaatin diktatuuria — joukot eivät olleet vielä valmiit siihen. Siksi yksikään vastuunalainen järjestö ei kehottanutkaan

niitä siihen. Mutta vihollisten leiriin tehdyn tiedustelun mielessä heinäkuun tapahtumilla oli tavaton merkitys. Kornilovin kapinaliike ja sitä seuranneet tapahtumat, juuri nämä käytännölliset opetukset tekivät mahdolliseksi lokakuun voiton. Niiden virhe, jotka halusivat jakaa lokakuussakin vallan³², oli siinä, että he eivät yhdistäneet lokakuun voittoa heinäkuun päiviin, hyökkäykseen, Kornilovin kapinaliikkeeseen j.n.e., j.n.e., mikä pani monimiljoonaiset joukot käsittämään, että Neuvostovalta on tullut kiertämättömäksi. Edelleen alkaa meidän voittokulkumme kautta Venäjän, ja sitä seuraa myös kaikkien pyrkimys rauhaan. Me tiedämme, ettemme me saa rauhaa kieltäytymällä yksipuolisesti sodasta; sen osoitimme jo Huhtikuun konferenssissa*. Huhti- ja lokakuun välisenä kautena sotilaat pääsivät erittäin hyvin selville siitä, että sovittelupolitiikka vain pitkittää sotaa, johtaa imperialistien raivokkaisuun, mielettömiin yrityksiin hyökätä ja sotkeutua entistä pahemmin sotaan, joka kestää vielä vuosikausia. Juuri tällä pohjalla olikin hinnalla millä hyvänsä siirryttävä mahdollisimman pian aktiiviseen rauhanpolitiikkaan, oli otettava valta Neuvostoille ja hävitettävä lopullisesti tilanherrain maanomistus. Te tiedätte, ettei ainoastaan Kerenski, vaan myös Avksentjev tuki tätä maanomistusta, menipä vielä niinkin pitkälle, että vangitsi maakomiteain jäseniä. Juuri tämä politiikka, ja tämä tunnus „valta Neuvostoille”, jota me juurrutimme mitä laajimpien kansanjoukkojen tietoisuuteen, tekivät niin helpoksi lokakuun voittomme Pietarissa ja muuttivat Venäjän vallankumouksen viimeiset kuukaudet yhtämittäiseksi voittokulukseksi.

Kansalaissodasta on tullut tosiasia. Siitä, mitä ennustimme vallankumouksen alussa ja vieläpä sodankin alussa ja mihin sosialistipiirien huomattava osa suhtautui silloin epäillen tai jopa ivallisestikin, nimittäin, että imperialistinen sota muuttuu kansalaissodaksi, siitä tuli lokakuun 25 p:nä 1917 tosi eräässä kaikkein suurimmassa ja takapajuisimmassa sotaan osallistuneessa maassa. Tässä kansalaissodassa väestön valtaenemmistö osoittautui olevan meidän puolellamme, ja siksi voittomme oli harvinaisen helppo.

Rintamalta poistuvat sotajoukot toivat sieltä kaikkialle, minne ilmaantuivat, maksimaalista vallankumouk-

* Ks. Teokset, 24. osa, ss. 252—253. Toim.

sellista päättäväisyyttä tehdä loppu sovittelupolitiikasta; ja sovittelija-ainekset, valkokaarti, tilanherrain pojat jäivät ilman mitään väestön kannatusta. Niitä vastaan käyty sota muuttui vähitellen, sitä mukaa kuin laajat väestöjoukot ja meitä vastaan liikehtivät joukko-osastot siirtyivät bolshevikien puolelle, vallankumouksen voitokkaaksi riemukuluksi. Sen me näimme Pietarissa, Hatsinan rintamalla, missä kasakat, joita Kerenski ja Krasnov yrittivät viedä punaista pääkaupunkia vastaan, alkoivat horjua; sen me havaitsimme sitten myös Moskovassa, Orenburgissa, Ukrainassa. Kautta Venäjän vyöryi kansalaissodan aalto, ja kaikkialla me voitimme harvinaisen helposti juuri sen vuoksi, että hedelmä oli kypsä, sen vuoksi, että joukot olivat jo kokeneet alusta loppuun saakka sen, mitä merkitsee sovinnonhieronna porvariston kanssa. Meidän tunnuksestamme „Kaikki valta Neuvostoille”, jonka joukot olivat tarkistaneet käytännössä pitkäaikaisen historiallisen kokemuksen perusteella, tuli niiden oma ja läheinen tunnus.

Juuri siksi Venäjän vallankumouksen ensimmäiset kuu-kaudet vuoden 1917 lokakuun 25 pn jälkeen olivat yhtämittaista voittokulkua. Tämän yhtämittaisen voittokulun takia unohtuivat ja siirtyivät taka-alalle ne vaikeudet, joita sosialistinen vallankumous kohtasi heti ja joita se ei voinut olla kohtaamatta tiellään. Yhtenä peruseroavuutena porvarillisen ja sosialistisen vallankumouksen välillä on se, että feodalismista esiinkasvavaa porvarillista vallankumousta varten muodostuu jo vanhan järjestelmän uumenissa vähitellen uusi taloudellinen organisaatio, joka muuttaa vähitellen feodaalisen yhteiskunnan kaikki puolet. Porvarillisen vallankumouksen ainoana tehtävänä oli lakaista pois tieltään, heittää syrjään, murskata kaikki entisen yhteiskunnan kahleet. Täyttämällä tämän tehtävän jokainen porvarillinen vallankumous täyttää kaiken, mitä siltä vaaditaan: se voimistaa kapitalismin kasvua.

Aivan toisenlaisissa olosuhteissa kehittyi sosialistinen vallankumous. Mitä takapajuisempi on maa, joka on joutunut historian polvittelun vuoksi aloittamaan sosialistisen vallankumouksen, sitä vaikeampaa sen on siirtyä vanhoista kapitalistisista suhteista sosialistisiin. Murskaamistehtävien lisäksi tässä tulee uusia, tavattoman vaikeita tehtäviä — organisatorisia tehtäviä. Jos kansan luomiskyky Venäjän vallankumouksessa, käytyään läpi vuoden 1905

suuren kokemuksen, ei olisi luonut Neuvostoja jo vuoden 1917 helmikuussa, niin ne eivät olisi mitenkään voineet ottaa valtaa käsiinsä lokakuussa, koska menestys riippui vain siitä, olivatko jo olemassa miljoonaiset joukot mukaansa temmanneen liikkeen valmiit organisaatiomuodot. Tänä valmiina muotona olivat Neuvostot, ja siksi valtiollisella alalla meitä odottivat ne loistavat menestykset, se yhtämittäinen voittokulku, jonka olemme saaneet kokea, sillä valtiovallan uusi muoto oli valmiina, ja meidän tarvitsi vain muutamalla dekreetillä muuttaa Neuvostojen valta siitä itumuodosta, jossa se oli vallankumouksen ensi kuukausina, laillisesti tunnustetuksi, Venäjän valtiossa kiteytyneeksi muodoksi — Venäjän Neuvostotasavallaksi. Se syntyi heti, se syntyi niin helposti siksi, että joukot loivat Neuvostot jo vuoden 1917 helmikuussa, siis jo ennen kuin yksikään puolue oli ehtinyt julistaa tämän tunnuksen. Kansan syvimpien kerrosten luomiskyky, joka oli käynyt läpi vuoden 1905 katkerat kokemukset ja viisastunut tuosta kokemuksesta,— juuri se loi tämän proletaarisen vallan muodon. Sisäisen vihollisen voittamisen tehtävä oli mitä helpoin tehtävä. Valtiovallan pystyttämisen tehtävä oli mitä helpoin, sillä joukot antoivat meille tämän vallan rungon, sen perustan. Neuvostojen tasavalta syntyi aivan heti. Mutta oli vielä kaksi tavattoman vaikeaa tehtävää, joiden ratkaiseminen ei voinut missään tapauksessa olla sellaista voittokulkua, jollaista oli vallankumouksemme kulku ensimmäisinä kuukausina,— emme epäilleet emmekä voineetkaan epäillä sitä, että myöhemmin sosialistisen vallankumouksen eteen nousee tavattoman vaikeita tehtäviä.

Ensinnäkin, nämä tehtävät olivat sisäisiä organisaatio-tehtäviä, jotka jokaisen sosialistisen vallankumouksen on ratkaistava. Sosialistinen vallankumous eroaa porvarillisesta juuri siinä, että jälkimmäisessä tapauksessa ovat jo olemassa kapitalististen suhteiden valmiit muodot, kun sen sijaan Neuvostovalta — proletaarinen valta — ei saa näitä suhteita valmiina, ellei oteta kapitalismin kehittyneimpiä muotoja, jotka itseasiassa käsittävät vain eräitä kehittyneimpiä teollisuuden aloja ja koskevat vielä hyvin vähän maanviljelystä. Tilinpidon järjestäminen, suurten tuotantolaitosten valvonta, valtion taloudellisen koneiston muuttaminen yhdeksi suureksi koneeksi, taloudelliseksi elimistöksi, joka toimii niin, että sadoilla miljoonilla ihmisillä olisi

ohjeenaan yksi suunnitelma,—tämä on se jättiläismäinen organisatorinen tehtävä, joka on langennut harteillemme. Nykyisten työolojen vallitessa tätä tehtävää ei missään tapauksessa voida ratkaista „hurraa”-huudoin, niinkuin meidän onnistui ratkaista kansalaissodan tehtävät. Tehtävä on olemukseltaan sellainen, ettei sitä voida niin ratkaista. Kun me voitimme niin helposti kaledinilaisemme ja kohtasimme Neuvostotasavaltaa pystyttäessämme selaista vastarintaa, ettei siihen kannattanut kiinnittää edes vakavaa huomiota; kun aikaisempi objektiivinen kehitys kokonaisuudessaan oli määrännyt jo ennakolta sellaisen tapausten kulun, ettei tarvinnut muuta kuin sanoa vain viimeinen sana ja vaihtaa kyltti „Neuvosto on ammatillinen järjestö” kylttiin „Neuvosto on valtiiovallan ainoa muoto”, niin organisaatiotehtävien suhteen oli asianlaita aivan toisin. Siinä me kohtasimme tavattoman suuria vaikeuksia. Siinä selvisi heti kaikille, jotka halusivat suhtautua vallankumouksemme tehtäviin harkitusti, että se sekasorto, jonka sota on saanut aikaan kapitalistisessa yhteiskunnassa, on voitettavissa vain itsekurin vaikeata, pitkää tietä kulkien, että vain kulkien väsymättä erittäin vaikeaa ja pitkää tietä me voimme poistaa tuon sekasorron ja voittaa sitä syventävät ainekset, jotka ovat pitäneet vallankumousta vain keinona, jonka avulla voivat vapautua vanhoista kahleista kynien vallankumousta niin paljon kuin suinkin on mahdollista. Tällaisten ainesten ilmaantuminen suuressa määrin oli kiertämätöntä pikkuporvarillisessa maassa poikkeuksellisen rappiotilan vallitessa, ja niitä vastaan meidän on vielä käytävä sata kertaa raskaampi taistelu, joka ei lupaa mitään edullisia asemia,—taistelu, jonka olemme vast'ikään aloittaneet. Olemme tämän taistelun alkuvaiheessa. Edessämme on raskaita koettelemuksia. Objektiivisen asian tilan takia emme missään tapauksessa selviydy niistä hulmuavin lipuin suoritettulla voitokululla, niin kuin tapahtui, kun taistelimme kaledinilaisia vastaan. Jokainen, joka yrittäisi ratkaista vallankumouksen edessä olevia organisaatiotehtäviä tätä taistelumenetelmää käyttäen, kärsisi täydellisen vararikon poliitikkona, sosialistina, sosialistisen vallankumouksen toimihenkilönä.

Ja sama odotti eräitä vallankumouksen alkuaikaisen voitokulun viehättämiä nuoria tovereitamme, kun vallankumouksen eteen nousi konkreettisesti toinen niistä

tavattoman suurista vaikeuksista, jotka vallankumouksen täytyi voittaa, — kansainvälinen kysymys. Se, että me selviydymme niin helposti Kerenskin joukkioista, pystytimme niin helposti vallan maassamme, se, että vähimmättäkään vaivatta saimme dekreetin maan yhteiskunnallistamisesta ja työväenvalvonnasta³³, — se, että saimme aikaan kaiken tämän niin helposti, johtui yksinomaan siitä, että otolliseksi muodostunut tilanne suojasi meitä lyhyen hetken maailman imperialismilta. Maailman imperialismi, jonka pääoman voima on valtava ja jonka käytävissä on korkeatasoinen sotatekniikka, mikä on kansainvälisen pääoman todellinen voima, sen todellinen suojamuuri, ei voinut missään tapauksessa eikä millään ehdoilla tyytyä elämään sovussa Neuvostotasavallan rinnalla enempää objektiivisen asemansa kuin myöskään sen kapitalistiluokan taloudellisten intressien vuoksi, jonka olemnoituma se on,— ei voinut tehdä sitä kauppayhteyksiensä, kansainvälisten finanssisuhteittensa vuoksi. Selkeä on tässä kiertämätön. Siinä on Venäjän vallankumouksen mitä suurin vaikeus, sen suurin historiallinen pulma: on ratkaistava yleismaailmalliset tehtävät, nostettava maailmanvallankumous ja suoritettava tämä siirtyminen meidän suppeasti kansallisesta vallankumouksestamme maailmanvallankumoukseen. Tämä tehtävä on noussut eteemme koko rajattomassa vaikeudessaan. Toistan, että hyvin monet vasemmistolaisina itseään pitävistä nuorista ystävistämme ovat alkaneet unohtaa tärkeimmän, nimittäin: miksi Lokakuun jälkeen seuranneen suurenmoisen voittokulun viikkoina ja kuukausina meillä oli mahdollisuus kulkea niin helposti voitosta voittoon. Se oli niin vain sen takia, että erikoisten asianhaarojen luoma maailmantilanne suojasi meitä väliaikaisesti imperialismilta. Sillä ei ollut aikaa ajatella meitä. Meistä tuntui, ettei meilläkään ollut aikaa ajatella imperialismia. Eräillä imperialisteilla taas ei ollut aikaa ajatella meitä vain sen takia, että imperialistien keskinen sota oli siihen mennessä jakanut nykyaikaisen maailmanimperialismin jättiläismäisen yhteiskunnallispoliittisen ja sotilaallisen voiman kahteen ryhmään. Tähän taisteluun yhtyneinä imperialistiset saalistajat joutuivat uskomattoman pitkälle, kamppailemaan elämästä ja kuolemasta, niin pitkälle, ettei kummallakaan ryhmittymällä ollut mahdollisuutta keskittää vähänkään tuntuvampia

voimia Venäjän vallankumousta vastaan. Lokakuussa oli meillä juuri sellainen hetki: meidän vallankumouksemme tapahtui — se on paradoksaalista, mutta niin se on — juuri sellaisena otollisena hetkenä, jolloin imperialististen maiden valtaenemmistöä oli kohdannut ennenkuulumaton onnettomuus: miljoonien ihmisten tuhoutuminen, jolloin sota oli näännyttänyt kansat ennenkuulumattomilla kärsimyksillä, jolloin sotaakäyvät maat olivat joutuneet neljännestä sotavuotenaan umpikujaan, tienhaaraan, jolloin nousi objektiivisesti kysymys: voivatko tuollaiseen tilaan saatetut kansat jatkaa sotimista? Vain sen takia, että vallankumouksemme tapahtui tuona otollisena hetkenä, jolloin kumpikaan noista jättiläismäisistä saalistajaryhmistä ei voinut heti syöksyä toisensa kimppuun eikä yhtyä keskenään meitä vastaan,— vain tätä kansainvälisissä poliittisissa ja taloudellisissa suhteissa syntynyttä tilannetta vallankumouksemme saattoi käyttää hyväkseen ja se käytti sitä suorittaakseen loistavan voittokulkunsa Euroopan Venäjällä, levitäkseen sitten Suomeen ja aloittaakseen Kaukasian ja Romanian valtaamisen. Vain tällä onkin selitettävissä se, että meillä alkoi ilmaantua puolueemme ylemmissä piireissä puolueytöntekijöitä, intelligentti-yli-ihmisiä, jotka antoivat tuon voittokulun huumata itsensä ja julistivat: maailman imperialismista me selviydymme; myös se tulee olemaan voittokulkua, siinä ei tule olemaan vakavia vaikeuksia. Juuri tässä ilmenee Venäjän vallankumouksen objektiivisen tilanteen erikoisuus, vallankumouksen, joka vain käytti hyväkseen maailman imperialismin väliaikaista hämminkiä, sillä vain väliaikaisesti oli pysähtynyt se kone, jonka piti suuntautua meitä vastaan, aivan samoin kuin juna kulkee työntökärriä vastaan ja murskaa ne,— ja kone pysähtyi sen takia, että kaksi saalistajaryhmää oli törmännyt vastakkain. Sekä siellä että täällä kasvoi vallankumouksellinen liike, mutta poikkeuksetta kaikissa imperialistisissa maissa se oli useimmissa tapauksissa vasta alkuasteella. Sen kehitysvauhti ei ollut läheskään sellainen kuin meillä. Jokaiselle, joka on syventynyt ajattelemaan Euroopan sosialistisen vallankumouksen taloudellisia edellytyksiä, on pitänyt olla selvää, että Euroopassa on paljon vaikeampaa aloittaa vallankumous, että meillä oli paljon helpompaa aloittaa, mutta vaikeampi jatkaa kuin siellä. Tästä objektiivisesta tilanteesta johtui se, että

meidän oli koettava tavattoman vaikea ja jyrkkä käänne historiassa. Yhtämittäisestä voittokulusta, joka tapahtui sisäisellä rintamallamme loka-, marras- ja joulukuussa ja oli tähdätty vastavallankumoustamme ja Neuvostovallan vihollisia vastaan, meidän oli siirryttävä yhteentottoon todellisen maailmanimperialismin kanssa, joka suhtautuu meihin todella vihamielisesti. Voittokulun kaudesta oli siirryttävä olosuhteiltaan tavattoman vaikeaan ja raskaaseen kauteen, josta ei tietenkään voida selviytyä sanoilla, loistavilla tunnuksilla — niin mieluista kuin se olisikin, — sillä joukot olivat rappiotilaan saatetussa maassamme tavattoman väsyneitä, ne olivat joutuneet sellaiseen tilaan, jolloin ei voida enää mitenkään sotia, ja kolme vuotta kestänyt rasittava sota oli näännyttänyt ne siinä määrin, että sotilaallisessa mielessä ne olivat aivan taistelukyvyttömiä. Meillä oli jo ennen Lokakuun vallankumousta bolshevikki-puolueeseen kuulumattomia sotilasjoukkojen edustajia, jotka eivät kainostelleet sanoa koko porvariston kuullen totuutta, sitä totuutta, että Venäjän armeija ei tule sotimaan. Tämä armeijan tila on saanut aikaan valtavan kriisin. Kokoonpanoltaan pientalonpoikainen maa, jonka sota oli saattanut sekasorron valtaan ja ennenkuulumattomaan tilaan, on joutunut tavattoman tukalaan asemaan: meillä ei ole armeijaa, mutta meidän on edelleenkin elettävä hampaisiin asti aseistetun saalistajan rinnalla, joka vielä toistaiseksi on ollut ja pysyy edelleenkin saalistajana ja jota ei tietenkään voitu taltuttaa agitoimalla rauhaa ilman aluevaltauksia ja sotakorvauksia. Kesy kotieläin lojuu tiikerin rinnalla ja suostuttelee tätä tekemään rauhan ilman aluevaltauksia ja sotakorvauksia, vaikka se on saavutettavissa vain hyökkäämällä tiikerin kimppuun. Puolueemme huippukerrokset — sivistyneistö ja osa työväenjärjestöistä — yrittivät selviytyä tästä perspektiivistä ennen kaikkea korupuheilla, verukkeilla: niin ei saa olla. Tämä rauha tuntui liian uskomattomalta perspektiiviltä, että me, jotka olimme tähän asti menneet hulmuavin lipuin avoimeen taisteluun ja voittaneet hurraten kaikki vihollisemme, että me olisimme voineet antaa peräksi ja hyväksyä nöyryyttävät ehdot. Ei koskaan. Me olemme liian ylpeitä vallankumouksellisia, me julistamme ennen kaikkea: „Saksalainen ei voi hyökätä”.

Tällainen oli ensimmäinen veruke, jolla tuo väki lohduteli itseään. Nyt historia on saattanut meidät tavattoman

vaikeaan tilanteeseen; äärettömän vaikean organisaatiotyön oloissa meidän on kestävä useita raskaita tappioita. Jos tarkastelemme asiaa maailmanhistoriallisessa mitassa, niin ei voi olla epäilystäkään siitä, että jos vallankumouksemme jäisi yksinäiseksi, jos muissa maissa ei olisi vallankumouksellista liikettä, niin sen lopullinen voitto olisi toivoton. Kun otimme koko asian yksistään bolshevistisen puolueen käsiin, niin teimme sen varmoina siitä, että vallankumous kypsyy kaikissa maissa, ja minkälaisia vaikeuksia joutunemmekaan kokemaan, minkälaisia tappioita lieoneekään edessämme, niin loppujen lopuksi — eikä suinkaan alkujen aluksi — sosialistinen maailmanvallankumous kuitenkin tulee, sillä se on tulossa; se kypsyy, sillä se on kypsyvässä, ja se tulee kypsäksi. Pelastuksenamme kaikista näistä vaikeuksista — toistan vieläkin — on yleiseurooppalainen vallankumous. Pitäen lähtökohtanamme tätä totuutta, muuten aivan abstraktista totuutta, ja pitäen sitä ohjeenamme meidän on huolehdittava siitä, ettei se ajan oloon muuttuisi korulauseeksi, sillä mikä abstraktinen totuus hyvänsä muuttuu korulauseeksi, jos te sovellatte sitä ilman minkäänlaista erittelyä. Jos te sanotte, että jokaisessa lakossa piilee vallankumouksen lohikäärme ja että ken ei sitä ymmärrä, hän ei ole sosialisti, niin se on oikein sanottu. Aivan niin, jokaisessa lakossa piilee sosialistinen vallankumous. Mutta jos te sanotte, että jokainen tietty lakko on väliön askel sosialistiseen vallankumoukseen, niin se on mitä tyhjintä sanahelinää. Sitä olemme „joka jumalan päivä” niin kylliksemme kuulleet, että työläiset ovat hylänneet kaikki nämä anarkistiset korulauseet, koska yhtä epäilemätöntä kuin on se, että jokaisessa lakossa piilee sosialistisen vallankumouksen lohikäärme, yhtä selvää on myös se, että hölynpölyä on väite, jonka mukaan jokaisesta lakosta voidaan muka siirtyä vallankumoukseen. Yhtä kiistatonta kuin on se, että vallankumouksemme kaikki vaikeudet tulevat voitetuiksi vasta silloin, kun nykyään kaikkialla kypsyvä sosialistinen maailmanvallankumous tulee täyskypsäksi, — aivan yhtä järjetöntä on se väite, että meidän on salattava vallankumouksemme jokainen tietty konkreettinen vaikeus sanomalla: „Panen luottamukseni kansainväliseen sosialistiseen liikkeeseen, — voin tehdä minkälaisia tyhmyyksiä hyvänsä”. „Liebknecht pelastaa meidät, sillä hän kuitenkin voittaa”. Hän luo niin

oivallisen organisaation ja hahmottelee kaiken jo etukäteen siten, että me voimme ottaa valmiit muodot, kuten me otimme Länsi-Euroopasta valmiin marxilaisen opin,— ja ehkä sen vuoksi se voittikin meillä muutamassa kuukaudessa, kun sen sijaan Länsi-Euroopassa sen voitto on vaatinut kymmeniä vuosia. Näin ollen olisi aivan turhaa seikkailua soveltaa taistelukysymyksen ratkaisemisen vanhaa voittokulkumenetelmää uuteen historialliseen kauteen, joka on alkanut ja tuonut vastaamme ei raihaista Kerenskiä ja Kornilovia, vaan yleismaailmallisen saalistajan — Saksan imperialismiin, Saksan, jossa vallankumous on vasta kypsymässä, mutta ei tiettävästi ole vielä kypsä. Sellaista seikkailua oli väite, ettei vihollinen uskalla hyökätä vallankumouksen kimppuun. Brestin rauhanneuvottelut eivät olleet vielä se hetki, jolloin meidän piti hyväksyä minkälaiset rauhanehdot tahansa. Objektiiivinen voimasuhte oli sellainen, että pelkkä hengähdystauon saaminen ei riittänyt. Brestin rauhanneuvottelujen piti osoittaa, että saksalainen tulee hyökkäämään, että saksalainen yhteiskunta ei ole siinä määrin raskaana vallankumousta, että vallankumous voisi puhjeta heti, eikä voida syyttää Saksan imperialisteja siitä, etteivät he ole menettelyllään vielä saaneet aikaan tuota purkausta tai sellaista tilannetta, jolloin saksalainen ei voi hyökätä, kuten sanovat vasemmistolaisina itseään pitävät nuoret ystävämme. Kun heille sanotaan, että meillä ei ole armeijaa, että meidän oli pakko kotiuttaa se,— meidän oli pakko tehdä se, vaikka emme ole suinkaan unohtaneet, että meidän kesyn kotieläimemme rinnalla lojuu tiikeri,— niin he eivät halua käsittää sitä. Vaikka meidän oli pakko kotiuttaa armeija, niin emme ole suinkaan unohtaneet, että sotaa ei voida lopettaa yksipuolisella käskyllä lyödä pistin maahan.

Miten yleensä saattoi käydä niin, ettei puolueemme yksikään virtaus, yksikään suunta eikä yksikään järjestö vastustanut tätä kotiuttamista? Olimmeko me siis kaikki menettäneet järkemme? Emme suinkaan. Bolshevikkeihin kuulumattomat upseerit sanoivat jo ennen Lokakuuta, että armeija ei voi sotia, että sitä ei voida pidättää rintamalla edes muutamaa viikkoa. Lokakuun jälkeen tämä kävi ilmeiseksi kaikille, jotka tahtoivat nähdä tosiasian, epämielilyttävän ja katkeran todellisuuden eikä mennä piiloon tai painaa lakkia silmille ja koettaa selviytyä korskeilla koru-

lauseilla. Armeijaa ei ole olemassa, sitä ei voida pidättää. Parasta mikä voidaan tehdä, on se, että armeija kotiutetaan mahdollisimman pian. Se on elimistön sairas osa, joka on kärsinyt äärettömiä tuskia ja riutunut sodan rasituksista, sodan, johon se lähti teknillisesti valmentumattomana ja josta se irtautui siinä tilassa, että jokainen hyökkäys saattoi sen pakokauhun valtaan. Siitä ei saa syyttää niitä, jotka ovat kokeneet tuollaisia ennenkuulumattomia kärsimyksiä. Sadoissa päätöslauselmissaan, jopa Venäjän vallankumouksen ensimmäiselläkin kaudella hyväksymissään päätöslauselmissa sotilaat ovat sanoneet suoraan: „Olemme hukkumaisillamme vereen, emme voi sotia”. Voitiin tietenkin viivyttää keinotekoisesti sodan lopettamista, voitiin tehdä Kerenskin konnanteko, voitiin lykätä loppua tuonemmaksi muutamalla viikolla, mutta objektiivinen todellisuus raivasi tietä itselleen. Se on Venäjän valtioelimistön sairas osa, joka ei voi enää kestää tämän sodan rasituksia. Mitä pikemmin kotiutamme sen, mitä pikemmin se hajottuu niiden osien keskuuteen, jotka eivät ole vielä niin sairaita, sitä pikemmin maa on valmis kestämään uusia raskaita koettelemuksia. Näin me ajattelimme, kun hyväksyimme yksimielisesti, ilman pienimpiäkään vastalauseita, tämän ulkoisten tapahtumain kannalta järjettömän päätöksen — kotiuttaa armeija. Se oli oikea toimenpide. Me sanoimme, että on kevytmielistä harhakuvittelua pitää armeijaa koossa. Mitä pikemmin armeija kotiutetaan, sitä pikemmin alkaa koko yhteiskuntaelimistön tervehtyminen. Juuri sen vuoksi oli niin paha virhe, niin katkeraa tapahtumain yliarviointia esittää vallankumouksellinen korulause: „Saksalainen ei voi hyökätä”, josta johtui toinen korulause: „Me voimme julistaa sotatilan päättyneeksi. Ei sotaa eikä rauhahan allekirjoittamista”. Entä jos saksalainen hyökkää? „Ei, se ei voi hyökätä”. Mutta onko teillä oikeus panna peliin ei maailmanvallankumouksen kohtaloa, vaan konkreettinen kysymys: etteköhän te vain osoittaudu olevan saksalaisen imperialismin apureita, kun tuo hetki koittaa? Mutta me, jotka vuoden 1917 lokakuusta lähtien olemme isänmaan puolustamista kannattavia puolustuskantalaisia,— me tiedämme, että olemme sanoutuneet irti imperiaalistesta teoista emmekä sanoissa: olemme purkaneet salaiset sopimukset, voittaneet kotimaassamme porvariston

ja tarjonnet avointa rehellistä rauhaa, joten kaikki kansat ovat voineet nähdä teoissa kaikki meidän aikeemme. Mitenkä ne, jotka kannattavat vakavasti Neuvostotasavallan puoiustamista, saattoivat ryhtyä tuollaiseen seikkailuun, joka on kantanut hedelmänsä? Ja se on tosiasia, sillä se raskas kriisi, jota puolueemme potee nyt, kun siinä on muodostunut „vasemmisto”-oppositio, on eräs kaikkein pahin Venäjän vallankumouksen kokema kriisi.

Tämä kriisi voitetaan. Puolueemme enempää kuin vallankumouksemmeakaan ei missään tapauksessa taita siinä niskojaan, vaikka se tällä hetkellä onkin aivan lähellä ja täysin mahdollista. Takeena siitä, ettemme taita niskojamme tässä kysymyksessä on se, että ryhmäkuntien välisten erimielisyyksien vanhan ratkaisukeinon tilalle — tämä keino oli sellainen, että julkaistiin tavaton määrä kirjallisuutta, pidettiin väittelyjä, jakaannuttiin usein kahtia, — tämän vanhan keinon tilalle tapahtumat ovat tuoneet meille uuden oppimiskeinon. Tänä keinona on kaiken tarkistaminen tosiasia-in, tapahtumain, maailmanhistorian opetusten perusteella. Te sanotte, että saksalainen ei voi hyökätä. Teidän taktiikkanne mukaan sotatila voidaan julistaa päättyneeksi. Historia on läksyttännyt teitä, se on kumonnut tuon harhaluulon. Niin, Saksan vallankumous kasvaa, mutta ei niin kuin me haluaisimme, ei niin nopeasti kuin venäläiset intelligentit mielisivät, ei sillä vauhdilla, millä historiamme kehittyi lokakuussa, — kun tulemme mihin tahansa kaupunkiin ja julistamme Neuvostovallan, niin muutaman päivän kuluttua yhdeksän kymmenesosaa työläisistä on meidän puolellamme. Saksan vallankumous ei onnettomuudekseen kehity niin nopeasti. Mutta kumman on mukauduttava: meidänkö siihen vai sen meihin? Te halusitte, että se olisi mukautunut teihin, mutta historia läksytti teitä. Se on läksy, sillä ehdoton totuus on se, että ilman Saksan vallankumousta me tuhoudumme — ehkemme Pietarissa emmekä Moskovassa, mutta Vladivostokissa ja sitäkin syrjäisemmällä paikkakunnilla, joihin meidän mahdollisesti on mentävä ja jonne mahdollisesti on vieläkin pitempi matka kuin Pietarista Moskovaan, mutta joka tapauksessa, olkootpa kohtalon käänneet millaisia hyvänsä, me tuhoudumme, ellei Saksassa ala vallankumous. Siitä huolimatta tämä ei horjuta hituistakaan sitä vakaumus-

tamme, että meidän on osattava kestää vaikeinkin tilanne pöyhkeilemättä.

Vallankumous ei tule niin pian kuin olemme odottaneet. Historia on sen todistanut ja se on osattava käsittää tosiasiana, on osattava ottaa huomioon, että sosialistinen maailmanvallankumous ei voi alkaa edistyneissä maissa yhtä helposti kuin vallankumous alkoi Venäjällä — Nikolain ja Rasputinin maassa, kun väestön valtaosalle oli aivan samantekevää, mitä kansoja asuu jossain rajaseudulla ja mitä siellä tapahtuu. Sellaisessa maassa oli helppo aloittaa vallankumous, se oli melkein samaa kuin höyhenen nostaminen.

Mutta olisi väärin ja typerää aloittaa valmistelematta vallankumous maassa, jossa kapitalismi on kehittynyt ja antanut viimeisellekin ihmiselle demokraattisen kulttuurin ja järjestyneisyyden. Siellä olemme vasta lähestymässä sosialististen vallankumousten vaivalloista alkukautta. Se on tosiasia. Emme tiedä eikä kukaan tiedä, ehkäpä — se on täysin mahdollista — se voittaa muutaman viikon, jopa muutaman päivänkin kuluttua, mutta sitä ei voida panna peliin. On oltava valmiit kestämään tavattomia vaikeuksia, tavattoman raskaita tappioita, jotka ovat kiertämättömiä, sillä Euroopassa ei vallankumous ole vielä alkanut, vaikka se voi alkaa huomenna, ja kun se alkaa, niin meidän epäilyksemme eivät tietenkään tule enää vaivamaan meitä, silloin eivät esille vallankumouksellisen sodan kysymykset, vaan alkaa yhtämittainen voittokulku. Se tapahtuu, se tapahtuu ehdottomasti, mutta se ei ole vielä tapahtunut. Siinä on yksinkertainen tosiasia, jonka historia on meille opettanut, jolla se on lyönyt meitä hyvin kipeästi, — mutta kokenut kaikki tietää. Siksipä ajattelenkin, että sen jälkeen, kun historia on lyönyt meitä hyvin kipeästi sen toiveemme johdosta, että saksalainen ei voi hyökätä, ja että voidaan mennä „hurraten” eteenpäin, että sen jälkeen tämä opetus juurtuu meidän neuvostojärjestöjemme ansiosta hyvin pian koko Neuvosto-Venäjän väestöjoukkojen tietoisuuteen. Kaikki ne toimivat, kokoontuvat yhteen, valmistautuvat edustajakokoukseen, tekevät päätöksiä ja harkitsevat sitä, mitä on tapahtunut. Meillä ei enää tapahdu vanhoja vallankumouksenedellisiä kiistoja, joita käytiin suppeiden puoluepiirien puitteissa, vaan kaikki päätökset esitetään joukkojen harkittavaksi, ja nämä joukot

vaativat niiden tarkistamista kokemuksen ja tekojen perusteella eivätkä koskaan anna vietellä itseään kevytmielisillä puheilla, eivät koskaan anna sysätä itseään pois objektiivisen tapaustenkulun viitoittamalta tieltä. Niistä vaikeuksista, joita meillä on voitettavanamme, voidaan tietysti selviytyä verukkeilla, jos on kysymyksessä intelligentti tai vasemmistobolshevikki: hän voi tietenkin selviytyä verukkeilla sellaisista kysymyksistä, että armeijaa ei ole, että vallankumous Saksassa ei ole vielä alkanut. Miljoonaiset joukot — ja politiikka alkaa siellä, missä on miljoonia; ei siellä, missä on tuhansia, vaan siellä, missä on miljoonia, vain siellä alkaa vakava politiikka,— miljoonat tietävät, mitä on armeija, ne ovat nähneet rintamalta palaavia sotilaita. Ne tietävät — ellemme ota huomioon yksilöitä, vaan todelliset joukot,— että me emme voi sotia, että jokainen rintamamies on jo kokenut kaiken sen, mikä suinkin on ajateltavissa. Joukot ovat käsittäneet sen totuuden, että jos armeijaa ei ole olemassa ja vieressänne lojuu peto, niin teidän täytyy allekirjoittaa mitä raskain, mitä nöyryyttävvin rauhansopimus. Se on kiertämätöntä, kunnes syntyy vallankumous, kunnes olette saaneet armeijanne terveeksi, kunnes olette kotiuttaneet sen. Siihen saakka sairas ei parane. Sillä saksalaista saalistajaa emme voi voittaa „hurraa”-huudoilla, emme voi lyödä sitä alas niin kuin löimme Kerenskin ja Kornilovin. Siinä se opetus, jonka joukot ovat saaneet ilman verukkeita, joita niille ovat yrittäneet tyrkyttää eräät, jotka haluavat kiertää katkeraa todellisuutta.

Alussa yhtämittäinen voittokulku loka- ja marraskuussa, sitten yht’äkkiä saksalainen saalistaja lyö muutamassa viikossa Venäjän vallankumouksen, ja Venäjän vallankumous on valmis hyväksymään ryöstösopimuksen ehdot. Niin, historian käännteet ovat erittäin vaikeita,— meillä kaikki tällaiset käännteet ovat vaikeita. Kun me vuonna 1907 allekirjoitimme ennenkuulumattoman häpeällisen kotimaisen sopimuksen Stolypinin kanssa, kun meidän oli pakko kulkea stolypinilaisen Duuman pihaton kautta, kun me oitimme sitoumuksia allekirjoittamalla monarkistisia paperilappusia³⁴, niin silloin me tunsimme samaa kuin nytkin, mutta vain pienemmässä mitassa. Silloin vallankumouksen parhaimpaan etujoukkoon kuuluvat henkilöt sanoivat (heillä ei myöskään ollut epäilyksen häivääkään siitä, ettei-

vätkö he olisi olleet oikeassa): „Me olemme ylpeitä vallankumousmiehiä, me uskomme Venäjän vallankumoukseen, me emme mene koskaan Stolypinin legaalisiin laitoksiin”. Menette. Joukkojen elämä, historia on voimakkaampi kuin teidän väkuuttelunne. Ellette mene, niin historia pakottaa teidät menemään. He olivat kovia vasemmistolaisia, joista ryhmäkuntana ei jäänyt muuta kuin savu jäljelle heti ensimmäisessä historian käänteessä. Kun me kykenimme pysymään vallankumouksellisina, toimimaan sietämättömissä oloissa ja selviytymään siitä tilanteesta jälleen, niin me kykenemme selviytymään siitä nytkin, sillä se ei ole meidän oikkumme, sillä se on objektiivinen välttämättömyys, joka on muodostunut äärimmäiseen rappiotilaan saatetussa maassa sen takia, että Euroopan vallankumous on tohtinut myöhästyä vastoin meidän tahtoaamme ja Saksan imperialismi on uskaltanut hyökätä vastoin meidän tahtoaamme.

Tällöin on osattava perääntyä. Tavattoman katkeraa, surullista todellisuutta emme voi salata itseltämme sanahelinällä; on sanottava: olisi hyvä jos voisimme perääntyä edes puolittaisessa järjestyksessä. Emme voi perääntyä täydessä järjestyksessä,— olisi hyvä jos voisimme perääntyä puolittaisessa järjestyksessä ja voittaa vaikka vähänkin aikaa, että elimistömme sairas osa pääsisi edes jonkin verran tervehtymään. Elimistö kokonaisuudessaan otettuna on terve: se kykenee parantumaan taudista. Mutta ei voida vaatia, että se parantuisi yht'äkkiä, silmänräpäyksessä, ei voida pysäyttää pakenevaa armeijaa. Kun sanoin erälle nuorista ystävistämme, joka halusi olla vasemmistolainen: toveri, matkustakaa rintamalle ja katsokaa, mitä siellä armeijassa tapahtuu,— niin tämä ehdotus otettiin vastaan loukkauksena: „meidät aiotaan karkottaa, ettemme agitoisi täällä vallankumouksellisen sodan suurten periaatteiden puolesta”. Ehdottaessani tätä minulla ei suinkaan ollut aikomusta karkottaa ryhmäkuntaviihollisia: se oli ehdotus käydä katsomassa, miten hillittömästi armeija on alkanut paeta. Me tiesimme sen jo ennenkin eikä ennenkään saanut ummistaa silmiä siltä tosiasialta, että rappeutuminen on mennyt siellä tavattoman pitkälle, jopa niin pitkälle, että meidän tykkejämme on alettu myydä rovoista saksalaisille. Me tiesimme sen, aivan samoin kuin tiedämme senkin, että armeijaa ei voida pysäyttää, ja se veruke, että

saksalainen ei hyökkää, oli mitä pahinta seikkailua. Kun Euroopan vallankumouksen puhkeaminen on myöhästynyt, niin meitä odottavat mitä raskaimmat tappiot, koska meillä ei ole armeijaa, koska meillä ei ole organisaatiota, koska näitä kahta tehtävää ei voida ratkaista nyt heti. Jos et osaa mukautua oloihin etkä suostu ryömimään vatsallasi kurassa, niin sinä et ole vallankumousmies, vaan lörpötelijä, enkä minä ehdota tätä kulkutapaa sen vuoksi, että se minua miellyttää, vaan siksi, että toista tietä ei ole, sillä historia ei kehity niin otollisesti, että vallankumous kypsyisi kaikkialla samanaikaisesti.

Asianlaita on siten, että kansalaissota alkoi yrityksenä ottaa yhteen imperialismiin kanssa, ja tämä yritys on osoittanut, että imperialismi on kokonaan mädännyt ja että proletaariset ainekset alkavat liikehtiä kaikissa armeijoissa. Niin, me näemme vielä kansainvälisen maailmanvallankumouksen, mutta toistaiseksi se on vain erittäin hyvä satu, erittäin kaunis satu — käsitän täydellisesti, että lapsille on ominaista pitää kauniista saduista. Mutta minä kysyn: onko vakavalle vallankumousmiehelle ominaista uskoa satuihin? Jokaisessa sadussa on todellisuuden aineksia: jos te kertoisitte lapsille sadun, jossa kukko ja kissa eivät puhele ihmiskielellä, niin se ei kiinnostaisi heitä. Aivan samoin, jos kansalle sanotaan, että Saksassa tulee kansalaissota, ja samalla vakuutetaan, että imperialismiin kanssa yhteenoton asemesta tulee yleismaailmallinen kenttävallankumous, niin kansa sanoo, että te petkutatte. Täten te vain ajatuksissanne ja toiveissanne läpäisette ne vaikeudet, jotka historia on tuonut. On hyvä, jos Saksan proletariaatti kykenee lähtemään liikkeelle. Oletteko te mitanneet sen, oletteko löytäneet sellaisen kojeen, jolla voitaisiin määritellä, että Saksan vallankumous puhkeaa sinä ja sinä päivänä? Ei, te ette tiedä sitä, emmekä sitä tiedä mekään. Te panette kaikki yhden kortin varaan. Jos vallankumous puhkeaa, niin silloin on kaikki pelastettu. Tietysti! Mutta jos se ei puhkeakaan silloin kun me haluamme, jos se ei voitakaan huomenna, — mitä sitten? Silloin joukot sanovat teille: te käyttäyditte kun seikkailijat, te panitte luottamuksenne siihen onnelliseen tapahtumain kulkuun, jota ei tullutkaan, te osoittaudutte kelvottomiksi siinä tilanteessa, johon jouduttiin ehdottomasti koittavan, muttei vielä täysin kypsän maailmanvallankumouksen asemesta.

On koittanut mitä raskaimpien tappioiden kausi, joita hampaisiin asti aseistettu imperialismi on aiheuttanut maalle, joka on kotiuttanut armeijansa ja jonka oli pakko kotiuttaa se. Se, mitä ennustin, on toteutunut täydellisesti: Brestin rauhan asemesta olemme saaneet paljon nöyryyttävämmän rauhan niiden takia, jotka eivät hyväksyneet Brestin rauhaa. Me tiesimme solmivamme rauhan imperialismin kanssa armeijan takia. Me istuimme saman pöydän ääressä Hoffmannin³⁵ emmekä Liebknechtin kanssa — ja me autoimme siten Saksan vallankumousta. Mutta nyt te autatte Saksan imperialismia, sillä olette luovuttaneet sille miljoonarikkauksianne — tykkejanne ja ammuksianne, — tämän olisi pitänyt olla edeltäkäs selvää jokaiselle, joka näki armeijan tavattoman surkean tilan. Saksalaisten pienikin hyökkäys tuhoaisi varmasti ja ehdottomasti meidät, — sen sanoi jokaikinen rehellinen rintamamies. Me jouduimme muutamassa päivässä vihollisen saaliiksi.

Saatuamme tämän opetuksen me teemme lopun hajaannuksestamme ja kriisistämme, niin kova kuin tuo tauti lieneekin, sillä avuksemme tulee paljon luotettavampi liittolainen: maailmanvallankumous. Kun meille puhutaan tämän Tilsitin rauhan ratifiointista, rauhan, joka on tavattoman raskas, paljoo nöyryyttävämpi ja ryövärimäisempi kuin Brestin rauha, niin minä vastaan: kyllä, ehdottomasti. Meidän on tehtävä se, sillä me katsomme asioita joukkojen näkökannalta. Kun yhdessä maassa noudatettua loka-kuun—marraskuun taktiikkaa, tuon vallankumouksen voittokulun kauden taktiikkaa yritetään mielikuvituksemme avulla soveltaa maailmanvallankumouksen tapahtumien kulkuun, niin se yritys on tuomittu epäonnistumaan. Kun sanotaan, että hengähdystauko on mielikuvitusta, kun sanomalehti, joka nimittää itseään „Kommunistiksi” — nähtävästi Kommuuni-sanasta, — kun tämä lehti täyttää paltan toisensa jälkeen kirjoituksilla, joissa yritetään kumota hengähdystaukoteoria, niin minä sanon: olen saanut nähdä ja kokea monia ryhmäkuntariitoja ja hajaannuksia, joten minulla on suuri kokemus, mutta minun on sanottava, että näen selvästi, ettei tätä tautia voi parantaa entisiin keinoin — hajaantumalla ryhmäkuntiin puolueessa, — sillä elämä parantaa sen jo ennen sitä. Elämä menee eteenpäin hyvin nopeasti. Siinä suhteessa se sykkii mainiosti. Historia

vie sitä eteenpäin niin nopeasti, että ennen kuin „Kommunistin” toimitus ehtii julkaista seuraavan numeronsa Pietarin työläisten enemmistö alkaa tuntea pettymystä sen aatteiden suhteen, sillä elämä osoittaa, että hengähdystauko on tosiasia. Nyt allekirjoitamme rauhan, saamme hengähdystauon ja käytämme sitä hyväksimme suojellaksemme isänmaata paremmin,— sillä jos me kävisimme nyt sotaa, niin meillä olisi sellainen pakokauhun vallassa pakeneva armeija, joka pitäisi pysäyttää ja jota meidän toverimme eivät voi eivätkä ole voineet pysäyttää, sillä sota on voimakkaampi kuin saarnat, kuin kymmenet tuhannet järkeilyt. Elleivät he käsitä objektiivista tilannetta, he eivät voi pysäyttää armeijaa, he eivät saa sitä pysäytetyksi. Tämä sairas armeija on tartuttanut koko elimistön, ja me olemme kärsineet uuden ennenkuulumattoman tappion, Saksan imperialismi on antanut vallankumoukselle uuden iskun, raskaan iskun, siksi, että olemme jääneet kevytmielisesti ilman kuularuiskuja imperialismin iskujen alle. Mutta me käytämme tätä hengähdystaukoa taivuttaaksemme kansan liittymään yhteen ja taistelemaan, sanoaksemme Venäjän työläisille ja talonpojille: „Saakaa aikaan itsekuri, ankara kuri, muuten tulette olemaan saksalaisen saappaan anturan alla, kuten nyt olette ja kuten tulette ehdottomasti olemaan siihen saakka, kunnes kansa oppii taistelemaan ja luomaan armeijan, joka ei pakene, vaan kykenee voittamaan ennenkuulumattomia vaikeuksia”. Tämä on välttämätöntä sen vuoksi, että Saksan vallankumous ei ole vielä puhjennut eikä voida mennä takuuseen siitä, että se puhkeaa huomenna.

Juuri sen vuoksi itse elämä on sanellut tämän hengähdystaukoteorian, joka monen monissa „Kommunistin” kirjoituksissa hylätään kertakaikkiaan. Jokainen näkee, että hengähdystauko meillä on ja että kaikki käyttävät sitä hyväksien. Me luulimme, että menetämme Pietarin muutamassa päivässä, kun meitä kohden eteneviä saksalaisia sotajoukkoja erotti siitä vain muutama marSSIPäivä ja parhaimmat matruusit ja Putilovin tehtaan työläiset suuresta innostuksesta huolimatta jäivät yksin, kun syntyi ennenkuulumaton kaaos ja pakokauhu, joka pani sotajoukot pakenemaan Hatsinaan asti, kun saimme kokea senkin, että valloitimme takaisin paikkakuntia, joita emme olleet menettäneetkään, mikä muuten tapahtui siten, että sähköttäjä tuli rautatie-

asemalle, istuutui lennättimen ääreen ja sähkötti: „Mitään saksalaisia ei ole. Olemme ottaneet rautatieaseman haltuumme”. Muutaman tunnin kuluttua minulle tiedotettiin puhelimitse Liikenneasiain komissariaatista: „Olemme saaneet haltuumme seuraavan rautatieaseman, lähestymme Jamburgia. Mitään saksalaisia ei ole. Sähköttäjä on paikallaan”. Tällaista me olemme saaneet kokea. Sellaista on ollut tämän yksitoista päivää kestäneen sodan³⁶ todellinen historia. Siitä kertoivat meille matruusit ja Putilovin tehtaan työläiset, jotka on kutsuttava Neuvostojen edustajakokoukseen. Kertokoot he totuuden. Se on kovin karvas, harmillinen, kiduttava ja häpeällinen totuus, mutta se on sata kertaa hyödyllisempi, ja Venäjän kansa ymmärtää sen.

Minä en kiellä innostumasta yleismaailmalliseen kenttävallankumoukseen, sillä se koittaa. Kaikki tulee aikanaan, mutta nyt ryhtykää luomaan itsekuria ja noudattakaa sitä hinnalla millä hyvänsä, että saisimme aikaan mallikelpoisen järjestyksen, että työläiset opiskelisivat taistelutaitoa vaikkapa yhden tunnin vuorokaudessa. Se on hieman vaikeampaa kuin kauniin sadun sepittäminen. Niin on asia, siten te autatte Saksan vallankumousta, maailmanvallankumousta. Me emme tiedä, monenko päivän hengähdystauko meille on annettu, mutta se on meille annettu. On pikemmin kotiutettava armeija, sillä se on sairas elin, ja sillä välin me ryhdymme auttamaan Suomen vallankumousta³⁷.

Niin, tietenkin me rikomme sopimusta, me olemme rikonneet sitä jo kolme-neljäkymmentä kertaa. Vain lapset voivat olla käsittämättä, että tänä aikana, kun on koittamassa vaikea, pitkä vapautumiskausi, joka on vast'ikäen luonut Neuvostovallan ja kohottanut sen kolme askelmaa korkeammalle kehityksessään,— vain lapset voivat olla käsittämättä sitä, että tänä aikana on taisteltava kauan ja varovaisesti. Häpeällinen rauhansopimus nostattaa kapinaa, mutta kun toverit „Kommunistista” järkeilevät sodasta, niin he vetoavat tunteeseen unohtaen sen, että ihmisten kädet puristuivat nyrkkiin ja veri kuohui. Mitä he sanovatkaan? „Luokkatietoinen vallankumousmies ei tule milloinkaan sietämään sitä eikä ota kantaakseen sellaista häpeää”: Heidän lehtensä nimenä on „Kommunisti”, vaikka sen nimenä pitäisi olla „Aatelismies”, sillä se tarkastelee asioita sen puolalaisen aatelismiehen näkökannalta, joka

kuollessaan otti kauniin asennon, paljasti miekkansa ja sanoi: „rauha on häpeällistä, sota on kunniakasta”. He järkeilevät aatelismiehen näkökannalta, mutta minä talonpojan näkökannalta.

Jos minä teen rauhan, kun armeija pakenee, kun se ei voi olla pakenematta, ettei menettäisi tuhansia miehiä, niin teen sen siksi, ettei kävisi vieläkin pahemmin. Onko sitten sopimus häpeällinen? Jokainen vakava talonpoika ja työläinen tunnustaa minun olevan oikeassa, sillä he käsittävät, että rauha on voimain kokoamisen keino. Historia tietää,— olen viitannut siihen monta kertaa,— historia tietää, kuinka saksalaiset vapautuivat Napoleonista Tilsitin rauhan jälkeen; nimitin tahallani rauhaa Tilsitin rauhaksi, vaikka emme olekaan allekirjoittaneet sitä, mitä siinä oli: sitoumusta antaa sotajoukkojamme valloittajalle toisten kansojen valtaamista varten,— historia on mennyt niinkin pitkälle ja siihen kehittyvät asiat meilläkin, jos tulemme edelleenkin vain luottamaan yleismaailmalliseen kenttävallankumoukseen. Olkaa varuillanne, ettei historia johdattaisi teitä muodoltaan senkinlaiseen sotaorjuuteen. Ja niin kauan kuin sosialistinen vallankumous ei ole voitannut kaikissa maissa, Neuvostotasavalta voi joutua orjuuteen. Tilsitissä Napoleon pakotti saksalaiset hyväksymään erittäin häpeälliset rauhanehdot. Siellä kävi niin, että rauha solmittiin useampia kertoja. Silloinen Hoffmann — Napoleon — sai usein kiinni saksalaisia rauhan rikkomisesta, ja Hoffmann saa meidät kiinni siitä samasta. Mutta yrittäkäämme parhaamme, ettei hän saisi meitä vielä kohtakaan kiinni.

Viimeinen sota on antanut Venäjän kansalle karvaan, ankaran, mutta vakavan opetuksen — on järjestäytyttävä, lujitettava kuria, alistuttava, pystytettävä mallikelpoinen kuri. Ottakaa oppia saksalaisten kurinalaisuudesta, muuten me olemme menneittä kansaa ja joudumme olemaan ikuisesti orjuudessa.

Sellaista ja vain sellaista on ollut historian kulku. Historia sanoo meille, että rauha on hengähdystauko sodan varalta ja että sota on keino, jonka avulla saadaan edes jonkin verran parempi tai pahempi rauha. Brestissä voimasuhteet vastasivat voitetun kanssa solmittua, mutta ei nöyryyttävää rauhaa. Pihkovassa voimasuhteet vastasivat häpeällistä, paljon nöyryyttävämpää rauhaa, mutta Pieta-

rissa ja Moskovassa, seuraavassa vaiheessa, meille sanellaan neljä kertaa nöyryyttävämpi rauha. Me emme sano, että Neuvostovalta on vain muoto, kuten nuoret moskvalaiset ystävämme sanoivat meille³⁸, me emme sano, että noiden tai näiden vallankumouksellisten periaatteiden vuoksi voidaan uhrata sisältö, vaan me sanomme: käsittääköön Venäjän kansa, että sen on kohotettava kurinalaisuuttaan ja järjestäytyttävä, silloin se voi kestää kaikki Tilsitin rauhat. Koko vapausotien historia osoittaa meille, että silloin kun nuo sodat ovat vetäneet mukaansa laajat joukot, vapaus on koittanut nopeasti. Me sanomme: koska historian kulku on sellaista, meidän on luovuttava rauhasta ja palattava sotaan,— ja mahdollisesti se on edessämme jo lähi päivinä. Jokaisen on oltava valmiina. Minulla ei ole epäilyksen häivääkään, etteivätkö saksalaiset valmistautuisi Narvan takana, jos on totta, että sitä ei ole vallattu, kuten kaikissa lehdissä kirjoitetaan; ei Narvassa, vaan Narvan edustalla; ei Pihkovassa, vaan Pihkovan edustalla saksalaiset kokoavat vakinaista armeijaansa ja panevat kuntoon rautateitään valloittaakseen seuraavalla loikkauksella Pietarin. Tuo peto loikkii hyvin. Sen se on näyttänyt. Se loikkaa vielä kerran. Siitä ei voi olla pienintäkään epäilystä. Siksi on oltava valmiit, ei ole pöyhkeiltävä, vaan on osattava ottaa vastaan vaikkapa vain yhdenkin päivän hengähdystauko, sillä yhtäkin päivää voidaan käyttää hyväksi, jotta voitaisiin evakuoida Pietari, jonka valloittaminen tulisi merkittömään tavattomia kärsimyksiä sadoille tuhansille proletaareillemme. Sanon vieläkin kerran, että olen valmis allekirjoittamaan ja pidän edelleenkin velvollisuutenani allekirjoittaa kaksikymmentä, jopa sata kertaa nöyryyttävämmän sopimuksen saadakseni muutaman päivän Pietarin evakuoimiseen, sillä siten lievennän työläisten kärsimyksiä, työläisten, jotka muuten voisivat joutua saksalaisien ikeen alle; helpotan tarvitsemiemme tarvikkeiden, ruudin y.m. kuljettamista pois Pietarista, sillä olen puolustuskantalainen, sillä kannatan armeijan valmentamista — tapahtukoon se sitten vaikka syvimmissä selustassa, missä nyt parannellaan nykyistä kotiutettua sairasta armeijaa.

Emme tiedä, millainen tuo hengähdystauko on oleva, mutta koetamme ottaa hetkestä vaarin. Voi olla, että hengähdystauko on pitempikin, mutta voi käydä niinkin,

että se kestää vain muutaman päivän. Kaikki on mahdollista, kukaan ei tiedä sitä eikä voikaan tietää, sillä kaikki suurvallat ovat sidottuja, ahdistettuja ja niiden on pakko taistella useilla rintamilla. Hoffmannin menettelyn määrää yhdeltä puolen se, että on tuhottava Neuvostotasavalta, toiselta puolen se, että on sodittava monella eri rintamalla, ja kolmannelta puolen se, että Saksassa kypsyy ja kasvaa vallankumous, ja Hoffmann tietää sen eikä hän voi, kuten väitetään, nyt heti valloittaa Pietaria, valloittaa Moskovaa. Mutta hän saattaa tehdä sen huomenna, se on täysin mahdollista. Toistan, että tällaisena ajankohtana, kun armeijan sairaus on ilmeinen tosiasia, kun me käytämme hyväksimme jokaista hetkeä saadaksemme hinnalla millä hyvänsä vaikkapa edes päivän kestävän hengähdystauon, me sanomme, että jokaisen vakavan vallankumousmiehen, joka on yhteydessä joukkoihin ja joka tietää, mitä on sota, mitä ovat joukot, on kohotettava joukkojen kurinalaisuutta, parannettava niitä sairaudestaan ja yritettävä nostaa joukot uutta sotaa varten,—jokainen tällainen vallankumousmies sanoo meidän olevan oikeassa, tunnustaa oikeaksi minkä häpeällisen sopimuksen tahansa, sillä se tehdään proletaarisen vallankumouksen ja Venäjän uudistamisen etuja silmälläpitäen, Venäjän vapauttamiseksi sairaasta elimestä. Kaikki tervejärkiset ihmiset käsittävät, että allekirjoittaessamme tämän rauhan me emme keskeytä työväenvallankumoustamme; kaikki käsittävät, että allekirjoittaessamme rauhan saksalaisten kanssa me emme lopeta sotilaallisen avun antamista: me lähetämme suomalaisille aseita, mutta emme kelvottomiksi osoittautuneita joukko-osastoja.

On mahdollista, että me alamme sotia; mahdollisesti me luovutamme huomenna Moskovankin, mutta siirrymme sitten hyökkäykseen: lähetämme vihollisarmeijaa vastaan armeijamme, jos kansan mielialassa tapahtuu se murros, joka on kypsymässä ja joka saattaa vaatia pitkän ajan, mutta joka tapahtuu sitten, kun laajat joukot alkavat puhua toisin kuin ne nyt puhuvat. Minun on pakko suostua vaikkapa raskaimpaankin rauhaan sen takia, etten voi sanoa itselleni nyt, että tuo aika on jo tullut. Kun koittaa uudistumisen hetki, niin kaikki tuntevat sen ja näkevät, ettei venäläinen ole hölmö; hän näkee, hän käsittää, että on kestettävä,

että tämä tunnus on toteutettava,— se on puolueemme edustajakokouksen ja Neuvostojen edustajakokouksen päätehtävä.

On osattava toimia uusissa oloissa. Se on paljon raskaampaa, mutta se ei ole lainkaan toivotonta. Se ei lainkaan syökse turmioon Neuvostovaltaa, ellemme me itse syökse sitä turmioon mitä typerimmällä seikkailulla. Koittaa aika, jolloin kansa sanoo: en salli kiusattavan itseäni kauemmin. Ja se voi tapahtua, ellemme antaudu sellaiseen seikkailuun, vaan osaamme toimia vaikeissa oloissa, sen tavattoman nöyryyttävän sopimuksen oloissa, jonka me allekirjoitimme muutama päivä sitten, sillä tätä historiallista kriisiä ei voida ratkaista yksistään sodalla, yksistään rauhansopimuksella. Saksan kansaa kahlitsi monarkistinen organisaatio vuonna 1807, jolloin se allekirjoitti Tilsitin rauhansa monien nöyryyttävien rauhansopimusten jälkeen, jotka muodostuivat vain hengähdystauoiksi uutta nöyryytystä ja uutta sopimusten rikkomista varten. Joukkojen neuvosto-organisaatio tekee tehtävämme helpommaksi.

Meidän tunnuksenamme pitää olla — on opiskeltava tositeolla sotataitoa ja saatava aikaan järjestys rautateillä. Ilman rautateitä sosialistinen vallankumouksellinen sota on mitä vahingollisinta petosta. On saatava aikaan järjestys ja kehitettävä sitä tarmoa ja mahtia, jotka luovat parhaimman, mitä vallankumouksella voi olla.

Käyttäkää hyväksenne hengähdystaukoa, vaikkapa se kestäisi vain tunnin, kun se kerran on teille annettu, pitääksenne yllä yhteyttä kaukoselustaan, muodostaaksenne siellä uusia armeijoita. Luopukaa harhaluuloista, joiden vuoksi elämä on teitä rangaissut ja rankaisee vielä ankarammin. Edessämme hämmöttää mitä raskaimpien tappioiden kausi, se on jo olemassa, se on osattava ottaa huomioon ja oltava valmiit tekemään sitkeää työtä illegaalisissa oloissa, ilmeisen saksalaisen orjuuden oloissa: sitä ei tarvitse kunnistella; se on todella Tilsitin rauha. Jos me kykenemme toimimaan siten, niin silloin voimme tappioista huolimatta sanoa täysin varmoina, että me voitamme. (Suosionosoituksia.)

2

LOPPULAUSE SELOSTUKSEEN SODASTA JA RAUHASTA
MAALISKUUN 8 pnä

Toverit, sallikaa minun aloittaa verrattain vähäpätöisistä huomautuksista, lopusta. Tov. Buharin meni puheensa lopussa niin pitkälle, että vertasi meitä Petljuraan. Jos hän luulee asian olevan siten, niin kuinka hän saattaa olla edelleenkin samassa puolueessa meidän kanssamme? Eikö se ole korulause? Tietysti on, sillä jos asia olisi todellakin siten, niin me emme olisi samassa puolueessa. Yhdessä olomme osoittaa, että yhdeksässä kymmenesosassa olemme Buharinin kanssa samaa mieltä. Tosin hän lisäili hiukan vallankumouksellisia korulauseita siitä, että olemme aikoneet kavaltaa Ukrainan. Olen varma, ettei tuollaisista ilmeisistä joutavuuksista kannata puhua. Palaan toveri Rjazanoviin ja haluan nyt todeta, että samoin kuin kerran kymmenessä vuodessa sattuva poikkeus vain vahvistaa säännön, samoin häneltäkin on vahingossa luiskahtanut vakava lause. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Hän sanoi, että Lenin luovuttaa paikkaa voittaakseen aikaa. Tämä on miltei filosofista päättelyä. Tällä kertaa kävi niin, että tov. Rjazanov sanoi todella aivan vakavan lauseen, joka sisältää koko asian olemuksen: minä haluan luovuttaa todelliselle voittajalle paikkaa voittaakseni aikaa. Siinä ja vain siinä on koko asian olemus. Kaikki muu on pelkkää puhetta: vallankumouksellisen sodan tarpeellisuus, talonpoikaiston nousu y.m.s. Kun tov. Buharin esittää asian niin, että sodan mahdollisuuden suhteen ei voi olla kahdenlaista mielihäilyä ja sanoo: „kysykää keneltä sotilashenkilöltä tahansa” (kirjoitin muistiin hänen sanansa), kun hän kerran asettaa kysymyksen niin, että kysyy keneltä sotilashenkilöltä tahansa, niin vastaan hänelle: tuollaiseksi

keneksi tahansa sotilashenkilöksi osoittautui ranskalainen upseeri, jonka kanssa jouduin keskusteluihin. Tuo ranskalainen upseeri, joka katsoi minuun tietenkin vihaisin silmin,— minähän myin Venäjän saksalaisille,— sanoi: „Olen rojalisti, kannatan monarkiaa Ranskassakin, kannatan Saksan tappiota, älkää luulko minua Neuvostovallan kannattajaksi,— kuinka sellaista voisi luulla, onhan hän monarkisti,— mutta olin sillä kannalla, että te allekirjoittaisitte Brestin sopimuksen, sillä se oli välttämätöntä”³⁹. Siinä teille „kysykää keneltä sotilashenkilöltä tahansa”. Kenen sotilashenkilön tahansa täytyi sanoa samaa mitä minä sanoin: Brestin sopimus piti allekirjoittaa. Kun Buharinin puheesta käy nyt selville, että meidän erimielisyytemme ovat tuntuvasti vähentyneet, niin se johtuu siitä, että hänen kannattajansa ovat salanneet erimielisyyksien peruskohdan.

Kun Buharin nyt peittoaa meitä siitä, että olemme demoralisoineet joukot, niin hän on ehdottomasti oikeassa, mutta hän peittoaa itseään eikä meitä. Kuka keitti tuon sopan KK:ssa? — Te, tov. Buharin. (N a u r u a.) Huutakaa kuinka kovasti hyvänsä „ei”, niin sittenkään totuus ei pala tulesakaan: me olemme omassa toveripiirissämme, olemme omassa edustajakokouksessamme, ei ole mitään salailemista, on sanottava totuus. Ja totuus on se, että KK:ssa oli kolme suuntausta. Helmikuun 17 pñä Lomov ja Buharin eivät äänestäneet. Pyysin panemaan äänestyksen paperille, monistamaan sen; jokainen puolueen jäsen voi pistäytyä sihteeriin, jos haluaa, ja tutustua äänestykseen, tammi-kuun 21 pñ historialliseen äänestykseen, joka osoittaa, että juuri he epäröivät, kun taas me emme epäröineet vähääkään, me sanoimme: „hyväksykäämme Brestin rauha — parempaa ei saada — valmistellaksemme vallankumouksellista sotaa”. Olemme jo nyt voittaneet viisi päivää Pietarin evakuointiin. Nyt on julkaistu Krylenkon ja Podvoiskin vetoamus⁴⁰. He eivät kuuluneet vasemmistolaisiin, Buharin suhtautui heihin halveksien ja sanoi, että „vedetään esiin” Krylenko, ikään kuin me olisimme keksineet sen, mitä Krylenko selosti. Olemme siitä aivan samaa mieltä; niinhän se asia on, sotilashenkilöthän todistivat sen, mitä minä sanoin, mutta te yritätte selviytyä asiasta sillä, että saksalaiset eivät tule hyökkäämään. Voidaanko tätä tilannetta verrata lokakuuhun, jolloin kysymyksessä

ei ollut aseistus? Ei, jos tahdotte ottaa huomioon tosiasiat, niin ottakaa huomioon se, että erimielisyydet koskivat sitä, ettei sotaa saa aloittaa silloin, kun se on ilmeisen epäedullista. Kun тов. Buharin aloitti loppulauseensa jyrisevällä kysymyksellä: „onko sota lähiaikoina mahdollinen?“, niin se hämmästytti minua suuresti. Vastaan epäröimättä: se on mahdollinen, mutta nyt on hyväksyttävä rauha. Siinä ei ole mitään ristiriitaa.

Näiden lyhyiden huomautusten jälkeen ryhdyn vastaamaan seikkaperäisesti edellisille puhujille. Radekin suhteen minun on tehtävä poikkeus. Mutta oli toinen puhe — тов. Uritskin puhe. Mitä muuta siinä oli paitsi Canossaa, „kavallusta“, „perääntymistä“, „mukautumista“? Mitä se sellainen on? Eikö tuo teidän kritiikkinne ole jostain vasemmistoeserräläisestä lehdestä? Toveri Bubnov luki meille ilmoituksen, jonka olivat jättäneet KK:hon ne keskuskomitealaiset, jotka pitävät itseään hyvin vasemmistolaisina ja ovat antaneet täydellisen mielenosoitusnäytteen koko maailmalle: „KK:n menettely antaa iskun maailman proletariaatille“. Eikö se ole korulause? „Näytetään koko maailmalle voimattomuutemme!“. Miten me olemme sen näyttäneet? Sitenkö, että tarjosimme rauhaa? Sitenkö, että armeija lähti pakoon? Emmekö me todistaneet, että sodan aloittaminen Saksaa vastaan nyt, hyväksymättä Brestin rauhaa, merkitsee sitä, että näytetään maailmalle, että armeijamme on sairas, että se ei halua lähteä taisteluun? Se on hölynpölyä, kun Bubnov väittää, että me saimme aikaan koko tuon epäröinnin, — se johtui siitä, että armeijamme oli sairas. Kuitenkin hengähdystauko oli jollainkin annettava. Jos olisi noudatettu oikeaa strategiaa, niin meillä olisi ollut jo kuukausi hengähdysaikaa, mutta koska te noudatitte väärää strategiaa, on meillä ollut vasta viisi päivää hengähdysaikaa — sekin on hyvä. Sotahistoria osoittaa, että paniikin vallassa pakenevan armeijan pysäyttämiseen tarvitaan joskus vain muutamia päiviä. Ken ei hyväksy, ei allekirjoita nyt helvetillistä rauhaa, hän on korulauseiden eikä strategian mies. Siinä se onnettomuus onkin. Kun keskuskomitealaiset kirjoittavat minulle: „voimattomuuden näytös“, „kavallus“, niin se on mitä vahingollisin, tyhjänpäiväisin lapsellinen korulause. Me näytimme voimattomuutemme yrittäessämme sotia silloin, kun sitä ei saanut tehdä, kun hyökkäys meidän kimppuumme

oli kiertämätön. Mitä tulee pihkovalaisiin talonpoikiin, niin me tuomme heidät Neuvostojen edustajakokoukseen kertomaan, miten saksalaiset kohtelevat, jotta he saisivat aikaan sellaisen mielenlaadun, jolloin pakokauhua poteva sotamies alkaa toipua ja sanoo: „Niin, nyt käsitän, ettei tämä ole sitä sotaa, jonka bolshevikit lupasivat lopettaa, tämä on uutta sotaa, jota saksalaiset käyvät Neuvostovaltaa vastaan”. Silloin alkaa tervehtyminen. Mutta te herätätte kysymyksen, jota ei voida ratkaista. Kukaan ei tiedä hengähdystauon kestoaikaa.

Edelleen minun täytyy kosketella тов. Trotskin asennetta. Hänen toiminnassaan on erotettava kaksi puolta: silloin, kun hän aloitti neuvottelut Brestissä käyttäen niitä erinomaisesti agitaatiotarkoituksiin, me kaikki olimme samaa mieltä тов. Trotskin kanssa. Hän siteerasi osan kanssani käymästään keskustelusta, mutta lisään, että me sovimme keskenämme siitä, että kestämme saksalaisten uhkavaatimukseen saakka, uhkavaatimuksen jälkeen annamme periksi. Saksalaiset petkuttivat meitä: he varasivat seitsemästä päivästä viisi ⁴¹. Trotskin taktiikka, mikäli sen tarkoituksena oli viivytyks, oli oikea: siitä tuli väärä silloin, kun ilmoitettiin sota lopetetuksi eikä rauhaa oltu allekirjoitettu. Minä kehotin aivan selvästi allekirjoittamaan rauhan. Me emme voineet saada parempaa rauhaa kuin oli Brestin rauha. Kaikille on selvää, että hengähdystauko olisi kestänyt jo kuukauden ja että emme olisi siinä hävinneet. Kun kerran historia on pyyhkäissyt sen pois, niin sitä ei kannata muistella, mutta on naurettavaa, kun Buharin sanoo: „elämä näyttää, että olimme oikeassa”. Minä olin oikeassa, sillä kirjoitin siitä jo vuonna 1915: „On valmistauduttava käymään sotaa, sota on väistämätön, se on tulossa, se tulee” *. Mutta rauha olisi pitänyt tehdä eikä suotta pöyhkeillä. Ja rauha piti tehdä semmitenkin, kun sota tulee, ja nyt ainakin helpotamme Pietarin evakuointia, olemme sitä helpottaneet. Se on tosiasia. Kun тов. Trotski esittää uusia vaatimuksia: „luvatkaa, ettette allekirjoita rauhaa Vinnitshenkon kanssa”, niin sanon, etten missään tapauksessa anna sellaista sitoumusta ⁴². Jos edustajakokous antaisi sitoumuksen, niin en minä eikä yksikään kanssani samoin ajattelevista, ei kukaan ottaisi sitä

* Ks. Teokset, 21. osa, ss. 400—401. Toim.

vastuulleen. Se merkitsisi, että selvän manöverointilinjan — perääntyä ja joskus, kun on mahdollista, hyökätä — asemesta sitoisimme jälleen itsemme muodollisella päätöksellä. Sodassa ei saa milloinkaan sitoa itseään muodollisilla seikoilla. On naurettavaa olla tuntematta sotahistoriaa, olla tietämättä sitä, että sopimus on voimienkokoamiskeino: viittasin jo Preussin historiaan. Muutamat totta tosiaan ajattelevat kuin lapset: olet allekirjoittanut sopimuksen, siis olet myynyt itsesi pahalaiselle, olet joutunut helvettiin. Se on suorastaan naurettavaa, sillä osoittaahan sotahistoria selvääkin selvemmin, että sopimuksen allekirjoittaminen tappion tapauksessa on keino voimien kokoamiseksi. Historiassa on ollut tapauksia, jolloin sodat ovat seuranneet toinen toisensa jälkeen, kaiken sen olemme unohtaneet, me näemme, että vanha sota muuttuu...*. Jos mielenne tekee, niin sitokaa itsenne muodollisilla seikoilla ikiajoiksi ja antakaa vastuunalaiset paikat siinä tapauksessa vasemmistoieserrille. Me emme ota sitä vastuullemme. Tässä ei ole pienintäkään pyrkimystä kahtiajakoon. Olen varma, että elämä opettaa teidät. Maaliskuun 12 päivä ei ole vuorten takana, silloin saatte runsaasti aineistoa ⁴³.

Toveri Trotski sanoo, että se on petturuutta sanan täydessä merkityksessä. Minä väitän, että tämä on aivan väärä näkökanta. Esittäökseni asian konkreettisesti otan esimerkin: kulkee kaksi ihmistä, heidän kimppuunsa hyökkää kymmenen ihmistä, toinen tappelee vastaan, toinen lähtee pakoon — se on petturuutta; mutta jos on kaksi satatuhantista armeijaa ja niitä vastassa viisi armeijaa; toisen armeijan on saartanut kaksisataa tuhatta miestä, toisen pitäisi ehättää apuun, mutta sen tiedossa on, että kolmesataa tuhatta on sijoitettu niin, että muodostuu ansa: saako silloin mennä apuun? Ei, ei saa. Se ei ole petturuutta eikä pelkuruutta: pelkkä luvun suureneminen on muuttanut kaikki käsitteet, jokainen sotilashenkilö tietää sen; se ei ole persoonallinen käsite: menetellessäni näin säästän armeijani, joutukoon toinen armeija vankeuteen, minä uudistan omani, minulla on liittolaisia, odotan aikani ja liittolaiset tulevat. Vain siten voidaan päätellä; mutta kun sotilaskäsitteisiin sotketaan toisia, niin siitä ei synny muuta kuin korulauseita. Niin ei saa harjoittaa politiikkaa.

* Pikakirjoituspöytäkirjasta puuttuu muutamia sanoja. *Toim.*

Me olemme tehneet kaiken, mikä on mahdollista. Allekirjoittamalla sopimuksen me olemme säilyttäneet Pietarin, vaikkapa vain muutamaksi päiväksi. (Jättäkööt sihteerit ja pikakirjoittajat tämän kirjoittamatta.) Sopimuksessa on käsketty viemään pois Suomesta sotaväkemme, ilmeisen kelvoton sotaväkemme, mutta meitä ei ole kielletty viemästä aseita Suomeen. Jos Pietari olisi kukistunut muutama päivä sitten, niin Pietari olisi joutunut pakokauhun valtaan, emmekä me olisi saaneet viedyksi mitään pois, mutta näiden viiden päivän aikana olemme auttaneet suomalaisia tovereitamme,— en voi sanoa, kuinka suuresti, sen he tietävät itse.

Puheet siitä, että olemme pettäneet Suomen, ovat mitä lapsellisinta sanahelinää. Siten me juuri autoimmekin, että ajoissa peräännyimme saksalaisten edessä. Venäjä ei milloinkaan tuhoudu, vaikka Pietari sortuisikin, siinä тов. Buharin on tuhat kertaa oikeassa, mutta jos manöveroidaan Buharinin malliin, niin silloin saatetaan turmella hyvä vallankumous. (N a u r u a.)

Emme ole pettäneet enempää Suomea kuin Ukrainaa-kaan. Siitä meitä ei voi moittia yksikään tietoinen työläinen. Autamme millä voimme. Sotaväestämme emme ole yhtään hyvää miestä tuoneet pois emmekä tuo. Kun te sanotte, että Hoffmann saa kiinni, tavoittaa teosta, niin sen hän tietenkin saattaa tehdä, sitä en epäile, mutta miten monessa päivässä hän sen tekee, sitä hän ei tiedä eikä sitä kukaan tiedä. Sitä paitsi teidän mielipiteenne, että hän saa kiinni, tavoittaa teosta, on poliittisia voimasuhteita koskeva näkökohta, josta puhun myöhemmin.

Selitettyäni, miksi en voi millään muotoa hyväksyä Trotskin ehdotusta — sillä niin ei saa harjoittaa politiikkaa,— minun on sanottava, että Radek näytti esimerkin siitä, missä määrin toverit edustajakokouksessamme ovat loitonneet sanahelinästä, jota on tosiasiallisesti vielä Uritskillä. Radekin käyttämän puheenvuoron nojalla en voi mitenkään syyttää häntä sanahelinästä. Hän sanoi: „Tässä ei ole hiventäkään petturuutta eikä häpeää, sillä on selvää, että olette perääntyneet ylivoimaisen sotilasmaidin edessä”. Tämä arvio kumoaa koko Trotskin kannan. Kun Radek sanoi: „Hammasta purren on valmisteltava voimia”, niin se on totta, sen allekirjoitan täydellisesti: ei pöyhkeillen, vaan hammasta purren on valmistauduttava.

Älä pöyhkeile, vaan valmista voimia hammasta purren. Vallankumouksellinen sota tulee, sen suhteen meillä ei ole erimielisyyksiä, erimielisyyttä on Tilsitin rauhan suhteen — onko se allekirjoitettava? Pahinta on sairas armeija, niin, ja sen vuoksi KK:ssa pitää olla sama varma linja eikä erimielisyyksiä tai keskilinjaa, jota myös tov. Buharin on kannattanut. Hengähdystaukoa en kuvaile millään ruusunväreillä; ei kukaan tiedä, miten kauan hengähdystauko tulee jatkumaan, enkä minäkään tiedä sitä. Ponnistukset, joiden avulla minusta yritetään puristaa irti tietoja siitä, kuinka kauan hengähdystauko tulee jatkumaan, ovat naurettavia. Koska rautatiet ovat säilyneet, me autamme sekä Ukrainaa että Suomea. Käytämme hyväksemme hengähdystaukoa, manöveroimme, peräännymme.

Saksalaiselle työläiselle ei voida enää sanoa, että venäläiset oikuttelevat, onhan nyt selvää, että päälle karkaamassa on saksalais-japanilainen imperialismi, ja se tulee selväksi jokaiselle; sen lisäksi, että saksalaiset haluavat kuristaa bolshevikit, he haluavat riehua myös Lännessä; kaikki on mennyt sekaisin, ja tässä uudessa sodassa täytyy manöveroida ja pitää osata manöveroida.

Kajoten tov. Buharinin puheeseen totean, että kun häneltä puuttuu argumentteja, niin hän ottaa yhtä ja toista Uritskilta ja sanoo: „Sopimus häpäisee meitä”. Siinä ei tarvita argumentteja: jos meidät on häväisty, niin meidän pitäisi kasata paperit ja paeta, mutta vaikka meidät onkin „häväisty”, niin en luule, että asemiamme olisi horjutettu. Tov. Buharin yritti eritellä asemiemme luokkaperustaa, mutta sen sijaan hän kertoi vitsin moskovalaisesta taloustieteilijävainajasta. Kun taktiikallamme sanottiin olevan yhteyttä elintarvikekeinotteluun, niin totta tosiaan, se oli naurettavaa, silloin unohdettiin, että koko luokan suhde, luokan eikä elintarvikekeinottelijain suhde osoittaa meille, että Venäjän porvaristo ja kaikki sen hännystelijät — delonardalaiset ja novajazhizniläiset — usuttavat meitä kaikin voimin tähän sotaan. Mutta te ette korosta tätä luokkasuhdetta koskevaa tosiasiaa. Jos nyt julistetaan sota Saksalle, niin se merkitsee, että annetaan Venäjän porvariston provosoida itsemme. Se ei ole uutta, sillä se on mitä varmin, — en sano: ehdottoman varma, mitään ehdottoman varmaa ei ole olemassa, — mitä varmin keino suistaa meidät nyt kumoon. Kun tov. Buharin sanoi: elämä puhuu heidän puo-

lestaan, kaikki päättyy siten, että tunnustamme vallankumouksellisen sodan, niin hän juhli helppoa voittoa, sillä vallankumouksellisen sodan kiertämättömyyden me ennustimme jo vuonna 1915. Meidän erimielisyytemme koskivat sitä, hyökkääkö saksalainen vai ei; sitä, että meidän piti julistaa sota lopetetuksi; että vallankumouksellisen sodan etujen kannalta on peräännyttävä fyysillisesti, luovuttava alueesta, jotta voitettaisiin aikaa. Strategia ja politiikka sanelevat mitä katalimman rauhansopimuksen. Koska me hyväksymme tämän taktiikan, niin katoavat kaikki erimielisyytemme.

3

PÄÄTÖSLAUSELMA SODASTA JA RAUHASTA 44

Edustajakokous pitää välttämättömänä vahvistaa Neuvostovallan allekirjoittama tavattoman raskas ja nöyryyttävä rauhansopimus, joka on solmittu Saksan kanssa, koska meillä ei ole armeijaa, koska demoralisoitujen rintamaosastojen tila on äärimmäisen sairaalloinen, koska on välttämättöntä käyttää hyväksi jokaista, jopa pienintäkin hengähdysmahdollisuutta ennen imperialismin hyökkäystä sosialistisen Neuvostotasavallan kimppuun.

Imperialististen valtioiden usein toistuvat sotilaalliset hyökkäykset (niin Lännestä kuin Idästäkin) Neuvostovenäjää vastaan ovat historiallisesti kiertämättömiä tänä alkaneena sosialistisen vallankumouksen kautena. Näiden hyökkäysten historiallinen kiertämättömyys saattaa nykyisin, kun kaikki valtion sisäiset, luokkaluontoiset samoin kuin kansainvälisetkin suhteet ovat kärjistyneet äärimmilleen, saattaa milloin hyvänsä, aivan piakkoinkin, jopa muutamana päivänä kuluessa, johtaa uusiin imperialistisiin hyökkäyssotiin yleensä sosialistista liikettä vastaan ja varsinkin Venäjän Sosialistista Neuvostotasavaltaa vastaan.

Sen vuoksi edustajakokous ilmoittaa, että puolueemme, koko tietoisien proletariaatin etujoukon sekä Neuvostovaltan ensivuoroisena ja tärkeimpänä tehtävänä edustajakokous pitää mitä tarmokkaimpien, armottoman päättäväisten ja drakonisten toimenpiteiden suorittamista, jotta voitaisiin kohottaa Venäjän työläisten ja talonpoikien itsekuria ja kuria, selittää Venäjän lähentyvän historiallisen kiertämättömästi isänmaallista, sosialistista vapausotaa, muodostaa kaikkialla tiukasti yhteenliitettyjä ja yhtenäisen, rautaisen tahdon yhteensitomia joukkojärjestöjä, sellai-

sia järjestöjä, jotka pystyvät yksimieliseen ja antaumukselliseen toimintaan sekä kansan elämän tavallisina että varsinkin sen kriittisinä hetkinä,— ja vihdoin opettaa kumpaankin sukupuoleen kuuluvalla aikuiselle väestölle kaikinpuolisesti ja järjestelmällisesti sotilastietoja ja sodankäyntitaitoa.

Edustajakokous pitää Venäjällä voittaneen sosialistisen vallankumouksen varmentamisen luotettavimpana takeena vain sen kehittämistä yleismaailmalliseksi työväenvallankumoukseksi.

Edustajakokous on varma siitä, että maailmanvallankumouksen etujen kannalta katsoen Neuvostovallan ottama askel — maailman areenalla nykyään vallitsevat voimasuhteet huomioonottaen — oli väistämätön ja välttämätön.

Vakuuttuneena siitä, että työväenvallankumous kypsyy jatkuvasti kaikissa sotaikäyvissä maissa, mikä valmistaa imperialismin väistämätöntä ja täydellistä tappiota, edustajakokous ilmoittaa, että Venäjän sosialistinen proletariaatti tulee kaikin voimin ja kaikin käytettävissään olevin keinoin tukemaan kaikkien maiden proletariaatin veljellistä vallankumouksellista liikettä.

*Julkaistu ensi kerran
tammikuun 1 pnä 1919
„Kommunar” lehden 1. numerossa*

*Julkaistaan lehden tekstistä,
joka on tarkistettu
käsikirjoituksen mukaan*

4

HUOMAUTUKSIA NIITÄ KORJAUKSIA VASTAAN,
JOITA TROTSKI EHDOTTI PÄÄTÖSLAUSELMAAN
SODASTA JA RAUHASTA ⁴⁶
MAALISKUUN 8 pnä (AAMULLA)

I

Toverit, puheessani jo sanoin, etten minä eivätkä minun kannattajani pidä mahdollisena hyväksyä tätä korjausta. Me emme saa missään tapauksessa sitoa käsiämme yhdessäkään strategisessa manööverissa. Kaikki riippuu voima-suhteista ja siitä hetkestä, jolloin nämä tai nuo imperialistiset maat hyökkäävät kimppuumme, hetkestä, jolloin armeija pääsee epäilemättä alkaneessa tervehtymisessään niin pitkälle, että pystymme ja olemme velvollisia kieltäytymään rauhan allekirjoittamisesta sekä julistamaan sodan. Tov. Trotskin ehdottamien korjausten asemesta olen suostuvainen hyväksymään seuraavat korjaukset:

Ensinnäkin on sanottava — ja tästä seikasta tulen pitämään tiukasti kiinni, — ettei tätä päätöslauselmaa julkaista lehdistössä, vaan ainoastaan tiedotetaan sopimuksen ratifiointista.

Toiseksi, KK:lle annetaan oikeus tehdä julkaisemuotoa ja sisältöä koskevia muutoksia japanilaisten mahdollisen hyökkäyksen johdosta.

Kolmanneksi on sanottava, että edustajakokous valtuuttaa puolueen KK:n purkamaan kaikki rauhansopimukset sekä julistamaan sodan mille imperialistiselle valtiolle tahansa ja koko maailmalle silloin, kun puolueen KK katsoo hetken sitä varten sopivaksi.

Nämä valtuudet sopimusten purkamiseen millä hetkellä hyvänsä meidän on KK:lle annettava, mutta se ei missään tapauksessa merkitse, että puramme ne nyt heti, nykyään vallitsevassa tilanteessa. Nyt meidän ei pidä mitenkään

sitoo käsiämme. Sanat, jotka tov. Trotski ehdottaa liitettäväksi, kokoavat niiden äänet, jotka ovat yleensä ratifiointia vastaan ja puoltavat keskilinjaa, joka muodostaa jälleen sellaisen tilanteen, että yksikään työläinen, yksikään sotilas ei käsitä mitään meidän päätöslauselmastamme.

Päätämme nyt, että sopimus on ratifioitava ja valtuutamme Keskuskomitean julistamaan sodan millä hetkellä hyvänsä, sillä meitä vastaan valmistellaan hyökkäystä mahdollisesti kolmelta taholta; Englanti tai Ranska haluaa riistää meiltä Arkangelin — se on täysin mahdollista, mutta meidän ei tietenkään pidä millään tavalla sitoa keskustelostamme enempää rauhansopimuksen purkamisen suhteen kuin sodan julistamisenkaan suhteen. Annamme Ukrainalle rahallista apua, autamme millä voimme. Mutta joka tapauksessa ei pidä antaa sellaista sitoumusta, ettemme allekirjoita mitään rauhansopimusta. Toinen toisensa jälkeen seuraavien laajenevien sotien kaudella kehkeytyy uusia kombinaatioita. Rauhansopimus on pelkästään elävää manöverointia — joko pidämme kiinni tästä luovimisehdosta tahi jo ennakolta sidomme muodollisesti kätemme niin, ettemme pääse liikahtamaan: emme voi tehdä rauhaa emmekä sotia.

II

Minähän sanoin: ei, sitä en voi hyväksyä. Tämä korjaus ehdotus on vihjaus ja ilmaisee sen, mitä tov. Trotski haluaa sanoa. Vihjauksia ei pidä panna päätöslauselmiin.

Ensimmäisessä kohdassa sanotaan, että me hyväksymme sopimuksen ratifiointin, koska katsomme välttämättömäksi käyttää hyväksi jokaista, jopa pienintäkin hengähdysmahdollisuutta ennen imperialismin hyökkäystä sosialistisen Neuvostotasavallan kimppuun. Puhuessamme hengähdystausta me emme unohda, että hyökkäys tasavaltaamme vastaan jatkuu. Siinä se ajatukseni, jota korostin loppulauseessa.

5

HUOMAUTUS SITÄ KORJAUSTA VASTAAN,
JONKA RADEK EHDOTTI PÄÄTÖSLAUSELMAAN
SODASTA JA RAUHASTA
MAALISKUUN 8 pnä (AAMULLA)

Minulla ei ole nyt mahdollisuutta vastata tov. Radekin polemisointiin,— koska en äänestä, minulla ei ole äänestyksen motiiveja. Tavallisessa järjestyksessä en voi vastata, en halua pitkittää edustajakokousta pyytämällä puheenvuoroa vastatakseni tuohon polemisointiin. Siksi palautan mieleen vain sen, mitä sanoin loppulauseessa, ja toiseksi esitän vastalauseen sen johdosta, että puheenvuoro äänestyksen motiiveista muutetaan polemisoinniksi, johon en voi vastata.

6

LISÄYS PÄÄTÖSLAUSELMAAN SODASTA JA RAUHASTA

Edustajakokous pitää tarpeellisena olla julkaisematta hyväksytyä päätöslauselmaa ja velvoittaa kaikki puolueen jäsenet pitämään tämän päätöslauselman salassa. Lehtiin annetaan vain — ja sitä paitsi ei tänään, vaan KK:n ohjeen mukaisesti — tiedotus, että edustajakokous kannattaa rati-
fiointia.

Sen lisäksi edustajakokous korostaa erikoisesti, että KK:lle annetaan valtuudet purkaa milloin tahansa kaikki imperialististen ja porvarillisten valtioiden kanssa solmitut rauhansopimukset ja myös julistaa näille valtioille sota.

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

7

HUOMAUTUS SITÄ KORJAUSTA VASTAAN,
JONKA ZINOVJEV EHDOTTI SOTAA JA RAUHAA KOSKEVAN
PÄÄTÖSLAUSELMAN LISÄYKSEEN
MAALISKUUN 8 pnä

Toverit, mielestäni ei ole syytä tehdä tov. Zinovjevin esittämää korjausta ⁴⁶. Oletan, että salissa on ainoastaan puolueen jäseniä, luulen, että kysymyksen valtiollisen tärkeyden vuoksi voidaan päättää, että jokainen tässä salissa oleva henkilö antaa henkilökohtaisella allekirjoituksella varustetun sitoumuksen asiasta.

Se ei ole lainkaan mikään turha toimenpide, me elämme oloissa, jolloin sotasalaisuudet ovat Venäjän tasavallalle hyvin tärkeitä, mitä oleellisimpia kysymyksiä. Kun sanomme lehdistössä, että edustajakokous hyväksyi ratifiointin, niin silloin ei voi syntyä väärinkäsitystä. Ehdotan vain, ettei tästä äänestettäisi nyt, sillä saattaa tulla muutoksia: jo tänään pitäisi tulla tietoja, olemme ryhtyneet erikoistoimenpiteisiin, että meille tiedotettaisiin koillisesta ja etelästä — nämä tiedot saattavat muuttaa yhtä ja toista. Kun kerran edustajakokous myöntyy siihen, että meidän pitää manöveroida vallankumouksellisen sodan etuja silmälläpitäen, ja vieläpä valtuuttaa KK:n julistamaan sodan, niin on selvää, että siitä on kumpikin puolueen osa samaa mieltä, väittelyä onkin käyty vain siitä, onko sotaa jatkettava ilman mitään hengähdystaukoa vai ei. Arvelen, että tehdessäni tällaisen korjausehdotuksen puhun asiasta, joka on ehdottoman selvä enemmistölle sekä oppositiolle; luulen, ettei muunlaista tulkintaa voi olla. Katson käytännöllisemmäksi vahvistaa vain sen, että asia on pidettävä salassa. Sitä paitsi on ryhdyttävä lisätoimenpiteisiin ja vaadittava jokaiselta tässä salissa olevalta henkilökohtaisella allekirjoituksella varustettu sitoumus kyseisestä asiasta.

8

EHDOTUS

SOTAA JA RAUHAA KOSKEVAN PÄÄTÖSLAUSELMAN JOHDOSTA
MAALISKUUN 8 pnä

I

Koska päätöslauselma jaettiin, niin eikö voitaisi nyt päättää, että jokainen päätöslauselman saanut tuo sen heti, viipymättä tälle pöydälle. Se on yksi keino sotasalaisuuden säilyttämiseksi.

II

Pyydän panemaan äänestykseen. Puoluekeskuksiimme kuuluu aikuista väkeä, joka ymmärtää, että sotasalaisuuden sisältävät tiedotukset tehdään suullisesti. Sen vuoksi vaadin tiukasti, että kaikki käsissä olevat päätöslauselmatekstit pannaan viipymättä tälle pöydälle.

9

SELOSTUS PUOLUEOHJELMAN TARKISTUKSESTA ⁴⁷
JA PUOLUEEN NIMEN MUUTOKSESTA ⁴⁸
MAALISKUUN 8 pnä (ILLALLA)

Toverit, puolueen nimen muuttamista koskevasta kysymyksestä, kuten te tiedätte, on puolueessa käyty huhtikuusta 1917 alkaen melko perusteellista väittelyä, ja sen vuoksi Keskuskomiteassa on päästy heti päätökseen, joka ei nähdäkseen herätä suuria tai eipä juuri minkäänlaisia kiistoja: nimittäin Keskuskomitea kehottaa teitä muuttamaan puolueemme nimen, nimittämään sen Venäjän kommunistiseksi puolueeksi, suluissa bolshevikit. Me kaikki pidämme tätä lisäystä välttämättömänä, sillä sana „bolshevikki” on saanut kansalaisyhteisyydet sekä Venäjän poliittisessa elämässä että kaikissa niissä ulkomaisissa lehdissä, jotka seuraavat Venäjän tapahtumien kehitystä yleispiirtein. Että nimitys „sosialidemokraattinen puolue” on tieteellisesti väärä, se on myös jo selitetty lehdistösämme. Kun työläiset perustivat oman valtionsa, he joutuivat tilanteeseen, että entinen käsite demokratismista, porvarillisesta demokratismista, osoittautui vallankumouksemme kehityksen kulussa vanhentuneeksi. Meillä on nyt tyypiltään sellainen demokratia, jollaista Länsi-Euroopassa ei ole missään ollut. Sen esikuvana oli vain Pariisin Kommuuni, mutta Pariisin Kommuunista Engels sanoi, ettei Kommuuni ollut valtio sanan varsinaisessa merkityksessä ⁴⁹. Sanalla sanoen kun työtätekevät joukot itse ottavat käsiinsä valtion hallinnan ja tätä valtiojärjestelmää tukevien aseellisten voimien luomisen, niin katoaa erikoinen hallintokoneisto, katoaa erikoinen tietyn valtiollisen väkivallan koneisto emmekä me sen vuoksi tietenkään voi olla vanhassa muodossa esiintyvän demokratian kannalla.

Toisaalta taas ryhtyessämme suorittamaan sosialistisia uudistuksia meidän on asetettava itsellemme selvä päämäärä, johon noilla uudistuksilla viime kädessä pyritään, nimittäin kommunistisen yhteiskunnan luominen, yhteiskunnan, joka ei rajoitu vain tehtaiden, maan ja tuotantovälineiden pakkoluovuttamiseen, ei rajoitu vain tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevaan tiukkaan tilinpitoon ja valvontaan, vaan menee pitemmälle, toteuttaa periaatteen: jokaiselta kykyjensä mukaan, jokaiselle tarpeittensa mukaan. Juuri sen vuoksi nimitys kommunistinen puolue onkin ainoa tieteellisesti oikea nimitys. Se vastaväite, että tuo nimitys saattaa antaa aiheita siihen, että meidät sekoitetaan anarkisteihin, torjuttiin Keskuskomiteassa heti, sillä anarkistit eivät milloinkaan nimitä itseään pelkästään kommunisteiksi, vaan tekevät sen tietyin lisäyksin. Tässä suhteessa on olemassa kaikenlaisia sosialismin muunnelmia, mutta ne eivät kuitenkaan aiheuta sosialidemokraattien sekottamista sosialireformisteihin ja kansallissosialisteihin y.m.s. puolueisiin.

Toisaalta mitä tärkeimpänä puolueen nimen muuttamisen perusteena on se, että kaikkien Euroopan kehittyneimpien maiden vanhat viralliset sosialistiset puolueet eivät ole tähän mennessä selviytyneet siitä sosialishovinismi- ja sosialipatriotismi-intoilusta, joka tämän sodan aikana johti Euroopan virallisen sosialismin täydelliseen vararikkoon, ja jonka vuoksi melkein kaikki viralliset sosialistiset puolueet ovat tähän saakka olleet työväen vallankumouksellisen sosialistisen liikkeen todellisena jarruna, sen todellisena häirtana. Ja meidän puolueemme, jota kohtaan kaikkien maiden työtätekevät joukot kieltämättä osoittavat tällä kertaa hyvin suurta myötätuntoa,—meidän puolueemme on esitettävä mahdollisimman päättävä, jyrkkä, selvä ja kaksimielisyydestä vapaa ilmoitus, että se katkaisee yhteytensä tuohon vanhaan viralliseen sosialismiin, ja siinä mielessä puolueen nimen muutos on parhain keino päämäärän saavuttamiseksi.

Edelleen, toverit, paljon vaikeampi oli kysymys ohjelman teoreettisesta osasta, sen käytännöllisestä ja poliittisesta osasta. Mitä tulee ohjelman teoreettiseen osaan, niin meillä on tiettyä aineistoa, nimittäin on julkaistu moskovalainen ja pietarilainen kokoelma puolueen ohjelman tarkistuksesta ⁵⁰; puolueemme kahdessa tärkeimmässä teoreettisessa

aikakauslehdessä: Pietarissa ilmestyneessä „Prosveshtshenijessa”⁵¹ ja Moskovassa ilmestyneessä „Spartakissa”⁵² julkaistiin kirjoituksia, joissa perusteltiin puolueemme ohjelman teoreettisen osan muuttamisen määrättyjä suuntia. Siinä suhteessa on tiettyä aineistoa olemassa. On hahmottunut kaksi perusnäkökantaa, jotka nähdäkseni eivät eroa toisistaan ainakaan perinpohjaisesti, periaatteellisesti; toinen näkökanta, jota puolustin, on sellainen, ettei meillä ole mitään syytä heittää pois ohjelmamme vanhaa teoreettista osaa, ja se olisi jopa virheellistäkin. Sitä on vain täydennettävä luonnehtimalla imperialismi, kapitalismin kehityksen korkein vaihe, ja myös luonnehtimalla sosialistisen vallankumouksen aikakausi pitäen lähtökohtana sitä, että tämä sosialistisen vallankumouksen kausi on alkanut. Olkoot vallankumouksemme, maailman proletaarisen armeijan osastomme kohtalot millaisia tahansa, olkoot vallankumouksen tulevat käännteet millaisia tahansa, niin joka tapauksessa tähän sotaan ryhtyneiden ja edistyneimmät maat nälänhätään, kurjuuteen ja villiyyteen saattaneiden imperialististen valtioiden objektiivinen asema on tosiasiallisesti pääsemätön. Ja tässä yhteydessä on sanottava samaa, mitä kolmekymmentä vuotta sitten, vuonna 1887, sanoi Friedrich Engels arvioidessaan Euroopan sodan todennäköistä perspektiiviä. Hän puhui, että Euroopassa tulee olemaan heitteillä tusinoittain kruunuja eikä kukaan halua nostaa niitä ylös, hän puhui siitä, millainen tavaton rappiotila tulee olemaan Euroopan maiden kohtalona ja siitä, että Euroopan sodan kauhut voivat johtaa vain yhteen lopputulokseen — hän sanoi näin: „joko työväenluokan voittoon tahi sellaisten olosuhteitten luomiseen, jotka tekevät tämän voiton mahdolliseksi ja välttämättömäksi”⁵³. Tästä asiasta Engels ilmaisi ajatuksensa erittäin tarkasti ja varovasti. Erotukseksi niistä, jotka vääristelevät marxilaisuutta ja tarjoavat myöhästyneinä virheellisiä järkeilyjään, joiden mukaan rappiotilan pohjalla ei sosialismia voi olla, Engels käsitti mainiosti, että jokainen sota, jokaisessa edistyneessäkin yhteiskunnassa käyty sota saa aikaan muutakin kuin rappiota, villiyyttä, kärsimyksiä ja onnettomuutta vereen läikähtyvien joukkojen keskuudessa ja että ei voida mennä takuuseen siitä, että tuo sota johtaa sosialismin voittoon; ja Engels sanoi, että se johtaa „joko työväenluokan voittoon tahi sellaisten olosuhteitten luomiseen, jotka

tekevät tämän voiton mahdolliseksi ja välttämättömäksi”, t.s. joudutaan siis mahdollisesti kokemaan vielä useita vaikeita siirtymiskausia, joiden vallitessa tullaan tavattomasti hävittämään kulttuuria ja tuotantovälineitä, mutta tuloksena voi olla vain työtätekevien joukkojen etujoukon, työväenluokan, nouseminen toimintaan ja siirtyminen siihen vaiheeseen, jolloin työväenluokka ottaa käsiinsä vallan rakentaakseen sosialistisen yhteiskunnan. Sillä tulkoon kulttuuri hävitetyksi kuinka pahasti tahansa, ei sitä voida pyyhkiä pois historiasta, sitä on vaikea ennallistaa, mutta mikään hävitys ei milloinkaan johda siihen, että tuo kulttuuri häviäisi kokonaan. Tuon kulttuurin tiettyjä osia, sen tiettyjä aineellisia jäännöksiä ei voida hävittää, vaikeuksia on vain sen ennallistamisessa. Tässä on siis toinen näkökanta, jonka mukaan meidän on säilytettävä vanha ohjelma ja täydennettävä sitä imperialismin ja yhteiskunnallisen vallankumouksen alun luonnehdinnalla.

Tämän näkökannan minä olen esittänyt julkaisemassani ohjelmaehdotuksessa *. Tov. Sokolnikov julkaisi toisen ehdotuksen moskovalaisessa kokoelmassa. Toisen näkökannan esitti keskusteluissamme muun muassa tov. Buharin ja painetussa sanassa — moskovalaisessa kokoelmassa tov. V. Smirnov. Tämän näkökannan sisältönä oli se, että ohjelman vanha teoreettinen osa on joko kokonaan pyyhittävä pois tahi poistettava melkein kokonaan ja vaihdettava uuteen, jossa ei luonnehdita tavaratuotannon ja kapitalismin kehityksen historiaa, kuten ohjelmassamme tehdään, vaan nykyistä kapitalismin korkeinta kehitysvaihetta, imperialismia, ja välitöntä siirtymistä yhteiskunnallisen vallankumouksen aikakauteen. En luule näiden kahden näkökannan eroavan toisistaan perinpohjaisesti ja periaatteellisesti, mutta puolustan omaa näkökantaani. Nähdäkseni olisi teoreettisesti väärin pyyhkäistä pois vanha ohjelma, jossa luonnehditaan kehitystä tavaratuotannosta kapitalismiin saakka. Siinä ei ole mitään virheellistä. Asiat ovat kehittyneet tällä tavalla, tällä tavalla ne kehittyvät, sillä tavaratuotanto synnytti kapitalismin ja se on johtanut imperialismiin. Se on yleinen maailmanhistoriallinen perspektiivi eikä sosialismin perustoja pidä unohtaa. Olkoot taistelun tulevat vaiheet millaisia tahansa, miten

* Ks. Teokset, 24. osa, ss. 455—459. *Toim.*

monien erinäisten mutkien kautta joutunemmekaan kulkemaan (ja niitä tulee olemaan hyvin paljon, näemme kokemuksesta, millaisia jättiläismäisiä murroksia vallankumouksen historiassa tapahtuu, ja toistaiseksi vain meillä; asiat lähtevät kehittymään paljon monimutkaisemmin ja nopeammin, kehitysvauhti tulee paljon kiihkeämmäksi ja käänteet paljon mutkaisemmiksi, kun vallankumous muuttuu Euroopan vallankumoukseksi), niin sitä varten, ettei näissä historian mutkissa ja murroksissa jouduttaisi hakoteille, vaan saataisiin säilytetyksi yleinen perspektiivi, että nähtäisiin se punainen lanka, joka yhdistää kapitalismin kehityksen ja sosialismiin johtavan tien, joka tuntuu meistä luonnollisesti suoralta, ja meidän pitääkin kuvitella se suoraksi nähdäksemme alun, jatkon ja lopun — todellisuudessa se ei tule milloinkaan olemaan suora, se tulee olemaan tavattoman monimutkainen —, ettei näissä murroksissa jouduttaisi hakoteille, ettei taka-askelten, perääntymisten ja väliaikaisten tappioiden kausina tahi kun historia tai vihollinen heittää meidät taaksepäin, ettei tällöin jouduttaisi hakoteille, on mielestäni tärkeää ja teoreettisesti oikeaa olla heittämättä pois vanhaa perusohjelmaamme. Sillä meillä, Venäjällä me elämme nyt vasta ensimmäistä kapitalismista sosialismiin siirtymisen vaihetta. Historia ei ole suonut meille sitä rauhanomaista tilannetta, joka teoreettisesti arveltiin koittavan joksikin aikaa ja joka olisi meille toivottava sekä tekisi mahdolliseksi kulkea nopeasti nämä siirtymisvaiheet. Me näemme heti, kuinka pahasti kansalaissota on vaikeuttanut Venäjän tilannetta ja kuinka tämä kansalaissota kietoutuu yhteen useiden sotien kanssa. Marxilaiset eivät ole milloinkaan unohtaneet, että väkivalta tulee kiertämättä liittymään kapitalismin kauttaaltaiseen romahdukseen ja sosialistisen yhteiskunnan syntymiseen. Ja tuo väkivalta tulee muodostamaan maailmanhistoriallisen kauden, kokonaisen aikakauden mitä erilaisimpia sotia: imperialistisia sotia, kansalaissotia maan rajojen sisällä, kumpiakin yhdessä, kansallisia sotia, sellaisten kansallisuuksien vapaussotia, joita polkevat niiden imperialististen suurvaltojen erilaiset yhdistelmät, jotka suurten valtiokapitalististen sekä sotilaallisten trustien ja syndikaattien kaudella kuuluvat ehdottomasti tiettyihin liittoihin. Tämä kausi — jättiläismäisten romahdusten, laajojen sotilaallisten väkivaltaratkaisujen ja kriisien aikakausi on

alkanut, me näemme sen selvästi, se on vasta alkua. Siksi meillä ei ole syytä heittää pois kaikkea sitä, mikä koskee yleensä tavaratuotannon ja yleensä kapitalismin luonnehtimista. Me olemme nyt toteuttaneet ensimmäiset toimenpiteet ravistaaksemme kapitalismin kokonaan hartioltamme ja aloittaaksemme sosialismiin siirtymisen. Emme tiedä emmekä voikaan tietää, miten monta siirtymisvaihetta tulee vielä olemaan sosialismiin johtavalla tiellä. Se riippuu siitä, milloin alkaa täydessä mitassaan Euroopan sosialistinen vallankumous, siitä, miten helposti, miten nopeasti tai hitaasti se selviytyy vihollisistaan ja lähtee kulkemaan sosialistisen kehityksen tasaista tietä. Sitä emme tiedä, mutta marxilaisen puolueen ohjelman täytyy perustua ehdottoman tarkasti todettuihin tosiasioihin. Vain siinä on ohjelmamme, vallankumouksen kaikissa käänteissä vahvistusta saaneen ohjelmamme voima. Marxilaisten on rakennettava ohjelmansa vain tälle pohjalle. Meidän on lähdeävä ehdottoman tarkasti todetuista tosiasioista, joiden sisältönä on se, että vaihdon ja tavaratuotannon kehityksestä koko maailmassa on tullut vallitseva historiallinen ilmiö, että tämä kehitys on johtanut kapitalismiin ja kapitalismi on kehittynyt imperialismiksi — se on ehdottoman eittämätön tosiasia ja se on ennen kaikkea todettava ohjelmassa. Ja että tämä imperialismi on alkuna yhteiskunnallisen vallankumouksen aikakaudelle, se on myös tosiasia, joka on meille selvä ja joka meidän on sanottava selvästi. Todetessamme tämän tosiasian ohjelmassamme me kohotamme koko maailman nähden yhteiskunnallisen vallankumouksen soihdun, emme ainoastaan agitaatiopuheen mielessä, vaan kohotamme sen uutena ohjelmana sanoen Länsi-Euroopan kaikille kansoille: „Tässä se, mitä me teidän kanssanne olemme saaneet tietää kapitalistisen kehityksen kokemuksesta. Sellainen tuo kapitalismi oli, sillä tavalla se tuli imperialismiin ja tässä on se yhteiskunnallisen vallankumouksen aikakausi, joka on alkamassa ja jossa ensimmäinen osa ajan kannalta katsoen on langennut meille”. Me esitämme kaikille sivistysmaille tämän manifestin, joka on oleva muutakin kuin tulinen kutsu ja joka on ehdottoman tarkasti perusteltu ja johdettu kaikkien sosialististen puolueiden tunnustamista tosiasioista. Sitä selvemmäksi tulee vastakohtaisuus nyt sosialismin pettäneiden puolueiden taktiikan ja niiden

teoreettisten suuntaviivojen välillä, jotka me kaikki hyväksymme ja jotka ovat imeytyneet jokaisen valvutuneen työläisen tietoisuuteen: kapitalismin kehitys ja sen muuttuminen imperialismiksi. Imperialististen sotien aattona pidetyt Chemnitzin ja Baselin edustajakokoukset luonnehtivat päätöslauselmissaan imperialismia sillä tavalla, että tämän luonnehdinnan ja sosialipetturien nykyisen taktiikan välinen vastakohtaisuus on erittäin ilmeinen⁵⁴. Sen vuoksi meidän täytyy toistaa tämä perusasia, jotta voisimme osoittaa mahdollisimman selvästi Länsi-Euroopan työtätekeville joukoille, mistä heidän johtajiaan syytetään.

Siinä onkin se tärkein, minkä vuoksi pidän tällaista ohjelmarakennelmaa teoreettisesti ainoana oikeana. Se, että halutaan heittää pois tavaratuotannon ja kapitalismin luonnehdinta aivan kuin jokin vanha kama, ei johdu tapahtumien historiallisesta luonteesta, sillä emme ole päässeet kapitalismista sosialismiin siirtymisessä ensimmäisiä askelmia pitemmälle, ja meidän siirtymistämme vaikeuttavat sellaiset Venäjän erikoisuudet, joita useimmissa sivistysmaissa ei ole. Niinpä siis ei ole ainoastaan mahdollista, vaan myös väistämätöntä, että Euroopassa nuo siirtymisvaiheet tulevat olemaan toisenlaisia; ja siksi on teoreettisesti väärin keskittää kaikki huomio niihin kansallisiin erikoislaatuisiin siirtymisaskelmiin, jotka ovat meille välttämättömiä, mutta jotka Euroopassa saattavat tulla tarpeettomiksi. Meidän on aloitettava tavaratuotannon kehityksen yleisestä perustasta, siirtymisestä kapitalismiin ja kapitalismin muuttumisesta imperialismiksi. Siten me teoreettisesti otamme, lujitamme asemat, joista meitä ei voi lyödä pois kukaan, joka ei ole pettänyt sosialismia. Siitä tehdään yhtä väistämätön johtopäätös: yhteiskunnallisen vallankumouksen aikakausi alkaa.

Me teemme sen pysyen ehdottomasti todettujen tosiasiaihin pohjalla.

Edelleen tehtävänäemme on luonnehtia neuvostotyyppistä valtiota. Tästä kysymyksestä olen koettanut esittää teoreettiset katsomukseni kirjassa „Valtio ja vallankumous”*. Minusta tuntuu, että Länsi-Euroopassa vallinnut virallinen sosialismi oli vääristellyt äärettömästi marxilaista käsitystä valtiosta, minkä seikan neuvostovallankumous ja Neuvos-

* Ks. Teokset, 25. osa, ss. 385—497. *Toim.*

tojen perustaminen Venäjällä on erinomaisen havainnollisesti vahvistanut. Meidän Neuvostoissamme on vielä hyvin paljon karkeaa, keskentekoista, se on epäilemätöntä, se on selvää jokaiselle niiden työtä seuranneelle, mutta se, mikä niissä on tärkeää, historiallisesti arvokasta, mikä niissä on askel eteenpäin sosialismin yleismaailmallisessa kehityksessä, on se, että niiden ominaisuudessa on luotu uusi valtiotyyppi. Pariisin Kommuunissa sitä kesti muutaman viikon, yhdessä kaupungissa eikä silloin tajuttu mitä tehtiin. Kommuuni oli käsittämätön niille, jotka sitä loivat, ne loivat heränneiden joukkojen nerokkaan vaiston pohjalla, eikä Ranskan sosialistien yksikään ryhmä tajunnut sitä, mitä se teki. Me elämme oloissa, jolloin sen ansiosta, että takanamme on Pariisin Kommuuni ja Saksan sosialidemokratian monivuotinen kehitys, voimme nähdä selvästi sen, mitä teemme luodessamme Neuvostovaltaa. Huolimatta kaikesta siitä karkeudesta ja kurinalaisuuden puutteesta, mitä Neuvostoissa on ja mikä on maamme pikkuporvarillisen luonteen perua, kaikesta tuosta huolimatta kansanjoukot ovat luoneet uuden valtiotyypin. Se ei ole ollut pystyssä viikkoja, vaan kuukausia, ei yhdessä kaupungissa, vaan äärettömän suuressa maassa, jossa on useampia kansakuntia. Tätä tyyppiä oleva Neuvostovalta on osoittanut voimansa, kun se on levinnyt joka suhteessa niin erikoiseen maahan kuin Suomeen, missä ei ole neuvostoja, mutta valtiovallan tyyppi on tässäkin tapauksessa uusi, proletaarinen. Se on todistus siitä, mikä on teoreettisesti kiistatonta, nimittäin että Neuvostovalta on uusi valtiotyyppi ilman byrokratiaa, ilman poliisia, ilman vakinaista armeijaa, valtiotyyppi, jossa porvarillinen demokratismi on vaihdettu uuteen demokratiaan, sellaiseen demokratiaan, joka nostaa esiin työtätekevien joukkojen etujoukon ja tekee näistä työtätekevistä joukoista sekä lain säätäjän että täytäntönnäpänin kuin myös sotilaallisen suojan, ja luo koneiston, joka pystyy uudestikasvattamaan joukot.

Venäjällä tämä työ on vasta aloitettu ja aloitettu huonosti. Kun me käsitämme, mitä huonoa on aloittamassamme työssä, niin me poistamme tuon huonon, jos historia antaa meille tilaisuuden työskennellä tämän Neuvostovaltan hyväksi vähänkin kohtalaisen ajan. Siksi minusta tuntuu, että uudentyypisen valtion luonnehtimisella pitää olla huomattava sija ohjelmassamme. Valitettavasti jouduimme

nyt työskentelemään ohjelman parissa hallitustyön ohella, sellaisessa uskomattomassa kiireessä, ettemme voineet edes kutsua koolle valiokuntaamme emmekä laatia virallista ohjelmaluonnosta. Se, mikä edustajatovereille on jaettu, kantaa vain hahmotelman * nimeä, ja jokainenhan sen huomaa selvästi. Siinä on omistettu Neuvostovaltaa koskevalle kysymykselle melko suuri sija, ja minusta tuntuu, että siitä pitäisi ilmetä myös ohjelmamme kansainvälinen merkitys. Minusta tuntuu, että olisi kovin virheellistä, jos rajoittaisimme vallankumouksemme kansainvälisen merkityksen kehotussanoihin, tunnuksiin, mielenosoituksiin, julistuksiin j.n.e. Se ei riitä. Meidän on näytettävä Euroopan työläisille konkreettisesti, mihin olemme ryhtyneet, miten olemme ryhtyneet, miten se on ymmärrettävä, ja se panee heidät ajattelemaan konkreettisesti kysymystä, miten sosialismi on saavutettavissa. Silloin he saavat nähdä: venäläiset käyvät käsiksi hyvään asiaan, ja jos he käyvät siihen huonosti, niin me teemme sen paremmin. Sen vuoksi on annettava mahdollisimman paljon konkreettista aineistoa ja sanottava, mitä uutta olemme yrittäneet luoda. Neuvostovalta on uusi valtiotyyppi; koettakaamme kuvata sen tehtäviä ja rakennetta, koettakaamme selittää, miksi se on uuden tyyppistä demokratiaa, jossa on niin paljon kaoottista ja sekavaa ja mikä muodostaa sen elävän sielun — vallan siirtyminen työtätekeville, riiston ja lannistamiskoneiston poistaminen. Valtio on lannistamiskoneisto. Lannistettava on riistäjät, mutta niitä ei voida lannistaa poliisin avulla, niitä voivat lannistaa vain itse kansanjoukot, koneiston täytyy olla yhteydessä joukkoihin, sen täytyy Neuvostojen tavoin edustaa joukkoja. Neuvostot ovat paljon lähempänä joukkoja, ne tekevät mahdolliseksi olla lähempänä joukkoja, ne luovat suurempia mahdollisuuksia näiden joukkojen kasvattamiseksi. Me tiedämme mainiosti, että venäläinen talonpoika pyrkii oppimaan, mutta me haluamme, että hän oppisi omasta kokemuksestaan eikä kirjoista. Neuvostovalta on koneisto, se on koneisto, joka pyrkii saamaan joukot heti opiskelemaan valtion hallintaa ja tuotannon järjestämistä yleiskansallisessa mitassa. Se on tavattoman vaikea tehtävä. Historian kannalta on tärkeää se, että käymme käsiksi tuon tehtävän ratkaisemiseen, emmekä ratkaise sitä

* Ks. tätä osaa, ss. 136—141. *Toim.*

ainoastaan meidän, yhden maan näkökannalta, vaan myös kutsumme avuksi Euroopan työläisiä. Meidän on selitettävä ohjelmaamme konkreettisesti juuri tältä yleiseltä näkökannalta. Siksi se mielestämme onkin Pariisin Kommuunin tien jatkamista. Siksi olemmekin varmoja, että lähdettyään tuolle tielle Euroopan työläiset voivat auttaa meitä. He voivat tehdä paremmin sen, mitä me teemme, ja sitä paitsi painopiste siirtyy muodolliselta kannalta katsoen konkreettisiin oloihin. Kun vanhaan aikaan sellainen vaatimus kuin kokoontumisoikeuden takaaminen oli hyvin tärkeä, niin meidän näkökannamme kokoontumisoikeuteen on sellainen, ettei nyt kukaan saa ehkäistä kokouksia, ja Neuvostovallan pitää vain turvata kokoussali. Porvaristolle on tärkeätä julistaa laajakantoisesti yleisiä periaatteita: „Kaikilla kansalaisilla on oikeus kokoontua, mutta kokoontukaa paljaan taivaan alla, huoneistoja emme teille anna”. Me taas sanomme: „Vähemmän korulauseita ja enemmän asiaa”. On otettava pois palatsit — eikä vain Taurian palatsia, vaan monet muutkin, — mutta kokoontumisoikeudesta olemme vaiti. Ja sitä on sovellettava demokraattisen ohjelman kaikkiin muihin kohtiin. Meidän itsemme on käytävä oikeutta. Kaikkien kansalaisten on osallistuttava oikeudenkäyntiin ja maan hallintaan. Meille on tärkeää, että ehdottomasti kaikki työtätekevät saadaan mukaan valtion hallintaan. Se on tavattoman vaikea tehtävä. Mutta vähemmistö — puolue — ei voi ottaa käytäntöön sosialismia. Sen voivat ottaa käytäntöön kymmenet miljoonat, kun ne itse oppivat tekemään sen. Me pidämme ansionamme sitä, että pyrimme auttamaan joukkoja käymään siihen käsiksi viipymättä eikä opettelemaan sitä kirjoista ja luennoista. Jos siis esitämme nämä tehtävämme konkreettisesti ja selvästi, niin siten sysäämme koko Euroopan kansanjoukot pohtimaan tuota kysymystä ja asettamaan sen käytännössä. Mahdollisesti teemme huonosti sen, mitä pitää tehdä, mutta me osoitamme joukoille, mitä niiden pitää tehdä. Ellei se, mitä vallankumouksemme tekee, ole sattuma — siitä olemme varmasti vakuuttuneita, — ellei se ole puolueemme päätöksen tulos, vaan jokaisen sellaisen vallankumouksen tulos, jota Marx nimitti kansanvallankumoukseksi, s.o. sellaiseksi vallankumoukseksi, jonka suorittavat kansanjoukot itse omien tunnustensa, omien tavoitteidensa toteuttamiseksi eivätkä

toistaakseen vanhan porvarillisen tasavallan ohjelmaa,— jos asetamme kysymyksen tällä tavalla, niin saavutamme kaikkein oleellisimman. Nyt tulemmekin siihen kysymykseen, onko poistettava ero maksimi- ja minimiohjelman väliltä. On ja ei ole. Minä en pelkää tuon eron poistamista, sillä sitä näkökantaa, joka oli olemassa vielä kesällä, ei nyt voi olla. Sanoin „aikaista” silloin, kun emme olleet vielä ottaneet valtaa käsiimme, mutta nyt, kun olemme ottaneet tämän vallan käsiimme ja käyttäneet sitä, ei se ole aikaista *. Meidän on nyt laadittava vanhan ohjelman tilalle uusi Neuvostovallan ohjelma eikä ole lainkaan kieltäydyttävä käyttämästä porvarillista parlamentarismia. Jos luullaan, ettei meitä heitetä takaisin, niin se on utopiaa.

Historiallisesti ei voida kieltää sitä, että Venäjä on luonut Neuvostotasavallan. Me sanomme, että jokaisen takaisinheiton sattuessa emme kieltäydy käyttämästä porvarillista parlamentarismia — jos vihamieliset luokkavoimat pakottavat meidät siirtymään noihin vanhoihin asemiin,— mutta samalla alamme kulkea sitä kohti, mistä on jo kokemusta, Neuvostovaltaa kohti, neuvostotyyppistä valtiota, Pariisin Kommuunin tyyppistä valtiota kohti. Se on sanottava ohjelmassa. Minimiohjelman asemesta otamme käytäntöön Neuvostovallan ohjelman. Uutta tyyppiä olevan valtion luonnehdinnalla pitää olla huomattava sija ohjelmassamme.

On selvää, ettemme me nyt voi laatia ohjelmaa. Meidän on muotoiltava sen peruslähtökohdat ja jätettävä ne valio-kuntaan tahi Keskuskomiteaan perusteesten laatimista varten. On yksinkertaisempikin keino: ohjelma voidaan laatia sen Brest-Litovskin konferenssia koskevan päätöslauselman pohjalla, jossa teesit on jo muotoiltu **. Venäjän vallankumouksen kokemuksen pohjalla on vastaavasti luonnehdittava Neuvostovalta ja sitten esitettävä käytännössä suoritettavat uudistukset. Mielestäni on tällöin historiaa koskevassa osassa mainittava, että nyt on jo aloitettu maan ja tuotannon pakkoluovutus. Me asetamme tässä konkreettiseksi tehtäväksi kulutuksen järjestelyn ja pankkien yleistämisen, niiden muuttamisen sellaisten, koko maata käsittävien valtionvirastojen verkostoksi, jotka huolehtivat yhteiskunnallisesta kirjanpidosta, tilinpidosta ja valvon-

* Ks. Teokset, 26. osa, ss. 151—155. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, ss. 102—103. *Toim.*

nasta, jonka väestö itse on ottanut käytäntöön ja joka on sosialismin uusien askelten perustana. Mielestäni tämä osa, kaikkein vaikein osa, on muotoiltava Neuvostovaltamme konkreettisten tarpeiden muodossa — mitä me haluamme nyt viipymättä tehdä, minkälaisia uudistuksia aiomme suorittaa pankkipolitiikan alalla, tuotteiden tuotannon järjestämisen alalla, vaihdon, tilinpidon ja valvonnan järjestämiseksi, työvelvollisuuden käytäntöönottamiseksi j.n.e. Kun saamme tilaisuuden, niin täydennämme, millaisia toimenpiteitä, pienempiä tai suurempia toimenpiteitä olemme tässä suhteessa toteuttaneet. Tällöin on ehdottoman täsmällisesti ja selvästi osoitettava, mitä olemme panneet alulle, mitä emme ole vieneet päätökseen. Jokainen meistä tietää mainiosti, että suuri osa siitä, mitä olemme panneet alulle, on keskeneräistä. Hituistakaan liioittelematta, aivan objektiivisesti ja tosiasioihin perustuen meidän on sanottava ohjelmassa siitä, mitä on olemassa, ja siitä, mitä aiomme tehdä. Me osoitamme tuon totuuden Euroopan proletariaatille ja sanomme: tämä on tehtävä, jotta he puolestaan sanoisivat: sen ja sen venäläiset tekevät huonosti, me teemme paremmin. Ja kun tuo pyrkimys saa mukaansa joukot, on sosialistinen vallankumous voittamaton. Kaikkien silmin nähden on käynnissä imperialistinen sota, joka on läpeensä ryöstösotaa. Se on paljastettava, sota on selitettävä imperialistien liitoksi sosialistista liikettä vastaan. Siinä ne yleiset näkökohdat, jotka olen katsonut tarpeelliseksi esittää teille ja joiden perusteella teen käytännöllisen ehdotuksen, että nyt vaihdettaisiin mielipiteitä tähän kysymykseen liittyvistä tärkeimmistä katsantokannoista ja sen jälkeen mahdollisesti muotoiltaisiin joitain perusteesejä jo täällä, mutta nyt, jos asia katsotaan vaikeaksi, luovuttaisiin siitä ja jätettäisiin ohjelmakysymys Keskuskomiteaan tai erikoiseen valiokuntaan, jonka tehtäväksi annetaan käytettävissämme olevien aineistojen ja edustajakokouksen pika-kirjoitteiden tai yksityiskohtaisten sihteerinmerkintöjen perusteella laatia puolueen ohjelma, puolueen, jonka on heti muutettava nimensä. Luullakseni me voimme sen nykyään tehdä ja käsittääkseni kaikki ovat samaa mieltä siitä, että koska tapahtumat ovat yllättäneet meidät silloin, kun ohjelmamme on niin keskeneräinen toimittamisen kannalta, niin nyt ei voida mitään muuta tehdä. Olen varma siitä, että muutamassa viikossa teemme sen. Meillä on riittävästi

teoreettisia voimia puolueemme kaikissa virtauksissa laa-
fiaksemme muutamassa viikossa ohjelman. Siihen saattaa
tietenkin tulla paljon virheellistä, puhumattakaan sana-
muodollisista ja tyylillisistä epätarkkuuksista, sillä meillä
ei ole käytettävänäme kuukausia tehdäksemme tätä työtä
rauhassa, niinkuin toimitustyö vaatii.

Kaikki nämä virheet me korjaamme työmme kulussa täy-
sin varmoina siitä, että annamme Neuvostovallalle mah-
dollisuuden toteuttaa tuon ohjelman. Kun muotoilemme
täsmällisesti ja totuudenmukaisesti ainakin sen, että
Neuvostovalta on uudentyyppinen valtio, proletariaatin dik-
tatuurin muoto, että demokratialle olemme asettaneet
uudenlaiset tehtävät, että sosialismin tehtäviä emme ole
ilmaisseet yleisten abstraktisten sanojen „pakkoluovutta-
jien pakkoluovuttaminen” muodossa, vaan sellaisina kon-
kreettisina tehtävinä kuin pankkien kansallistaminen⁵⁵
ja maan kansallistaminen,— niin se juuri onkin ohjelman
oleellinen osa.

Maakysymystä on muutettava siihen suuntaan, että meillä
on alettu toteuttaa toimenpiteitä, jotka osoittavat, kuinka
pientalonpoikaisto, joka haluaa asettua proletariaatin puo-
lelle, haluaa auttaa sitä sosialistisen vallankumouksen suo-
rittamisessa, kuinka se kaikista ennakkoluuloistaan, kai-
kista vanhoista katsomuksistaan huolimatta on ottanut
käytännölliseksi tehtäväkseen siirtyä sosialismiin. Emme
tyrkytä tätä muille maille, mutta tämä on tosiasia. Talon-
poikaisto on osoittanut teoissa eikä sanoissa, että se haluaa
auttaa ja että se auttaa valtiovallan vallannutta prole-
tariaattia sosialismin toteuttamisessa. Suotta meistä puhu-
taan sellaista, että me haluamme väkipakolla ottaa käy-
täntöön sosialismin. Me jaamme maan oikeudenmukai-
sesti, pääasiassa pientalouden kannalta katsoen. Tällöin
annamme etusijan kommuuneille ja suurille työartteleille.
Kannatamme viljakaupan monopolisointia. Kannatamme —
niin sanoi talonpoikaisto — pankkien ja tehtaiden pakko-
luovutusta. Olemme valmiit auttamaan työläisiä socialis-
min toteuttamisessa. Mielestäni maan sosialisoinnista
annettu peruslaki on julkaistava kaikilla kielillä. Tuo jul-
kaiseminen järjestetään, ellei sitä jo ole tehtykin⁵⁶.
Tämän ajatuksen sanomme konkreettisesti ohjelmassa; se
on ilmaistava teoreettisesti, loittonematta askeltakaan kon-
kreettisesti todetuista tosiasioista. Lännessä se toteutuu

toisella tavalla. Mahdollisesti teemme virheitä, mutta toivomme, että Lännen proletariaatti oikaisee ne. Ja käännyimme Euroopan proletariaatin puoleen pyytäen siltä apua työssämme.

Ohjelmamme voimme näin muodoin laatia muutamassa viikossa, ja virheet, joita teemme, korjaa elämä, me itse korjaamme ne. Nuo kaikki virheet ovat kevyitä kuin höyhen verrattuna niihin myönteisiin tuloksiin, jotka saavutamme.

10

PÄÄTÖSLAUSELMA PUOLUEEN NIMEN
JA PUOLUEOHJELMAN MUUTOKSESTA

Edustajakokous päättää, että puoluettamme (Venäjän sosialidemokraattista bolshevikkien työväenpuoluetta) nimetään tästä lähtien *Venäjän kommunistiseksi puolueeksi* lisäten sulkumerkeissä „bolshevikit”.

Edustajakokous päättää muuttaa puolueemme ohjelmaa muokkaamalla uuteen asuun teoreettisen osan tai täydentämällä sitä imperialismin ja alkaneen sosialistisen maailmanvallankumouksen aikakauden luonnehdinnalla.

Ohjelmamme poliittisen osan muutoksiin tulee edelleen kuulua mahdollisimman täsmällinen ja seikkaperäinen kuvaus uudesta valtiotyypistä, Neuvostotasavallasta, joka on proletariaatin diktatuurin muoto ja maailman työväenvallankumouksen niiden aikaansaannosten jatkoa, jotka Pariisin Kommuuni pani alulle. Ohjelmassa on sanottava, että puolueemme ei kieltäydy käyttämästä porvarillista parlamentarismiakaan, jos taistelun kulku heittää meidät joksikin aikaa takaisin tuohon vallankumouksemme nyt ohittamaan historialliseen asteeseen. Mutta joka tapauksessa ja kaikissa tilanteissa puolue tulee taistelemaan Neuvostotasavallan — demokratismien kannalta korkeamman valtiotyypin ja proletariaatin diktatuurin muodon, riistäjien ikeen kukistamisen ja niiden vastarinnan nujertamisen muodon — puolesta.

Samassa hengessä ja samaan suuntaan on muokattava ohjelmamme taloudellinen osa, muun muassa agraarisia samoin kuin pedagogisia ynnä muita kysymyksiä käsittelevä osa. Painopisteeksi on otettava se, että luonnehditaan tarkasti Neuvostovaltamme alullepanemat taloudelliset ynnä muut uudistukset ja samalla esitetään konkreettisesti ne lähimmät tehtävät, jotka Neuvostovalta on asettanut

(1)

Съездом подгруппы издается
вперед нашу партию (Росс. Д. Рабочий
Класс Бюджетников) Российской
Коммунистической Партии с дова-
жением в скобках "Бюджетников".

Съездом подгруппы издается
программу нашей партии, перепа-
рала непрерывно часть или
дополнит ее характерной
интерпретации и направляет
этой ^{интерпретации} социалистической револю-
ции. Затвердить содержание коммуни-
стической части нашей программы

Ensimmäinen sivu
V. I. Leninin käsikirjoituksesta
„Päätöslauselma puolueen nimen
ja puolueohjelman muutoksesta”.—
Maaliskuu 1918

itselleen ja jotka juontuvat niistä käytännöllisistä toimenpiteistä, jotka olemme jo toteuttaneet pakkoluovuttajien pakkoluovuttamiseksi.

Edustajakokous antaa erikoisen valiokunnan tehtäväksi laatia mahdollisimman joutuin näiden ohjeiden pohjalla puolueemme ohjelma ja vahvistaa se puolueemme ohjelmaksi.

*„Pravda“ № 45,
maaliskuun 9 pnä 1918*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

11

PUOLUEEN OHJELMAN TARKISTUSTA KOSKEVA EHDOTUS
MAALISKUUN 8 pnä (ILLALLA)

Toverit, sallikaa minun esittää päätöslauselmaluonnos, jossa on muotoiltu hiukan toisenlainen ehdotus, joka itse asiassa kuitenkin muistuttaa jossain määrin sitä, mistä edellinen puhuja kertoi. Ehdottaisin edustajakokouksen hyväksyttäväksi seuraavan päätöslauselman. (L u k e e.)*

Toverit, tämän ehdotuksen erikoisuutena on se, että minä tahtoisin aluksi puolustaa ajatustani ohjelman julkaisemisen jouduttamisesta ja antaa suoraan KK:n tehtäväksi julkaista se tai muodostaa erikoinen valiokunta.

Kehitysvauhti on niin huimaava, ettei meidän pidä lykätä asiaa tuonnemmaksi. Nykyajan vaikeuksien seurauksena saamme ohjelman, jossa tulee olemaan paljon virheitä, mutta se ei merkitse mitään: seuraava edustajakokous korjaa ne, vaikka se onkin kovin nopeaa ohjelman virheiden korjaamista, mutta elämä kulkee niin nopeasti eteenpäin, että kun on tehtävä joitain korjauksia ohjelmaan, niin teemme ne. Ohjelmamme ei nyt tule rakentumaan niinkään paljon kirjojen pohjalle kuin käytännön perustalle, Neuvostovallan kokemuksen perustalle. Sen vuoksi olen sitä mieltä, että meille on edullisempaa, ettemme esitä maailman proletariaatille tulisia kehoituksia, emme pidä joukkokokouksissa opettavia puheita emmekä hihkuile, vaan esitämme selvän konkreettisen puolueohjelmamme. Tulkoon ohjelmasta vaikka vähemmän tyydyttävä kuin olisi se ohjelma, joka syntyisi, kun sitä käsiteltäisiin useissa valiokunnissa ja vahvistettaisiin edustajakokouksessa.

Haluaisin toivoa, että voimme hyväksyä tämän päätöslauselman yksimielisesti, sillä sivuutin sen erimielisyyden,

---

* Ks. tätä osaa, ss. 124—125. *Toim.*

josta тов. Buharin mainitsi; muotoilin tämän erimielisyyden sillä tavalla, että jätin kysymyksen avoimeksi. Voimme toivoa, että ellei tapahdu kovin suuria muutoksia, niin olemme tilaisuudessa saamaan uuden ohjelman, josta tulee täsmällinen asiakirja yleisvenäläiselle puolueelle, eikä tule olemaan sitä kamalaa tilannetta, johon jouduin, kun edellisessä edustajakokouksessa eräs vasemmistoon kuuluva ruotsalainen kysyi minulta: „entä mikä on puolueenne ohjelma, samako kuin menshevikeillä?”⁵⁷ Teidän olisi pitänyt nähdä, millainen ilme oli tuon ruotsalaisen kasvoilla, koska hän ymmärsi selvästi, miten tavattoman paljon me olemme menneet edelle menshevikeistä. Tällaista hirvittävää ristiriitaa emme voi kauemmin sietää. Luulen, että asiasta on käytännöllistä hyötyä kansainväliselle työväenliikkeelle, ja se, mitä me saavutamme, on epäilemättä tärkeämpää kuin se, että ohjelmassa on virheitä.

Sen vuoksi kehotankin jouduttamaan tätä asiaa pelkäämättä laisinkaan, että edustajakokous joutuu tekemään ohjelmaan korjauksia.

12

HUOMAUTUS SEN JOHDOSTA, ETTÄ MGELADZE
ON EHDOTTANUT SUURIMPIEN PUOLUEJÄRJESTÖJEN
OSALLISTUMISTA PUOLUEOHJELMAN LAADINTAAN
MAALISKUUN 8 pnä (ILLALLA)

Niissä oloissa, jotka Venäjällä nykyään vallitsevat — kansalaissota, Venäjältä lohkotaan pois osia — se on mahdotonta. On itsestään selvää, että pienimmänkin mahdollisuuden tullen valiokunta, joka tekee korjaukset, painatuttaa aineiston heti ja paikalliset järjestöt voivat kussakin tapauksessa sanoa ja niiden pitää sanoa mielipiteensä, mutta jos muodon vuoksi otetaan tehtäviä, joita tulevaisuudessa ei voida toteuttaa, niin se merkitsee vielä suurempaa lykkäystä kuin on edustajakokous.

13

HUOMAUTUS PUOLUEEN NIMEÄ KOSKEVAA
LARININ KORJausehdotusta VASTAAN ⁵⁸
MAALISKUUN 8 pnä (ILLALLA)

Toverit, olen samaa mieltä tov. Larinin kanssa, että puolueen nimen muuttamista ja työväenpuolue-sanan poistamista siitä tullaan tietenkin käyttämään hyväksi, mutta siitä ei pidä välittää. Jos jokaisen paheen otamme varteen, niin juutumme pikkuseikkoihin. Mehän otamme jälleen vanhan hyvän nimen, joka tunnetaan kaikkialla maailmassa. Me kaikki tunnemme „Kommunistisen puolueen manifestin”, sen tuntee koko maailma, ja eihän korjaus koske sitä, että proletariaatti on ainoa loppuun saakka vallankumouksellinen luokka, että kaikki muut luokat, myös työtätekevä talonpoikaisto, voivat olla vallankumouksellisia vain silloin, kun ne asettuvat proletariaatin katsantokannalle. Se on sellainen perusta, sellainen koko maailmassa tunnettu Kommunistisen manifestin teesi ⁵⁹, ettei siinä voi missään määrin aiheellisia väärinkäsityksiä syntyä, ja epäaiheellisia väärinkäsityksiä, tahallisia vääristelyjä et kuitenkaan ehdi oikomaan. Sen vuoksi onkin otettava jälleen vanha, hyvä, ehdottomasti oikea nimi, joka on näytelty historiallisen osansa kaikkialla maailmassa, kaikissa maissa; nähdäkseni ei ole syytä luopua tuosta parhaasta nimestä.

HUOMAUTUS SITÄ KORJAUSTA VASTAAN,
JONKA PELSHE EHDOTTI PUOLUEEN OHJELMAA KOSKEVAAN
PÄÄTÖSLAUSELMAAN
MAALISKUUN 8 p:nä (ILLALLA)

Minusta tuntuu, että edellinen puhuja⁶⁰ on väärässä. Joukot eivät ole lapsia, ne ymmärtävät, että taistelu on tavattoman vakava. Ne ovat nähneet, miten meitä on aikaisemmin heitetty takaisin, esimerkiksi heinäkuussa. Näitä sanoja on mahdoton pyyhkäistä pois. Missään tapauksessa ei pidä antaa käsitystä, ettemme me muka laisinkaan arvosta porvarillisia parlamenttilaitoksia. Ne ovat tavattoman suuri askel eteenpäin aikaisempiin verrattuna. Joten siis pyyhkimällä pois nuo sanat saamme aikaan vaikutelman sellaisesta, mitä ei vielä ole olemassa, nimittäin saavutetun asteen ehdottomasta vankkuudesta. Tiedämme, ettei sitä vielä ole. Se tulee sitten, kun kansainvälinen liike antaa kannatuksensa. Olen valmis pyyhkimään pois sanat „ei missään tapauksessa”, voimme jättää sanat „puolue ei kieltäydy käyttämästä”, mutta emme voi avata tietä puhtaasti anarkistiselle porvarillisen parlamentarismien kieltämiselle. Ne ovat välittömästi toisiinsa liittyviä asteita, jokainen takaisinheitto saattaa palauttaa meidät mainittuun asteeseen. En luule, että se aiheuttaisi joukoissa masennusta. Jos joukoilla ymmärretään poliittisesti aivan sivistymättömiä ihmisiä, niin ne eivät ymmärrä, mutta puolueen jäsenet ja myötämieliset ymmärtävät sen, ymmärtävät, että me emme pidä valloitetuja asemia lopullisesti lujitettuina. Kun me jättiläismäisellä tahdonvoimalla ponnistuksella kehitämme kaikkien luokkien energiaa, lujitamme näitä asemia, niin silloin emme muistele menneisyyttä. Mutta siihen tarvitaan Euroopan tukea. Ja jos nyt sanomme, että voimme työskennellä huonommissa olosuhteissa, niin mitään masennusta joukoissa ei synny.

15

HUOMAUTUKSIA NIITÄ KORJAUKSIA VASTAAN,
JOITA BUHARIN EHDOTTI PUOLUEEN OHJELMAA KOSKEVAAN
PÄÄTÖSLAUSELMAAN ⁶¹
MAALISKUUN 8 pnä (ILLALLA)

I

En voi mitenkään hyväksyä тов. Buharinin korjausehdotusta. Ohjelmassa luonnehditaan imperialismi ja alkanut yhteiskunnallisen vallankumouksen aikakausi. Että yhteiskunnallisen vallankumouksen kausi on alkanut, se on todettu ehdottoman tarkasti. Mitä sitten тов. Buharin haluaa? — Että luonnehdittaisiin täydellisyytensä saavuttanut sosialistinen yhteiskunta, s.o. kommunismi. Siinä hänellä on epätarkkuutta. Olemme nyt ehdottomasti valtion kannalla, mutta kun sanotaan, että on luonnehdittava täydellisyytensä saavuttanut sosialismi, jossa ei ole valtiota, niin siinä ei voi keksiä mitään muuta kuin sen, että silloin toteutuu periaate — jokaiselta kykyjensä mukaan, jokaiselle tarpeittensa mukaan. Mutta siihen on vielä pitkä matka, ja jos sanotaan noin, niin se merkitsee, ettei sanota mitään, paitsi sitä, että jalkojen alla on hatara pohja. Loppujen lopuksi siihen päästään, jos päästään sosialismiin. Meille riittää, kun työskentelemme sen hyväksi, mitä olemme sanoneet. Jos saisimme tehdyksi sen, niin se olisi valtava historiallinen ansio. Emme voi luonnehtia sosialismia; millainen sosialismista tulee sitten, kun se saavuttaa täydelliset muotonsa, sitä emme tiedä, sitä emme voi sanoa. Kun sanotaan, että yhteiskunnallisen vallankumouksen kausi on alkanut ja että olemme tehneet sitä ja sitä ja haluamme tehdä sitä ja sitä, niin sen me tiedämme ja sen me sanomme, ja se osoittaa Euroopan työläisille, ettemme me niin sanoakseni ollenkaan liioittele voimiamme: siinä se, mitä olemme alkaneet tehdä ja mitä aiomme vastaisuudessa tehdä. Mutta sitä, millainen tulee olemaan täydellinen sosialismi, sitä emme nyt tiedä. Teoreettisesti, teoreettisissa teoksissa,

artikkeleissa, puheissa, esitelmissä tulemme kehittämään niitä ajatuksia, että Kautsky ei taistele oikealla tavalla anarkisteja vastaan, mutta ohjelmaan emme voi sellaista ottaa, sillä toistaiseksi ei ole olemassa aineistoa sosialismin luonnehdintaa varten. Ei ole vielä tehty niitä tiilikiviä, joista sosialismi ladotaan. Pitemmälle emme voi sanoa mitään, ja on oltava mahdollisimman varovaisia ja tarkkoja. Siinä ja vain siinä tulee olemaan ohjelmamme tenhoava voima. Mutta jos yritämme hiukankin puhua siitä, mitä emme voi tehdä, niin se heikentää ohjelmamme voimaa. Silloin he alkavat epäillä, että ohjelmamme on toiveajattelua. Ohjelmassa on luonnehdittava se, mitä olemme alkaneet tehdä, ja ne vuoronperäiset toimenpiteet, jotka aiomme toteuttaa. Emme voi nyt luonnehtia sosialismia, ja tämä tehtävä on muotoiltu väärin.

II

Koska sanamuotoa ei oltu annettu kirjallisesti, väärinkäsitys on tietenkin mahdollinen. Mutta тов. Buharin ei saanut minua vakuuttumaan. Puolueemme nimi osoittaa riittävän selvästi, että me kuljemme täydellistä kommunismia kohti, että me esitämme sellaisia abstraktisia teesejä, että kukin meistä tulee työskentelemään kykyjensä mukaan ja saamaan tarpeittensa mukaan, ilman mitään sotilaallista valvontaa ja pakotusta. Siitä on nyt liian aikaista puhua. Mene ja tiedä, milloin valtio alkaa kuolla? Siihen mennessä ehdimme pitää enemmän kuin kaksi edustajakokousta voidaksemme sanoa: katsokaa, miten meidän valtiomme kuolee pois. Mutta toistaiseksi se on liian aikaista. Jos julistetaan valtion kuoleminen ennakolta, niin se on historiallista perspektiiviä vastaan rikkomista.

16

PUHE

KESKUSKOMITEAN VAALIA KOSKEVASTA KYSYMYKSESTÄ ⁶²
MAALISKUUN 8 pnä (ILLALLA)

Lomov viittasi hyvin sattuvasti puheeseeni, jossa vaadin, että Keskuskomitean pitää pystyä noudattamaan yhdenmukaista linjaa. Se ei merkitse, että Keskuskomiteassa olisi kaikilla sama vakaumus. Sellainen ajattelutapa merkitsisi kahtiajakautumisen edistämistä, siksi kehotinkin edustajakokousta olemaan hyväksymättä tätä julkilausumaa, jotta tovereilla olisi mahdollisuus neuvotella paikallisten järjestöjensä kanssa ja harkita päätöstään. Minäkin olin Keskuskomiteassa sellaisessa asemassa silloin, kun hyväksyttiin se ehdotus, ettei rauhansopimusta pidä allekirjoittaa, ja olin vaiti sulkematta lainkaan silmiäni siltä, etten ota itselleni vastuuta siitä. Jokaisella Keskuskomitean jäsenellä on mahdollisuus kieltäytyä vastuunalaisuudesta eroamatta Keskuskomiteasta ja järjestämättä skandaalia. Tietyissä oloissa, toverit, se on kyllä sallittavaa, joskus se on kiertämätöntäkin, mutta epäilen, että se olisi välttämätöntä nyt, kun on olemassa tällainen Neuvostovaltajärjestelmä, joka antaa meille mahdollisuuden tarkastaa joukkoihin omaamienne yhteyksien lujutta. Olen sitä mieltä, että jos herää kysymys Vinnitshenkosta, niin toverit voivat puolustaa näkökantansa eroamatta Keskuskomiteasta. Jos me olemme vallankumouksellisen sodan valmistelun kannalla ja manöveroinnin kannalla, niin silloin on mentävä Keskuskomiteaan, silloin voidaan sanoa, että erimielisyydet ovat syntyneet alhaalla, silloin meillä on ehdoton oikeus sanoa se. Ei ole pienintäkään vaaraa, että historia sälyttää Uritskin ja Lomovin hartioille vastuun siitä, että he eivät luovu Keskuskomitean jäsenen nimestä. On yritettävä löytää jonkinlainen pidäke, jotta saataisiin pois muodista

Keskuskomiteasta poistuminen. On sanottava, että edustajakokous toivoo, että toverit ilmaisevat eriävän mielipiteensä protestiensä eikä Keskuskomiteasta eroamisten muodossa ja pitäen kiinni tästä ilmoituksestaan eväävät tovereilta oikeuden kieltäytyä ehdokkuudesta ja suorittavat vaalin kehottaen heitä ottamaan ilmoituksensa takaisin.

17

**PAATÖSLAUSELMA SEN JOHDOSTA,
ETTA „VASEMMISTOKOMMUNISTIT” KIELTÄYTYIVÄT
KESKUSKOMITEAN JÄSENYYDESTÄ**

Edustajakokous on sitä mieltä, että kieltäytyminen Keskuskomitean jäsenyydestä puolueen nykyisen tilan valitessa on erittäin epäsuotavaa, koska tämä kieltäytyminen, joka on yleensä periaatteessa sallimatonta puolueen yhtenäisyyden kannattajille, vaarantaisi tällä kertaa kaksin verroin puolueen yhtenäisyyttä.

Edustajakokous selittää, että jokainen voi ja hänen tulee kieltäytyä vastaamasta niistä Keskuskomitean toimenpiteistä, joita hän ei hyväksy, ei eroamalla Keskuskomiteasta, vaan tekemällä vastaavan ilmoituksen.

Siksi edustajakokous varmana siitä, että neuvoteltuaan joukkojärjestöjen kanssa toverit luopuvat ilmoituksestaan, suorittaa vaalin välittämättä tuosta ilmoituksesta.

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

OHJELMALUONNOKSEN HAHMOTELMA

Otettava pohjaksi laatimani luonnos * (kirjanen, s. 19 ja seur.).

Teoreettinen osa jätettävä, poistettava ensimmäisen osan viimeinen kappale (kirjasen s. 22, alkaen sanoista: „Sen tähden” ja sanoihin: „socialistisen vallankumouksen sisällön” ** saakka, s.o. 5 riviä pois).

Seuraavassa kappaleessa (s. 22), joka alkaa sanoilla: „Tätä tehtävää”, on tehtävä muutos, joka on mainittu kirjoituksessa „Puolueen ohjelman tarkistamisesta”, „Prosveshtsheniije” (№ 1—2, syys- ja lokakuu 1917), s. 93 ***.

Samassa kappaleessa on kahdesti pantava sanan „socialishovinistinen” tilalle:

- (1) „*opportunistinen* ja socialishovinistinen”;
- (2) „toisaalta *opportunistisen* ja socialishovinistisen ja toisaalta proletariaatin vallankumouksellis-internationalistisen taistelun, socialistisen järjestelmän toteuttamisen puolesta käytävän taistelun välillä”.

Edelleen on muutettava kaikki osapuilleen seuraavalla tavalla:

Vuoden 1917 lokakuun 25 (marraskuun 7) päivän vallankumous toteutti Venäjällä proletariaatin diktatuurin, proletariaatin, jota tuki talonpoikaisköyhälistö eli puoliproletaarit.

Tämä diktatuuri asettaa kommunistisen puolueen tehtäväksi Venäjällä suorittaa loppuun saakka, viedä päätökseen

* Puolueen nimi yksinkertaisesti vain „Kommunistinen puolue” (ilman lisäystä „Venäjän”) ja sulkumerkeissä: (bolshevikkien puolue).

** Ks. Teokset, 24. osa, ss. 465—466. *Toim.*

*** Ks. Teokset, 24. osa, s. 466 ja 26. osa, s. 151. *Toim.*

jo alulle pantu tilanherrojen ja porvariston pakkoluovutus, kaikkien tehtaiden, tuotantolaitosten, rautateiden, pankkien, laivaston ynnä muiden tuotannon ja vaihdon välineiden luovuttaminen Neuvostotasavallan omaisuudeksi;

käyttää kaupunkilaistyöläisten ja köyhien talonpoikien liittoa, joka on jo turvannut maan yksityisomistuksen lakikauttamisen, ja lakia, joka on annettu pientalonpoikaistaloudesta sosialismiin siirtymisen siitä muodosta, jota proletaarien puolelle asettuneen talonpoikaiston nykyaikaiset ideologit nimittävät maan sosialisoinniksi, käyttää niitä siihen, että voitaisiin siirtyä vähitellen, mutta varmasti maan yhteismuokkaukseen ja sosialistiseen suurmaanviljelykseen;

lujittaa ja kehittää edelleen Neuvostojen liittotasavaltaa, paljon korkeampaa ja edistyneempää demokratian muotoa kuin on porvarillinen parlamentarismi, ja ainoaa valtiotyyppeä, joka vastaa — vuoden 1871 Pariisin Kommuunin kokemuksen pohjalla samoin kuin vuosien 1905 ja 1917—1918 Venäjän vallankumousten kokemuksen pohjalla — kapitalismista sosialismiin siirtymisen kautta, s.o. proletariaatin diktatuurin kautta;

käyttää kaikinpuolisesti Venäjällä sytytettyä sosialistisen maailmanvallankumouksen soihtua siihen, että voitaisiin siirtää vallankumous kehittyneimpiin ja ylipäänsä kaikkiin maihin ja samalla paralysoida imperialististen porvarillisten valtioiden yritykset sekaantua Venäjän sisäisiin asioihin tai yhdistyä suoranaiseen taisteluun ja sotaan sosialistista Neuvostotasavaltaa vastaan.

KYMMENEN TEESIA NEUVOSTOVALLASTA

Neuvostovallan lujittaminen ja kehittäminen

On lujitettava ja kehitettävä Neuvostovaltaa, proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön (puoliproletaarien) diktatuurin muotoa, jonka joukkoliike ja vallankumouksellinen taistelu ovat nostaneet esiin ja jonka kokemus on jo tarkastanut.

Lujittaminen ja kehittäminen tarkoittavat sitä, että täytetään (täytetään laajemmassa mitassa, kaikkialla ja suunnitelmamukaisesti) ne tehtävät, jotka kuuluvat historiallisesti tälle valtiovallan muodolle, tälle uudelle valtiotyypille, nimittäin:

(1) yhdistetään ja järjestetään kapitalismin sortamat työtätekevät ja riistetyt joukot ja vain ne, s.o. vain työläiset ja köyhät talonpojat, puoliproletaarit, samalla kun riistäjäluokat ja pikkuporvariston rikkaat edustajat automaattisesti eristetään;

(2) yhdistetään sorrettujen luokkien toimeliain, aktiivisin, valistunein osa, näiden luokkien etujoukko, jonka tulee kasvattaa koko työtätekevä väestö osallistumaan itsenäisesti valtion hallintaan ei teoreettisesti, vaan käytännöllisesti.

(4) (3) Hävitetään parlamentarismi (joka on lakiasäättävän ja toimeenpanevan työn toisistaan erottamista); yhdistetään lakiasäättävä ja toimeenpaneva valtiotoiminta. Sulautetaan yhteen hallinta ja lainsäädäntä.

(3) (4) Saadaan aikaan valtiovalta- ja valtionhallintakoneiston kiinteämpi yhteys joukkoihin kuin mitä se oli aikaisempien demokratismimuotojen vallitessa.

(5) Luodaan työläisten ja talonpoikain aseelliset voimat, jotka eivät ole eristettyjä kansasta (Neuvostot = aseistettuja työläisiä ja talonpoikia). Pannaan alulle koko kansan järjestynyt aseistautuminen eräänä ensimmäisenä askelena koko kansan täydelliseen aseistautuneisuuteen.

(6) Saadaan aikaan täydellisempi demokratismi, koska muodollisuuksia on vähemmän ja vaalien suoritus sekä edustajien poiskutsuminen ovat helpompia.

(7) Otetaan kiinteä (ja välitön) yhteys ammattialoihin ja tuotannollisiin — taloudellisiin yksikköihin (vaalit tehtäissä, paikallisissa talonpoikais- ja käsityöläispiirikunnissa). Tämä kiinteä yhteys antaa mahdollisuuden toteuttaa syvällisiä sosialistisia uudistuksia.

(8) (Kuuluu osittain, ellei kokonaan, edelliseen) — antaa mahdollisuuden poistaa byrokratia, tulla toimeen ilman sitä, panna alulle tämän mahdollisuuden realisointi.

(9) Demokratismikysymyksissä siirretään painopiste porvariston ja proletariaatin, köyhien ja rikkaiden muodollisen tasa-arvoisuuden muodollisesta tunnustamisesta siihen, että työtätekeville ja riistetyille väestöjoukoille voitaisiin turvata mahdollisuus nauttia käytännössä vapaudesta (demokratiasta).

(10) Neuvostovaltiorakennetta kehitetään edelleen siten, että Neuvoston kaikki jäsenet, sen lisäksi, että he osallistuvat Neuvoston kokouksiin, välttämättä osallistuvat vakitui-

sesti valtion hallintaan; — ja edelleen siten, että koko väestö poikkeuksetta vedetään vähitellen osallistumaan neuvosto-organisaatioon (ehdolla, että ollaan työtätekevien järjestöjen alaisia) sekä suorittamaan valtion hallinnan tehtäviä.

Näiden tehtävien täyttäminen vaatii:

a) poliittisella alalla: kehittämään Neuvostotasavaltaa. Neuvostojen paremmuudet („Prosveshtshenije”, ss. 13—14)*; [kuusi pykälää];

neuvostoperustuslain ulottaminen *koko* väestöön *sit*ä *mukaa kuin* riistäjien vastarinta lakkaa;

kansakuntien valtioliitto siirtymämuotona sellaisten työtätekevien *tietoiseen* ja kiinteämpään yhtenäisyyteen, jotka ovat oppineet *vapaaehtoisesti* nousemaan kansallista eripuraisuutta korkeammalle;

riistäjien vastarinnan armoton tukahduttaminen on välttämätöntä; „yleisen” (s.o. porvarillisen) demokratian normit alistetaan palvelemaan tätä tarkoituspäätä, ne antavat sijansa sille:

„Vapaudet” ja demokratia *ei* kaikkia varten, vaan työtätekeviä ja riistettyjä joukkoja *varten* niiden vapauttamiseksi riistosta; riistäjien armoton nujertaminen;

painopiste siirtyy vapauksien muodollisesta *tunnustamisesta* (kuten asianlaita oli porvarillisen parlamentarismin aikana) sen turvaamiseen, että riistäjiä kukistavilla työtätekevillä olisi tosiasiallisesti mahdollisuus *nauttia* vapauksista, esim. kokoontumisvapauden *tunnustamisesta* siirrytään kaikkien parhaiden salien ja huoneistojen *luovuttamiseen* työläisille, sananvapauden *tunnustamisesta* siirrytään kaikkien parhaiden kirjapainojen *luovuttamiseen* työläisille j.n.e.

Näiden „vapauksien” lyhyt luettelo vanhasta minimiohjelmasta.

[Työläisten aseistaminen ja porvariston aseistariisuusminen].

Neuvostovaltion *kautta* tapahtuva siirtyminen valtion asteittaiseen hävittämiseen vetämällä järjestelmällisesti yhä suurempi määrä kansalaisia ja sitten *poikkeuksetta*

* Ks. Teokset, 26. osa, s. 84. *Toim.*

kaikki kansalaiset mukaan kantamaan välittömästi ja *joka päivä* osansa valtion hallinnan taakasta.

b) Taloudellisella alalla:

Sosialistinen tuotannon järjestäminen koko valtion mittassa: johtotehtäviä hoitavat *työväen järjestöt* (ammattiliitot, tehdaskomiteat j.n.e.) yleisen johdon kuuluessa Neuvostovallalle, joka yksistään on *suvereeninen*.

Samoin — kulkulaitos ja jako (ensin valtion „kauppa”-monopoli, sitten „kaupankäynnin” vaihtaminen, täydellinen ja lopullinen vaihtaminen suunnitelmanmukaisesti järjestettyyn *jakoon* kauppa- ja teollisuuslaitosten toimihenkilöiden liittojen kautta, Neuvostovallan johdolla).

— *Koko* väestön pakollinen yhdistäminen kulutus- ja tuotantokommuuneihin.

Lakkauttamatta (väliaikaisesti) rahaa ja kieltämättä erillisiltä perheiltä erinäisten osto- ja myyntitoimitusten suorittamista meidän on ennen kaikkea tehtävä lain nojalla pakolliseksi se, että kaikki tällaiset toimitukset suoritetaan kulutus- ja tuotantokommuunien kautta.

— On viipymättä ryhdyttävä toteuttamaan täydellistä ja yleistä työvelvollisuutta ulottaen mitä varovaisimmin ja vähitellen sen oman taloutensa varassa ja palkkatyötä käyttämättä elävään pientalonpoikaistoon;

ensimmäisenä toimenpiteenä, ensimmäisenä askelena yleiseen työvelvollisuuteen tulee olla kulutus- ja työkirjojen (budjettikirjojen) käytäntöönottaminen (pakollinen käytäntöönottaminen) kaikkia rikkaita varten (= henkilöitä varten, joiden tulot kuukaudessa tekevät yli 500 rpl., sitten palkkatyötä käyttävien tuotantolaitosten omistajia varten, palvelusväkeä käyttäviä perheitä varten j.n.e.).

Osto ja myynti on sallittavaa muutenkin kuin oman kommuunin kautta (matkoilla oltaessa, toreilla j.n.e.), mutta tästä toimituksesta (jos se ylittää tietyn summan) on ehdottomasti tehtävä merkintä kulutus- ja työkirjaan.

— Pankkitoiminnan täydellinen keskittäminen valtion käsiin ja koko rahankierron ja kauppavaihdon keskittäminen pankkeihin. Juoksevien pankkitilien yleinen avaaminen: vähitellen siirrytään siihen, että ensin maan suurimmat ja sitten *kaikki* taloudet avaavat välttämättä juoksevat tilinsä pankissa. Rahat on säilytettävä ehdottomasti pankeissa ja rahansiirrot suoritettava *vain* pankkien kautta.

— Koko tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan tilinpidon ja valvonnan yleistäminen, jota paitsi tätä tilinpitoa ja valvontaa harjoittavat ensin työväen järjestöt ja sitten *poikkeuksetta* koko väestö.

— Maan erilaisten (kaikkien) kulutus- ja tuotantokommuunien välisen kilpailun järjestäminen, jonka tarkoituksena on kohottaa jatkuvasti järjestyneisyyttä, kuria ja työn tuottavuutta, siirtyä korkeampitasoiseen konetekniikkaan, säästää työtä ja tuotteita, lyhentää vähitellen työpäivää 6-tuntiin vuorokaudessa ja tasoittaa *kaikki* työpalkat *kaikilla* ammattialoilla ja kaikissa kategorioissa.

— Jatkuvia, järjestelmällisiä toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on (siirtyä Massenspeisung'iin*) ottaa perheiden yksilöllisen taloudenhoidon tilalle suurten perhe ryhmien yhteisruokailu.

Pedagogisella alalla

entiset pykälät, plus.

Finanssialalla

välillisten verojen vaihtaminen progressiiviseen tulo- ja omaisuusveroon sekä (tietynsuuruisen) tulon poisvetämiseen valtion monopoleilta. Tähän liittyy viljan ja muiden elintarvikkeiden luovuttaminen luontoismuodossa työläisille, jotka valtion toimeksiannosta suorittavat tiettyä yhteiskunnalle välttämätöntä työtä.

KANSAINVALINEN POLITIIKKA

Ensinnäkin edistyneiden maiden sosialistisen proletariaatin vallankumouksellisen liikkeen tukeminen.

Propaganda. Agitaatio. Veljeily.

Säälimätön taistelu opportunistia ja sosialishovinismia vastaan.

Ylipäänsä kaikkien maiden ja varsinkin siirtomaiden ja riippuvaisten maiden demokraattisen ja vallankumouksellisen liikkeen tukeminen.

Siirtomaiden vapautus. Valtioliitto siirtymämuotona vapaaehtoiseen yhteenliittymiseen.

MEIDÄN PÄIVIEMME PÄÄTEHTÄVÄ ⁶³

Rikkahin, vaurahin, köyhä ja varaton,
voimassas' mahtavin, voimassas' onneton
olet sä, Venäjän maa! ⁶⁴

Meidän päivinämme on tapahtumassa ihmiskunnan historian eräs suurimmista ja vaikeimmista käänteistä, jolla on ääretön — vähääkään liioittelematta voidaan sanoa: koko maailmaa vapauttava — merkitys. Sodasta rauhaan; sodasta, jota käyvät keskenään saalistajat, jotka lähettävät miljoonia riistettyjä ja työtätekeviä teurastettavaksi säättäkseen voimakkaimpien rosvojen ryöväämän saaliin uuden jakojärjestyksen, sotaan, jota sorretut käyvät sortajiaan vastaan vapautuakseen pääoman ikeestä; kärsimysten, tuskien, nälänhädän, villeyden kurimuksesta kommunistisen yhteiskunnan, yleisen hyvinvoinnin ja pysyvän rauhan valoisaan tulevaisuuteen; — ei ole ihme, jos näin jyrkän käänteen jyrkimmissä kohdissa, kun vanha ympärillä murtuu ja luhistuu tavattomalla rytinällä ja ryskeellä ja vierellä syntyy uusi sanoinkuvaamattomia tuskia kärsien, jonkun pää meneekin pyörälle, jos jotkut joutuvatkin epätoivon valtaan, jotkut etsivätkin pelastusta toisinaan liiankin katkeralta todellisuudelta piiloutumalla kauniiden, viehättävien korulauseiden suojaan.

Venäjällä on jouduttu erittäin selvästi näkemään ja erittäin kärkevästi ja tuskallisesti kokemaan jyrkimmistä jyrkin murros historiassa, joka on kääntynyt imperialismista kohti kommunistista vallankumousta. Muutamassa päivässä me löimme murskaksi erään vanhimman, mahtavimman, raakalaismaisimman ja julmimman monarkian. Muutamassa kuukaudessa me läpäisimme useita sellaisia porvariston kanssa sovittelamisen ja pikkuporvarillisista harhaluuloista vapautumisen vaiheita, joihin toisilta mailta on kulunut vuosikymmeniä. Kukistettuamme porvariston me muutaman viikon aikana lannistimme kansalais sodassa

sen avoimen vastarinnan. Me kuljimme suunnattoman suuren maan äärestä ääreen marssien bolshevismien voitokasta riiemumarssia. Me nostimme vapauteen ja itsenäiseen elämään tsarismien ja porvariston sortamien työtätekevien joukkojen alimmat kerrokset. Me pystytimme ja lujitimme Neuvostotasavallan, uudentyypin valtion, joka on paljoa korkeammalla tasolla ja demokraattisempi kuin parhaimmatkaan porvarillis-parlamentaariset tasavallat. Me pystytimme talonpoikaisköyhälistön tukeman proletariaatin diktatuurin ja panimme alulle pitkälle menevien sosialististen uudistusten järjestelmän. Me herätimme kaikkien maiden miljoonissa ja taas miljoonissa työläisissä uskon omiin voimiinsa ja sytytimme heissä innostuksen tulen. Me heitimme kaikkialle maailman työväenvallankumouksen kutsun. Me heitimme taisteluhaasteen kaikkien maiden imperialistisille saalistajille.

Ja sitten imperialistinen saalistaja, joka hyökkäsi aseettomien kimppuun, löi meidät maahan muutamassa päivässä. Se pakotti meidät allekirjoittamaan tavattoman raskaan ja nöyryyttävän rauhan — pakkoverona siitä, että uskalsimme, vaikkapa vain hyvin lyhyeksi ajaksi, riuhtautua irti imperialistisen sodan rautapihdeistä. Saalistaja polkee, kuristaa ja raatelee Venäjää sitä raivokkaammin, mitä uhkaavampana sen eteen nousee työväenvallankumouksen aave sen omassa maassa.

Meidän oli pakko allekirjoittaa „Tilsitin” rauha. Älkäämme pettäkö itseämme. Täytyy olla miehuullisuutta katsoa suoraan silmiin kaunistelematonta ja karvasta totuutta. Täytyy mitata pohjaan asti koko se tappion, paloittelamisen, orjuutuksen ja nöyryytyksen kuilu, johon meidät on nyt syösty. Mitä selvemmin me tajuaamme sen, sitä vanhemmaksi ja karaistuneemmaksi, teräksenlujaksi tulee meidän vapautumistahtomme, meidän pyrkimyksemme nousta orjuutuksesta jälleen itsenäisyyteen, meidän horjumaton päättäväisyytemme päästä hinnalla millä hyvänsä siihen, että Venäjä lakkaisi olemasta köyhä ja varaton ja muuttuisi sanan täydessä mielessä mahtavaksi ja vauraaksi.

Se voi tulla sellaiseksi, sillä meille on kuitenkin jäänyt riittävästi liikkuma-alaa ja luonnonrikkauksia voidaksemme varustaa kaikki, ellei yltäkylläisesti, niin kuitenkin riittävällä määrällä elintarvikkeita. Meillä on aineksia sekä luonnonrikkauksissa että ihmisvoimavaroissa kuin myös

siinä erinomaisessa lennokkaudessa, jonka suuri vallankumous on antanut kansan luomiskyvylle,— voidaksemme luoda todella mahtavan ja vauraan Venäjän.

Venäjä voi tulla sellaiseksi, jos se voittaa kaikkinaisen masentuneisuutensa ja hylkää kaikenlaiset korulauseet, jos se hammasta purren kokoa kaikki voimansa, jännittää kaikki hermonsensa ja jokaisen lihaksensa, jos se käsittää, että pelastus on saavutettavissa *vain* kulkien sitä sosialistisen maailmanvallankumouksen tietä, jolle me olemme astuneet. On kuljettava eteenpäin tätä tietä lankeamatta epätoivoon tappioiden takia, on koottava kivi kiveltä sosialistisen yhteiskunnan vankkaa kivijalkaa ja työskenneltävä otsa hiessä kurin ja itsekurin aikaansaamiseksi, järjestyneisyyden, järjestyksen, toimeliaisuuden ja kansan kaikkien voimien joustavan yhteistoiminnan lujittamiseksi, tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan tilinpidon ja valvonnan parantamiseksi kaikkialla — sellainen on sotilaallisen mahdin ja sosialistisen mahdin luomisen tie.

Kunnon sosialistin ei sovi pöyhkeillä eikä antautua epätoivon valtaan silloin, kun häntä on kohdannut raskas tappio. Se ei ole totta, ettei meillä ole muka ulospääsyä ja ettemme me voi mitään muuta kuin valita: joko „kunniaton” (puolalaisen aatelismiehen kannalta katsoen) kuolema, jollainen on mitä raskain rauha, tai „uljas” kuolema toivottomassa taistelussa. Se ei ole totta, että me olemme muka kavaltaneet omat ihanteemme tai omat ystävämme allekirjoittamalla „Tilsitin” rauhan. Me emme ole kavaltaneet mitään emmekä ketään, emme ole siunanneet emmekä verhooneet ainoatakaan valhetta, emme ole kieltäneet ainoatakaan onnettomuusyistävältämme tai -toveriltamme sitä apua, mitä olemme voineet antaa, kaikkea sitä, mikä on ollut meidän käytettävissämme. Sotapäällikkö, joka vetäytyy hajallelyödyn tai pakokauhun valtaan joutuneen sairaan armeijansa rippeiden kanssa sisämaahan ja joka äärimmäisessä tapauksessa suojaa tätä perääntymistä solmimalla mitä raskaimman ja nöyryyttävimmän rauhan, ei kavalla armeijan niitä joukko-osastoja, joita hän ei voi auttaa ja jotka vihollinen on eristänyt. Sellainen sotapäällikkö täyttää velvollisuutensa, kun valitsee ainoan tien sen pelastamiseksi, mikä vielä on pelastettavissa, kun ei antaudu seikkailuun, eikä kaunistele kansan edessä katke-
raa totuutta, vaan „luovuttaa paikkaa, että voitaisi aikaa”.

käyttää hyväkseen *jokaista* vähäisintäkin hengähdystaukoa kootakseen voimia ja antaakseen rappeutuneelle ja demoralisoituneelle armeijalleen tilaisuuden hengähtää tai parannella haavojaan.

Me allekirjoitimme „Tilsitin” rauhan. Kun Napoleon I pakotti Preussin allekirjoittamaan vuonna 1807 Tilsitin rauhan, oli valloittaja silloin lyönyt hajalle saksalaisten kaikki armeijat, vallannut pääkaupungin ja kaikki suurimmat kaupungit, muodostanut oman poliisilaitoksensa, pakottanut voitettut antamaan valloittajalle apujoukkoja uusien ryöstösotien käymistä varten, pirstonut Saksaa solmimalla toisten saksalaisten valtioiden kanssa liittoja toisia saksalaisia valtioita vastaan. Ja sittenkin, vieläpä *sellaisenkin* rauhan jälkeen, Saksan kansa kesti, kykeni kokoamaan voimansa, kykeni nousemaan ja valloittamaan itselleen oikeuden vapauteen ja itsenäisyyteen.

Tilsitin rauhan esimerkki (mikä oli vain muuan niistä monista raskaista ja nöyryyttävistä sopimuksista, jotka saksalaisten oli pakko siihen aikaan allekirjoittaa) osoittaa selvästi jokaiselle, joka haluaa ajatella ja osaa ajatella, kuinka lapsellisen naiivi on se ajatus, että mitä raskain rauha on muka kaikissa tilanteissa häviön kurimus, mutta sota sensijaan on uljuuden ja pelastuksen tie. Sotien aikakaudet opettavat meille, että historiassa rauha on usein ollut hengähdystauko voimien kokoamiseksi uusia otteluja varten. Tilsitin rauha oli mitä suurin nöyryytys Saksalle, mutta samalla se oli käänne mitä suurimpaan kansalliseen nousuun. Historiallisen tilanteen vuoksi tämän nousun tuloksena ei ollut muuta kuin *porvarillinen* valtio. Silloin, toistasataa vuotta sitten, historian luojina oli kourallinen aatelismiehiä ja pieni ryhmä porvarillisia intelligenttejä, samaan aikaan kun työläis- ja talonpoikaisjoukot torkkuivat ja nukkuivat vielä. Sen vuoksi historia saattoi silloin madella eteenpäin vain tavattoman hitaasti.

Nykyään kapitalismi on kohottanut yleensä kulttuurin ja muun muassa joukkojen kulttuurin paljoa korkeammalle. Sota ennenkuulumattomine kauhuineen ja kärsimyksineen on ravistanut joukot hereille. Sota on antanut historialle sysäyksen, ja se kiittää nyt eteenpäin veturin nopeudella. Miljoonat ja kymmenet miljoonat ihmiset luovat nyt itseenäisesti historiaa. Kapitalismi on nyt jo kypsä sosialismia varten.

Ja siksi, kun Venäjä kulkee nyt — ja se kieltämättä kulkee — „Tilsitin” rauhasta kansalliseen nousuun, suureen isänmaalliseen sotaan, niin tämän nousun tuloksena ei ole siirtyminen porvarilliseen valtioon, vaan siirtyminen sosialistiseen maailmanvallankumoukseen. Me olemme vuoden 1917 lokakuun 25 päivästä alkaen puolustuskantalaisia. Me olemme „isänmaan puolustamisen” kannalla, mutta se isänmaallinen sota, jota kohti me kuljemme, on sotaa sosialistisen isänmaan puolesta, sosialismin puolesta isänmaana, Neuvostotasavallan, sosialismin maailmanarmeijan *osaston*, puolesta.

„Vihaa saksalaisia, lyö saksalaisia”, sellainen on ollut ja sellaiseksi on jäänyt edelleenkin tavallisen, s.o. porvarillisen, isänmaallisuuden tunnus. Mutta me sanomme: „Vihaa imperialistisia saalistajia, vihaa kapitalismia, kuolema kapitalismille” ja samalla: „Ota oppia saksalaisista! Pysy uskollisena veljesliitolle saksalaisten työläisten kanssa. He ovat myöhästyneet tulossaan avuksemme. Me voitamme aikaa, me odotamme heitä, he *tulevat* avuksemme”.

Niin, ota oppia saksalaisista! Historia kulkee eteenpäin mutkitellen ja kaartoteitä. On käynyt niin, että juuri saksalainen olennoi nyt petomaisen imperialismiin ohella kurinalaisuutta, järjestyneisyyttä ja sopusuhtaista yhteistoimintaa uusimman koneeteollisuuden ja mitä ankarimman tilinpidon ja valvonnan pohjalla.

Ja tämä on juuri sitä, mitä meiltä puuttuu. Tämä on juuri sitä, mitä meidän on opittava. Tämä juuri on sitä, mitä meidän suurelta vallankumoukseltamme puuttuu, jotta se voisi kulkea voitokkaasta alusta monien raskaiden koettelemusten kautta voitokkaaseen päätökseen. Tämä on juuri sitä, mitä Venäjän Sosialistinen Neuvostotasavalta tarvitsee, jotta se lakkaisi olemasta köyhä ja varaton ja tulisi peruuttamattomasti mahtavaksi ja vauraaksi.

Maaliskuun 11 pnä 1918.

„Izvestija VTsIK” № 46,
maaliskuun 12 pnä 1918
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan Moskovassa v. 1918
ilmestyneen kirjan: N. Lenin.
„Meidän päiviemme päätehtävä”
tekstin mukaan

**PUHE MOSKOVAN TYÖLÄISTEN, TALONPOIKAIN
JA PUNA-ARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN
NEUVOSTOSSA MAALISKUUN 12 pnä 1918**

PIKAKIRJOITUSSELOSTE

Toverit! Meidän on vietettävä Venäjän vallankumouksen vuosipäivää ajankohtana, jolloin vallankumous elää vaikeita päiviä, jolloin monet ovat joutumaisillaan masennuksen ja pettymyksen valtaan. Mutta kun luomme silmäyksen ympärillemme, kun muistamme, mitä vallankumous on saanut aikaan tänä vuotena ja millaiseksi muodostuu maailmantilanne, niin olen varma, ettei kukaan meistä voi enää olla epätoivoinen eikä liioin masentunutkaan. Ei pidä epäillä sitä, että lokakuussa aloitetun sosialistisen maailmanvallankumouksen asia tulee voittamaan kaikista vaikeuksista ja esteistä huolimatta, sen vihollisten kaikista ponnistuksista huolimatta.

Toverit, muistakaapa, mitä teitä Venäjän vallankumous kulki... Miten itsevaltius kukistui helmikuussa sen ansiosta, että proletariaatti yhdistyi porvariston kanssa, joka oli havainnut jopa porvarillisenkin yhteiskunnan olemassaolon mahdottomaksi tsarismien vallitessa, miten itsevaltius kukistui muutamassa päivässä sen ansiosta, että työläiset toimivat yhdessä talonpoikaiston valistuneimman osan, nimittäin kaikki sodan kauhut kokeneiden sotilaiden kanssa — miten heidän onnistui muutamassa päivässä kaataa monarkia, joka oli vuosina 1905, 1906 ja 1907 kestänyt paljoa ankarampia iskuja ja hukuttanut vereen vallankumouksellisen Venäjän. Ja kun porvaristo nousi valtaan helmikuun voiton jälkeen, alkoi vallankumous kehittyä uskomattomalla nopeudella.

Venäjän vallankumous antoi tuloksia, jotka erottavat sen jyrkästi Länsi-Euroopan vallankumouksista. Sen tuloksia

olivat vallankumoukselliset kansanjoukot, joita vuosi 1905 oli valmentanut itsenäiseen esiintymiseen; sen tuloksia ovat työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostot, kaikkia aikaisempia paljon demokraattisemmat elimet, joiden välityksellä voitiin kasvattaa ja jalontaa työläisten, sotamiesten ja talonpoikain suurta oikeudetonta joukkoa, voitiin johtaa sitä. Näiden seikkojen ansiosta Venäjän vallankumous ohitti muutamassa kuukaudessa porvariston kanssa sovittelamisen kauden, joka Länsi-Euroopassa oli kestänyt kokonaisia pitkiä vuosikymmeniä. Porvaristo syyttää nyt työväenluokkaa ja sen edustajia — bolshevikkeja — siitä, ettei armeija osoittautunut olevan tehtävänsä tasalla. Mutta me näemme nyt, että jollei valta silloin, maalisi- ja huhtikuussa, olisi ollut sovittelijoilla, jollei se olisi ollut porvaristolla, joka tinki itselleen virkapaikkoja, asetti valtaan kapitalisteja ja jätti samaan aikaan armeijan vaille varusteita, nälkäiseksi, kun vallassa olivat Kerenskin kaltaiset herrat, jotka nimittivät itseään sosialisteiksi, mutta todellisuudessa sulloivat kaikki taskunsa täyteen salaisia sopimuksia, joilla Venäjän kansaa velvoitettiin sotimaan vuoteen 1918 saakka, silloin ehkä olisi voitu pelastaa Venäjän armeija ja vallankumous niiltä tavattoman raskailta koettelemuksilta ja nöyryytyksiltä, jotka meidän on ollut pakko läpikäydä. Jos valta olisi silloin siirtynyt Neuvostoille, jos sovittelijat olisivat silloin ehdottaneet demokraattista rauhaa sen sijaan että auttoivat Kerenskiä ajamaan armeijaa tuleen, niin armeija ei olisi kärsinyt näin suurta hävitystä. Heidän olisi pitänyt sanoa armeijalle: seiso tynnosti paikoillasi. Pitäköön armeija toisessa kädessään kappaleiksi revittyä imperialistien kanssa solmittua salaista sopimusta sekä kaikille kansoille osoitettua demokraattisen rauhan tarjousta ja toisessa kivääriä ja tykkiä, ja säilyköön rintama täysin ehyenä. Juuri niin olisi voitu pelastaa armeija ja vallankumous. Sellainen teko olisi ainakin voinut olla hyödyksi asialle siitäkin huolimatta, että vihollisemme on Saksan imperialismin kaltainen vihollinen, vieläpä siinäkin tapauksessa, että koko porvaristo, kaikki maailman kapitalistit, kaikki porvarillisten puolueiden edustajat olisivat tulleet sen avuksi. Tämä teko olisi voinut saattaa vihollisen sellaiseen tilanteeseen, että se olisi nähnyt toiselta puolen sille tarjotun demokraattisen rauhan sekä paljastetut sopimukset ja toiselta — kivääriin. Nyt

meillä ei ole sellaista lujaa rintamaa. Me emme voi lujittaa sitä ilman tykistöä. Rintaman ennalleen palauttaminen on ylen vaikeaa, se sujuu ylen hitaasti, koska emme ole vielä joutuneet siellä tekemisiin vihollisen kanssa. Taistelu idiootti Romanovia tai kerskailija Kerenskiä vastaan oli aivan toista, nyt sen sijaan olemme tekemisissä vihollisen kanssa, joka on järjestänyt kaikki voimansa ja maansa koko talouselämän puolustautuakseen vallankumoukselta. Me tiesimme Kerenskin hallituksen lähettäneen kesäkuussa 1917 sotilaat hyökkäykseen sen asemesta, että se olisi sanoutunut irti imperialistisista sopimuksista, ja tämän hyökkäyksen jälkeen sotilaat uupuivat lopullisesti. Kun porvarit nyt kirkuvat ennenkuulumattomasta sekasorrosta ja kansallisesta häpeästä, niin luulevatko he, että sodan synnyttämä, ennenkuulumattoman hävityksen synnyttämä vallankumous, että se voi sujua aivan rauhallisesti, siloisesti, sovinnollisesti, ilman tuskia, ilman kärsimyksiä, ilman kauhuja? Jos joku on kuvitellut vallankumouksen syntyvän sillä tavoin, niin se on joko tyhjää puhetta tahi siten voi järkeillä vain joku selkärangaton intelligentti, joka ei käsitä tämän sodan eikä tämän vallankumouksen merkitystä. Niin, siten järkeilevät he. Mutta me näemme selvästi, kuinka koko tämän prosessin ohessa tapahtuu mitä valtavin kansan nousu, ja sitä eivät näe ne, jotka kirkuvat kansallisesta häpeästä.

Oli miten oli, mutta me olemme irrottautuneet sodasta. Emme väitä, että olemme irrottautuneet mitään luovuttamatta, sotaveroa maksamatta. Mutta olemme kuitenkin irrottautuneet sodasta. Olemme antaneet hengähdystauon kansalle. Emme tiedä, kuinka pitkäaikaiseksi tämä hengähdystauko on muodostuva. Se saattaa muodostua hyvin lyhytaikaiseksi, koska imperialistiset saalistajat ovat tulossa kimppuumme sekä lännestä että idästä ja uusi sota alkaa väistämättä. Niin, me emme ummista silmiämme siltä, että meillä on kaikki hävitetty. Mutta kansa on kyennyt vapautumaan tsaarihallituksesta, porvarillisesta hallituksesta ja luomaan neuvostoelimet, jotka ovat levinneet maa-seudun syrjäisimmille perukoille vasta nyt, sotamiesten palattua rintamalta. Ja niiden tarpeellisuuden sekä merkityksen on ymmärtänyt pohjimmaisoin ja sorretuin väestökerros, poljettu kansanjoukko, jota tsaarit, tilanherrat ja

kapitalistit pitivät pilkkanaan, jonka onnistui vain aniharvoin omistautua antaumuksella, kaikella luomiskyvyllään jollekin asialle. Nämä kansanjoukot ovat saaneet aikaan sen, että Neuvostovalta on perustettu ei ainoastaan suuriin kaupunkeihin ja teollisuusseuduille, vaan myös kaikille syrjäisille takamaillekin. Jokainen talonpoika, joka on tähän saakka nähnyt esivallan harjoittavan vain sortoa ja rosvousta, näkee nyt olevan vallassa köyhälistön hallituksen, jota hän on itse mukana valitsemassa, joka on johdattanut hänet sorrosta vapauteen ja kykenee johdattamaan häntä vielä pitemmällekin ennenkuulumattomista esteistä ja vaikeuksista huolimatta.

Toverit, vaikka meidän on nyt koettava raskaan tappion ja masennuksen päiviä, jolloin preussilaiset tilanherrat ja imperialistit yrittävät polkea Venäjän vallankumouksen anturansa alle, niin olen varma, että niin suurta suuttumusta ja vihaa kuin eräissä piireissä tunnetaankin, on kansanjoukkojen syvissä riveissä käynnissä luomisprosessi, tarmon ja kurintuntoisuuden kasaantumisprosessi, joka antaa meille lujuttua kestääksemme kaikki iskut ja joka todistaa, ettemme ole pettäneet emmekä petä vallankumousta. Joskin meidän on ollut pakko kestää kaikki nämä koettelemukset ja tappiot, niin näin on tapahtunut siksi, kun historia ei kulje niin siloisesti ja mieluisasti, että kaikki työtätekevät kaikissa maissa lähtisivät liikkeelle yhtä aikaa meidän kanssamme. Emme saa unohtaa, millaisen vihollisen kanssa olemme tekemisissä. Viholliset, joiden kanssa olemme olleet tekemisissä tähän saakka — niin Romanov kuin Kerenski ja myös Venäjän porvaristo, tylsä, järjestyvätön ja valistumaton porvaristo, joka eilen suuteli Romanovin saappaita ja juoksenteli sitten sinne tänne salaiset sopimukset taskussaan — ovatko ne mitään siihen maailman porvaristoon verrattuna, joka on muuttanut kaikki inhimillisen järjen saavutukset työtätekevien tahdon tukahduttamisen välikappaleeksi ja joka on sopeuttanut koko organisaationsa ihmisten tuhoamiseen.

Sellainen vihollinen on rynnännyt kimppuumme hetkellä, jolloin olemme lopullisesti riisuneet aseemme, jolloin meidän on sanottava suoraan: meillä ei ole armeijaa, ja armeijansa menettäneen maan on pakko hyväksyä ennenkuulumattoman häpeällinen rauha.

Me emme petä ketään, emme kavalla ketään, emme kieltäydy auttamasta kanssaveljiämme. Mutta meidän on pakko hyväksyä ennenkuulumattoman raskas rauha, meidän täytyy hyväksyä kauheat ehdot, meidän täytyy perääntyä voittaaksemme aikaa niin kauan kuin sitä vielä on, jotta liittolaiset ennättäisivät saapua, ja liittolaisiahan meillä on. Niin suuri kuin viha imperialismia kohtaan lieneekin, niin voimakas kuin oikeutettu suuttumuksen ja vihan tunne sitä kohtaan lieneekin, meidän täytyy tajuta, että olemme nyt puolustuskantalaisia. Me emme puolusta salaisia sopimuksia, vaan puolustamme sosialismia, puolustamme sosialistista isänmaata. Mutta saadaksemme mahdollisuuden puolustaa sitä meidän piti alistua mitä raskaimpiin nöyryytyksiin. Me tiedämme, että jokaisen kansan historiassa on sellaisia kausia, jolloin on pakko antaa periksi lujahermoisemmän vastustajan rynnistyksen edessä. Me saimme lykähystä, ja meidän täytyy käyttää sitä hyväksemme, jotta armeija levähtäisi jonkin verran, jotta sen laajat joukot käsittäisivät — eivät ne kymmenet tuhannet, jotka käyvät suurkaupungeissa kansankokouksissa, vaan ne miljoonat ja kymmenet miljoonat, jotka ovat hajaantuneet ympäri maa-seutua — jotta ne käsittäisivät, että entinen sota on päättynyt, että alkaa uusi sota, sota, johon me vastasimme rauhantarjouksella, sota, jossa annoimme periksi tehdäksemme lopun meillä vallitsevasta kurittomuudesta, velttoudesta, raihnaisuudesta, joiden rehottaessa me saatoimme voittaa tsarismia ja Venäjän porvariston, mutta emme voita koko Euroopan porvaristoa. Jos kykenemme korjaamaan nämä vikamme, me voitamme, sillä liittolaisia meillä on, siitä olemme varmoja.

Maa-ilman imperialistit voivat nyt, nähdessään meidän tappiomme, riehua mielinmäärin, mutta heidän omia maissaan kypsyä heidän vihollisiaan ja meidän liittolaisiamme. Me olemme tienneet ja tiedämme varmasti, että Saksan työväenluokassa on käynnissä sellainen prosessi ehkä hitaammin kuin odotimme, hitaammin kuin ehkä toivomme, mutta epäilemättömä on, että suuttumus imperialisteja kohtaan kasvaa, että meidän työtämme tukvien liittolaisten lukumäärä kasvaa ja he tulevat avuksemme.

Teidän on kyettävä antamaan voimia, kyettävä antamaan tunnus, teidän on saatettava voimaan kuri, se on teidän

velvollisuutemme sosialistista vallankumousta kohtaan. Silloin pystymme pitämään puoliamme, kunnes liittolaisproletariaatti tulee avuksemme, ja yhdessä sen kanssa me voitamme kaikki imperialistit ja kaikki kapitalistit.

*„Izvestija VTsIK” № 47,
maaliskuun 14 pnä 1918*

*Julkaistaan
„Izvestija VTsIK” lehden
tekstistä, joka on tarkastettu
pikakirjoituspöytäkirjan mukaan*

**NEUVOSTOJEN IV
YLIMÄÄRÄINEN
YLEISVENÄLÄINEN
EDUSTAJAKOKOUS⁶⁵**

MAALISKUUN 14 — 16 pnd 1918

I

PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS
WILSONIN VETOOMUKSEN JOHDOSTA ⁶⁶

Edustajakokous lausuu julki kiitollisuutensa Amerikan kansalle ja ennen kaikkea Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen työtätekeville ja riistetyille luokille sen johdosta, että presidentti Wilson on Neuvostojen edustajakokouksen kautta ilmaissut myötätuntonsa Venäjän kansalle aikana, jolloin Venäjän sosialistinen Neuvostotasavalta kokee raskaita kohtelemuksia.

Kun Venäjän Neuvostotasavallasta on nyt tullut puolueeton maa, käyttää se presidentti Wilsonin sille osoittamaa vetoomusta ilmaistakseen kaikille imperialistisen sodan kauhuista kärsiville ja tuhon partaalle joutuneille kansoille lämpimän myötätuntonsa ja lujan uskonsa, että pian koittaa se onnellinen aika, jolloin kaikkien porvarillisten maiden työtätekevät joukot kukistavat pääoman ikeen ja pysyttävät sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän, joka yksin kykenee turvaamaan kestävä ja oikeudenmukaisen rauhan samoin kuin kaikkien työtätekevien kulttuurin ja hyvinvoinnin.

Kirjoitettu maaliskuun 13 tai 14 pnä 1918

*Julkaistu maaliskuun 15 pnä 1918
„Pravda” lehden 49. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

2

SELOSTUS RAUHANSOPIMUKSEN RATIFIOINNISTA
MAALISKUUN 14 pnä

Toverit, meillä on tänään ratkaistavanamme kysymys, joka merkitsee käännekohtaa Venäjän eikä ainoastaan Venäjän, vaan myös maailman vallankumouksen kehityksessä, ja voidaksemme oikein ratkaista kysymyksen siitä äärimmäisen raskaasta rauhasta, jonka Neuvostovallan edustajat ovat solmineet Brest-Litovskissa ja jonka Neuvostovalta esittää vahvistettavaksi eli ratifioitavaksi, voidaksemme oikein ratkaista tämän kysymyksen meidän on ennen kaikkea tajuttava edessämme olevan käänteen historiallinen merkitys, meidän on käsitettävä, mikä on ollut vallankumouksen kehityksen tärkeimpänä erikoisuutena tähän saakka ja mikä on pohjimmaisena syynä siihen raskaaseen tappioon ja siihen raskaiden koettelemusten kauden, jotka olemme saaneet kokea.

Pääasiallisimpana syynä niihin erimielisyyksiin, joita tästä kysymyksestä ilmenee neuvostolaisten puolueiden keskuudessa, on nähdäkseni nimenomaan se, että luonnollinen ja oikeutettu suuttumuksen tunne sen tappion johdosta, jonka imperialismi on aiheuttanut Neuvostotasavallalle, saa eräissä henkilöissä liian suuren vallan, että nämä henkilöt lankeavat toisinaan liialliseen epätoivoon ja yrittävät ratkoa vallankumouksen taktiikan kysymyksiä omakohtaisen tunteen pohjalta sen sijaan, että ottaisivat huomioon vallankumouksen kehityksen historialliset edellytykset, sen, millaisiksi ne olivat muodostuneet tämän rauhan edellä ja millaisiksi voimme olettaa niiden muodostuvan rauhanteon jälkeen. Kaikkien vallankumousten historian kokemus kuitenkin opettaa meille, että kun meillä on käynnissä mikä tahansa joukkoliike tai luokkataistelu, varsinkin sellainen kuin on nykyinen luokkataistelu, joka ei rajoitu pelkästään

yhteen, jättiläiskokoiseenkaan maahan, vaan tempaa vaikutuspiiriinsä kaikki kansainväliset suhteet, niin siinä tapauksessa oman taktiikan perustaksi on otettava ennen muuta ja nimenomaan objektiivisen tilanteen arvio, on tarkasteltava analyttisesti, millainen on ollut vallankumouksen kulku tähän asti ja miksi se on muuttunut niin uhkaavasti, niin jyrkästi ja meille niin epäedulliseen suuntaan.

Kun luomme tältä näkökannalta silmäyksen vallankumouksemme kehitykseen, niin havaitsemme selvästi, että se on tähän asti elänyt suhteellisen ja huomattavassa määrin näennäisen itsenäisyyden ja tilapäisen kansainvälisistä suhteista riippumattomuuden kautta. Tie, jota vallankumouksemme kulki vuoden 1917 helmikuun lopulta tämän vuoden helmikuun 11 päivään asti, jolloin saksalaisten hyökkäys alkoi, se tie on ollut yleensä helppojen ja nopeiden voittojen tietä. Jos luomme silmäyksen tämän vallankumouksen kehitykseen kansainvälisessä mitassa, pelkästään Venäjän vallankumouksen kehityksen kannalta katsoen, niin havaitsemme, että olemme tämän vuoden kuluessa käyneet läpi kolme vaihetta. Ensimmäisen vaiheen aikana Venäjän työväenluokka lakaisi muutamassa päivässä pois monarkian toimien tällöin yhdessä kaiken sen kanssa, mikä talonpoikaistossa oli edistyksellistä, valveutunutta ja liikkuvaista, saaden tukea ei ainoastaan pikkuporvaristolta, vaan myös suurporvaristolta. Tämä huimaava menestys on selitettävissä toisaalta sillä, että Venäjän kansa oli ammentanut vuoden 1905 kokemuksesta suunnattoman määrän vallankumouksellista taistelukuntoa, ja toisaalta sillä, että Venäjä erittäin takapajuisena maana oli erikoisesti kärsinyt sodasta ja joutunut erittäin varhain sellaiseen tilaan, että tämän sodan jatkaminen entisen valtakomennon säilyessä kävi sille täysin mahdottomaksi.

Lyhyttä suurmenestystä, jolloin luotiin uusi organisaatio — työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostot, — seurasi vallankumouksessamme monta pitkää kulkua kestänyt siirtymisvaihe, — vaihe, jonka kuluessa porvariston valta, jota Neuvostot olivat heti pahasti järkyttäneet, pysyi pystyssä ja lujittui sitä tukeneiden pikkuporvarillisten luokkasovintopuolueiden, menshevikkien ja eserrien ponnistusten turvin. Se oli imperialistista sotaa ja imperialistisia salaisia sopimuksia kannattanut valta, joka ruokki työväenluokkaa lupauksilla, se oli valta, joka ei

tehnyt kerrassaan mitään, vaan piti yllä taloudellista rappiotilaa. Tämän meille ja Venäjän vallankumoukselle pitkällisen vaiheen kuluessa Neuvostot keräsivät voimia; se oli Venäjän vallankumouksen kannalta pitkällinen, mutta kansainväliseltä kannalta katsoen lyhyt vaihe, sillä monissa tärkeimmissä maissa pikkuporvarillisista illuusioista vapautumisen vaihe, eri puolueiden, ryhmäkuntien ja suunta-vahteiden harjoittaman sovittelupolitiikan vaihe ei rajoittunut muutamiin kuukausiin, vaan kesti monta pitkää vuosikymmentä,— tämä vaihe, joka jatkui huhtikuun 20 päivästä siihen saakka, kun Kerenski, joka kantoi taskussaan salaista imperialistista sopimusta, kesäkuussa yhtyi uudelleen imperialistiseen sotaan, oli merkitykseltään ratkaiseva. Tässä vaiheessa jouduimme kokemaan heinäkuun tappion, jouduimme kokemaan Kornilovin kapinaliikkeen, ja vasta joukkotaistelun kokemusten pohjalta, vasta sitten, kun mitä laajimmat työläis- ja talonpoikaisjoukot olivat tajunneet ei puheiden vaikutuksesta, vaan oman kokemuksensa nojalla pikkuporvarillisen sovittelupolitiikan koko turhuuden, vasta sitten, pitkällisen poliittisen kehityksen jälkeen, pitkällisen valmistelun ja puolueryhmittymien mielialoissa sekä katsomuksissa tapahtuneen muutoksen jälkeen syntyi Lokakuun kumoukselle otollinen maaperä ja koitti Venäjän vallankumouksen kolmas vaihe, joka kuului sen ensimmäiseen, maailmanvallankumouksesta irralliseen tai tilapäisesti eristettyyn kauteen.

Tämä kolmas, lokakuun vaihe, organisaatiotyön vaihe, oli vaikeinta ja samalla kuitenkin suurimpien ja nopeimpien riemuvoittojen aikaa. Lokakuusta lähtien meidän vallankumouksemme, joka antoi vallan vallankumouksellisen proletariaatin käsiin, pystytti sen diktatuurin ja takasi sille proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön valtaenemmistön kannatuksen, lokakuusta lähtien vallankumouksemme kehitys oli voitokasta riemukulkua. Joka puolella Venäjää alkoi kansalaissota sen vastarinnan muodossa, jota tekivät riistäjät, tilanherrat ja porvaristo, joita imperialistisen porvariston eräs osa tuki.

Alkoi kansalaissota ja tässä kansalaissodassa Neuvostovallan vastustajien voimat, työtätekevien ja riistettyjen joukkojen vihollisten voimat osoittautuivat mitättömän vähäisiksi; kansalaissota oli Neuvostovallan yhtämittaista riemukulkua, koska sen vastustajilla, riistäjillä, tilan-

herroilla ja porvaristolla, ei ollut minkäänlaista, enempää poliittista kuin taloudellistakaan tukinojaa, ja niiden hyökkäys torjuttiin. Taistelu niitä vastaan ei muodostunut niinkään paljon sotatoimista kuin agitaatiosta; väestökerros toisensa jälkeen, kansanjoukko toisensa jälkeen aina työtätekevää kasakkaväestöä myöten irrottautui niistä riistäjistä, jotka yrittivät loitontaa sitä Neuvostovallasta.

Tämä proletariaatin diktatuurin ja Neuvostovallan voitokkaan riemukulun vaihe, jonka kuluessa Neuvostovalta valloitti puolelleen ehdottomasti, lopullisesti ja peruuttamattomasti Venäjän työtätekevien ja riistettyjen valtavan suuret joukot, oli samalla viimeinen ja korkein kehityskohta Venäjän vallankumouksessa, joka oli koko tuon ajan kehitynyt tavallaan kuin riippumatta maailmanimperialismista. Tämä oli syynä siihen, miksi pahimmin jälkeenyäännyt ja vuoden 1905 kokemuksen ansiosta vallankumoukseen parhaiten valmistautunut maa nostatti luokan toisensa jälkeen valtaan niin nopeasti, niin vaivattomasti, niin määrätietoisesti, vapautuen tietyistä poliittisista koostumista, ja päätyi vihdoinkin siihen poliittiseen koostumaan, joka edusti niin Venäjän vallankumouksen kuin myös Länsi-Euroopan työväenvallankumousten viimeistä sanaa, sillä Neuvostovalta oli saavuttanut Venäjällä vankan aseman ja valloittanut peruuttamattomasti puolelleen työtätekevien ja riistettyjen myötätunnon, koska se oli hävittänyt valtiiovallan entisen sortokoneiston, koska se oli luonut pääpiirteissään uuden ja korkeamman valtiotyypin, jonka alkiomuotona oli Pariisin Kommuuni, joka kukisti vanhan koneiston ja asetti sen tilalle välittömästi joukkojen aseellisen mahdin, korvasi porvarillis-parlamentaarisen demokratismien työtätekevien joukkojen demokratismilla, jätti riistäjät sen ulkopuolelle ja toimi järjestelmällisesti näiden vastarinnan nujertamiseksi.

Tämän sai Venäjän vallankumous aikaan tuon vaiheen kuluessa, ja siksi Venäjän vallankumouksen pienessä kärkijoukossa syntyi vaikutelma, että tällainen riemukulku, tämä Venäjän vallankumouksen ripeä eteenpäinmeno voi edelleenkin jatkua voitokkaana. Mutta se oli erehdys, sillä vaihe, jolloin Venäjän vallankumous kehittyi siirtäen vallan yhdeltä luokalta toiselle ja vapautuen luokkasovittelu-politiikasta pelkästään Venäjän puitteissa, tuo vaihe oli historiallisesti mahdollinen vain siksi, että maailmanimperialismin mahtavimpien saalistajien hyökkäysliike

Neuvostovaltaa vastaan oli väliaikaisesti pysähdyksissä. Vallankumous, joka kukisti muutamassa päivässä monarkian, läpäisi muutamassa kuukaudessa kaikki yritykset luokkasovinnon aikaansaamiseksi porvariston kanssa ja voitti kansalaissodassa porvariston kaikkinaisen vastarinnan muutamassa viikossa, sellainen vallankumous, sosialistisen tasavallan vallankumous saattoi menestyä imperialististen suurvaltojen keskellä, maailman suursaalistajien temmellyskentällä, maailmanimperialismin villipetojen rinnalla vain sikäli, että porvarit olivat taistelun tiimellyksessä puretuneet kouristuksenomaisesti toistensa kurkkuun ja niiden hyökkäys Venäjälle oli tyrehtynyt.

Ja nyt on alkanut se vaihe, jonka me niin havainnollisesti ja niin raskaana saamme tuntea nahoissamme, Venäjän vallankumouksen raskaimpien tappioiden, raskaimpien koettelemusten vaihe, jolloin meidän on — sen sijaan, että hyökkäisimme ripeästi, suoraan ja avoimesti vallankumouksen vihollisia vastaan,— koettava mitä raskaimpia tappioita ja peräännyttävä omaa voimaamme paljoa suuremman voiman edessä,— maailmanimperialismin ja finanssipääoman voiman edessä, sotilaallisen voiman edessä, jonka porvaristo nykyaikaisine teknillisine välineineen ja kaikkine organisaatiomuotoineen on keskittänyt meitä vastaan rosvotakseen, sortaakseen ja kuristaakseen pieniä kansoja. Meidän oli ajateltava voimien tasapainottamista, me jouduimme paljoa vaikeamman tehtävän eteen, jouduimme kohtaamaan avoimessa yhteenotossa pahemman vihollisen kuin Romanov ja Kerenski, joita ei voida edes ottaa vakavasti,— me jouduimme vastatusten maailman porvariston voimien kanssa, koko sen sotilaallis-imperialistisen mahdin kanssa, jouduimme katsomaan kasvoista kasvoihin maailman suursaalistajia. Ja on ymmärrettävää, että maailman sosialistisen proletariaatin avun myöhästyessä meidän oli yksin otettava vastaan noiden voimien rynnistys ja kärsittävä mitä raskain tappio.

Tämä vaihe on raskaitten tappioiden aikaa, perääntymisen aikaa, jolloin meidän on pelastettava vaikkapa vähäinenkin osa asemista perääntyessämme imperialismin painostuksen edessä ja odotellessamme aikaa, jolloin maailmantilanne yleensä muuttuu ja avuksemme ehtivät Euroopan proletariaatin olemassa olevat ja kypsyvät voimat, jotka eivät ole voineet selviytyä omasta vihollisestaan

yhtä helposti kuin me, sillä olisi mitä suurinta harhakuvittelua ja mitä suurin virhe unohtaa, että Venäjällä oli helppo aloittaa vallankumous, mutta on vaikea jatkaa sitä. Se oli kieltämättä niin, koska me jouduimme aloittamaan lahoimasta, takapajuisimmasta poliittisesta järjestelmästä. Euroopan vallankumous joutuu aloittamaan porvaristosta, se joutuu tekemisiin paljon vaarallisemman vihollisen kanssa paljoo raskaammissa oloissa. Euroopan vallankumouksen aloittaminen tulee olemaan paljon vaikeampaa. Me näemme, että sen on paljon vaikeampi murtaa ensimmäinen aukko siihen järjestelmään, joka sitä painaa. Kehityksensä toiselle ja kolmannelle asteelle siirtyminen tulee olemaan sille paljon helpompaa. Eikä toisin voi ollakaan, sillä sellainen on maailman näyttämöllä nykyisin vallitseva vallankumouksellisten ja taantumuksellisten luokkien välinen voimasuhde. Tämä perustavaa laatua oleva käänne jää alituisesti huomaamatta henkilöiltä, jotka eivät tarkastele nykyistä tilannetta, vallankumouksen tavattoman raskasta tilaa historian näkökannalta, vaan suuttumuksen, tunteiden pohjalta. Historian kokemus opettaa meille, että kaikissa vallankumouksissa — aikana, jolloin vallankumous potee ankaraa murroskautta ja tapahtuu siirtyminen helpoista voitoista raskaiden tappioiden kauteen, — on aina koittanut vallankumouksen kehitykselle alati äärettömän vahingollisten pseudo-vallankumouksellisten korulauseiden kausi. Niin, toverit, vain siinä tapauksessa, että me asetamme tehtäväksemme ottaa huomioon sen murroksen, joka on heittänyt meidät nopeista, helpoista ja täydellisistä voitoista raskaisiin tappioihin, vain siinä tapauksessa pysytymme antamaan oikean arvion taktiikastamme. Tämä kysymys, äärettömän vaikea, äärettömän raskas kysymys, joka johtuu vallankumouksen nykyisessä kehityksessä tapahtuneesta käänteestä — maan rajojen sisällä saavutettujen helppojen voittojen vaihduttua ulkoapäin aiheutetuiksi tavattoman raskaiksi tappioiksi — ja koko maailman vallankumouksessa tapahtuneesta käänteestä, kun Venäjän vallankumouksen propaganda- ja agitaatiotoiminnan kausi, jonka kestäessä imperialismi pysytteli odottavalla kannalla, kun tämä kausi vaihtui imperialismin hyökkäykseksi Neuvostovaltaa vastaan, tämä kysymys on noussut erittäin vaativana ja erittäin kärkeväenä koko Länsi-Euroopan kansainvälisen liikkeen ratkaistavaksi. Mikäli emme unohda

tätä historiallista seikkaa, meidän on selvitettävä se, kuinka kehkeytyivät Venäjän perusintressit nykyisen, äärimmäisen raskaan, niin sanotun säädyttömän rauhan kysymyksessä.

Väitellessäni niitä vastaan, jotka kieltäytyvät tunnustamasta tätä rauhaa välttämättömäksi, olen useita kertoja joutunut kuulemaan viitteitä, että rauhan allekirjoittamista koskeva mielipide ilmaisee muka vain väsyneiden talonpoikaisjoukkojen, luokka-asemansa menettäneiden sotamiesten j.n.e. y.m.s. intressejä. Ja olen aina tuollaisia viitteitä ja mainintoja kuullessani ihmeteltyt, kuinka toverit voivat unohtaa kansallisen kehityksen luokkapuutteet. He etsivät yksinomaan omia selityksiään, ikään kuin valtaan noussut proletariaatin puolue ei olisi jo ennakoita perustanut laskelmiaan siihen, että vain proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön, s.o. Venäjän talonpoikaiston enemmistön, liitto, että vain se liitto voi antaa Venäjällä vallan vallankumoukselliselle Neuvostovallalle, s.o. enemmistölle, kansan todelliselle enemmistölle, että ilman sitä kaikki vallanpystyttämisyrietykset ovat hyödyttömiä, varsinkin historian vaikeina murrosaikoina. Ikään kuin nyt voitaisiin viitata kintaalla tälle meidän kaikkien tunnustamalle totuudelle ja selviytyä asiasta vain pilkallisella maininnalla talonpoikien ja luokka-asemansa menettäneiden sotamiesten väsymyksestä. Talonpoikaiston ja luokka-asemansa menettäneiden sotamiesten väsymyksen suhteen meidän on sanottava, että maa sallii vastarinnan, että talonpoikaisköyhälistö voi nousta vastarintaan vain niissä puitteissa, joissa tämä talonpoikaisköyhälistö kykenee lähettämään voimiaan taisteluun.

Kun otimme vallan käsiimme lokakuussa, oli selvää, että tapahtumien kulku päätyy väistämättömästi tähän, oli selvää, että Neuvostojen käänнос bolshevismiin merkitsee käännostä kaikkialla maassa, että bolshevismiin valta on kiertämätön. Kun tämän tajuten lähdimme lokakuussa taisteluun vallasta, sanoimme täysin selvästi ja ymmärrettävästi itsellemme ja koko kansalle, että tämä on vallan siirtämistä proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön käsiin, että proletariaatti tietää talonpoikaiston tukevan sitä ja missä — te tiedätte sen itse: proletariaatin aktiivisessa taistelussa rauhan puolesta, sen valmiudessa jatkaa edelleen taistelua suurta finanssipääomaa vastaan. Tässä me

emme erehdy, eikä kukaan, jos hän pysyttelee edes likipitäen luokkavoimien ja luokkasuhteiden puitteissa, voi unohtaa sitä ilmeistä totuutta, että me emme voi vaatia pientalonpoikaismaalta, joka on antanut niin paljon sekä Euroopan vallankumoukselle että maailmanvallankumoukselle, että se taistelisi niin raskaissa, äärimmäisen raskaissa oloissa, kun Länsi-Euroopan proletariaatin apu meille on epäilemättä tulossa — sen ovat tosiasiat, lakot j.n.e. todistaneet — mutta kun tuo meille tuleva apu on epäilemättä myöhästynyt. Siksi sanonkin, että mainitunlaiset viittaukset talonpoikaisjoukkojen väsymykseen j.n.e. johtuvat yksinkertaisesti siitä, että noihin viittauksiin turvautuvat henkilöt ovat täysin avuttomia, siitä, ettei heillä ole todisteita, ettei heillä ole vähintäkään mahdollisuutta kaikkien luokkasuhteiden tarkasteluun kokonaisuutena, niiden täydessä laajuudessa — proletariaatin ja laajojen talonpoikaisjoukkojen vallankumouksessa; vain silloin, kun historian jokaisen jyrkän käänteen yhteydessä arvioimme luokkasuhteita, kaikkien luokkien suhteita yhtenä kokonaisuutena, valikoimatta erillisiä esimerkkejä ja erillisiä yksityistapauksia, vain silloin tunnemme seisovamme todennäköisten faktojen erittelyn vankalla maaperällä. Ymmärrän hyvin, että Venäjän porvaristo yllyttää nyt meitä vallankumoukselliseen sotaan aikana, jolloin se on meille täysin mahdotonta. Porvariston luokkaedut vaativat sitä.

Kun he vain huutavat säädyttömästä rauhasta, hiiskumatta sanaakaan siitä, kuka on saattanut armeijan tähän tilaan, niin minä käsitän hyvin, että huutajat ovat porvaristoa ja delonarodalaisia, tsereteliläisiä menshevikkejä, tshernovilaisia ja heidän myötäilijöitään (s u o s i o n o s o i t u k s i a), käsitän hyvin, että juuri porvaristo huutaa vallankumouksellisesta sodasta. Sitä vaativat sen luokkaedut, sitä vaatii sen pyrkimys saada Neuvostovalta tekemään virhesiirto. Tällaista voi odottaa henkilöiltä, jotka toisaalta täyttävät lehtien palstoja vastavallankumouksellisilla sepustuksillaan... (H u u t o j a : „Ne on lakkautettu kaikki”.) Valitettavasti ei vielä kaikkia, mutta lakkautamme kyllä kaikki. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Tahtoisinpa nähdä sen proletariaatin, joka sallisi vastavallankumouksellisten, porvariston kannattajain ja sen suosioon pyrkivien sovittelijain jatkaa rikkauden suoman monopolin turvin kansan pimitystä tyrkyttämällä sille porvarillista

oopiumia. Sellaista proletariaattia ei ole ollut. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Käsitän täydellisesti, että moiset julkaisut ovat suuna päänä huutamassa ja ulvomassa säädyttömän rauhan solmimista vastaan, käsitän täydellisesti, että mainitun vallankumouksellisen sodan takana ovat henkilöt, jotka kaikki, kadeteista oikeistoeserriin, samaan aikaan ottavat tervehtien vastaan hyökkäävät saksalaiset todeten juhlallisesti: saksalaiset ovat täällä ja antaan upseereittensa kantaa olkaimia saksalaisen imperialismin valloittamilla paikkakunnilla. Niin, minua ei laisinkaan kummastuta se, että moiset porvarit, moiset luokkasovittelijat propagoivat vallankumouksellista sotaa. He haluavat Neuvostovallan menevän ansaan. He ovat näyttäneet todellisen karvansa, nuo porvarit ja nuo sovittelijat. Me olemme nähneet heidät ja näemme parhaillaan ilmielävinä, tiedämme, että Ukrainassakin on omat ukrainalaiset Kerenskensä, ukrainalaiset Tshernovinsa, ukrainalaiset Tseretelinsä — niitä ovat herrat Vinnitshenkot. Sanotut herrat, ukrainalaiset Kerenskit, Tshernovit ja Tseretelit ovat salanneet kansalta sen rauhan, jonka he solmivat saksalaisten imperialistien kanssa, ja yrittävät nyt saksalaisten pistinten turvin hävittää Neuvostovallan Ukrainasta. Siinä näette, mitä ovat tehneet sikäläiset porvarit ja sikäläiset sovittelijat sekä heidän aateveljensä. Siinä näette, mitä ovat tehneet nuo ukrainalaiset porvarit ja sovittelijat, joiden esimerkki on meidän kaikkien nähtävänä, jotka ovat salanneet ja salaavat kansalta salaiset sopimuksensa ja taistelevat saksalaisten pistinten avulla Neuvostovaltaa vastaan. Siihen pyrkii Venäjän porvaristo, siihen koettavat porvariston myötäilijät tietoisesti tahi tietämättään syöstä Neuvostovallan: ne tietävät, ettei Neuvostovalta nyt voi missään tapauksessa antautua sotaan voimakkaan imperialismiin kanssa. Ja siksi tarkastelemalla asiaa vain tältä maailmantilanteen kannalta, vain tältä luokkien voimasuhteiden kannalta saattammekin käsittää, kuinka syvästi ovat erehtyneet ne, jotka vasemmistoeserrien puolueen lailla ovat antautuneet sen kaikkien vallankumousten vaikeille hetkille ominaisen sekä puoliksi epätoivosta ja puoliksi korulauseista koostuvan teorian lumoihin, jossa kehoitetaan ratkaisemaan vakava ja mitä vaativin kysymys tunteiden sanelun mukaan, yksinomaan tunteiden kannalta sen sijaan, että

katsottaisiin todellisuutta kylmästi silmiin ja arvioitaisiin luokkien voimasuhteet huomioonottaen vallankumouksen tehtävät sisäisiin ja ulkoisiin vihollisiin nähden. Rauha on tavattoman raskas ja häpeällinen. Olen lausunnoissani ja puheissani jo useita kertoja tullut nimittäneeksi sitä Tilsitin rauhaksi, jonka valloittaja Napoleon tyrkytti väkipakolla Preussin ja Saksan kansoille aiheutettuaan niille monia raskaita tappioita. Niin, tämä rauha merkitsee mitä raskainta tappiota ja se nöyryyttää Neuvostovaltaa, mutta jos te ja vain sitä seikkaa lähtökohtananne pitäen, siihen rajoittuen vetoatte tunteisiin, lietsotte suuttumusta, yritätte ratkaista historian suurinta kysymystä, niin joudutte samaan naurettavaan ja sääliittävään tilanteeseen, johon koko eserrien puolue jo kerran aikaisemmin joutui, kun se v. 1907, jossain määrin samanlaisissa oloissa niin ikään vetosi vallankumousmiehen tunteisiin, kun Stolypin, vallankumouksemme kärsittyä vuosina 1906 ja 1907 mitä raskaimman tappion, saneli meille lait kolmannesta Duumasta — nuo mitä häpeällisimmät ja äärimmäisen raskaat ehdot, jotka piti täyttää, jos mieli osallistua erään kaikkein inhottavimman edustuslaitoksen työhön,— kun puolueemme ratkaisi lyhyen epäröinnin jälkeen (tämän kysymyksen johdosta ilmeni enemmän epäröintiä kuin nyt) kysymyksen siten, että meillä ei ole oikeutta antautua tunteiden valtaan, että herättipä tuo äärimmäisen häpeällinen kolmas Duuma meissä miten syvää suuttumusta ja vihaa tahansa, meidän tuli tunnustaa, ettei se ollut sattuma, vaan kehittyvän luokkataistelun historiallinen välttämättömyys, luokkataistelun, jonka jatkamiseen ei ollut voimia, mutta joita voitiin kerätä jopa sellaisissakin nöyryyttävissä oloissa, joihin meidät oli pakotettu. Osoittautui, että me olimme oikeassa. Ne, jotka yrittivät vaikuttaa vallankumouksellisella sanahelinällä, vaikuttaa vetoamalla oikeudenmukaisuuteen, koska se on sopusoinnussa epäämättömän laillisten tunteiden kanssa, ne saivat opetuksen, jota yksikään ajatteleva ja harkitseva vallankumousmies ei tule unohtamaan.

Vallankumoukset eivät suju niin kitkattomasti, että ne voisivat turvata meille nopean ja helpon nousun. Ei ole ollut ainoatakaan suurta vallankumousta, ei edes kansallisessa mitassa, joka ei olisi joutunut kokemaan raskasta tappioiden kautta, eikä joukkoliikkeiden, kehittyvien vallankumousten

vakavaan kysymykseen saa suhtautua sillä tavoin, että vallankumousmies, joka julistaa rauhan säädyttömäksi, nöyryyttäväksi, ei voi millään suostua siihen; ei riitä, että pidetään agitaatiopuheita, että meille syydetään moitteita tämän rauhan takia,—tämä on vallankumouksen tiettyä aakkostotuutta, kaikkien vallankumousten selvää kokemusta. Meidän kokemuksestamme vuodelta 1905 ja sen jälkeen,— ja jos mitä, niin tätä kokemusta meillä on runsaasti, ja jos minkä vuoksi Venäjän työväenluokka ja talonpoikaisköyhälistö joutuivat ottamaan huolekseen mitä vaikeimman ja kunniaikkaimman tehtävän, sosialistisen maailmanvallankumouksen alullepanon, niin juuri sen vuoksi, että Venäjän kansa onnistui erikoislaatuisten historiallisten olosuhteiden ansiosta tekemään XX vuosisadalla kaksi suurta vallankumousta — näiden vallankumousten kokemuksesta on otettava oppia, on kyettävä käsittämään, että vain silloin, kun otetaan huomioon kahden valtion välisissä luokkasuhteissa tapahtuneet muutokset, voidaan todeta eittämättömästi, ettei meillä ole nyt varaa lähteä taisteluun; meidän on otettava lukuun tämä seikka, sanottava itsellemme: olipa hengähdystauko millainen tahansa, olipa rauha kuinka kestävätkin, kuinka lyhytaikainen, rasittava ja nöyryyttävä tahansa, se on sotaa parempi, koska se antaa kansanjoukoille tilaisuuden hengähtää, koska se antaa tilaisuuden korjata porvariston aikaansaannoksia, saman porvariston, joka kirkuu nyt kaikkialla missä suinkin on mahdollista, varsinkin miehitetyillä alueilla saksalaisten siipien suojassa.

Porvaristo kirkuu, että bolshevikit ne ovatkin saattaneet armeijan hajaannustilaan, että armeijaa ei ole ja että bolshevikit ovat siihen syyttäjä, mutta luokaamme silmäys menneeseen aikaan, toverit, tarkastelkaamme ennen kaikkea vallankumouksemme kehitystä. Tottahan tiedätte, että armeijamme hajoaminen ja rintamaltapako alkoi jo kauan ennen vallankumousta, jo vuonna 1916, että jokaisen, joka on nähnyt armeijaa, on pakko tunnustaa se? Ja mitä teki porvaristomme tämän kaiken ehkäisemiseksi? Eikö ole selvää, että ainoa mahdollisuus vapautua imperialisteista oli silloin porvariston käsissä, että tämä mahdollisuus tarjoutui maalisi- ja huhtikuussa, silloin kun neuvostojärjestöt olisivat voineet ottaa vallan pelkällä porvaristoa vastaan suunnatulla kädenliikkeellä, ja jos Neuvostot olisivat silloin

ottaneet vallan käsiinsä, jos porvarillinen ja pikkuporvarillinen sivistyneistö yhdessä eserrien sekä menshevikkien kanssa, jos ne sen sijaan, että auttoivat Kerenskiä pettämään kansaa, kätkemään salaisia sopimuksia ja marssittamaan armeijaa hyökkäykseen, jos ne olisivat silloin tulleet armeijan avuksi, varustaneet sen aseilla ja muonavarjoilla, pakottaneet porvariston auttamaan isänmaata koko sivistyneistön myötävaikutuksella, auttamaan ei kaupustelijain isänmaata eikä kansan tuhoamista edistävien sopimusten laatijain isänmaata (s u o s i o n o s o i t u k s i a), jos Neuvostot olisivat pakottaneet porvariston auttamaan työtätekevien, työläisten isänmaata ja sillä auttaneet rääsystä, paljasjalkaista ja nälkäistä armeijaa,—vain silloin me olisimme ehkä saaneet kymmenen kuukauden pituisen välitauon, jonka aikana armeija olisi ehtinyt levähtää ja sille olisi voitu antaa yksimielistä tukea, jotta se, perääntymättä askeltakaan rintamalinjalta, olisi tarjonnut yleistä demokraattista rauhaa, jotta se, sanottuaan salaiset sopimukset irti olisi säilyttänyt asemansa rintamalla perääntymättä askeltakaan taaksepäin. Tällainen oli se rauhan mahdollisuus, jota työläiset ja talonpojat tarjosivat ja jonka he hyväksyivät. Se oli isänmaan puolustuksen taktiikkaa, ei Romanovien, Kerenskien eikä Tshernovien isänmaan, ei sen isänmaan, jota salaiset sopimukset sitovat, ei lahjottavissa olevan porvariston isänmaan, vaan työtätekevien kansanjoukkojen isänmaan puolustuksen taktiikkaa. Nyt näette, kenen syytä on se, että siirtyminen sodasta vallankumoukseen ja Venäjän vallankumouksesta kansainväliseen sosialismiin käy näin raskaiden koettelemusten kautta. Ja siksi tuollainen vallankumouksellinen sota koskeva ehdotus onkin niin tyhjä korulause, koska me tiedämme, ettei meillä ole armeijaa, koska tiedämme, että armeijan koossapitäminen oli mahdotonta, eivätkä asioihin perehtyneet voineet olla näkemättä, että armeijan kotiuttamista koskeva asetuksemme ei ollut mikään päänäpistö, vaan ilmeisen välttämättömyyden sanelema toimenpide, seuraus siitä, että armeijan koossapitäminen oli yksinkertaisesti mahdotonta. Armeijaa ei olisi voitu pitää paikallaan. Ja oikeassa oli se upseeri, ei-bolshevikki, joka sanoi jo ennen lokakuun kumousta, että armeija ei kykene eikä tule sotimaan⁶⁷. Tämä on tulos kuukausimääriä jatkuneesta kaupanhieronnasta porvariston kanssa, tulos kaikista niistä puheista;

joilla on todisteltu sodan jatkamisen tarpeellisuutta; millaisia yleviä vaikutteita niiden pitämiseen monilla vallankumousmiehillä — tai harvoilla vallankumousmiehillä — lienee ollutkin, ne ovat osoittautuneet tyhjäksi vallankumoukselliseksi sanahelinäksi, jota maailman imperialismi pyrkii käyttämään välikappaleenaan rosvotakseen entisen lisäksi vielä toisen mokoman ja enemmänkin, kuten se jo ennätti tehdä meidän taktillisen tai diplomaattisen erehdyksemme jälkeen, sen jälkeen kun kieltäydyimme allekirjoittamasta Brestin sopimusta. Kun puhuimme rauhan solmimisen vastustajille: jos hengähdystauko muodostuisi vähänkin pitempiaikaiseksi, te käsittäisitte, että armeijan tervehdyttämisen edut, työtätekevien joukkojen edut ovat kaiken muun yläpuolella ja että sen tähden on solmittava rauha, — niin he väittivät, ettei mitään hengähdystaukoa voi syntyä.

Mutta meidän vallankumouksemme erosi kaikista aikaisemmista vallankumouksista nimenomaan siinä, että se herätti joukoissa sellaista rakentamis- ja luomisintoa, että syrjäisimpienkin takamaan kylien työtätekevät joukot, joita tsaarit, tilanherrat ja porvarit olivat sortaneet, polkeneet ja riistäneet, lähtevät liikkeelle, ja tämä vallankumouksen vaihe päättyy vasta nyt, kun maaseudulla tapahtuu vallankumous, joka rakentaa elämän uudella tavalla. Ja tämän hengähdystauon tähden, olkoon se kuinka pieni ja lyhytaikainen tahansa, meidän oli allekirjoitettava mainittu sopimus, meidän oli tehtävä se, koska me asetamme työtätekevien joukkojen intressit sapeleitaan kalistelevien ja meitä taisteluun kutsuvien porvarillisten sotaintoilijain intressejä korkeammalle. Näin opettaa meitä vallankumous. Vallankumous opettaa, että kun temme diplomaattisia erehdyksiä, kun uskomme Saksan työläisten tulevan avuksemme huomenna, koska luotamme Liebknechtin voittavan nyt heti (ja meidän tiedämme, että Liebknecht voittaa ennemmin tai myöhemmin, työväenliikkeen kehitys johtaa kiertämättömästi siihen (s u o s i o n o s o i t u k s i a)), niin se merkitsee, että vaikean sosialistisen liikkeen vallankumoukselliset tunnukset pääsevät innostuksen hurmassa muuttumaan korulauseiksi. Eikä yksikään työtätekevien edustaja, ei yksikään rehellinen työläinen kieltäydy suurimistakaan uhrauksista Saksan sosialistisen liikkeen auttamiseksi, koska hän on tänä rintamallaolookanaan oppi-

nut erottamaan toisistaan saksalaiset imperialistit ja saksalaisen sotilaskurin näännyttämät sotamiehet, jotka ovat enimmäkseen meille myötämielisiä. Siksi sanonkin, että Venäjän vallankumous on käytännössä korjannut meidän erehdyksemme, korjannut sen tällä hengähdystauolla. Siitä tulee todennäköisesti hyvin lyhytaikainen, mutta me saamme edes lyhyen hengähdyshetken, jona aikana näännytetty, nälkiintynyt armeija ennättää tajuta saaneensa tilaisuuden levähtää. Me käsitämme selvästi että entisten imperialististen sotien kausi on päättynyt ja uusiin sotiin liittyvät uudet kauhut ovat uhkaamassa, mutta näitä sotien kausia on ollut monina historian ajanjaksoina ja ne ovat yltyneet kiihkeimmilleen loppunsa edellä. On tarpeen, että tämä käsitetään muuallakin kuin Pietarin ja Moskovan kansankokouksissa; on tarpeen, että monet kymmenet miljoonat maaseudun asukkaat käsittävät sen, että rintamalta kotiutunut maaseutuväestön valistunein osa, joka on kokenut kaikki sodan kauhut, auttaa ymmärtämään tämän asian ja että talonpoikien ja työläisten suuret joukot tulevat vakuuttuneeksi vallankumouksellisen rintaman tarpeellisuudesta sekä sanovat, että me olemme menetelleet oikein.

Meille sanotaan, että me olemme kavaltaneet Ukrainan ja Suomen — voi, mikä häpeä! Mutta on syntynyt sellainen tilanne, että olemme joutuneet eristetyiksi Suomesta, jonka kanssa olimme aikaisemmin ennen vallankumouksen alkua solmineet äänettömän sopimuksen ja olemme nyt solmineet muodollisen sopimuksen. Sanotaan, että me luovutamme Ukrainan, jonka Tshernov, Kerenski ja Tsereteli aikovat tuhota; meille sanotaan: te petturit, te olette kavaltaneet Ukrainan! Minä sanon: toverit, olen nähnyt vallankumouksen historiassa siksi paljon kaikenlaista, että minua eivät voi sekoittaa vihamielisillä katseillaan ja huudoillaan ne, jotka antavat vallan tunteille ja menettävät harkintakykynsä. Esitän teille yksinkertaisen esimerkin. Kuvitelkaa, että kaksi toverusta on yöllä menossa jonnekin, ja yhtäkkiä heidän kimppuunsa hyökkää kymmenen miestä. Jos nuo konnat saavat eristetyksi toisen heistä, niin mikä jää neuvoksi toiselle? Toverinsa avuksi hän ei voi tulla, ja jos hän pakenee, niin onko hän silti petturi? Mutta kuvitelkaapa, ettei olekaan kysymys henkilöistä eikä asioista, joissa ratkaisu koskee välittömiä tunneseikkoja, vaan, että viisi

sadantuhannen miehen vahvuista armeijaa lyöttäytyy yhteen ja saarrosta kahdensadantuhannen miehen armeijan, jonka avuksi on määrä tulla toisen armeijan. Mutta jos tämä toinen armeija tietää varmasti joutuvansa ansaan, niin sen täytyy perääntyä; se ei voi olla perääntymättä, ei edes silloinkaan, vaikka sen pitäisi perääntymisen turvaamiseksi allekirjoittaa säädytön, saastainen rauha, — sätlikää miten tahansa, mutta se on sittenkin allekirjoitettava. Ei saa välittää kaksintaistelijan tunteista, kun tämä paljastaa säilänsä ja sanoo, että hänen täytyy kuolla, koska häntä pakotetaan solmimaan nöyryyttävä rauha. Mutta päättäkää miten tahansa, me kuitenkin kaikki tiedämme, että meillä ei ole armeijaa, eivätkä mitkään teot pelasta meitä, vaan meidän on peräännyttävä ja voitettava aikaa, jotta armeija voisi levähtää, ja tämän myöntää jokainen, joka ottaa huomioon todellisuuden eikä petä itseään vallankumouksellisilla korulauseilla.

Jos tiedämme tämän, on sopimuksen, jopa raskaankin, äärimmäisen raskaan ja väkivaltaisen sopimuksen allekirjoittaminen meidän vallankumouksellinen velvollisuutemme, koska me parannamme sillä omaa asemaamme sekä liittolaistemme asemaa. Menetimmekö me mitään sen takia, että allekirjoitimme rauhansopimuksen maaliskuun 3 päivänä? Jokainen, joka haluaa tarkastella asioita laajarakoisesti, joukkojen kannalta eikä aatelisen kaksintaistelukuparin kannalta, käsittää, että silloin, kun ei ole armeijaa tai on vain armeijan sairaalloisia rippeitä, sotaan ryhtyminen ja sellaisen sodan nimittäminen vallankumoukselliseksi sodaksi on itsensä pettämistä, mitä häikäilemättömintä kansan pettämistä. Meidän velvollisuutenamme on sanoa kansalle totuus: rauha on tosiaan äärimmäisen raskas, Ukraina ja Suomi tuhoutuvat, mutta meidän täytyy suostua tähän rauhaan ja siihen suostuu koko tietoinen työtätekevä Venäjä, koska se tietää kaunistelemattoman totuuden, se tietää, mitä on sota, se tietää, että kaiken paneminen peliin siinä toivossa, että Saksan vallankumous puhkeaa aivan heti, on itsensä pettämistä. Allekirjoittamalla rauhan me olemme hankkineet itsellemme samaa, mitä suomalaiset ystävämme saivat meiltä — hengähdystauon, apua, eikä suinkaan tuhoa.

Tiedän esimerkkejä kansojen historiasta, jolloin on allekirjoitettu vielä paljon väkivaltaisempia rauhansopimuksia,

jolloin solmittu rauha on heittänyt elinkykyisen kansan voittajan armoille. Verratkaamme tätä meidän rauhaamme Tilsitin rauhaan. Voitokas valloittaja tyrkytti Tilsitin rauhan Preussille ja Saksalle. Tuo rauha oli niin tavattoman raskas, ettei siinä anastettu ainoastaan Saksan kaikkien valtioiden pääkaupunkeja ja tungettu preussilaisia Tilsitiin saakka, mikä merkitsee samaa kuin jos meidät tungettaisiin jonnekin Omskin tai Tomskin tienoille. Eikä siinä vielä kaikki,— hirveintä oli se, että Napoleon pakotti voitetut kansat antamaan apujoukkoja armeijalleen jatkaakseen niiden voimalla omia sotiaan, ja kun tilanne kaikesta-huolimatta muodostui sellaiseksi, että Saksan kansat joutuivat kestäämään valloittajan rynnistyksen, kun Ranskan vallankumouksellisten sotien kausi vaihtui imperialististen valloitusotien kaudeksi, silloin kävi selvästi ilmi se, mitä eivät halua käsittää korulauseisiin viehättyneet henkilöt, jotka leimaavat rauhansopimuksen allekirjoittamisen luhistumiseksi. Sellainen ajattelutapa on ymmärrettävää aatellisen kaksintaistelupukarin kannalta, mutta ei työmiehen eikä talonpojan kannalta. Viimeksi mainittu on käynyt läpi sodan ankaran koulun ja oppinut laskutaitoa. On ollut raskaampiakin koettelemuksia, ja takapajuisemmatkin kansat ovat selviytyneet niistä. On solmittu vielä raskaampia rauhansopimuksia, sellainen rauha solmittiin saksalaisten kanssa aikana, jolloin heillä ei ollut armeijaa tai heidän armeijansa oli sairas, kuten on nyt meidän armeijamme. He solmivat mitä raskaimman rauhan Napoleonin kanssa. Eikä se rauha merkinnyt Saksan luhistumista,— päinvastoin, se muodostui käännekohtaksi, kansallisen puolustuksen ja nousun aluksi. Meikin olemme tulossa sellaiseen käännekohtaan, meilläkin vallitsevat samanlaiset olot. Pitää katsoa totuutta silmiin ja heittää pois korupuheet sekä deklamointi. Pitää sanoa, että jos se on tarpeellista, niin rauha on solmittava. Vapausota, luokkasota, kansan sota on tuleva napoleonilaissodan tilalle. Napoleonilaissotien järjestelmä tulee muuttumaan, rauha tulee sodan tilalle, sota rauhan tilalle, ja jokaista uutta äärimmäisen raskasta rauhaa seuraa aina yhä laajemmat sodan valmistelut. Raskain rauhansopimuksista — Tilsitin rauha — tunnetaan historiassa käännekohtana uuteen vaiheeseen, jolloin Saksan kansan keskuudessa alkoi käänne, jolloin se perääntyi Tilsitiin saakka, Venäjän rajoille saakka, mutta todellisuudessa

voitti aikaa, odotti, kunnes maailmantilanne, joka oli yhteen aikaan suotuisa Napoleonille, samanlaiselle rosvolle kuin ovat nykyisin Hohenzollern ja Hindenburg, kunnes tuo tilanne muuttui, kunnes kymmenvuotisten napoleoni-laissotien ja monien tappioiden uuvuttama Saksan kansa tervehtyi henkisesti ja heräsi jälleen uuteen elämään. Näin opettaa meitä historia, ja siksi kaikkalainen epätoivo ja korulauseet ovat rikosta, siksi jokainen voi sanoa: se on totta, entiset imperialistiset sodat ovat päättymässä. Historiallinen käänne on koittanut.

Lokakuusta lähtien meidän vallankumouksemme oli yhtämittaista riemukulkuu, mutta nyt on alkanut pitkä vaikeuksien aika, emme tiedä, kuinka kauan se kestää, mutta tiedämme, että siitä tulee pitkä ja vaikea tappioiden sekä perääntymisten vaihe, koska sellainen on voimasuhde, koska perääntymällä me annamme kansalle mahdollisuuden levähtää. Annamme jokaiselle työmiehelle ja talonpojalle tilaisuuden tajuta se totuus, joka antaa hänelle mahdollisuuden käsittää, että nyt ovat vuorossa imperialistisaalistajien uudet sodat sorrettuja kansoja vastaan, ja tällöin työmies ja talonpoika käsittää, että meidän on noustava puolustamaan isänmaata, sillä me olemme lokakuusta lähtien puolustuskantalaisia. Lokakuun 25 päivästä alkaen olemme julistaneet avoimesti, että olemme isänmaan puolustuksen kannalla, koska meillä on sellainen isänmaa, josta olemme karkottaneet pois Kerenskit ja Tshernovit, sillä olemme mitätöineet salaiset sopimukset ja nujertaneet porvariston, toistaiseksi vielä puutteellisesti, mutta me olimme tekemään sen paremmin.

Toverit, on olemassa vielä merkittävämpi ero Venäjän kansan — jolle saksalaiset valloittajat ovat aiheuttaneet mitä raskaimpia tappioita — ja Saksan kansan välillä, on olemassa äärettömän suuri ero, johon pitää kajota, vaikka jo koskettelin sitä lyhyesti puheeni edellisessä osassa. Toverit, kun Saksan kansa toistasataa vuotta sitten joutui kokemaan mitä raskaimpien valloitusotien kauden, kun Saksan kansan oli pakko perääntyä ja allekirjoittaa häpeällinen rauha toisensa jälkeen ennenkuin se heräsi, — silloin asia oli niin, että Saksan kansa oli vain heikko ja takapajuinen — vain sellainen, eikä muuta. Sitä vastassa ei ollut pelkästään valloittaja Napoleonin sotilaallinen voima ja mahti, sitä vastassa oli maa, joka oli vallankumouksel-

lisessa ja poliittisessa mielessä sitä korkeammalla, joka oli kaikissa suhteissa Saksaa kehittyneempi, joka oli noussut kaikkia toisia maita verrattomasti korkeammalle ja joka sanoi viimeisen sanan. Se oli mittaamattomasti korkeammalla kuin imperialistien ja tilanomistajien komennon alla kitunut kansa. Kanssa, joka oli, toistan vielä, vain heikko ja takapajuinen, tuo kansa pystyi ottamaan varteen katkeerat opetukset ja nousemaan. Me olemme paremmassa asemassa: me emme ole yksinomaan heikko emmekä yksinomaan takapajuinen kansa, me olemme se kansa, joka on kyennyt suorittamaan kunniakkaan tehtävän — ei erityisten ansioiden vuoksi eikä historian ennakkomääräyksestä, vaan poikkeuksellisten historiallisten olosuhteiden vaikutuksesta, — on kyennyt kohottamaan sosialistisen maailmavallankumouksen lipun. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit, tiedän erinomaisesti ja olen useita kertoja sanonut suoraan, että tämä lippu on heikoissa käsissä, eivätkä takapajuisimman maan työläiset jaksaa pitää sitä ylhäällä, elleivät kaikkien edistyneiden maiden työläiset tule heidän avukseen. Ne sosialistiset uudistukset, jotka olemme suorittaneet, ovat monessa suhteessa vajavaisia, heikkoja ja riittämättömiä: ne ovat osviittana Länsi-Euroopan etumaisille työläisille, jotka sanovat: „sitä asiaa, joka piti aloittaa, venäläiset eivät aloittaneet niin kuin olisi pitänyt”, mutta tärkeätä on se, että meidän kansamme ei ole Saksan kansaan verrattuna pelkästään heikko eikä pelkästään takapajuinen, vaan se on kansa, joka on nostanut vallankumouksen lipun. Kun minkä tahansa maan porvaristo täyttää kaikki julkaisujensa palstat bolshevikkeihin kohdistetuilla parjauksilla, kun Ranskan, Englannin, Saksan j.n.e. imperialistien lehdistö sättii yhteen ääneen bolshevikkeja, niin sen sijaan ei ole olemassa ainoatakaan maata, missä voitaisiin saada koolle työläisten kokous, jossa meidän sosialistisen valtamme tunnuslauseet ja sen edustajien nimet aiheuttaisivat suuttumuksen purkauksia. (Ä ä n i: „Valhetta”.) Ei, se ei ole valhetta, vaan totta, ja jokainen, joka on viime kuukausien aikana käynyt Saksassa, Itävallassa, Sveitsissä ja Amerikassa, sanoo teille, ettei se ole valhetta, vaan totta, sanoo että Venäjän Neuvostovallan edustajien nimet ja tunnuslauseet herättävät työläisten keskuudessa valtavaa innostusta ja että Saksan, Ranskan j.n.e. porvariston kaikista valheista huolimatta työväenjoukot

ovat ymmärtäneet, että niin heikkoja kuin me olemmekin, täällä Venäjällä viedään silti eteenpäin heidän asiaansa. Totta on, että meidän kansamme on kannettava äärimmäisen raskas taakka, jonka se on sälyttänyt harteilleen, mutta kansa, joka on kyennyt luomaan Neuvostovallan, ei voi tuhoutua. Toistan vielä: yksikään tietoinen sosialisti, yksikään vallankumouksen historiaa ajatellut työläinen ei voi kiistää sitä, että Neuvostovalta kaikkine puutteellisuuksineenkin — jotka minä tunnen ylen hyvin ja voin erinomaaisesti arvioida — että Neuvostovalta on korkein valtiotyyppi, Pariisin Kommuunin suoranainen jatko. Se on noussut astetta korkeammalle kuin muut Euroopan vallankumoukset, ja siksi olosuhteet meillä eivät nyt ole yhtä vaikeat kuin Saksan kansalla sata vuotta sitten; ryöväreiden välisten voimasuhteiden muuttuminen siinä suhteessa ja selkkauksen hyväksikäyttäminen ja ryöväri Napoleonin, ryöväri Aleksanteri I:n sekä Englannin monarkian ryövärien vaatimusten tyydyttäminen — muuta mahdollisuutta ei maaorjuuden ikeestä kärsivillä silloin ollut, mutta siitäkin huolimatta Saksan kansa kesti Tilsitin rauhan eikä sortunut. Ja me, toistan vielä, olemme helpommassa asemassa, sillä meillä on suuri liittolainen kaikissa Länsi-Euroopan maissa — maailman sosialistinen proletariaatti, joka on meidän kanssamme, puhuivatpa vastustajamme mitä tahansa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Niin, tämän liittolaisen on vaikea saada ääntään kuuluville, yhtä vaikea kuin meidänkin oli vuoden 1917 helmikuun loppuun saakka. Tuo liittolainen elää maanalaisena, sellaisen sotilaallisen pakkotyölaitoksen oloissa, jollaiseksi kaikki imperialistiset maat on muutettu, mutta se, tuo liittolainen, tuntee meidät ja ymmärtää meitä; sen on vaikea tulla meidän avuksemme, siksi neuvostolaiset sotavoimat tarvitsevat paljon aikaa ja paljon kärsivällisyyttä ja joutuvat kokemaan raskaita koettelemuksia ennen kuin se aika tulee, — meidän tulee ottaa huomioon pieninkin mahdollisuus voittaaksemme aikaa, sillä aika työskentelee meidän puolestamme. Meidän asiamme lujittuu, imperialistien voimat hupenevat, ja millaisia koettelemuksia sekä takaiskuja „Tilsitin” rauha tuottaneekin, me ryhdymme soveltamaan perääntymisen taktiikkaa, ja toistan vielä kerran: on epäilyksetöntä, että niin valveutunut proletariaatti kuin valveutunut talonpoikaistokin on meidän puolellamme; me kykenemme sekä

hyökkäämään sankarillisesti että perääntymään sankarillisesti ja odotamme, kunnes maailman sosialistinen proletariaatti tulee avuksi, ja aloitamme toisen sosialistisen vallankumouksen jo koko maailman mitassa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

„Pravda” („Sotsial-Demokrat”)
№№ 47 ja 48;
maaliskuun 16 ja 17 pnä 1918

Julkaistaan pikakirjoituspöytäkirjasta,
joka on tarkastettu „Pravdan” lehden
tekstin mukaan

3

LOPPULAUSE
SELOSTUKSEEN RAUHANSOPIMUKSEN RATIFIOINNISTA
MAALISKUUN 15 pnä

Toverit, jos haluaisin etsiä vahvistusta sille, mitä sanoin ensimmäisessä puheessani meille tarjottavan vallankumouksellisen sodan luonteesta, niin vasemmistoeserräin edustajan selostus antaisi minulle mitä parhaimman ja havainnollisimman vahvistuksen, ja mielestäni on tarkoituksenmukaisinta, että esitän hänen puheensa pikakirjoitus-pöytäkirjan mukaan, sittenpähen saamme nähdä, mitä todisteita he esittävät teesiensä vahvistukseksi.

Esitän teille mallinäytteen siitä, millaisiin todisteisiin he nojaavat. Täällä puhuttiin volostinkokouksesta. Ne, joiden silmissä tämä kokous näyttää volostinkokoukselta, voivat turvautua moisiin todisteisiin, mutta on ilmeistä, että jotkut täällä toistavat meidän sanojamme, vaikkeivät kykene tajuamaan niitä. He toistavat sitä, mitä bolshevikit opettivat vasemmistoeserrille silloin, kun nämä vielä olivat oikeiston riveissä, ja heidän puhuessaan voi havaita, että he ovat päntänneet päähänsä sen, mitä me sanoimme, mutta eivät ole ymmärtäneet, mihin se perustui, ja toistelevat nyt samaa. Tsereteli ja Tshernov olivat puolustuskantalaisia, mutta nyt me olemme puolustuskantalaisia, me olemme „pettureita”, me olemme „kavaltajia”. Porvariston apurit puhuvat täällä volostinkokouksesta — he luovat keimailevia silmäyksiä tätä puhuessaan — mutta jokainen työmies käsittää mainiosti Tseretelin ja Tshernovin tekoja ohjanneen puolustuskantalaisuuden tarkoitukset sekä myös ne vaikuttimet, joiden pakotuksesta meistä on tullut puolustuskantalaisia.

Jos me tukisimme venäläisiä kapitalisteja, jotka halusivat saada käsiinsä Dardanellit, Armenian ja Galitsian, kuten salaiseen sopimukseen oli merkitty, niin se olisi

puolustuskantalaisuutta Tshernovin ja Tseretelin hengessä, sellainen puolustuskantalaisuus joutui kuitenkin aikanaan häpeään, mutta meidän nykyinen puolustuskantalaisuutemme on sen sijaan kunniaakasta. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Ja kun moisten todisteiden rinnalla näen Kamkovin puheen pikakirjoitustekstissä kahdesti toistettuina sanat, jyrkät sanat, että bolshevikit ovat Saksan imperialismin käskyläisiä (k ä t t e n t a p u t u k s i a o i k e a l t a),— olen hyvin iloinen, että kaikki ne, jotka ajoivat Kerenskin politiikkaa, korostavat suosionosoituksillaan niitä. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Ja luonnollisesti minulla, toverit, on kaikkein vähiten syytä vastustaa jyrkkien sanojen käyttöä. Sitä minä en tule milloinkaan vastustamaan. On vain muistettava, että ken haluaa olla jyrkkäsanainen, hänen pitää saada siihen oikeus, ja oikeuden jyrkkäsanaisuuteen saa silloin, kun sanat eivät käy ristiin tekojen kanssa. Tämä on se pieni ehto, jolle monet intelligentit eivät anna arvoa, mutta työläiset ja talonpojat ovat volostinkokouksissakin — sehän on niin vaatimatonta, volostinkokous — he ovat tajunneet tämän sekä volostinkokouksissa että neuvostojärjestöissä, ja heillä sanat pitävät yhtä tekojen kanssa. Mutta mehän tiedämme erinomaisesti, että he, nuo vasemmistoeserriä, kuuluivat lokakuuhun saakka oikeistoeserrien puolueeseen, silloin kun nämä osallistuivat etuisuuksien jakoon, silloin kun nämä olivat käskyläisiä, koska heille oli luvattu ministerinpaikka siitä hyvästä, että pitivät suunsa kiinni kaikista salaisista sopimuksista. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Mutta mitenkään ei voida sanoa imperialismiin käskyläisiksi niitä, jotka ovat julistaneet toissa sodan sitä vastaan, jotka ovat julistaneet sopimukset mitättömiksi ja ottaneet kantaakseen siihen liittyvän riskin, ovat pitkittäneet Brestin neuvotteluja, vaikka tiesivät sen uhkaavan maata tuholla, jotka ovat kestäneet sotilaallisen hyökkäyksen, sarjan ennenkuulumattomia tappioita eivätkä ole mitään salanneet kansalta.

Martov täällä vakuutti, ettei hän ole lukenut sopimusta. Uskokoon häntä ken haluaa. Me tiedämme, että näillä miehillä on tapana lukea paljon sanomalehtiä, mutta sopimusta he eivät ole lukeneet. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Uskokoon ken haluaa. Minä kuitenkin sanon teille, että kun eserrien puolue tietää mainiosti meidän antavan periksi

väkivallalle, jonka me itse olemme paljastaneet täydellisesti, kun tämä puolue tietää meidän tekevän sen tietoisesti, avoimesti selittäen, että me emme voi nyt taistella, vaaran annamme periksi — historia tuntee lukuisia äärimmäisen nöyryyttäviä sopimuksia ja lukuisia sotia, — kun ihmiset vastaukseksi tähän paukauttavat sanan „käs kyläiset”, niin moinen jyrkkäsanaisuus paljastaa heidät, kun he vakuuttavat, etteivät he vastaa siitä, mitä toiset tekevät, — eikä se jo ole teeskentelyä, kun ihmiset kieltäytyvät vastuunalaisuudesta, mutta istuvat edelleen hallituksessa? Minä väitän, että kun he sanovat kieltäytyvänsä vastuunalaisuudesta, — ei, eivät he sitä tee, ja suotta he kuvittelevat, että tämä on jokin volostinkokous. Ei, tämä on kaikkea sitä, mikä on parasta ja rehellistä työtätekevissä joukoissa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Tämä ei ole mikään porvarillinen parlamentti, johon valitaan edustajia vuodeksi tahi kahdeksi kerrallaan, jotta he istuisivat tuoleillaan ja nostaisivat palkkaa. Nämä ovat eri puolilta maata lähetettyjä ihmisiä, ja huomenna he palaavat kotiseuduilleen, huomenna he kertovat, että kun vasemmistoeserrien puolueen äänimäärä hupenee, niin se on sen omaa ansiota, koska tämä puolue, joka käyttäytyy tällä tavoin, on samanlainen saippuakupla talonpoikaiston keskuudessa, jollainen se oli työväenluokankin keskuudessa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a, h u u t o j a: „Oikein”).

Siteeraan teille edelleen vielä yhden kohdan Kamkovin puheesta näyttääkseni, miten jokainen työtätekevien ja riistettyjen joukkojen edustaja suhtautuu siihen. „Kun toveri Lenin täällä väitti eilen, että toverit Tsereteli ja Tshernov ynnä muut olivat hajottaneet armeijaa, niin eikä meillä todellakaan riitä miehuullisuutta sanoa, että me Leninin kanssa myös hajotimme armeijaa”. Harhaanpa osui. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Hän oli kuullut meidän olleen tappiontoivoja ja muisti asian vasta silloin, kun me olimme lakanneet olemasta tappiontoivoja. Muisti väärään aikaan. He pänttasivät päähänsä sanan, tekivät siitä vallankumouksellisen helistimen, mutta miten asia oikein on, sitä he eivät kykene ajattelemaan. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Minä vakuutan, että jokaisesta tuhannesta volostinkokouksesta siellä, missä Neuvostovalta on vakiintunut, että jokaisesta tuhannesta sellaisesta kokouksesta yli yhdeksäsäsadassa on niitä, jotka sanovat vasemmistoeserrien puolueelle, ettei

se ansaitse mitään luottamusta. Ajatelkaa, mitä he sanovat: me hajotimme armeijaa ja nyt meidän on muistettava se. Mutta miten me hajotimme armeijaa? Me olimme tappiontoivoja tsaarin aikana, mutta Tseretelin ja Tshernovin aikana me emme olleet tappiontoivoja. Me painatimme „Pravdassa” vetoomuksen, jonka silloin vielä vainonalainen Krylenko julkaisi armeijassa otsikolla „Miksi matkustan Pietariin”. Hän sanoi: „Me emme kutsu teitä mellakkaan”. Se ei ollut armeijan hajottamista. Armeijaa hajottivat ne, jotka julistivat silloisen sodan suureksi.

Armeijaa hajottivat Tsereteli ja Tshernov, sillä he puhuivat kansalle kauniita sanoja, joita kaikenlaiset vasemmistoeserrät ovat tottuneet heittelemään tuuleen. Sanat eivät paljoa paina, mutta Venäjän kansa on volostinkokouksissaan tottunut harkitsemaan ja ottamaan kaiken vakavasti. Jos kerran sille sanottiin, että me pyrimme rauhaan ja neuvottelemme imperialistisen sodan ehdoista, niin minä kysyn: entä kuinka on salaisten sopimusten ja kesäkuun hyökkäyksen laita? Siinä on syy armeijan hajoamiseen. Kun sille puhuttiin taistelusta imperialisteja vastaan, isänmaan puolustamisesta, se kysyi itseltään: mutta otetaankohan kapitalisteja missään niskasta kiinni,— näin hajotettiin armeijaa, ja siksi sanonkin, eikä kukaan ole kumonnut sanojani, että armeija olisi voitu pelastaa, jos me olisimme ottaneet vallan maaliskuu- ja huhtikuussa, jos riistäjät sen sijaan, että vihaavat meitä hillittömästi, koska me nujersimme heidät — he vihaavat meitä täysin oikeutetusti — jos he sen sijaan olisivat asettaneet työtätekevien ja riistettyjen isänmaan edut Kerenskin isänmaan etuja korkeammalle, Rjabushinskin salaisia sopimuksia ja Armenian, Galitsian sekä Dardanellien valtauspyykeitä korkeammalle, niin se olisi ollut pelastus; ja tässä suhteessa, alkaen Venäjän suuresta vallankumouksesta ja eritoten maaliskuusta, jolloin ilmestyi puolinen vetoomus kaikkien maiden kansoille⁶⁸, oli hallitus, joka julkaisi tämän vetoomuksen, jossa kehoitettiin kukistamaan kaikkien maiden pankkiirit, itse jakanut pankkiirien kanssa voittoja sekä etuisuuksia,— juuri tämä kaikki hajotti armeijaa, ja juuri sen vuoksi armeija ei kyennyt pitämään puoliaan. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Ja minä vakuutan, että alkaen mainitusta Krylenkon vetoomuksesta, joka ei ollut ensimmäinen⁶⁹ ja jonka

mainitsin tässä siksi, että se on jäänyt erikoisesti muistiini, me emme hajottaneet armeijaa, vaan sanoimme: pitääkää asemanne rintamalla,— mitä pikemmin otatte vallan, sitä helpompi teidän on pitää se käsissänne, ja kun nyt sanotaan, että me olemme kansalaissotaa vastaan, mutta kapinan puolesta, niin miten halpamaista se onkaan, miten arvotonta ja halpamaista suunnieksäntää kaikki. Kun tämä tulee maaseudun tietoon, ja kun sotamiehet, jotka ovat nähneet sotaa enemmän kuin intelligentit ja jotka tietävät, että pahvimiekoilla on hyvin helppo huitoa, kun he sanovat, että kriitillisellä hetkellä heitä, paljasjalkaisia, rääsyisiä ja kärsiviä autettiin ajamalla heidät hyökkäykseen — he sanovat nyt näille puhujille, että ei sillä väliä, että armeijaa ei tule, vaan tulee kapina. On rikollista ajaa kansaa uusimmalla teknillisellä aseistuksella varustettua vakinaista armeijaa vastaan, sitä olemme sosialisteina selittäneet. Onhan sota opettanut paljon eikä vain sitä, että ihmiset ovat kärsineet, vaan se on opettanut myös, että sodassa voittaa se, kenellä on suuremmoisimmat teknilliset välineet, paras organisaatio, kuri ja parhaat koneet; tämän on sota opettanut, ja hyvä onkin, että se on sen tehnyt. On opittava ymmärtämään, että ilman koneita, ilman kuria ei nykyajan yhteiskunnassa tulla toimeen — on joko omaksettava uusin tekniikka tahi sorruttava toisten ruhjomina. Ovathan tuskallisten kärsimysten vuodet opettaneet talonpojille, mitä on sota. Ja kun kaikenlaista väkeä lähtee volostienkokouksiin pitämään puheitaan, kun vasemmistoeserrien puolue menee sinne, niin se saa täysin ansaitsemansa rangaistuksen. (S u o s i o n s o i t u k s i a.)

Vielä esimerkki, vielä sitaatti Kamkovin puheesta. (L u k e e.)

Kysymysten tekeminen on toisinaan hämmästyttävän helppoa; on kuitenkin olemassa eräs sananparsa — epäkoh-telias ja karkea,— joka sanoo tällaisista kysymyksistä — ethän laulusta sanoja pois heitä,— ja jonka palautan mieleen: yksi hullu kysyy enemmän kuin kymmenen viisasta ehtii vastata.

Toverit, tässä teille lukemassani sitaatissa minua keho-tetaan vastaamaan kysymykseen: kestääkö hengähdystauko viikon, kaksi vai enemmän? Minä sanon, että missä tahansa volostinkokouksessa ja missä tahansa tehtaassa se, joka esittäisi asioihin vakavasti suhtautuvan puolueen nimissä

kansalle moisen kysymyksen, yksinkertaisesti naurettaisiin ulos, kansa ajaisi hänet tiehensä, koska jokaisessa volostin-kokouksessa käsitetään, ettei pidä kysellä sellaista, mitä kukaan ei voi tietää. Tämän käsittää jokainen työmies ja jokainen talonpoika. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Jos te haluatte välttämättä saada vastauksen, niin sanon teille, että tietenkin kuka tahansa sanomalehtiin kirjoitteleva tai kansankokouksissa puhujana esiintyvä vasemmistoeserrä voi sanoa, mistä tämän ajan pituus riippuu: siitä, milloin ja millaisin voimin Japani ryhtyy hyökkäämään ja millaista vastarintaa se kohtaa; siitä, miten lujasti saksalainen juuttuu kiinni Suomessa ja Ukrainassa; siitä, milloin alkaa hyökkäys kaikilla rintamilla; siitä, miten se kehittyy; siitä, miten Itävallan ja Saksan sisäiset selkkaukset kehittyvät edelleen, ja vielä monista muista tekijöistä. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Ja siksi, kun joku esittää vakavassa asiallisessa kokouksessa voitonvarmana seuraavanlaisen kysymyksen: sano-kaa minulle, kuinka pitkäksi hengähdystauko muodostuu,— minä sanonkin, että ne, jotka käsittävät, että jokainen viikko hengähdysaikaa näännyttävän kolmivuotisen sodan jälkeen on mitä suurin lahja (s u o s i o n o s o i t u k s i a), ne tulevat potkimaan moisten kysymysten tekijät ulos työläisten ja talonpoikain kokouksista. Ja minä vakuutan, että haukuttakoon meitä nyt täällä miten tahansa, että jos huomenna koottaisiin yhteen kaikki ne haukkumasanat, joilla oikeistolaiset, miltei oikeistolaiset, vähää vaille oikeistolaiset, vasemmistoeserrät, kadetit ja menshevikit ovat meitä sättineet, jos kaikki ne koottaisiin ja painatettaisiin ja vaikka niistä kertyisi satoja puutia, niin kaikki se painaisi minun silmissäni yhtä vähän kuin höyhen sen rinnalla, mitä yhdeksän kymmenesosaa meidän bolshevistisen edustajaryhmämme jäsenistä sanoi: me tiedämme, mitä on sota, ja näemme, että nyt, kun olemme saaneet tämän lyhyen hengähdystauon, tämä tauko on plussa sairaa armeijamme tervehtymisessä. Ja yhdeksän kymmenesosaa talonpojista jokaisessa talonpoikaiskokouksessa sanoo sen, minkä jokainen asiasta kiinnostunut tietää, me taas emme ole torjuneet emmekä torju ainoatakaan käytännöllistä ehdotusta, jos voimme jollakin tavoin auttaa.

Vallankumouksellisia korulauseita ja „yleistä” mieli-pidettä vastaan suuntautuvan politiikan ansiosta me

saimme tilaisuuden hengähtää, vaikkei sitä kestäisikään kuin kaksitoista päivää. Kun Kamkov ja vasemmistoeserriät mielistelevät teitä ja luovat keimailevia silmäyksiä, niin he toisaalta keimailevat teille ja toisaalta antavat kadettien ymmärtää: lukekaa tämä meidän ansioksemme, olemmehan hengessä mukanne. (Ääni salista: „Valhetta”.) Ja kun eräs eserrien edustaja, eikä hän tainnut olla pelkästään vasemmistolainen, vaan ultra-vasemmistolainen, maksimalisti, kun tämä henkilö puhui korulauseista, hän sanoi, että korupuhetta on kaikki se, mikä koskee kunniaa. (Ääni: „Oikein”.) No tietysti oikeiston leiristä huudetaan „oikein”; tämä huudahdus on minusta mieluisempi kuin huuto „valhetta”, vaikka sekään ei tee minuun minkäänlaista vaikutusta. Jos olisin syyttänyt heitä korupuheista enkä olisi esittänyt mitään selviä ja täsmällisiä todisteita, mutta minähän esitin kaksi esimerkkiä, eivätkä ne ole tuulesta temmattuja, vaan elävästä elämästä otettuja.

Muistakaapa, eivätkö eserrien edustajat ole jo ennenkin joutuneet samanlaiseen tilanteeseen, kun he vuonna 1907 antoivat Stolypinille kirjallisen sitoumuksensa, jossa lupasivat palvella monarkki Nikolai II uskollisesti ja vilpittömästi? Luulen oppineeni yhtä ja toista pitkien vallankumousvuosien kuluessa, ja kun minua herjataan petturuudesta, niin sanon: aluksi pitää perehtyä historiaan. Jos me olemme tahtoneet kääntää historian kulkua — osoittautuinkin, että me olemme kääntyneet, mutta historia ei ole kääntynyt, — niin voitte tuomita meitä. Historiaan eivät puheet tehoa, ja historia näyttää, että me olimme oikeassa johdattaessamme työväenjärjestöt vuoden 1917 Suureen Lokakuun vallankumoukseen, mutta vain sen ansiosta, että pysyimme korupuheita korkeammalla ja kykenimme näkemään tosiasiat, ottamaan oppia niistä, ja kun nyt, maaliskuun 14—15 pnä, selvisi, että jos olisimme sotineet, niin olisimme sillä auttaneet imperialismia, olisimme antaneet kuoliniskun liikennelaitokselle ja menettäneet Pietarin, — me havaitsemme, että sanojen syyttäminen ja pahvimiekalla huitominen on hyödytöntä. Mutta kun Kamkov tulee luokseni ja kysyy: „kestääkö tämä hengähdystauko pitkäänkin?” ei siihen voida vastata, koska ei ole ollut objektiivista vallankumouksellista maailmantilannetta. Taantumus ei voi pitää nyt pitkää taukoa, koska objektiivinen tilanne on kaikkialla vallankumouksellinen, koska työväenjoukot ovat

kaikkialla kuohuksissa, niiden kärsivällisyys on loppumaisillaan, ja sota on syössyt ne nääntymyksen partaalle. Tämä on tosiasia. Tästä tosiasiasta ei päästä yli eikä ympäri, ja siksi todistelin teille, että oli ajanjakso, jolloin vallankumous kulki eteenpäin ja me marssimme edellä, ja meidän jäljessämme hyppelivät kukkopoikina vasemmistoeserrät. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Mutta nyt on koittanut aika, jolloin on peräännyttävä musertavan ylivoiman edessä. Tämä on täysin konkreettinen tilannekuva. Siihen ei kukaan voi vastata minulle mitään. Historiallisen analyysin täytyy vahvistaa se. Volostinkokouksesta meidän marxilaisemme, miltei marxilainen Martov kyllä pitää porua; hän pitää porua sen johdosta, että sanomalehtiä on lakkautettu; hän kehaisee, että sorretut ja vääryyttä kärsineet sanomalehdet on lakkautettu sen takia, että ne auttavat kukistamaan Neuvostovaltaa, hän pitää porua... Tästä hän ei vaikene. Tällaisia asioita hän tarjoilee teille, mutta yritys vastata minun suoraan esittämäni historialliseen kysymykseen, onko totta vai ei, että me olemme lokakuusta lähtien kulkeneet eteenpäin riemumarssissa vai ei... (Ä n i ä o i k e a l t a: „Ei ole”.) Te sanotte, että „ei ole”, mutta nämä kaikki sanovat että „on”. Minä kysyn: entä voimmeko me nyt lähteä voitokkaassa marssissa hyökkäykseen maailmanimperialismia vastaan? Emme voi, ja kaikki tietävät sen. Kun nämä sanat, suorasukaiset ja selvät sanat lausutaan päin kasvoja, jotta ihmiset opettelisivat vallankumouksen taitoa — vallankumous on syvälinen, vaikea ja monimutkainen tiede, — jotta sekä työläiset että talonpojat, jotka vallankumousta tekevät, oppisivat, niin viholliset kirkuvat: pelkurit, kavaltajat, hylkäsivät lippunsa, koettavat selviytyä kaikesta puheilla, huitovat käsillään. Ei. Sellaisia korulauseilla ratsastavia vallankumousmiehiä on nähty paljon vallankumousten historiassa, eikä heistä ole jäänyt jäljelle muuta kuin löyhkää ja savua. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit, toinen esimerkki, jonka esitin, oli Saksa, Napoleonin kukistama Saksa, sama Saksa, joka oli saanut kokea nöyryyttäviä rauhansopimuksia ja niiden lomassa sotia. Minulta kysytään: aiommeko kauankin noudattaa sopimuksia? Jos kolmivuotias lapsukainen kysyisi minulta: aiotteko te noudattaa sopimusta vai ette? — niin se olisi sekä herttaista että naiivia. Mutta kun täysikasvuinen Kamkov vasemmistoeserrien puolueesta kyselee sitä, niin

tiedän, että vain harvat täysi-ikäiset työläiset ja talonpojat uskovat naiiviuteen, mutta enemmistö sanoo: „Älkää teeskennelkö”. Sillä mainitsemani historiallinen esimerkki puhuu selvääkin selvemmin, että armeijansa menettäneiden kansojen vapaussodat — sellaistaahan on sattunut useammin kuin kerran — kansojen, jotka ovat joutuneet niin ahtaalle, että ovat menettäneet kaiken maan, jotka ovat joutuneet niin ahtaalle, että niiden on ollut pakko koota omasta keskuudestaan apujoukkoja valloittajalle tämän uusia valloitusretkiä varten — sitä ei voida pyyhkiä pois historiasta, ettekä tekään pysty sitä mitenkään tekemään. Mutta kun vasemmistoeserrä Kamkov väittäessään minua vastaan sanoo, kuten huomasin pikakirjoituspöytäkirjasta: „käytiinhän Espanjassa vallankumouksellisia sotia”, niin sillä hän vain vahvistaa sen, mitä minä olen sanonut, sillä hän lyö itseään. Juuri Espanjasta ja Saksasta saammekin vahvistuksen esimerkilleni, että on kerrassaan lapsellista yrittää ratkoa kysymystä valloitusotien historiallisesta kaudesta sellaisin perustein kuin „aioteko noudattaa sopimusta, ja milloin te rikotte sen, milloin joudutte kiikkiin...” Historia näet selittää, että jokainen sopimus on aina seuraus taistelun keskeytymisestä ja voimasuhteiden muuttumisesta, että on ollut rauhansopimuksia, jotka ovat rauenneet muutaman päivän kuluttua, että on ollut rauhansopimuksia, jotka ovat rauenneet kuukauden kuluttua, ja on ollut monien vuosien pituisia ajanjaksoja, joiden kuluessa Saksa ja Espanja ovat solmineet rauhan ja rikkoneet sen muutamaa kuukautta myöhemmin, rikkoneet useaan kertaan, ja kansat ovat oppineet lukuisissa sodissa käsittämään, mitä sodan käyminen on. Kun Napoleon johti saksalaisia sotajoukkoja kuristamaan toisia kansoja, hän silloin opetti niille vallankumouksellisen sodan taitoa. Sellaista on ollut historian kulku.

Siksi sanon teille, toverit, että olen syvästi vakuuttunut siitä, että bolshevistisen edustajaryhmämme yhdeksän kymmenesosan hyväksymän päätöksen hyväksyy myös yhdeksän kymmenesosaa kaikista Venäjän valveutuneista työtätekevistä työläisistä ja talonpojista. (Suosionosoituksia.)

Meillä on keino tarkistaa, olenko minä puhunut totta vai erehdynkö, sillä te matkustatte kotiseuduillenne ja jokainen teistä kertoo kaikesta paikallisille Neuvostoille ja kaik-

kialla tullaan tekemään paikallisia päätöksiä. Lopuksi sanon vielä: älkää antako provosoida itseänne. Porvaristo tietää mitä tekee, se tietää, miksi porvaristo riemuitsi Pihkovassa, miksi se, tuo Vinnitshenkojen, ukrainalaisten Kerenskien, Tseretelien ja Tshernovien porvaristo riemuitsi muutamia päiviä sitten Odessassa. Se riemuitsi, koska se käsitti mainiosti, minkä suunnattoman diplomaattisen virheen ajankohtaan nähden Neuvostovalta teki yrittäessään käydä sotaan sairaan pakenevan armeijan voimin. Yllyttäessään sotaan porvaristo houkuttelee teitä ansaan. Toisinaan on pakko perääntyäkin eikä vain hyökätä. Sen tietää jok'ikinen sotamies. Käsittäkää, että porvaristo houkuttelee sekä teitä että meitä ansaan. Käsittäkää te, että koko porvaristo ja kaikki sen tahalliset ja tahattomat apurit valmistelevat tuota ansaa. Te kykenette kestämään raskaimmatkin tappiot ja säilyttämään vaikeimmatkin asemat ja voitatte perääntyessänne aikaa. Aika työskentelee meidän puolestamme. Ahmittuaan itsensä täpötäyteen imperialismi halkeaa, ja sen uumenista kasvaa uusi jättiläinen; se kasvaa hitaammin kuin me toivomme, mutta se kasvaa, se tulee avuksemme, ja kun näemme sen aloittavan ensimmäisen iskunsa, silloin sanomme: perääntymisen kausi on päättynyt, alkaa yleismaailmallisen hyökkäyksen kausi ja sosialistisen maailmanvallankumouksen voiton kausi. (Myrskyisiä, kauankestäviä suosionsoituksia.)

„Pravda” № 49,
maaliskuun 19 pnä 1918

Julkaistaan pikakirjoituspöytäkirjasta,
joka on tarkastettu „Pravda” lehden
tekstin mukaan

PÄÄTÖSLAUSELMA BRESTIN SOPIMUKSEN RATIFIOINNISTA

Edustajakokous vahvistaa (ratifioi) rauhansopimuksen, jonka edustajamme ovat solmineet Brest-Litovskissa maaliskuun 3 päivänä 1918.

Edustajakokous toteaa, että Toimeenpaneva Keskuskomitea ja Kansankomissaarien Neuvosto ovat menetelleet oikein päättäessään solmia kyseessä olevan, tavattoman raskaan, väkivaltaisen ja nöyryyttävän rauhan, koska meillä ei ole armeijaa, koska sota on ehdyttänyt kansan viimeisetkin voimat ja koska porvaristo ja porvarillinen sivistyneistö eivät ole antaneet tukea kansan toimille, vaan ovat pyrkineet ajamaan niiden varjolla itsekkäitä luokka-etujaan.

Samoin edustajakokous toteaa rauhanneuvotteluja käyneen valtuuskunnan menetelleen ehdottomasti oikein, kun se kieltäytyi käsittelemästä yksityiskohtaisesti Saksan esittämiä rauhannehtoja, sillä nämä ehdot on tyrkytetty meille selvää uhkavaatimusta ja peittelemätöntä väkivaltaa käyttäen.

Edustajakokous asettaa mitä määrätietoisimmin kaikille työläisille, sotilaille ja talonpojille, kaikille työtätekeville ja sorretuille joukoille nykyhetken tärkeimmän ja lykkäystä sietämättömän tehtävän — on kohotettava työtätekevien kuria ja itsekuria, luotava kaikkialla vahvoja ja joustavasti toimivia järjestöjä, jotka hoitavat, mikäli mahdollista, koko tuotantoa ja kaikkea tuotteiden jakelua, on taisteltava armotta sitä kaaosta, sekasortoa ja talouden rappioitumista vastaan, mikä on äärimmäisen uuvuttavan sodan seurauksena ollut historiallisesti väistämätöntä, mutta mikä on samalla pahimpana vastuksena sosialismin lopullisen voiton ja sosialistisen yhteiskunnan perustusten lujittamisen tiellä.

Nyt, lokakuun kumouksen jälkeen, sen jälkeen kun porvariston poliittinen valta Venäjällä on kukistettu, kun olemme

purkaneet ja saattaneet julkisuuteen kaikki imperialistien salaiset sopimukset, sen jälkeen kun olemme mitätöineet ulkomaiset lainat, kun työläisten ja talonpoikain hallitus on tarjonnut oikeudenmukaista rauhaa poikkeuksetta kaikille kansoille — kaiken sen jälkeen Venäjällä on imperialistisen sodan puristuksesta irtaannuttuaan oikeus julistaa, että se ei osallistu vieraiden maiden ryöstöön eikä orjuutukseen.

Tästä lähin Venäjän Federatiivinen Neuvostotasavalta tuomitsee yksimielisesti ryöstösodat sekä katsoo oikeudekseen ja velvollisuudekseen puolustaa sosialistista isänmaata kaikilta mahdollisilta hyökkäyksiltä, tulkootpa ne minkä imperialistisen valtion taholta hyvänsä.

Edustajakokous toteaa senvuoksi, että kaikkien työtä-tekevien joukkojen ehdottomana velvollisuutena on jännittää kaikki voimat maamme puolustuskunnan palauttamiseksi ja tehostamiseksi, sen sotilaallisen mahdin palauttamiseksi sosialistisen miliisilaitoksen ja kaikille kumpaankin sukupuoleen kuuluville varhaisnuorille ja täysi-ikäisille kansalaisille annettavan yleisen sotilaallisen opetuksen ja koulutuksen pohjalla.

Edustajakokous lausuu julki horjumattoman varmuutensa siitä, että Neuvostovalta, joka on uskollisesti täyttänyt kaikki kansainvälisen solidaarisuuden velvoitukset, joita kaikkien maiden työläisten taistelu sosialismin puolesta ja pääoman ikeen hävittämiseksi sille asettaa, tulee edelleenkin tekemään kaiken voitavansa edistääkseen kansainvälistä sosialistista liikettä, varmistaakseen ja lyhentääkseen sitä tietä, joka johtaa ihmiskunnan vapautukseen pääoman ikeestä ja palkkaorjuudesta, sosialistisen yhteiskunnan luomiseen ja kestäväan, oikeudenmukaiseen rauhaan kansojen välillä.

Edustajakokous on syvästi vakuuttunut, että työväen maailmanvallankumous on jo lähellä ja että sosialistisen proletariaatin täydellinen voitto on taattu siitä huolimatta, vaikka kaikkien maiden imperialistit ovatkin valmiit turvautumaan petomaisimpiinkin keinoihin sosialistisen liikkeen tukahduttamiseksi.

HUOMAUTUS „VASEMMISTOKOMMUNISTIEN” KÄYTÖKSESTÄ

Eräät itseään „vasemmistokommunisteiksi” nimittävät toverit ovat Brestin rauhan solmimisen jälkeen ruvenneet „oppositioon” puolueitamme vastaan, ja sen johdosta heidän toimintansa on yhä suuremmassa määrin muuttumassa kerrassaan epälojalisiksi ja sietämättömäksi puoluekurin rikkomiseksi.

Tov. Buharin kieltäytyi ottamasta vastaan Keskuskomitean jäsenen tointa, johon puolueen edustajakokous hänet nimitti.

Toverit Smirnov, Obolenski ja Jakovleva erosivat hoitamistaan kansankomissaarien ja Korkeimman kansantalousneuvoston kansliapäällikön toimista.

Tuollaiset teot ovat kerrassaan epälojalisia, epätoverillisia ja puoluekurin vastaisia, ja tuollainen käytös on ollut ja pysyy edellämainittujen tovereiden ottamana *kahtiajakautumiseen johtavana askelena...**

*Kirjoitettu maaliskuun
jälkipuoliskolla v. 1918*

*Julkaistu ensi kerran v. 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

---

* Tässä käsikirjoitus katkeaa. *Toim.*

ARTIKKELIN
„NEUVOSTOVALLAN LÄHIMMÄT TEHTÄVÄT”
ALKUPERÄINEN HAHMOTELMA ⁷⁰

PIKAKIRJOITE

X LUKU

...*Neuvostolehdistö omistaa ylettömän runsaasti palstatilaa ja huomiota niille poliittisille pikkuseikoille, niille poliittisen johdon henkilökysymyksille, joilla kaikkien maiden kapitalistit ovat pyrkineet vetämään kansanjoukkojen huomion pois niiden elämän tositärkeistä ja syvällisistä perusongelmista. Tässä suhteessa meidän on vielä ratkaistava miltei uudelleen tehtävä, jonka ratkaisemiseksi on olemassa kaikki aineelliset edellytykset, puuttuu vain, että tajuttaisiin tämän tehtävän tarpeellisuus, puuttuu valmeutta ratkaista se. Tehtävänä on nimittäin muuttaa lehdistö nykyisestä etupäässä poliittisten uutisten tiedotusvälineestä väestöjoukkojen taloudellisen kasvatuksen vakavaksi välikappaleeksi. On päästävä siihen ja me pääsemme siihen, että neuvostokansan laajoja joukkoja palveleva lehdistö omistaa vähemmän palstatilaa poliittisen johtoportaan henkilökysymyksille tai niille yleisen tärkeysjärjestyksen loppupäähän kuuluville poliittisille toimenpiteille, jotka muodostavat kaikkien poliittisten virastojen tavanomaisen rutiininyön sisällön. Ensi sijalle lehdistön tulee sitä vastoin asettaa työn kysymykset ja käsitellä niitä välittömästi käytännön näkökulmasta. Lehdistön pitää muodostua työkommuunin äänenkannattajaksi siinä mielessä, että se saattaa julkisuuteen juuri niitä asioita, joita kapitalististen tuotantolaitosten johtajat yrittivät salata joukoilta. Kapitalistille hänen tuotantolaitoksensa sisäinen organisaatio merkitsi jotain sellaista, mitä liikesalaisuutena varjeltiin sivullisten silmältä, se oli jotain sellaista, missä haluttiin

* Pikakirjoitteen alkuosa ei ole säilynyt. *Toim.*

todennäköisesti olla kaikkivaltiaita ja yksinvaltiaita, olla suojassa arvostelulta ja sivullisten sekaantumiselta, samoin kuin sivullisten silmältäkin. Neuvostovalta sitä vastoin pitää juuri työn järjestelyä erillisissä suurtuotantolaitoksissa ja erillisissä kyläyhteisöissä koko yhteiskuntaelämän tärkeimpänä, perustavaa laatua olevana ja päivänpolttavana kysymyksenä. Meidän ensimmäisenä ja tärkeimpänä välikappaleenamme työtätekevien itsekurin kohottamisessa ja kapitalistisen yhteiskunnan vanhojen, mihinkään kelpaamattomien työmenetelmien tai työnkarttamismenetelmien hylkäämisessä — tänä tärkeimpänä välikappaleena tulee olla lehdistön, joka paljastaa jokaisen työkommuunin taloudellisessa toiminnassa ilmenevät puutteet, tuomitsee säälimättä nuo puutteet, puhkaisee peittelemättä kaikki talouselämämme mätäpaiseet ja vetoaa siten työtätekevien yleiseen mielipiteeseen näiden mätäpaiseiden parantamiseksi. Olkoon meillä kymmenen kertaa vähemmän sanomalehtiaineistoa (ehkä olisi hyvä, jos sitä olisi sata kertaa vähemmän), sanomalehtiaineistoa, joka on omistettu niin sanotuille päivänpolttaville kysymyksille, mutta levitettäköön meillä sadointuhansin ja miljoonin kappalein niitä lehtiä, jotka tekevät koko väestölle selkoa esimerkillisestä tuotannon järjestelystä niissä harvoissa valtion työkommuuneissa, jotka ovat päässeet edelle toisista. Jokainen tehdas, jokainen artteli ja maanviljelystalous, jokainen kyläkunta, joka siirtyy uuteen maanviljelysmenetelmään ja soveltaa maan sosialisointilakia, on nyt Neuvostovallan demokraattisten perusteiden kannalta katsoen itsenäinen kommuuni, jolla on oma sisäinen työorganisaationsa. Työtätekevien itsekurin lujittaminen jokaisessa näistä kommuuneista, heidän taitonsa tottua työskentelemään johtotehtävissä olevien specialistien kanssa, vaikka nämä kuuluisivatkin porvarilliseen sivistyneistöön, heidän saavuttamansa käytännölliset tulokset työn tuottavuuden kohottamisessa, ihmistyön säästeliäässä käytössä, tuotteiden varjelemisessa siltä ennenkuulumattomalta anastukselta, josta me kärsimme nykyään tavattomasti — tämän kaiken pitää olla neuvostolehdistömme perusaineiston sisältönä. Sitä tietä me voimme ja meidän täytyy päästä siihen, että esimerkin voima muodostuu ensi kädessä moraaliseksi ja sitten myös pakolliseksi työn järjestämisen malliohjeeksi uudella Neuvosto-Venäjällä.

Kapitalistisessa yhteiskunnassa on tehty useitakin yrityksiä työkommuunien järjestämiseksi sellaisten henkilöiden taholta, jotka uskoivat kykenevänsä todistamaan ihmiskunnalle sosialismin paremmuuden rauhallisesti ja kivuttomasti ja turvaamaan sen käytäntöönottamisen. Vallankumouksellisten marxilaisten keskuudessa tuollainen katsantokanta ja tuollaiset toimintamenetelmät herättävät täysin oikeutettua ivanaurua, sillä olisihan todella aivan tyhjää haaveilua koettaa saada kapitalistisen orjuuden oloissa aikaan joitain perusteellisia muutoksia irrallisten kokeilujen avulla. Käytännössä se johtaisi vain joko elinkelvottomien yritysten syntymiseen tahi sitten näiden yritysten muuttumiseen pikkukapitalistien yhdistyksiksi.

Tämä tapa suhtautua ivallisesti ja ylimielisesti esimerkin arvoon laajamittaisessa kansantaloudessa tulee joskus nytkin esille eräiden henkilöiden käytöksessä, koska he eivät ole harkinneet sitä perinpohjaista muutosta, joka on tapahtunut sen jälkeen, kun proletariaatti valtasi poliittisen vallan. Nyt, kun maa on lakannut olemasta yksityisomaisuutta, kun tehtaat ja tuotantolaitokset ovat jo miltei lakanneet olemasta yksityisomaisuutta ja epäilemättä lakkaavat kokonaan olemasta sitä aivan lähitulevaisuudessa — (siihen tarvittavien dekreettien antaminen ei tuota Neuvostovallalle sen nykyisessä asemassa kerrassaan mitään vaikeuksia) — nyt työkommuunin esimerkin arvo on suunnattomasti kasvanut, koska työkommuuni ratkaisee organisatoriset tehtävät paremmin kuin mikään muu työnjärjestelymenetelmä. Meidän on nimenomaan nyt huolehdittava siitä, että se tavattoman arvokas ja laaja aineisto, joka meillä on olemassa eri kaupungeissa, tuotantolaitoksissa ja kyläyhteisöissä uuden tuotannonjärjestelyn alalla saadun kokemuksen muodossa, että tämä kokemus tulisi laajojen joukkojen omaisuudeksi.

Me olemme yhä vieläkin porvariston vanhan yleisen mielipiteen huomattavan painostuksen alaisina. Jos katsoo sanomalehtiämme, niin on helppo havaita, kuinka ylettömän paljon me vielä annamme niissä palstatilaa porvariston asettamille kysymyksille, joilla se tahtoo vetää työtätekevien huomion pois sosialistisen uudestijärjestelyn konkreettisista käytännön tehtävistä. Meidän täytyy muuttaa ja me muutamme lehdistön sensaatioiden kuuluttajasta, tavallisesta poliittisten uutisten tiedotusvälineestä ja porvariston

valheita vastaan käytävän taistelun välineestä joukkojen taloudellisen uudestikasvatuksen välikappaleeksi, jonka tehtävänä on kertoa joukoille siitä, miten työnteko pitää järjestää uudella tavalla. Ne tuotantolaitokset tai kyläyhteisöt, joihin mitkään kehotukset ja vaatimukset itsekurin palauttamisesta sekä työn tuottavuuden kohottamisesta eivät tehoa, joutuvat sosialististen puolueiden esityksestä mustalle taululle ja ne joko siirretään sairaiden tuotantolaitosten ryhmään, jolloin niiden suhteen on ryhdyttävä tervehdyttämistoimenpiteisiin erikoisten määräyksien ja säädöksien mukaisesti, tahi sitten rankaistujen tuotantolaitosten ryhmään, jotka määrätään suljettaviksi ja niiden toimintaan osallistuneet saatetaan edesvastuuseen kansanoikeudessa. Julkisuusperiaatteen voimaansaattaminen tällä alalla tulee jo sinänsä merkitsemään suunnattoman suurta uudistusta ja on omiaan saamaan laajat kansanjoukot mukaan ratkomaan itsenäisesti näitä kysymyksiä, jotka koskevat kaikkein läheisimmin joukkoja. Tähän saakka on tässä suhteessa onnistuttu tekemään näin vähän juuri sen takia, että se, mitä erillisissä tuotantolaitoksissa, erillisissä yhteisöissä on pidetty salassa julkisuudelta, pysyy entiseen tapaan salaisuutena. Sellainen tilanne oli täysin ymmärrettävä kapitalismin vallitessa, mutta se on kerrassaan nurinkurinen ja mieletön yhteiskunnassa, joka haluaa toteuttaa sosialismin. Esimerkin vaikutusvoima, joka ei voinut tulla esiin kapitalistisessa yhteiskunnassa, saa suunnattoman suuren merkityksen yhteiskunnassa, joka on lakkauttanut maan ja tehtaiden yksityisomistuksen — ei ainoastaan siksi, että täällä tullaan ehkä seuraamaan hyvää esimerkkiä, vaan myös siksi, että paras tuotannon järjestelyn esimerkki tuo kiertämättä tullessaan helpotusta työhön ja lisäystä kuluksen määrään niille, jotka ovat ottaneet käytäntöön tämän parannetun järjestelyn. Käsitellessämme tässä kysymystä lehdistön merkityksestä talouselämän uudestijärjestelyn sekä joukkojen uudestikasvatuksen välikappaleena meidän on kosketeltava myös kysymystä lehdistön merkityksestä kilpailun järjestämisessä.

Kilpailun järjestämisellä tulee olla näkyvä sijansa talouselämän alaan kuuluvien Neuvostovallan tehtävien joukossa. Porvarilliset taloustieteilijät ovat sosialismia arvostellessaan lausuneet useita kertoja julki ajatuksen, että sosialistit muka kieltävät kilpailun merkityksen tai eivät

anna sille sijaa järjestelmässään tai, kuten he sanovat, yhteiskuntajärjestelmänsä suunnitelmassa. Ei maksa puhuakaan, kuinka tolkuton on tuo syytös, jonka sosialistinen lehdistö on jo moneen kertaan kumonnut. Porvarilliset taloustieteilijät ovat, kuten aina ennenkin, sotkeneet keskenään kysymyksen kapitalistisen yhteiskunnan erikoisuuksista ja kysymyksen muunlaisesta kilpailun järjestämisen muodosta. Sosialistien hyökkäilyt eivät milloinkaan ole kohdistuneet kilpailuun sinänsä, vaan ainoastaan kapitalistiseen kilpailuun. Tämä viimeksi mainittu on erikoista kapitalistiselle yhteiskunnalle ominaista kilpailua, joka ilmenee erillisten tuottajain taisteluna leivästä ja vaikutusvallasta, paikasta markkinoilla. Se, että hävitetään kapitalistinen kilpailu, joka on pelkkää tuottajain välistä taistelua markkinoista, ei vähimmässäkään määrin merkitse kilpailun hävittämistä,— päinvastoin, juuri tavaratuotannon ja kapitalismin hävittäminen avaa mahdollisuudet kilpailun järjestämiselle sen inhimillisissä eikä petomaisissa muodoissa. Juuri nykyaikana, niiden poliittisen vallan perusteiden vallitessa, jotka Neuvostotasavalta on luonut Venäjällä, niiden taloudellisten ominaisuuksien vallitessa, jotka luonnehtivat Venäjää, sen äärettömiä alueita ja olosuhteiden suunnatonta moninaisuutta, juuri nyt tulee sosialistisille periaatteille rakentuvan kilpailun muodostua meillä erääksi tärkeimmistä ja kiitollisimmista yhteiskunnan uudestijärjestelyn tehtävistä.

Me olemme demokraattisen sentralismin kannalla. Ja pitää käsittää selvästi, kuinka suuresti demokraattinen sentralismi eroaa toisaalta byrokraattisesta sentralismista ja toisaalta anarkismista. Sentralismin vastustajat vetävät alituisesti etualalle autonomian ja valtioliiton varokeinoina sentralismin sattumanvaraisuuksia vastaan. Todellisuudessa demokraattinen sentralismi ei vähimmässäkään määrin sulje pois autonomiaa, vaan päinvastoin pitää sitä välttämättömänä. Todellisuudessa ei edes valtioliitto, jos se on toteutettu taloudelliselta kannalta katsoen järkevissä puitteissa, jos se perustuu oleellisiin kansallisiin eroavuuksiin, jotka tekevät tietyn valtiollisen eristyneisyyden todella välttämättömäksi,— ei edes valtioliitto ole lainkaan ristiriidassa demokraattisen sentralismin kanssa. Hyvin usein valtioliitto on todella demokraattisen järjestelmän ja sitä suuremmalla syyllä neuvostovaltiojärjestelmän oloissa vain

siirtymisvaihe tiellä todella demokraattiseen sentralismiin. Venäjän Neuvostotasavallan esimerkki osoittaa meille erikoisen havainnollisesti sen, että valtioliitto, jota toteutamme ja jota tulemme toteuttamaan, muodostuu juuri nyt kaikkein varmimmaksi toimenpiteeksi, joka edistää Venäjän eri kansallisuuksien lujaa yhdistämistä yhtenäiseksi demokraattiseksi sentralisoiduksi Neuvostovaltioksi.

Samoin kuin demokraattinen sentralismi ei lainkaan sulje pois autonomiaa eikä valtioliittoa, samoin se ei millään tavoin sulje pois, vaan päinvastoin edellyttää, että valtakunnan eri paikkakunnilla ja jopa erillisillä yhteisöillä on mitä täydellisin vapaus yhtä hyvin valtiollisen, yhteiskunnallisen kuin taloudellisenkin elämän erilaisten muotojen kehittämiseen. Mikään ei ole sen erheellisempää kuin demokraattisen sentralismin sekoittaminen byrokratismiin ja kaavamaisuuteen. Meidän tehtävämme on nyt toteuttaa nimenomaan demokraattista sentralismia talousalalla, huolehtia ehdottomasta joustavuudesta ja yhdenmukaisuudesta erilaisten taloudellisten laitosten, kuten rautateiden, postin, lennätinlaitoksen ynnä muiden liikennevälineiden j.n.e. toiminnassa, mutta samaan aikaan todella kansanvaltaisesti ymmärrettynä sentralismi edellyttää historian ensimmäisen kerran luomaa mahdollisuutta kehittää kaikkinaisesti ja esteettömästi ei ainoastaan paikallisia erikoisuuksia, vaan myös paikallista aloitteellisuutta, paikallista iniciatiivivia, se edellyttää yhteiseen päämäärään johtavien kulkuteiden, -tapojen ja -keinojen moninaisuutta. Sen vuoksi kilpailun järjestämisen tehtävässä on kaksi puolta: toisaalta se vaatii demokraattisen sentralismin toteuttamista sellaisena kuin edellä on esitetty ja toisaalta se merkitsee mahdollisuutta löytää mitä parhain, mitä säästeliäin tie Venäjän talousjärjestelmän uudestirakentamiseen. Yleensä puhuen, se tie ei ole tuntematon. Se on siirtymistä koneteollisuuden pohjalla rakennettuun suurtalouteen, siirtymistä sosialismiin. Mutta tämän siirtymisen konkreettiset ehdot ja muodot tulevat kiertämättä olemaan ja niiden täytyy olla hyvin moninaisia niistä olosuhteista riippuen, joiden vallitessa sosialismin luomiseen suunnattu liike alkaa. Sekä paikalliset erikoisuudet että talousmuotojen erilaisuus, sekä elämäntavat, väestön valmiusaste että tämän tai tuon suunnitelman toteuttamiseksi tehdyt yritykset — kaikki tämä tulee heijastumaan sen tien omalaatuisuudessa, jota

kulkien tämä tai tuo valtion työkommuuni siirtyy sosialismiin. Mitä runsaammin tällaista monipuolisuutta tulee ilmenemään — tietenkin edellyttäen, ettei se muutu pelkäksi omalaatuisuuden tavoitteluksi — sitä varmemmin ja nopeammin me voimme turvata sekä demokraattisen sentralismin saavuttamisen että sosialistisen talouden rakentamisen. Meidän tehtäväksemme jää nyt vain järjestää kilpailu, s.o. huolehtia julkisuusperiaatteen toteuttamisesta, mikä antaa valtion kaikille yhteisöille mahdollisuuden tutustua taloudellisen kehityksen kulkuun eri paikkakunnilla; toiseksi, huolehtia siitä, että voidaan vertailla keskenään niitä tuloksia, joita yhdessä tai toisessa valtion kommuunissa on saavutettu kuljettaessa sosialismia kohti; kolmanneksi, huolehtia siitä, että jossain yhteisössä suoritettu kokeilu voidaan käytännössä toistaa muissakin yhteisöissä; huolehtia siitä, että olisi mahdollista vaihtaa niitä aineellisia voimia — ja ihmisvoimia — jotka ovat osoittautuneet parhaiksi tietyllä kansantalouden tai valtionhallinnan alalla. Kapitalistisen järjestelmän puristamina me emme voi tällä hetkellä kuvitellakaan tarkoin, kuinka suunnattomia voimia piilee työätekevissä joukoissa, suuren valtion moninaisissa työkommuuneissa, sivistyneistön piireissä, jotka ovat tähän saakka toimineet kapitalistien tahdon elottomina ja sanattomina täytöntöönpanijoina, millaisia voimia niissä piilee ja voi tulla ilmi sosialistisen yhteiskuntajärjestyksen vallitessa. Meidän tehtävänämme on vain raivata tietä kaikille näille voimille. Ja jos me ryhdymme järjestämään kilpailua siltä pohjalta, että se on meidän valtiollinen tehtävämme, niin — edellyttäen, että noudatetaan neuvostovaltiojärjestyksen periaatteita, edellyttäen, että hävitetään yksityinen omistusoikeus maahan, tehtäisiin j.n.e.— niin silloin tulosten täytyy ehdottomasti tulla näkyviin ja viitoittaa meille rakennustyön tulevat muodot.

XI LUKU

Alussa mainitsemassani Neuvostojen ylimääräisen edustajakokouksen päätöslauselmassa puhutaan muun muassa vahvojen ja joustavasti toimivien järjestöjen luomisen tarpeellisuudesta *. Venäjällä toimivien neuvostolaitosten

* Ks. tätä osaa, s. 186. *Toim.*

samoin kuin taloudellisten yksikköjenkin järjestyneisyys on nykyään tavattoman kehnoa. Voidaan sanoa, että vallitsevana on suunnaton sekasorto.

Olisi kuitenkin väärin pitää tätä asiaintilaa pysähdyksen ja rappion tilana, romahduksena. Kun porvarillinen lehdistö päätyy sellaiseen arvioon, niin on ymmärrettävää, että kapitalistiluokan edut pakottavat ihmisiä katsomaan asioita sillä tavoin tai oikeammin pakottavat heidät tekeytymään sillä tavoin katsoviksi. Todellisuudessa ei kukaan, joka kykenee edes hiukankin tarkastelemaan asioita historian kannalta, epäile hetkeäkään sitä, että nykyinen sekasorron tila on ylimenovaihe, se on siirtymistä vanhasta uuteen, se on tämän uuden kasvamista. Siirtyminen vanhasta uuteen, jos se tapahtuu niin nopeasti kuin se on tapahtunut Venäjällä vuoden 1917 helmikuusta lähtien, edellyttää tietenkin sen suunnatonta hävittämistä, mikä yhteiskuntaelämässä on ränsistynyttä ja kuoleutunutta. Ja on selvää, että uuden etsiskelyt eivät voi heti johtaa niihin tarkasti määriteltymiin, vakiintuneisiin, melkein jähmettyneisiin ja luutuneisiin muotoihin, joiden muovautuminen tapahtui ennen vuosisatojen kuluessa ja jotka säilyivät vuosisatoja. Nykyiset neuvostolaitokset ja ne taloudelliset järjestöt, joita luonnehtii sellainen käsite kuin työväenvalvonta teollisuudessa,— nämä järjestöt ovat vielä sisäisen käymisen ja täydellisen vakiintumattomuuden tilassa. Näissä järjestöissä on luonnollisesti etualalla niin sanoakseni väittelypuoli eli kokouksissa puhuminen, samalla kun asiallinen puoli tahtoo jäädä taka-alalle. Toisin ei voi ollakaan, koska ei voi olla puhettakaan mistään vallankumouksellisista uudistuksista, ellei yhteiskunnan rakennustyöhön vedetä mukaan uusia kansankerroksia, ellei herätetä aktiiviseen toimintaan tähän saakka nukkuneita laajoja joukkoja. Loputtomat väittelyt ja loputon puhutlva kokouksissa — mistä porvarillinen lehdistö puhuu niin paljon ja niin kiukkuisesti — ovat yhteiskunnalliseen rakennustyöhön vielä täysin valmistumattomien joukkojen välttämätöntä siirtymistä — siirtymistä historiallisesta horrostilasta uuteen historialliseen luomistyöhön. Ei ole kerrassaan mitään pelättävää siinä, että tämä siirtyminen paikoittain viivästyy, eikä siinäkään, että joukkojen perehdyttäminen uuteen työhön ei suju niin nopeasti, kuin olisi toivottavaa siitä, joka on tottunut työskentelemään yksikseen eikä käsitä, mitä

merkitsee satojen, tuhansien ja miljoonien nostattaminen itsenäiseen poliittiseen elämään. Mutta kun me käsitämme tämän, on meidän käsitettävä sekin, että tässä suhteessa on tapahtumassa käänne. Niin kauan kuin neuvostolaitokset eivät olleet vielä levinneet yli koko Venäjän, niin kauan kuin maan sosialisointi ja tehtaiden kansallistaminen olivat vain poikkeuksia yleisestä säännöstä, niin kauan oli luonnollista, että kansantalouden yhteiskunnallinen johtaminenkaan ei vielä voinut päästä (jos tarkastellaan asiaa yleiskansallisessa mitassa) väittelyluontoista ennakkovalmisteluastetta, pohdinnan astetta, selvittelyastetta pitemmälle. Juuri nyt on tulossa käänne, neuvostolaitokset ovat levinneet ympäri Venäjää. Ne ovat levinneet Iso-Venäjältä valtaosaan Venäjän muita kansallisuuksia. Maan sosialisointi maaseudulla ja työväenvalvonta kaupungeissa ovat lakanneet olemasta poikkeustapauksia, niistä on päinvastoin tullut yleinen ilmiö.

Toisaalta maan äärimmäisen kriittinen ja jopa epätoivoinen tilanne siinä mielessä, että on turvattava edes alkeelliset toimeentulomahdollisuudet väestön enemmistölle, pelastettava se nälänhädältä,— nämä taloudelliset velvoitteet vaatimalla vaativat tiettyjen käytännöllisten tulosten saavuttamista. Maaseutu voisi tulla toimeen omalla viljallaan,— siitä ei ole epäilystä — mutta se voi tulla toimeen viljallaan vain siinä tapauksessa, että pannaan toimeen todella ehdottoman tarkka kaikkien viljavarastojen luettelointi ja jos kyetään jakamaan tuo vilja äärimmäistä säästeellisyyttä noudattaen koko väestön kesken. Oikeata jakelua varten kuitenkin tarvitaan kunnollisesti toimivaa kulkulaitosta. Mutta sota on aiheuttanut suurinta hävitystä juuri kulkulaitokselle. Ja kulkulaitoksen jälleenrakentamiseksi Venäjän kaltaisessa suunnattomien etäisyyksien maassa tarvitaan ennen kaikkea lujaa ja joustavaa organisaatiota ja ehkä todella miljoonia ihmisiä, jotka työskentelevät kellonkoneiston tarkkuudella. Nyt on koittanut juuri se käänteen hetki, jolloin meidän on, mitenkään keskeyttämättä joukkojen valmennusta osallistumaan yhteiskunnan kaikkien asioiden valtiolliseen ja taloudelliseen hallintaan, missään määrin estämättä joukkoja pohtimasta mitä seikka-peräisimmin uusia tehtäviä (vaan päinvastoin auttaen niitä kaikin tavoin tässä pohdinnassa, jotta ne kykenisivät itsenäisesti löytämään oikeat ratkaisut), tähän samaan aikaan

meidän on ryhdyttävä tiukasti erottamaan toisistaan demokraattisen toiminnan kaksi lajia: toisaalta väittelyt ja puhe-
tulva kokouksissa, toisaalta mitä ankarin vastuullisuus
täytäntöönpanotoimissa ja ehdottoman työteliäs, kurintun-
toinen, vapaaehtoinen ohjeiden ja määräysten täyttäminen,
mitkä ovat tarpeen, jotta talouskoneisto toimisi todella kuin
kello. Siihen ei voitu siirtyä suoraa päätä, olisi ollut
pedanttisuutta tai suorastaan ilkimielistä provokaatiota
vaatia sitä vielä joitakin kuukausia sitten. Yleensä puhuen,
tällaista uudistusta ei voida toteuttaa millään dekreetillä
eikä millään käskykirjeellä. Mutta nyt on koittanut aika,
jolloin nimenomaan tämän uudistuksen toteuttaminen on
kaiken vallankumouksellisen uudistustyömme keskeisin
tehtävä. Maaperä sille on nyt valmis, edellytykset sitä var-
ten ovat kypsyneet, nyt sitä ei saa enää lykätä tuonnem-
maksi, ei enää odottaa pitempään. Kun hiljattain käsiteltiin
kysymystä rautatielaitoksen reorganisoinnista ja oikealla
tavalla järjestämisestä, niin heräsi kysymys: missä määrin
yksilön määräysvalta (jota voitaisiin nimittää diktatuuri-
vallaksi) on sopusoinnussa yleensä demokraattisten järjes-
töjen ja varsinkin kollegisen hallintaperiaatteen kanssa
sekä sosialistisen neuvostojärjestöperiaatteen kanssa eri-
koisesti. Hyvin laajalle on epäilemättä levinnyt se mieli-
pide, ettei sanotunlaisesta yhdistämisestä muka voi olla
puhettakaan — mielipide, ettei yksilödiktatuurivalta muka
ole mitenkään sovitettavissa yhteen demokratismin, neu-
vostotyypin valtion eikä liioin hallinnan kollegisuuden-
kaan kanssa. Mikään ei ole erheellisempää kuin tällainen
mielipide.

Demokraattinen järjestöperiaate — siinä korkeimmassa
muodossaan, jonka vallitessa Neuvostot toteuttavat niitä
ehdotuksia ja vaatimuksia, joiden mukaan joukkojen on
osallistuttava aktiivisesti ei ainoastaan yleisten ohjeiden,
päätösten ja lakien käsittelyyn, ei ainoastaan niiden täytän-
töönpanon valvontaan, vaan myös välittömästi niiden täy-
täntöönpanoon — se merkitsee, että jokaiselle joukkojen
edustajalle, jokaiselle kansalaiselle on luotava sellaiset
olosuhteet, jotta hän voisi osallistua niin valtakunnan
lakien käsittelyyn, omien edustajiensa valintaan kuin myös
valtakunnan lakien toteuttamiseen käytännössä. Mutta tästä
ei suinkaan seuraa, että voitaisiin sallia vähäisintäkään
kaaosta tai vähäisintäkään epäjärjestystä sen suhteen, kuka

on kussakin erillisessä tapauksessa vastuunalainen tietyn tehtävän suorittamisesta, tiettyjen määräysten toteuttamisesta käytännössä, tietyn yhteistyöprosessin johtamisesta tietyn ajanjakson kuluessa. Joukoilla täytyy olla oikeus valita itselleen vastuuvelvollisia johtajia. Joukoilla täytyy olla oikeus erottaa heidät, joukoilla täytyy olla oikeus tietää ja tarkastaa jokainen pieninkin vaihe heidän toiminnassaan. Joukoilla täytyy olla oikeus esittää poikkeuksetta kaikkia työläisjäseniä omasta keskuudestaan johtotehtäviin. Mutta se ei lainkaan merkitse sitä, että kollektiivisen työn prosessi voisi jäädä ilman tiettyä johtoa, ilman tarkoin määriteltäviä johtajan vastuuta, ilman johtajan tahdon luomaa tiukkaa järjestystä. Eivät rautatiet eikä liikennelaitos, eivät suuret koneet eivätkä yleensä tuotantolaitokset voi toimia normaalisti, jos niistä puuttuu yhtenäistä tahtoa, joka liittyy kaikki työtätekevät yhdeksi kellonkoneiston tarkkuudella toimivaksi taloudelliseksi elimeksi. Sosialismi on koneellisen suurteollisuuden synnyttämä. Ja jos työtätekevät joukot, jotka toteuttavat sosialismia, eivät kykene järjestämään laitoksiaan niin, kuin koneellisen suurteollisuuden pitää toimia, niin silloin ei voi olla puhettakaan sosialismin toteuttamisesta. Sen vuoksi meidän on nykyisenä ajankohdana, kun Neuvostovalta ja proletariaatin diktatuuri ovat riittävästi lujittuneet, kun vastarintaa tekevän vihollisen, s.o. vastarintaa tekevien riistäjien peruslinjat on tarpeeksi hävitetty ja tehty vaarattomiksi, kun neuvostolaitokset ovat toiminnallaan riittävästi valmentaneet väestöjoukkoja osallistumaan itsenäisesti yhteiskuntaelämään sen kaikilla aloilla — tänä ajankohtana meidän vuoronperäisenä tehtävänä on tehdä mitä jyrkin ero yhtäältä väittelyiden ja puheiden pidon ja toisaalta johtajan kaikkien määräysten tinkimättömän täyttämisen välillä. Se merkitsee, että on erotettava tarpeellinen, hyödyllinen ja jokaisen Neuvoston varauksetta tunnustama joukkojen valmennustyö tietyn toimenpiteen suoritusta ja tuon toimenpiteen suorituksen valvontaa varten — erotettava tämä työ itse toimenpiteen suorituksesta. Joukot voivat nyt ottaa käsiinsä kaiken vallan — sen Neuvostot takaavat heille — ja lujittaa tuota valtaa. Ettei kuitenkaan syntyisi sitä monenvaltaisuutta eikä edesvastuuttomuutta, joista me saamme nyt kärsiä niin tavattomasti, on tarpeen että tietäisimme jokaisen täytäntöönpanotehtävän osalta täsmälleen, ketkä

vastuuvollisten johtajien toimeen valitut henkilöt kantavat vastuun yleensä koko talouselimistön toiminnasta. Sitä varten on tarpeen, että pantaisiin mahdollisimman usein, jos vain siihen on vähänkin tilaisuutta, valitut vastuuvolliset henkilöt johtamaan yksilöllisellä määräysvallalla koko taloudellista elimistöä kokonaisuudessaan. On välttämätöntä, että tämän yhden johtajan määräyksiä täytetään vapaaehtoisesti, on välttämätöntä, että siirrytään siitä väittelyiden, puheiden pidon, täytäntöönpanon ja — samaan aikaan myös — arvostelun, tarkastuksen ja erehdysten oikomisen sekamelskasta koneellistetun tuotantolaitoksen täsmällisen käynnin rytmiin. Tähän tavoitteeseen Venäjän työkommuunien valtaosa, työläis- ja talonpoikaisjoukkojen valtaosa on jo pääsemässä ja on jo päässytkin. Neuvostovallan tehtävänä on ryhtyä nyt alkavan käänteeseen tulkitsejäksi ja — sen välttämättömyyden laillistajaksi.

XII LUKU

Käytännöllisyyden ja asiallisuuden tunnus ei ole ollut kovinkaan suosittu vallankumousmiesten keskuudessa. Voidaanpa sanoa, että heidän keskuudessaan ei ollut toista vähemmän suosittua tunnusta. On täysin ymmärrettävää, että niin kauan kuin vallankumousmiesten tehtävänä oli vanhan kapitalistisen yhteiskunnan hävittäminen, heidän täytyi suhtautua tähän tunnukseseen torjuvasti ja ivallisesti. Sillä käytännössä tuon tunnuksen takaa kuului aina muodossa tai toisessa pyrkimys mukautua kapitalismiin tai pyrkimys heikentää proletariaatin rynnistystä kapitalismin perustuksia vastaan, heikentää vallankumouksellista taistelua kapitalismia vastaan. On täysin ymmärrettävää, miten on asian täytynyt muuttua perin pohjin sen jälkeen, kun proletariaatti otti vallan käsiinsä, sen jälkeen, kun tämä valta varmistettiin, sen jälkeen, kun ryhdyttiin luomaan laajassa mitassa uuden, s.o. sosialistisen yhteiskunnan perustuksia. Kuten edellä mainittiin, meillä ei nytkään ole oikeutta hellittää hivenenkään vertaa työtämme saadaksemme väestöjoukot vakuuttumaan aatteidemme oikeellisuudesta, eikä liioin työtämme riistäjien vastarinnan murta-miseksi. Mutta olemme jo tehneet tärkeimmän työn näiden kahden tehtävän täyttämiseksi. Nimenomaan käytännöllisyyden ja nimenomaan asiallisuuden tunnus on nyt

tärkein ja ensivuoroinen. Siitä seuraa, että porvarillisen sivistyneistön vetäminen mukaan työhön on nyt ensivuoroinen, ajankohtainen ja välttämätön nykyhetken tehtävä. Olisi suorastaan naurettavan typerää tulkita tällainen sivistyneistön mukaanvetäminen joksikin valtamme horjumiseksi, jonkinlaiseksi sosialismin periaatteista luopumiseksi tai sallimattomaksi kompromissiksi porvariston kanssa. Sellaisten mielipiteiden julkilausuminen merkitsisi sitä, että toistetaan aivan tarkoituksettomasti sanoja, jotka liittyvät kokonaan toiseen vallankumouksellisten proletaaristen puolueiden toiminnan kauteen. Päinvastoin, nimenomaan vallankumouksellisten tehtävienne täyttämiseksi, nimenomaan sitä varten, etteivät ne tehtävät jäisi utopiaksi tai viattomiksi toivomuksiksi, vaan muuttuisivat reaalisiksi todellisuudeksi, — että ne toteutettaisiin viipymättä, — nimenomaan tätä tarkoitusta varten meidän on asetettava ensimmäiseksi, lähimmäksi ja tärkeimmäksi tavoitteeksemme nimenomaan organisaatiotyön käytännöllisyys ja asiallisuus. Nyt on kysymys nimenomaan siitä, että on ryhdyttävä kaikilta puolilta pystyttämään käytännöllisesti sitä rakennusta, jonka piirustukset olemme jo kauan sitten laatineet, jota varten olemme vallanneet kyllin tarmokkaasti ja kyllin vankasti maaperän, jota varten olemme koonneet riittävän määrän rakennustarpeita ja jota rakennusta — pystytettyämme ensin sen ympärille tarvittavat rakennustelineet, pukeuduttuamme työtamineisiin, pelkäämättä niiden tahriintuvan kaikenlaisista lisätarvikkeista ja säntillisesti noudattaen käytännöllistä työtä johtavien henkilöiden ohjeita — on nyt rakennettava, rakennettava ja rakennettava.

Se, missä määrin edellä esitetyt muutokset meidän tehtävienne asettelussa jäävät toisinaan käsittämättömiksi, tuli ilmi muun muassa hiljattain käydyssä väittelyssä ammattiliittojen merkityksestä⁷¹. Silloin esitettiin ajatus (jota menshevikit kannattivat, luonnollisesti ilmeisen provokatorisessa tarkoituksessa, s.o. provosoidakseen meidät tekoihin, joista ei ole etua muille kuin porvaristolle), silloin esitettiin ajatus, että ammattiliittojen, jotta ne voisivat paremmin ylläpitää ja lujittaa proletariaatin itsenäisyyttä luokkana, ei pidä muuttua valtiollisiksi järjestöiksi. Tämän ajatuksen verhoamiseksi esitettiin hyvältä kuulostavia ja melko lailla totunnaisia ja melko lailla ulkoopittuja sanoja

työn taistelusta pääomaa vastaan, siitä, että proletariaatin on välttämättä säilytettävä itsenäisyytensä luokkana. Todellisuudessa moinen ajatus oli ja on edelleen joko mitä karkeimmanlaatuista porvarillista provokaatiota tahi sitten äärimmäistä ymmärryksen puutetta, orjamaista eilispäivän iskulauseiden kertaamista, kuten historian nykyvaiheen muuttuneiden olosuhteiden analyysi osoittaa. Eilen ammattiliittojen päätehtävänä oli taistella pääomaa vastaan ja puolustaa proletariaatin itsenäisyyttä luokkana. Eilen oli iskulauseena epäluottamus valtiota kohtaan, koska se oli porvarillinen valtio. Tänään valtio muuttuu ja on muuttunut proletaariseksi. Työväenluokka muuttuu ja on muuttunut valtion hallitsevaksi luokaksi. Ammattiliitot muuttuvat ja niiden pitää muuttua valtiollisiksi järjestöiksi, joille lankeaa ensi kädessä vastuu koko talouselämän uudistamisesta sosialismin periaatteiden pohjalla. Sen vuoksi vanhan ammatillisen liikkeen iskulauseiden soveltaminen nykyaikaan olisi samaa kuin luopuminen työväenluokan sosialistisista tavoitteista.

Samaa on sanottava myös osuuskunnista. Osuuskunta on pahanpäiväinen lafka, eivätkä mitkään muutokset, parannukset tai uudistukset muuta muuksi sitä, että se on lafka. Kapitalismin kausi on juurruttanut sosialisteihin tällaisen käsityksen. Eikä ole epäilystä siitä, että tällaiset käsitykset tulkitsivat oikein osuuskuntien olemusta niin kauan kuin ne olivat vain vähäisenä lisäkkeenä porvarillisen järjestelmän koneistossa. Mutta kysymys onkin siinä, että osuuskuntien asema muuttuu periaatteellisesti kokonaan toiseksi sen jälkeen kun proletariaatti on ottanut käsiinsä valtiovallan, siitä hetkestä kun proletaarinen valtiovalta ryhtyy järjestelmällisesti luomaan sosialistista järjestystä. Tällöin määrä muuttuu laaduksi. Osuuskunta on pahanpäiväinen lafka niin kauan kuin se on pienenä saarekkeena kapitalistisessa yhteiskunnassa. Osuuskunta on sosialismia silloin, kun se liittää vaikutuspiiriinsä koko yhteiskunnan, jossa maa on sosialisoitu ja tehtaot kansallistettu. Sen jälkeen kun porvaristo on pakkoluovutettu poliittisesti ja taloudellisesti, Neuvostovallan tehtävänä on ilmeisesti (pääasiallisesti) osuustoimintajärjestöjen ulottaminen kaikkiin yhteiskuntapiireihin, jotta järjestään kaikista kyseessä olevan maan kansalaisista tulisi yhden yleiskansallisen tai oikeammin yleisvaltakunnallisen osuuskunnan jäseniä. Jos

yritämme pakoilla tätä tehtävää viittaamalla työväen osuuskuntien luokkaluonteeseen, niin olemme taantumuksellisia, hinaamme taaksepäin siitä kaudesta, joka alkoi sen jälkeen, kun proletariaatti valloitti poliittisen vallan, takaisin aikaisempaan kauteen, joka vallitsi ennen tämän vallan valloittamista. Kapitalismin olemassaolon kaudella työväenluokka osoitti kahdenlaista pyrkimystä poliittisessa ja taloudellisessa toiminnassaan. Toisaalta se oli pyrkimystä järjestää elämä mukavaksi ja siedettäväksi kapitalismin vallitessa, mikä oli mahdollista vain proletariaatin vähäiselle huippukerrokselle. Toisaalta se oli pyrkimystä astua kaikkien työtätekevien ja riistonalaisten joukkojen johtoon, jotta pääoman herruus saataisiin kaikkineen kukistetuksi vallankumouksellisin menetelmin. On ymmärrettävää, että kun tämä jälkimmäinen pyrkimys on päässyt voitolle, kun pääoma on kukistettu ja kun on ryhdyttävä rakentamaan yleiskansallista sosialistista osuuskuntaa, — silloin on ymmärrettävää, että meidän käsityksemme osuustoiminnan tehtävistä ja edellytyksistä muuttuu perinpohjaisesti. Meidän on päästävä sopimukseen sekä porvarillisten että proletaaristen osuuskuntien kanssa. Me emme saa pelätä. Olisi naurettavaa, jos pelkäisimme sopimuksentekoa porvarillisten osuuskuntien kanssa, koska me olemme nyt hallitseva valta. Me tarvitsemme sellaista sopimusta kyetäksemme löytämään käytännössä toteutettavat, mukavat, meille soveliaat ylimenomuodot, joiden kautta voimme siirtyä erillisistä hajanaisista osuuskunnista yhtenäiseen yleiskansalliseen osuuskuntaan. Valtiovaltana me emme saa pelätä sopimuksentekoa porvarillisten osuuskuntien kanssa, koska sellainen sopimus johtaa kiertämättä niiden alistamiseen meidän tahtoomme. Samaan aikaan meidän täytyy käsitellä, että me edustamme uutta proletaarista valtiovaltaa, että työväenluokasta on nyt tullut valtion hallitseva luokka. Sen vuoksi työväen osuuskuntien on asetettava johtamaan sitä toimintaa, joka muuttaa erilliset osuuskunnat yhtenäiseksi yleiskansalliseksi osuuskunnaksi. Työväenluokan ei saa erottautua muista väestön osista, vaan sen päinvastoin tulee johtaa poikkeuksetta kaikkia väestön osia, jotta ne kaikki saataisiin järjestään liittymään yhteen yhtenäiseksi yleiskansalliseksi osuuskunnaksi. Mitä käytännöllisiä, välittömästi toteuttamiskelpoisia siirtymätoimenpiteitä siihen tarvitaan, se on eri asia. Mutta pitää selvästi tajuta ja

horjumatta päättää, että koko asia riippuu nyt juuri tästä käytännöllisestä siirtymisestä, että proletaarisen valtiovaltan on käytävä siihen käsiksi, kokeiltava käytännössä kaikkia siihen liittyviä uudistuksia ja toteutettava tämä siirtyminen hinnalla millä hyvänsä.

XIII LUKU

Kun käsitellään kysymystä työtätekevien kurin ja itsekurin palauttamisesta, on erityisesti tähdennettävä sitä tärkeää osuutta, joka nyt tulee olemaan oikeuslaitoksella. Kapitalistisessa yhteiskunnassa oikeuslaitos oli etupäässä sortokoneistona, porvariston harjoittaman riiston koneistona. Sen vuoksi proletaarisen vallankumouksen ehdottamana velvollisuutena oli koko vanhan oikeuslaitoksen ja sen virkakoneiston täydellinen hävittäminen, sen hajottaminen maan tasalle eikä suinkaan sen uudistaminen reformien avulla (siihen rajoittuivat kadettien ja heidän myötälijöitensä, menshevikkien sekä oikeistoieserrien pyrkimykset). Lokakuun vallankumous suoritti tämän välttämättömän tehtävän ja suoritti sen menestyksellä. Se ryhtyi luomaan vanhan oikeuslaitoksen tilalle uutta, kansanoikeutta, tai oikeammin, neuvosto-oikeutta, joka rakentuu sille periaatteelle, että työtätekevät ja riistetyt luokat — ja vain nämä luokat — osallistuvat valtion hallintaan. Uutta oikeuslaitosta tarvitaan ennen muuta taistelussa riistäjiä vastaan, jotka pyrkivät palauttamaan takaisin valta-asemansa tai yrittävät puolustaa etuoikeuksiaan tai saada salaviihkaa ja petoksella takaisin jonkin osan noista etuoikeuksista. Mutta sen lisäksi oikeuslaitokselle — jos se on todella järjestetty neuvostolaitosten periaatteiden mukaisesti — lankeaa toinenkin, vielä tärkeämpi tehtävä. Tämä tehtävä on työtätekevien mitä ankarimman kurin ja itsekurin aikaansaaminen. Olisimme naurettavia utopisteja, jos kuvittelisimme, että sellainen tehtävä voidaan toteuttaa heti seuraavana päivänä porvariston vallan kukistamisen jälkeen, s.o. kapitalismista sosialismiin siirtymisen ensimmäisessä vaiheessa, tai että se voidaan toteuttaa ilman pakotusta. Ilman pakotusta sellaisen tehtävän täyttäminen on kerta kaikkiaan mahdotonta. Me tarvitsemme valtiota, me tarvitsemme pakkokeinoja. Neuvosto-oikeuden tulee muodostua siksi proletaarisen valtion elimeksi, joka toteut-

taa tällaista pakotusta. Ja sille lankeaa myös valtavan suuri tehtävä — väestön totuttaminen työkuriin. Tämän päämäärän saavuttamiseksi meillä on tehty vielä äärettömän vähän tai oikeastaan ei ole tehty juuri mitään. Mutta meidän on saatava aikaan se, että tällaisia oikeusistuimia perustettaisiin mahdollisimman laajassa mitassa ja että koko maan tuotannollinen elämä kuuluisi niiden vaikutuspiiriin. Vain sellaiset oikeusistuimet voivat — ehdolla, että mitä laajimmat työtätekevän ja riistetyn väestön joukot osallistuvat niiden työhön, — saada demokraattisissa muodoissa ja Neuvostovallan periaatteiden mukaisesti aikaan sen, etteivät toivomukset kurin ja itsekurin pystyttämisestä jää pelkiksi toivomuksiksi. Vain sellaiset oikeusistuimet kykenevät saamaan aikaan sen, että meillä olisi vallankumouksellinen valta, jonka me kaikki tunnustamme sanoissa silloin kun puhumme proletariaatin diktatuurista ja jonka asemesta näemme perin useasti ympärillämme jotain hyytelön kaltaista. Muuten, on paremmin paikallaan, ettemme vertaa nykyistä yhteiskunnallista olotilaamme hyytelöön, vaan metallinsulatukseen uutta lujempaa seosta valmistettaessa.

Saneltu maaliskuun 28 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran
huhtikuun 14 pnä 1929
„Pravda” lehden 86. numerossa*

*Julkaistaan
pikakirjoituspöytäkirjan mukaan*

VALLANKUMOUSTRIBUNAALEJA KOSKEVASTA DEKREETISTÄ ⁷²

A

OIKEUSASIAIN KOMISSARIAATIN KOLLEGION JASENILLE
JA JÄLJENNÖS TPKK:n PUHEENJOHTAJALLE

30/III 1918.

Dekreetti neuvostotribunaaleista on käsitykseni mukaan kerrassaan väärä ja kaipaa perinpohjaista korjaamista.

On väärin kumota dekreetti lehdistötribunaaleista ennen kuin on tehty (ja käsitelty) yhteenvedot niiden työstä.

On väärin perustaa Oikeusasiain komissariaatin kollegion ulkopuolella olevan yksilö-„tribuunin” virkaa. Tuloksena syntyy jotain huonointa tyyppiä olevan „yliprokuraattorin” kaltaista.

Sen sijaan, että kiinnitetään huomio virastoreformeihin, vähäisiin tai melkeinpä vain sanallisiin reformeihin („tribuuni”), on kiinnitettävä huomio niihin käytännöllisiin tuloksiin, joihin oikeuskollegio on päässyt perustaessaan todella vallankumouksellista, ripeästi toimivaa ja vastavallankumouksellisia, huligaaneja, vetelehtijöitä ja sekasorron aiheuttajia kohtaan säälimättömän ankaraa oikeuslaitosta.

Lenin

B

EHDOTUS KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON
PÄÄTÖSLAUSELMAKSI

Kansankomissaarien Neuvosto antaa Oikeusasiain komissariaatin tehtäväksi muokata edelleen tribunaaleja koskevaa dekreettiehdotusta pyrkien „tribuunin” yksilönvallan eliminoimiseen ja pääpainon keskittämiseen ei vuoden 1917

lokakuun jälkeen perustettujen laitosten piirissä suoritettiin pikku-uudistuksiin, vaan niihin käytännöllisiin tuloksiin, joita on saavutettu todella ripeätoimisten ja todella vallankumoukselliseen tapaan armottomien, kaikkia vastavallankumouksellisia, lahjusten ottajia ja sekasorron aiheuttajia kohtaan armottomien oikeuselinten perustamistyössä.

Uudelleen muokattu dekreettiehdotus on painatettava ja esitettävä TpKK:lle.

*Julkaistu ensi kerran v. 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

ALKULAUSE KOKOELMAAN „VASTAVIRTAAN”

Suurin osa tähän julkaisuun kootuista kirjoituksista on ilmestynyt ulkomaisessa „Sotsial-Demokratissa” (VSDTPuolueen — bolshevikkien — Pää-äänenkannattajassa), jota julkaistiin loppuvuodesta 1914 vuoden 1917 alkuun saakka Sveitsissä. Ainoastaan yksi isompi aikakauslehtiartikkeli on otettu „Kommunist”⁷³ nimisestä julkaisusta (sitä ilmestyi vain yksi numero Sveitsissä v. 1915).

Jotta voitaisiin ymmärtää oikein eri kirjoitusten välinen yhteys on otettava huomioon se aikajärjestys, jossa ne julkaistiin sanomalehdessä.

Kirjoitukset jakautuvat kahteen pääryhmään. Osa on omistettu sodan arvioinnille ja tästä arvioinnista juontuville poliittisille tehtäville. Toisessa osassa tarkastellaan puolueen sisäisiä suhteita, sitä ryhmäkuntien taistelua, jota lyhytnäköiset henkilöt ovat pitkän aikaa pitäneet „kaaoksena” tai „henkilöriitana” ja joka käytännössä on nyt johtanut, kuten jokainen havaitsee, todellisten sosialistien selvään pesäeroon porvariston lakeijoista, herroista Lieberdaneista⁷⁴, Martoveista ja kumpp.

On ymmärrettävää, että ensimmäiseen osaan tai ensimmäiseen ryhmään kuuluvilla kirjoituksilla on verrattomasti suurempi merkitys kuin muilla. Yksikään valveutunut työläinen ei voi olla tutustumatta näihin kirjoituksiin, jos hän haluaa *ymmärtää*, miten sosialistisen maailmanvallankumouksen aate ja sen ensimmäinen, lokakuun 25 p:nä 1917 saavutettu voitto ovat kehittyneet ja kehittyvät.

N. Lenin

Kirjoitettu maaliskuussa 1918

*Julkaistu v. 1918
kokoelmassa „Vastavirtaan”.
Pietarin työläisten ja sotilaiden
edustajain Neuvoston kustantamana*

*Julkaistaan
kokoelman tekstin mukaan*

PANKKIPOLITIIKAN TEESIT 75

1. On laadittava tilitys siitä, mitä on saatu yksityispankeista, ja liitettävä tilitykseen jokaisen yksityispankin kaikkien liiketoimien likvidointiasiakirjat.

(a) Kaikkien yksityispankkien entiselle henkilökunnalle (Valtionpankin komissariaatilla on oikeus syrjäyttää muutamia tähän henkilökuntaan kuuluvia virkailijoita) on annettava ultimatiivinen määräys saattaa mitä lyhimmissä ajassa pankin kaikki tilikirjat järjestykseen ja laatia pankin tilaa kuvaava lopullinen tilinpäätös ensinnäkin joulukuun 14 pnä 1917⁷⁶ ja toiseksi viimeisenä toimipäivänä.

(b) Suorittaessaan tätä tilityksen laatimisen ja pankin kaikkien toimien likvidoimisen tehtävää yksityispankit toimivat yksinomaan Venäjän tasavallan Kansanpankin haaraosastoina ja vain likvidoimistarkoituksessa eivätkä suorita mitään uusia pankkitoimia.

2. Valtionpankin komissariaatti johtaa kaikkia tilitysten laatimistöitä.

Kutsutaan osallistumaan mahdollisimman paljon kokeneita työntekijöitä, m.m. Valtionpankin ja yksityispankkien entisiä virkailijoita.

3. Pankkipolitiikkaa on pankkien kansallistamiseen rajoittumatta ohjattava vähitellen, mutta johdonmukaisesti siihen suuntaan, että pankeista tulisi koko maan sosialistiseen tapaan järjestetyn talouselämän yhtenäinen kirjanpito- ja säännöstelykoneisto.

4. On ryhdyttävä ylimääräisiin toimenpiteisiin mahdollisimman monen Kansanpankin haaraosaston avaamiseksi joka puolella maata.

Nämä haaraosastot on sijoitettava mitä tarkoituksenmukaisimmin kaupunkien alueille ja ympäri maaseutua yleisön mukavuutta silmälläpitäen.

Entisten yksityispankkien haaraosastoja on käytettävä Kansanpankin haaraosastoina.

5. On julistettava talletusten koskemattomuus (mikä ei luonnollisestikaan yhtään vähennä valtion veronkanto-oikeuksia).

6. Vapaa sekkivaihto.

7. Työväenvalvonta pankkien rahallisiin maksusuorituksiin nähden säilyy täydellisesti.

8. Kulutustarkoituksiin menevien rahallisten maksusuoritusten säännöstely jää voimaan.

Yleisöä varten otetaan käyttöön joukko helpotuksia tarkoituksella jouduttaa rahojen talletusta pankkeihin ja rahojen nostoa pankeista sekä myös yksinkertaistaa muodollisuuksia.

9. On ryhdyttävä sellaisiin toimenpiteisiin, että väestö tallettaisi pankeissa kaikki rahansa, joita se ei ehdottomasti tarvitse kulutustarkoituksiin. Valmistettava lakia ja käytännöllisiä toimenpiteitä tämän periaatteen toteuttamiseksi pakkokeinoin.

10. Kaikki Venäjän Federatiivisen Neuvostotasavallan alueella sijaitsevat Kansanpankin haaraosastot noudattavat toiminnassaan keskushallinnon määräyksiä ja toimintaohjeita, eikä niillä ole oikeutta säätää mitään paikallisia sääntöjä tai rajoituksia. Poikkeuksia voidaan sallia ainoastaan keskushallinnon suostumuksella.

Kirjoitettu maalis- tai huhtikuussa 1918

*Julkaistu ensi kerran v. 1926
aikakauslehti „Proletarskaja
Revoljutsijan” 6. (53.) numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE ALEKSEJEVSKIN MANEESISSA
PIDETYSSÄ JOUKKOKOKOUKSESSA
HUHTIKUUN 7 p:nä 1918⁷⁷**

SANOMALEHTISELOSTUS

(Leninin ilmaantuessa puhujankorokkeelle häntä tervehditään myrskyisin suosionosoituksin.) Me elämme nyt, sanoo Lenin, vallankumouksen vaikeimpia kuukausia. Nälänhätä lähestyy, ja meidän on jännitettävä kaikki voimat sen torjumiseen, sen torjumiseen olosuhteissa, jolloin oikeistoeserrät ja menshevikit seuraavat tapahtumia jatkuvasti ilkkuen. Heidän taktiikkansa on Dutovin ja Kornilovin taktiikkaa, niiden junkkarikoululaisten taktiikkaa, jotka nousivat Moskovassa kapinaan Neuvostovaltaa vastaan. Tässä suhteessa Neuvostovallan kukistamiseen pyrkivät menshevikit ovat heidän puolellaan, porvariston puolella, ja siten he kavaltavat meidät. Kun me turvaudumme teloituksiin, he kääntyvät tolstoilaisuuteen ja vuodattavat krokotiilin kyneleitä kirkuen meidän julmuudestamme. He ovat unohtaneet, miten he Kerenskin kanssa ajoivat työläisiä teurastettaviksi ensin piiloitettuaan salaiset sopimukset taskuunsa. He ovat unohtaneet sen kaiken ja muuttuneet lempeiksi kristityiksi, jotka kehottavat laupeuteen.

Ilman aseita me emme voi kukistaa vihollisiamme, sen menshevikit käsittävät mainiosti, mutta koettavat sittenkin syyttää lokaa meidän päällemme.

Me joudumme kunnostamaan kansantaloutta, ja tämä jättiläistehtävä on vaikeampi siksi, että vallankumouksemme on ensimmäisenä mennyt näin pitkälle kulkiessaan sosiaalisten uudistusten tietä. Tämän vaikean tehtävän helpottamiseksi meidän tulee oppia, mutta ei kuitenkaan kirjoista, vaan käytännöstä, kokemuksestamme. Kansantalouden rakentamiseen kelpaa vain Neuvostovalta, ja siksi kehotan teitä valitsemaan Neuvostoihin tuhansia

tovereitamme kaikkialla maassa. Sen lisäksi meidän on pystytettävä toverikuri. Työläisten ja talonpoikien täytyy käsittää, että maa ja tehtaat ovat heidän omaisuuttaan, ja vaalia niitä kuten omaansa ainakin.

Vasta nyt, kun katson taaksepäin ja näen porvariston koko avuttomuuden ja sabotoivan sivistyneistön mitättömyyden, alan ymmärtää, miten suuren edistysaskeleen olemme ottaneet. Ja voidaksemme jatkaa menestyksellä eteenpäinmenoamme meidän on karistettava itsestämme valistumattomuus ja leväperäisyys, ja se on paljon vaikeampi tehtävä kuin idiootti Romanovin tai houkkio Kerenskin kukistaminen.

Saksa kuristaa meitä, Japani ⁷⁸ hyökkää kimppuamme. Ja tällaisena vaikeana aikana menshevikit sekä oikeisto-eserrät, nuo lauhkeat karitsat, valittavat meidän julmuutamme, mutta unohtavat sen, että he itse pystyttivät hirsi-puun tov. Shaumjanian ⁷⁹ varten. Vastaukseksi voin sanoa heille: niin, me emme kiellä harjoittavamme väkivaltaa riistäjiä kohtaan.

Nuo meidän julmuutemme aiheuttamat menshevikien ja oikeisto-eserrien kyyneleet ovat heidän viimeinen yrityksensä osallistua maan poliittiseen elämään ja samalla myös heidän heikkoutensa merkki. Me tulemme taistelemaan säälimättömästi heitä vastaan. Meidän on nyt maksettava koko tsaarivallan perinnöstä, Nikolain sekä Kerenskin ajoista. Ja kun pääsemme voitolle sekasorrosta sekä apatiasta, niin me herkeämättä ahertuen saavutamme sosialismin suuren voiton. (R a i k u v i a s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

„Izvestija Saratovskogo Soveta“ № 71.
huhtikuun 13 p:nä 1918

Julkaistaan
„Izvestija Saratovskogo Soveta“
lehden tekstin mukaan

TOIMINTAOHJEITA VLADIVOSTOKIN NEUVOSTOLLE ⁸⁰

Irkutskiin (Vladivostokia varten) lennätinsanomana:

Pidämme tilannetta erittäin vakavana ja varoitamme tovereita mitä jyrkimmin. Älkää tuudittautuko harhaluuloihin: japanilaiset ryhtyvät varmasti hyökkäämään. Se on väistämätöntä. Poikkeuksetta kaikki liittoutuneet tulevat luultavasti antamaan heille apuaan. Sen vuoksi on alettava valmistautua vähääkään vitkastelematta ja on valmistauduttava tosissaan, valmistauduttava kaikin voimin. Suurinta huomiota on kiinnitettävä oikeaan vetäytymiseen, perääntymiseen, varastojen ja rautatiekaluston poiskuljetukseen. Älkää asettako itsellenne mahdottomia tavoitteita. Valmistelkaa kiskojen räjäytyksiä, vaunujen ja vetureiden poiskuljetuksia, valmistakaa miinasulkuja Irkutskin lähettyville tai Baikalintakaisille seuduille. Ilmoittakaa meille kahdesti viikossa tarkalleen, kuinka monta veturia ja vaunua on kuljetettu pois, paljonko on jäljellä. Ilman sitä emme usko emmekä tule uskomaan mihinkään. Seteleitä ei meillä tällä haavaa ole, mutta huhtikuun jälkipuoliskolla ja siitä eteenpäin tulemme saamaan runsaasti. Apumme ehdoksi tulemme kuitenkin asettamaan teidän saavuttamanne käytännölliset tulokset rautatievaunujen ja vetureiden poiskuljetuksessa Vladivostokista, siltojen valmistelussa räjäytysvalmiiksi ja niin edelleen.

Lenin

Huhtikuun 7 pnä

*Julkaistu v. 1934
kokoelmassa: V. I. Lenin.
„Kansalaissodan kaudelta”*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE FINANSSIKYSYMYKSESTÄ
YLEISVENÄLÄISEN TPKK:n ISTUNNOSSA
HUHTIKUUN 18 pnä 1918**

Tällä hetkellä on selvää se, että me emme ratkaise finanssiongelmaa lähiaikoina, emme saa ohjatuksi finanssilaitosta tavanomaisille raiteille. Tämä on selvää kaikille. Mutta on sanottava, että valitettavasti ei kukaan meistä ole tähän saakka tehnyt tällä alalla mitään sen hyväksi, että edes löytäisimme ne tienviitat, joita seuraten voisimme ohjata finanssilaitoksen sille kuuluville raiteille. Tov. Gukovski ehdotti meille suunnitelman. En kajoa tässä siihen, onko se suunnitelma hyvä vai huono. Minulle vain on selvää se, että parastakaan rahatalouden alaa koskevaa suunnitelmaa, olkoon se miten hyvä tahansa, ei nykyään voida toteuttaa, koska meiltä on tosiasiallisesti jäänyt järjestämättä se koneisto, joka toteuttaisi tämän finanssisuunnitelman. Jos yrittäisimme toteuttaa käytännössä jotakin verotusmuotoa, havaitsisimme heti, että eri alueet kantavat nykyisin veroja mikä mitenkin, kuinka kunkin päähän pälkähtää ja miten paikalliset olosuhteet milloinkin sallivat. Tässä suhteessa Neuvostoilla, jotka ovat valliovallan paikallisia elimiä, ei ole nykyään mitään yhtenäistä linjaa. Toisaalta ne sen vuoksi toimivat irrallisina keskusvallasta ja toisaalta Neuvostot eivät ole niin hyvin järjestettyjä, että kykenisivät toteuttamaan käytännössä kaiken, mitä me täällä suunnittelemme. Ottakaamme jokin esimerkki. Olen joutunut omakohtaisesti näkemään Neuvostoja, joilla ei ole omalla toimialueellaan edes sitä valtaa, mikä niille kuuluu, puhumattakaan siitä, että ne kykenisivät toteuttamaan käytännössä tämän finanssisuunnitelman, jota me täällä kaavailemme. Sen politiikan ansiosta, joka meillä on nyt vallitsevana, Neuvostot eivät monissa tapauksissa käytä niille kuuluvaa valtaa, niillä

ei ole mahdollisuutta käyttää sitä, koska valta on tosiasiallisesti erillisillä ryhmillä, jotka suhtautuvat usein vihamielisesti Neuvostoihin, kieltäytyvät alistumasta Neuvostojen tahtoon ja joilla onnettomuudeksi on käskettävänäan tietty määrä pistinvoimaa. Sanojeni todistukseksi tuon tässä esimerkin. Varsin lähellä Moskovaa, Rjazanin kuvernementissa, minulla oli tilaisuus nähdä seuraava ilmiö. Neuvosto siellä on. Neuvoston ohella on Sotilaallinen vallankumouskomitea. Sotilaallinen vallankumouskomitea pitää itseään autonomisena Neuvostoon nähden ja suorittaa verojen kantoa omin päin, tekemättä edes tiliä Neuvostolle toimistaan. Neuvosto puolestaan kantaa myös veroja, samoin omin päin. Kuten näette, jos yritämme tällaisen asiointilan vallitessa toteuttaa jotakin suunnitelmaa täältä käsin, niin siitä ei tietenkään voi tulla mitään eikä tietenkään tule mitään, koska jopa siellä, maaseudulla Sotilaallinen vallankumouskomitea ei alistu Neuvoston tahtoon, eikä Neuvostokaan voi sen tähden tehdä mitään keskuvallan hyväksi. Siksi on välttämättä tehtävä jotakin. On luotava toisenlainen organisaatio sitä varten, etteivät julkaistut dekreetit jäisi pelkiksi dekreeteiksi, etteivät ne jäisi paperille, vaan tulisivat toteutetuiksi.

Lyhyt lehtiselostus julkaistu

kuhtikuun 19 p:nä 1918

„Izvestija VTsIK” lehdessä 77. numerossa

Julkaistu ensi kerran täydellisenä v. 1920

kirjassa: „Yleisvenäläisen TPKK:n

4. kokouksen istuntojen pöytäkirjat.

Pikakirjoituspöytäkirja”. Moskova

*Julkaistaan kirjan
tekstin mukaan*

**PUHE MOSKOVAN TYÖLÄISTEN, TALONPOIKAIN
JA PUNA-ARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN
NEUVOSTOSSA HUHTIKUUN 23 pnä 1918**

PIKAKIRJOITUSSELOSTE

Toverit! Sallikaa minun ennen kaikkea tervehtiä Moskovan työläisten ja talonpoikien edustajain Neuvostoa sen uudessa kokoonpanossa.

Te olette joutuneet valitsemaan Neuvoston uuden kokoonpanon äärimmäisen vaikeana ajankohtana, sillä traagillisella hetkellä, jolloin vallankumouksemme kehitysprosessi on tulossa vaarallisimpaan ja vaikeimpaan vaiheeseensa. Vallankumoukselle vihamieliset ainekset, kaikki ne, jotka tukevat kansan vihollisia, kaikki ne, jotka laahustavat porvariston perässä, asettivat suuria toiveita Neuvostomme uusiin vaaleihin, sillä me elämme tällä haavaa tavattoman vaikeaa kautta, jolloin vallankumouksen voitokas riemukulku on pysähtynyt ja vallankumous on tullut raskaiden koettelemusten ja vieläpä tappioidenkin kauteen. Ja tänä ajankohtana proletariaatti on jälleen osoittanut valveutuneisuutensa koko voiman. Työläiset, jotka ottavat huomioon kokemamme kauden kaikki vaikeudet, käsittävät selvästi, että työkansan kestäväksi langenneiden suurten kärsimysten poistaminen ei riipu meistä, vaan historian tapahtumien kulusta. Ja työläiset kestävät sankarillisen päättäväisesti vielä uusia kieltäymyksiä, kunhan vain saataisiin suojatuksi Lokakuun vallankumouksen suuret saavutukset.

Ei ole epäilemistä, että vaikka elämme raskaiden koettelemusten aikaa, vallankumous on sittenkin jo siirtynyt uusien, pienten voittojen kauteen, voittojen, jotka eivät pistä silmään, mutta ovat ainakin yhtä tärkeitä kuin lokuun barrikadikauden loistavat voitot. Meitä vastassa seisoo täyteen mittaansa ryhdistäytyneenä kaksi verivihollistamme: meitä vastassa ovat täysissä aseissa ja valmiina

raatelemaan vallankumousta ulkoiset ja sisäiset viholliset, jotka odottavat sopivaa hetkeä antaakseen meille lopullisen iskun. Ulkoisena vihollisena on hampaisiin asti aseistautunut, teknillisistä taisteluvälineistä rikas maailman-imperialismi, joka vaanii hetkeä aloittaakseen uuden rosvo-retken Neuvosto-Venäjälle. Ja tämän muistaen meidän on katsottava uhkaavaa totuutta kylmäverisesti suoraan silmiin.

Se sota, taantumuksellisin kaikista sodista, jonka raadeltu maamme joutui kestämään, on johtanut siihen, ettei meillä tällä hetkellä ole tarpeeksi voimia aktiivisen aseellisen taistelun käymiseksi yleismaailmallista taantumusta vastaan, meillä ei ole armeijaa, meillä ei ole voimia, jotka voisimme asettaa yleismaailmallisen vastavallankumouksen loistavasti järjestettyjä joukko-osastoja vastaan, joilla on hallussaan nykyaikaisen konetekniikan ja ihanteellisen kurin mahtava voima. Me olemme toistaiseksi yksinäisiä ja verivihollisten ympäröimiä.

Työkansan Lokakuun kapinan kaudella, jolloin me nostimme työläisten edessä hulmuamaan sosialistisen vallankumouksen punaisen lipun, sinä aikana me elimme helpon ja häikäisevän menestyksen kautta. Ja muiden maiden työläiset, jotka kuuntelivat Venäjän vallankumouksen kaukaista jylyä, käsittivät silloin, mitä Venäjällä oli tapahtumassa, he käsittivät Venäjän proletariaatin vievän eteenpäin heidän omaa ja läheistä asiaansa. Silloin me suoriuduimme helposti taantumuksen joukkioista, kukistimme helposti kansaa vastaan nousseet menshevikkijoukkojen jäännökset, jotka eivät nousseet meitä vastaan avoimeen aseelliseen taisteluun, vaan turvautuivat valheen, parjauksen ja ennenkuulumattoman petturuuden likaisiin aseisiin. Taistelumme vastavallankumousta vastaan on tuottanut meille niinkin suuren voiton kuin on se tosiasia, että kaikkia muita rohkeampi vastavallankumouksellinen Kornilov on saanut surmansa omien, suuttumuksen valtaan joutuneiden sotamiestensä kädestä ⁸¹.

Käydessämme laajaa taistelua kotimaista vastavallankumousta vastaan kaikilla rintamilla me käytimme hyväksi maailman porvariston vitkastelua ja annoimme oikeaan aikaan kovan iskun nyttemmin murskatulle vastavallankumoukselle. Voidaan varmuudella sanoa, että kansalais-sota on pääpiirteissään loppunut. Erillisiä kahakoita tulee

tietysti puhkeamaan, joissakin kaupungeissa syntyy siellä täällä kaduilla laukaustenvaihtoa taantumuksellisten yrittäessä hajanaisin voimin kukistaa vallankumouksen voimaa — Neuvostovaltaa, mutta ei ole epäilystäkään, että sisäisellä rintamalla taantumus on peruuttamattomasti nujerrettu kapinaan nousseen kansan ponnistuksin. Näin siis olemme käyneet läpi vallankumouksen kehityksen ensimmäisen kauden, joka alkoi Lokakuun päivistä — päihdyttävän ja joillekuille todellakin päähän nousseen menestyksen kauden.

Toistan jälleen, että nyt on alkanut kaikkein vaikein, kaikkein raskain vaihe vallankumouksemme kehityksessä. Meidän tehtävänämmä on terästää kaikki voimat käyttäksemme niitä uudessa luovassa työssä, sillä vain rautainen tahdonlujuus ja työkuri auttavat Venäjän vallankumouksellista proletariaattia, joka on toistaiseksi vielä niin yksinäinen titaanisessa vallankumouksellisessa työssään, auttavat sitä kestäämään niin kauan kunnes koittaa vapautuksen hetki ja maailman proletariaatti tulee avuksemme.

Me olemme eräs työväenluokan vallankumouksellisista osastoista, joka on työntynyt toisten edelle, mutta ei siksi, että me olisimme parempia kuin muut työläiset, ei siksi, että Venäjän proletariaatti olisi toisten maiden työväenluokkaa korkeammalla, vaan ainoastaan ja yksinomaan siksi, että meidän maamme oli eräs maailman takapajuisimpia maita. Me saavutamme lopullisen voiton vasta silloin, kun meidän onnistuu viimeinkin ja lopullisesti murskata maailmanimperialismi, joka nojautuu konetekniikan ja kurin suurenmoiseen voimaan. Mutta me saavutamme voiton ainoastaan yhdessä toisten maiden, koko maailman kaikkien työläisten kanssa.

Historian pakosta meidän täytyi allekirjoittaa Brestissä raskas rauha, emmekä salaa, että tämän rauhan voivat millä hetkellä tahansa rikkoa petollisesti vallankumouksen monilukuiset viholliset, jotka hyökkäilevät kimppuumme joka taholta ja joille me tällä haavaa emme kykene tekemään aktiivista vastarintaa. Ja tietäkää, että se, joka kutsuisi meitä nyt aktiiviseen, avoimeen, aseelliseen taisteluun maailman saalistajaimperialismia vastaan, suorittaisi petturin teon kansaa kohtaan, toimisi tahallaan tai tahtomattaan provokaattorina ja tämän tahi tuon imperialistiskoplan palvelijana. Ja se, joka ryhtyy vastustamaan mei-

dän viime aikana noudattamaamme taktiikkaa, nimittäköön hän itseään vaikka kaikkein „vasemmistolaisimmaksi” ja jopa ultravasemmistolaiseksi kommunistiksi, se on huono vallankumousmies — sanon enemmänkin — se ei ole lainkaan vallankumousmies. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Oma takapajuisuutemme on sysännyt meidät etualalle, ja me joudumme hukkaan, ellemme jaksata pitää puoliamme siihen saakka, kunnes alamme saada voimakasta tukea kapinaan nousseilta toisten maiden työläisiltä. Meidän tehtävämme on jatkaa herkeämättä omaa proletarisen taistelun taktiikkaamme.

Meillä on eräs tavattoman vaarallinen salainen vihollinen, joka on monia avoimia vastavallankumouksellisiakin vaarallisempi. Se vihollinen, joka on sosialistisen vallankumouksen ja Neuvostovallan — missään muualla ennennäkemättömän, köyhien etua ajavan uudentyyppisen kansanparlamentin — verivihollinen, se vihollinen on pienomistajan valtoimet voimat. Ei ole epäilemistäkään, että voitettavanamme nyt ovat sosialistisen vallankumouksen kehitystiellä esiintyvät mitä vaikeimmat esteet. Edessämme on ennen kaikkea tehtävä — toteuttaa täydessä laajuudessaan proletariaatin diktatuuri kaikilla aloilla: työkurin aikaansaamisessa, tuotannossa, tuotannon tuotteiden jakelussa. Vihollinen, josta puhuin, siis pienomistajan valtoimet voimat, pienomistajan, joka elää yhden ainoan ajatuksen vallassa: „kahmaisen sieltä mistä saan ja sitten vaikka maailma nurin menköön” — se vihollinen on voimakkaampi kuin kaikki Kornilovit, Dutovit ja Kaledinit yhteensä.

Nämä pienet kulakit, pienisännät, yksityisomistajat sanovat: „meitä on aina sorrettu, meitä on aina poljettu — kuinka voisimme olla nyt käyttämättä näin sopivaa tilaisuutta”. Tämä ilmiö muodostuu vakavaksi esteeksi, joka on poistettava, muuten ei voitollepääsystä voi olla puhuttakaan, sillä jokaisesta pienisännästä, jokaisesta ahneesta kokoonkahmijasta kasvaa uusi Kornilov.

Tämän vaaran ohella nousevat lähestyvän nälänhädän ja joukkotyöttömyyden näköalat uhkaavana aaveena eteemme, mutta me näemme, että jokainen tietoinen työläinen — ja heidän lukumääränsä kasvaa yhä suuremmaksi ei päivä päivältä, vaan tunti tunnilta — sanon, jokainen tietoinen työläinen käsittää ja ottaa huomioon, että nykyisenä ajankohdantana ei ole muuta keinoa uhkaavien vaarojen torjumiseksi

kuin kaikkien voimien terästäminen ja suuri tahdon-
lujuus. Ja muistakoot ne, jotka joutuvat vallankumouksem-
me raskaiden elämysten hetkinä epätoivon valtaan, joiden
hengenvoimat ja tarmo sellaisina hetkinä pettävät, muista-
koot he meidän aina sanoneen, että me emme voi kulkea
kapitalismista sosialismin täydelliseen voittoon vakuutte-
lujen ja sovittelujen veretöntä ja helppoa tietä ja että
voimme saavuttaa päämäärämme vain raivokkaan taistelun
tuloksena.

Proletariaatin diktatuuri on riistäjiin kohdistetun väki-
vallan kannalla. Meidän tiemme on tahdonlujuus, proletaa-
rinen yhteenliittyneisyys, työkansan rautainen diktatuuri.
On epäilemätöntä, että monissa tapauksissa Neuvostovalta
ei ole osoittanut riittävää päättäväisyyttä taistellessaan
vastavallankumousta vastaan, ja sellaisena se ei ole ollut
rautaa, vaan hyytelöä, jonka varaan sosialismia ei käy
rakentaminen. Me emme ole voittaneet pikkuporvariston
valtoimia voimia. Puille paljaille joutunut, verensä kuiviin
vuodattanut maa, jonka historia on asettanut kaikkien mui-
den etunensä maailmanvallankumouksen tanterella, on
tavattoman vaikeassa asemassa, ja meidät murskataan,
ellemme aseta tietoisien työläisten raudanlujaa diktatuuria
hajaannuksen, sekasorron ja epätoivon vastapainoksi. Me
tulemme olemaan armottomia niin vihollisiamme kuin kaik-
kia omassakin keskuudessamme olevia horjuvia ja vahin-
gollisia aineksia kohtaan, jos ne rohkenevat häiritä ras-
kasta luovaa työtämme työkansan uuden elämän rakenta-
miseksi.

Me olemme ryhtyneet ratkaisemaan tehtäviä, joiden
täyttäminen merkitsee sosialismin täydellistä turvaamista
ja lujittamista. Tulemme jatkamaan näkymätöntä, vaati-
matonta, mutta raskasta ja valtakunnallisen merkityksen
omaavaa työtämme kaikkien vaikeuksien voittamiseksi,
nälänhädän ja työttömyyden torjumiseksi menestykselli-
sesti, ja se, joka nousee meitä vastaan, on maailman
proletariaatin julma vihollinen.

Moskovan Neuvoston vaalit ovat osoittaneet, kuinka
hyvin ovat perillä nykypäivien tapahtumista työläiset, jotka
ovat käsittäneet, ettei Neuvostovalta ole mikään juhla-
koriste, vaan heidän oma elintärkeä asiansa. Tällä viimei-
simmällä toimenpiteellä, Neuvostomme uusilla vaaleilla,
olemme saavuttaneet voiton kaikista niistä, ketkä panivat

suuria toiveita näihin vaaleihin, olemme saavuttaneet voiton horjuvista aineksista, ja se antaa minulle varmuutta ja uskoa siihen, että olemme oikealla tiellä, joka vie meidät sosialismin täydelliseen voittoon. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

*Julkaistu huhtikuun 24 pnä 1918
„Pravda” lehden 79. ja
„Izvestija VTsIK”
lehden 81. numerossa*

*Julkaistaan „Pravda” lehden tekstistä,
joka on tarkastettu pikakirjoituspöytä-
kirjan ja „Izvestija VTsIK” lehden
tekstin mukaan*

NEUVOSTOVALLAN LÄHIMMÄT TEHTÄVÄT⁸²

Kirjoitettu maalis- ja huhtikuussa 1918

*Julkaistu huhtikuun 28 pnä 1918
„Pravda” lehden 83. ja „Izvestija VTsIK”
lehden 85. numerossa
Allekirjoitus: N. Lenin*

*Julkaistaan
Moskovassa v. 1918 ilmestyneen
kirjusen: N. Lenin. „Neuvostovallan
lähimmät tehtävät”
2. painoksen tekstistä, joka on
tarkastettu käsikirjoituksen mukaan*

VENÄJÄN NEUVOSTOTASAVALLAN ULKOPOLIITTINEN ASEMA JA SOSIALISTISEN VALLANKUMOUKSEN PERUSTEHTÄVÄT

Saavutettu rauha, niin rasittava ja niin epävakaa kuin se onkin, antaa Venäjän Neuvostotasavallalle tilaisuuden keskittää määrätyn ajaksi voimansa sosialistisen vallankumouksen tärkeimpään ja vaikeimpaan puoleen, nimittäin organisaatiotehtävän ratkaisemiseen.

Tämä tehtävä on asetettu selvästi ja täsmällisesti kaikille työtätekeville ja sorretuille joukoille sen päätöslauselman 4. kappaleessa (4. osassa), jonka Moskovassa pidetty Neuvostojen ylimääräinen edustajakokous hyväksyi maaliskuun 15 p:nä 1918,— päätöslauselman siinä kappaleessa (eli siinä osassa), jossa puhutaan työtätekevien itsekurista ja armottomasta taistelusta kaaosta ja sekasortoa vastaan*.

Venäjän Neuvostotasavallan saavuttaman rauhan epävakaisuus ei johdu tietenkään siitä, että tämä tasavalta aikoo nyt aloittaa sotatoimet uudestaan: porvarillisia vastavallankumouksellisia ja heidän säestäjiään (menševikkejä y.m.) lukuunottamatta ei ainoakaan syyntakeinen poliitikko ajattele sellaista. Rauhan epävakaisuus johtuu siitä, että imperialistisissa valtioissa, jotka rajoittavat Venäjää lännessä ja idässä ja joilla on tavattoman suuria sotavoimia, voi minä hetkenä hyvänsä saada yliotteen Venäjän hetkellisen heikkouden houkutteleva ja sosialismia vihaavien ryöstönhaluisten kapitalistien yllyttämä sotapuolue.

Tällaisen asiointilan vallitessa meille tarpeellisen rauhan reaalisenä eikä paperilla olevana takeena on vain

* Ks. tätä osaa, s. 186. *Toim.*

imperialististen valtakuntien välinen eripuraisuus, joka on kehittynyt huippuunsa ja ilmenee toisaalta siinä, että Länessä on jälleen alkanut kansojen imperialistinen teurasutus, ja toisaalta siinä, että Japanin ja Amerikan välinen imperialistinen kilpailu Tyynen valtameren ja sen rannikon herruudesta on kärjistynyt äärimmilleen.

On ymmärrettävää, että näin heikosti suojatun sosialistisen Neuvostotasavaltamme ulkopoliittinen asema on tavattoman kestämaton ja ehdottoman kriittinen. Meidän on ponnistettava äärimmilleen kaikki voimamme käyttäksemme asiainkulun meille suomaa hengähdystaukoa niiden syvien haavain parantamiseen, joita sota on viiltänyt Venäjän yhteiskunnan elimistöön, ja maan talouden kehittämiseen, jota ilman ei voi olla puhuttakaan mistään vakavasta puolustuskunnan kohottamisesta.

Ymmärrettävää on sekin, että useiden syiden johdosta viivästynyttä Lännen sosialistista vallankumousta me voimme tositeolla jouduttaa vain sikäli, mikäli kykenemme täyttämään ratkaistavaksemme asetetun organisaatiotehtävän.

Ensi vuorossa ratkaistavanamme olevan organisaatiotehtävän menestyksellisen täyttämisen perusehto on se, että kansan poliittiset johtajat, s.o. Venäjän kommunistisen (bolshevikkien) puolueen jäsenet samoin kuin työtätekevien joukkojen kaikki valveutuneet edustajatkin, käsittäisivät täydellisesti sen peruseroavuuden, mikä tässä suhteessa on olemassa entisten porvarillisten ja nykyisen sosialistisen vallankumouksen välillä.

Porvarillisissa vallankumouksissa työtätekevien joukkojen perustehtävänä on ollut negatiivisen eli feodalismia, monarkiaa ja keskiaikaisuutta hävittävän työn suorittaminen. Uuden yhteiskunnan perustamiseksi suoritettavan positiivisen eli luovan työn on tehnyt väestön omistava, porvarillinen vähemmistö. Ja se on tehnyt tämän työn työläisten ja köyhien talonpoikain vastarinnasta huolimatta verrattain helposti ei ainoastaan siksi, että pääoman riistämien joukkojen vastarinta oli silloin näiden joukkojen hajanaisuuden ja kehittymättömyyden vuoksi sangen heikkoa, vaan myös siksi, että anarkisesti rakentuneen kapitalistisen yhteiskunnan järjestävänä perusvoimana ovat luonnonvoimaisesti yhä laajemmiksi ja syvemmiksi kehittyvät markkinat, kansalliset sekä kansainväliset.

Proletariaatin ja sen johtaman talonpoikaisköyhälistön perustehtävänä jokaisessa sosialistisessa vallankumouksessa — siis myös lokakuun 25 p:nä 1917 aloittamassamme Venäjän sosialistisessa vallankumouksessa — on sitävastoin positiivinen eli luova työ sellaisten uusien organisaatiosuhteiden tavattoman monimutkaisen ja hienon verkoston luomiseksi, jotka käsittävät kymmenien miljoonien ihmisten toimeentulolle välttämättömien tuotteiden suunnitelmallisen tuotannon ja jakelun. Tällainen vallankumous voidaan suorittaa menestyksellisesti vain silloin, kun väestön enemmistö, ennen kaikkea työtätekevien enemmistö tekee itsenäisesti historiaa luovaa työtä. Sosialistisen vallankumouksen voitto on taattu vain siinä tapauksessa, jos proletariaatti ja talonpoikaisköyhälistö kykenevät olemaan kyllin valvutuneita, aatteellisia, itseuhrautuvaisia ja sitkeitä. Me olemme täyttäneet vain pienen osan vaikeasta tehtävästä luomalla uudentyyppisen, neuvostotyyppisen valtion, joka antaa työtätekeville ja sorretuille joukoille mahdollisuuden osallistua toimeliaasti uuden yhteiskunnan itsenäiseen rakennustyöhön. Kaikkein vaikeinta tulee olemaan taloudellisella alalla: on toteutettava tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskeva mitä tiukin yleinen tilinpito ja valvonta, on kohotettava työn tuottavuutta ja *todella yhteiskunnallistettava* tuotanto.

Nykyään Venäjän hallituspuolueena olevan bolshevikki-puolueen kehitys osoittaa erittäin havainnollisesti, minkä luontoinen on se historiallinen murroskausi, jota me elämme ja joka muodostaa nykyisen poliittisen ajankohdan erikoisuuden sekä vaatii Neuvostovallalta uutta orientoitumista, s. o. uusien tehtävien asettamista uudella tavalla.

Kaikkien tulevaisuuden puolueiden ensimmäisenä tehtävänä on saada kansan enemmistö vakuuttumaan ohjelmansa ja taktiikkansa oikeellisuudesta. Tämä tehtävä oli etualalla niin tsaarivallan aikana kuin myös sinä kautena, jolloin Tshernovit ja Tseretelit hieroivat sovintoa Kerenskien ja Kishkinien kanssa. Tämä tehtävä, jota tietenkään ei ole vielä suoritettu lähimainkaan loppuun (ja jota ei koskaan voidakaan suorittaa loppuun asti), on nyt pääpiirteisään ratkaistu, sillä suurin osa Venäjän työläisistä ja talonpojista, kuten Neuvostojen viimeinen Moskovassa pidetty

edustajakokous eittämättömästi osoitti, on selvästi bolshevikkien puolella.

Toisena puolueemme tehtävänä oli poliittisen vallan valtaaminen ja riistäjien vastarinnan nujertaminen. Tätäkään tehtävää ei ole suinkaan suoritettu loppuun asti, ja sitä ei voida olla ottamatta huomioon, sillä monarkistit ja kadetit toisaalta ja heidän säestäjänsä ja häntyrinsä, menshevikit ja oikeisto-eserrät toisaalta yrittävät edelleenkin liittyä yhteen kukistaakseen Neuvostovallan. Mutta riistäjien vastarinnan nujertamisen tehtävä on pääosaltaan jo ratkaistu vuoden 1917 lokakuun 25 pn ja vuoden 1918 helmikuun (likimäärin) välisenä aikana eli ennen Bogajevskin antautumista.

Nyt nousee päiväjärjestykseen kolmas vuoronperäinen ja nykyisen ajankohdan omalaatuisuuden muodostava tehtävä — Venäjän *hallinnan* järjestäminen. Me tietenkin asetimme tämän tehtävän ja ryhdyimme sitä ratkaisemaan heti vuoden 1917 lokakuun 25 pn jälkeisenä päivänä, mutta niin kauan kuin riistäjien vastarinta pukeutui vielä avoimen kansalaissodan muotoon, *ei* hallintatehtävä *voinut tulla keskeiseksi, perustehtäväksi.*

Nyt siitä on tullut sellainen. Me, bolshevikkipuolue, *olemme saaneet* Venäjän *vakuuttumaan.* Me *olemme valloittaneet* Venäjän rikkailta köyhille, riistäjiltä työtätekeville. Nyt meidän täytyy *hallita* Venäjää. Ja nykyisen ajankohdan omalaatuisuus ja vaikeus on siinä, että ymmärrettäisiin, *miten merkityksellistä on siirtyä* sellaisesta päätehtävästä kuin kansan vakuuttamisesta ja riistäjien sotilaallisesta nujertamisesta sellaiseen päätehtävään kuin *hallintaan.*

Sosialistinen puolue on ensi kerran maailman historiassa ehtinyt viedä pääpiirteissään loppuun vallan valtaamisen ja riistäjien kukistamisen tehtävän ja *ryhtyä välittömästi* toteuttamaan *hallintatehtävää.* On saatava aikaan se, että me olisimme tämän sosialistisen kumouksen mitä vaikeimman (ja mitä kiitollisimman) tehtävän ansiokkaita täyittäjiä. On *ajateltava sitä,* että menestyksellistä hallintatyötä varten tarvitaan, *paitsi* vakuuttamisen taitoa, *paitsi* taitoa voittaa kansalaissodassa, myös *käytännöllisen järjestämisen* taitoa. Se on vaikein tehtävä, sillä kysymys on monien kymmenien miljoonien ihmisten elämän mitä syvimpien, taloudellisten perustojen järjestämisestä uudella tavalla.

Ja se on kaikkein kiitollisin tehtävä, sillä vasta sen *jälkeen*, kun se on ratkaistu (pää- ja peruspiirteissään), voidaan sanoa, että Venäjistä *on tullut* ei vain neuvostotasavalta, vaan myös sosialistinen tasavalta.

AJANKOHDAN YLEINEN TUNNUS

Edellä hahmoteltu objektiivinen tilanne, jonka ovat saaneet aikaan tavattoman raskas ja kestämaton rauha, mitä vaikein rappiotila, työttömyys ja nälänhätä, jotka sota ja porvariston (Kerenskin ja häntä kannattaneiden menshevikkien ja oikeistoieserrien) herruus ovat jättäneet meille perinnöksi, kaikki tämä on kiertämättömästi aiheuttanut sen, että laajat työtätekevät joukot ovat väsyneet äärimmilleen ja että niiden voimat ovat jopa ehtyneetkin. Nämä joukot vaativat tiukasti — eivätkä voi olla vaatimatta — tietynlaista lepoa. Päiväjärjestyksessä on sodan ja porvariston isännöimisen seurauksena luhistumistilaan joutuneiden tuotantovoimien uudistaminen; — niiden haavojen parantaminen, joita ovat aiheuttaneet sota, tappio sodassa, keinottelu ja porvariston yritykset palauttaa valtaan kukistetut riistäjät; — maan talouden kehittäminen; — välttämättömimmän järjestyksen tiukka varjeleminen. Saattaa tuntua paradoksilta, mutta edellä mainittujen objektiivisten seikkojen vuoksi on tosiasiaa kuitenkin aivan eittämättömästi, että tänä ajankohtana Neuvostovalta voi turvata Venäjän siirtymisen sosialismiin vain siinä tapauksessa, jos se porvariston, menshevikkien ja oikeistoieserrien vastustuksesta huolimatta ratkaisee käytännöllisesti juuri nämä yhteiskunnallisen olemassaolon säilyttämisen alkeelliset ja alkeellisimmat tehtävät. Näiden alkeellisimpien tehtävien toteuttaminen käytännössä ja ensimmäisten sosialismiin tähtäävien toimenpiteiden organisatoristen vaikeuksien voittaminen muodostavat nyt, nykyisen tilanteen konkreettisten erikoisuuksien vuoksi ja kun on olemassa Neuvostovalta maan yhteiskunnallistamista, työväenvalvontaa y.m.s. koskevine lakeineen, saman mitalin kaksi puolta.

Pidä säännöllisesti ja huolellisesti tiliä varoista, isännöi säästäväisesti, älä laiskottele, älä varasta, noudata mitä ankarinta työkuria, — juuri nämä tunnukset, joita vallankumoukselliset proletaarit pitivät aivan oikeutetusti pilkkanaan silloin, kun porvaristo verhosi näillä puheilla

herruuttaan, riistäjien luokan herruutta,— juuri ne tulevat nyt porvariston kukistamisen jälkeen ajankohdan päivän-tärkeiksi ja tärkeimmiksi tunnuksiksi. Ja se, että työtätekevät *joukot* toteuttavat käytännössä näitä tunnuksia, on toisaalta *ainoa* keino imperialistisen sodan ja imperialististen saalistajain (Kerenski etunenässään) puolikuoliaaksi raatelemaan maan pelastamiseksi, ja toisaalta se, että *Neuvostovalta* toteuttaa käytännössä näitä tunnuksia menettelytapoihinsa ja lakeihinsa nojautuen, on välttämätöntä ja *riittävää* sosialismin lopullista voittoa varten. Juuri tätä eivät kykene käsittämään ne, jotka kieltäytyvät halveksuen asettamasta etualalle noin „kuluneita” ja „arkipäiväisiä” tunnuksia. Pientalonpoikaismaahan, missä vasta vuosi sitten kukistettiin tsaarivalta ja vähemmän kuin puoli vuotta sitten vapauduttiin Kerenskeistä, on luonnollisesti jäänyt huomattavasti alkuvoimaista anarkismia, jota jokaisen pitkäaikaisen ja taantumuksellisen sodan mukanaan tuoma raaistuminen ja villiintyminen on voimistanut, ja on syntynyt huomattavasti epätoivon ja aiheettoman katkeruuden mielialoja; kun tähän lisätään vielä porvariston lakeijain (menshevikkien, oikeistoieserrien y.m.) provokatorinen politiikka, niin on täysin selvää, kuinka kauan ja sitkeästi on parhaiden ja valveutuneimpien työläisten ja talonpoikain ponnisteltava, että joukkojen mielialassa tapahtuisi täydellinen käänne ja että ne ryhtyisivät säännölliseen, täysipainoiseen ja kurinalaiseen työhön. Vain tämä köyhälistöjoukkojen (proletaarien ja puoliproletaarien) ryhtyminen työhön voi johtaa lopulliseen voittoon porvaristosta ja varsinkin kaikkein sitkeimmästä ja monilukuisimmasta talonpoikaisporvaristosta.

PORVARISTOA VASTAAN KÄYTVÄN TAISTELUN UUSI VAIHE

Porvaristo on meillä voitettu, mutta sitä ei ole vielä kiskottu pois juurineen, sitä ei ole vielä hävitetty eikä edes nujerrettu lopullisesti. Sen vuoksi päiväjärjestyksessä on porvaristoa vastaan käytävän taistelun uusi, korkeampi muoto, siirtyminen kapitalistien jatkuvan pakkoluovuttamisen yksinkertaisesta tehtävästä paljon monimutkaisempaan ja vaikeampaan tehtävään — sellaisten olojen luomiseen, joiden vallitessa porvaristoa ei voisi olla olemassa eikä

syntyä uudestaan. On selvää, että tämä tehtävä on paljon vaativampi ja että ilman sen ratkaisemista ei vielä ole sosialismia.

Jos tarkastelemme asioita Länsi-Euroopan vallankumousten mittapuun mukaan, niin me olemme nyt likimain sillä tasolla, mikä siellä saavutettiin vuonna 1793 ja vuonna 1871. Meillä on täysi oikeus olla ylpeitä siitä, että olemme kohonneet tälle tasolle ja eräessä suhteessa menneet epäilemättä jonkin verran pitemmällekin, nimittäin: olemme säätäneet dekreetillä ja pystyttäneet kaikkialla Venäjällä korkeamantyyppisen valtion — Neuvostovalian. Mutta me emme voi missään tapauksessa tyytyä saavuttamaamme, sillä sosialismiin siirtymisen me olemme vasta alkaneet ja tärkeintä *tässä* suhteessa emme ole *vielä* tehneet.

Tärkeintä on tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan mitä säännöllisimmän tilinpidon ja mitä ankarimman valvonnan järjestäminen niin, että koko kansa olisi siinä mukana. Mutta niissä tuotantolaitoksissa ja talouden niillä aloilla ja puolilla, jotka me olemme ottaneet pois porvaristolta, emme ole *vielä* järjestäneet tilinpitoa ja valvontaa, vaikka ilman sitä ei voi olla puhuttakaan sosialismin käytäntöönottamisen toisesta ja yhtä oleellisesta, aineellisesta ehdosta, nimittäin: työn tuottavuuden kohottamisesta yleiskansallisessa mitassa.

Sen vuoksi tämän hetken tehtävää ei voida määritellä yksinkertaisella kaavalla: on jatkettava hyökkäystä pääomaa vastaan. Siitä huolimatta, että me emme ole tietysti vielä nujertaneet lopullisesti pääomaa ja että tätä työtekevien vihollista vastaan on edelleenkin jatkettava ehdottomasti hyökkäystä, siitä huolimatta tuollainen määritelmä olisi epätarkka, epäkonkreettinen, siinä ei tulisi otetuksi huomioon tämän hetken *omalaatuisuutta*, jolloin *pitemmälle menevän* menestyksellisen hyökkäyksen etuja silmälläpitäen hyökkäys on *tällä kertaa* „keskeytettävä”.

Tätä voidaan selittää vertaamalla meidän asemaamme pääomaa vastaan käymässämme sodassa sellaisen voitokkaan sotajoukon asemaan, joka on miehittänyt esimerkiksi puolet tai kaksi kolmasosaa vihollisen alueesta ja jonka on sitten pakko keskeyttää hyökkäyksensä kootakseen voimiaan, lisätäkseen sotatarvikevarastojaan, korjatakseen ja lujittaakseen huoltolinjojaan, rakentaakseen uusia varastoja, kuljettakseen uusia varajoukkoja j.n.e. Voittoisan

sotajoukon hyökkäyksen keskeyttäminen näissä oloissa on välttämätöntä juuri sitä varten, että voitaisiin valloittaa viholliselta myös valloittamatta jäänyt alue, s.o. täydellistä voittoa varten. Ken ei ole ymmärtänyt, että objektiivisen tilanteen nyt meille sanelema pääomanvastaisen hyökkäyksen „keskeyttäminen” on juuri tällaista, hän ei ole ymmärtänyt mitään nykyisestä poliittisesta ajankohdasta.

Pääomanvastaisen hyökkäyksen „keskeyttämisestä” voidaan tietenkin puhua vain lainausmerkeissä, siis vain kuvaannollisesti. Tavallisessa sodassa voidaan antaa yleinen päiväkäsky hyökkäyksen keskeyttämisestä, voidaan teoissa pysäyttää eteneminen. Pääomaa vastaan käytävässä sodassa ei voida pysäyttää etenemistä, eikä voi olla puhuttakaan siitä, että me vastedes luopuisimme pääoman pakkoluovuttamisesta. Puhe on taloudellisen ja poliittisen työmme *painopisteen* muuttamisesta toisaalle. Tähän asti ovat *etualalla* olleet pakkoluovuttajain välittömän pakkoluovuttamisen toimenpiteet. Nyt nousee *etualalle* tilinpidon ja valvonnan järjestäminen niissä talouksissa, joissa kapitalitit on jo pakkoluovutettu, sekä kaikissa muissakin talouksissa.

Jos me nyt aikoisimme jatkaa entisellä vauhdilla pääoman pakkoluovuttamista, niin me nähtävästi kärsisimme tappion, sillä meidän työmme proletarisen tilinpidon ja valvonnan järjestämiseksi on ilmeisesti — se on jokaiselle harkitsevalle ihmiselle päivänselvää — *jäänyt jälkeen välittömästi* „pakkoluovuttajain pakkoluovuttamisesta”. Mutta jos me ryhdymme kaikkiin voimin järjestämään tilinpitoa ja valvontaa, niin me voimme suorittaa tämän tehtävän, me voimme tehdä sen, mikä on jäänyt tekemättä, ja *koko* „sotarekemme” pääomaa vastaan tulee päättymään meidän voittoomme.

Mutta eikö sen tunnustaminen, että täytyy tehdä se, mikä on aikaisemmin jäänyt tekemättä, merkitse sen myöntämistä, että on tehty jokin virhe? — Ei lainkaan. Otamme taas vertauksen sodasta. Jos vihollinen voidaan voittaa ja lyödä takaisin yksistään kevyin ratsuväkijoukoin, niin se on tehtävä. Mutta jos se voidaan menestyksellisesti tehdä vain määrättyyn rajaan asti, niin on aivan luonnollista, että tämän rajan ylittämisen jälkeen on paikalle tuotava raskas tykistö. Tunnustaessamme sen, että nyt on tehtävä se, mikä on jäänyt tekemättä raskaan tykistön tuomiseksi

taistelulinjalle, me emme lainkaan katso virheeksi ratsuväen voitokasta rynnäkköä.

Porvariston lakeijat ovat usein moittineet meitä siitä, että me suoritimme „punakaartilais”-rynnäkön pääomaa vastaan. Tämä moite on järjetön ja juuri rahasäkin palkkarenkien arvolle sopiva, sillä pääomanvastainen „punakaartilais”-rynnäkkö suoritettiin *aikoinaan* olosuhteiden pakosta: ensinnäkin pääoma teki *silloin* sotilaallista vastarintaa Kerenskin ja Krasnovin, Savinkovin ja Gotsin (Gegetshkori tekee nytkin samanlaista vastarintaa), Dutovin ja Bogajevskin kautta. Sotilaallista vastarintaa ei voida nujertaa muuten kuin sotilaallisin keinoin, ja punakaartilaiset tekivät mitä jaloimman ja mitä suurimman historiallisen teon vapauttaessaan työtätekevät ja riistetyt riistäjien ikeestä.

Toiseksi, me emme olisi voineet silloin asettaa etutilalle hallitsemismenetelmiä lannistamismenetelmien asemesta senkään vuoksi, että hallinnan taito ei ole ihmisillä synnynäinen, vaan se hankitaan kokemuksen kautta. Silloin meillä ei ollut tätä kokemusta. Nyt meillä on. Kolmanneksi, silloin meidän käytettävissämme ei voinut olla tieteen ja tekniikan eri alojen spesialisteja, sillä ne joko taistelivat Bogajevskien riveissä tai sitten niillä oli silloin vielä mahdollisuus tehdä *sabotoiden* järjestelmällistä ja sitkeää passiivista vastarintaa. Nyt me olemme tehneet lopun sabotoinnista. Pääomanvastainen „punakaartilais”-rynnäkkö on ollut menestyksellinen, se on ollut voittoisa, sillä me olemme torjuneet sekä pääoman sotilaallisen vastarinnan että pääoman sabotaasitoiminnan muodossa esiintyneen vastarinnan.

Merkitsekö tämä sitä, että pääomanvastainen „punakaartilais”-rynnäkkö on *aina* paikallaan, *kaikissa* olosuhteissa paikallaan, että meillä *ei ole* muita keinoja taistellaksemme pääomaa vastaan? Olisi lapsellista ajatella sillä tavalla. Me olemme saaneet voiton kevyen ratsuväen voimin, mutta meillä on myös raskas tykistö. Me olemme saaneet voittoja lannistamismenetelmien avulla, me osaamme voittaa hallitsemismenetelmienkin avulla. Vihollista vastaan käytävän taistelun menetelmiä on osattava muuttaa olosuhteiden muuttuessa. Me emme hetkeksikään luovu herrojen Savinkovien ja Gegetshkorien enempää kuin kaikkien muidenkaan vastavallankumouksellisten tilanherrain

ja porvarienn lannistamisesta „punakaartilaiseen” tapaan. Mutta me emme ole niin tyhmiä, että asettaisimme „punakaartilaiset” menetelmät etualalle sellaisena aikana, jolloin punakaartilaisrynnäköjen suorittamisen kausi on pääpiirteissään jo päättynyt (ja päättynyt voitokkaasti) ja oveen kolkuttaa sellainen kausi, jolloin proletarisen valtiovalian tulee käyttää hyväkseen porvarillisia spesialisteja möyhentääkseen maaperän sellaiseksi, ettei siinä lainkaan voisi kasvaa minkäänlainen porvaristo.

Se on omalaatuinen kausi, tai oikeammin sanoen kehitysvaihe, ja jotta pääoma voitettaisiin lopullisesti, on osattava soveltaa taistelumme muotoja tämän vaiheen omalaatuisiin oloihin.

Ilman tiedon, tekniikan ja käytännön eri alojen spesialistien johtoa ei voida siirtyä sosialismiin, sillä sosialismi vaatii tietoista ja yleistä eteenpäinmenoa sellaiseen työn tuottavuuteen, joka on korkeampi kuin kapitalismissa, ja sillä pohjalla, minkä kapitalismi on saavuttanut. Sosialismin on *omalla tavallaan*, omia menetelmiään käyttäen — sanokaamme konkreettisemmin: *neuvostomenetelmiä* käyttäen — kuljettava eteenpäin. Mutta spesialistit ovat suurimmalta osaltaan ehdottomasti porvarillisia spesialisteja sen yhteiskuntaelämän kaikkien olosuhteiden vuoksi, joka on tehnyt heistä spesialisteja. Jos meidän proletariaattimme, otettuaan vallan käsiinsä, olisi voinut ratkaista nopeasti tilinpito-, valvonta- ja organisaatiotehtävän yleiskansallisessa mitassa (se oli mahdotonta sodan ja Venäjän takapajuisuuden takia), niin silloin, tehtyämme lopun sabotoinnista, me olisimme yleisen tilinpidon ja valvonnan avulla voineet alistaa porvarilliset spesialistit täydellisesti valtaamme. Sen vuoksi, että olemme yleensä huomattavasti „myöhästyneet” tilinpidon ja valvonnan järjestämisessä, vaikka olemmekin ehtineet lopettaa sabotoinnin, me *emme ole vielä* luoneet sellaisia oloja, joissa voisimme käyttää porvarillisia spesialisteja; joukko sabotoijia „tulee palvelukseen”, mutta parhaita organisaattoreja ja huomatuimpia spesialisteja valtio voi käyttää joko vanhaan, porvarilliseen tapaan (s.o. korkeaa maksua vastaan) tahi uuteen, proletariseen tapaan (s.o. luomalla koko kansan alhaalta käsin toteuttaman tilinpidon ja valvonnan sellaiset olot, jotka kiertämättä ja itsestään alistavat ja vetävät mukaan spesialisteja).

Meidän oli nyt turvaututtava vanhaan, porvarilliseen tapaan ja suostuttava maksamaan huomatuimmille porvarillisille spesialisteille hyvin korkeaa palkkaa heidän tekemistään „palveluksista”. Kaikki, jotka ovat asioista perillä, tietävät tämän, mutta eivät kaikki syvenny ajattelemaan sitä merkitystä, mikä tällä proletaarisen valtion toteuttamalla toimenpiteellä on. Selvää on että tällainen toimenpide on kompromissi, perääntymistä Pariisin Kommuunin ja ylipäänsä kaikkinaisen proletaarisen vallan periaatteista, jotka edellyttävät palkkojen alentamista keskitason työläisen työpalkan tasolle ja vaativat, että virkakiipeilyä vastaan taisteltaisiin teoin eikä sanoin.

Eikä siinä vielä kaikki. On selvää, että tämä toimenpide ei ole vain pääomaa vastaan — tietyllä alalla ja tietyssä määrin — suunnatun hyökkäyksen keskeyttämistä (sillä pääoma ei ole rahasumma, vaan tietty yhteiskunnallinen suhde), vaan se on myös *askel taaksepäin*, jonka sosialistinen valtiovaltamme, Neuvostovalta on ottanut, vaikka se on alusta pitäen julistanut ja jo alkanut toteuttaa politiikkaa, jonka tarkoituksena on korkeiden palkkojen alentaminen keskitason työläisen työpalkan tasolle ⁸³.

Porvariston lakeijat, varsinkin vähäpätöisimmän lajin lakeijat, sellaiset kuin menshevikit, novajazhiznilaiset ja oikeisto-eserrät hihittävät tietysti sen johdosta, että me myönnämme ottavamme askeleen taaksepäin. Mutta meillä ei ole syytä kiinnittää huomiota tuohon hihitykseen. Meidän on tutkittava sosialismiin johtavan tavattoman vaikean ja uuden tien erikoisuuksia salaamatta omia virheitämme ja heikkouksiamme ja pyrkien ajoissa tekemään valmiiksi sen, mikä on jäänyt tekemättä. Jos joukoilta salattaisiin se, että porvarillisten spesialistien käyttäminen maksamalla heille tavattoman korkeita palkkoja on perääntymistä Kommuunin periaatteista, niin se merkitsisi vajoamista porvarillisten poliitikkojen tasolle ja joukkojen pettämistä. Kun avoimesti selitetään, miten ja miksi olemme ottaneet askeleen taaksepäin, ja sitten julkisesti käsitellään, minkälaisia keinoja on olemassa tehdäksemme sen, mikä on jäänyt tekemättä, niin se merkitsee, että kasvatetaan joukkoja ja opitaan kokemuksen perustalla, opitaan yhdessä joukkojen kanssa rakentamaan sosialismia. Lieneeköhän historiassa ollut yhtään voitokasta sotaretkeä, jolloin voittaja ei olisi tehnyt joitain virheitä, kärsinyt osittaisia tappioita ja

perääntynyt väliaikaisesti jossain suhteessa tai jossain kohdassa. Ja se „sotaretki” kapitalismia vastaan, jonka me olemme aloittaneet, on miljoona kertaa kaikkein vaikeinta-kin sotaretkettä vaikeampi, ja olisi tyhmää ja häpeällistä masentua jonkin yksityisluontoisen ja osittaisen perääntymisen johdosta.

Tarkastelkaamme kysymystä käytännön kannalta. Oletta-kaamme, että Venäjän Neuvostotasavalta tarvitsee 1.000 ensiluokkaista oppinutta ja tiedon, tekniikan ja käytännön kokemuksen eri alojen specialistia johtamaan kansan työtä maan talouden kohottamiseksi mahdollisimman nopeaa vauhtia. Olettakaamme, että näille „ensimmäisen suuruusluokan tähdille” on maksettava — enemmistö heistä on tietysti sitä suuremmassa määrin porvarillisten tapain turmelema, mitä mieluummin se huutaa työläisten turmel-tuneisuudesta — kullekin 25.000 ruplaa vuodessa. Oletta-kaamme, että tämä summa (25 miljoonaa ruplaa) on kak-sinkertaistettava (edellyttäen, että tärkeimpien organisato-risten ja teknillisten tehtävain erittäin menestyksellisestä ja nopeasta täyttämisestä annetaan palkintoja) tai vieläpä nelinkertaistettavakin (edellyttäen, että palkataan muuta-mia satoja vaativaisempia ulkomaisia spesialisteja). Herää kysymys, voidaanko viidenkymmenen tai sadan miljoonan ruplan menoerän käyttöä vuodessa tieteen ja tekniikan vii-meisen sanan mukaiseen kansan työn uudestijärjestämi-seen pitää liian suurena tai ylivoimaisena Neuvostoval-lalle? Ei tietenkään. Valveutuneiden työläisten ja talonpoi-kain valtaenemmistö hyväksyy tämän menoerän tietäen käytännöllisen elämän perusteella, että takapajuisuutemme vuoksi me menetämme miljardeja, ja taas sellaista järjes-tyneisyyden, tilinpidon ja valvonnan tasoa, että saisimme porvarillisen sivistyneistön kaikki „tähdet” vapaaehtoisesti mukaan *meidän* työhömmä, meillä *ei vielä ole*.

Kysymyksellä on tietysti toinenkin puolensa. Korkeiden palkkojen turmeleuva vaikutus sekä Neuvostovaltaan (var-sinkin kun kumous tapahtui niin äkkiä, että tämän vallan mukaan ei voinut olla lyöttäytymättä tiettyä määrää seik-kailijoita ja huijareita, jotka yhdessä kaikenkarvaisten kyvyttömiä tai häikäilemättömien komissaarien kanssa haluaisivat hyvin mielellään päästä „tähdiksi”... valtion varojen kavaltamisessa) että työläisjoukkoihin on kiista-ton. Mutta kaikki se, mikä työläisten ja köyhien talonpoi-

kain keskuudessa on harkitsevaa ja rehellistä, on samaa mieltä kanssamme ja tunnustaa, että me emme voi kädenkäänteessä vapautua kapitalismin kelvottomasta perinnöstä, että me voimme vapauttaa Neuvostovallan 50 tai 100 miljoonan ruplan „pakkoverosta” (jota on maksettava sen takia, että olemme jääneet jälkeen *koko kansan alhaalta käsin* toimeenpaneman tilinpidon ja valvonnan järjestämisessä) vain järjestäytymällä, tiukentamalla kuria omassa keskuudessamme, poistamalla keskuudestamme kaikki ne, „jotka säilyttävät kapitalismin perintöä” ja „noudattavat kapitalismin perinnäistapoja”, s.o. lorvailijat, tyhjäntoimitajat, valtion varojen kavaltajat (nykyään koko maa, kaikki tehtaat, kaikki rautatiet ovat Neuvostotasavallan „varoja”). Jos valveutuneet eturivin työläiset ja köyhät talonpojat ehtivät neuvostolaitosten avulla vuoden sisällä järjestäytyä, tulla kurinalaisiksi, ryhdistäytyä ja saada aikaan lujan työkurin, niin silloin me vuoden kuluttua karistamme hartioiltamme tämän „pakkoveron”, jota voidaan supistaa jo aikaisemminkin... juuri sitä mukaa kuin meidän, työläisten ja talonpoikain, työkurimme ja järjestyneisyytemme edistyy. Mitä pikemmin me työläiset ja talonpojat itse omaksumme paremman työkurin ja korkeamman työtekniikan käyttämällä hyväksemme porvarillisten spesialistien tietoja, sitä pikemmin me vapaudumme kaikenlaisesta noille spesialisteille maksettavasta „pakkoverosta”.

Meidän työemme tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan yleiskansallisen tilinpidon ja valvonnan järjestämiseksi proletariaatin johdolla on jäänyt kovasti jälkeen siitä työstä, jonka olemme suorittaneet pakkoluovuttajain välittömän pakkoluovuttamisen alalla. Tämä seikka on tärkein nykyhetken erikoisuuksien ja niistä johtuvien Neuvostoval- lan tehtävien ymmärtämiseksi. Painopiste taistelussa porvaristoa vastaan siirtyy tällaisen tilinpidon ja valvonnan järjestämisen alalle. Vain silloin, kun tämä otetaan lähtökohdaksi, voidaan oikein määritellä talous- ja finanssipolitiikan edessäolevat tehtävät pankkien kansallistamiseksi, ulkomaankaupan monopolisoimiseksi, rahan kiertokulun ottamiseksi valtion valvontaan ja proletaariselta näkökannalta tyydyttävän omaisuus- ja tuloveron sekä työvelvollisuuden käytäntöönottamiseksi.

Sosialististen uudistusten toimeenpanemisessa näillä aloilla me olemme jääneet tavattomasti jälkeen (ja nämä

ovat hyvin, hyvin oleellisia aloja), ja olemme jääneet jälkeen juuri siksi, että tilinpitoa ja valvontaa yleensä ei ole riittävän hyvin järjestetty. On selvää, että tämä tehtävä on eräs kaikkein vaikeimmista tehtävistä, joka sodan aiheuttaman rappiotilan oloissa voidaan ratkaista vain pitkän ajan kuluessa, mutta on muistettava, että porvaristo — varsinkin monilukuinen pikku- ja talonpoikaisporvaristo — panee juuri tällä alalla hyvin vakavasti vastaan ja horjuttaa valvontaa, jota parhaillaan pannaan kuntoon, horjuttaa esimerkiksi viljamonopolia sekä valtaa asemia keinottelua ja keinottelukauppaa varten. Sitä, minkä me olemme jo dekreeteillä säätäneet, emme ole vielä likimainkaan riittävästi toteuttaneet käytännössä, ja ajankohdan perustehtävänä onkin suunnata kaikki voimat lain muodon saaneiden (mutta käytännössä vielä toteuttamattomien) uudistusten peruskohtien asialliseen, käytännölliseen *toteuttamiseen*.

Jotta voitaisiin jatkaa edelleen pankkien kansallistamista ja saada vähitellen aikaan se, että pankeista tulisi sosialismin vallitessa yhteiskunnallisen kirjanpidon solmukohtia, on ennen kaikkea ja ensikädessä päästävä reaaliin tuloksiin Kansanpankin haaraosastojen perustamisessa, talletusten kokoamisessa, väestön rahojen vastaanoton ja noston helpottamisessa, jonojen poistamisessa, lahjustenottajain ja huijarien kiinnisaamisessa ja *ampumisessa* j.n.e. Ensiksi on toteutettava todella käytännössä se, mikä on yksinkertaista, järjestettävä hyvin se, mitä meillä jo on, ja sitten vasta ryhdyttävä valmistelemaan sitä, mikä on mutkallisempaa.

On lujitettava ja saatava järjestykseen ne valtion monopolit (vilja-, nahka- y.m. monopolit), jotka on jo otettu käytäntöön, ja valmisteltava siten ulkomaankaupan monopolisointia valtion käsiin; ilman tätä monopolisointia emme voi „selviytyä” ulkomaisesta pääomasta maksamalla sille „pakkoveroa”. Ja koko sosialistinen rakennustyö on mahdollista vain silloin, jos me kykenemme tietyn siirtymiskauden aikana suojelemaan oman sisäisen taloudellisen itsenäisyytemme maksamalla ulkomaiselle pääomalle eräänlaista pakkoveroa.

Verojen kannossa yleensä ja varsinkin omaisuus- ja tuloveron kannossa me olemme niinkään jääneet tavattomasti jälkeen. Porvariston pakkoverotus, mikä periaatteellisesti on ehdottomasti hyväksyttävä ja proletariaatille otollinen

toimenpide, osoittaa, että tässä suhteessa me olemme vielä lähempänä valloittamismenetelmiä (Venäjän rikkailta köyhille valloittamisen menetelmiä) kuin hallitsemismenetelmiä. Mutta tullaksemme voimakkaammiksi ja päästäksemme jaloillemme meidän on siirryttävä näihin viimeksi mainittuihin menetelmiin, porvariston pakkoveron tilalle meidän on saatava vakituisesti ja oikein perittävä omaisuus- ja tulovero, joka antaa proletaariselle valtiolle *enemmän* ja vaatii meiltä nimenomaan suurempaa järjestyneisyyttä sekä tilinpidon ja valvonnan parempaa järjestämistä.

Myöhästymisemme työvelvollisuuden käytäntöönottamisessa osoittaa vielä kerran, että päiväjärjestyksessä on nimenomaan valmisteleva organisaatiotyö, jonka toisaalta on lopullisesti varmennettava se, mikä on jo saavutettu, ja joka toisaalta on välttämätön sen operaation valmisteleiseksi, jonka tuloksena pääoma „piiritetään” ja pakotetaan „antautumaan”. Työvelvollisuuden käytäntöönottaminen meidän olisi aloitettava viipymättä, mutta se on otettava käytäntöön vähin erin ja hyvin varovaisesti, tarkistaen jokaisen askelen käytännöllisen kokemuksen valossa, ja tietenkin ensi vuorossa työvelvollisuus on otettava käytäntöön *rikkaisiin nähden*. Työ- ja kulutusbudjettikirjojen ottaminen käytäntöön jokaista porvaria varten, niihin luettuna myös maalaisporvarit, olisi suuri askel eteenpäin vihollisen „piirittämiseksi” lopullisesti sekä tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan todella yleiskansallisen tilinpidon ja valvonnan aikaansaamiseksi.

YLEISKANSALLISEN TILINPIDON JA VALVONNAN PUOLESTA KÄYTTÄVÄN TAISTELUN MERKITYS

Valtio, joka on ollut vuosisatoja kansan sortamisen ja ryöstämisen elin, on jättänyt meille perinnöksi joukkojen mitä suurimman vihan ja epäluulon kaikkea valtiollista kohtaan. Sen voittaminen on hyvin vaikea tehtävä, jonka voi suorittaa vain Neuvostovalta, mutta siltäkin se ottaa pitkän ajan ja vaatii hyvin suurta sitkeyttä. Tilinpitoa ja valvontaa koskevassa kysymyksessä — tässä porvariston kukistamisen jälkeisenä päivänä ratkaistavaksemme tullessa sosialistisen vallankumouksen peruskysymyksessä — tuo „perintö” tulee erittäin kärkevästi esille. Välttämättä kuluu tietty aika ennenkuin joukot, jotka tilanherrain ja

porvariston kukistamisen jälkeen ensi kerran tuntevat itsensä vapaiksi, käsittävät — ei kirjoista, vaan oman *neuvostokokemuksensa* pohjalla — käsittävät ja *tuntevat*, että ilman tuotannon ja tuotteiden jaon kaikinpuolista, valtion toteuttamaa tilinpittoa ja valvontaa työtätekevien valta, työtätekevien vapaus *ei* voi säilyä, ja palaaminen kapitalismin ikeen alle *on kiertämätön*.

Porvariston ja varsinkin pikkuporvariston kaikki tottumukset ja perinnäistavat sotivat myös *valtionvalvontaa* vastaan puolustaen „pyhän yksityisomistuksen”, „pyhän” yksityisyritteliäisyyden koskemattomuutta. Me näemme nyt erittäin havainnollisesti, kuinka oikea on se Marxin teesi, että anarkismi ja anarkosyndikalismi ovat itseasiassa *porvarillisia* virtauksia ja kuinka sovitamattomassa ristiriidassa ne ovat sosialismin, proletariaatin diktatuurin ja kommunismin kanssa. Taistelu *neuvostovaltion* toteuttaman valvonnan ja tilinpidon aatteen juurruttamiseksi joukkoihin, taistelu tämän aatteen toteuttamiseksi käytännössä, taistelu sen puolesta, että päästäisiin irti kirotusta menneisyydestä, joka totutti pitämään leivän ja vaatteiden hankintaa vain „yksityisenä” asiana, ostoa ja myyntiä „vain minua koskevana” kaupantekona,— tämä taistelu on sosialistisen tietoisuuden mitä suurinta, merkitykseltään maailmanhistoriallista taistelua alkuvoimaista porvarillista anarkiaa vastaan.

Työväenvalvonta on meillä otettu käytäntöön lakina, mutta elämään ja vieläpä proletariaatin laajojen joukkojen tajuntaankin se alkaa vasta töin tuskin juurtua. Siitä, että tilinpidon ja valvonnan puuttuminen tuotannon ja tuotteiden jaon alalla merkitsee sosialismin itujen tuhoa ja valtion varojen kavallusta (sillä kaikki omaisuus kuuluu valtiolle ja tämä valtiohan onkin Neuvostovalta, työtätekevien enemmistön valta), että huolimattomuus tilinpidossa ja valvonnassa merkitsee saksalaisten ja venäläisten Kornilovien suoranaista auttamista, siis niiden, jotka voivat lyödä työtätekevien vallan alas *vain* sillä ehdolla, että me emme suoriudu tilinpidon ja valvonnan tehtävästä, ja jotka koko talonpoikaistorvariston avustamina, kadettien, menshevikkien, oikeistoeserrien avustamina „vaanivat” meitä ja odottavat sopivaa hetkeä,— kaikesta siitä me puhumme liian vähän agitaatiotyössämme, eturivin työläiset ja talonpojat ajattelevat sitä liian vähän ja liian vähän

puhuvat siitä. Mutta niin kauan kuin työväenvalvonnasta ei tule tosi, niin kauan kuin eturivin työläiset eivät saa järjestetyksi ja toimeenpannuksi voitokasta ja säälimätöntä sofaretkeä tämän valvonnan rikkojia vastaan tai niitä vastaan, jotka suhtautuvat välinpitämättömästi tähän valvontaan,—niin kauan ei voida siirtyä ensimmäisestä askelesta (työväenvalvonnasta) ottamaan toista askelta kohti sosialismia, toisin sanoen ei voida siirtyä työväen toteuttamaan tuotannon säännöstelyyn.

Sosialistinen valtio voi syntyä vain sellaisten tuotanto- ja kulutuskommuunien verkostona, jotka tunnontarkasti pitävät tiliä tuotannostaan ja kulutuksestaan, säästävät työtä, kohottavat jatkuvasti työn tuottavuutta ja siten saavat aikaan sen, että työpäivää voidaan lyhentää seitsemään, kuuteen tuntiin vuorokaudessa ja vieläkin lyhyemmäksi. Tätä ei voida saavuttaa, ellei järjestetä mitä ankarinta, kaikkialle ulottuvaa, yleiskansallista, *viljaa ja viljan tuotantoa* (ja sitten kaikkia muitakin välttämättömiä tuotteita) koskevaa tilinpitoa ja valvontaa. Kapitalismi on jättänyt meille perinnöksi joukkojärjestöt, jotka voivat helpottaa siirtymistä yleiseen tuotteiden jakoa koskevaan tilinpitoon ja valvontaan — kulutusyhdistykset. Venäjällä ne eivät ole niin laajalti levinneet kuin kehittyneimmissä maissa, mutta kuitenkin niihin kuuluu toistakymmentä miljoonaa jäsentä. Hiljattain annettu dekreetti kulutusyhdistyksistä⁸⁴ on tavattoman tärkeä tapaus, joka osoittaa havainnollisesti sosialistisen Neuvostotasavallan tilanteen ja tehtävän erikoisuuden tällä hetkellä.

Tämä dekreetti on sopimus porvarillisten osuuskuntien kanssa ja edelleenkin porvarillisella näkökannalla olevien työväen osuuskuntien kanssa. Sopimuksena eli kompromissina sitä voidaan pitää ensinnäkin siksi, että mainittujen laitosten edustajat eivät ainoastaan osallistuneet dekreetin käsittelyyn, vaan vieläpä tosiasiallisesti saivat ratkaisevan äänioikeudenkin, sillä dekreetin ne osat, jotka kohtasivat päättävää oppositiota noiden laitosten taholta, hylättiin. Toiseksi, kompromissi se on varsinaisesti siksi, että Neuvostovalta luopui osuuskuntien maksuttoman jäseneksi liittymisen periaatteesta (mikä on ainoa johdonmukaisesti proletaarinen periaate), samoin kuin siitäkin, että *yhden* osuuskunnan olisi yhdistettävä tietyn paikkakunnan koko väestö. Poikkeuksena tästä ainoasta sosialistisesta

periaatteesta, joka vastaa luokkien hävittämistehtävää, annettiin oikeus jäädä „työväen luokkaosuuskunniksi” (joita tässä tapauksessa nimitetään „luokka”-osuuskunniksi vain sen takia, että ne ovat porvariston luokkaetujen alaisia). Vihdoin sitä Neuvostovallan ehdotusta, että porvaristo tyyten erotettaisiin osuuskuntien hallinnoista, niinikään aikalailla lievennettiin ja hallintoihin kuulumiskiello ulotettiin vain luonteeltaan yksityiskapitalististen kauppa- ja teollisuuslaitosten omistajiin.

Jos proletariaatti, toimien Neuvostovallan välityksellä, olisi ehtinyt järjestää tilinpidon ja valvonnan koko valtakunnan mitassa tai laskea edes tällaisen valvonnan perustan, niin noita kompromisseja ei olisi tarvittu. Neuvostojen elintarvikeosastojen välityksellä, Neuvostojen yhteydessä toimivien huoltoelinten välityksellä olisimme yhdistäneet väestön yhtenäisiin, proletariaatin johtamiin osuuskuntiin ilman porvarillisten osuuskuntien myötävaikutusta, ilman myönnytyksiä sille puhtaasti porvarilliselle periaatteelle, joka pakottaa työväen osuuskuntia olemaan edelleenkin työväen osuuskuntina porvarillisten osuuskuntien rinnalla *sen sijaan*, että ne alistaisivat kokonaan alaiseeseen nuo porvarilliset osuuskunnat sulattamalla kummatkin yhteen, ottamalla *haltuunsa koko* hallinnon ja ottamalla *omiin* käsiinsä rikkaiden kulutuksen valvonnan.

Solmimalla tämän sopimuksen porvarillisten osuuskuntien kanssa Neuvostovalta määritteli konkreettisesti taktilliset tehtävänsä ja omalaatuiset toimintamenetelmänsä täksi kehitysvaiheeksi, nimittäin: johtaen porvarillisia aineksia, käyttäen niitä hyväksemme, tehden niille tiettyjä osittaisia myönnytyksiä me luomme edellytykset sellaiselle eteenpäinmenolle, joka on hitaampi kuin mitä alunperin oletimme, mutta samalla kestävämpi tukikohtien ja huoltoelinjojen tullessa perusteellisemmin turvatuiksi, vallattujen asemien tullessa paremmin varmennetuiksi. Nykyään Neuvostot voivat (*ja niiden täytyy*) mitata saavutuksiaan sosialistisessa rakennustyössä muun muassa hyvin selvällä, yksinkertaisella ja käytännöllisellä mittapuulla: kuinka monessa yhdyskunnassa (kommuunissa tai kylässä, kaupunginkorttelissa j.n.e.) nimenomaan ja missä määrin osuuskuntien kehitys lähenee sitä, että koko väestö liittyisi niihin.

TYÖN TUOTTAVUUDEN KOHOTTAMINEN

Jokaisessa sosialistisessa vallankumouksessa, sen jälkeen kun proletariaatti on ratkaissut vallan valtaamisen tehtävän ja sitä mukaa kuin pää- ja peruspiirteissään tulee ratkaistuksi pakkoluovuttajain pakkoluovuttamisen ja pakkoluovuttajain vastarinnan lannistamisen tehtävä, nousee ehdottomasti perustehtävänä etualalle kapitalismia korkeamman yhteiskuntamuodon luominen, nimittäin: työn tuottavuuden kohottaminen ja sen yhteydessä (ja sitä varten) työn korkeampi järjestely. Meidän Neuvostovaltamme asema on juuri sellainen, että se, voitettuaan riistäjät aina Kerenskistä Korniloviin saakka, on saanut mahdollisuuden käydä välittömästi käsiksi tähän tehtävään, ryhtyä välittömästi toteuttamaan sitä. Ja tällöin käy heti ilmeiseksi, että kun valtion keskusvalta voidaan vallata muutamassa päivässä ja kun riistäjien sotilaallinen vastarinta (ja sabotaasitoiminta) suuren maan eri kulmillakin voidaan tukahduttaa muutamassa viikossa, niin työn tuottavuuden kohottamistehtävän tuloksellinen ratkaiseminen ottaa ainakin (varsinkin mitä tuskallisimman ja tuhoisimman sodan jälkeen) muutaman vuoden ajan. Työn pitkäaikaisuus johtuu tässä tietenkin objektiivisista seikoista.

Työn tuottavuuden kohottaminen vaatii ennen kaikkea suurteollisuuden aineellisen perustan turvaamista: polttoaineen ja raudan tuotannon, koneenrakennusteollisuuden ja kemiallisen teollisuuden kehittämistä. Venäjän Neuvostotasavallan asema on sikäli edullinen, että sen käytettävissä — Brestin rauhan jälkeenkin — on valtavat määrät malmia (Uralilla), polttoainetta Länsi-Siperiassa (kivihiili), Kaukasiassa ja kaakossa (nafta), sekä keskiosassa (polttoturve), on valtavat metsä- ja vesivoimariikaudet ja runsaasti raaka-ainetta kemiallista teollisuutta varten (Karabugas) j.n.e. Näiden luonnonrikkauksien käsittely tekniikan uusimpia menetelmiä käyttäen luo perustan ennenkuulumattomalle tuotantovoimien kasvulle.

Työn tuottavuuden kohottamisen toisena edellytyksenä on ensinnäkin väestöjoukkojen sivistys- ja kulttuuritason nousu. Tämä nousu tapahtuu nyt tavattoman nopeasti, mitä eivät näe porvarillisten totunnaistapojen sokaisemat ihmiset, jotka eivät voi käsittää, että kansan „pohjakerroksissa” on nyt, neuvostojärjestelmän oloissa, havaittavissa

suurta pyrkimystä valoon ja omatoimisuuteen. Toiseksi, taloudellisen nousun edellytyksenä on myös työtätekevien kurin, työtaidon, vauhdikkuuden ja työn voimaperäisyyden kohottaminen sekä työn parempi järjestely.

Tältä puolelta asiamme ovat erittäin huonosti ja jopa toivottomastikin, jos uskoisimme sitä väkeä, joka on antanut porvariston pelotella itsensä tai joka omanvoitonpyynteisesti palvelee sitä. Tämä väki ei käsitä sitä, ettei ole ollut eikä voi olla vallankumousta, jolloin vanhan kannattajat eivät kirkuisi sekasorrosta, anarkiasta j.n.e. On luonnollista, että sellaisten joukkojen keskuudessa, jotka ovat juuri karistaneet hartioiltaan ennenkuulumattoman julman siron ikeen, on käynnissä laaja ja syvälinen kuohunta,— että työkurin uusien perustojen luominen joukkojen toimesta on hyvin pitkäaikainen prosessi,— että näiden perustojen luomista ei voitu edes aloittaa ennen kuin tilanherroista ja porvaristosta oli saatu täydellinen voitto.

Mutta lankeamatta lainkaan siihen useinkin tekopyhään epätoivoon, jota porvarit ja porvarilliset intelligentit (jotka ovat joutuneet epätoivon valtaan puolustaessaan entisiä etuoikeuksiaan) levittävät, me emme saa missään tapauksessa salata ilmeistä pahaa. Meidän tulee päinvastoin paljastaa sitä ja tehostaa neuvostomenetelmiä taistelllessamme sitä vastaan, sillä sosialismin menestyminen ei ole ajateltavissa ilman tietoisien proletaarisen kurinalaisuuden voittoa alkuvoimaisesta pikkuporvarillisesta anarkiasta, tuosta Kerenskin ajan ja Kornilovin kapinaliikkeen mahdollisen toistumisen todellisesta takeesta.

Venäjän proletariaatin valveutunein etujoukko on jo asettanut tehtäväkseen työkurin kohottamisen. Esimerkiksi metallityöläisten liiton Keskuskomiteassa ja ammattiliittojen Keskusneuvostossa on jo alettu valmistella vastaavia toimenpiteitä ja dekreettiehdotuksia⁸⁵. Tätä työtä on kannustettava ja vietävä sitä kaikin voimin eteenpäin. On asetettava päiväjärjestykseen, käytännöllisesti sovellettava ja kokeiltava urakkapalkkaa ja kaikkea sitä, mikä Taylorin järjestelmässä on tieteellistä ja edistyksellistä, määriteltävä työpalkka sen mukaan, minkälaisia ovat yleiset tulokset tuotteiden valmistamisesta, rautatie- ja vesiliikenteen toiminnasta j.n.e. y.m.s.

Edistyneimpiin kansakuntiin verrattuna venäläiset ovat huonoja työntekijöitä. Ja muuten ei voinut ollakaan tsaarin

valtakomennon aikana ja maaorjuuden jätteiden ollessa elinvoimaisia. On opittava tekemään työtä — Neuvostoval-
lan on asetettava kansalle tämä tehtävä kaikessa laajuudes-
saan. Kapitalismin viimeisin sana tässä suhteessa, Taylo-
rin järjestelmä — samoin kuin kaikki muutkin kapitalismin
uudistukset, — sisältää porvarillisen riiston hiotun petomai-
suuden ja rinnan sen kanssa joukon mitä arvokkaimpia
tieteellisiä saavutuksia työprosessissa suoritettavien me-
kaanisten liikkeiden analysoinnissa, tarpeettomien ja kömp-
pelöiden liikkeiden poistamisessa, oikeiden työmenetelmien
kehittelyssä, tilinpidon ja valvonnan parhaimpien
järjestelmien käytäntönotossa j.n.e. Neuvostotasavallan
on ehdottomasti omaksuttava kaikki se, mikä tieteen ja tek-
niikan saavutuksissa tällä alalla on arvokasta. Sosialismin
toteuttamismahdollisuus riippuu juuri siitä, missä määrin
me onnistumme yhdistämään Neuvostovaltaan ja neuvosto-
hallintajärjestelmään kapitalismin uusimmat uudistukset.
Venäjällä on ryhdyttävä tutkimaan ja opettamaan Taylorin
järjestelmää, ryhdyttävä järjestelmällisesti kokeilemaan ja
soveltamaan sitä. Rinnan työn tuottavuuden kohottamisen
kanssa on otettava huomioon kapitalismista sosialismiin
siirtymisen kauden erikoisuudet, jotka vaativat toisaalta
perustan laskemista kilpailun sosialistiselle järjestämiselle
ja toisaalta pakotuksen soveltamista, ettei proletaarisen
vallan hyytelömäinen käytäntö saattaisi häpeään proleta-
riaatin diktatuurin tunnusta.

KILPAILUN JÄRJESTÄMINEN

Eräs niistä järjettömyyksistä, joita porvaristo mielellään
levittää sosialismista, on se, että sosialistit muka kieltävät
kilpailun merkityksen. Mutta todellisuudessa vain sosia-
lismi, hävittäessään luokat ja siis myös joukkojen orjuu-
tuksen, raivaa ensi kerran tietä todella joukkomitassa
tapahtuvalle kilpailulle. Ja juuri neuvostojärjestelmä, siir-
tyessään porvarillisen tasavallan muodollisesta demokra-
tismista *hallintaan*, johon työtätekevät joukot todella osal-
listuvat, asettaa ensi kerran kilpailun laajalle perustalle.
Poliittisella alalla se on paljon helpommin järjestettävissä
kuin taloudellisella alalla, mutta sosialismin menestymi-
selle on tärkeää juuri viimeksi mainittu.

Ottakaamme sellainen kilpailun järjestämisen keino kuin julkisuusperiaate. Porvarillinen tasavalta turvaa sen vain muodollisesti, mutta todellisuudessa alistaa lehdistön pääoman alaiseksi, viihdyttää „rahvasta” pikantilla poliittisella hölynpölyllä, verhoaa „pyhää omaisuutta” suojelevalla „liikesalaisuudella” sen, mitä tapahtuu työpajoissa, kauppasopimuksia solmittaessa, hankinnoissa j.n.e. Neuvostovalta on kumonnut liikesalaisuuden ja astunut uudelle tielle, mutta julkisuusperiaatteen soveltamiseksi taloudelliseen kilpailuun me emme ole tehneet vielä juuri mitään. On käytävä järjestelmällisesti käsiksi siihen, että rinnan läpeensä valheellisen ja häikäilemättömästi panettelevan porvarillisen lehdistön likvidoimisen kanssa tehtäisiin työtä sellaisen lehdistön luomiseksi, joka ei viihdyttele eikä pilkkaa joukkoja pikantilla poliittisella hölynpölyllä, vaan asettaa nimenomaan jokapäiväisen taloustoiminnan kysymykset joukkojen harkittavaksi ja auttaa niiden vakavaa tutkimista. Jokainen tehdas, jokainen kylä muodostaa tuotanto- ja kulutuskommuunin, jolla on oikeus ja velvollisuus soveltaa omalla tavallaan yleisiä neuvostosäädöksiä („omalla tavallaan” ei niiden rikkomisen mielessä, vaan niiden käytännössä toteuttamisen muotojen erilaisuuden mielessä), ratkaista omalla tavallaan tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan tilinpidon ongelma. Kapitalismin vallitessa tämä oli tietyn kapitalistin, tilanherran ja kulakin „yksityisasia”. Neuvostovallan oloissa se ei ole yksityisasia, vaan mitä tärkein valtiollinen asia.

Mutta me emme ole vielä oikeastaan ryhtyneetkään tekemään valtavaa ja vaikeaa, mutta samalla myös kiitollista työtä järjestääksemme kilpailun kommuunien kesken, ottaaksemme käytäntöön tilinpidon ja julkisuusperiaatteen viljan, vaatetuksen y.m. tuotannossa, muuttaaksemme kuivat, elottomat ja byrokraattiset tilitykset eläviksi esimerkeiksi, niin vieroittaviksi kuin myös puoleensa vetäviksikin esimerkeiksi. Kapitalistisen tuotantotavan vallitessa tietyn esimerkin, sanokaamme jonkin tuotantoarttelin esimerkin merkitys oli pakostakin tavattoman suppea, ja vain pikkuporvarilliset haihattelijat ovat voineet haaveilla kapitalismin „parantamisesta” hyväntekeväisyyslaitosten esimerkin avulla. Sen jälkeen, kun valtiovalta on siirtynyt proletariaatin käsiin, sen jälkeen, kun pakkoluovuttajat on pakkoluovutettu, asiaintila muuttuu perinpohjin, ja — kuten

huomatuimmat sosialistit ovat monesti sanoneet — esimerkin voima saa ensi kerran mahdollisuuden vaikuttaa joukkomitassa. Mallikommuunien on oltava ja ne tulevat olemaan jälkeen jääneiden kommuunien kasvattajia, opettajia ja auttajia. Lehdistön on oltava sosialistisen rakennustyön ase, joka tutustuttaa seikkaperäisesti lukijoita mallikommuunien saavutuksiin, tutkii näihin saavutuksiin johtaneita seikkoja ja menetelmiä, joita ne käyttävät taloudenhoidossaan, ja asettaa toisaalta mustalle taululle ne kommuunit, jotka pitävät sitkeästi kiinni „kapitalismin perinteistä”, s.o. anarkiasta, lorvailusta, epäjärjestyksestä ja keinottelusta. Kapitalistisessa yhteiskunnassa tilastointi oli yksinomaan „kruununmiesten” tai erikoistuntijain huostassa. Meidän on vietävä se joukkoihin ja kansantajuistettava sitä, että työtätekevät vähitellen oppisivat käsittämään ja näkemään, miten ja kuinka paljon on tehtävä työtä, miten ja kuinka paljon voidaan levätä, — että eri kommuunien taloudenhoidon antamien *käytännöllisten tulosten vertaileminen* tulisi yleisen mielenkiinnon ja tutkimisen kohteeksi, että parhaimmat kommuunit palkittaisiin viipymättä (supistamalla tietyn ajaksi työpäivää, kohottamalla työpalkkaa, tarjoamalla niille enemmän kulttuurillisia tai esteettisiä nautintoja ja arvoja j.n.e.).

Kun uusi luokka yhteiskunnan johtajana ja ohjaajana astuu historian näyttämölle, niin toisaalta se ei koskaan tapahdu ilman mitä voimakkainta „ravistelua”, järjestyksiä, taistelua ja myrskyjä ja toisaalta ilman epävarmoja askeleita, kokeilua, horjuntaa ja hapuilua uutta objektiivista tilannetta vastaavien uusien menetelmien valinnassa. Tuhoutuva feodaalinen aatelisto kosti porvaristolle, joka oli voittanut ja syrjäyttänyt sen, ei ainoastaan järjestämällä salaliittoja ja tekemällä kapina- ja valtaanpalaamisyrityksiä, vaan myös pilkkaamalla noiden „nousukkaiden”, „julkeiden ihmisten” taitamattomuutta, kömpelyyttä ja virheitä, kun he olivat uskaltaneet tarttua valtion „pyhään peräsimeen” ilman, että heillä olisi ollut siihen ruhtinaiden, vapaaherrain, aateliston ja ylimystön monisatavuotista valmennusta, — aivan samalla tavalla kuin Kornilovit ja Kerenskit, Gotsit ja Martovit, koko tuo porvarillisen keinottelun ja porvarillisen skeptillisyyden sankarten veljekunta kostaa nykyään Venäjän työväenluokalle sen „röyhkeästä” teosta — vallan valtaamisesta.

Tarvitaan tietysti monia kuukausia ja vuosia, eikä vain viikkoja, ennenkuin uusi yhteiskuntaluokka ja lisäksi sellainen luokka, joka tähän asti on ollut sorrettu, puutteen ja pimeyden painama, voi tottua uuteen asemaansa, saada kaikesta selvän, järjestää työnsä ja nostaa keskuudestaan *omat* organisaattorinsa. On ymmärrettävää, että vallankumouksellista proletariaattia johtavalla puolueella ei ole voinut kertyä kokemusta ja tottumusta sellaisten suurten organisatoristen toimenpiteiden suorittamisessa, joissa otetaan huomioon miljoonien ja kymmenien miljoonien kansalaisten tarpeet, ja että entisten, miltei yksinomaan agitatoristen tottumusten uudistus on sangen pitkäaikainen tehtävä. Mutta mitään mahdotonta siinä ei ole, ja kun meillä on selvä käsitys siitä, että muutos on välttämätön, ja luja halu toteuttaa se, kun me pyrimme järkkymättä suureen ja vaikeaan päämäärään, niin me saavutamme sen. „Kansan”, s.o. työläisten ja vierasta työtä riistämättömien talonpoikien keskuudessa on runsaasti lahjakkaita organisaattoreja; pääoma polki heitä, tuhosi ja heitti syrjään tuhansittain; me emme osaa vielä heitä löytää, rohkaista, panna jaloilleen ja nostaa esille. Mutta me opimme tekemään sen, jos vain ryhdymme opettelemaan sitä kaikella sillä vallankumouksellisella innolla, jota ilman ei ole olemassa voitokasta vallankumousta.

Historiassa ei ole ollut yhtään sellaista syvällistä ja mahtavaa kansanliikettä, joka olisi selviytynyt ilman likaista vaahtoa, ilman sitä, ettei kokemattomien uranuurtajien mukaan olisi lyöttäytynt seikkailijoita ja huijareita, kerskureita ja suunsoittajia, ilman tolkutonta hyörintää, sekasotkua, turhanpäiväistä touhuamista, ilman sitä, että eräät „johtajat” ottavat suorittaakseen 20 asiaa viemättä ainoatakaan niistä päätökseen. Vinkukoot ja haukkukoot porvarillisen yhteiskunnan rakkikoirat Belorussovista Martoviin saakka jokaisen liikalastun johdosta, mikä lentää, kun suurta, vanhaa metsää hakataan. Sitä vartenhan he ovatkin rakkikoiria, että haukkuisivat proletaarista norsua. Haukkukoot. Me kuljemme kuitenkin omaa tietämme koettaen mahdollisimman varovasti ja kärsivällisesti kokeilla ja tunnustella todellisia organisaattoreita, väkeä, jolla on selvä järki ja käytännöllistä hoksaavaisuutta, jolla uskollisuus sosialismille liittyy taitoon järjestää hällinättä (ja huolimatta tolkuttomasta touhuamisesta ja

hälinästä) suuret ihmismäärät lujasti ja yksissä miehin tekemään yhteistä työtä neuvostojärjestyksen puitteissa. *Vain* tällaista väkeä on kohotettava kansan työn johtajien, hallinnan johtajien vastuunalaisille paikoille, mutta vasta sen jälkeen, kun heitä on ensiksi kymmenen kertaa kokeiltu ja siirretty yksinkertaisista tehtävistä monimutkaisempiin tehtäviin. Me emme ole vielä oppineet sitä. Mutta me opimme sen taidon.

„JOUSTAVA JÄRJESTÖ” JA DIKTATUURI

Viimeksi (Moskovassa) pidetyn Neuvostojen edustajakokouksen päätöslauselmassa esitetään ajankohdan perustehtäväksi „joustavasti toimivan järjestön” muodostaminen ja kurin kohottaminen*. Nykyään kaikki mielellään „äänestävät” ja „allekirjoittavat” tämäntapaisia päätöslauselmia, mutta tavallisesti ei syvennyttä ajattelemaan sitä, että niiden toteuttaminen käytännössä vaatii pakotusta — pakotusta juuri diktatuurin muodossa. Olisi kuitenkin mitä suurinta tyhmyyttä ja kerrassaan tyhjäänpäiväistä utopiaa olettaa, että siirtyminen kapitalismista sosialismiin voisi tapahtua ilman pakotusta ja ilman diktaturia. Marx vastusti jo kauan sitten ja täysin selvästi teoriassaan tätä pikkuporvarillis-demokraattista ja anarkistista pötyä. Ja vuosien 1917—1918 Venäjä on vahvistanut Marxin teorian tässä suhteessa oikeaksi niin havainnollisesti, kouraantuntuvasti ja vakuuttavasti, että siinä suhteessa voivat olla harhassa vain sellaiset ihmiset, jotka ovat toivottoman tyhmiä tai jotka härkäpäisyydessään ovat päättäneet kääntää selkensä totuudelle. Joko Kornilovin diktatuuri (jos hänen katsotaan olevan porvarillisen Cavaignac'in venäläinen tyyppi) tahi proletariaatin diktatuuri — muunlaisesta ulospääsystä *ei voi olla puhettakaan* maassa, jossa on käynnissä tavattoman nopea kehitys tavattoman jyrkkine käänteineen ja hirvittävän taloudellisen rappiotilan oloissa, jonka mitä tuskallisin sota on saanut aikaan. Kaikki keskittien ratkaisut ovat joko porvariston harjoittamaa kansan pettämistä, koska porvaristo ei voi sanoa totuutta, ei voi sanoa sitä, että se tarvitsee Kornilovia, tahi sitten pikkuporvarillisten demokraattien,

* Ks. tätä osaa, s. 186. *Toim.*

Tshernovien, Tseretelien ja Martovien tylsyyttä ja lörpötteilyä demokraattien yhtenäisyydestä, demokraattien diktatuurista, yleisdemokraattisesta rintamasta y.m.s. hölynpölystä. Siitä, jota ei edes vuosien 1917—1918 Venäjän vallankumouksen kulkukaan ole saanut ymmärtämään, että keskittien ratkaisut ovat mahdottomia, sellaisesta henkilöstä ei kannata välittää.

Toiselta puolen on helppo vakuuttua siitä, että tapahtu-
 koona siirtyminen kapitalismista sosialismiin miten hyvänsä, on diktatuuri välttämätön kahdesta perussyystä eli kahdessa pääsuunnassa. Ensinnäkin kapitalismia ei voida voittaa eikä juuria pois, ellei nujerreta armotta riistäjien vastarintaa, riistäjien, joilta ei voida ottaa heti pois niiden rikkautta eikä tehdä tyhjäksi niiden paremmuutta järjestyneisyyden ja tietojen suhteen ja jotka siis verrattain pitkän ajan mittaan ehdottomasti koettavat kukistaa köyhälistön vihatun vallan. Toiseksi, mikään suuri vallankumous, ja varsinkaan sosialistinen vallankumous, ei ole ajateltavissa — siinäkin tapauksessa, ettei ulkoista sotaa olisi — ilman sisällissotaa, s.o. kansalaissotaa, joka merkitsee vielä suurempaa hävitystä kuin ulkoinen sota, merkitsee horjunnan ja puolelta toiselle siirtymisen tuhansia ja miljoonia tapauksia, merkitsee mitä suurimman epämääräisyyden, tasapainon puuttumisen ja kaaoksen tilaa. Ja kaikki ne vanhan yhteiskunnan mädännäisainekset, jotka ovat epäilemättä sangen monilukuisia ja yhteydessä etupäässä pikkuporvaristoon (sillä kaikki sodat ja kaikki kriisit köyhdyttävät ja saattavat turmioon ennen kaikkea sitä), eivät tietysti voi olla „näyttämättä itseään” tällaisen syvän mullistuksen oloissa. Mutta nämä mädännäisainekset *eivät voi* „näyttää itseään” muuten kuin lisäämällä kaikenlaista rikollisuutta, huliganismia, lahjomista, keinottelua ja säädyttömyyttä. Tarvitaan aikaa, *tarvitaan rautaista kättä*, jotta voitaisiin selviytyä kaikesta tästä.

Historiassa ei ole ollut yhtään suurta vallankumousta, jolloin kansa ei olisi vaistomaisesti tuntenut tätä tarvetta ja jolloin se ei olisi ilmaissut pelastavaa lujakätisyyttä ampumalla varkaat rikospaikalla. Aikaisempien vallankumousten onnettomuus on ollut siinä, että joukkojen vallankumouksellista innostusta, joka on pitänyt yllä jännitty-
 nyttä mielentilaa joukkojen keskuudessa ja antanut niille

voimaa kukistaa armottomasti mädännäisainekset, ei ole riittänyt pitemmäksi aikaa. Joukkojen vallankumouksellisen innostuksen tällaisen kestättömyyden yhteiskunnallisena syynä, s.o. luokkasyynä, on ollut proletariaatin heikkous, proletariaatin, joka *yksin vain* voi (jos se on riittävän monilukuinen, valveutunut ja kurinalainen) saada puolelleen työtätekevien ja riistettyjen *enemmistön* (yksinkertaisemmin ja kansantajuisemmin sanoen köyhälistön enemmistön) ja pitää vallan käsissään riittävän kauan kukistaakseen täydellisesti sekä kaikki riistäjät että kaikki mädännäisainekset.

Tästä kaikkien vallankumousten historiallisesta kokemuksesta, tästä maailmanhistorian — taloudellisen ja poliittisen historian — antamasta opetuksesta Marx tekikin yhteenvedon antamalla lyhyen, selvän, tarkan ja sattuvan määritelmän: proletariaatin diktatuuri. Neuvostojärjestelmän voittokulku Venäjän kaikkien kansojen keskuudessa *on todistanut* sen, että Venäjän vallankumouksessa on ryhdytty toteuttamaan oikein tätä maailmanhistoriallista tehtävää. Sillä Neuvostovalta ei ole mitään muuta kuin proletariaatin diktatuurin, sen edistyneimmän luokan diktatuurin organisaatiomuoto, joka nostaa uuteen demokraattisiin ja osallistumaan itsenäisesti valtion hallintaan monet kymmenet miljoonat työtätekevät ja riistetyt, jotka oman kokemuksensa perusteella oppivat näkemään proletariaatin kurinalaisessa ja valveutuneessa etujoukossa oman varmimman johtajansa.

Mutta diktatuuri on suuri sana. Ja suuria sanoja ei saa syyttää tuuleen. Diktatuuri on rautaista valtaa, vallankumouksellisen rohkeaa ja nopeaa, säälimätöntä niin riistäjien kuin huligaanienkin lannistamisessa. Meidän valtamme on sen sijaan tavattoman pehmeä, usein se muistuttaa enemmän hyytelöä kuin rautaa. Ei saa hetkeksikään unohtaa, että porvariston ja pikkuporvariston valtoimet voimat taistelevat Neuvostovaltaa vastaan kahdella tavalla: toisaalta ne toimivat ulkoapäin Savinkovien, Gotsien, Gegetshkorien, Kornilovien menetelmiä käyttäen, järjestäen salaliittoja ja kapinoita, joiden likaista „ideologista” heijastusta ovat vale- ja parjaustulvat kadettien, oikeistoeserrien ja menshevikkien lehdistössä; — toisaalta nämä valtoimet voimat toimivat sisältäpäin käyttäen hyväkseen kaikkia mädännäisaineiksia, kaikenlaista heikkoutta

lahjomisen, kurittomuuden, holtittomuuden ja kaaoksen lisäämiseksi. Mitä lähemmäksi tulemme porvariston täydellistä sotilaallista nujertamista, sitä vaarallisemmaksi meille käy alkuvoimainen pikkuporvarillinen anarkismi. Ja tätä alkuvoimaisuutta vastaan ei voida taistella ainoastaan harjoittamalla propagandaa ja agitaatiota, järjestämällä kilpailua ja valikoimalla organisaattoreja, vaan sitä vastaan on taisteltava myös pakottamalla.

Sitä mukaa kuin vallanelinten perustehtäväksi tulee hallinta eikä sotilaallinen kukistaminen, kukistamisen ja pakottamisen tyypilliseksi ilmenemismuodoksi tulee oikeudenkäynti eikä ampuminen rikospaikalla. Ja vuoden 1917 lokakuun 25 pn jälkeen vallankumoukselliset joukot astuivat tässä suhteessa oikealle tielle ja todistivat vallankumouksen elinvoimaisuuden alkamalla pystyttää omia työläisten ja talonpoikain oikeuselimiään jo ennen kuin oli annettu mitään dekreettejä porvarillis-byrokraattisen oikeuslaitoksen lakkauttamisesta. Mutta meidän vallankumoukselliset kansanoikeutemme ovat tavattoman, uskomattoman heikkoja. Tuntuu siltä, ettei ole saatu vielä lopullisesti murretuksi sitä tilanherrain ja porvariston ikeestä periytynyttä kansan käsitystä oikeuslaitoksesta, jonka mukaan se on jotakin virkavaltaista ja vierasta. Ei ymmärretä riittävän selvästi sitä, että oikeuslaitos on elin, jonka avulla juuri köyhälistö kokonaisuudessaan vedetään mukaan valtion hallintaan (sillä oikeudenkäynti on eräs valtion hallintatehtävistä), että oikeuslaitos on proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön *vallan elin*, että oikeuslaitos on ase, jonka avulla *kasvatetaan olemaan kurinalainen*. Ei ymmärretä riittävän selvästi sitä yksinkertaista ja ilmeistä tosiasiaa, että kun Venäjän suurimpana onnettomuutena ovat nälänhätä ja työttömyys, niin tätä onnettomuutta ei voida voittaa minkäänlaisilla innostuksen puuskillilla, vaan ainoastaan kaikkialle ulottuvalla, koko kansaa käsittävällä kaikinpuolisella järjestyneisyydellä ja kurinalaisuudella, jotta voitaisiin lisätä viljan tuotantoa väestöä varten ja viljan (polttoaineen) tuotantoa teollisuutta varten, aikanaan kuljettaa se ja jakaa oikein; — että sen vuoksi *jokainen*, joka rikkoo työkuria missä tehtaassa hyvänsä, missä taloudessa hyvänsä, missä asiassa hyvänsä, *on syyllinen* nälänhädän ja työttömyyden aiheuttamiin kärsimyksiin; — että on osattava löytää nämä syylliset,

asetettava heidät syytleeseen ja rangaistava säälimättä. Pikkuporvarilliset valtoimet voimat, joita vastaan meidän nyt on käytävä mitä ankarinta taistelua, ilmenevät juuri siinä, että heikosti käsitetään se, että nälänhätä ja työttömyys ovat kansantaloudellisessa ja poliittisessa yhteydessä meidän jokaisen holtittomuuteen järjestyneisyyden ja kurinalaisuuden kysymyksissä,— että piintynyttä on vielä *pienomistajan* katsantokanta: vaikka maailma nurin menköön, kunhan vain itselleni saan kahmaistuksi enemmän.

Tämän alkuvoimaisen pikkuporvarillisen holtittomuuden taistelu proletaarista järjestyneisyyttä vastaan ilmenee erittäin selvästi rautatielaitoksen toiminnassa, jossa suurkapitalismin luoman elimistön taloudelliset yhteydet ovat olennoituneet ehkä kaikkein havainnollisimmin. „Hallinnollisen” aineksen keskuudessa esiintyy hyvin runsaasti sabotoijia ja lahjustenottajia; proletaarinen aines, sen parhain osa, taistelee kurin kohottamisen puolesta; mutta näiden molempien ainesten keskuudessa on tietysti paljon horjuvia, „heikkoja”, jotka eivät kykene vastustamaan keinoittelun, lahjusten, henkilökohtaisen hyödyn viekottelevaa „kiusausta”, vaikka tämä hyöty on ostettavissa koko sen koneiston turmelemisen hinnalla, jonka säännöllisestä toiminnasta riippuu nälänhädän ja työttömyyden voittaminen.

Kuvaavaa on se taistelu, jota tällä pohjalla on käyty viimeisen, rautateiden johtoa koskevan dekreetin ympärillä, dekreetin, jolla eräille johtajille annettiin diktaattorinvaltuudet (eli „rajattomat” valtuudet)⁸⁶. Pikkuporvarillisen holtittomuuden tietoiset (suurimmalta osaltaan nähtävästi kuitenkin tietämättömät) edustajat ovat halunneet selittää „rajattomien” (s.o. diktaattorin-) valtuuksien myöntämisen eri henkilöille merkitsevän muka luopumista kollegisuudesta ja demokratismista sekä muista Neuvostovallan periaatteista. Siellä täällä vasemmistoeserrien keskuudessa on kehittynyt suorastaan huligaanimainen, s.o. rumiin vaistoihin ja pienomistukselliseen „kahmaista”-pyrkimykseen nojautuva, agitaatio diktaattorinvaltuuksia koskevaa dekreettiä vastaan. Ratkaistavanamme on todellakin tavattoman suurimerkityksinen kysymys: ensinnäkin, periaatteellinen kysymys, sopiiko yleensä rajattomilla diktaattorinvaltuuksilla varustettujen eri henkilöiden nimittäminen yhteen Neuvostovallan peruseriaatteiden kanssa; toiseksi,

missä suhteessa tämä tapaus — voidaan sanoa ennakkotapaus — on valtiovallan erikoistehtäviin tänä konkreettisenä ajankohtana. Kumpaakin kysymystä on tarkasteltava erittäin huolellisesti.

Historian kiistaton kokemus puhuu siitä, että vallankumouksellisten liikkeiden historiassa yksilödiktatuuri on hyvin usein ollut vallankumouksellisten luokkien diktatuurin ilmausta, ylläpitämistä ja toteuttamista. Yksilödiktatuuri sopi yhteen ainakin porvarillisen demokratismin kanssa. Mutta tässä kysymyksessä Neuvostovallan porvarilliset mustaajat samoin kuin heidän pikkuporvarilliset säästäjänsäkin ovat aina sangen ovelia: toisaalta he yksinkertaisesti julistavat Neuvostovallan joksikin tolkuttomuudeksi, anarkistisuudeksi, villiydeksi sivuuttaen samalla huolellisesti kaikki meidän historialliset rinnastuksemme ja ne teoreettiset todistusperusteemme, jotka osoittavat, että Neuvostot ovat demokratismin korkein muoto, enemmänkin: demokratismin *sosialistisen* muodon alkua; toisaalta he vaativat meiltä korkeampaa demokratismaa kuin on porvarillinen demokratismi ja sanovat: yksilödiktatuuri ei kertakaikkiaan sovi yhteen teidän, bolshevistisen (s.o. ei porvarillisen, *vaan sosialistisen*) neuvostodemokratisminne kanssa.

Tuollainen järkeily on kerrassaan keuhkoa järkeilyä. Ellemme ole anarkisteja, niin meidän on tunnustettava valtion, s.o. *pakotuksen* välttämättömyys kapitalismista sosialismiin siirryttäessä. Pakotuksen muodon määrää kyseisen vallankumouksellisen luokan kehitystaso, sitten sellaiset erikoisasetukset kuin esimerkiksi pitkällisen taantumuksellisen sodan jälkeensä jättämä perintö ja vihdoin porvariston ja pikkuporvariston vastarinnan muodot. Siksi *ei ole* kerrassaan mitään periaatteellista ristiriitaa neuvostodemokratismiin (s.o. sosialistisen demokratismin) ja yksilödiktatuurivallan soveltamisen välillä. Proletaarinen diktatuuri eroaa porvarillisesta siinä, että ensin mainittu suuntaa iskunsa riistävää vähemmistöä vastaan riistetyn enemmistön hyväksi, sitten siinä, että ensin mainittua toteuttavat — *yksilöidenkin kautta* — ei vain työtätekevät ja riistetyn joukot, vaan myös järjestöt, jotka on rakennettu siten, että ne voisivat juuri noita joukkoja herättää ja nostaa historialliseen luomistyöhön (neuvostolaitokset kuuluvat senlaatuisiin järjestöihin).

Toisen kysymyksen johdosta, nimenomaan yksilödiktatuurivallan merkityksestä tietyn ajankohdan erikoistehtävien kannalta katsoen, on sanottava, että kaikenlainen koneellinen suurteollisuus — s.o. juuri sosialismin aineellinen, tuotannollinen voimalähde ja perusta — vaatii satojen, tuhansien ja kymmenien tuhansien ihmisten yhteistä työtä suuntaavan *tahdon* ehdotonta ja tiukkaa *yhtenäisyyttä*. Se on ilmeisen välttämätöntä sekä teknilliseltä, taloudelliselta että historialliselta kannalta, ja kaikki, jotka ovat mietiskelleet sosialismia koskevia kysymyksiä, ovat aina tunnustaneet sen sosialismin ehdoksi. Mutta kuinka voidaan turvata mitä lujin tahdon yhtenäisyys? — Alistamalla tuhansien tahto yhden tahdon alaiseksi.

Kun yhteistyöhön osallistujat ovat ihanteellisen valveutuneita ja kurinalaisia, niin tämä alistaminen voi muistuttaa paremminkin kapellimestarin hillittyä johtoa. Se voi saada jyrkät diktatoriset muodot, jos ei ole ihanteellista kurinalaisuutta ja valveutuneisuutta. Mutta joka tapauksessa *ehdoton alistuminen* yhden tahtoon on tietenkin välttämätöntä, että koneellisen suurteollisuuden mallin mukaan järjestetyt työprosessit voisivat menestyä. Rautateillä se on kaksin, kolmin verroin välttämätöntä. Ja juuri tämä siirtyminen yhdestä poliittisesta tehtävästä toiseen, joka *ulkonaisesti* ei ole laisinkaan edellisen kaltainen, muodostaakin koko nykyisen ajankohdan erikoisuuden. Vallankumous on vastikään särkenyt hyvin vanhat, hyvin lujat, hyvin raskaat kahleet, joita joukot keppikurin pakottamana kantoivat. Niin oli eilen. Mutta tänään sama vallankumous juuri tämän vallankumouksen kehittämiseksi ja lujittamiseksi, juuri sosialismin etujen nimessä, vaatii joukkojen *ehdotonta alistumista* työprosessin johtajain *tahtoon*. Ymmärrettävää on, että tällainen siirtyminen ei ole heti ajateltavissa. Se on toteutettavissa vain mitä voimakkaimpien sysäysten, mullistusten ja vanhaan palaamisten hinnalla, kansaa uuteen johtavan proletaarisen etujoukon tarmon äärimmilleen jännittämisen hinnalla. Tätä eivät syvenny ajattelemaan ne, jotka ovat joutuneet „Novaja Zhizn”, „Vperjod”⁸⁷, „Delo Naroda” ja „Nash Vek”⁸⁸ lehtien poroporvarillisen hysterian valtaan.

Ottakaa työtätekevien ja riistettyjen joukkojen tavallisen keskitason edustajan mentaliteetti ja verratkaa sitä hänen yhteiskunnallisen elämänsä objektiivisiin, aineellisiin

oloihin. Ennen Lokakuun vallankumousta hän *ei* vielä nähnyt teoissa, että omistavat, riistävät luokat olisivat todellisuudessa jollakin tavalla ja todella vakavasti uhranneet jotain hänen hyväkseen, tehneet jonkin myönnytyksen hänen hyväkseen. Hän ei nähnyt *vielä*, että hänelle olisi annettu moneen kertaan luvattu maa ja vapaus, annettu rauha, luovuttu „suurvaltaisuuden” ja salaisten suurvaltasopimusten tuottamista eduista, luovuttu pääomasta ja liikevoitoista hänen hyväkseen. Hän näki tämän vasta *sen jälkeen*, kun vuoden 1917 lokakuun 25 päivänä oli itse ottanut tämän kaiken väkivallalla ja kun hänen oli pakko samoin väkivaltaa käyttäen puolustaa sitä, mikä Kerenskeiltä, Gotseilta, Gegetshkoreilta, Dutoveilta, Korniloveilta oli otettu. Ymmärrettävää on, että koko hänen huomionsa, kaikki hänen pyrkimyksensä, kaikki hänen hengenvoimansa oli määrätyn ajan mittaan suunnattu vain siihen, että saisi hengähtää, suoristautua, päästä alkuun, käyttää lähimpiä saatavissa olevia elämän antimia, joita kukistetut riistäjät eivät olleet hänelle antaneet. Ymmärrettävää on, että tarvitaan tietty aika, ennenkuin tavallinen joukkojen edustaja itse ei ainoastaan näe, ei ainoastaan tule vakuuttuneeksi, vaan myös tuntee sen, että ei voida noin vain yksinkertaisesti „ottaa”, kahmaista, kiskaista, että se lisäisi rappioutilaa, johtaisi turmioon, Kornilovien palaamiseen. Vastaava murros tavallisten työtätekevien joukkojen elinoloissa (ja siis myös mentaliteetissa) on vasta alkamassa. Ja meidän tehtävänämmä, kommunistien (bolshevikkien) puolueen, riistettyjen vapauspyrkimysten tietoisien ilmaisijan tehtävänä on tajuta tämä murros, käsittää sen välttämättömyys, asettua uupuneiden ja väsyneinä ulospääsyä etsivien joukkojen johtoon, ohjata ne oikealle tielle, työkurin noudattamisen tielle, sille tielle, että sopusoinnussa ratkais-taisiin työoloja käsittelevien joukkokokousten pitämistä *koskevat* tehtävät ja ne tehtävät, jotka koskevat ehdotonta alistumista neuvostojohtajan, diktaattorin, tahtoon työn *aikana*.

Porvarit, menshevikit, novajazhiznilaiset, jotka näkevät kaikkialla vain kaaosta, tolkuttomuutta ja pienomistajan egoismin purkauksia, pilkkaavat „joukkokokousten pitoa” ja usein ärhentelevät kiukkuisesti sen johdosta. Mutta ilman joukkokokousten pitämistä sorretut joukot eivät olisi koskaan voineet siirtyä riistäjien pakolla pystyttämästä

kurista tietoiseen ja vapaaehtoiseen kuriin. Joukkokokousten pito, se onkin työtätekevien todellista demokratismia, niiden suoristautumista, niiden heräämistä uuteen elämään, niiden ensimmäisiä askeleita sillä työsaralla, jonka he itse ovat raivanneet kyykäärmeistä (riistäjistä, imperialisteista, tilanherroista, kapitalisteista) ja jonka he haluavat itse oppia kunnostamaan omalla tavallaan ja itseään varten, oman *Neuvostovaltansa* periaatteiden eikä vieraan vallan, herrasvallan, porvarisvallan periaatteiden pohjalla. Tarvittiin nimenomaan lokakuussa saatua työtätekevien voittoa riistäjistä, tarvittiin kokonainen historiallinen kausi, jonka kuluessa työtätekevät itse alustavasti käsitelivät uusia elämän ehtoja ja uusia tehtäviä, ennenkuin kävi mahdolliseksi siirtyä pysyvästi työkurin korkeampiin muotoihin, ennenkuin ajatus proletariaatin diktatuurin välttämättömyydestä tuli tietoisesti omaksutuksi ja ennenkuin Neuvostovaltan edustajain määräyksiin alettiin ehdottomasti alistua työaikana.

Tämä siirtyminen on nyt alkanut.

Me ratkaisimme menestyksellisesti vallankumouksen ensimmäisen tehtävän, me näimme, kuinka työtätekevät joukot toteuttivat vallankumouksen menestyksen perusehdon: yhdistivät voimainponnistuksensa riistäjiä vastaan niiden kukistamiseksi. Sellaiset vaiheet, kuin lokakuu 1905, helmikuu ja lokakuu 1917, ovat merkitykseltään maailmanhistoriallisia.

Me ratkaisimme menestyksellisesti vallankumouksen toisen tehtävän: juuri niiden yhteiskunnan „pohjakerrosten” herättämisen ja nostamisen toimintaan, jotka riistäjät olivat syösseet alas ja jotka vasta vuoden 1917 lokakuun 25 päivän jälkeen saivat täyden vapauden likvidoida ne ja ryhtyä tutustumaan asioihin ja järjestämään niitä omalla tavallaan. Juuri sorreтуimpien ja poljetuimpien, valmentumattomimpien työtätekevien joukkojen kokoustenpito, niiden siirtyminen bolshevikkien puolelle, niiden toimeenpanema oman neuvostojärjestyksen pystyttäminen kaikkialla, juuri se on vallankumouksen toinen suuri vaihe.

Alkaa kolmas vaihe. On vakaannutettava se, minkä olemme itse taistellen hankkineet, minkä olemme itse dekreeteillämme säätäneet, laillistaneet, käsitelleet, hahmotelleet,— vakaannutettava se *jokapäiväisen työkurin* pysyviin muotoihin. Tämä on vaikein, mutta samalla kiitollisin

tehtävä, sillä vain sen ratkaiseminen tuo meille sosialistisen järjestyksen. On opittava yhdistämään toisiinsa työtätekevien joukkojen myrskyinen, kevättulvan tavoin kuhuva, yli äyräittänsä pulppuava kokousdemokratismi ja *rautainen* kuri työaikana, *ehdoton alistuminen* yhden henkilön, neuvostojohtajan tahtoon työaikana.

Me emme ole vielä oppineet sitä

Mutta me opimme sen.

Eilen meitä uhkasi porvarillisen riiston restaurointi Kornilovien, Gotsien, Dutovien, Gegetshkorian, Bogajevskien hahmossa. Me voitimme heidät. Tämä restaurointi, tämä sama restaurointi uhkaa meitä tänään toisessa muodossa, pikkuporvarillisen alkuvoimaisen holtittomuuden ja anarkismin muodossa, pienomistajain „minun paitaani ei ole siinä pyykissä” kannan muodossa, tämän alkuvoimaisuuden tekemien, proletaarista kurinalaisuutta vastaan tekemien arkipäiväisten, pienten, mutta monilukuisten hyökkäilyjen ja päällekkäisten muodossa. Tämä alkuvoimainen pikkuporvarillinen anarkia meidän on voitettava ja me voitamme sen.

NEUVOSTO-ORGANISAATION KEHITTÄMINEN

Neuvostodemokratismiin — siis tässä tapauksessa konkreettisesti sovelletun *proletaarisen* demokratismiin — sosialistinen luonne on ensinnäkin siinä, että valitsijoina ovat työtätekevät ja riistetyt joukot, kun taas porvaristo on suljettu pois; toiseksi siinä, että kaikenlaiset byrokraattiset muodollisuudet ja rajoitukset vaaleissa on poistettu, joukot itse määräävät vaalien toimittamisen järjestyksen ja ajan ja voivat vapaasti kutsua pois valitsemansa edustajat; kolmanneksi siinä, että muodostuu työtätekevien etujoukon, suurteollisuusproletariaatin parhain joukkojärjestö, joka antaa proletariaatille mahdollisuuden johtaa mitä laajimpia riistettyjä joukkoja, vetää niitä mukaan itsenäiseen poliittiseen toimintaan, kasvattaa niitä poliittisesti niiden oman kokemuksen pohjalla, ja että täten siis on ensi kerran alettu päättäväisesti pyrkiä siihen, että todella *koko* väestö oppisi hallitsemaan ja alkaisi hallita.

Tällaisia ovat sen demokratismiin tärkeimmät erikoispiirteet, jota on alettu toteuttaa Venäjällä ja joka on korkeamman *tyypin* demokratismia, irtisanoutumista sen porvaril-

lisesta vääristelystä, siirtymistä sosialistiseen demokratismiin ja olosuhteisiin, joiden vallitessa valtio voi alkaa kuolla pois.

On selvää, että alkuvoimainen pikkuporvarillinen sektorsortoisuus (joka suuremmassa tai pienemmässä määrässä tulee *kiertämättä* ilmi *jokaisessa* proletaarisessa vallankumouksessa, ja meidän vallankumouksessamme se tulee ilmi erittäin voimakkaasti maan pikkuporvarillisen luonteen ja takapajuisuuden sekä taantumuksellisen sodan seurausten vuoksi) ei voi olla lyömättä leimaansa myös Neuvostoihin.

Neuvosto-organisaation ja Neuvostovallan kehittämiseksi on tehtävä väsymättä työtä. On olemassa pikkuporvarillinen pyrkimys tehdä Neuvoston jäsenistä „parlamentaarikoja” tai sitten byrokraatteja. Sitä vastaan on taisteltava saamalla Neuvostojen *kaikki* jäsenet mukaan käytännölliseen hallintatyöhön. Useilla paikkakunnilla Neuvostojen osastot muuttuvat elimiksi, jotka vähitellen sulautuvat yhteen komissariaattien kanssa. Meidän päämääränämme on saada *köyhälistö kokonaisuudessaan* osallistumaan käytännöllisesti hallintaan, ja kaikki tämän päämäärän saavuttamiseen suunnatut toimenpiteet — sitä parempi, mitä moninaisempia ne ovat — on huolellisesti rekisteröitävä, niitä on tutkittava, systematisoitava, tarkistettava laajemman kokemuksen valossa ja annettava niille lain voima. Meidän päämääränämme on, että *jokainen* työtätekevä, tuotannollisen työn 8-tuntisen „oppitunnin” päätyttyä, suorittaisi *ilmaiseksi* valtiollisia velvollisuuksia: siirtyminen siihen on erittäin vaikea, mutta vain tässä siirtymisessä on sosialismin lopullisen lujittamisen tae. Muutoksen uutuus ja vaikeus aiheuttavat tietenkin runsaasti sellaisia toimenpiteitä, joita suoritetaan niin sanoaksemme tunnustelemalla, ne tuovat tullessaan runsaasti virheitä ja horjuntaa, — ilman sitä ei voi olla mitään ripeää eteenpäinmenoa. Niiden monien henkilöiden mielestä, jotka mielellään pitävät itseään sosialisteina, koko nykyisen tilanteen erikoisuus on siinä, että ihmiset ovat tottuneet asettamaan kapitalismin ja sosialismin abstraktisesti vastakkain ja ovat panneet niiden välille syvämielteisesti sanan: „hyppäys” (eräät, palauttaen mieleensä joitakin irrallisia lauseita siitä, mitä he ovat Engelsiltä lukee, ovat lisänneet vielä syvämielteisemmin: „hyppäys

välttämättömyyden valtakunnasta vapauden valtakuntaan”⁸⁹). Sitä, että sosialismin opettajat nimittivät „hyppäykseksi” maailmanhistorian murrosta siinä tapahtuvien käänteiden mielessä ja että tällaiset hyppäykset voivat kestää 10 vuotta ja kauemminkin, sitä ei osaa ajatella suurin osa niin sanotuista sosialisteista, jotka ovat „lukeneet kirjasta” jotakin sosialismista, mutta eivät ole koskaan vakavasti syventyneet kysymyksen. On luonnollista, että surullisen kuuluisan „sivistyneistön” keskuudesta nousee tällaisena aikana lukematon määrä vainajan surijoita: yksi suree Perustavaa kokousta, toinen — porvarillista kuria, kolmas — kapitalistista järjestelmää, neljäs — sivistynyttä tilanherraa, viides — imperialistista suurvaltaisuutta ja niin edelleen, ynnä muuta sellaista.

Suurten hyppäysten kauden todellinen merkitys on siinä, että vanhan sirpaleiden runsaus, kun niitä kertyy toisinaan nopeammin kuin uuden ituja (jotka eivät ole aina heti huomattavissa), vaatii kykyä erottaa kehityslinjassa eli kehityksen ketjussa sen, mikä siinä on kaikkein oleellisinta. Historiassa on hetkiä, jolloin vallankumouksen menestymiseksi on tärkeintä saada kasatuksi mahdollisimman paljon sirpaleita, s.o. murskata mahdollisimman paljon vanhoja laitoksia; on hetkiä, jolloin on jo riittävästi murskattu ja päiväjärjestykseen tulee „arkipäiväinen” (pikkuporvarillisen vallankumousmiehen mielestä „ikävä”) työ maaperän puhdistamiseksi sirpaleista; on hetkiä, jolloin tärkeintä on se, että huolellisesti vaalitaan uuden ituja, jotka kasvavat esille sirpaleiden alta maaperässä, joka on vielä huonosti puhdistettu murskasorasta.

Ei riitä se, että ollaan vallankumousmies ja sosialismin kannattaja tai kommunisti yleensä. On osattava löytää kullakin erityisellä hetkellä se erityinen ketjun rengas, johon on kaikin voimin tartuttava, jotta voitaisiin pitää käsissä koko ketju ja valmistautua tarttumaan varmasti seuraavaan renkaaseen. Sitä paitsi näiden renkaiden järjestys, niiden muoto, niiden kytkeytyminen toisiinsa, niiden välinen ero tapausten historiallisessa ketjussa ei ole niin yksinkertainen eikä niin alkeellinen kuin tavallisessa sepän takomassa ketjussa.

Neuvostojen luja yhteys „kansaan”, siis työtätekeviin ja riistettyihin, tämän yhteyden joustavuus ja elastisuus turvaavat taistelun Neuvosto-organisaation byrokraattisia

vääristelyjä vastaan. Köyhälistö ei koskaan pidä „omina” laitoksinaan demokratisminsa puolesta maailman parhaimmankaan kapitalistisen tasavallan porvarillisia parlamentteja. Mutta Neuvostot ovat työläis- ja talonpoikaisjoukoille „omia” eikä vieraita. Nykyisille Scheidemannin tai, mikä on melkein samaa, Martovin kaltaisille „sosialidemokraateille” ovat Neuvostot yhtä vastenmielisiä kuin Turgeneville oli Dobroljubovin ja Tshernyshevskin talonpoikaisdemokratismi; säädyllinen porvarillinen parlamentti tai Perustava kokous vetää näitä sosialidemokraatteja puoleensa yhtä voimakkaasti kuin maltillinen monarkistinen ja aateline perustuslaki veti puoleensa Turgenevia 60 vuotta sitten.

Juuri Neuvostojen läheisyys työtätekevään „kansaan” luo edustajain poiskutsumisen ynnä muun alhaalta käsin toteutettavan valvonnan erikoismuodot, joita nykyään on erikoisen uutterasti kehitettävä. Esimerkiksi kaikkinaista tukea ja kannatusta ansaitsevat Kansanvalistusneuvostot, jotka ovat sellaisia aika-ajoittain koolle kutsuttavia neuvostovalitsijain ja heidän edustajainsa konferensseja, joissa käsitellään ja valvotaan tietyllä alalla tapahtuvaa neuvostoviranomaisten toimintaa. Ei ole mitään sen tyhempää kuin Neuvostojen muuttaminen joiksikin jähmettyneiksi ja omakohtaisiksi laitoksiksi. Mitä päättäväisimmin meidän on nykyään puollettava murtumattoman lujaa valtaa, yksilödiktatuuria *tietyissä työprosesseissa ja puhtaasti toimeenpanevaa* laatua olevien tehtävien täyttämässä tiettyinä hetkinä, sitä moninaisemmissa muodoissa on toteutettava valvontaa alhaalta käsin, jotta Neuvostovallan vääristelemisen pieninkin mahdollisuus tulisi paralysoiduksi, jotta byrokratismin rikkaruoho tulisi yhä uudestaan ja jatkuvasti kitketyksi pois.

YHTEENVETO

Tavattoman raskas, vaikea ja vaarallinen ulkopoliittinen asema; on luovittava ja peräännyttävä; tuskallisen hitaasti Lännessä kypsyvän vallankumouksen uusien purkausten odottamisen kausi; maan sisällä tapahtuvan verkkaisen rakennustyön ja ankaran voimainponnistuksen kausi, tiukan proletarisen kurinalaisuuden pitkäaikainen ja sitkeä taistelu alkuvoimaisen pikkuporvarillisen holtittomuuden

ja anarkismin uhkaavaa vaaraa vastaan,— sellaisia ovat lyhyesti sanoen sosialistisen vallankumouksen nykyisen erikoisvaiheen luonteenomaiset piirteet. Sellainen on se historiallisten tapahtumain ketjun rengas, johon meidän on nyt kaikin voimin tartuttava ollaksemme tehtäviemme tasalla siihen saakka, kunnes siirrytään seuraavaan renkaaseen, joka vetää puoleensa erikoisella kirkkaudellaan, proletaarisen maailmanvallankumouksen voittojen kirkkaudella.

Koettakaapa verrata toisiinsa tavanomaista, yleistä „vallankumousmies”-käsitettä ja nykyisen vaiheen erikoisuuksista johtuvia tunnuksia: on luovittava, peräännyttävä, odoteltava, rakennettava verkalleen, tehtävä ankaria voimainponnistuksia, saatava aikaan tiukka kuri, ruoskittava holtittomuutta... Onko siis ihme, kun eräät „vallankumousmiehet” tämän kuullessaan joutuvat jalon suuttumuksen valtaan ja alkavat „ruoskia” meitä Lokakuun vallankumouksen perinteiden unohtamisesta, sovittelusta porvarillisten spesialistien kanssa, kompromisseista porvariston kanssa, pikkuporvarillisuudesta, reformismista ynnä muusta sellaisesta?

Näiden kvasi-vallankumouksellisten onnettomuus on siinä, että nekin heistä, jotka ovat maailman parhaimpien vaikutteiden elähdyttämiä ja ehdottomasti uskollisia sosialismin asialle, eivät käsitä sitä erikoista ja erittäin „epämiellyttävää” tilaa, joka oli kiertämättä läpikäytävä sellaisessa takapajuisessa maassa, jota taantumuksellinen ja onneton sota on raadellut ja jossa sosialistinen vallankumous on aloitettu paljon aikaisemmin kuin edistyneemmissä maissa; — eivätkä kestä lujina vaikean siirtymiskauden vaikeina hetkinä. On luonnollista, että *tämän* laatuisessa „virallisessa” oppositiossa meidän puolueitamme vastaan on „vasemmistoeserräin” puolue. Henkilökohtaisia poikkeuksia ryhmä- ja luokkatyypeistä tietysti on ja tulee aina olemaan. Mutta yhteiskunnalliset tyytit jäävät. Maassa, jossa pienomistajat ovat väestön valtavana enemmistönä puhtaasti proletaariseen väestöön verrattuna, tulee ehdottomasti ilmenemään — ja aika-ajoittain hyvinkin räikeästi — eroavuus proletaarisen ja pikkuporvarillisen vallankumousmiehen välillä. Viimeksi mainittu horjuu ja hoipertelee tapausten kulun jokaisessa käänteessä, hän siirtyy kiihkeästä vallankumouksellisuudesta maaliskuussa

1917 ylistämään „koalitiota” toukokuussa, vihaamaan bolshevikkeja (tahi suremaan heidän „seikkailupolitiikkaansa”) heinäkuussa, hän loittonee varovasti heistä lokakuun lopulla, kannattaa heitä joulukuussa,—vihdoin maaliskuussa ja huhtikuussa 1918 tällaiset tyypit useimmiten nyrpistävät halveksivasti nenäänsä ja sanovat: „En kuulu niihin, jotka laulavat ylistysvirttä „elimelliselle” työlle, käytännöllisyydelle ja asteittaiselle etenemiselle”.

Tällaisten tyyppien yhteiskunnallisena lähteenä on pikkuisäntä, joka on menettänyt malttinsa sodan kauhujen johdosta, odottamattoman köyhtymisen johdosta, nälänhädän ja rappiotilan aiheuttamien ennenkuulumattomien kärsimysten johdosta ja joka heittelehtii hysteerisesti sinne tänne etsien ulospääsyä ja pelastusta, horjuen toisaalta proletariaattiin luottamisen ja sen tukemisen ja toisaalta epätoivon purkausten välillä. On selvästi käsitettävä ja lujasti painettava mieleen, että tällaiselle yhteiskunnalliselle perustalle ei voida rakentaa mitään sosialismia. Työtätekeviä ja riistettyjä joukkoja voi johtaa vain luokka, joka kulkee horjumatta tietänsä, joka ei masennu eikä joudu epätoivoon vaikeimpienkaan, raskaimpienkaan, vaarallisimpienkaan siirtymisvaiheiden aikana. Me emme tarvitse hysteerisiä innostuksen puuskia. Me tarvitsemme proletariaatin rautaisten pataljoonain tahdikasta käyntiä.

**YLEISVENÄLÄISEN
ТрКК:n ISTUNTO** ⁹⁰

HUHTIKUUN 29 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran v. 1920 kirjassa:
„Yleisvenäläisen ТрКК:n neljäsnen
kokoontalon istuntojen pöytäkirjat.
Pikakirjoituspöytäkirja”. Moskova*

*Julkaistaan kirjan tekstistä, joka on
tarkastettu pikakirjoituspöytäkirjan ja
Moskovassa v. 1922 ilmestyneen kirjasen:
N. Lenin (V. I. Uljanov).
„Vanhoja kirjoituksia miltei uusista
aiheista” tekstin mukaan*

SELOSTUS NEUVOSTOVALLAN LÄHIMMISTÄ TEHTAVISTA

Toverit! Mitä selostukseen tulee, niin joudun tänään asettamaan kysymyksen hiukan epätavallisesti. Asia on niin, että varsinaisena selostuksena on Neuvostovallan lähimmistä tehtävistä * kirjoittamani artikkeli, joka julkaistiin sunnuntaina kahdessa sanomalehdessä ja jonka vuoksi rohkenen olettaa, että suurin osa läsnä olevista on tutustunut siihen.

Ja sen vuoksi minun ei mielestäni tarvitse nyt toistaa tässä sitä, mitä on sanottu selostuksessa, ja voin rajoittua vain esittämään selostukseen tehtävät lisäykset ja selitykset. Luulen, että nämä selitykset on nyt parasta esittää poleemisessa muodossa, sillä kysymys, jota koskettelin näissä lähimpiä tehtäviä koskevissa teeseissä, ei ole mitään muuta kuin sen päätöslauselman kehittelemistä, joka hyväksyttiin jo Moskovassa maaliskuun 15 p:nä pidetyssä Yleisvenäläisessä Ylimääräisessä edustajakokouksessa **, — päätöslauselman, joka ei rajoittunut silloin ajankohtaiseen kysymykseen rauhasta, vaan korosti myös nykyhetken tärkeintä tehtävää, organisaatiotehtävää, itsekurin luomisen tehtävää ja sekasortoa vastaan käytävän taistelun tehtävää.

Ja tätä taustaa vasten ovat mielestäni viime aikoina piirtyneet melko selvästi meidän poliittiset virtauksemme tai poliittisten virtaustemme pääryhmät; ja sen vuoksi voidaan luullakseni polemisoinnalla todistaa havainnollisimmin oikeaksi se, minkä koetin myönteisessä muodossa esittää lähimpiä tehtäviä koskevassa artikkelissa.

Toverit! Kun tarkkailette nykyisen Venäjän poliittisia virtauksia, niin teidän on ennen kaikkea pyrittävä —

* Ks. tätä osaa, ss. 223—265. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, ss. 186—187. *Toim.*

tässäkin, niinkuin yleensä, ettei erehdyttäisi arvioinnissa — tarkkailemaan kaikkia poliittisia virtauksia samanaikaisesti, sillä vain siten, vain sillä ehdolla me voimme välttyä virheiltä erillisiä esimerkkejä tuodessamme. On selvää, että minkä tahansa teesin todistamiseksi voidaan löytää vaikka kuinka paljon esimerkkejä. Mutta kysymys ei ole siitä. Ainoastaan tällä ehdolla me voimme koettaa päästä selville, kuinka liittyvät toisiinsa maan poliittisten virtausten kohtalot — ottaen nuo virtaukset kokonaisuutena — ja luokkaetujen kohtalot, etujen, jotka ilmenevät aina suurissa, tärkeissä ja merkittävässä poliittisissa virtauksissa, jos tarkkailemme noita virtauksia kokonaisuutena, kaikkia yhdessä.

Kun siis luodaan silmäys Venäjän suuriin poliittisiin virtauksiin, niin luullakseni ei voida kieltää sitä, että ne jakautuvat ilmeisesti ja kiistattomasti kolmeen suureen ryhmään. Ensimmäiseen ryhmään kuuluu koko porvaristo, joka on liittynyt tiiviisti ja lujasti yhteen ja on yhtenä miehenä mitä päättäväisimmässä, voidaan sanoa, mistään piittaamattomassa „oppositiossa” Neuvostovaltaa vastaan, tietenkin näennäisessä oppositiossa, sillä todellisuudessa on kysymyksessä epätoivoinen taistelu, joka on nyt vetänyt porvariston puolelle kaikki ne pikkuporvarilliset puolueet, jotka vallankumouksen kulussa olivat samalla kannalla kuin Kerenski, siis menshevikit, novajazhiznilaiset ja oikeistoieserrät, jotka meitä vastaan suunnattujen hyökkäilyjensä raivokkuudessa ovat menneet edelle jopa porvaristostakin, sillä onhan tunnettua, että hyökkäilyjen raivokkuus ja haukkumisen äänekkyyys sekä toisaalta raivokkaita hyökkäilyjä tekevän poliittisen aineksen voima ovat hyvin usein kääntäen verrannolliset. (Suosionosoituksia.)

Porvaristo kokonaisuudessaan ja kaikki sen säestäjät, kaikki sen palvelijat, Tshernovin tyyppiset ja Tseretelin tyyppiset palvelijat, kaikki ne yksimielisesti hyökkäilevät raivokkaasti Neuvostovaltaa vastaan. Kaikki ne kaihoavat sitä miellyttävää perspektiiviä, jonka niiden ystävät, poliittiset aateveljet ovat muuttaneet todellisuudeksi Ukrainassa, — sellaista rauhaa, joka antaisi heille mahdollisuuden saksalaisen pistimen ja kotimaisen porvariston avulla tehdä tyhjäksi bolshevikkien vaikutusvallan. Se tiedetään liiankin hyvin. Mainiona esimerkkinä sellaisista ystävistä

on meillä Tshhenkeli Kaukasiassa. Kaikki muistavat sen sanomalehdistä.

On ymmärrettävää, että proletariaatti, joka on ottanut vallan ja alkanut toteuttaa työtätekevien diktatuuria, köyhälistön diktatuuria riistäjiä vastaan, ei tietenkään voinut mitään muuta odottaakaan.

Toisaalta siis on olemassa yksi sivusta, rintama, joka on aivan yhtenäinen. Kun toisinaan kuulemme haaveiltavan yhtenäisestä demokraattisesta rintamasta, niin minä, ainakin niinä harvoina hetkinä, jolloin joudun ottamaan käsiini porvarillisia sanomalehtiä, siinä harvinaisessa tapauksessa, jolloin tunnen tyydytystä lukiessani sellaisia sanomalehtiä kuin „Nash Vek”, „Delo Naroda” y.m.; silmäillessänikin näitä lehtiä ajattelen aina, että mitä te sitten vielä tarvitsette demokraattisen rintaman yhtenäisyyttä varten?

Koko tuon heidän demokraattisen rintamansa yhtenäisyys on mitä täydellisin, ja voimme olla vain iloisia tuon yhtenäisyyden johdosta, sillä jos tuon porvarillisen sanomalehtikirjallisuuden muruja joutuu joukoille, niin se ei ole demokraattisen rintaman yhtenäisyyttä, vaan bolshevikkeihin kohdistettujen hyökkäilyjen yhtenäisyyttä. Tuon Miljukovista Martoviin saakka ulottuvan rintaman yhtenäisyys on ansainnut sen, että me antaisimme tuolle rintamalle toukokuun 1 päivänä kunniakirjan mainiosta propagandasta bolshevikkien hyväksi.

Toverit! Kun tarkastelette toista, vastakkaista leiriä, niin huomaatte, että siinä leirissä on nyt ainoastaan meidän puolueemme, kommunistien, bolshevikkien puolue. Tapahumat ovat muodostuneet sellaisiksi, että vasemmistoeserrät, jotka olivat liittolaisinamme suurimman osan Lokakuun jälkeisestä kaudesta, ovat nyt virallisesti kieltäytyneet osallistumasta valtion hallintaan. Heidän viimeinen edustajakokouksensa osoitti erittäin selvästi, että tämä puolue horjuu kovasti, mikä tuli nyt ilmi havainnollisimmin kuin koskaan aikaisemmin, vaikka lehdistönsäkin palstoilla tuo puolue on samoin kovin hämmennyksissä ja horjuu.

Jos teidän mieleenne juolahtaisi piirtää käyrä, joka kuvaa tuon puolueen toimintaa vuoden 1917 helmikuusta alkaen — tietenkin ennen eserrien jakaantumista vasemmisto- ja oikeistosiipeen,— jos teidän mieleenne juolahtaisi piirtää käyrä, joka osoittaa kuukausi kuukaudelta, mille puolelle,

proletariaatin vaiko porvariston puolelle tuo puolue on asettunut, jos tuo käyrä piirrettäisiin vuoden ajalta, niin saataisiin aivan kuin kuumetaulukon käyrä, jota silmäillessään jokainen sanoisi itselleen: tuohan on ihmeellinen kuumetauti, ihmeellisen ankara kuumetauti!

Todellakin, tuskinpa vallankumouksen historiassa on mikään muu puolue niin alituisesti ja jatkuvasti horjunut kuin mainittu puolue.

Ja kun otamme kaikki nämä kolme perusvirtausta ja tarkastelemme niitä, niin meille käy selväksi, että tämä ryhmittyminen ei ole satunnaista, että se todistaa täysin oikeaksi sen, mitä me bolshevikit jouduimme tähdentämään jo vuonna 1915 ulkomailta käsin, kun alkoi saapua ensimmäisiä tietoja siitä, että vallankumous Venäjällä kasvaa, että se on kiertämätön,— ja kun jouduimme vastaamaan kysymykseen, millaiseen tilanteeseen joutuu puolue, jos tapahtumat nostavat sen valtaan jo sodan aikana, ja kuinka me silloin jouduimme sanomaan: mahdollista on, että vallankumous saavuttaa ratkaisevan voiton; niin voi käydä luokkakannalta katsottuna, jos pikkuporvariston johtavat ainekset ratkaisevina hetkinä, ratkaisevissa paikoissa heilahtavat proletariaatin puolelle*; kävikin täsmälleen niin, sellainen oli ja sellainen on nyt Venäjän vallankumouksen historian kulku. Noista pikkuporvarillisten aineiden heilaheluista me emme tietenkään voi millään muotoa saada mitään perustoa pessimismille epätoivosta puhumatta-kaan,— ja ymmärrettävää on, että vallankumous sellaisessa maassa, joka ennen muita maita alkoi vastustaa imperiaalistista sotaa, vallankumous takapajuisessa maassa, jonka ovat tapahtumat vieneet tuon maan takapajuisuuden vuoksi ja tietenkin vain lyhyeksi ajaksi, tietenkin vain tietyissä kysymyksissä huomattavasti edelle muista, edistyneimmistä maista,— tietenkin tuo vallankumous tulee kiertämättä kokemaan mitä vaikeimpia, mitä rasittavimpia ja lähitulevaisuudessa mitä lohduttomimpia hetkiä,— että sellaisina hetkinä vallankumous säilyttäisi oman rintamansa ja omat avustajansa, että se selviytyisi ilman horjuvia, se olisi valan epäluonnollista; se merkitsisi, ettei lainkaan oteta huomioon kumouksen luokkaluonnetta, puolueiden ja poliittisten ryhmittymien olemusta.

* Ks. Teokset, 21. osa, s. 400. *Toim.*

Ja kun me nyt tarkastelemme Venäjän poliittisten virtausten kokonaissummaa ajankohdan tehtävien kannalta, siltä kannalta, miten nousevat eteemme todelliset vuoronperäiset ja ensivuoroiset tehtävät, organisaatiotehtävät ja kurin aikaansaamisen tehtävät, tilinpito- ja valvontatehtävät, niin huomaamme, että leirissä, jonka muodostaa yhtenäinen demokraattinen rintama Miljukovista Martoviin saakka, ei tehdä pienintäkään yritystä näiden tehtävien arvioimiseksi sisällön kannalta. Ei tehdä eikä voidakaan tehdä sen vuoksi, että siellä on vallalla pelkkä paha halu — ja mitä pahempi se on, sitä kunniakkaampaa se on meille, — löytää jokin mahdollisuus kukistaa Neuvostovalta tai vihjaus siitä tai haave sen kukistamisesta — eikä mitään muuta. Ja juuri vasemmistoieserien puolueen tällaiset edustajat ovat horjuneet eniten huolimatta siitä, että monet tämän puolueen jäsenistä ovat olleet hyvin uskollisia vallankumoukselle, että he ovat aina olleet hyvin aloitukykyisiä ja tarmokkaita, — juuri he ovat horjuneet kysymyksessä, joka koskee nykyhetken lähimpiä tehtäviä: proletaarista kuria, tilinpitoa, järjestyneisyyttä ja valvontaa — niitä tehtäviä, joista on tullut sosialistien välittömiä tehtäviä sen jälkeen, kun valloitettiin valta, kun torjuttiin sotilaalliset rynnäkö, Kerenskien ja Krasnovien rynnäköistä Kornilovien, Gegetshkorian ja Aleksejevien rynnäköihin saakka.

Nyt, kun olemme ensi kerran vallankumouksen kulussa tulleet tärkeimpään vaiheeseen, kysymys on siitä, voittaako proletaarinen kurinalaisuus ja järjestyneisyys vai pääsevätkö voitolle pikkuporvarillisten omistajain valtoimet voimat, joita Venäjällä on erittäin paljon.

Pikkuporvariston leiristä lähtöisin olevien vihollistemme tärkeimpänä meitä vastaan suunnatun taistelun tantereena on sisäpolitiikan ja taloudellisen rakennustyön ala; heidän taistelukeinonaan on kaiken sen tyhjäsitekeminen, mitä proletariaatti säättää dekreeteissään ja pyrkii toteuttamaan järjestyneen sosialistisen talouden luomiseksi. Pikkuporvarillinen alkuvoimaisuus — pienomistajien ja hillittömän itsekkyyden valtoimet voimat — on tässä proletariaatin ehdottomana vihollisena.

Ja siitä käyrästä, joka kuvaa pikkuporvaristoa vallankumouksen kaikkien tapahtumien kulussa, me näemme, että pikkuporvaristo on loitonnut meistä eniten; luonnollista on, että tämä leiri on meidän tärkein vastustajamme, se

vastustaa ajankohdan vuoronperäisiä, juoksevia tehtäviä sanan tarkimmassa merkityksessä; se on sellaisten ihmisten toteuttamaa vastustusta, jotka eivät kieltäydy suostumasta periaatteellisesti mielipiteisiimme ja jotka tukevat meitä oleellisimmissä kysymyksissä kuin ovat ne kysymykset, joita he arvostelevat,— vastustusta, johon liittyy tukeminen.

Me emme ihmettele sitä, jos näemme vasemmistoeserräläisen lehdistön palstoilla sellaisia ilmoituksia, jollaisia näin „Znamja Truda” lehden⁹¹ huhtikuun 25 päivän numerossa. Siinä kirjoitetaan seuraavaa: „Oikeistobolshevikit ovat ratifikaattoreita” (kauhean halveksuva korkonimi). Entä jos pukareille annetaan päinvastainen korkonimi? Vaikuttaako se vähemmän kauhealta? Jos siis joudutaan tekemisiin sellaisten virtausten kanssa bolshevismissa, niin se todistaa jotain. Satuun vilkaisemaan juuri huhtikuun 25 päivänä erään lehden teeseihin, lehden, jossa meistä annetaan poliittinen luonnekuva. Kun luin tuon teesin, niin ajattelin: eiköhän siinä ole takana joku vasemmistokommunistien „Kommunisti” lehdestä tai heidän aikakauslehdestään,— siinä on niin paljon samanlaista; mutta petyin, sillä osoittautui, että se oli Isuvin teesi, joka oli julkaistu „Vperjod” lehdessä. (Naurua, suosionosoituksia.)

Kun me, toverit, joudumme seuraamaan sellaisia poliittisia ilmiöitä kuin on „Znamja Truda” lehden solidaarisuus bolshevismien erikoista virtausta kohtaan tai jonkinlaisia menshevistisiä teesejä kohtaan, jotka on laatinut se sama puolue, joka harjoitti Kerenskin kanssa liittoutumisen politiikkaa, se sama puolue, johon kuuluva Tsereteli noudatti sovittelupolitiikkaa porvariston suhteen, kun me joudumme tekemisiin hyökkäilyjen kanssa, jotka ovat täsmälleen samanlaisia kuin ne, joita saamme kuulla vasemmistokommunistien ryhmän taholta ja lukea uudesta aikakauslehdestä,— niin siinä on jotain vinossa. Siinä on jotain, joka valaisee noiden hyökkäilyjen todellista merkitystä, ja noihin hyökkäilyihin kannattaa kiinnittää huomiota jos senkin takia, että meillä on tässä mahdollisuus arvostaa Neuvostovallan tärkeimmät tehtävät väitellessämme niiden kanssa, joiden kanssa on mielenkiintoista väitellä siksi, että me olemme tässä tekemisissä myös marxilaisen teorian kanssa, otamme huomioon vallankumoustaapahtumien mer-

kityksen ja varman pyrkimyksen löytää totuus. Asiallisen väittelyn tärkeimmän perustan luo siinä uskollisuus sosialismille ja ehdoton päättäväisyys asettua proletariaatin puolelle porvaristoa vastaan, vaikka porvaristoa vastaan taisteleva proletariaatti tekisikin tällöin niiden tai näiden yksilöiden, ryhmien tai virtausten mielestä millaisia virheitä tahansa.

Kun sanon, että heidän kanssaan on mielenkiintoista väitellä, niin en tietenkään tarkoita tällä mielenkiintoisella väittelyllä polemiikkia, vaan sitä, että tässä väitellään nykyajan oleellisimmasta peruskysymyksestä. Eikä se ole sattuma, että väittelyä käydään juuri tällä linjalla. Tätä linjaa noudattaa nyt objektiivisesti perustehtäväkin — proletariaatin vallankumouksellisen taistelun tehtävä, joka on Venäjän nykyolojen sanelema ja jota on kaikin tavoin toteutettava oloissa, jolloin on tavattoman paljon mitä erilaisimpia pikkuporvarillisia virtauksia, jolloin proletariaatin on välttämättä sanottava itselleen: tässä kohdassa proletariaatti ei voi tehdä mitään myönnytystä, sillä sosialistinen vallankumous alkoi siitä, että proletariaatti otti vallan pois porvaristolta ja jatkui siten, että proletariaatti nujersi porvariston kaikkinaisen vastarinnan, sillä proletariaatin on ehdottoman asiallisesti ja suurteollisuuden etujen tuntemisen pohjalla ratkaistava käytännössä kurinalaisuuden, järjestäytymisen ja työtätekevien johdon kysymykset, sillä muussa tapauksessa proletariaatti kärsii tappion.— Siinä on sosialistisen vallankumouksen suurin, todellinen vaikeus.— Juuri siksi on niin mielenkiintoista, niin tärkeää, sanan historiallisessa ja poliittisessä merkityksessä tärkeää väitellä vasemmistokommunistien ryhmän edustajien kanssa huolimatta siitä, että kun otamme heidän teesinsä ja teoriansa ja tarkastelemme niitä, emme näe niissä, toistan sen — ja todistan sen heti — kerrassaan mitään muuta kuin samaa pikkuporvarillista horjuntaa. Vasemmistokommunistien ryhmään kuuluvat toverit, nimitäkööt he itseään miten tahansa, ruoskivat ennen kaikkea omia teesejään. Oletan, että valtaenemmistölle tänne kokoontuneista ovat heidän katsantokantansa tunnettuja, sillä bolshevistisissa piireissä olemme itse asiassa käsitelleet niitä maaliskuun alusta lähtien, ja nekin, joita vakava poliittinen kirjallisuus ei ole kiinnostanut, tietenkin tuntevat nuo katsantokannat, ovat käsitelleet niitä väittelyjen

yhteydessä, joita käytiin viimeisessä Yleisvenäläisessä Neuvostojen edustajakokouksessa.

Ja niinpä saammekin nähdä heidän teeseissään ennen kaikkea sitä samaa, mitä saamme nyt nähdä koko eserrien puolueessa, samaa, mitä saamme nyt nähdä sekä oikeiston leirissä että porvariston leirissä Miljukovista Martoviin saakka, jotka pitävät noita nykyisiä tilanteesta johtuvia vaikeuksia erittäin raskaina Venäjälle sen suurvaltaisen aseman kadottamisen kannalta, vanhasta kansakunnasta, sortavasta valtiosta sorretuksi maaksi muuttumisen kannalta, siltä kannalta, että on ratkaistava käytännössä eikä enää paperilla se kysymys, onko sosialismiin johtavan tien vaikeus, alkaneen sosialistisen vallankumouksen vaikeus sen arvoista, että maan kannattaa joutua mitä vaikeimpiin tilanteisiin valtiollisuutensa mielessä, kansallisen riippumattomuutensa mielessä.

Tässä erottuvat eniten toisistaan ne, joille se valtiollinen itsenäisyys ja riippumattomuus, jota koko porvaristo pitää ihanteellisena ja rajana, pyhimpänä asianaan, rajana, jota ei voida ylittää, ja jonka ylittäminen on sosialismin kieltämistä, ja ne, jotka sanovat, että maailman jaosta käytävän imperialistien välisen raivokkaan yhteenoton aikakaudella sosialistinen vallankumous ei voi tapahtua ilman monien, aikaisemmin sortavina pidettyjen kansakuntien mitä raskainta tappiota. Ja olkoon se kuinka raskasta tahansa ihmiskunnalle, sosialistit, tietoiset sosialistit, ovat valmiit kaikkiin tällaisiin koettelemuksiin.

Tällä maaperällä, tällä sopimattomimmalla maaperällä vasemmistoeserrit horjuivat eniten, ja juuri tällä maaperällä näemme vasemmistokommunistienkin häilyvän eniten.

Nyt he palaavat teeseissään, joita he, kuten tunnettua, käsittelivät huhtikuun 4 päivänä yhdessä meidän kanssamme⁹² ja jotka he julkaisivat huhtikuun 20 päivänä, nyt he palaavat niissä yhä uudestaan kysymykseen rauhasta.

Suurinta huomiota he kiinnittävät rauhaa koskevan kysymyksen arviointiin ja pyrkivät siten todistamaan, että rauha on väsyneiden ja luokka-asemansa menettäneiden joukkojen mentaliteetin ilmaus.

Miten koomillisia ovatkaan heidän todisteensa, kun he esittävät numerotietojaan, että rauhan solmimista vastaan oli 12 ja puolesta 28⁹³. Mutta kun kootaan numerotietoja, kun palautetaan mieleen noin puolitoista kuukautta sitten

suoritettu äänestys, niin eikö pitäisi ottaa myöhäisempiä numerotietoja. Jos tuota äänestystä pidetään poliittisesti merkityksellisenä, niin eikö pitäisi palauttaa mieleen Ukrainan Neuvostojen edustajakokouksessa⁹⁴ toimeenpantua äänestystä ennenkuin puhutaan, että terve etelä oli rauhaa vastaan, mutta väsynyt, luokka- asemansa menettänyt, teollisesti heikentynyt pohjola oli muka rauhan puolesta. Eikö pitäisi palauttaa mieleen sitä äänestystä, jonka puolue-ryhmän enemmistö suoritti Yleisvenäläisessä Neuvostojen edustajakokouksessa, jossa ei löytynyt kymmenesosaakaan sellaisia, jotka olisivat olleet rauhaa vastaan? Jos muistellaan numerotietoja ja pidetään niitä poliittisesti merkityksellisinä, niin on otettava poliittinen äänestys kokonaisuudessaan, ja silloin huomaatte heti, että puolueet, jotka olivat oppineet ulkoa tiettyjä tunnuksia ja tehneet niistä tunnuksista itselleen taikavälineen, osoittautuivat olevan pikkuporvariston puolella, mutta työtätekevät ja riistetyt joukot, työläis-, sotilas- ja talonpoikaisjoukot eivät vastustaneet rauhaa.

Ja nyt kun rinnan tämän rauhanteon arvostelun kanssa uskotellaan, että sen muka veivät läpi väsyneet luokka- asemansa menettäneet joukot, kun näemme selvästi, että nimenomaan luokka- asemansa menettänyt sivistyneistö vastusti rauhaa, kun me saamme tapahtumien arvion, jonka luen sanomalehdistä, niin se tosiasia osoittaa meille, että rauhan solmimista koskevassa kysymyksessä puolueemme enemmistö oli ehdottomasti oikeassa ja että silloinkin, kun meille sanottiin, ettei maksa vaivaa yrittää, että kaikki imperialistit ovat jo yhtyneet meitä vastaan, että he kuitenkin kuristavat meidät, saattavat meidät häpeään j.n.e.,—siitäkin huolimatta me solmimme rauhan. Se ei ollut heistä ainoastaan häpeällinen, se oli heistä tarpeeton rauha. Meille sanottiin, että hengähdystaukoa te ette kuitenkaan saa. Ja kun me vastasimme: emme tiedä, minkälaisiksi muodostuvat kansainväliset suhteet, mutta me tiedämme, että imperialistiset viholliset tappelevat keskenään,—tapahtumat ovat todistaneet sen, ja sen on tunnustanut myös vasemmistokommunistien ryhmä, meidän aatteelliset ja periaatteelliset vastustajamme, jotka ylipäänsä ovat kommunismin kannalla.

Tällä yhdellä lauseella tunnustetaan täydellisesti, että meidän taktiikkamme on oikea, ja tuomitaan lopullisesti ne

rauhankysymyksessä esiintyvät horjunnat, jotka ovat eniten loitontaneet meistä tietyn kannattajiemme siiven, niin sen siiven, joka on ryhmittynyt vasemmistoeserrien puolueeseen, kuin myös sen siiven, joka puolueessamme on ollut, on ja, varmuudella voidaan sanoa, jää siihen ja joka horjunnallaan paljastaa erikoisen silminnähtävästi tämän horjunnan alkulähteen. Niin, se rauha, jonka olemme saavuttaneet, on kovin epävakaa, se hengähdystauko, jonka olemme saaneet, voidaan rikkoa minä päivänä tahansa sekä lännestä että idästä käsin, siinä ei ole mitään epäilemistä; ulkopoliittinen asemamme on niin kriittinen, että meidän on jännitettävä kaikki voimamme pysyäksemme pystyssä mahdollisimman pitkän aikaa, kunnes kypsyy Lännen vallankumous, jonka kypsyminen tapahtuu paljon hitaammin kuin me olemme odottaneet ja halunneet, mutta joka ehdottomasti on kypsymässä; epäilemättä se imee itseensä ja valtaa yhä enemmän tulenarkaa ainetta.

Kun me, maailman proletariaatin erillinen osasto, olemme ensimmäisinä päässeet muista edelle, niin se ei ole tapahtunut siksi, että osastomme olisi paremmin järjestetty. Ei, se on muita huonompi, heikompi ja järjestymättömämpi, mutta olisi mitä suurinta järjettömyyttä ja pedanttisuutta ajatella niin kuin monet ajattelevat: tietysti, kun asian olisi pannut alulle kaikkein järjestynein osasto, sitä olisi seurannut vähemmän järjestynyt ja sitten vieläkin vähemmän järjestynyt osasto, niin silloin me kaikki olisimme mielellämme sosialistisen vallankumouksen auttajia. Mutta kun ei tapahtunut kirjan mukaan, kun osoittautui, että muut osastot eivät tue etumaista osastoa, niin meidän vallankumouksemme on tuomittu tuhoon. Mutta me sanomme: ei, meidän tehtävänämme on muuttaa yleistä organisaatiota; meidän tehtävänämme on, koska olemme yksin, suojella vallankumousta, säilyttää sille edes jonkinlainen sosialismin linnoitus, vaikka se olisi mittasuhteiltaan kuinka vähäinen ja vaatimaton, niin kauan kuin vallankumous kypsyy muissa maissa, niin kauan kuin joutuvat apuun muut osastot. Mutta jos odotetaan historialta, että se panee liikkeelle eri maiden sosialistiset osastot tarkan perättäisjärjestyksen ja suunnitelman mukaisesti, niin se merkitsee, ettei ole käsitystäkään vallankumouksesta, tai, että tyhmyydessä kieltäydytään tukemasta sosialistista vallankumousta.

Sillä hetkellä, kun saimme selville ja todistimme, että meidän asemamme Venäjällä on luja ja ettei meillä ole voimia taistella maailmanimperialismia vastaan,— meillä on yksi tehtävä, meidän taktiikkanamme on luovinnan, odottelun ja perääntymisen taktiikka. Tiedän vallan hyvin, etteivät nuo sanat ole helpotajuisia, että jos niitä sopivalla tavalla vääristellään ja asetetaan yhteyteen „koalitio” sanan kanssa, niin silloin avautuu mitä lavein tie pikanteille rinnastuksille, kaikille mahdollisille syytöksille ja kaikenlaiselle pilkanteolle, mutta vaikka meidän vastustajamme — porvarit — oikealta ja eiliset ystävämme vasemmalta, vasemmistoeserrät, sekä meidän eiliset, tämänpäiväiset ja huomiset ystävämme, varmat ystävämme vasemmistokommunistit suuntaisivat siihen kuinka paljon tahansa teräväjärkisyytensä nuolia ja esittäisivät vaikka minkälaisia pikkuporvarillisen horjuntansa todisteita, niin he eivät kuitenkaan voisi kumota noita tosiasioita. Tapah- tumat ovat todistaneet meidän olevan oikeassa, me saimme hengähdystauon vain siksi, kun Lännessä jatkuu imperia- listinen teurastus, ja Kaukoidässä laajenee ja pääsee yhä enemmän vauhtiinsa imperialistinen kilpailu,— vain tästä riippuu Neuvostotasavallan olemassaolo, vain tämän tois- taiseksi mitä heikoimman langan varassa olemme tänä poliittisena ajankohtana. Meitä ei tietenkään suojele paperi- pala eikä rauhansopimus enempää kuin sekään seikka, ettemme halua sotia Japania vastaan; totta on, että se ryös- tää piittaamatta mistään sopimuksista ja muodollisuuk- sista — meitä ei tietenkään suojele paperisopimus tai „rauhantila”, — meitä suojelee imperialistien välinen ottelu, joka yhä jatkuu, ja meidän kestävyys, jos voimme kes- tää maailmanvallankumousta silmälläpitäen, jos emme ole unohtaneet marxilaista perusopetusta, jonka niin havain- nollisesti on todistanut oikeaksi Venäjän vallankumous: voimat on laskettava kymmenissä miljoonissa; vähempää politiikassa ei oteta lukuun, politiikka heittää pienemmän määrän syrjään suurena, jolla ei ole mitään merkitystä; kun tältä kannalta tarkkaillaan maailmanvallankumousta, niin asia on selvääkin selvempi: takapajuinen maa voi helposti aloittaa, koska sen vastustaja on raihastunut, koska sen porvaristo ei ole järjestynyt, mutta jatkaakseen se tarvitsee satatuhatta kertaa enemmän harkitsevuutta, varovaisuutta ja kestävyyttä. Länsi-Euroopassa se tulee

tapahtumaan toisin, siellä on paljon vaikeampi aloittaa ja paljon helpompi mennä eteenpäin. Se ei voikaan olla muuten, koska proletariaatti on siellä paljon järjestyneempää ja tiiviimmin yhteenliittynyttä. Ja niin kauan kuin me olemme yksin, meidän on laskettava voimavarat ja sanottava itsellemme: meillä on ainoa mahdollisuus, siihen saakka kunnes puhkeaa Euroopan vallankumous, joka vapauttaa meidät kaikista vaikeuksista, meillä on yksi mahdollisuus — maailman imperialistijättiläisten välisen taistelun jatkuminen; tämän mahdollisuuden me olemme ottaneet oikein huomioon, tätä mahdollisuutta me olemme käyttäneet jo muutamana viikona, mutta se voi ehtyä huomenna. Tästä seuraa johtopäätös: ulkopolitiikassamme on noudatettava sitä, minkä aloimme maaliskuussa ja minkä voi pukea sanoihin: luovia, perääntyä, odottaa. Kun tuossa vasemmistolaisessa „Kommunist” lehdessä havaitaan sanat „aktiivinen ulkopolitiikka”, kun sanonta sosialistisen isänmaan puolustaminen pannaan lainausmerkkeihin osoittamaan sen ironisuutta, niin silloin sanon: nuo ihmiset eivät ole lainkaan selvillä Länsi-Euroopan proletariaatin asemasta. Vaikka he sanovat itseään vasemmistokommunisteiksi, luisuvat he horjuvan pikkuporvariston kannalle, joka pitää vallankumousta omalaatuisen järjestyksen turvaamisena. Kansainväliset voimasuhteet todistavat selvääkin selvemmin: se venäläinen, joka Venäjän voimia lähtökohtanaan pitäen päättäisi asettaa tehtäväksi maailmanimperialismin kukittamisen, olisi järkensä menettänyt ihminen. Niin kauan kuin siellä, Lännessä, vallankumous kypsyy, vaikka se kypsyy nyt nopeammin kuin eilen, meidän tehtävämme on vain seuraavanlainen: meidän, heikkoudestamme huolimatta muista edelle menneen osaston, on tehtävä kaikkemme, käytettävä kaikki mahdollisuudet pitääksemme valloitetut asemamme. Kaikki muut asianhaarat on alistettava tämän tehtävän alaiseksi — on käytettävä täydellisesti hyväksi mahdollisuutta lykätäksemme muutamalla viikolla tuonnemmaksi sitä hetkeä, jolloin maailmanimperialismi yhtyy meitä vastaan; jos teemme sillä tavalla, niin kuljemme tietä, jonka jokainen Euroopan maiden tietoinen työläinen hyväksyy, sillä hän tietää, että se, mitä me olemme oppineet vasta vuodesta 1905 lähtien, Ranska ja Englanti ovat oppineet vuosisatojen mittaan,— hän tietää, miten hitaasti vallankumous kasvaa yhdistyneen porvaris-

ton vapaassa yhteiskunnassa, hän tietää, että näitä voimia vastaan pitää asettaa agitaatiotoimikunta, joka harjoittaa propagandaa tämän sanan varsinaisessa merkityksessä silloin, kun me seisomme Saksan, Ranskan ja Englannin kapinaan nousseen proletariaatin rinnalla. Siihen saakka, niin surullista kuin se onkin, niin vallankumouksellisten perinteiden vastaista kuin se lieneekin, — on vain yksi, ainoastaan yksi taktiikka: odottaa, luovia ja perääntyä.

Ja kun sanotaan, ettei meillä ole kansainvälistä ulkopoliittista politiikkaa, niin vastaan: jokainen muu politiikka pyrkii tietoisesti tai tiedottomasti esittämään provokatorista osaa ja tekemään Venäjstä Tshhenkelin tai Semenovin tyyppisten imperialistien kanssa solmittavan liiton välikappaleen.

Ja me sanomme: parempi on kestää ja kärsiä, kokea äärettömän suuria kansallisia ja valtiollisia nöyryytyksiä ja rasituksia, mutta jäädä sittenkin paikoilleen sosialistisena osastona, joka on tapahtumien pakosta erkaantunut sosialistisen armeijan riveistä ja jonka on pakko odottaa, kunnes muiden maiden sosialistinen vallankumous tulee avuksi. Ja se tulee avuksemme. Hitaasti, mutta tulee. Ja se sota, jota nykyään käydään Lännessä, vallankumouksellistaa joukkoja enemmän kuin aikaisemmin sekä lähentää kapinahetkeä.

Se propaganda, jota on tähän saakka harjoitettu, selitti, että imperialistinen sota on mitä rikollisinta ja taantumuksellisinta valloitusotaa. Mutta nyt myös selviää, että länsirintamalla, missä sadattuhannet ja miljoonat ranskalaiset ja saksalaiset sotamiehet käyvät taistelua, että siellä vallankumouksen täytyy kypsyä nopeammin kuin aikaisemmin, vaikka tuon vallankumouksen tulo onkin hitaampaa kuin me sitä odotimme.

Koskettelin ulkopoliittista kysymystä enemmän kuin alussa aion, mutta minusta tuntuu, että tässä näemme havainnollisesti, että ulkopoliittikkaa koskevassa kysymyksessä meillä on oikeastaan kaksi peruslinjaa — proletaarinen linja, joka sanoo, että kalleinta ja ylevintä on sosialistinen vallankumous ja on otettava huomioon, pianko se puhkeaa Lännessä, ja toinen, porvarillinen linja, joka sanoo, että sille on kalleinta ja ylevintä valtion suurvaltaisuus ja kansallinen riippumattomuus.

Sisäpoliittisissa kysymyksissä havaitsemme aivan samaa vasemmistokommunistien ryhmän taholta, kun he toistelevat niitä perustodisteita, joita suunnataan meitä vastaan porvariston leiristä. Vasemmistokommunistien ryhmän perustodisteena meitä vastaan on esimerkiksi se, että he viittaavat oikeistobolshevistiseen poikkeamaan, joka uhkaa vallankumousta sillä, että johtaa sen valtiokapitalismin tielle.

Kehitys valtiokapitalismin suuntaan — siinä paha, siinä vihollinen, jota vastaan meitä kehotetaan taistelemaan.

Ja kun luen vasemmistokommunistien lehdestä noita viittailuja moisiin vihollisiin, niin kysyn: mitä noille ihmisille on tapahtunut, kuinka he saattavat kirjasesta lukemiensa hajanaisten pätkien takia unohtaa todellisuuden? Todellisuus sanoo, että valtiokapitalismi olisi meille askel eteenpäin. Jos me voisimme toteuttaa Venäjällä lyhyen ajan sisällä valtiokapitalismin, niin se olisi voitto. Kuinka he saattoivat olla huomaamatta, että pienomistaja, pieni pää-oma on meidän vihollisemme. Kuinka he saattoivat valtiokapitalismissa nähdä päävihollisen? Siirryttäessä kapitalismista sosialismiin heidän ei tule unohtaa, että meidän päävihollisemme on pikkuporvaristo, sen tottumukset, sen tavat, sen taloudellinen asema. Pienomistaja pelkää ennen kaikkea valtiokapitalismia, sillä hänen ainoana halunaan on kahmaista, saada itselleen enemmän, saattaa taloudelliseen häviöön; nujertaa suurtilanherrat, suurriistäjät. Ja tässä pienomistaja tukee mielellään meitä.

Tässä hän on työläisiä vallankumouksellisempi, sillä hän on näitä katkeroituneempi ja suuttuneempi, koska hän on vasta eilen päässyt huonommasta olotilasta, ja siksi hän lähtee mielellään nujertamaan porvaristoa, mutta ei kuitenkaan sosialistina alkaakseen porvariston vastarinnan murrettuaan sosialistisen talouden rakentamisen lujan työkurin periaatteen pohjalla, tiukan organisaation puitteissa ja ehdolla, että valvonta ja tilinpito on järjestetty oikein, vaan kahmaistakseen itselleen enemmän, käyttääkseen omaksi hyväkseen ja omiin tarkoituksiinsa voiton hedelmiä piittaamatta lainkaan koko valtion eduista enempää kuin koko työtätekevien luokankaan eduista.

Mitä on valtiokapitalismi Neuvostovallan aikana? Valtio-kapitalismin toteuttaminen nykyaikana merkitsee, että otetaan käytäntöön se tilinpito ja valvonta, jota kapitalisti-

luokat ovat toteuttaneet käytännössä. Saksa on meille valtiokapitalismin esikuva. Me tiedämme, että Saksa on meitä kehittyneempi. Mutta jos te ajattelette hiukankaan verran sitä, mitä merkitsisi tällaisen valtiokapitalismin perustan luominen Venäjällä, Neuvosto-Venäjällä, niin jokainen järkevä ihminen, joka ei ole päättänyt päähänsä hajanaisia kirjatotuuksia, olisi pakotettu sanomaan, että valtiokapitalismissa on pelastuksemme.

Sanoin, että valtiokapitalismissa olisi pelastuksemme; jos meillä Venäjällä olisi valtiokapitalismi, niin silloin täydelliseen sosialismiin siirtyminen olisi helppoa, se riippuisi meistä, sillä valtiokapitalismi on jotain keskitettyä, tarkasti laskettua, kontrolloitua ja yhteiskunnallistettua, ja juuri sitä meiltä puuttuukin; meitä uhkaa alkuvoimainen pikkuporvarillinen leväperäisyys, jota Venäjän historia ja sen talous ovat eniten valmistaneet ja joka ei anna meidän ottaa juuri sitä askelta, josta sosialismin menestys riippuu. Rohkenen palauttaa mieleenne, että sanontani valtiokapitalismista jouduin kirjoittamaan vähää ennen kumousta, ja on mitä suurinta tyhmyyttä pelotella meitä valtiokapitalismilla. Palautan mieleen, että kirjasessani „Uhkaava katastrofi” * kirjoitin silloin... (L u k e e.)

Kirjoitin sen vallankumouksellis-demokraattisesta valtiosta, Kerenskin, Tshernovin, Tseretelin, Kishkinin ja kumpp. valtiosta, sitä valtiota vastaan, joka rakentui porvarilliselle maaperälle ja joka ei poistunut siltä eikä voimutkaan poistua; sanoin silloin, että valtiokapitalismi on askel sosialismia kohti; kirjoitin tämän syyskuussa 1917 ja nyt, huhtikuussa 1918, sen jälkeen, kun proletariaatti otti lokakuussa vallan käsiinsä ja todisti, mihin se kykenee: monet tehtaat on konfiskoitu, tuotantolaitokset ja pankit on kansallistettu, porvariston ja sabotoijien aseellinen vastarinta on nujerretty,— nyt, kun meitä pelotellaan kapitalismilla—se on niin naurettavaa, niin perin typerää ja keksittyä, että täytyy ihmetellä, ja kysyä itseltä: kuinka ihmiset ovat saattaneet keksiä tuollaista? He ovat unohtaneet sen pikkuseikan, että Venäjällä on tavattoman paljon pikkuporvaristoa, joka kannattaa kaikkien maiden suurporvariston hävittämistä, mutta ei kannata tilinpittoa, yhteiskunnallistamista eikä valvontaa,—se on vaarana

* Ks. Teokset, 25. osa, ss. 323—370. Toim.

vallankumoukselle, se on yhteiskunnallisten voimien selaista yhtenäisyyttä, joka saattoi turmioon Ranskan suuren vallankumouksen eikä voinut olla saattamatta sitä turmioon, ja se voi, jos Venäjän proletariaatti osoittautuu heikoksi, vain se yksistään voi saattaa turmioon Venäjän vallankumouksen. Pikkuporvaristo, kuten huomaamme, saastuttaa koko yhteiskunnan ilmapiirin pienomistuksellisilla tendensseillä, pyrkimyksillä, jotka muutta mutkitta voidaan ilmaista näin: otin rikkaalta ja muista minä viis välitän.

Tässä on päävaara. Jos pikkuporvarit olisivat muiden luokka-aineksien alaisia, olisivat valtiokapitalismin alaisia, niin tietoisien työläisten pitäisi tervehtiä sitä molemmin käsin, sillä valtiokapitalismi olisi Kerenskin demokratian aikana ollut askel sosialismia kohti, Neuvostovallan aikana se olisi $\frac{3}{4}$ sosialismista, sillä se, joka on järjestänyt valtiokapitalistisia yrityksiä, voidaan tehdä meidän apulaisksemme; mutta vasemmistokommunistit suhtautuvat tähän toisin, he suhtautuvat halveksien,— ja kun meillä ja vasemmistokommunisteilla oli huhtikuun 4 päivänä ensimmäinen yhteinen neuvottelu, joka muun muassa todisti, että tämä kaukaisen historian kysymys, josta on käyty pitkiä väittelystä, on jo menneisyyttä,— minä sanoin, että jos me ymmärrämme oikein tehtävämme, niin meidän on opittava sosialismia trustien järjestäjiltä.

Nämä sanat herättivät suurta suuttumusta vasemmistokommunisteissa, ja eräs heistä — tov. Osinski — omisti koko artikkelinsa noiden sanojen manaamiselle. Hänen argumenttiansa sisältö oli juuri sellainen.— Mehän emme tahdo heitä opettaa, vaan ottaa heiltä oppia.— Me „oikeisto”-bolshevikit, me tahdomme ottaa oppia trustien järjestäjiltä, mutta aidot vasemmistokommunistit tahtovat opettaa.— Mutta mitä te tahdotte heille opettaa? Ehkä sosialismia? — Kauppiailleko, afäärimiehillekö tahdotte opettaa sosialismia? (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Ei, jos tahdotte, niin hoitakaa se asia, me emme rupea teitä auttamaan, se on turhaa työtä.— Meillä ei ole heille, noille insinööreille, afäärimiehille ja kauppiaille mitään opetettavaa.— Heille on turha opettaa sosialismia.— Jos meillä olisi porvarillinen vallankumous, niin emme voisi ottaa heiltä mitään opiksi,— ehkä vain sen, että on kahmittava kaikki, mikä on mahdollista, ja siinä kaikki, enempiä emme heiltä voisi

oppia.— Ei, se ei ole vielä sosialistista vallankumousta.— Se on sitä, mitä Ranskassa oli v. 1793, se on sitä, missä ei ole sosialismia, sillä se on vasta sosialismin alkua.

Tilanherrat on syöstävä alas ja porvaristo on syöstävä alas; kaikki bolshevikkien teot on historia todistava miljoona kertaa oikeiksi, se on todistava oikeaksi heidän taistelunsa, väkivaltansa tilanherroja ja kapitalisteja vastaan, pakkoluovutuksen sekä tilanherrojen ja kapitalistien vastarinnan nujertamisen väkivaltaa käyttäen. Ylipäänsä se oli mitä suurin historiallinen tehtävä, mutta se oli vasta ensimmäinen toimenpide. Kysymys on tässä siitä, miksi me heidät kukistimme; siksikö, että saisimme sanoa, että nyt, kun olemme kukistaneet heidät lopullisesti, ryhdymme kumartamaan heidän kapitalismiaan? Ei, nyt me alamme oppia heiltä, sillä meiltä puuttuu tietoja, sillä meillä ei ole näitä tietoja. Sosialismia koskevia tietoja meillä on, mutta tietoja järjestämisestä miljoonamitassa, tietoja tuotteiden tuotannon ja jaon järjestämisestä y.m.s.— niitä meillä ei ole. Niitä entiset bolshevikkijohtajat eivät ole meille opettaneet. Bolshevikkipuolue ei voi historiassaan ylpeillä sillä. Sitä koulua me emme ole vielä käyneet. Ja me sanomme, olkoon hän vaikka kuinka suuri veijari, mutta kun kerran hän on järjestänyt trustin, kun kerran hän on kauppias, joka on ollut tekemisissä miljoonia ja kymmeniä miljoonia varten järjestettävän tuotannon ja jaon kanssa, kun kerran hänellä on kokemusta, niin meidän on otettava häneltä oppia. Ellemme opi heiltä tätä, niin emme saavuta sosialismia, silloin vallankumous jää sille asteelle, jolle se on nyt tullut. Vain valtiokapitalismin kehittäminen, vain tilinpidon ja valvonnan huolellinen järjestäminen, vain mitä tiukin järjestyneisyys ja työkuri johtavat meidät sosialismiin. Ilman sitä ei ole sosialismia. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Meidän ei toimita ryhtyä suorittamaan naurettavaa tehtävää — opettamaan trustien järjestäjiä,— heille ei ole mitään opettamista. Meidän on pakkoluovutettava heidät. Sen me kyllä teemme. Siinä ei ole mitään vaikeutta. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Sen me olemme riittävästi osoittaneet ja todistaneet.

Ja jokaiselle työläisvaltuuskunnalle, jonka kanssa olen joutunut tekemisiin, kun se on tullut luokseni ja valittanut, että tehdas pysähtyy, olen sanonut: te tahdotte, että teidän tehtaanne konfiskoitaisiin. Hyvä on, meillä on valmiita

dekreettilomakkeita, me allekirjoitamme ne silmänräpöksessä. (Suosionosoituksia.) Mutta sanokaapa: osaatteko ottaa tuotannon haltuunne ja tehdä suunnitelman siitä, mitä te tuotatte, tiedättekö, missä yhteydessä teidän tuotantonne on Venäjän markkinoihin ja kansainvälisiin markkinoihin. Ja tällöin osoittautuu, etteivät he sitä vielä osaa ja bolshevistisissa kirjoissa ei siitä ole vielä kirjoitettu eikä menshevistisissäkään kirjoissa ole sanottu siitä mitään.

Parhaiten ovat asiat niillä työläisillä, jotka toteuttavat tuota valtiokapitalismia: nahka-, kutoma- ja sokeriteollisuuden työläisillä, sillä he tuntevat proletaarin selväjärkisyydellä oman tuotantonsa ja haluavat säilyttää sen ja laajentaa sen mittasuhteita,—sillä se on ennen kaikkea sosialismia. He sanovat: en voi suoriutua vielä sellaisesta tehtävästä, panen kapitalistit työhön, annan heille $\frac{1}{3}$ paikoista ja opin heiltä. Ja kun luen vasemmistokommunistien ironiset sanat: on vielä tietämätöntä, kuka on ketä käyttävä hyväkseen, niin minua ihmetyttää heidän lyhytnäköisyytensä. Jos tietenkin vielä sen jälkeen, kun otimme vallan lokakuussa ja suoritimme voitokkaan sotaretken koko porvaristoa vastaan loka—huhtikuussa, me epäilemme sitä, kuka on ketä käyttävä hyväkseen — työläinen trustin järjestäjiä vaiko afäärimies ja veijari on käyttävä työläisiä, jos niin olisi, niin pitäisi koota kampsut, lähteä kápälämäkeen ja luovuttaa paikka Miljukoveille ja Martoveille. Mutta asia ei ole niin. Eikä tietoinen työläinen usko sitä, ja pikkuporvariston pelko on naurettavaa; he tietävät, että sosialismi alkaa siellä, missä alkaa suurtuotanto, että kauppiat ja afäärimiehet ovat oppineet sen oman kokemuksensa pohjalla.

Ja me sanoimme: vain nämä aineelliset ehdot, kymmeniä miljoonia palveleviin jättimäisiin tuotantolaitoksiin keskitetyn koneellisen suurteollisuuden luomat ehdot, vain ne muodostavat sosialismin perustan, ja pikkuporvarillisessa talonpoikaismaassa tämän asian oppiminen on vaikeaa, mutta mahdollista. Vallankumous tulee kansalaissodan hinnalla, mutta se on sitä raskaampi, mitä sivistyneempi, mitä kehittyneempi on valtio; Saksassa vallitsee valtiokapitalismi, ja siksi vallankumous tulee Saksassa olemaan sata kertaa hävittävämpi ja tuhoisampi kuin pikkuporvarillisessa maassa,—sielläkin tulee olemaan valtavia vaikeuk-

sia, valtava kaaos ja epävakaisuus. Ja siksi mielestäni ei ole mitään, ei pienintäkään syytä olla epätoivoinen ja masentunut sen johdosta, että Venäjän vallankumous ratkaisi ensin helpon tehtävän — suisti tilanherrat ja porvariston, ja että sen edessä on nyt vaikeampi sosialistinen tehtävä: järjestää yleiskansallinen tilinpito ja valvonta, siis se tehtävä, josta todellinen sosialismi alkaa, se tehtävä, jota suurin osa työläisistä ja valvutuneista työtätekevästä kannattaa. Niin, työläisten enemmistö, mikä on paremmin järjestynyttä ja käynyt läpi ammattiliittokoulun, se on täydellisesti puolellamme.

Ne kysymykset, jotka „Vperjod” lehden herrat koettavat pilkaten työntää syrjään, kysymykset urakkapalkasta ja Taylorin järjestelmästä, — ne kysymykset tuo enemmistö herätti ennen meitä ammattiliittoneuvostoissa, vieläpä ennen Neuvostovallan ja sen Neuvostojen muodostamista, — se nousi ja ryhtyi työhön kehitelläkseen työkurin normit. Nuo ihmiset osoittivat, että proletaarisessa vaatimattomuudessaan he tunsivat tehdastyöolot, he tajusivat sosialismin olemuksen paremmin kuin ne, jotka sinkoilivat vallankumouksellisia korulauseita, mutta todellisuudessa kuitenkin laskeutuivat tietoisesti tai tiedottomasti pikkuporvariston tasolle, jonka näkökantana oli: rikkaat on kaadettava, mutta ei ole lainkaan edullista asettaa itseään järjestön toteuttaman tilinpidon ja valvonnan alaiseksi; se on pienomistajille liikaa, sitä he eivät tarvitse, — mutta vain siinä onkin vallankumouksemme lujuuden ja voiton tae.

Toverit, en kajoa enempää yksityiskohtiin enkä „Vasemmistokommunistista” otettuihin lainauksiin, sanon ainoastaan parilla sanalla: ei voida enää vaieta, kun ihmiset ovat menneet puheissaan niin pitkälle, että pitävät työkurin voimaan saattamista askelena taaksepäin, — ja minun on sanottava, että pidän sitä niin ennenkuulumattoman taantumuksellisenä seikkana, sellaisena vaarana vallankumoukselle, että ellen tietäisi, että noin puhuu vaikutusta vailla oleva ryhmä ja että missä tahansa työläisten tietoisessa kokouksessa tuo kumotaan, niin sanoisin: Venäjän vallankumous on tuhon oma.

Vasemmistokommunistit kirjoittavat: „työkurin voimaan saattaminen samalla kun kapitalistien sallitaan jälleen johtaa tuotantoa ei voi sanottavasti kohottaa työn

tuottavuutta, mutta se heikentää proletariaatin luokkakan-
taista omatoimisuutta, aktiivisuutta ja järjestyneisyyttä. Se
uhkaa orjuuttaa työväenluokan...”. Se ei ole totta; jos asia
olisi niin, niin meidän Venäjän vallankumouksemme sosia-
lististen tehtäviensä ja sosialistisen olemuksensa kannalta
katsoen olisi perikadon partaalla. Mutta se ei ole totta. Tu-
o luokka-asemansa menettänyt pikkuporvarillinen sivisty-
neistö ei käsitä, että sosialismin suurimpana vaikeutena on
työkurin turvaaminen; siitä sosialistit kirjoittivat jo aikoja
sitten, sitä sosialistit ajattelivat eniten jo kaukaisessa men-
neisyydessä, siitä he pitivät suurinta huolta ja sitä he erit-
telivät eniten, he käsittivät, että siitä alkavat sosialistisen
vallankumouksen todelliset vaikeudet. Ennenkin on ollut
useita vallankumouksia, joissa porvaristo on kukistettu
säälimättä, yhtä tarmokkaasti kuin mekin sen teimme,
mutta kun me pääsimme niin pitkälle, että perustimme Neu-
vostovallan, niin siten osoitimme, että vapauduttuamme
taloudellisesta orjuutuksesta me siirryimme käytännössä
työtätekevien itsekuriin, että meidän valtamme on valta,
jonka tulee olla todella työn valta. Kun meille sanotaan,
että proletariaatin diktatuuri tunnustetaan sanoissa, mutta
tosiasiallisesti kirjoitetaan korulauseita, niin se itse asiassa
osoittaa, ettei ole käsitystä proletariaatin diktatuurista,
sillä se ei ole lainkaan vain sitä, että kukistetaan porvaristo
tai kukistetaan tilanherrat,—niin on tehty kaikissa vallan-
kumouksissa,—meidän proletariaatin diktatuurimme on
järjestyksen, kurin, työn tuottavuuden, tilinpidon ja val-
vonnan turvaamista, sellaisen proletaarisen Neuvostoval-
lan turvaamista, joka on lujempi ja järkähtämättömämpi
kuin entinen valta. Juuri sitä te ette ratkaise, juuri sitä me
emme ole opettaneet, juuri sitä tarvitsevat työläiset, juuri
siksi on hyvä näyttää heille peiliä, josta kuvastuvat sel-
västi kaikki nuo epäkohdat. Olen sitä mieltä, että tämä on
hyödyllinen tehtävä, sillä se panee kaikki ajattelevat, kaikki
tietoiset työläiset ja talonpojat suuntaamaan kaikki tär-
keimmät voimavaransa sen ratkaisemiseen. Niin, kukista-
malla tilanherrat ja porvariston me raivasimme tien, mutta
emme pystyttäneet sosialismin rakennusta. Ja sillä maa-
perällä, joka on raivattu puhtaaksi yhdestä sukupolvesta,
ilmaantuu historiassa aina uusia sukupolvia, kunhan vain
maaperä synnyttää, ja se synnyttää porvareita kuinka
paljon tahansa. Ja ne, jotka suhtautuvat kapitalisteista

saavutettuun voittoon samoin kuin pienomistajat — „he kahmaisivat, annapa kun minäkin käytän tilaisuutta hyväkseni”, — kaikki ne ovat porvariensa uuden sukupolven synnyttäjiä. Kun meille sanotaan, että työkurin voimaan saattaminen samalla kun kapitalistien sallitaan jälleen johtaa on muka uhkana vallankumoukselle, niin sanon: nuo ihmiset eivät ole ymmärtäneet nimenomaan vallankumouksemme sosialistista luonnetta, he toistavat juuri sitä, mikä yhdistää heidät helposti pikkuporvaristoon, joka pelkää kuria, järjestystä, tilinpitoa ja valvontaa kuin piru pyhää savua.

He saattavat sanoa: tähän tässä ehdotatte kapitalistien panemista meillä johtajiksi, ottamista työläisjohtajien joukkoon. Niin, heitä pannaan johtoon siksi, kun heillä on järjestelytyön alalla sellaisia käytännöllisiä tietoja, joita meillä ei ole. Valveutunut työläinen ei milloinkaan pelkää sellaista johtajaa, sillä hän tietää, että Neuvostovalta on hänen valtansa, sillä hän tietää haluavansa oppia järjestelytaitoa.

Me järjestimme tsaarin aikana tuhansiin ja Kerenskin aikana satoihin tuhansiin nousevia joukkoja. Se ei ole vielä mitään, politiikassa sitä ei pidetä minään. Se oli valmistelutyötä, se oli valmistava luokka. Ja siihen saakka, kunnes edistykselliset työläiset oppivat järjestämään kymmeniä miljoonia, siihen saakka he eivät ole sosialisteja eivätkä sosialistisen yhteiskunnan luojia, eikä heillä kartu järjestelyyn tarvittavia tietoja. Järjestelyn tie on hyvin pitkä tie, ja sosialistisen rakennustyön tehtävät vaativat sitkeää pitkäaikaista työtä ja vastaavia tietoja, joita meillä ei ole riittävästi. Ja tuskinpa lähin tuleva sukupolvikaan, joka on kehittyneempää, siirtyy täydellisesti sosialismiin.

Muistakaapa, mitä entiset sosialistit kirjoittivat tulevasta sosialistisesta vallankumouksesta; tuskinpa voitaneen siirtyä sosialismiin ottamatta oppia trustin järjestäjiltä, sillä he ovat järjestäneet tuota tuotantoa suurissa mittasuhteissa. Meidän ei tarvitse opettaa heille sosialismia, meidän on pakkoluovutettava heidät, lakkautettava heidän sabotaasitoimintansa. Nämä kaksi tehtävää me olemme täyttäneet. Heidät on pakotettava alistumaan työväenvalvontaan. Ja kun vasemmistokommunistien riveistä lähtöisin olevat arvostelijamme moittivat meitä siitä, ettemme me taktiikkaamme noudattaen johdata kommunismiin,

vaan menemme taaksepäin, niin heidän moitteensa ovat naurettavia: he unohtavat, että me olemme jääneet jälkeen tilinpidossa ja valvonnassa, sillä on ollut kovin vaikeaa murtaa mainittua vastarintaa ja saada porvaristo, sen teknikot ja sen porvarilliset specialistit palvelemaan meitä. Sillä mehän tarvitsemme heidän tietojaan, heidän kokemustaan ja työtään, ilman niitä on mahdoton käyttää hyväksi sitä kulttuuria, joka on vanhojen yhteiskuntasuhteiden luoma ja joka on säilynyt kuin sosialismin aineellinen perusta. Kun se on jäänyt vasemmistokommunisteilta huomaamatta, niin se on tapahtunut siksi, kun he eivät tunne todellista elämää, vaan sepittelevät tunnuksiaan asettaen ihanteellisen sosialismin ja valtiokapitalismin vastakkain. Mutta meidän on sanottava työläisille: niin, se on askel taaksepäin, mutta meidän on autettava itseämme keinon löytämisessä. Keino on yksi: järjestäytyäkää viimeistä miestä myöten, järjestäkää tuotantoa koskeva tilinpito, järjestäkää kulutusta koskeva tilinpito ja valvonta ja tehkää niin, ettemme me laskisi setelipainosta liikkeelle satoja miljoonia, ja että jokainen sataruplanen, joka on vääriä teitä joutunut jonkun käsiin, palaisi takaisin valtionrahaan. Sitä ei voida saavuttaa millään vallankumouspurkauksella eikä millään porvariston lopullisella nujertamisella. Se voidaan saavuttaa vain itsekurilla, vain työläisten ja talonpoikien työn järjestämisellä, vain tilinpidolla ja valvonnalla. Sitä meillä ei vielä ole, ja siitä me olemme maksaneet pakkoveroa palkan muodossa, joka on korkeampi kuin kapitalistiorganisaattorien teille maksama palkka. Sitä me emme ole oppineet, mutta meidän pitää se oppia, se on tie, joka johtaa sosialismiin, ainoa tie, jota kulkien työläisiä voidaan opettaa käytännössä johtamaan valtavan suuria tuotantolaitoksia, järjestämään suurtuotantoa ja mitä laajinta tuotteiden jakoa.

Toverit, tiedän mainiosti, miten helppoa on puhua tilinpidosta, valvonnasta, kurista ja itsekurista, kun niistä puhuu henkilö, jolla on tietty yhteiskunnallinen asema. Mutta kuinka paljon tästä kaikesta voidaankaan saada aineistoa kokkapuheita varten ja sanoa: kun puolueenne ei ollut vallassa, niin se lupasi työläisille yhdeksän hyvää ja kahdeksan kaunista, mutta kun nämä ihmiset pääsivät valtaan, niin tapahtui tavallinen käänne, nyt aletaan puhua tilinpidosta, kurista, itsekurista, valvonnasta y.m. Tiedän

mainiosti, miten hyvää aineistoa se on Miljukovin ja Martovnin tyyppisille publisisteille.

Tiedän hyvin, miten runsasta aineistoa se antaa niille, joita kiinnostaa maksu tekstiriviltä tai efektiivisyys ja jotka ovat taipuvaisia käyttämään hyväkseen pienintäkin aihetta, mikä tietoisten työläisten keskuudessa saa osakseen vähän myötätuntoa.

Löysin aikakauslehti „Vasemmistokommunistista” sellaisen huomattavan publisistin kuin Buharinin resension minun kirjastani⁹⁵ ja sitä paitsi suopean resension, mutta kaikki, mikä siinä oli arvokasta, kadotti silmissäni kaiken arvonsa, kun luin resension loppuun saakka; huomasin, ettei Buharin ollut nähnyt sitä mitä olisi pitänyt nähdä, ja näin tapahtui siksi, että hän kirjoitti resensionsa huhtikuussa, mutta esitti sitaateissa sellaista, mikä oli jo vanhentunut huhtikuuhun mennessä, mikä oli eilistä, nimittäin sellaista, että on murskattava vanha valtio; sen me olemme jo tehneet, se oli eilispäivän tehtävä, on mentävä eteenpäin ja katsottava tulevaisuuteen eikä menneisyyteen ja luotava kommuunivaltio; hän kirjoitti siitä, mikä on jo ruumiillistettu neuvostojärjestöissä, mutta vaikenin siitä, mikä koskee tilinpitoa, valvontaa ja kuria. Näiden ihmisten päätelmät ja heidän mentaliteettinsa sattuvat hämmästyttävästi yhteen pikkuporvariston mielialojen kanssa: rikkaat on kukistettava, mutta valvontaa ei tarvita, niin he arvelevat; tämä kaikki vetää puoleensa heitä ja erottaa tietoisien proletaarin pikkuporvaristosta ja vieläpä äärimmäisistä vallankumousmiehistäkin; näin käy silloin, kun proletaari sanoo: järjestäytykäämme ja ponnistelkaamme, tahi muudan pikkupösö, ja heitä on miljoona, kukistaa meidät.

Siinä tietoinen proletaari eroaa pikkuporvaristosta; siinä vallankumous etäännyy pikkuporvaristosta. Ja kuinka sokeita nuo ihmiset ovat, he eivät puhu siitä.

Tahtoisin vielä palauttaa mieleenne muutamia sitaatteja; sanoin, että ihmiset voivat tulla toimeen ilman väkivaltaa, kun tottuvat niin toimimaan; sellainen tottumus voi tietenkin syntyä pitkäaikaisen kasvatuksen tuloksena.

Kun vasemmistokommunistit kuulevat tämän, niin he kauhistuvat ja sanovat: kuinka me emme ole huomanneet sitä; Buharin, miksi te ette ole sitä arvostellut? Me olemme näyttäneet voimamme kukistaessamme tilanherrat ja porvariston, ja nyt on näytettävä voimamme itsekurin luomisessa

ja järjestäytymisessä, sillä jo menneiden vuosituhansien kokemuksesta sen välttämättömyys on käynyt selväksi, ja on sanottava kansalle, että vain siinä on Neuvostovaltamme, diktatuurimme voima ja että vain se lisää proletaarista arvovaltaamme. Mutta pikkuporvarit kätkeytyvät tuolta totuudelta vallankumouksellisen sanahelinän kilven suojaan.

On näytettävä voimamme. Niin, pikku isännät, pienomistajat ovat valmiita auttamaan meitä, proletaareja, tilanherrojen ja kapitalistien kukistamisessa. He eivät pidä järjestyksestä, kurista,— he vihaavat sitä. Ja tässä meidän on käytävä noita omistajia, noita isäntäpahasia vastaan mitä päättäväisintä, ankarinta taistelua, taistelua laajemmassa mitassa, ja sitäkin vaikeampaa taistelua, kun se tuntuu periaatteellisesti virheelliseltä, mutta josta todellisuudessa vasta alkaakin sosialismi.

Ja kun väitän niitä vastaan, jotka sanovat olevansa muka sosialisteja ja lupaavat työläisille mitä tahansa ja miten paljon tahansa, niin sanon, että kommunismi edellyttää toisenlaista työn tuottavuutta kuin on nykyinen työn tuottavuus. Meidän tuottavuutemme on liian alhaista, se on tosiasia. Kapitalismi jättää meille perinnöksi, varsinkin takapajuisessa maassa, hirveän paljon sellaisia tottumuksia, että kaikkea valtiolle, kaikkea kruunulle kuuluvaa pidetään materiaalina, joka on olemassa vain sitä varten, että sitä ilkeämielisesti turmeltaisiin. Tuo pikkuporvarillisten joukkojen mentaliteetti tuntuu joka askelella. Ja tällä alalla taistelu on erittäin vaikeaa. Vain järjestynyt proletariaatti voi kaiken voittaa. Minä kirjoitin: „Siihen saakka, kunnes kommunismin korkeampi vaihe tulee, sosialistit vaativat yhteiskunnan ja valtion taholta mitä tiukinta valvontaa” *.

Kirjoitin tämän ennen lokakuun kumousta ja olen sillä kannalla nytkin.

Nykyään on koittanut aika, jolloin me, kukistettuamme porvariston ja tukahdutettuamme sabotaasitoiminnan, olemme saaneet mahdollisuuden ryhtyä suorittamaan tuota tehtävää. Niin kauan kuin tätä mahdollisuutta ei ollut, päivän sankareina ja vallankumouksen sankareina olivat punakaartilaiset, jotka täyttivät suurta historiallista tehtävänsä. He tarttuivat kivääriin vastoin omistavien

* Ks. Teokset, 25. osa, s. 475. Toim.

luokkien suostumusta. He täyttivät tuon suuren historiallisen tehtävän. He tarttuivat kivääriin syöstäkseen vallasta riistäjät ja puolustaakseen kiväärillään työläisiä, valvoakseen tuotannon ja työn määrää sekä kulutuksen määrää.

Me emme saaneet sitä aikaan, vaikka siinä on sosialismin ydinkohta ja perusta. Jos tämä työ tuntuu jostain henkilöstä ikävältä ja epämieluisalta, niin näinä henkilöinä voivat olla vain pikkuporvarillisen haluttomuuden edustajat.

Jos meidän vallankumouksemme pysähtyisi tähän, niin se jäisi historiaan samanarvoisena kuin vuoden 1793 vallankumous. Mutta silloin meille sanotaan: se oli XVIII vuosisadalla. Se oli riittävää XVIII vuosisadalle, mutta XX vuosisadalle se on vähän. Tilinpito ja valvonta — se on tärkeintä mitä tarvitaan kommunistisen yhteiskunnan säännöllistä toimintaa varten. Juuri näin kirjoitin ennen loka-kuun kumousta *. Toistan, ettemme voineet ryhtyä täyttämään tuota tehtävää ennen Aleksejevien, Kornilovien ja Kerenskien nujertamista. Nyt porvariston sotilaallinen vastarinta on nujerrettu. Tehtävänämmä on: kaikki sabotit on sijoitettava työhön meidän valvontamme alaisina, Neuvostovallan valvonnan alaisina, on luotava hallintaelimet tiukan tilinpidon ja valvonnan järjestämistä varten. Maa on tuhoutumassa sen takia, ettei siellä sodan jälkeen ole alkeellisiakaan ehtoja normaalia olemassaoloa varten. Meitä vastaan taistelevat vihollisemme ovat pelottavia vain siksi, ettemme ole saaneet kuntoon tilinpidon ja valvontaa. Kun kuulen satojatuhansia valituksia, kun maassa vallitsee nälänhätä, kun näet ja tiedät, että nuo valitukset ovat totuudenmukaisia, että meillä on viljaa, mutta me emme voi sitä kuljettaa paikkakunnille, kun vasemmistokommunistit ilkkuvat ja vastustavat sellaisia toimenpiteitä kuin meidän antamaamme rautatielaitosta koskevaa dekreettiä — he ovat muistuttaneet siitä kaksi kertaa, — niin siitä ei kannata puhuakaan.

Vasemmistokommunistien kanssa pidetyssä neuvottelukokouksessa huhtikuun 4 päivänä sanoin: esittäkää oma dekreettiehdotuksenne, olettehan Neuvostotasavallan kansalaisia, neuvostovirastojen työntekijöitä, — ette ole sivusta, nurkan takaa arvostelijoita, jollaisia ovat kauppiasporvarit

* Ks. Teokset, 25. osa, s. 478. *Toim.*

ja sabotoijat, jotka arvostelevat saadakseen vihansa puretuksi. Te, sanon toistamiseen, olette neuvostojärjestöjen johtajia; koettakaa esittää dekreettiehdotuksenne. He eivät voi sitä esittää eivätkä milloinkaan esitä sitä, koska meidän rautatiedekreettimme on oikea, koska se, ottaen käytäntöön diktatuurin, saa osakseen kaikkien joukkojen ja kaikkien tietoisten rautatielaitoksen uurastajien myötätunnon,— sitä vastaan ovat oppositiossa vain ne johtomiehet, jotka kahmiivat ja ottavat lahjuksia; sillä horjuvalla kannalla dekreettiin nähden ovat kaikki ne, jotka horjuvat Neuvostovallan ja sen vihollisten välillä,—mutta proletariaatti, joka on oppinut kurinalaisuuteen suurtuotannossa, tietää, ettei sosialismia voi olla ennen kuin saadaan järjestettyä mittasuhteiltaan laajempi tuotanto, ennen kuin aletaan noudattaa ankarampaa kuria.— Tämä proletariaatti on rautatielaitosta koskevassa kysymyksessä meidän puolellamme; se lähtee taisteluun pienomistajien valtoimia voimia vastaan ja osoittaa, että Venäjän vallankumous, joka kykenee saavuttamaan loistavia voittoja, pystyy voittamaan myös oman järjestymättömyytensä. Ja vapputunnuksista proletariaatti osaa ajankohdan tehtävien kannalta antaa arvoa sille KK:n tunnukselle, jossa sanotaan: „me voitimme pääoman, me voitamme myös oman järjestymättömyytemme”. Ja vasta silloin me saavutamme sosialismin täydellisen voiton! (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

2

LOPPULAUSE
SELOSTUKSEEN LÄHIMMISTÄ TEHTAVISTA

Minun on sanottava ennen kaikkea тов. Бухаринin puheen johdosta seuraavaa: mainitsin jo edellisessä puheessani, että yhdeksässä kymmenesosassa olemme hänen kanssaan samaa mieltä, ja siksi arvelen, että se on murehduttava tosiasia, että yhdessä kymmenesosassa mielipiteemme eroavat; yhden kymmenesosan suhteen hän on sellaisessa asemassa, että hänen täytyy puolet puheestaan käyttää siihen, että voisi puolustautua ja sanoutua irti ehdottomasti kaikista niistä, jotka puhuivat hänen puolestaan. Ja olkoot hänen ja hänen ryhmänsä aikomukset kuinka hyviä tahansa, heidän asemansa teennäisyys ilmenee juuri siinä, että hänen pitää aina hukata aikaa puolustelemiseen ja siihen, että voisi sanoutua irti valtiokapitalismista.

Toveri Бухарин on aivan väärässä; ja kirjoitan siitä lehtiin, sillä tämä kysymys on erittäin tärkeä. Nyt sanon vain parilla sanalla siitä, että vasemmistokommunistit moittivat meitä sen johdosta, että meillä on havaittavissa kallistumista valtiokapitalismin puoleen; mutta nyt тов. Бухарин sanoo väärin, että Neuvostovallan aikana ei voi olla valtiokapitalismia. Näin ollen hän puhuu itseään vastaan sanoessaan, ettei Neuvostovallan aikana valtiokapitalismia voi olla,— se on silkkaa typeryyttä. On monia tuotantolaitoksia ja tehtaita, jotka ovat Neuvostovallan valvonnassa ja kuuluvat valtiolle, yksistään jo tämä osoittaa, että siirrytään kapitalismista sosialismiin ja että тов. Бухарин ei halua kosketella konkreettisesti tätä, vaan muistelee, miten me istuimme Zimmerwaldin vasemmistossa ⁹⁶ ja kirjoittelimme häntä vastaan, mutta se oli jo Aatamin aikoina ja sen muistelemisen nyt, kun Neuvostovalta on ollut olemassa jo puoli vuotta, ja niiden kokeilujen jälkeen, joita olemme tehneet ja joita olemme voineet tehdä sen jälkeen,

kun olemme suorittaneet pakkoluovutuksen, konfiskoinnin ja kansallistamisen, kun sen jälkeen muistellaan sitä, mitä kirjoitimme vuonna 1915,— niin se on naurettavaa... Nyt emme voi olla asettamatta kysymystä valtiokapitalismista ja sosialismista, siitä, miten on meneteltävä siirtymiskaudella, sillä Neuvostovallan aikana on olemassa vähäisen kapitalismia ja sosialismia rinnakkain. Tov. Buharin ei halua käsittää tätä kysymystä, — ja minusta tuntuu, ettemme me voi sitä jättää heti pois laskuista, ei tov. Buharinkaan ehdota sen laskuista pois jättämistä eikä hän kiellä sitä, että valtiokapitalismi on korkeampitasoista kuin ne pienomistuksellisten mielialojen ja taloudellisten elinehtojen ja elämäntapojen jäännökset, joita on hyvin paljon, ja tätä tov. Buharin ei ole kumonnut,— eikä sitä voidakaan kumota unohtamatta, mitä merkitsee sana: marxilainen.

Ja on naurettavaa olla Gen näkökannalla, että Euroopan proletariaatti on saastutettu, että Saksan proletariaatti on turmeltunut⁹⁷. Tuollainen näkökanta on kansallista villiä, sellaista tylsäjärkisyyttä, että tuskinpa voidaan enää sitä pitemmälle mennä. Euroopan proletariaatti ei ole yhtään sen saastutetumpaa kuin Venäjänkään, vallankumouksen alkaminen on siellä vaikeampaa siksi, kun siellä ei ole vallanelinten johdossa Romanovin tapaisia idiootteja eikä Kerenskin tapaisia kerskureita, vaan on todellisia kapitalismin johtajia, joita Venäjällä ei ollut.

Siirryn vihdoinkin tarkastelemaan niitä tärkeimpiä väitteitä, joita joka puolelta on satanut minun artikkeliani ja puhettani vastaan. Erikaisen jyrkästi on arvosteltu tunnusta: „rosvoa rosvottua” — tunnusta, josta, vaikka kuinka sitä tarkastelisin, en voi löytää mitään virheellistä, kun kysymykseen tulee historia. Kun käytämme sanoja ekspropriaattorien ekspropriaatio, niin miksemme voisi tulla tässä toimeen ilman latinalaisia sanoja? (Suosio-osoituksia.)

Arvelen, että historia todistaa meidän olleen aivan oikeassa, ja jo ennen historiaa meidän puolellemme asettuvat työtätekevät joukot; mutta kun tunnus „rosvoa rosvottua” on tullut Neuvostojen toiminnassa ilmi ilman mitään rajoituksia ja kun osoittautuu, että sellaisessa käytännön peruskysymyksessä kuin on nälänhätä ja työttömyys, me kohtaamme mitä suurimpia vaikeuksia, niin silloin on jo sopivaa huomauttaa, että sen jälkeen kun on sanottu „ros-

voa rosvoottua”, voidaan etäännyä proletaarisesta vallankumouksesta, mikä sanoo: laske se, mitä on rosvoottu, äläkä anna rohmuta sitä sinne sun tänne, vaan jos jotkut alkavat suoranaisesti tai välillisesti rohmuta sitä, niin ammu sellaiset kurinrikkojat...

Ja kun sitä vastaan aletaan kirkua ja huutaa, että se on diktatuuria, aletaan huutaa Napoleon III:sta ja Julius Caesarista, sanotaan, että se on työväenluokan kevytmielisyyttä, kun syytetään Trotskia, niin se onkin sitä puuropäisyyttä, sitä poliittista mielialaa, mikä ilmenee nimenomaan pikkuporvarillisena valtoimena voimana, joka ei protestoinut „rosvoa rosvoottua” tunnusta vastaan, vaan protestoi laske ja jaa oikein-tunnusta vastaan. Venäjällä ei tule olemaan nälänhätää, jos me luetteloimme viljan, laskemme kaikkien elintarvikkeiden määrän ja jos säädetyn järjestyksen rikkomisesta rankaisemme mitä ankarimmin. Siinä onkin ristiriita. Se johtuu siitä asiaintilasta, että sosialistisen vallankumouksen puolesta on toden teolla vain proletariaatti, pikkuporvaristo taas yhtyy siihen horjuen, minkä olemme aina saaneet nähdä, minkä olemme aina ottaneet huomioon, ja tuo heidän horjuntansa suuntautuu meitä vastaan. Se ei pakota meitä horjumaan, ja me tulemme kulkemaan edelleen tietämme varmoina, että puolet proletariaatista on kulkeva mukamme, koska se tietää vallan hyvin, että tehtailijat rosvosivat rosvoottua vain siksi, ettei köyhälistö olisi voinut käyttää sitä hyväkseen.

Kaikki nuo jutut diktatuurista, Napoleon III:sta, Julius Caesarista y.m. ovat sanoilla konstailemista. Täällä voidaan sellaisessa kysymyksessä heittää hiekkaa silmiin, mutta paikkakunnilla, jokaisessa tehtaassa, jokaisessa kylässä tiedetään mainiosti, että me olemme jääneet tässä suhteessa jälkeen, kukaan ei ryhdy väittämään tuota tunnusta vastaan, jokainen tietää sen merkityksen. Eikä siinäkään voi olla epäilemistä, että me suuntaamme kaikki voimamme luetteloinnin, valvonnan ja oikeudenmukaisen jaon järjestämiseen.

Buharin sanoi meille: „Sanoudun irti niistä, jotka minua suutelevat”, heitä on kuitenkin niin paljon, ettei tov. Buharin voi päästä heistä eroon. Meille ei sanota, mitä halutaan ehdottaa, sillä ei tiedetä, mitä ehdottaa. Entä tiedättekö te, mitä on ehdotettava? Olen moittinut teitä sekä lehdistössä että puheissa. Rautatielaitoksesta annettua dekreettiä

koskevan kysymyksen ohessa meillä oli tilaisuus palauttaa mieleen huhtikuun 4 päivä, johon te aikakauslehdessänne viittaatte, ja jolloin sanoin, että ellette ole täysin tyytyväisiä tuohon dekreettiin, niin esittäkää meille uusi dekreetti. Mutta siitä ei ole halaistua sanaakaan ensimmäisessä enempää kuin toisessakaan numerossa, josta minulle annettiin kohteliaasti vedokset luettavaksi, eikä tov. Buharinin puheessakaan siitä ole hiiskahdettu sanaakaan, yksimielisyys on siis täydellinen. Sekä tov. Buharin että tov. Martov istuvat keppihevosen — rautatielaitosta koskevan dekreetin — selkään, ja hoputtavat tuota keppihevosta. Puhuvat Napoleon III:n diktatuurista, Julius Caesarista y.m. antaen aineistoa sataa numeroa varten, joita ei kukaan lue. Tämä on jo lähempänä asiaa. Tämä koskee työläisiä ja rautateitä. Ilman rautateitä ei tule olemaan sosialismia, vaan kaikki kuolevat yksinkertaisesti nälkään kuin koirat, samaan aikaan kun viljaa on jossain lähellä. Kaikki tietävät sen mainiosti. Miksi ette ole vastannut? Te suljette silmänne. Te heitätte hiekkaa työläisten silmiin — novajazhiznilaiset ja menshevikit tietoisesti, tov. Buharin erehdyksessä, — te hämäätte työläisiltä tärkeimmän kysymyksen puhuessanne rakennustöistä. Mitä voidaan rakentaa ilman rautateitä? Ja kun näen kauppiaan, joka sanoo minulle jossain kohtaustilaisuudessa tai valtuuskunnan vastaanotolla, että sen ja sen rautatien työssä on havaittavissa parannusta, niin sellainen kiitoslause on minulle miljoona kertaa arvokkaampi kuin kommunistien tai kenen hyvänsä muiden 20 päätöslauselmaa ja erilaista puhetta.

Ja käytännön miehet — insinöörit, kauppiaat y.m. — sanovat, että jos tämä valta saa edes hiukan, edes jonkun verran kuntoon rautatielaitosta, niin he tunnustavat, että tämä valta on valta. Ja tämä arvio vallasta on kaikkein tärkein. Sillä rautatiet ovat pääasia, ne ovat eräs ilmaus kaupungin ja maaseudun, teollisuuden ja maanviljelyksen välisestä mitä selvimmästä yhteydestä, jolle sosialismi kokonaan perustuu. Jotta ne saataisiin yhdistettyä koko väestön etujen mukaiseen suunnitelmalliseen toimintaan, tarvitaan rautateitä.

Kaikki nuo korulauseet diktatuurista y.m.s., joista kaikki nuo Martovit ja Karelinit ovat samaa mieltä ja joita kadettilehdistö on vatvonut jo kahteen kertaan, kaikki ne ovat turhia.

Mainitsin teille esimerkkinä ne työväenjärjestöt, jotka sitä tekevät, ja valtiokapitalismin muissa tuotantolaitoksissa, muilla teollisuusaloilla; tupakka- ja nahkateollisuuden työläisillä on enemmän valtiokapitalismia kuin muilla, ja enemmän järjestystä, ja heidän tiensä sosialismiin on taatumppaa. Tätä ei saa salata eikä myöskään saa laskea liikkeelle sellaisia typeriä korulauseita kuin Ge tekee sanoen, että kiväärillä hän pakottaa jokaisen. Sehän on vallan typerää ja osoittaa, ettei käsitetä, mitä varten kivääri on olemassa. Tämän jälkeen voidaan luulla, että kivääri on huono kapine, ellei anarkisti Gen pää ole huono kapine. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Kivääri oli erittäin hyvä kapine, kun piti ampua meitä vastaan sotinut kapitalisti, kun piti saada varkaat kiinni rikospaikalla ja ampua heidät. Mutta kun tov. Buharin sanoi, että on sellaisia, jotka saavat 4.000, että heidät on pantava seinää vasten ja ammuttava, niin se ei ole oikein. Heidät on tietenkin löydettävä. Mutta eihän meillä ole montakaan paikkaa, missä he saavat 4.000. Heitä pyydetään sinne ja tänne,—spesialisteja meillä ei ole, siinäähän asian ydin onkin, siksi on kutsuttava 1.000 ihmistä, alansa ensiluokkaista specialistia, jotka antavat arvoa työlleen ja pitävät suurtuotannosta, koska he tietävät, että se merkitsee tekniikan parantamista. Ja kun täällä sanotaan, että sosialismiin voidaan päästä, vaikkei otetakaan oppia porvaristolta, niin tiedän, että se on Keski-Afrikan asukkaan mentaliteettia. Me emme kuvittele muunlaista sosialismia kuin on se sosialismi, joka rakentuu kaikkien korkean kapitalistisen kulttuurin antamien opetusten perustalle. Sosialismi ilman posti- ja lennätinlaitosta, ilman koneita on mitä tyhjin korulause. Mutta ei voida heti pyyhkäistä pois porvarillisia olosuhteita eikä porvarillisia tapoja, sitä varten tarvitaan sellaista järjestyneisyyttä, jolle koko nykyinen tiede ja tekniikka pohjautuu. On mitä suurinta typeryyttä ajatella tämän asian ratkaisukeinona kivääriä. Yleiskansallisesta järjestyneisyydestä riippuu, että koko väestö maksaa tuloveroa, että saatetaan voimaan työvelvollisuus, että jok'ikinen on rekisteröity; niin kauan kuin jotakuta ei ole rekisteröity on tarpeen, että me maksamme hänelle. Kun Buharin sanoi, että hänen nähdäkseen ei siihen ole perusteita, niin se ei kuulu tähän. Marx edellytti, että porvaristolle luokkana on maksettava lunnaat. Hän kirjoitti Englannista, kun Englannissa ei ollut

imperialismia, kun oli mahdollista rauhanomainen sosialismiin siirtyminen,—tämä ei lainkaan merkitse viittausta aikaisempaan sosialismiin⁹⁸. Nyt ei ole kysymys porvaristosta, vaan specialistien vetämisestä mukaan työhön. Toin yhden esimerkin, mutta niitä voidaan esittää tuhansia. Tässä on kysymys pelkästään niiden ihmisten vetämisestä mukaan, jotka voidaan vetää mukaan joko maksamalla suurta palkkaa tahi järjestämällä heidät aatteellisesti, sillä te ette voi jättää tässä laskuista pois sitä, että heille maksetaan koko maksu. Tiedämme esittämästäni esimerkistä, että tähän saakka te olette arvostelleet yksinomaan vaieten, ja vasemmistoeserrätkin tietävät mainiosti, että maksetaan suurta palkkaa, sen tietävät myös vasemmistokommunistit ja novajazhiznilaiset.

Ja tätä he eivät arvostelee. Sellaista on siis heidän todellinen Neuvostovaltaan kohdistuva arvostelunsa! Kun he huomasivat, että heidän insinööreilleen aletaan maksaa puolitoista tuhatta kullekin, niin he olivat siitä vaiti. On paljon hyödyllisempää maksaa sellaisille insinööreille. Eikä siinä ole sen enempää Julius Caesaria kuin diktatuurikaan. Tämä juuri onkin kansanjoukkojen poliittista kasvatamista. Mutta kun minä sanon, että me alamme maksaa puolitoista tai kaksi tuhatta kuukaudessa, niin se on askel taaksepäin. Ja silloin näyttämölle astuvat sekä Julius Caesar, Napoleon III että Brest-Litovskin rauha ja kaikki mitä vain haluatte; mutta teidän specialisteistanne, teidän insinööreistänne ei hiiskahdeta sanaakaan, ollaan vaiti. Ja kun sanotaan, kun Buharin sanoo, että se ei ole periaatetta vastaan rikkomista, niin minä sanon, että se on Pariisin Kommuunin periaatetta vastaan rikkomista. Valtiokapitalismin sisältönä ei ole raha, vaan yhteiskunnalliset suhteet. Kun me maksamme rautatielaitosta koskevan dekreetin mukaan kaksi tuhatta miestä kohti, niin se on valtiokapitalismia. Vaikka tov. Buharin viittasi v. 1915 hyväksytyyn Zimmerwaldin päätöslauselmaan, ei hän kuitenkaan pääse eroon tuosta huonosti sulatetusta teoriasta. Koettakaa päästä, tov. Buharin. Nyt tov. Buharin sanoi minun hyökkäävän pikkuporvarillisten valtoimien voimien kimppuun.

Puhuessani pikkuporvarillisista valtoimista voimista en kohdistanut hyökkäystäni työtätekevää talonpoikaista vastaan. Jättäkäämme työtätekevää talonpoikaista rauhaan, ei puhe ole siitä. Mutta talonpoikaiston keskuudessa on

työtätekevää talonpoikaista ja pikkuporvarillista talonpoikaista, joka elää kuin pienomistaja toisen kustannuksella, kun taas työtätekevää talonpoikaista riistävät toiset, mutta se haluaa elää omalla kustannuksellaan. Jos siis on alettu hyökkäillä työtätekevän talonpoikaiston kimppuun, on тов. Karelin väärässä. Talonpoikaisköyhälistö, joka ei hyödy mitään rosvotun rosvoamisesta, on meidän puolellamme. Sen keskuudessa meidän tunnuksemme saavat kannatusta. Me tiedämme ja näemme vallan hyvin, miten kylissä ymmärretään tunnus — rosvoa rosvottua. Jos sinne mennään agitoimaan diktatuurin hyväksi ja puhutaan Brest-Litovskin rauhan puolesta j.n.e., niin meitä vastustavat ihmiset jäävät yksinäisiksi eivätkä saa kannatusta. Proletariaatti sekä köyhtyneen ja yksityistalouden suhteen toivottomassa tilassa olevan talonpoikaiston joukot tulevat olemaan puolellamme, sillä ne käsittävät mainiosti, ettei Venäjää voida pitää pystyssä pelkällä rosvoamisella. Me kaikki tiedämme sen hyvin, ja jokainen näkee ja tuntee sen omilla paikkakunnillaan.

Tässä meidän ja työtätekevien joukkojen taloudelliset tarpeet ja mieliala yhtyvät. Ja sen vuoksi, kun vasemmistokommunisteihin kuuluva luokka-asemansa menettänyt sivistyneistö syöksee tulta ja tulikiviä meidän päallemme, tulee meidän olla varmoja siitä, että soimatkoon se meitä kuinka paljon tahansa, tämä sosialistisen vallankumouksen tunnus on kuitenkin ainoa oikea tunnus, joka työtätekevien joukkojen tulee ymmärtää ja käyttää hyväksi, jotta me voisimme lujittua ja viedä päätökseen sosialistisen vallankumouksen. Tätä kysymystä ei voi välttää missään työläisten kokouksessa; teitä tullaan ahdistelemaan tällä dekreetillä, tällä kysymyksellä; me emme vaadi, että meitä pidettäisiin erehlymättöminä, meillä on paljon huonoja dekreettejä. Korjata: teillä on erilaisia aikakausjulkaisuja ja kirjailijaryhmiä,— sanokaa, mitä huonoa rautatielaitosta koskevassa dekreetissä on; me kehotimme tekemään niin huhtikuun 4 päivänä pidetyssä neuvottelukokouksessa, tänään on kuitenkin jo huhtikuun 29 päivä, on kulunut 25 päivää, mutta kokonainen ryhmä mainioita kirjailijoita on vaiti, koska nämä kirjailijat eivät voi sanoa mitään.

Te tiedätte, että rautatielaitosta koskeva dekreettimme sisältää kaikista niistä virheistään huolimatta, jotka olemme valmiit korjaamaan, sisältää kaiken sen olennaisen,

mikä on välttämätöntä; se nojautuu niihin työläisjoukkoihin, jotka noudattavat mitä ankarinta kuria ja jotka on yhdistettävä yhden henkilön johtaman vallan avulla, vallan, jonka Neuvostot määräävät ja panevat pois viralta ja jolta Neuvostot vaativat työaikana, työprosessissa ehdotonta tehtäviensä täyttämistä ja tarpeen vaatiessa sitä, että suur-tuotanto työskentelisi kuin kone ja että tuhansia ihmisiä johtaisi sinä aikana yksi tahto, että nämä ihmiset alistuisivat yhden neuvostojohdajan määräysvaltaan. (Suosio-osoituksia.) Ja kun tässä yhteydessä muistetaan Napoleonin ja Julius Caesarin, niin se merkitsee joko järjen menettämistä tahi sitä, että on menty kokonaan sekaisin luettaessa ahdashenkistä kirjallisuutta, jonka tehtävänä onkin vain manata bolshevikkeja. Rautatielaitosta koskeva dekreetti, toverit, on toimenpide, joka osoittaa, että me olemme astuneet oikealle tielle, että kuljemme oikeaa tietä. Ja puheessani selitin teille, miksi olemme astuneet tälle tielle; Kansankomissaarien Neuvostossa me emme puhuneet Napoleonin suuresta emmekä Julius Caesarista, vaan harkitsimme satoja kertoja, miten voisimme parantaa rautateiden työtä, ja me tiedämme, millaisia ovat paikkakuntien lausunnot, ja niistä monista keskusteluista, joita meillä on ollut rautatiejärjestöjen edustajien kanssa, me tiedämme, että proletaarinen aines on meidän puolellamme, että se pyrkii kuriin ja odottaa järjestystä, se näkee, miten keski-Venäjällä ihmiset näkevät nälkää, vaikka viljaa on, koska liikenteessä vallitsevan epäjärjestyksen takia sitä on vaikea kuljettaa paikanpäälle.

Mutta jos on olemassa horjuvia, tolaltaan pois joutuneita, mielialaltaan pikkuporvarillisia ihmisiä, jotka ovat säikähtäneet yhden henkilön valtaa ja joutuneet hysterian valtaan eivätkä kulje meidän mukamme, niin miksi heitä on olemassa? Siksikö, kun on olemassa oikeistosiipi, siksikö, kun he ja etenkin vasemmistoeserrät ovat joutuneet hysterian valtaan, siinä on sellaista sekasotkua, josta ei kukaan pääse perille,— ja ettei tarvitsisi käydä turhia väitelyjä, me sanomme: ottakaa peruskysymys ja tarkastelkaa sitä konkreettisesti.

Kun täällä puhutaan sovinnonteosta porvariston kanssa, kuten Karelin ja Martov puhuvat, niin se on turhaa puhetta. Palautan mieleenne Kautskyn auktoritatiivisesta kirjasesta sen, minkälaiseksi hän kuvitteli elämän yhteiskunnallisen

vallankumouksen jälkeisenä päivänä. Sanon likipitään, mitä hän kirjoitti: trustin järjestäjien ei tarvitse olla toimettomina. Näin kirjoitti mies, joka käsittää, että kymmenien miljoonien ihmisten järjestäminen tuotteiden tuotantoon ja jakoon on mutkallinen tehtävä! Me emme ole sitä oppineet emmekä voi mistään oppiakaan, mutta trustien järjestäjät tietävät, että ilman sitä sosialismia ei tule olemaan. Meidänkin pitää se tietää. Siksi kaikki korulauseet sovinnon- teosta ja sopimuksesta porvariston kanssa ovat tyhjänpäiväistä lörpöttelyä. Te ette voi kumota Kautskyn teesiä, että suurtuotanto pitää tuntea kokemuksesta.

KUUSI TEESIÄ NEUVOSTOVALLAN LÄHIMMISTÄ TEHTÄVISTÄ

1. Neuvostovallan ulkopoliittinen asema on erittäin vaikea ja kriitillinen, sillä yleismaailmallisen pääoman ja imperialismin syvällisimmät perusedut kiihottavat imperialismia järjestämään sotilaallisen hyökkäyksen Venäjää vastaan sekä sopimaan Venäjän jakamisesta ja Neuvostovallan kuristamisesta.

Ainoastaan kansojen imperialistisen teurastuksen yltyminen Länsi-Euroopassa sekä Japanin ja Amerikan imperialistinen kilpailu Kaukoidässä voivat herpaannuttaa tai hillitä näitä pyrkimyksiä ja kuitenkin vain osittain ja vain tietyksi ajaksi, nähtävästi vain lyhyeksi ajaksi.

Sen vuoksi Neuvostotasavallan ehdottomana taktiikkana tulee olla toisaalta kaikkien voimien äärimmilleen jännittäminen, että voitaisiin saada aikaan mitä nopein taloudellinen nousu maassa, kohottaa maan puolustuskuntoa ja luoda mahtava sosialistinen armeija; toisaalta kansainvälisessä politiikassa on ehdottomasti noudatettava luovinnan, perääntymisen ja odottelun taktiikkaa siihen hetkeen saakka, kunnes kypsyy lopullisesti proletaarinen maailmanvallankumous, joka kypsyy nyt nopeammin kuin aikaisemmin useissa edistyneissä maissa.

2. Sisäpolitiikan alalla päiväjärjestyksessä on nykyään Neuvostojen Yleisvenäläisen edustajakokouksen maaliskuun 15 p:nä 1918 tekemän päätöslauselman mukaisesti organisaatiotehtävä. Nimenomaan tämä tehtävä, sovelletuna tuotannon ja tuotteiden jaon uuteen ja korkeampaan järjestämiseen koneellisen suurtuotannon (työn) yhteiskunnallistamisen pohjalla, on Venäjällä lokakuun 25 päivänä 1917 aloitetun sosialistisen vallankumouksen pääsisältönä ja tädellisen voiton saamisen tärkeimpänä ehtona.

3. Puhtaasti poliittiselta kannalta katsoen ajankohtaa luonnehtii se, että tehtävä saada työtätekevä Venäjä vakuuttuneeksi sosialistisen vallankumouksen ohjelman oikeellisuudesta ja tehtävä valloittaa Venäjä riistäjiltä työtätekeville on nyt pääpiirteissään ratkaistu ja päiväjärjestyksessä on nyt se perustehtävä, miten Venäjää on hallittava. Hallinnan järjestäminen oikein, Neuvostovallan päätösten järkkymätön käytännössä toteuttaminen — sellainen on Neuvostojen nykytärkeä tehtävä, sellainen on neuvostotyyppisen valtion täydellisen voiton ehto, eikä riitä, että sen tyyppisestä valtiosta annetaan muodollinen dekreetti, ei riitä, että tämä valtio perustetaan ja ulotetaan maan kaikille kolkille, sen lisäksi sitä on vielä käytännöllisesti järjestettävä ja tarkastettava säännöllisen, jokapäiväisen hallintatyön kulussa.

4. Sosialismin taloudellisen rakennustyön alalla ajankohtaa luonnehtii se, että meidän työmme tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan yleiskansallisen ja kaikkikäsitettävän tilinpidon ja valvonnan järjestämiseksi ja tuotannon proletaarisen säännöstelyn käytäntöönottamiseksi on jäänyt suuresti jälkeen pakkoluovuttajien — tilanherrojen ja kapitalistien — välittömästä pakkoluovuttamisesta. Tämä on tärkein tosiasia, joka määrää meidän tehtävämme.

Tästä tosiasiasta juontuu toisaalta se, että taistelu porvaristoa vastaan siirtyy uuteen vaiheeseen, nimittäin: painopisteeksi tulee tilinpidon ja valvonnan järjestäminen. Vain tätä tietä kulkien voidaan varmentaa kaikki ne pääomasta saadut taloudelliset voitot ja kaikki ne kansantalouden eri alojen kansallistamiseksi suoritettut toimenpiteet, joita olemme saavuttaneet ja toteuttaneet lokakuusta lähtien, ja vain siten voidaan valmistaa ja viedä menestyksellisesti loppuun se taistelu, jota käydään porvaristoa vastaan, t.s. lujittaa sosialismi lopullisesti.

Edellä mainitusta tärkeästä tosiasiasta juontuu toisaalta se selitys, miksi Neuvostovallan piti määrätyissä tapauksissa ottaa taka-askel tai turvautua kompromissiin porvarillisten tendenssien suhteen. Tällaisena taka-askelena ja Pariisin Kommuunin periaatteista perääntymisenä oli esimerkiksi korkeiden palkkojen maksaminen monille porvarillisille spesialisteille. Tällaisena kompromissina oli sopimus porvarillisten osuuskuntien kanssa niistä menetelmistä ja toimenpiteistä, joiden avulla koko väestö vedetään

vähitellen mukaan osuuskuntiin. Siihen saakka, kunnes proletaarinen valta järjestää lopullisesti yleiskansallisen valvonnan ja tilinpidon, tuontapaiset kompromissit ovat välttämättömiä, ja meidän tehtävänämme on niiden kielteisiä puolia kansalta lainkaan salaamatta ponnistella tilinpidon ja valvonnan järjestämiseksi paremmin, koska se on ainoa keino, jonka avulla voidaan vapautua täydellisesti kaikista näistä kompromisseista. Nykyhetkellä nämä kompromissit ovat välttämättömiä, sillä vain niiden avulla (koska olemme myöhästyneet tilinpidon ja valvonnan järjestämisessä) voidaan taata hitaampi, mutta kuitenkin varmempi eteenpäinmeno. Kun saadaan lopullisesti järjestettyä tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskeva tilinpito ja valvonta, niin näitä kompromisseja ei enää tarvita.

5. Päiväjärjestyksessä ovat erikoisesti toimenpiteet työkurin ja työn tuottavuuden kohottamiseksi. Tämän suuntaisia toimenpiteitä, joihin on jo ryhdytty, varsinkin ammattiliittojen taholta, on tuettava, lujitettava ja tehostettava kaikin voimin. Niihin kuuluvat esimerkiksi urakkapalkan käytäntöönottaminen, monen Taylorin järjestelmässä olevan tieteellisen ja edistyksellisen seikan soveltaminen käytäntöön, työpalkkojen maksaminen sen mukaan, minkälaiset ovat tehtaan yleiset työtulokset, tai sen mukaan, minkälaisiin tuloksiin on päästy rautateiden ja vesiliikenteen hyväksikäytössä j.n.e. Niihin kuuluvat myös erillisten tuotanto- ja kulutuskommuunien välisen kilpailun järjestäminen, organisaattorien valinta y.m.

6. Proletariaatin diktatuuri on ehdottoman välttämätöntä siirryttäessä kapitalismista sosialismiin, ja meidän vallankumouksessamme on tämä totuus saanut täydellisen käytännöllisen vahvistuksensa. Mutta diktatuuri edellyttää todella lujaa vallankumouksellista valtaa, joka nujertaa säälimättä sekä riistäjät että huligaanit, mutta meidän valtamme on liian pehmeäkätinen. Diktaattorinvaltuuksilla (joita esimerkiksi rautatielaitosta koskeva dekreetti vaatii) varustettujen, valittujen tai neuvostoelinten määräämien neuvostojohtajien, diktaattorien, henkilökohtaisiin määräyksiin alistumista ja sitä paitsi ehdotonta alistumista työaikana ei ole turvattu vielä läheskään täydellisesti. Siihen vaikuttavat pikkuporvariston valtoimet voimat, alkuvoimaiset pienomistukselliset tottumukset, pyrkimykset ja mielialat, jotka ovat täysin vastakkaisia proletaariselle

kurinalaisuudelle ja sosialismille. Kaikki, mikä proletaariaatissa on luokkatietoista, on suunnattava taisteluun noita pikkuporvariston valtoimia voimia vastaan, jotka ilmenevät sekä välittömästi (siinä, että porvaristo ja sen häntyrit: menshevikit, oikeistoeserrät y.m. tukevat kaikkia proletaarista valtaa vastaan suunnattuja toimenpiteitä) että välillisesti (siinä historiallisessa horjunnassa, jota tärkeimmissä poliittisissa kysymyksissä ilmentävät sekä vasemmistoeserrien pikkuporvarillinen puolue että pikkuporvarillisen vallankumouksellisuuden menetelmien tasolle vajoava, vasemmistoeserriä jäljittelevä puolueemme „vasemmistokommunistinen” virtaus).

Rautainen kuri ja lopullisesti pystytetty proletariaatin diktatuuri pikkuporvarillista hoipertelua vastaan — sellainen on ajankohdan yleinen ja lopullinen tunnus.

*Kirjoitettu huhtikuun 30
ja toukokuun 3 pn välisenä aikana 1918*

*Julkaistu v. 1918 kirjasessa:
N. Lenin. „Neuvostovallan lähimmät
tehtävät”,
Yleisvenäläisen TpKK:n kustantamo*

*Julkaistaan v. 1918 ilmestyneen kirja-
sen 2. painoksen tekstistä, joka on
tarkistettu käsikirjoituksen mukaan*

TALOUSPOLITIIKAN JA VARSINKIN PANKKIPOLITIIKAN PERUSTEESIT

- I. Teollisuuden ja vaihdon kansallistamisen loppuun suorittaminen.
- II. Pankkien kansallistaminen ja asteittainen siirtyminen sosialismiin.
- III. Väestön pakollinen yhdistäminen kulutusyhdistyksiin.
{ + Tavaravaihto }
- IV. Tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskeva tilinpito ja valvonta.
- V. Työkuri.
{ + Veropolitiikka }

Keskittäminen.

Toimenpiteet pakollisiin juokseviin tileihin eli pakolliseen rahojen pankissa säilyttämiseen siirtymiseksi.

Väestön pakollinen yhdistäminen kulutusyhdistyksiin ja toimenpiteet siihen siirtymiseksi.

Ehdot, joiden pohjalla solmitaan sopimus osuustoimintamiesten kanssa siitä, että heidän koneistonsa alkaa vähitellen yhdistää koko väestöä kulutusyhdistyksiin.

Työvelvollisuus, jota on alettu toteuttaa ylhäältä käsin.

Sen toteaminen ehdottoman välttämättömäksi ja lykkäystä sietämättömäksi, että on ryhdyttävä mitä ankarimpiin taistelutoimenpiteisiin kaaosta, epäjärjestystä ja toimetttömyyttä vastaan, mitä päättäväisimpiin ja drakonisiin toimenpiteisiin työläisten ja talonpoikien kurin ja itsekurin kohottamiseksi.

Valtionvalvonnan muuttaminen todelliseksi valvonnaksi, joka tekisi mahdolliseksi perustaa talouselämän kaikilla aloilla lentäviä tarkastajaryhmiä.

Käytännölliset ehdot porvarillisen sivistyneistön ja niiden sabotoijien vetämiseksi mukaan työhön, jotka haluavat olla yhteistyössä Neuvostovallan kanssa.

Teollisuusoikeudet, jotka pitävät tiliä tuotannosta, tuotevaroista ja työn tuottavuudesta.

(Heti ja ehdottomasti.)

1. Teollisuuden kansallistamisen loppuun suorittaminen.
2. Asteittainen siirtyminen yleiseen kulutusyhdistykseen yhdistämiseen ja tuotteiden vaihto.
3. Pankkipolitiikka.
4. Työkuri j.n.e.
5. Veropolitiikka (finanssit).

1. Kaikkien tehtaiden, tuotantolaitosten, rautateiden, tuotanto- ja vaihtovälineiden kansallistamisen loppuun suorittaminen. Ehdoton ja armoton taistelu syndikalistista ja kaaosmaista kansallistettaviin tuotantolaitoksiin suhtautumista vastaan. Talouselämän keskittämisen herkeämätön toteuttaminen yleiskansallisessa mitassa. Ennakkosuunnitelmien ja -arvioiden, viikoittaisten tilitysten ja työn tuottavuuden todellisen kohottamisen järkkymätön vaatiminen. Kansallistettujen teollisuusalojen johtokoneiston luominen ja kokeileminen käytännössä.

Kirjoitettu huhtikuussa 1918

*Julkaistu ensi kerran v. 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

TIETEELLIS-TEKNILLISTEN TÖIDEN SUUNNITELMALUONNOS ⁹⁹

Tiedeakatemialle, joka on alkanut järjestelmällisesti tutkia ja perehtyä Venäjän luontoperäisiin tuotantovoimiin*, on annettava heti Korkeimman kansantalousneuvoston nimessä tehtäväksi

muodostaa spesialisteista useita toimikuntia, joiden tehtävänä on laatia mahdollisimman pian Venäjän teollisuuden uudelleenjärjestelyä ja taloudellista nousua koskeva suunnitelma.

Tähän suunnitelmaan tulee kuulua:

Teollisuuden järkipiperäinen *sijoittaminen* Venäjällä ottaen huomioon raaka-aineen läheisyyden ja mahdollisimman pienen työkulutuksen siirryttäessä raaka-aineiden muokkauksesta kaikkiin toisiaan seuraaviin puolivalmisteiden jalostamisvaiheisiin aina valmiin tuotteen saantiin saakka.

Järkipiperäinen, nykyaikaisimman suurteollisuuden ja varsinkin trustien kannalta katsottuna järkipiperäinen tuotannon yhdistäminen ja keskittäminen muutamiin suuriin tuotantolaitoksiin.

Nykyiselle Venäjän Neuvostotasavallalle (ilman Ukrainaa ja ilman saksalaisten hallussa olevia alueita) on turvattava mitä parhain mahdollisuus hankkia *itsenäisesti* itselleen *kaikkia* tärkeimpiä raaka-aineita ja perustaa kaikki tärkeimmät teollisuusalat.

Erikoista huomiota on kiinnitettävä teollisuuden ja liikenteen sähköistämiseen ja sähkön käyttämiseen maanviljelyksessä. Toisarvoisten polttoainelajien (turve, huono-

---

* Näiden aineistojen *julkaisemista* on joudutettava kaikin voimin, tätä koskeva kirjelmä on lähetettävä sekä Valistusasian kansankomissariaattiin, kirjaltajain ammattiliittoon että Työasiain komissariaattiin.

laatuinen kivihiili) käyttäminen sähkövoiman saamiseen mahdollisimman pienin polttoaineen tuottamis- ja kuljetuskustannuksin.

Vesivoimat ja tuulimoottorit yleensä ja niiden käyttäminen maanviljelyksessä.

Kirjoitettu huhtikuussa 1918

*Julkaistu ensi kerran
maaliskuun 4 pnä 1924
„Pravda” lehdessä 52. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

VKP:n KESKUSKOMITEAAN

Pyydän ottamaan päiväjärjestykseen kysymyksen niiden puolueen jäsenten erottamisesta puolueesta, jotka ollessaan tuomareina lahjusten vastaanottajien juttua käsiteltäessä (2. V. 1918) — jolloin lahjusten otto tuli todistetuksi ja lahjusten ottajat tunnustivat vastaanottaneensa lahjuksia — rajoittuivat puolen vuoden vankeusrangaistuksen langettamiseen¹⁰⁰.

Kun lahjusten ottajien ampumisen asemesta langetetaan näin kohtuuttoman vähäpätöisiä ja lieviä tuomioita, niin se on kommunistia ja vallankumousmiestä *häpäisevä* teko. Yleisen mielipiteen on *tuomittava* moiset toverit ja heidät *on erotettava puolueesta*, sillä heidän paikkansa on Kerenskien tai Martovien rinnalla eikä vallankumousmiesten, kommunistien rinnalla.

Lenin

4. V. 1918.

*Julkaistu ensi kerran v. 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**„VASEMMISTOLAISESTA” LAPSELLISUUDESTA
JA PIKKUPORVARILLISUUDESTA**

*Julkaistu toukokuun 9, 10 ja 11 pnä 1918
„Pravda” lehden 88., 89.
ja 90. numerossa
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan kirjasesta: N. Lenin.
„Aikamme tärkein tehtävä”,
kustant. „Priboi”, Moskova, 1918.
Kirjasein tekstii on tarkasiettu
„Pravdan” ja v. 1922 Moskovassa
ilmestyneen kirjasein:
N. Lenin (V. I. Uljanov).
„Vanhoja kirjoituksia miltei uusista
aiheista” tekstiin mukaan*

Kun pieni „vasemmistokommunistien” ryhmä on nyt julkaissut oman „Kommunist”¹⁰¹ nimisen aikakauslehtensä (№ 1, huhtikuun 20 p:nä 1918) ja „teesinsä”, on meillä erinomainen vahvistus siitä, mitä sanoin kirjasessani „Neuvostovallan lähimmistä tehtävistä” *. Ei voitu toivoakaan havainnollisempaa vahvistusta — poliittisessa kirjallisuudessa — siitä, kuinka naiivia on puolustaa sitä pikkuporvarillista holtittomuutta, joka toisinaan kätkeytyy „vasemmistolaisten” tunnusten taakse. „Vasemmistokommunistien” järkeilyjen tarkasteleminen on hyödyllistä ja välttämätöntä, sillä ne ovat luonteenomaisia nykyiselle ajankohdalle; ne valaisevat erikoisen selvästi tämän ajankohdan „olemusta” kielteiseltä puolelta; ne ovat opettavia, sillä olemme tekemisissä sellaisten ihmisten kanssa, jotka ovat parhaita ajankohtaa käsittämättömien ihmisten keskuudessa ja jotka tietojensa ja uskollisuutensa puolesta ovat paljon korkeammalla kuin saman virheen *tusina-*edustajat, nimittäin vasemmistoeserrät.

I

„Vasemmistokommunistien” ryhmä on poliittisena — tai poliittista osaa tavoittelevana — tekijänä esittänyt meille omat „teesinsä nykyhetken tilanteesta”. Omien katsomustensa ja taktiikkansa tärkeimpien kohtien selvä ja johdonmukainen selostaminen on hyvä marxilainen tapa. Ja tämä hyvä marxilainen tapa on auttanut paljastamaan

* Ks. tätä osaa, ss. 223—265. *Toim.*

„vasemmistolaistemme” virheen, sillä jo pelkkä argumentoinnin — eikä deklamoinnin — yritysikin paljastaa argumenttien kestättömyyden.

Ennen kaikkea pistää silmään niiden viittausten, vihjausten ja verukkeiden runsaus, jotka koskevat sitä vanhaa kysymystä, oliko oikein, että solmittiin Brestin rauha. „Vasemmistolaiset” eivät ole rohjenneet asettaa tätä kysymystä suoraan, ja siksi he reuhtoilevat koomillisesti, latelevat todisteita todisteiden päälle, hapuilevat ajatuksia, etsivät kaikenlaisia „yhtäältä” ja „toisaalta”, hajottavat ajatuksensa kaikkiin kohteisiin ynnä muihin seikkoihin ja yrittävät olla näkemättä sitä, että he peittoavat itseään. Lukua: 12 ääntä oli rauhaa vastaan puolueen edustajakokouksessa, kun taas rauhan puolesta oli 28, „vasemmistolaiset” eivät unohda esittää, mutta siitä, että Neuvostojen edustajakokouksen bolshevikkiryhmän monesta sadasta äänestä he saivat vajaan kymmeneksen, siitä he ovat vaatimattomasti vaiti. He luovat „teoriaa”, että rauhan saivat aikaan „väsyneet ja luokka-asemansa menettäneet”, että rauhaa vastaan „olivat taloudellisesti elinvoimaisempien ja viljalla paremmin turvattujen eteläisten alueiden työläiset ja talonpojat”... Kuinka voitaisiin olla nauramatta moiselle? Siitä, että Neuvostojen yleisukrainalainen edustajakokous äänestesi rauhan puolesta, ei edes hiiskahdeta, rauhaa vastustaneen tyyppillisen pikkuporvarillisen ja luokka-asemansa menettäneen, Venäjän poliittisen konglomeraatin (vasemmistoeserrien puolueen) sosiaalisesta ja luokkaluonteesta ei mainita sanaakaan. Se on aivan lapsellista, kun huvittavan „tieteellisillä” selityksillä yritetään peitellä omaa vararikkoa, peitellä tosiasioita, joista tehty yksinkertainen yhteenveto osoittaisi, että nimenomaan luokka-asemansa menettäneiden ihmisten, intelligenttien muodostama puolue-„kerma”, puolueen huippukerros vastusti rauhaa pikkuporvarillisvallankumouksellisen sanahelinän ponsilauselmilla, että nimenomaan työläisten ja riistettyjen talonpoikain *joukot* saivat aikaan rauhan.

Mutta kaikista noista sotaa ja rauhaa koskevista „vasemmistolaisten” ilmoituksista ja verukkeista huolimatta yksinkertainen ja selvä totuus raivaa itselleen tietä. „Rauhan solmiminen on heikentänyt toistaiseksi — teesien laati-jain on pakko tunnustaa — imperialistien pyrkimystä kansainväliseen sopimukseen” („vasemmistolaisilla” tämä on

sanottu epäselvästi, mutta epätarkkuuksia tässä ei voida ryhtyä tarkastelemaan). „Rauhan solmiminen on jo johtanut imperialististen valtakuntien välisen taistelun kärjistyseen”.

Se on tosiasia. Ja juuri sillä on *ratkaiseva* merkitys. Juuri siksi rauhan solminnan vastustajat olivat objektiivisesti imperialistien pelinappuloita, heidän satimessaan. Sillä kunnes alkaa kansainvälinen, useampia maita käsittävä ja niin voimakas sosialistinen vallankumous, että se pystyy voittamaan *maailmanimperialismin*, siihen saakka on yhdessä (erittäinkin takapajuudessa) maassa voittaneiden sosialistien suoranaisena velvollisuutena *olla ryhtymättä* taisteluun imperialismin jättiläisten kanssa, pyrkiä välttämään taistelua, odotella, kunnes imperialistien taistelu keskenään heikentää niitä *vieläkin enemmän* ja vieläkin enemmän lähentää vallankumousta muissa maissa. Tätä yksinkertaista tosiasiaa eivät „vasemmistolaisemme” käsittäneet tammikuussa, helmikuussa eivätkä maaliskuusakaan, he eivät uskalla tunnustaa sitä avoimesti nytkään; tämä totuus raivaa itselleen tietä huolimatta kaikista heidän tolkuttomista „toisaalta ei voida olla myöntämättä, toisaalta tulee tunnustaa”.

„Ensi kevään ja kesän aikana”, kirjoittavat „vasemmistolaiset” teeseissään, „on alkava imperialistisen järjestelmän luhistuminen, joka siinä tapauksessa, että Saksan imperialismi saa voiton sodan nykyisessä vaiheessa, tulee vain lykätynksi ja ilmenee sitten vieläkin kärkevimmissä muodoissa”.

Sanonta on tässä vielä lapsellisemmän epätarkempaa kaikesta tieteellisyyden tavoittelusta huolimatta. Lapsille on ominaista „käsittää” tiede sellaiseksi, että se voi määritellä, minä vuotena, keväällä ja kesällä vai syksyllä ja talvella „on” „luhistuminen alkava”.

Se on naurettavaa pinnistelyä sen selville saamiseksi, jota ei voi saada selville. Yksikään vakava poliitikko ei koskaan sano, *milloin* „on alkava” tämän tai tuon „järjestelmän” luhistuminen (varsinkin kun *järjestelmän* luhistuminen on jo alkanut ja kysymys on purkauksen ajasta *eri* maissa). Mutta sanonnan lapsellisesta avuttomuudesta huolimatta kiistaton totuus murtautuu esiin: muissa, kehittyneemmissä maissa tapahtuvat vallankumouspurkaukset ovat nyt, kun rauhan solmimisen jälkeen alkanut

„hengähdystauko” on jatkunut kuukauden, *lähempänä* meitä kuin kuukausi tai puolitoista sitten.

Mitä se merkitsee?

Se merkitsee, että historia on todistanut, että täysin oikeassa olivat rauhan puoltajat, jotka selittivät efektiivisen tavoittelun harrastajille, että pitää osata arvioida voimasuhteet *eikä auttaa* imperialisteja tekemällä näille helpommaksi taistelun sosialismia vastaan, kun sosialismi on vielä heikko ja kun taistelumahdollisuudet ovat sosialismille ilmeisen *epäedullisia*.

Mutta voimasuhteita, voimasuhteiden huomioon ottamista eivät pysty harkitsemaan meidän „vasemmisto”-kommunistimme, jotka nimittävät mielellään itseään myös „proletaarisiksi” kommunisteiksi, sillä heissä on varsin vähän proletaarista ja varsin paljon pikkuporvarillista. Se on marxilaisuuden ja marxilaisen taktiikan ydin, mutta he sivuuttavat „ytimen” seuraavantapaisilla „ylväillä” korulauseilla:

...„Passiivisen „rauhanmentaliteetin” vakiintuminen joukkojen keskuudessa on poliittisen tilanteen objektiivinen tosiasia”...

Tuo on todellinen „helmi”! Kolme vuotta jatkuneen mitä näännyttävimmän ja taantumuksellisimman sodan jälkeen kansa sai Neuvostovallan ja sen oikean, sanahelinään eksymättömän taktiikan ansiosta pienen pienen, aivan lyhyen, kestävämmän hengähdystauon, joka ei ole likimainkaan täydellinen, mutta „vasemmistolaiset” intelligenttipahaset haastavat syvämietteisesti itseään ihailevan Narkissoksen yleveydellä: „passiivisen (!!!???) rauhanmentaliteetin vakiintuminen (!!!) joukkojen keskuudessa (???)”. Enkö ollut oikeassa sanoessani puolueen edustajakokouksessa, että „vasemmistolaisten” sanoma- tai aikakauslehden nimenä pitäisi olla „Aatelismies” * eikä „Kommunisti”.

Voiko kommunisti, joka vähänkin ymmärtää työtätekevien, riistettyjen joukkojen elämänehtoja ja mentaliteettia, luisua tuolle katsantokannalle, joka on ominaista tyypilliselle intelligentille, pikkuporvarille, luokka- asemansa menettäneelle ihmiselle, jolla on herraspojan tai aatelmiehen mielenlaatu ja joka julistaa „rauhanmentaliteetin” „passiiviseksi”, mutta pahvimiekalla huitomisen katsoo

* Ks. tätä osaa, s. 89. *Toim.*

„toiminnaksi”? Sillä se on nimenomaan pahvimiekalla huitomista, kun meidän „vasemmistolaisemme” sivuuttavat yleisesti tunnetun tosiasian, jonka sota Ukrainassa on vieläkin kerran vahvistanut, että kolmivuotisen sodan näännyttämät kansat eivät voi sotia ilman hengähdystaukoa, että sota, jos sitä ei pystytä järjestämään koko kansakunnan mitassa, synnyttää kaikkialla pienomistuksellisen sekasorron mentaliteettia eikä proletaarista raudanlujaa kurinalaisuutta. Aikakauslehti „Kommunistin” jokaiselta sivulta me näemme, että meidän „vasemmistolaisillamme” ei ole aavistustakaan rautaisesta proletaarisesta kurista ja sen valmistelemisestä, että luokka-asemansa menettäneen pikkuporvarillisen intelligentin mentaliteetti on syöpynt heihin luihin ja ytimiin saakka.

II

Mutta ehkäpä „vasemmistolaisten” korulauseet sodasta ovat vain lapsellista lepertelyä, joka lisäksi koskettelee menneisyyttä ja jolla ei sen vuoksi ole vähäisintäkään poliittista merkitystä? Siten eräät puolustelevat meidän „vasemmistolaisiamme”. Mutta se ei ole totta. Jos tavoitellaan poliittista johtoa, niin täytyy kyetä *harkitsemaan* poliittisia tehtäviä, mutta kyvyttömyys siihen tekee „vasemmistolaisista” selkärangattomia horjunnan saarnaajia, jolla objektiivisesti on vain yksi merkitys: horjunnallaan „vasemmistolaiset” *auttavat* imperialisteja provosoimaan Venäjän Neuvostotasavaltaa sille ilmeisen epäedulliseen taisteluun, *auttavat* imperialisteja työntämään meidät ansaan. Kuulkaahan:

...„Venäjän työväenvallankumous ei voi „säilyttää itseään” poikkeamalla maailmanvallankumouksen tieltä, välttelemällä lakkaamattomasti taistelua ja perääntymällä kansainvälisen pääoman rynnistyksen edessä, tekemällä myönnytyksiä „kotimaiselle pääomalle”.

Tältä kannalta katsoen on välttämätöntä: päättäväinen luokkakantainen ulkopoliittikka, joka liittää yhteen sanoin ja teoin harjoitettavan kansainvälisen vallankumouksellisen propagandan, ja elimellisen yhteyden lujittaminen kansainväliseen sosialismiin (eikä maailman porvaristoon)”...

Tässä esiintyvistä sisäpolitiikkaa koskevista hyökkäyksistä tulee puhe myöhemmin. Mutta katsokaapa tuota

ulkopolitiikkaa koskevien korulauseiden tulvaa, vaikka teoissa ollaan arkoja. Minkälainen taktiikka *on välttämätön* kaikille, jotka eivät halua olla imperialistisen provokaation aseena eivätkä halua *tällä* hetkellä mennä ansaan? Tähän kysymykseen on jokainen poliitikko velvollinen antamaan selvän ja suoran vastauksen. Puolueemme vastaus on tunnettu: *tällä* hetkellä täytyy *perääntyä*, välttää taistelua. Meidän „vasemmistolaisemme” eivät rohkene sanoa päinvastaista ja ampuvat ilmaan: „päätäväinen luokkakantainen ulkopoliitiikka”!!

Se on joukkojen petkuttamista. Jos haluatte sotia nyt heti, niin sanokaa se suoraan. Jos ette halua nyt *perääntyä*, niin sanokaa se suoraan. Muussa tapauksessa te olette objektiivisen merkityksenne puolesta imperialistisen provokaation ase. Teidän subjektiivinen „mentaliteettinne” on taas sen riehaantuneen pikkuporvarin mentaliteettia, joka pöyhkeilee ja ylvästelee, mutta käsittää mainiosti, että proletaarit *ovat oikeassa* perääntyessään ja pyrkiessään perääntymään järjestyneesti; — proletaarit ovat oikeassa laskelmoidessaan, että kunnes ei ole vielä riittävästi voimia, täytyy perääntyä (Lännen ja Idän imperialismin edessä) vaikka Uralille saakka, sillä se on *ainoa* voiton turvaamisen mahdollisuus Lännen vallankumouksen kypsymisen kaudella, vallankumouksen, jonka ei „ole” („vasemmistolaisien” lörpötyksistä huolimatta) alettava „keväällä tai kesällä”, mutta joka *kuukausi kuukaudelta* lähenee ja käy yhä todennäköisemmäksi.

„Omaa” politiikkaa „vasemmistolaisilla” ei ole; he *eivät rohkene* julistaa perääntymistä *nyt* tarpeettomaksi. He kiertelevät ja kaartelevat, konstailevat sanoilla sujauttaen *tällä hetkellä* tarpeellisen taistelun välttämisen tilalle taistelun „lakkaamattoman” välttelemisen. He puhaltelevat saippuakuplia: „kansainvälinen vallankumouksellinen propaganda teoin”!! Mitä se merkitsee?

Se voi merkitä vain jompaakumpaa: joko nozdrevilaisuutta tai hyökkäyssotaa maailman imperialismin kukistamiseksi. Tuollaista pötyä ei voida avoimesti puhua, ja siksi „vasemmisto”-kommunistien täytyykin kaikkien tietoisten proletaarien pilkalta pelastuakseen peittäytyä mahtipontisten ja tyhjänpäiväisten korulauseiden suojaan: ehkäpä muka hajamielinen lukija ei huomaakaan, mitä oikeastaan

merkitsee: „kansainvälinen vallankumouksellinen propaganda teoin”.

Helisevien korulauseiden sinkoileminen on luokkase-
semansa menettäneen pikkuporvarillisen sivistyneistön
ominaisuus. Järjestyneet proletaarikommunistit rankaise-
vat varmasti tuollaisesta „maneerista” ainakin saattamalla
heidät naurunalaisiksi ja ajamalla pois kaikista vastuun-
alaisista tehtävistä. Joukoille pitää sanoa karvas totuus
selvästi ja suoraan: on mahdollista ja jopa todennäköistä-
kin, että sotapuolue pääsee Saksassa vielä voitolle (viipy-
mättömän kimppuumme hyökkäämisen mielessä) ja että
Saksa ja Japani tulevat jakamaan ja kuristamaan meitä
muodollisen tai äänettömän sopimuksen pohjalla. Meidän
taktiikkamme on, ellemme halua kuunnella kirkujia, seu-
raava: odotella, viivytellä, välttää taistelua, perääntyä. Jos
heitämme kirkujat syrjään ja „ryhdistäydymme” luomalla
todella raudanlujan, todella proletaarisen, todella kommu-
nistisen kurin, niin meillä on suuri mahdollisuus voittaa
aikaa monta kuukautta. Ja silloin, vaikka perääntynemme
(pahimmassa tapauksessa) Uralille saakka, me *suuren-
namme* liittolaisemme (maailman proletariaatin) mahdolli-
suutta tulla avuksemme, „spurtata” se matka (urheilukieltä
käyttäen), joka on vallankumouksellisten purkausten alka-
misen ja vallankumouksen välillä.

Vain tällainen taktiikka, vain se lujittaa käytännössä
kansainvälisen sosialismin yhden, toistaiseksi eristyneeksi
jääneen, joukko-osaston yhteyttä sen toisiin joukko-osastoi-
hin, mutta teillä, hyvät „vasemmistokommunistit”, syntyy
totta puhuen vain yhden helisevän korulauseen „elimellisen
yhteyden lujittaminen” toiseen helisevään korulauseeseen.
Se on huonoa „elimellistä yhteyttä”!

Ja minä selitän teille, hyvät ystäväni, mikä on syynä
onnettomuuteenne: se, että vallankumouksen tunnuksia te
enemmän pänttäätte päähänne ulkoläksynä kuin harkitsette.
Siitä syystä te panette sanat „sosialistisen isänmaan puo-
lustaminen” lainausmerkkeihin, joiden pitäisi nähtävästi
merkitä, että haluatte käyttää niitä ironisesti, mutta todelli-
suudessa ne osoittavat, että päässänne on nimenomaan
puuroa. Te olette tottuneet pitämään „puolustuskantalai-
suutta” häpeällisenä ja ilkeänä asiana, te olette painaneet
sen mieleenne, te olette päntänneet sitä päähänne sellaisella
innolla, että eräät teistä ovat menneet siinä sellaiseen

järjettömyyteen, että isänmaan puolustaminen imperialismin *kaudella* on muka sallimaton teko (todellisuudessa se on sallimatonta vain porvariston käymässä imperialistisessa, taantumuksellisessa sodassa). Mutta te ette ole ajatelleet, miksi ja milloin „puolustuskantalaisuus” on häpeällistä.

Isänmaan puolustamisen hyväksyminen merkitsee sodan tunnustamista lailliseksi ja oikeudenmukaiseksi. Lailliseksi ja oikeudenmukaiseksi miltä näkökannalta? Vain sosialistisen proletariaatin näkökannalta ja sen taistelun näkökannalta, jota tämä proletariaatti käy vapautuksensa puolesta; muuta näkökantaa me emme tunnusta. Kun sotaa käy riistäjien luokka luokkaherruutensa lujittamiseksi, niin se on rikollista sotaa ja „puolustuskantalaisuus” *sel-laisessa* sodassa on häpeällinen asia ja sosialismin pettämistä. Kun sotaa käy proletariaatti, joka on voittanut porvariston omassa maassaan, kun se käy sitä sosialismin lujittamiseksi ja kehittämiseksi, niin silloin sota on laillinen ja „pyhä”.

Vuoden 1917 lokakuun 25 päivän jälkeen me olemme puolustuskantalaisia. Olen sanonut sen täysin selvästi jo moneen kertaan, ja sitä te ette rohkene kiistää. Nimenomaan „yhteyden lujittamiseksi” kansainväliseen sosialismiin on *välttämättä* puolustettava *sosialistista* isänmaata. Se, joka suhtautuu kevytmielisesti sellaisen maan puolustamiseen, jossa proletariaatti on jo voittanut, katkoo yhteyksiä kansainväliseen sosialismiin. Kun olimme sorrettun luokan edustajia, emme suhtautuneet kevytmielisesti isänmaan puolustukseen imperialistisessa sodassa, sellaisen puolustuksen me hylkäsimme periaatteellisesti. Kun meistä tuli sosialismia järjestämään ryhtyneen valtaapitävän luokan edustajia, niin me vaadimme kaikkia suhtautumaan *vakavasti* maan puolustamiseen. Maan puolustamiseen vakavasti suhtautuminen merkitsee perusteellista valmistautumista siihen ja voimasuhteiden tarkkaa huomioimista. Jos voimia on eittämättä vähän, niin tärkeimpänä puolustuskeinona on *perääntyminen maan sisäosiin* (se, joka luulee, että tämä on vain tätä kyseistä tapausta varten esiin manattu kaava, hän lukekoon ukko Clausewitzilta ¹⁰², tältä suurelta sotakirjailijalta, mitä historian antama kokemus siitä sanoo). Mutta „vasemmisto”-kommunisteilla ei ole vihjettäkään siitä, että he käsittävät voimasuhteita koskevan kysymyksen merkityksen.

Kun olimme periaatteellisesti puolustuskantalaisuuden vihollisia, niin meillä oli oikeus pilkata niitä, jotka halusivat „suojella” isänmaataan muka sosialismin etujen vuoksi. Kun me saimme oikeuden olla proletaarisia puolustuskantalaisia, niin koko kysymyksen asettelu muuttuu perinpohjaisesti. Velvollisuudeksemme tulee voimien tarkka luettelointi, sen hyvin huolellinen laskelmointi, ehtiikö liittolaisemme (maailman proletariaatti) saapua avuksemme. Pääoman etujen mukaista on lyödä vihollinen (vallankumouksellinen proletariaatti) osa kerrallaan, kunnes kaikkien maiden työläiset eivät ole vielä liittyneet yhteen (teoissa, siis aloittamalla vallankumouksen). Meidän etujemme mukaista on tehdä kaikki voitavamme, käyttää pieninkin mahdollisuus ratkaisevan taistelun lykkäämiseksi siihen hetkeen (tai sen hetken *jälkeiseen aikaan*) saakka, jolloin tämä saman suuren kansainvälisen armeijan vallankumouksellisten joukko-osastojen yhtyminen tapahtuu.

III

Siirtykäämme tarkastelemaan „vasemmisto”-kommunistiemme edesottamuksia sisäpolitiikan alalla. Vaikeaa on hymyilemättä lukea *nykyhetken* tilannetta koskevista teeseistä tällaisia lauseita:

„...„Säilyneiden tuotantovoimien suunnitelmallinen käyttäminen on mahdollista vain niiden mitä päättäväisimmän yhteiskunnallistamisen ehdolla”... „ei saa antautua porvariston ja sen apurien, pikkuporvarillisten intelligenttien, edessä, vaan on nujerrettava täydellisesti porvaristo ja murrettava lopullisesti sabotaasi”...

Herttaiset „vasemmistokommunistit”, kuinka paljon heillä onkaan päättäväisyyttä... ja kuinka vähän harkitsevaisuutta! Mitä merkitsee „mitä päättäväisin yhteiskunnallistaminen”?

Voidaan olla päättäväisiä tai epäröiviä kansallistamista, konfiskointia koskevassa kysymyksessä. Mutta siinähan se asian ydin onkin, että kansallistamisesta ja konfiskoinnista yhteiskunnallistamiseen siirtymiseksi ei riitä maailman suurinkaan „päättäväisyys”. Siinä juuri onkin „vasemmistolaistemme” onnettomuus, että noiden sanojen — „mitä päättäväisin... yhteiskunnallistaminen” — naiivilla, lapsellisella yhdistelemisellä he paljastavat sen, etteivät he lainkaan

käsitä kysymyksen ydintä, „nykyhetken” tilanteen ydintä. Juuri siinä onkin „vasemmistolaisten” onnettomuus, että he eivät ole huomanneet „nykyhetken tilanteen” olemusta, siirtymistä konfiskoinnista (jota suoritettaessa poliitikon tärkeimpänä ominaisuutena on päättäväisyys) yhteiskunnallistamiseen (jonka toteuttamisessa vallankumousmieheltä vaaditaan *toisenlaista* ominaisuutta).

Eilen oli hetken tilanteen ydinkohtana mahdollisimman päättäväinen kansallistaminen, konfiskoiminen, porvariston lyöminen ja lopullinen nujertaminen, sabotaasin murtaminen. Tänäpäin vain sokeat voivat olla näkemättä sitä, että me olemme kansallistaneet, konfiskoineet, lyöneet ja murtaneet enemmän *kuin olemme ehtineet pitää tiliä*. Ja yhteiskunnallistaminen juuri siinä eroaakin yksinkertaisesta konfiskoinnista, että konfiskoida voidaan yksistään vain „päättäväisyydellä” ilman oikean tilinpidon ja oikein jaon taitoa, *kun taas yhteiskunnallistaa ei voida ilman tällaista taitoa*.

Meidän historiallisena ansionamme oli se, että eilen olimme (ja olemme huomenna) päättäväisiä konfiskoinnissa, porvariston lopullisessa nujertamisessa ja sabotaasin murtamisessa. Kun siitä tänäpäin kirjoitetaan „teeseissä nykyhetken tilanteesta”, niin se merkitsee, että huomio käännetään menneisyyteen eikä ymmärretä siirtymistä tulevaan.

... „Sabotaasin lopullinen murtaminen”... Löysivät tehtävän! Sabotoijathan on meillä aivan riittävästi „murrettu”. Meiltä puuttuu kokonaan muuta, aivan toista: *laskelmointia*, minkälaisia sabotoijia ja mihin pitää sijoittaa, *omien* voimien järjestämistä valvontaa varten, sanokaamme yksi bolshevikkijohtaja tai -valvoja kontrolloimaan sataa meidän palvelukseemme astuvaa sabotoijaa. Kun tällaisessa tilanteessa ladellaan korulauseita „mitä päättäväisin yhteiskunnallistaminen”, „nujertaminen”, „lopullinen murtaminen”, niin se merkitsee ilman huitomista. Pikkuporvarilliselle vallankumousmiehelle on ominaista olla huomaamatta sitä, että sosialismia varten ei riitä nujertaminen, murtaminen y.m.— se on riittävää pienomistajalle, joka riehuu suuromistajaa vastaan, mutta proletaarinen vallankumousmies ei tekisi milloinkaan sellaista virhettä.

Joskin siteeraamamme sanat panevat hymyilemään, niin suorastaan homeerista naurua herättää „vasemmistokommunistien” tekemä havainto, että „oikeistobolshevisti-

sen poikkeaman” vallitessa Neuvostotasavaltaa uhkaa muka „kehitys valtiokapitalismin suuntaan”. Jopa todellakin säikäyttivät, muuta ei voi sanoa! Ja kuinka innokkaasti „vasemmistokommunistit” toistelevatkaan sekä teeseissään että kirjoituksissaan tuota hirmuista havaintoa...

Mutta sitä he eivät ole ajatelleet, että Neuvostotasavallassamme nyt vallitsevaan asiintilaan verraten valtiokapitalismi olisi *askel eteenpäin*. Jos meillä sanokaamme puolen vuoden kuluttua saisi sijansa valtiokapitalismi, niin se olisi valtava saavutus ja varmin tae siitä, että vuoden kuluttua meillä lopullisesti lujittuu ja tulee voittamattomaksi sosialismi.

Kuvittelen mielessäni, millaisella ylevällä suuttumuksella „vasemmistokommunisti” kaikkoo näistä sanoista ja miten „murhaavasti” hän „arvostelee” työläisten edessä „oikeistobolshevistista poikkeamaa”. Kuinka niin? *Valtiokapitalismin* siirtyminen *sosialistisessa* Neuvostotasavallassa olisi edistysaskel?.. Eikö tämä sitten ole sosialismin kavaltamista?

Nimenomaan tässä on „vasemmistokommunistien” *taloustieteellisen* virheen juuri. Nimenomaan tätä seikkaa pitää sen vuoksi tarkastella yksityiskohtaisemmin.

Ensiksi, „vasemmistokommunistit” eivät ole ymmärtäneet, minkälaista nimenomaan on se *siirtyminen* kapitalismista sosialismiin, joka antaa meille oikeuden ja perustan kantaa sosialistisen Neuvostotasavallan nimeä.

Toiseksi, he paljastavat pikkuporvarillisuutensa juuri siten, *etteivät näe* pikkuporvariston valtointa voimaa, joka on meillä sosialismin *päävihollinen*.

Kolmanneksi, vetäessään esiin „valtiokapitalismi”-pelätimen he paljastavat sen, etteivät he käsitä, missä Neuvostovaltio eroaa taloudellisesti porvarillisesta valtiosta.

Tarkastelkaamme kaikkia näitä kolmea seikkaa.

Tietääkseni ei ole ollut vielä sellaista henkilöä, joka ryhdyttyään tutkimaan Venäjän taloutta olisi kieltänyt tämän talouden olevan luonteeltaan siirtymiskauden taloutta. Yksikään kommunisti ei ole tietääkseni kieltänyt myöskään sitä, että sanat sosialistinen Neuvostotasavalta merkitsevät Neuvostovallan päättäväisyyttä toteuttaa sosialismiin siirtyminen eikä lainkaan sitä, että uusi taloudellinen järjestelmä katsottaisiin sosialistiseksi.

Mutta mitä merkitsee sana siirtyminen? Eikö se taloudesta käytettynä merkitse sitä, että kyseisessä järjestelmässä on *sekä* kapitalismin *että* sosialismin aineksia, osasia, palasia? Jokainen myöntää sen. Mutta myöntäessään sen ei jokainen kuitenkaan ajattele, mitä nimenomaan ovat ne erilaisten yhteiskunnallisten talousmuotojen ainekset, joita Venäjällä on. Mutta siinä on koko kysymyksen ydin.

Luettelemme nämä ainekset:

- 1) patriarkaalinen, s.o. huomattavalta osaltaan luontois-taloudellinen talonpoikaistalous;
- 2) pien-tavaratuotanto (tähän kuuluu suurin osa viljaa myyvistä talonpojista);
- 3) yksityiskapitalistinen talous;
- 4) valtiokapitalismi;
- 5) sosialismi.

Venäjä on niin suuri ja niin kirjava maa, että kaikki nämä erilaisten yhteiskunnallisten talousmuotojen tyypit kietoutuvat täällä yhteen. Tilanteen omalaatuisuus on juuri siinä.

Mitkä ainekset ovat sitten vallitsevina? Selvää on, että pikkuporvarillisessa maassa ovat, eivätkä voi olla olematta, vallitsevina pikkuporvariston valtoimet voimat; maanviljelijäin enemmistö, valtaenemmistö on pieniä tavarantuottajia. Valtiokapitalistista pintakalvoa (viljamonopoli, valvonnallaiset teollisuusyrittäjät ja kauppiat, porvarilliset osuustoimintamiehet) meillä rikkovat milloin siellä, milloin täällä *keinottelijat*, ja keinottelun tärkeimpänä kohteena on *vilja*.

Pääsiallinen taistelu kehkeytyy nimenomaan tällä alalla. Keiden välillä tätä taistelua käydään, jos puhutaan taloustieteellisin kategorioin, sellaisin kuin „valtiokapitalismi”? Neljännen ja viidennen asteen välilläkö sitä järjestystä seuraten, jossa ne ylempänä luuttelin? Ei tietenkään. Ei valtiokapitalismi taistele täällä sosialismia vastaan, vaan pikkuporvaristo ynnä yksityiskapitalistinen talous taistelevat yhdessä samalla sekä valtiokapitalismia että sosialismia vastaan. Pikkuporvaristo vastustaa *kaikkinaista* valtion sekaantumista asiain kulkuun, niin valtiokapitalistista kuin valtiososialististakin tilinpitoa ja valvontaa. Tämä on tosielämän aivan eittämätön totuus, jonka käsittämättömyydestä johtuukin „vasemmistokommunistien”

taloustieteellinen virhe. Keinottelija, tämä ryöväri kaupan alalla, monopolin rikkoja — juuri hän on „sisäinen” päävihollisemme, Neuvostovallan taloudellisten toimenpiteiden vihollinen. Joskin 125 vuotta sitten ranskalaiselle pikkuporvarille, kiihkeimmälle ja vilpittömimmälle vallankumoukselliselle, olikin vielä anteeksiannettavaa pyrkimys voittaa keinottelija erillisten, harvojen „valittujen” mes-taamisen ja jylisevien julistusten avulla, niin nykyisin herättää joidenkin vasemmistoeserrien aivan korusanainen suhtautuminen kysymykseen jokaisessa valveutuneessa vallankumousmiehessä vain vastenmielisyyttä tai inhoa. Me tiedämme mainiosti, että keinottelun taloudellisena perustana on pienomistajain kerros, joka on Venäjällä tavattoman laaja, ja yksityiskapitalistinen talous, jonka asiamiehiä on *jokainen* pikkuporvari. Me tiedämme, että tämän pikkuporvarillisen lohikäärmeen miljoonat lonkerot saavat milloin missäkin kynsiinsä erinäisiä työläiskerroksia, että *valtion monopolin asemesta* keinottelu tunkeutuu yhteiskunnallisen talouselämämme kaikkiin huokosiin.

Se, joka ei näe tätä, osoittaa juuri sokeudellaan olevansa pikkuporvarillisten ennakkoluulojen vanki. Nimenomaan sellaisia ovat meidän „vasemmistokommunistimme”, jotka sanoissa (ja tietysti mitä vilpittömimmän vakaumuksensa puolesta) ovat pikkuporvariston armottomia vihollisia, mutta todellisuudessa juuri sitä vain auttavatkin, juuri sitä vain palvelevatkin, juuri sen katsantokantaa ilmaisevatkin taistellessaan — *vuoden 1918 huhtikuussa!* — ....„valtiokapitalismia” vastaan! Harhaanpa osuivat!

Pikkuporvarilla on rahavaroja, muutamia tuhansia, jotka hän on saanut kokoon sodan aikana „rehellisin” ja varsinkin epärehellisin keinoin. Sellainen on se taloudellinen tyyppi, joka on luonteenomainen keinottelun ja yksityiskapitalistisen talouden perusta. Raha on valtakirja yhteiskunnalliseen rikkauteen, ja pienomistajain monimiljoonainen kerros pitää lujasti kiinni tästä valtakirjasta, peittää sen „valtiolta”, ei usko mihinkään sosialismiin eikä kommunismiin, „odottelee” proletaarisen myrskyn ohimenoa. Joko me alistamme tämän pikkuporvarin *oman* valvontamme ja tilinpitomme alaiseksi (me voimme sen tehdä, jos järjestämme talonpoikaisköyhälistön, t.s. väestön enemmistön eli puoliproletaarit, tietoisin, proletaarisen etujoukon ympärille) tahi hän kaataa meidän työväenvaltamme kiertä-

mättä ja ehdottomasti, samalla tavalla kuin juuri tällä pienomistuksellisella maaperällä kasvaneet Napoleonit ja Cavaignacit kukistivat vallankumouksen. Näin on asian laita. Vain vasemmistoeserrät eivät näe tätä yksinkertaista ja selvää totuutta „työtätekevää” talonpoikaistoa koskevien korulauseiden takaa, mutta kukapa ottaisi vakavalta kannalta sanahelinään juuttuneita vasemmistoeserriä?

Tuhantisia kätkössä pitävä pikkuporvari on valtiokapitalismin vihollinen, ja nuo tuhattiset hän haluaa realisoida ehdottomasti omaksi edukseen köyhälistöä vastaan, kaikkea yleisvaltakunnallista valvontaa vastaan; noiden tuhattisten summa muodostaa monimiljardisen perustan keinotekolulle, joka jarruttaa sosialistista rakennustyötämme. Olettakaamme, että tietty määrä työläisiä antaa muutamassa päivässä arvoja summan, joka ilmaistaan luvulla 1000. Olettakaamme edelleen, että 200 tästä summasta meiltä häviää pikkukeinottelun ja kaikenlaisen varastelun seurauksena, sen seurauksena, että pienomistajat „kiertävät” Neuvostovallan dekreettejä ja määräyksiä. Jokainen tietoinen työläinen sanoo: jos voisin antaa kolmesataa tuhannesta paremman järjestyksen ja organisaation luomista varten, niin antaisin mielelläni kolmesataa kahdensadan asemesta, sillä Neuvostovallan aikana tämän „pakkoveron” alentaminen sanokaamme sataan tai viiteenkymmeneen tulee sitten olemaan aivan helppo tehtävä, koska järjestys ja organisaatio on saatu aikaan, koska pienomistuksen pohjalla tapahtuvasta valtion monopolin rikkomisesta on tehty täydellinen loppu.

Tämä yksinkertainen numeroesimerkki — joka on varta vasten tehty yksinkertaiseksi ja helposti ymmärrettäväksi — selittää asiain nykyisen tilan, valtiokapitalismin ja sosialismin keskinäisen *suhteen*. Valtiovalta on työläisillä, heillä on täysi juridinen mahdollisuus „ottaa” koko tuhattinen, t.s. olla antamatta kopeekkaakaan muuhun kuin sosialistisiin tarkoituksiin. Tämä juridinen mahdollisuus, jonka perustana on vallan tosiasiallinen siirtyminen työläisille, on sosialismin ainesta.

Mutta pienomistuksellinen ja yksityiskapitalistinen valtoin voima horjuttaa tuota juridista mahdollisuutta monin keinoin, synnyttää keinottelua, jarruttaa neuvostodekreettien täytäntöönpanoa. Valtiokapitalismi olisi jättiläisaskel eteenpäin *siinäkin tapauksessa* (otin tahallani tällaisen

numeroesimerkin osoittaakseni sen selvästi), vaikka maksaisimme *enemmän* kuin nyt, sillä „opista” kannattaa maksaa, sillä se on hyödyksi työläisille, sillä epäjärjestyksen, sekasorron, holtittomuuden voittaminen on kaikkein tärkeintä, sillä pienomistuksellisen anarkian jatkuminen on kaikkein suurin, kaikkein pahin vaara, joka *ehdottomasti* saattaa meidät turmioon (ellemme voita sitä), kun taas suuremman pakkoveron maksaminen valtiokapitalismille ei saata meitä turmioon, vaan vie varminta tietä sosialismiin. Työväenluokka, joka on oppinut, kuinka valtiollista järjestystä voidaan suojata pienomistukselliselta anarkistisuudelta, oppinut, kuinka voidaan järjestää laaja, yleisvaltakunnallinen tuotannon organisaatio valtiokapitalistisella perustalla, saa tällöin — suokaa anteeksi sanonta — kaikki valtit käsiinsä, ja sosialismin lujittuminen tulee taatuksi.

Valtiokapitalismi on *taloudellisesti* verrattomasti korkeampaa kuin meidän nykyinen taloutemme, tämä ensinnäkin.

Ja toiseksi, siinä ei ole Neuvostovallalle mitään pelottavaa, sillä Neuvostovaltio on valtio, jossa on taattu työläisten ja talonpoikaisköyhälistön valta. „Vasemmistokommunistit” eivät ole käsittäneet näitä kiistattomia totuuksia, joita „vasemmistoeserrä”, joka ei osaa sitoa toisiinsa yleensä minkäänlaisia kansantaloustieteen alaa koskevia ajatuksia, ei tietenkään pysty milloinkaan käsittämään, mutta jotka jokaisen marxilaisen on *pakko* tunnustaa. Vasemmistoeserrän kanssa ei kannata edes väitellä, häneen voidaan osoittaa vain sormella „inhottavana esimerkkinä” tyhjänpuhujasta, mutta „vasemmistokommunistin” kanssa *pitää* väitellä, sillä tässä tapauksessa virheen tekevät marxilaiset, ja heidän virheensä erittely auttaa *työväenluokkaa* löytämään oikean tien.

IV

Selittääkseni kysymystä vieläkin selvemmin esitän ennen kaikkea mitä konkreettisimman esimerkin valtiokapitalismista. Kaikki tietävät, että tänä esimerkkinä on Saksa. Siellä me näemme „viimeisen sanan” nykyaikaisesta suurkanapitalistisesta konetekniikasta ja *junkkeri-porvarillisen imperialismin alaisesta* suunnitelmanmukaisesta organisaatiosta. Pyyhkikää pois alleviivatut sanat ja asettakaa

sotilas-, junkkeri-, porvari- ja imperialistivaltion tilalle *myös valtio*, mutta yhteiskunnallisesti toisentyypinen, luokkasisällöltään toisenlainen valtio; *neuvostovaltio*, s.o. proletaarinen valtio, niin te saatte *koko* sen edellytysten summan, joka antaa sosialismin.

Sosialismi on mahdoton ilman suurkapitalistista kone-tekniikkaa, joka pohjautuu uusimman tieteen viimeiseen sanaan, ilman suunnitelmanmukaista valtio-organisaatiota, joka panee kymmenet miljoonat ihmiset noudattamaan tuotannossa ja tuotteiden jaossa mitä tarkimmin yhtenäistä normia. Tästä me marxilaiset olemme aina puhuneet, mutta keskusteluun sellaisten ihmisten kanssa, jotka eivät ole *edes* tätä ymmärtäneet (anarkistit ja runsaasti puolet vasemmostoeserristä), ei kannata tuhlata edes minuuttiakaan.

Mutta sosialismi ei ole mahdollinen myöskään ilman proletariaatin valtaa valtiossa: tämä myös on aakkostotuus. Ja historia (jolta ei kukaan, paitsi ehkä ensimmäisen luokan menshevikkihölmöjä, ole odottanut, että se antaa tasaisesti, rauhallisesti, helposti ja yksinkertaisesti „ehjän” sosialismin) on kulkenut niin omalaatuisesti, että se *synnytti* vuoteen 1918 tultaessa kaksi sosialismin erillistä puolikasta, toisen toisensa rinnalle aivan kuin kaksi syntyvää kananpoikasta saman, maailman imperialismin, kuoren sisällä. Saksa ja Venäjä olennoivat vuonna 1918 mitä havainnollisimmin toisaalta sosialismin taloudellisten, tuotannollisten, yhteiskunnallis-taloudellisten ja toisaalta sen poliittisten edellytysten aineellista toteutumista.

Voittoisa proletaarinen vallankumous Saksassa murskasi kerralla ja hyvin helposti imperialismin kaikkinaisen kuoren (joka on valitettavasti valmistettu parhaasta teräksestä eikä sen vuoksi murru *jokaisen...* kananpojan ponnistuksista), veisi varmasti maailman sosialismin voittoon ilman vaikeuksia tai vähäisin vaikeuksin — tietenkin kun „vaikea” ymmärretään maailmanhistoriallisessa eikä porporvarilliskerholaisessa mitassa.

Niin kauan kuin vallankumous Saksassa vielä hidastelee „syntymistään” meidän tehtävänämme on oppia saksalaisilta valtiokapitalismia, omaksua sitä *kaikella tarmolla* säästämättä *diktatorisia* menetelmiä, jotta tätä omaksu- mista voitaisiin jouduttaa vielä enemmän kuin Pietari joudutti länsimaisuuden tuomista barbaariselle Venäjälle, kaihtamatta barbaaristen taistelukeinojen käyttämistä

barbaarisuutta vastaan. Kun anarkistien ja vasemmistoeserrien keskuudessa on ihmisiä (sattumalta mieleeni juolahti Karelinin ja Gen puheet TpKK:ssa), jotka saattavat Narkissoksen lailla järkeillä, ettei meidän, vallankumousmiesten, muka sovi „ottaa oppia” Saksan imperialismilta, niin täytyy vain sanoa: vallankumous, joka suhtautuisi vakavasti tuollaisiin ihmisiin, tuhoutuisi varmasti (ja täysin ansaitusti).

Venäjällä on nykyisin vallitsevana juuri pikkuporvarillinen kapitalismi, josta *sekä* valtiolliseen suurkapitalismiin *että* sosialismiin johtaa *sama tie*, johtaa *saman väliaseman kautta*, jonka nimi on „tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskeva yleiskansallinen tilinpito ja valvonta”. Se, joka ei tätä ymmärrä, tekee anteeksiantamattoman taloustieteellisen virheen joko siksi, ettei tunne tosielämää, ei näe sitä, mitä on olemassa, ei osaa katsoa totuutta suoraan silmiin, tahi siksi, että rajoittuu „kapitalismin” ja „socialismin” abstraktiseen vastakkain asetteluun eikä syvenny ajattelemaan tämän meillä nykyään tapahtuvan siirtymisen konkreettisia muotoja ja astetta. Sulkeissa tulkoon sanotuksi, että tämä on se sama teoreettinen virhe, joka hairahdutti „Novaja Zhiznin” ja „Vperjodin” leirin parhaita ihmisiä: huonoimmat ja keskinkertaiset heistä ovat porvariston pelästyttämiä ja laahustavat typeryytensä ja selkärangattomuutensa vuoksi sen perässä; parhaat heistä eivät ole ymmärtäneet, että socialismin opettajat eivät suotta puhuneet kapitalismista socialismiin siirtymisen aikakaudesta eivätkä turhaan korostaneet uuden yhteiskunnan „pitkällisiä synnytystus-kia”, ja tämä uusi yhteiskunta on myös abstraktio, joka ei voi olennoitua elämässä muutoin kuin siten, että tehdään monia erilaisia ja puutteellisen konkreettisia yrityksiä yhden tai toisen socialistisen valtion luomiseksi.

Juuri sen vuoksi, että Venäjän nykyisestä taloudellisesta tilasta ei voida päästä eteenpäin, ellei kuljeta sen kautta, *mikä on yhteistä* valtiokapitalismille ja socialismille (yleiskansallinen tilinpito ja valvonta), on toisten ja itsensä pelotteleminen „kehityksellä valtiokapitalismin *suuntaan*” („Kommunist” № 1, s. 8, palsta 1) täydellistä teoreettista tolkkuttomuutta. Se merkitsee juuri sitä, että ajatuksissa luisutaan „syrjään” „kehityksen” todelliselta tieltä, ettei käsitetä tätä tietä; käytännössä se merkitsee takaisin pienomistukselliseen kapitalismiin kiskomista.

Jotta lukija voisi vakuuttua siitä, että minä en anna „korkeaa” arviota valtiokapitalismista lainkaan vain nyt, vaan olen antanut sen myös *ennen* bolshevikkien suorittamaa vallan valtaamista, esitän tässä seuraavan sitaatin kirjastani „Uhkaava katastrofi ja kuinka sitä vastaan on taisteltava”, joka on kirjoitettu syyskuussa 1917:

...,Koettakaapa panna junkkerien ja kapitalistien valtion, tilanherrain ja kapitalistien valtion *tilalle vallankumouksellis-demokraattinen* valtio, t.s. sellainen valtio, joka hävittää vallankumouksellisesti *kaikki* etuoikeudet eikä pelkää kaikkein täydellimmän demokratian vallankumouksellista toteuttamista. Te näette, että valtiomonopolistinen kapitalismi todellisessa vallankumouksellis-demokraattisessa valtiossa merkitsee välttämättä, kiertämättömästi askelta ja askeleita sosialismia kohti!

...Sillä sosialismi ei ole mitään muuta kuin valtiokapitalistisesta monopolista eteenpäin otettu lähin askel.

...Valtiomonopolistinen kapitalismi on mitä täydellisintä sosialismin *aineellista* valmistelua, siihen johtava *eteinen*, historian portaikon se askelma, jonka (askelman) ja sosialismiksi nimitetyn askelman välillä *ei ole mitään väliaskelmia*” (ss. 27 ja 28) *.

Ottakaa huomioon, että tämä on kirjoitettu Kerenskin aikana, että tässä *ei ole* puhe proletariaatin diktatuurista eikä sosialistisesta valtiosta, vaan „vallankumouksellis-demokraattisesta” valtiosta. Eikö ole selvää, että *mitä korkeammalle* tuota poliittista askelmaa olemme nousseet, *mitä täydellisemmin* olemme olennoineet Neuvostoissa sosialistista valtiota ja proletariaatin diktatuuria, *sitä vähemmän* me saamme pelätä „valtiokapitalismia”? Eikö ole selvää, että *aineellisessa*, taloudellisessa, tuotannollisessa mielessä me emme ole vielä sosialismin „eteisessä”? Ja että muutoin kuin tämän „eteisen” kautta, jota emme ole vielä toistaiseksi saavuttaneet, sosialismiin ei voida päästä?

Ottakaa kysymys miltä puolelta hyvänsä, johtopäätös on sama: „vasemmistokommunistien” järkeily meitä uhkavasta „valtiokapitalismista” on aivan selvä taloustieteellinen virhe ja mitä ilmeisin todistus siitä, että he ovat täydellisesti nimenomaan pikkuporvarillisen ideologian pau-loissa.

* Ks. Teokset, 25. osa, ss. 362, 363, 364. Toim.

V

Hyvin opettavainen on vielä seuraava seikka.

Kun me kiistelimme toveri Buharinin kanssa TpKK:ssa *, niin hän sanoi muun muassa: spesialistien korkeita palkkoja koskevassa kysymyksessä „me” (me, nähtävästi „vasemmistokommunistit”) olemme „Leninistä oikealla”, sillä emme näe siinä mitään poikkeamista periaatteista, kun muistamme Marxin sanat, että tietyissä oloissa työväenluokalle olisi tarkoituksenmukaisinta „päästä koko tuosta rosvojoukosta lunastuksella”¹⁰³ (nimittäin kapitalistirosvojoukosta, s.o. *lunastaa* porvaristolta maat, tehtaat ja muut tuotantovälineet).

Tämä erittäin mielenkiintoinen huomautus osoittaa ensinnäkin, että Buharin on päättään korkeammalla vasemmostoeserriä ja anarkisteja, että hän ei ole juuttunut toivotomasti korulauseisiin, vaan päinvastoin yrittää syventyä ajattelemaan kapitalismista sosialismiin siirtymisen — tuskallisen ja vaikean siirtymisen — *konkreettisia* vaikeuksia.

Toiseksi, tuo huomautus osoittaa vieläkin havainnollisemmin Buharinin virheen.

Todellakin. Miettikääpä tarkemmin Marxin ajatusta.

Kysymys oli viime vuosisadan 70-luvun Englannista, esi-monopolistisen kapitalismin kulminaatiokaudesta, maasta, jossa silloin oli vähiten sotilas- ja virkavaltaa, maasta, jossa silloin oli eniten sosialismin „rauhanomaisen” voiton mahdollisuuksia siinä mielessä, että työläiset maksavat porvaristolle „lunnaat”. Ja Marx sanoi: tietyissä oloissa työläiset eivät lainkaan kieltäydy maksamasta porvaristolle lunnaita. Marx ei sitonut omia — eikä sosialistisen vallankumouksen tulevien suorittajien — käsiä kumouksen muotojen, otteiden eikä keinojen suhteen käsittäen mainiosti, kuinka paljon uusia ongelmia silloin nousee, kuinka kumouksen kulussa muuttuu koko tilanne, kuinka *usein ja voimakkaasti* se tulee muuttumaan kumouksen kulussa.

Entä Neuvosto-Venäjäjällä, *sen jälkeen* kun proletariaatti otti vallan, *sen jälkeen* kun riistäjien sotilaallinen vastarinta ja sabotaasitoiminta tukahdutettiin, — eikö ole selvää, että *eräät* ehdot meillä muodostuivat tyypiltään sellaisiksi, jollaisiksi ne olisivat voineet muodostua Englannissa puoli

* Ks. tätä osaa, s. 299. *Toim.*

vuosisataa sitten, jos se olisi alkanut silloin siirtyä rauhanomaisesti sosialismiin? Englannin työläiset olisivat voineet silloin alistaa valtaansa kapitalistit seuraavista seikoista johtuen: (1) talonpoikaiston puuttumisen takia työläiset, proletaarit olivat täysin vallitseva väestöosa (Englannissa oli 70-luvulla enteitä, jotka tekivät mahdolliseksi toivoa sosialismille hyvin nopeaa menestystä maataloustyöläisten keskuudessa); (2) proletariaatti oli mainiosti järjestynyt ammattiliittoihin (tässä suhteessa Englanti oli silloin ensimmäinen maa maailmassa); (3) poliittisen vapauden pitkäaikaisen kehityksen kouluttaman proletariaatin kulttuuritaso oli verraten korkea; (4) erinomaisesti järjestyneillä Englannin kapitalisteilla — silloin he olivat maailman parhaiten järjestyneitä kapitalisteja (nyt tämä etusija on siirtynyt Saksalle) — oli pitkäaikainen tottumus ratkaista poliittiset ja taloudelliset kysymykset kompromissitietä. Juuri tällaisten seikkojen perustalla saattoi silloin syntyä ajatus, että Englannin työläiset voivat *rauhanomaisesti* alistaa valtaansa Englannin kapitalistit.

Meillä tämän alistamisen takaavat nykyhetkellä tietyt perinpohjaiset edellytykset (lokakuussa saatu voitto ja kapitalistien sotilaallisen vastarinnan ja sabotaasitoiminnan tukahduttaminen loka—helmikuussa). Työläisten, proletariaatin täysin vallitsevana väestöosana olemisen ja hyvän järjestyneisyyden *asemesta* meillä oli voiton faktorina se, että proletaareja tuki köyhä ja nopeasti köyhtyvä talonpoikaisto. Meillä ei ole vihdoin myöskään korkeaa kulttuuritasoa eikä tottumusta kompromisseihin. Jos mietiskellään näitä konkreettisia edellytyksiä, niin käy selväksi, että me voimme ja meidän täytyy päästä siihen, että *rinnan* ankarien rankaisumenetelmien * kanssa, joita sovelletaan sellaisten epäkulttuuristen kapitalistien suhteen, jotka eivät suostu mihinkään „valtiokapitalismiin”, eivät ymmärrä mitään kompromissista ja yrittävät edelleenkin tehdä keinottelulla, köyhälistön lahjomisella y.m. tyhjäksi Neu-

* Tässäkin pitää katsoa totuutta suoraan silmiin: sosialismin menestykselle välttämätöntä ankaruutta meillä on yhä vieläkin vähän, eikä sitä ole vähän sen vuoksi, että meiltä puuttuisi päättäväisyyttä. Päättäväisyyttä meillä on riittävästi. Mutta meillä ei ole taltoa *ottaa kiinni* keinottelijoita, ryöstäjiä, kapitalisteja — Neuvostovallan toimenpiteiden vastustajia — kyllin nopeasti ja riittävästi määrää. Sillä tämä „talto” saadaan vain järjestämällä tilinpito ja valvonta! Toiseksi, tuomioistuimemme eivät ole kyllin lujakätisiä, sillä lahjusten ottajien ampumisen asemesta ne määräävät heille puoli vuotta vankeutta. Kummallakin puutteellamme on sama yhteiskunnallinen juuri: pikkuporvarillisen valtoimen voiman vaikutus, selkärangattomuus.

vostovallan toimenpiteet, käytetään *kompromissi-* tai *lunastusmenetelmiä*, joita sovelletaan niiden kulttuuristen kapitalistien suhteen, jotka suostuvat „valtiokapitalismiin”, kykenevät soveltamaan sitä käytännössä ja ovat hyödyllisiä proletariaatille sellaisten *suurten* tuotantolaitosten järkevinä ja kokeneina organisaattoreina, jotka todella varustavat tuotteilla kymmeniä miljoonia ihmisiä.

Buharin on erinomaisen sivistynyt marxilainen taloustieteilijä. Siksi hän muisti, että Marx oli syvästi oikeassa opettaessaan työläisille, että on tärkeää säilyttää suurtuotannon organisaatio nimenomaan sosialismiin siirtymisen helpottamiseksi ja että voidaan pitää täysin sallittuna ajatusta, jonka mukaan *kapitalisteille pitää maksaa hyvin*, maksaa heille lunnaat, *jos* (poikkeustapauksessa: Englanti oli silloin poikkeustapaus) olosuhteet muodostuvat sellaisiksi, että ne pakottavat kapitalistit alistumaan rauhallisesti ja siirtymään lunastuksen pohjalla kulttuurisesti, järjestyneesti sosialismiin.

Mutta Buharin teki virheen, kun hän ei syventynyt Venäjän nykytilanteen konkreettisiin erikoisuuksiin, tilanteen, joka on nimenomaan poikkeuksellinen, koska me, Venäjän proletariaatti, *olemme* mitä hyvänsä Englantia tai Saksaa *edellä* poliittisen järjestelmämme, työläisten poliittisen vallan voiman puolesta ja samalla *jäljellä* takapajuisimmastakin länsieurooppalaisesta valtiosta moitteettoman valtiokapitalismin organisaation puolesta, kulttuuritason puolesta, sosialismin aineelliseen ja tuotannolliseen „käytäntönottamiseen” valmistautumisen asteen puolesta. Eikö ole selvää, että tästä omalaatuisesta tilanteesta johtuu, että nykyhetkellä on nimenomaan välttämätöntä omalaatuinen „lunastus”, jota työläisten on ehdotettava kulttuurisimmille, lahjakkaimmille ja organisatorisesti kyvykkäimmille kapitalisteille, jotka suostuvat tulemaan Neuvostovallan palvelukseen ja lojaalisesti auttamaan suuren ja suurimman „valtion”-tuotannon järjestämisessä? Eikö ole selvää, että tässä omalaatuisessa tilanteessa meidän tulee yrittää välttää kahta erilaista virhettä, jotka kumpikin ovat omalla tavallaan pikkuporvarillisia? Toisaalta olisi auttamaton virhe julistaa, että koska taloudellisten „voimiemme” ja poliittisen voimamme välinen epäsuhte on tunnustettu, niin ei olisi „siis” pitänyt ottaa valtaa. Niin järkeilevät „koteloihmiset”, jotka unohtavat, että „tasasuhdetta” ei tule

olemaan koskaan, että sitä ei voi olla luonnon kehityksessä eikä myöskään yhteiskunnan kehityksessä, että ehjä sosialismi syntyy vain *kaikkien* maiden proletaarien vallankumouksellisesta yhteistoiminnasta monien yritysten tuloksena — joista jokainen erikseen otettuna tulee olemaan yksipuolinen ja potemaan tiettyä epäsuhdetta.

Toisaalta olisi ilmeinen virhe antaa toimintavapaus kirkujille ja korupuhujille, jotka viehättyvät „loistavaan” vallankumouksellisuuteen, mutta eivät kykene johdonmukaiseen, harkittuun eivätkä suunnitelmalliseen vallankumoukselliseen työhön, jossa otetaan huomioon myös mitä vaikeimmat käänteet.

Onneksi vallankumouksellisten puolueiden kehityksen historia sekä bolshevismmin taistelu niitä vastaan ovat jättäneet meille perinnöksi selväpiirteisiä tyyppejä, joista vasemmistooserrät ja anarkistit edustavat riittävän havainnollisesti keunojen vallankumousmiesten tyyppiä. Nykyisin he kirkuvat — kirkuvat henkeään haukkoen, hysteriaan saakka — „oikeistobolshevikkien” „sovittelupolitiikkaa” vastaan. Mutta he eivät pysty ajattelemaan sitä, *miksi* „sovittelupolitiikka” oli paha ja *minkä vuoksi* vallankumouksen historia ja kulku sen oikeutetusti tuomitsi.

Kerenskin aikainen sovittelupolitiikka oli vallan luovuttamista imperialistiselle porvaristolle, ja valtakysymys on jokaisen vallankumouksen peruskysymys. Sovittelupolitiikka, jota osa bolshevikeista harjoitti loka- ja marraskuussa 1917, pelkäsi vallanottoa proletariaatin käsiin tai halusi *jakaa* vallan tasan ei ainoastaan sellaisten „epävarmojen mukana kuljijoiden” kuin vasemmistooserrien kanssa, vaan myös vihollisten, tshernovilaisten, menshevikkien kanssa, jotka kiertämättä olisivat häirinneet meitä tärkeimmässä: Perustavan kokouksen hajottamisessa, Bogajevskien armottomassa nujertamisessa, neuvostoelinten perustamisessa kaikkialle, jokaisen konfiskaation toimeenpanemisessa.

Nyt valta on otettu, säilytetty ja lujitettu yhden puolueen, proletariaatin puolueen käsiin ja vieläpä ilman „epävarmoja mukana kuljijoita”. Kun sovittelupolitiikasta puhutaan nyt, jolloin ei ole eikä voi olla puhettakaan *vallan* jakamisesta, porvaristonvastaisesta proletariaatin diktaattuurista luopumisesta, niin se on vain ulkoaoittujen, mutta ymmärtämättömiksi jääneiden sanojen papukaijamaista

toistelemista. Kun „sovittelupolitiikaksi” nimitetään sitä, että me, päästyämme sellaiseen asemaan, jolloin voimme ja täytyy hallita maata, pyrimme rahaa säälimättä saamaan puolellemme kulttuurisimmat niistä aineksista, jotka kapitalismi on kouluttanut, ottamaan ne palvelukseemme pienomistuksellista sekasortoa vastaan,—kun tätä nimitetään „sovittelupolitiikaksi”, niin se merkitsee, ettei osata lainkaan ajatella sosialismin rakentamisen taloudellisia tehtäviä.

Ja siksi—niin hyvin kuin puhuukin tov. Buharinin hyväksi se seikka, että TpKK:ssa hän heti „häpesi” sitä „palvelusta”, jonka Karelinit ja Get hänelle tekivät—„vasemmistokommunistien” *virtauksen* suhteen jää viittaus heidän poliittisiin asekkumppaneihinsa kuitenkin vakavaksi varoitukseksi.

Ottakaa „Znamja Trudan”, vasemmistoeserrien äänenkannattajan huhtikuun 25 päivän numero vlt 1918, jossa ilmoitetaan yleästi: „Puolueemme nykyinen asenne on solidaarinen bolshevismiin sisällä esiintyvän toisen virtauksen (Buharinin, Pokrovskin y.m.) kanssa”. Ottakaa menshevikkien „Vperjod” lehden saman päivän numero, jossa on muun muassa tunnetun menshevikki Isuvin seuraava „teesi”:

„Neuvostovallan politiikka, joka alusta pitäen on ollut vierasta todella proletaariselle luonteelle, on viime aikoina siirtynyt yhä avoimemmin porvariston kanssa sovittelun tielle ja saanut selvästi työväenvastaisen luonteen. Teollisuuden kansallistamisen lipun varjolla harjoitetaan teollisuustrustien juurruttamisen politiikkaa, maan tuotantovoimien uudistamisen lipun varjolla tehdään yrityksiä kahdeksantuntisen työpäivän hävittämiseksi, urakkapalkan, Taylorin järjestelmän, mustien listojen ja harmaiden paperien käytäntöönottamiseksi. Tämä politiikka uhkaa riistää proletariaatilta sen tärkeimmät taloudelliset saavutukset ja tehdä siitä porvariston harjoittaman rajattoman riiston uhrin”.

Mainiota, eikö totta?

Kerenskin ystävät, jotka kävivät yhdessä hänen kanssaan imperialistista sotaa salaisten sopimusten mukaisesti, joissa Venäjän kapitalisteille annettiin lupa vallata alueita, Tseretelin virkaveljet, Tseretelin, joka kesäkuun 11 p:nä aikoi riisua työläiset aseista, Lieberdanit, jotka verhosivat

porvariston valtaa sanahelinällä, he, he syyttävät Neuvostovaltaa „sovittelemisesta porvariston kanssa”, „trustien juurruttamisesta” (s.o. juuri „valtiokapitalismin” juurruttamisesta!), Taylorin järjestelmän käytäntöönottamisesta.

Niin, bolshevikkien pitää antaa Isuille palkintomitali ja hänen teesinsä pitää ripustaa työväen jokaisen kerho- ja liittotalon seinälle mallinäytteenä *porvariston provokatorisista puheista*. Työläiset tuntevat nyt hyvin kaikkialla, tuntevat kokemuksen pohjalla Lieberdanit, Tseretelit ja Isuivit, ja sen seikan huolellinen mietiskeleminen, minkä vuoksi *tuollaiset porvariston lakeijat* provosoivat työläisiä vastustamaan Taylorin järjestelmää ja „trustien juurruttamista”, on työläisille erittäin hyödyllistä.

Tietoiset työläiset tulevat harkiten vertailemaan herrojen Lieberdanien ja Tseretelien ystävän, Isuvin „teesiä” seuraavanlaiseen „vasemmistokommunistien” teesiin:

„Työkurin voimaan saattaminen samalla kun kapitalistien sallitaan jälleen johtaa tuotantoa ei voi sanottavasti kohottaa työn tuottavuutta, mutta se heikentää proletariaatin luokkakantaista omatoimisuutta, aktiivisuutta ja järjestyneisyyttä. Se uhkaa orjuuttaa työväenluokan ja aiheuttaa tyytymättömyyttä niin proletariaatin takapajuisten kerrosten kuin myös sen etujoukon keskuudessa. Kun proletaarien keskuudessa vallitsee viha „sabotoijakapitalisteja” kohtaan, niin tämän järjestelmän toteuttamiseksi käytännössä kommunistinen puolue joutuisi nojautumaan pikkuporvaristoon työläisiä vastaan ja saattamaan siten itsensä turmioon proletariaatin puolueena” („Kommunist” № 1, s. 8, palsta 2).

Tämä on mitä havainnollisin osoitus siitä, kuinka „vasemmistolaiset” ovat joutuneet ansaan, joutuneet Isuvien ja kapitalismin muiden juudasten provokaation vaikutuksen alaiseksi. Tämä on hyvä opetus työläisille, jotka tietävät, että juuri proletariaatin etujoukko on työkurin voimaan saattamisen kannalla, että juuri pikkuporvaristo tekee kaikkensa tämän kurin hajottamiseksi. Sellaiset puheet kuin yllä mainittu „vasemmistolaisten” teesi on mitä suurin häpeä ja täydellistä luopumista kommunismista käytännössä, täydellistä siirtymistä nimenomaan pikkuporvariston puolelle.

„Samalla kun kapitalistien sallitaan jälleen johtaa” — tuollaisilla sanoilla „vasemmistokommunistit” luulevat voi-

vansa „puolustautua”. Se on mihinkään kelpaamaton puolustus, sillä ensinnäkin Neuvostovalta antaa kapitalistien „johtaa”, ja meillä on työläiskomissaarit ja työläiskomiteat, jotka pitävät silmällä johtajan jokaista askelta, oppivat häneltä johtamisen taitoa, voivat valittaa johtajan määräyksistä sekä myös erottaa hänet Neuvostovallan elinten kautta. Toiseksi, kapitalistien annetaan „johtaa” toimeenpanotehtäviä työn aikana, ja tämän työn ehdot määrää nimenomaan Neuvostovalta, joka myös kumoaa tai muuttaa niitä. Kolmanneksi, Neuvostovalta ei anna kapitalistien „johtaa” kapitalisteina, vaan asiantuntijateknikkoina tai organisaattoreina maksaen heille heidän työstään korkean palkan. Ja työläiset tietävät mainiosti, että todella suurten ja suurimpien teollisuuslaitosten, trustien ynnä muiden laitosten järjestäjistä samoin kuin ensiluokkaisista tekniikoistakin yhdeksänkymmentä yhdeksän sadasosaa kuuluu kapitalistien luokkaan,— mutta meidän, proletariaatin puolueen, on juuri heidät otettava työprosessin ja tuotannon järjestämisen „johtajiksi”, sillä muita, jotka tuntevat nämä asiat kokemuksen pohjalla, *ei ole*. Sillä työläiset, jotka ovat päässeet lapsuusiästä, jolloin „vasemmistolainen” sanahelinä tai pikkuporvarillinen holtittomuus saattoi eksyttää heidät, kulkevat sosialismiin nimenomaan kapitalistien johtaessa trusteja, kulkevat sinne koneellisen suurtuotannon kautta, moniin miljooniin nousevan vuotuisen liikevaihdon omaavien tuotantolaitosten kautta — vain sellaisen tuotannon ja sellaisten tuotantolaitosten kautta. Työläiset eivät ole pikkuporvareita. He eivät pelkää suurta „valtiokapitalismia”, he pitävät sitä arvossa kuin omaa *proletaarista* asettaan, jota *heidän* valtansa, Neuvostovalta käyttää pienomistuksellista hajaannusta ja sekasortoa vastaan.

Tätä eivät ymmärrä vain luokka-asemansa menettäneet ja siksi läpeensä pikkuporvarilliset intelligentit, joiden tyypillisenä edustajana „vasemmistokommunistien” ryhmässä ja heidän aikakauslehdessään on Osinski, kun hän kirjoittaa:

... „Kaikki aloitteellisuus tuotantolaitosten järjestämisessä ja johtamisessa tulee kuulumaan „trustien järjestäjille”: sillä mehän emme tahdo heitä *opettaa*, muuttaa tavalliseksi työntekijöiksi, vaan *ottaa* heiltä *oppia*” („Kommunist” № 1, s. 14, palsta 2).

Tässä lauseessa esiintyvä ironian tavoittelu on suunnattu minun sanojani vastaan: „oppia sosialismia trustien järjestäjiltä”.

Osinskista se on naurettavaa. Hän haluaa tehdä trustien järjestäjistä „tavallisia työntekijöitä”. Jos tuollaista kirjoittaisi sen ikäinen ihminen, josta runoilija sanoi: „Viisitoista vuotta, ei enempää?”...¹⁰⁴, niin silloin siinä ei olisi mitään ihmeteltävää. Mutta marxilaiselta, joka on oppinut, että sosialismi on mahdotonta ilman suurkapitalismin aikaansaamien tekniikan ja kulttuurin saavutusten hyväksikäyttämistä, häneltä on jotenkin kummallista kuulla sellaisia puheita. Marxilaisuudesta niissä ei ole jälkeäkään.

Ei. Kommunisteiksi voivat nimittää itseään vain ne, jotka käsittävät, että sosialismia *ei voida* luoda eikä ottaa käytäntöön, *ellei oteta oppia* trustien järjestäjiltä. Sillä sosialismi ei ole keksintöä, vaan sitä, että vallan vallannut proletaarinen etujoukko omaksuu ja käyttää hyväksi sitä, mitä trustit ovat luoneet. Me, proletariaatin puolue, *emme* voi saada *mistään* suurtuotannon järjestämisen taitoa, taitoa järjestää se trustien tyyppiin, trustien tapaan,— *emme* voi saada sitä *mistään*, elleimme ota sitä kapitalismin ensiluokkaisilta spesialisteilta.

Meillä ei ole heille mitään opetettavaa, ellei oteta lapselista tehtävää „opettaa” porvarillisille intelligenteille sosialismia: heitä ei pidä opettaa, vaan pakkoluovuttaa (mitä Venäjällä tehdään kyllin „päätäväisesti”), heidän sabotointinsa pitää *murtaa*, heidät pitää kerroksena tai ryhmänä *alistaa* Neuvostovallan alaisiksi. Mutta meidän, elleimme ole lapsen kengissä käveleviä kommunisteja ja ymmärrykseltämme lapsia, meidän pitää ottaa oppia heiltä ja heiltä meillä on oppimista, sillä proletariaatin puolueella ja proletariaatin etujoukolla *ei ole* itsenäisen työn *kokemusta* sellaisten mitä suurimpien tuotantolaitosten järjestämisessä, jotka palvelevat kymmenmiljoonaisia väestöjoukkoja.

Ja Venäjän parhaat työläiset ovat ymmärtäneet sen. He ovat alkaneet ottaa oppia kapitalistiorganisaattoreilta, insinöörijohtajilta, teknikkospesialisteilta. He ovat alkaneet päätäväisesti ja varovaisesti helpommasta, siirtyen asteittaisesti vaikeimpaan. Kun metalli- ja koneenrakennusteollisuuden alalla asia edistyy hitaammin, niin syy on siinä, että se on vaikeampaa. Mutta tekstiili-, tupakka- ja nahkatyöläiset eivät pelkää „valtiokapitalismia” niin kuin

luokka-asemansa menettäneet pikkuporvarilliset intelligenitit, he eivät pelkää „ottaa oppia trustien järjestäjiltä”. „Nahkahallinnon” tai „tekstiilikeskukseen” tyyppisissä johtavissa keskusvirastoissa nämä työläiset istuvat kapitalistien rinnalla, *ottavat heiltä oppia*, järjestävät trusteja, järjestävät „valtiokapitalismia”, joka Neuvostovallan oloissa on sosialismin eteinen, sosialismin varman voiton ehto.

Ja Venäjän eturivin työläisten tällainen työ rinnan sen työn kanssa, jota he tekevät työkurin saattamiseksi voimaan, on alkanut ja sitä tehdään, ei hälisten, ei loisteliaasti, vaan ilman eräille „vasemmistolaisille” tarpeellista sanahelinää ja melua, suurella varovaisuudella ja asteittaisesti, ottaen huomioon käytännön opetukset. Tämä raskas työ, jota teemme *oppiaksemme* rakentamaan suurtuotantoa käytännössä, on takeena siitä, että olemme oikealla tiellä, — takeena siitä, että Venäjän tietoiset työläiset käyvät taistelua pienomistuksellista hajaannusta ja sekasortoa vastaan, pikkuporvarillista kurittomuutta * vastaan, takeena kommunismin voitosta.

VI

Lopuksi — pari huomautusta.

Kun väittelimme „vasemmistokommunistien” kanssa huhtikuun 4 p:nä 1918 (ks. „Kommunist” № 1, s. 4, huom.), esitin heille suoraan kysymyksen: koettakaapa selittää, mikä teitä ei tyydytä rautatielaitosta koskevassa dekreetissä, esittäkää *omat* korjausehdotuksenne. Se on teidän velvollisuutenne proletariaatin neuvostojohtajina, muutoin teidän sananne ovat pelkkiä korulauseita.

Huhtikuun 20 p:nä 1918 ilmestyi „Kommunist” № 1 — siinä *ei ole sanaakaan*, miten „vasemmistokommunistien” mielestä rautatielaitosta koskevaa dekreettiä pitäisi muuttaa tai korjata.

Tuolla vaikenemisellaan „vasemmistokommunistit” itse tuomitsivat itsensä. He rajoittuivat tekemään hyökkäilyviihauksia rautatiedekreettiä *vastaan* (№ 1, ss. 8 ja 16), mutta

---

* Hyvin kuvaavaa on, että teesien laatijoilla ei ole sanaakaan proletariaatin *diktatuurin* merkityksestä elämän *taloudellisella* alalla. He puhuvat vain „järjestyneisyydestä” j.n.e. Mutta sen tunnustaa myös pikkuporvari, joka arkaillee juuri taloudellisten suhteiden alalla esiintyvää työläisten *diktatuuria*. Proletaarinen vallankumousmiehes ei olisi mitenkään voinut tällaisena ajankohtana „unohtaa” tätä kapitalismin perustoja vastaan suunnatun proletaarisen vallankumouksen „ydintä”.

mitään selvää vastausta kysymykseen: „miten dekreettiä pitäisi korjata, jos se on virheellinen?” *he eivät antaneet.*

Kommentaarit ovat tarpeettomia. Rautatiedekreetin (meidän linjamme, lujouden linjan, diktatuurin linjan, proletarisen kurin linjan esikuvan) *tuollaista* „arvostelua” tietoiset työläiset nimittävät joko „isuvilaiseksi” tai sanahelinäksi.

Toinen huomautus. „Kommunistissa” № 1 on julkaistu minulle hyvin suopea tov. Buharinin resensio kirjasesani „Valtio ja vallankumous”. Mutta niin arvokas kuin minulle onkin sellaisten henkilöiden kuin Buharinin lausunto, minun täytyy rehellisesti sanoa, että resension *luonne* paljastaa surullisen ja merkittävän tosiasian: Buharin tarkastelee proletariaatin diktatuurin tehtäviä suunnaten katseensa *menneisyyteen* eikä tulevaisuuteen. Buharin huomasi ja alleviivasi sen, mikä proletarisella ja pikkuporvarillisella vallankumousmiehellä voi valtiokysymyksessä olla yhteistä. Buharin „ei huomannut” juuri sitä, mikä erottaa ensimmäisen jälkimmäisestä.

Buharin huomasi ja alleviivasi sen, että vanha valtiokoneisto pitää „särkeä”, „räjäyttää”, että porvaristo pitää „nujertaa lopullisesti” j.n.e. Raivostunut pikkuporvari voi myös tahtoa sitä. Ja tämän on meidän vallankumouksemme *jo* pääpiirteissään tehnyt vuoden 1917 lokakuusta vuoden 1918 helmikuuhun.

Mutta mitä kaikkein vallankumouksellisinkaan pikkuporvari ei voi tahtoa, mitä tietoinen proletari tahtoo, mitä vallankumouksemme *ei ole vielä* tehnyt — kirjasesani puhutaan myös siitä. Ja tästä tehtävästä, huomispäivän tehtävästä, Buharin oli vaiti.

Mutta minulla on sitäkin suurempi syy olla vaikenematta siitä, että kommunistilta voidaan ensinnäkin odottaa suurempaa huomiota huomispäivän eikä eilispäivän tehtäviin ja toiseksi, kirjasesani on kirjoitettu *ennen* bolshevikkien suorittamaa vallan valtaamista, ja silloin bolshevikkeja ei voitu kestitä vulgääripoporvarillisella näkökohdalla: „sen *jälkeen*, kun vallattiin valta, alettiin *tietysti* laulaa kurista”...

„...Sosialismi tulee kehittyessään muuttumaan kommunismiksi... sillä ihmiset tottuvat noudattamaan yhteiskunnallisen yhteiselämän alkeellisia ehtoja ilman väkivaltaa

ja ilman pakotusta” („Valtio ja vallankumous”, ss. 77—78 * „Alkeellisista ehdoista” oli siis puhe *ennen* vallan valtaamista).

....„Vasta silloin demokratia alkaa kuoleutua”... kun „ihmiset vähitellen tottuvat noudattamaan yksinkertaisia, vuosisatojen kuluessa tunnettuja, vuosituhannet kaikissa ohjeissa toistettuja yhteiselämän sääntöjä, noudattamaan niitä ilman väkivaltaa, ilman pakotusta, ilman erikoista pakottamiskoneistoa, jota sanotaan valtioksi” (sama, s. 84 **; „ohjeista” oli puhe *ennen* vallan valtaamista).

....„Kommunismien kehityksen korkeampi vaihe” (jokaiselle tarpeittensa mukaan, jokaiselta kykyjensä mukaan) „edellyttää toisenlaista työn tuottavuutta kuin nykyinen on, toisenlaista ihmistä kuin on nykyinen poroporvari, joka ilman aikojaan, kuten Pomjalovskin kuvaamat seminaarilaiset, saattaa turmella yhteiskunnallisen rikkauten varastoja ja vaatia mahdottomia” (sama, s. 91) ***.

....„Siihen saakka, kunnes kommunismien korkeampi vaihe tulee, sosialistit vaativat yhteiskunnan ja valtion taholta mitä tiukinta työn ja kulutuksen määrän valvontaa”... (sama).

....„Tilinpito ja valvonta — se on tärkeintä mitä tarvitaan kommunistisen yhteiskunnan ensimmäisen vaiheen „järjestämistä” ja säännöllistä toimintaa varten (sama, s. 95) ****. Ja tämä valvonta on järjestettävä ei vain „mitättömään kapitalistivähemmistöön nähden, niihin herraskaisiin nähden, jotka tahtovat säilyttää kapitalistiset tottumuksensa”, vaan myös sellaisiin työläisiin nähden, joita „kapitalismi on syvästi turmellut” (sama, s. 96)***** sekä „tyhjän-toimittajiin, herrastelijoihin, veijareihin ja sen sellaisiin kapitalismin perinteiden säilyttäjiin” nähden (sama).

Kuvaavaa on, että *tätä* Buharin *ei* alleviivannut.

5.V.1918.

* Ks. Teokset, 25. osa, s. 461. *Toim.*

** Ks. Teokset, 25. osa, s. 467. *Toim.*

*** Ks. Teokset, 25. osa, s. 474. *Toim.*

**** Ks. Teokset, 25. osa, s. 478. *Toim.*

***** Ks. Teokset, 25. osa, s. 479. *Toim.*

**VKP(b):n KESKUSKOMITEAN PÄÄTÖS
MAAILMANTILANNETTA KOSKEVASTA
KYSYMYKSESTÄ ¹⁰⁵**

Saksan uhkavaatimukseen on myönnettävä. Englannin uhkavaatimus on hylättävä. (Sillä sota Saksaa vastaan tietää välittömästi suurempia menetyksiä ja onnettomuuksia kuin sota Japania vastaan.)

Koska Ukrainan vastavallankumous on selvästi poliittisessa liitossa Venäjän vastavallankumouksen kanssa, on saatettava voimaan sotatila porvaristoa vastaan.

On suunnattava kaikki voimat Uralin-Kuznetskin piirin ja alueen puolustamiseen sekä Japania että Saksaa vastaan*.

On käytävä neuvotteluja Mirbachin kanssa tarkoituksena saada selville, velvoitetaanko Suomi ja Ukraina solmimaan rauha Venäjän kanssa, ja joudutettava kaikin tavoin tätä rauhaa käsittäen samalla, että se merkitsee *uus*ia alue-
luovutuksia.

Hyväksytty KK:ssa
maanantaina,
6.V.1918, *yöllä*.

*Julkaistu ensi kerran v. 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

---

* On aloitettava heti yleensä kalkan ja varsinkin Valtion astapaperi- ja seteli painon evakuointi Uralille.

**ELINTARVIKEALALLA VOIMAANSAATETTAVAA
DIKTATUURIVALTA KOSKEVAN DEKREETIN
PERUSAJATUKSET ¹⁰⁶**

On korjattava päätöslauselmaehdotusta seuraavaan tapaan:

- 1) poistettava viittaukset maailmantilanteeseen;
- 2) lisättävä, että sen jälkeen, kun Ukrainan kanssa on solmittu rauha, meille jää viljaa *hädin tuskin* sen verran, ettemme kuole nälkään;
- 3) lisättävä, että diktaattorin päätöksiä tarkastaa hänen kollegionsa, jolla on oikeus valittaa Kansankomissaarien Neuvostoon pidättämättä päätösten täytäntöönpanoa;
- 4) — että päätökset, jotka luonteensa puolesta koskevat Liikennelaitoksen ja Korkeimman kansantalousneuvoston hallintoaloja, tehdään neuvottelemalla vastaavien hallintavirastojen kanssa;
- 5) juridisesti tarkemmin muotoiltava elintarvikeasiain komissaarin uudet oikeudet;
- 6) tähdennettävä voimakkaammin sitä perusajatusta, että nälänhädältä pelastumiseksi on välttämättä käytävä armoitonta ja terroristista taistelua ja sotaa talonpoikaisporvaristoa ynnä muuta porvaristoa vastaan, joka pitää hallussaan viljaylijäämiä;
- 7) sanottava selvästi, että viljan omistajat, joilla on viljaylijäämiä ja jotka eivät *kuljeta niitä* asemille eivätkä kokoamis- ja vastaanottoaikoille, julistetaan *kansan vihollisiksi* ja tuomitaan vankeuteen vähintään 10 vuodeksi, menettämään kaiken omaisuutensa ja karkotettavaksi kunnastaan ainiaaksi;

8) tehtävä lisäys työtätekevien, omistamattomien ja ylijäämiä omaamattomien talonpoikain velvollisuudesta liittyä yhteen taistelemaan armottomasti kulakkeja vastaan;

9) määriteltävä tarkasti edustajakomiteain suhde kuvernementtien elintarvikekomiteoihin sekä ensin mainittujen oikeudet ja velvollisuudet elintarviketyön suorittamisessa.

Kirjoitettu toukokuun 8 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran v. 1931
XVIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

VASTALAUSE SAKSAN HALLITUKSELLE KRIMIN MIEHITTÄMISEN JOHDOSTA ¹⁰⁷

11.V.1918

Idässä olevien saksalaisten sotajoukkojen ylikomentajan radiosanomien johdosta.

Ulkoasiain kansankomissaari katsoo välttämättömäksi esittää Saksan hallitukselle jyrkän vastalauseensa:

1) Saksan hallitus ei ole kertaakaan yhdessäkään asiakirjassa ilmoittanut meille, että laivastomme olisi muka osallistunut taisteluihin saksalaisia sotajoukkoja vastaan Ukrainassa.

2) Siksi tätä asiaa koskeva väite, joka on esitetty 11.V.1918 lähetetyssä radiosanomassa, on ilmeisesti väärä eikä sille löydy vahvistusta Saksan hallituksen esittämissä asiakirjoissa.

3) Kun osa laivastosta on pitänyt itseään Ukrainan laivastoon kuuluvana, niin se on jäänytkin Sevastopoliin.

3 bis) Kun laivastomme poistui Sevastopolista, niin se tapahtui vasta saksalaisten hyökkäyksen ja Sevastopolin rynnäköimisen jälkeen, siis tässä tapauksessa Brestin sopimusta rikkoivat selvästi saksalaiset emmekä me.

4) Tosiasiat osoittavat siis, että me olemme noudattaneet tiukasti Brestin sopimusta, mutta saksalaiset ovat rikkooneet sitä valtaamalla koko Krimin.

5) He valtasivat sen yksinomaan saksalaisten sotajoukkojen voimin lähettäen sieltä pois kaikki ukrainalaiset.

6) He valtasivat Krimin sen jälkeen, kun Saksan hallitus oli radiosanomassaan ...kuussa 1918 ¹⁰⁸ aivan selvästi ilmoittanut, että se ei katso Krimin kuuluvan Ukrainan alueeseen.

7) Saksan lähettiläs Mirbach oli ilmoittanut ulkoasiain kansankomissaarillemme, että Saksa ei vaadi uusia alueita.

8) Kun Saksan hallitus on nyt asettunut toiselle kannalle ja vaati Krimiä tai osaa Krimistä tai muita alueita, niin katsomme ehdottoman välttämättömäksi päästä täyteen selvyyteen tässä asiassa ja ilmoitamme vielä kerran virallisesti, että me puolestamme vaadimme tiukasti selvän rauhansopimuksen solmimista Suomen ja Ukrainan kanssa sekä Turkin kanssa, joka käy sotaa Brestin rauhan sopimuksesta huolimatta.

9) Pyydämme vielä kerran Saksan hallitusta ilmoittamaan välttämättä meille, pitääkö se toivottavana Ukrainan, Suomen ja Turkin kanssa solmittavaa rauhansopimusta ja minkälaisiin toimenpiteisiin se tässä tarkoituksessa on ryhtynyt ja ryhtyy.

10) Mustanmeren laivastoa koskevassa kysymyksessä suostumme antamaan kaikenlaisia uusia takeita sen sekaantumattomuudesta sotaan tai sen aseistariisumisesta (josta eilen, 10.V.1918, lähettiläs Mirbach meille virallisesti ilmoitti), jos vain Saksan hallitus tiedottaa meille täydellisen rauhan, s.o. sekä Suomen, Ukrainan että Turkin kanssa solmittavan rauhan, tarkat ehdot ja jos tämä rauha, jota me vaadimme, solmitaan.

11) Me emme lainkaan kieltäydy myöskään palauttamasta laivastoa Sevastopoliin, jos Saksa ei muodossa taikka toisessa valtaa eikä miehitä tätä satamaa — kuten Mirbach ilmoitti 10.V.1918 keskustellessaan ulkoasiain kansankomissaarin kanssa — ja jos saadaan aikaan selvä ja täydellinen rauha saksalaisten kanssa, jotka ovat elimellisenä osana Suomen, Ukrainan ja Turkin armeijoissa.

*Julkaistaan ensi kerran,
käsikirjoituksen mukaan*

TEESIT

NYKYISESTÄ POLIITTISESTA TILANTEESTA ¹⁰⁹

I

Bolshevistisessä lehdistössä on puhuttu jo moneen kertaan ja Neuvostovallan korkeimpien elinten virallisissa päätöslauselmissakin on tunnustettu, että imperialististen valtioiden ympäröimän Neuvostotasavallan ulkopoliittinen asema on äärimmäisen kestämaton.

Viime päivinä, s.o. v. 1918 toukokuun ensimmäisen kolmanneksen aikana, on poliittinen tilanne sekä ulkoisten että sisäisten syiden vuoksi tavattomasti kärjistynyt:

Ensinnäkin, on voimistunut vastavallankumouksellisten sotajoukkojen (Semenovin y.m.) suoranainen hyökkäys Kaukoidässä japanilaisten avustamana, ja sen yhteydessä monet merkit ovat viitanneet siihen, että koko saksalaisvastainen imperialistinen liittoutuma pääsee mahdollisesti sopimukseen Venäjälle esitettävästä uhkavaatimuksesta: joko käy sotaa Saksaa vastaan tahi japanilaiset hyökkäävät maahan meidän avustamina.

Toiseksi, Saksan politiikassa yleensä on Brestin jälkeen päässyt voitolle sotapuolue, joka saattaa nytkin millä hetkellä hyvänsä päästä voitolle Venäjää vastaan aloitettavan viipymättömän ja yleisen hyökkäyksen kysymyksessä, t.s. työntää kokonaan syrjään toisen politiikan, jota ajavat ne Saksan porvarillis-imperialistiset piirit, jotka pyrkivät uusiin aluevaltauksiin Venäjällä, mutta toistaiseksi kuitenkin tahtovat säilyttää rauhan sen kanssa eivätkä tahdo ryhtyä yleishyökkäykseen sitä vastaan.

Kolmanneksi, porvariston ja tilanherrojen monarkismin restauraatio, joka pantiin toimeen Ukrainassa yleisvenäläisen porvariston kadetti- ja lokakuulaisainesten tukemana ja saksalaisten sotajoukkojen avulla, ei voinut olla kärjistämättä taistelua vastavallankumousta vastaan meillä, ei voinut olla elähdyttämättä vastavallankumouksemme suunnitelmia ja rohkaisematta sitä.

Neljänneksi, kaaos elintarvikealalla on kärjistynyt äärimilleen ja johtanut monilla paikkakunnilla suoranaiseen nälänhätään sen seurauksena, että meiltä on katkaistu yhteys Donin Rostoviin, ja myös sen seurauksena, että pikkuporvaristo ja yleensä kapitalistit ovat ponnistaneet voimansa murtaakseen viljamonopolin, samalla kun valtaapitävä luokka, s.o. proletariaatti, ei ole torjunut riittävän lujasti, tinkimättömästi ja armottomasti noita pyrkimyksiä, ponnistuksia ja irityksiä.

II

Neuvostovallan ulkopolitiikkaa ei saa missään tapauksessa muuttaa. Sotilaallista valmistautumistamme ei ole vielä suoritettu loppuun ja siksi yleiseksi tunnukseksi jää edelleenkin: luovia, peräänkyä, odottaa ja jatkaa tuota valmistautumista kaikin voimin.

Vaikka emme tietenkään kieltäydy yleensä sotilaallisista sopimuksista toisen imperialistisen liittoutuman kanssa toista vastaan sellaisissa tapauksissa, jolloin tuo sopimus voisi Neuvostovallan perustoja rikkomatta lujittaa sen asemaa ja paralysoida sitä vastaan suuntautuvaa jonkin imperialistisen valtakunnan rynnistystä, niin emme voi tällä hetkellä tehdä sotilaallista sopimusta englantilais-ranskalaisen liittoutuman kanssa. Sillä reaalisen tärkeää tuolle liittoutumalle on Saksan sotajoukkojen vetäminen pois Länneestä, siis lukuisten japanilaisten armeijakuntien eteneminen Euroopan-Venäjälle, ja tätä ehtoa, joka merkitsee Neuvostovallan täydellistä romahdusta, ei voida hyväksyä. Jos englantilais-ranskalainen liittoutuma esittäisi meille sentapaisen uhkavaatimuksen, niin antaisimme siihen kieltävän vastauksen, sillä japanilaisten liikehtimisen vaara on paralysoitavissa pienemmin vaikeuksin (tai lykättävissä pitemmäksi ajaksi) kuin se vaara, että saksalaiset valtaavat Pietarin, Moskovan ja suurimman osan Euroopan-Venäjästä.

III

Neuvostovallan ulkopolitiikan tehtävien määrittelyssä tällä hetkellä tarvitaan mitä suurinta varovaisuutta, harkitsevaisuutta ja lujuutta, ettei ajattelemattomalla tai hätäpikaisella teolla autettaisi Japanin tai Saksan sotapuolueiden äärimmäisiä aineksia.

Asia on niin, että näissä molemmissa maissa sotapuolueen äärimmäiset ainekset ovat sillä kannalla, että Venäjää vastaan pitää aloittaa viipymätön ja yleinen hyökkäys tarkoituksella vallata sen koko alue ja kukistaa Neuvostovalta. Ja millä hetkellä hyvänsä nuo äärimmäiset ainekset voivat päästä voitolle.

Mutta toisaalta on epäilemätöntä, että Saksassa suurin osa imperialistisesta porvaristosta vastustaa sellaista politiikkaa katsoen nyt aluevaltauksia edellyttävän rauhan solmimisen Venäjän kanssa paremmaksi kuin sodan jatkamisen, koska tämä sota vetäisi pois voimia Länneestä, pahentaisi jo muutenkin tuntuva Saksan sisäisen tilanteen kestättömyyttä, vaikeuttaisi raaka-aineiden saantia seuduilta, jotka joutuvat kapinan valtaan tai kärsimään rautateiden tuhoamisesta, kylvöjen keskeytymisestä j.n.e. j.n.e.

Mutta Japanin pyrkimystä hyökätä Venäjälle pidättää ensinnäkin liikehtimisten ja kapinoiden uhka Kiinassa; toiseksi, Amerikan tietty ristiriitainen asenne, kun se pelkää Japanin voimistuvan ja uskoo saavansa Venäjältä rauhan vallitessa helpommin raaka-aineita.

Täysin mahdollista tietysti on, että sekä Japanissa että Saksassa sotapuolueen äärimmäiset ainekset voivat päästä voitolle minä hetkenä hyvänsä. Sitä vastaan ei voi olla takeita niin kauan kuin Saksassa ei puhkea vallankumousta. Amerikan porvaristo voi päästä sopimukseen Japanin porvariston kanssa; Japanin porvaristo Saksan porvariston kanssa. Mitä voimaperäisin sotilaallinen valmistautuminen on sen vuoksi ehdoton velvollisuutemme.

Mutta niin kauan kuin on olemassa edes jonkinlaisia mahdollisuuksia säilyttää rauha tai solmia se Suomen, Ukrainan ja Turkin kanssa, joidenkin uusien alueluovutusten tai uusien menetysten hinnalla, me emme saa missään tapauksessa tehdä ainoatakaan tekoa, joka voisi auttaa imperialististen valtakuntien sotapuolueiden äärimmäisiä aineksia.

IV

Tarmokkaassa sotilaallisessa valmistautumisessa samoin kuin nälänhätää vastaan käytävässä taistelussa nousee etutilalle organisaatiotehtävä.

Ei voi olla puhuttakaan edes jossain määrin vakavasta sotilaallisesta valmistautumisesta, ellei voiteta elintarvike-

vaikeuksia, ellei turvata väestön säännöllistä huoltamista viljalla, ellei saateta voimaan mitä ankarinta järjestystä rautatielaitoksessa, ellei työtätekevän väestön laajojen joukkojen keskuudessa (eikä vain sen huippukerroksissa) luoda todella rautaista kuria. Nimenomaan tällä alalla me olemme jääneet pahimmin jälkeen.

Juuri tämän totuuden täydellinen käsittämättömyys on vasemmistoeserräläisillä ja anarkistisilla aineksilla pahimpana kompastuksena heidän huutaessa „kapina”-komiteoista ja ulvoessa: „aseisiin” j.n.e. Nämä huudot ja ulvonta ovat ääretöntä tylsäjärkisyyttä ja mitä viheliäisintä, halpamaisinta ja iljettävintä sanahelinää, sillä on naurettavaa puhua „kapinasta” ja „kapinakomiteoista”, kun Neuvostovallan keskuselimet kehottavat kaikin voimin väestöä opiskelemaan sotataittoa ja aseistautumaan; — kun meillä on paljon enemmän aseita kuin pystymme luetteloimaan ja jakamaan; — kun nimenomaan sekasorto ja kurinpuute estävät meitä käyttämästä olemassa olevaa aseistusta, pakottavat meidät hukkaamaan kallista valmistautumisaikaa.

Tarmokas sotilaallinen valmistautuminen vakavaan sotaan vaatii ei intoilua, taisteluhuutoa, taistelutunnusta, vaan pitkäaikaista, voimaperäistä, hellittämätöntä ja kurinalaista työtä laajassa mitassa. Vasemmistoeserräläisille ja anarkistisille aineksille, jotka eivät halua tätä käsittää, pitää antaa armoton vastaisku eikä saa sallia, että ne tartuttaisivat hysteerisyyttään meidän puolueemme, proletarisen kommunistisen puolueen tiettyihin aineksiin.

V

Porvaristoa, joka yllä mainituista seikoista johtuen on viime päivinä nostanut päätään, tätä porvaristoa vastaan on käytävä armotonta taistelua, saatettava voimaan sotali, lakkautettava sen sanomalehdet, vangittava johtajat j.n.e. j.n.e. Nämä toimenpiteet ovat yhtä välttämättömiä kuin sotaretki maalaisporvaristoa vastaan, joka ei luovuta viljailijäämiä ja rikkoo viljamonopolia. Ilman proletariaatin rautaista kuria ei vastavallankumoukselta enempää kuin nälänhädältäkään voida välttyä.

Täytyy muun muassa ottaa huomioon, että viime päivien aikana porvaristo on verrattomalla taidolla, taiturin ove-

luudella käyttänyt proletaarista valtaa vastaan aseenaan paniikin kylvämistä. Ja eräät tovereistamme, varsinkin ne, jotka eivät ole pysyneet lujina vasemmistoeserrien ja anarkistien vallankumouksellisten korulauseiden suhteen, ovat antaneet vietellä itsensä ja joutuneet paniikin valtaan tai eivät ole pitäneet vaaria siitä rajasta, joka erottaa luonnollisen ja välttämättömän vaarasta varoittamisen paniikin kylvämisestä.

On lujasti muistettava Venäjän nykyisen taloudellisen ja poliittisen tilanteen peruserikoisuudet, joiden vuoksi asiaa ei voida auttaa minkäänlaisilla intoiluilla. Jokaisen on itsensä käsitettävä selvästi ja saatava kaikki työläiset käsittämään se totuus, että nykyhetkellä, erään mitä vaikeimman ja vaarallisimman siirtymisen, Lännen vallankumouksen myöhästymisen vuoksi kiertämättömäksi käyneen siirtymisen hetkellä Neuvostovalta voidaan suojata vain johdonmukaisella ja maltillisella työllä rautaisen proletaarisen kurin luomiseksi ja palauttamiseksi, samalla kun nujerretaan armotta huligaanit, kulakit ja desorganiisaattorit.

Kirjoitettu toukokuun 12 tai 13 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran v. 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**SELOSTUS ULKOPOLITIIKASTA
YLEISVENÄLÄISEN ТрКК:n
JA MOSKOVAN NEUVOSTON
YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA ¹¹⁰
TOUKOKUUN 14 p:nä 1918**

Toverit, sallikaa minun tutustuttaa teitä asioiden nykyiseen tilaan ulkopoliitikassa. Toverit, viime päivien aikana on ulkopoliittinen asemamme yleisen tilanteen kärjistymisen vuoksi monessa suhteessa vaikeutunut. Tämän tilanteen kärjistymisen pohjalla on alkanut porvarillisen lehdistön ja sen säestäjän, sosialistisen lehdistön harjoittama alhainen ja likainen provokaatio, s.o. tahallinen paniikin kylväminen, jonka tarkoituksena on uuden kornilovilaisen kapinallisuuden aikaansaaminen.

Kiinnitän ennen muuta huomiotanne siihen, mistä perustaltaan määräytyy Neuvostotasavallan ulkopoliittinen asema siirtyäkseni sitten tarkastelemaan tätä asemaa määräviä ulkoisia juridisia muotoja ja hahmotellakseni tällä perustalla jälleen syntyneet vaikeudet eli oikeammin sanoen sen taitekohdan, johon olemme tulleet ja joka on ollut perustana poliittisen tilanteen kärjistymiselle.

Toverit, te tiedätte, ja Venäjän kahden vallankumouksen kokemuksesta olette voineet varsin lujasti vakuuttua siitä, että valtiomme sekä sisä- että ulkopoliitiikan syvimmat juuret määräytyvät valtiomme valtaapitävien luokkien taloudellisista eduista, taloudellisesta asemasta. Näitä ajatuksia, jotka ovat marxilaisten maailmankatsomuksen perustana ja jotka Venäjän molempien vallankumousten suurenmoinen kokemus on meille venäläisille vallankumousmiehille vahvistanut, näitä ajatuksia ei saa hetkeksikään unohtaa, ettei eksyttäisi diplomaattisten juonien viidakoihin ja sokkeloihin, joita toisinaan suorastaan keinotekoisesti luovat ja mutkistavat sellaiset ihmiset, luokat, puolueet ja ryhmät, jotka mielellään kalastavat tai joiden on pakko kalastaa sameassa vedessä.

Nyt on ajankohta sellainen, että muodostuneesta maailmantilanteesta huolimatta sameassa vedessä ovat yrittäneet kalastaa myös meidän vastavallankumouksellisemme: kadetit, porvarit ja tilanherrat sekä heidän ensimmäiset myötäilijänsä — oikeistoieserrät ja menshevikit.

Tämä tilanne on peruspiirteissään sellainen, että Venäjän Sosialistinen Neuvostotasavalta jää niiden luonteeltaan taloudellisten ja poliittisten syiden vuoksi, jotka te tunnette ja joita olemme usein lehdistössä selittäneet, sekä Länteen verraten toisenlaisen kehitysvauhdin ja kehityksen toisenlaisen perustan vuoksi, — näiden syiden vuoksi sosialistinen Neuvostotasavaltamme jää toistaiseksi keitaaksi imperialistisen rosvouksen pauhaavan meren keskelle. Lännessä on taloudellisena perustekijänä se, että tämä ihmiskuntaa raadellettu ja näännyttänyt imperialistinen sota on synnyttänyt niin mutkallisia, kärkeviä, niin sotkuisia selkkauksia, että tämän tästä, joka askeleella muodostuu tilanteita, jolloin kysymyksen ratkaiseminen sodan tai rauhan hyväksi, yhden tai toisen ryhmittymän hyväksi on hiuskarvan varassa. Viime päivinä meillä on ollut nimenomaan sellainen tilanne. Ristiriidat, selkkaukset, taistelu, sodaksi muuttuva raivokas kamppailu imperialististen valtakuntien välillä, jotka politiikkaansa toteuttaen eivät voi lopettaa tätä sotaa, kaikki se on niiden taloudellisten olosuhteiden vuoksi, joissa kapitalismi on monien vuosikymmenien ajan kehittynyt, vinyt siihen, että imperialistit itsekään eivät enää kykene lopettamaan tätä sotaa. Juuri se on synnyttänyt perusristiriidat, sotkenut ja mutkistanut tilanteen.

Näiden ristiriitojen vuoksi on käynyt niin, että se kaikkien maiden imperialistien yleinen liitto, joka on kapitalistien taloudellisen liiton perustana, liitto, joka on luonnollinen ja välttämätön isänmaata vailla olevan pääoman puolustamiseksi, on maailmanhistorian monien mitä suurimpien tapahtumien perustalla osoittanut, että pääoma asettaa työtätekeviä vastaan suunnatun kaikkien maiden kapitalistien liiton puolustamisen isänmaan ja kansan etujen yläpuolelle, kaikkea muuta korkeammalle. Tämä liitto ei ole politiikan liikkeellepaneva voima.

Se pysyy tietysti entiseen tapaan kapitalistisen järjestelmän taloudellisena perustendenssinä, jonka täytyy loppujen lopuksi pakostakin ilmetä. Poikkeuksena tästä kapitalismin perustendenssistä on se, että imperialistinen

sota on ryhmitelty, jakanut vihamielisiksi ryhmiksi ja liittoutumiksi imperialistiset valtakunnat, jotka ovat nykyisin jakaneet keskenään voidaan sanoa koko maapallon ilman mitään poikkeusta. Tuo viha, tuo taistelu, tuo kamppailu elämästä ja kuolemasta puhuu tietyin varauksin siitä, että kaikkien maiden imperialistien liitto on tällöin mahdoton. Me olemme nyt mukana sellaisessa tilanteessa, jolloin imperialistisen taantumuksen, kansojen imperialistisen teurastuksen pauhaavat aallot vyöryvät pientä sosialistisen Neuvostotasavallan saarta vasten ja näyttävät olevan aivan peittämäisillään sen, mutta osoittautuikin, että nuo aallot tämän tästä murskautuvat toisiinsa.

Imperialististen valtakuntien väliset perusristiriidat ovat johtaneet niin armottomaan taisteluun, että kumpikaan ryhmä, vaikka käsittäisikin tämän taistelun toivotonmuuden, ei voi omasta tahdostaan irrottautua tämän sodan rautaisesta puristuksesta. Sota on nyt määritellyt kaksi perusristiriitaa, ja niistä on määräytynyt sosialistisen Neuvostotasavallan nykyinen ulkopoliittinen asema. Ensimmäinen niistä on äärimmäisen ankaraksi käynyt Saksan ja Englannin välinen taistelu Länsirintamalla. Me olemme saaneet usein kuulla, kuinka näiden molempien sotivien leirien edustajat ovat antaneet lupauksia ja vakuutuksia sekä omalle kansalleen että muille kansoille, että vielä hetkinen, vielä viimeinen ponnistus ja vihollinen tulee lyödyksi, isänmaa tulee suojatuksi ja kulttuurin ja vapaussodan intressit tulevat ainiaaksi turvatuiksi. Mitä pitemmälle tämä ennenkuulumaton taistelu pitkistyy, mitä syvemmälle taistelevat puolet tulevat siihen vedetyiksi, sitä kauemmaksi siirtyy ulospääsy tästä loputtomasta sodasta. Tämän ottelun ankaruus juuri tekeekin äärimmäisen vaikeaksi ja miltei mahdottomaksi suurten imperialististen valtakuntien liiton Neuvostotasavaltaa vastaan, joka on voittanut puolelleen puolisen vuotta kestäneen olemassaolonsa aikana maailman kaikkien maiden kaikkien valvettuneiden työläisten lämpimän myötätunnon ja varauksettoman kannatuksen.

Toinen ristiriita, josta Venäjän ulkopoliittinen asema määräytyy, on Japanin ja Amerikan kilpailu. Näiden maiden taloudellinen kehitys on monien vuosikymmenien aikana kasannut valtavan määrän tulenarkaa ainesta, joka

tekee kiertämättömäksi näiden valtioiden epätoivonvimmaisien yhteenoton herruudesta Tyynellä merellä ja sen rannikoilla. Koko Kaukoidän diplomatian ja talouden historia on täysin epäilemättömänä osoituksena siitä, että Japanin ja Amerikan välillä kehkeytyvän kärkevän selkkauksen ehkäiseminen on mahdotonta kapitalismin perustalla. Tämä ristiriita, jota nykyisin tilapäisesti verhoaa Japanin ja Amerikan liitto Saksaa vastaan, pidättää Japanin imperialismin hyökkäystä Venäjää vastaan. Neuvostotasavaltaa vastaan aloitettu sotaretki (maihinnousu Vladivostokiin, Semenovin rosvojoukkojen tukeminen) hidastuu, sillä se uhkaa muuttaa Japanin ja Amerikan välisen piilevän selkkauksen avoimeksi sodaksi. On tietysti täysin mahdollista, eikä meidän pidä unohtaa sitä, että imperialistiset valtioryhmittymät, niin lujilta kuin ne näyttäisivätkin, voivat hajota muutamassa päivässä, jos pyhän yksityisomistuksen, pyhien toimilupaoikeuksien y.m. edut sitä vaativat. Ja nykyisen valtioryhmittymisen voi hajottaa ehkä pienikin kipinä, ja silloin nuo mainitut ristiriidat eivät voi enää olla meille suojana.

Mutta juur'ikään kuvattu tilanne selittää sen, miksi sosialistinen saaremme voi säilyä raivoavan myrskyn keskellä, ja samalla se selittää sen, miksi tämä tilanne on niin epävakaa ja toisinaan näyttää siltä, että porvariston suureksi iloksi ja pikkuporvariston kauhuksi aallot tuossa tuokiassa peittävät sen.

Tämän tilanteen ulkokuorena, ulkoisena ilmauksena on toisaalta Brestin sopimus ja toisaalta puolueettomia maita koskevat tavat ja lait.

Te tiedätte, mitä arvoa on alkaneiden kansainvälisten selkkausten oloissa sopimuksilla ja laeilla — niillä ei ole muuta kuin paperipalan arvo.

Näitä sanoja on tapana siteerata ja muistella näytteenä imperialismin ulkopolitiikan kyynillisyydestä, mutta kyynillisyyksi ei ole näissä sanoissa, vaan siinä armottomassa, julman armottomassa ja tuskallisen armottomassa imperialistisessa sodassa, jossa kaikki rauhansopimukset ja kaikki lait puolueettomuudesta on poljettu, poljetaan ja tullaan polkemaan jalkoihin niin kauan kuin kapitalismi on olemassa.

Juuri siksi, kun ryhdymme tarkastelemaan kysymystä, joka on meille pääkysymys, — kysymystä Brestin rauhasta,

sen mahdollisesta rikkomisesta ja niistä seurauksista, jotka koituvat meille tällaisesta tilanteesta, kun haluamme pysyä lujasti sosialistisella perustallamme emmekä halua antaa vastavallankumouksellisten vehkeilyjen ja provokaatioiden kaataa itseämme esiintyköötppä nuo vastavallankumoukselliset kuinka sosialististen kilpien alla tahansa, niin emme saa unohtaa hetkeksikään kaikkien rauhansopimusten, muun muassa myös Brest-Litovskin sopimuksen taloudellista perustaa, kaiken puolueettomuuden, muun muassa myös meidän puolueettomuutemme taloudellista perustaa. Emme saa unohtaa toisaalta sitä asiaintilaa, joka vallitsee koko maailmassa, asiaintilaa maailman imperialismin sisällä, sen luokan suhteen, joka kasvaa ja josta ennemmin tai myöhemmin, vaikkapa myöhemminkin kuin me haluamme ja odotamme, mutta kuitenkin tulee kapitalismin perillinen, ja joka voittaa koko maailman kapitalismin. Toisaalta taas emme saa unohtaa imperialististen maiden keskinäisiä suhteita, imperialististen taloudellisten ryhmien välisiä suhteita.

Arvelen, toverit, että tehtyämme itsellemme selväksi tämän tilanteen me käsitämme helposti, mikä merkitys on niillä diplomaattisilla osakysymyksillä, yksityiskohdilla, toisinaan jopa pikkuseikoillakin, jotka ovat viime päivien aikana eniten kiinnittäneet huomiotamme ja jotka viime päivien ajalta ovat muistissamme. Ymmärrettävää on, että maailmantilanteen häilyväisyys on perustana paniikille. Sen alkuunpanijoita ovat kadetit, oikeistoeserrät ja menševikit, jotka tukevat niiden etuja, jotka haluavat ja yrittävät kylvää paniikkia. Ummistamatta lainkaan silmiämme näkemästä tilanteen vaarallisuutta ja traagillisuutta ja analysoiden taloudellisia suhteita maailman mitassa meidän on sanottava: niin, sodan ja rauhan kysymys on hiuskarvan varassa sekä Lännessä että Kaukoidässä, sillä on olemassa kaksi tendenssiä: ensimmäinen, joka tekee välttämättömäksi kaikkien imperialistien liiton, ja toinen, joka panee toiset imperialistit toisia vastaan,—kaksi tendenssiä, joilla kummallakaan ei ole lujaa pohjaa allaan. Niin, tällä hetkellä Japani ei rohkene lähteä hyökkäykseen täydellisesti, vaikka miljoonaisen armeijan omaavana se voisi voittaa ilmeisen heikon Venäjän. Milloin tuo hyökkäys alkaa, sitä en tiedä eikä sitä voi tietää kukaan.

Ultimaatumien muoto tietää sotaa liittolaiskansojen kanssa ja sopimusta Saksan kanssa, mutta asia voi muuttua muutaman päivän kuluttua. Se voi muuttua milloin hyvänsä, sillä Amerikan porvaristo, joka tänään on vihamielinen Japania kohtaan, saattaa huomenna sopia sen kanssa, sillä Japanin porvaristo saattaa huomenna sopia Saksan porvariston kanssa. Niillä on pohjimmaisat intressinsä, maapallon jakamisen intressit, tilanherrojen ja pääoman intressit, pyrkimys turvata, kuten ne sanovat, kansallinen arvokkuutensa ja kansalliset intressinsä. Tämä kieli on riittävän tunnettua niille, joiden onnettomuutena tai tapana — en tiedä kumpana — on lukea eserräläisten sanomalehtien tapaisia lehtiä. Ja kun meille puhutaan usein kansallisesta arvokkuudesta, niin vuoden 1914 antaman opetuksen jälkeen me kaikki tiedämme mainiosti, minkälaisia imperialistisen rosvoituksen tosiasioita sillä peitellään. Ymmärrettävää on, miksi tämän vuoksi Kaukoidän tilanne näyttää jotenkin kestävämmältä. Meidän on sanottava: pitää käsittää selvästi nämä kapitalistien intressien ristiriidat, täytyy tietää, että lujituksen Neuvostotasavallalle antaa se kasvava myötätunto, jota sille osoittavat valtavat työväenjoukot, kaikkien maiden työtätekevä ja riistonalainen väestö.

Samalla meidän tulee olla joka hetki, joka päivä valmiina ja odottaa kansainvälisen politiikan jyrkkää muutosta äärimmäisten sotapuolueiden politiikan eduksi.

Saksalaisen liittoutuman asema on meille selvä. Suurin osa Saksan porvaripuolueista on nykyisin Brestin rauhansopimuksen noudattamisen kannalla, mutta se on tietysti hyvin halukas „parantamaan” tätä sopimusta ja kiristämään vielä joitain alueita Venäjältä. Ja mikä pakottaa näitä puolueita katsomaan asiaa tältä kannalta, — siihen pakottavat poliittiset ja sotilaalliset näkökohdat Saksan imperialistien etujen — kansallisten etujen, kuten ne sanovat — kannalta katsoen, ja se pakottaa niitä pitämään etusijalla rauhaa Idässä, jotta niillä olisi vapaat kädet Lännessä, jossa Saksan imperialismi on jo moneen kertaan luvannut viipymätöntä voittoa ja jossa joka viikko ja joka kuukausi osoittaa, että mitä enemmän ne saavat osittaisvoittoja, sitä kauemmaksi mittaamattomaan etäisyyteen tuo voitto kaikkoo. Toisaalta on olemassa sotapuolue, joka antoi moneen kertaan tietää itsestään Brestin rauhansopimusta

solmittaessa ja joka luonnollisesti on olemassa kaikissa imperialistisissa valtakunnissa, sotapuolue, joka sanoo itselleen: voimaa täytyy käyttää heti myöhemmistä seurauksista välittämättä. Ne ovat äärimmäisen sotapuolueen ääniä, tämä puolue on tunnettu Saksan historiassa niistä ajoista alkaen, jolloin historiassa alkoivat päätä huimaavat sota-voitot, se on tunnettu esimerkiksi vuodesta 1866 lähtien, jolloin Saksan äärimmäinen sotapuolue sai voittoja Itä-vallasta ja muutti tuon voiton maan täydelliseksi hävitykseksi. Kaikki nuo yhteenotot, kaikki nuo selkkaukset ovat kiertämättömiä, ja ne saavat aikaan sen, että siltä taholta asia on nyt kokonaan hiuskarvan varassa, että toisaalta Saksan parlamentin porvarillinen imperialistinen enemmistö, Saksan omistavat luokat, Saksan kapitalistit katsovat paremmaksi pysyä Brestin rauhansopimuksen pohjalla lainkaan, toistan sen vielä, lainkaan kieltäytymättä sen parantamisesta. Toisaalta taas täytyy joka hetki, joka päivä olla valmiina, täytyy odottaa politiikan muuttumista äärimmäisen sotapuolueen eduksi.

Tästä käy ymmärrettäväksi maailmantilanteen kestämatömyys, tästä käy ymmärrettäväksi, kuinka helposti tämän vuoksi voidaan puolue saattaa tilaan tai toiseen, tästä käy ymmärrettäväksi myös se, millaista harkitsevaisuutta ja varovaisuutta, millaista lujutta ja kylmäverisyyttä vaaditaan Neuvostovaltalta, jotta se voisi parhaiten selvästi tehtävänsä. Heittelehtikööt Venäjän porvarit ranskalaisesta suuntauksesta saksalaiseen. Tuo heittelehtiminen miellyttää heitä. He ovat erällä paikkakunnilla nähneet, kuinka hyvänä takeena maata ottavaa talonpoikaa ja sosialismin perustaa rakentavaa työläistä vastaan on saksalaisten tuki. Ennen, pitkän ajan kuluessa, monien vuosien aikana he sanoivat isänmaan peppureiksi niitä, jotka tuomitsivat imperialistisen sodan ja avasivat toisten silmät näkemään sen luonteen, mutta nykyisin he kaikki ovat valmiit muutamassa viikossa vaihtamaan poliittisen uskontonsa ja siirtymään englantilaisten saalistajain kanssa tekemästään liitosta liittoon saksalaisten saalistajain kanssa Neuvostovaltaa vastaan. Heittelehtiköön kaikkiin suuntavaihteisiin kuuluva porvaristo, oikeistoeserristä ja menshevikeistä vasemmistoeserriin saakka. Se on sille ominaista. Kylväköön porvaristo paniikkia, sillä se itse on paniikin vallassa. Heittelehtiköön se muuta tietä tuntematta ja horjuen tietyn

suuntauksen ja sellaisen typerän sanahelinän välillä, joka ei pysty huomioimaan sitä, että laajat mittasuhteet saaneessa vallankumouksessa joudutaan tämän vallankumouksen syventämisen vuoksi näkemään mitä erilaisimpia ryhmityksiä ja siirtymisiä vaiheesta toiseen. Meillä venäläisillä vallankumousmiehillä on ollut onni XX vuosisadan aikana nähdä omin silmin kaksi vallankumousta, jotka kumpikin ovat antaneet itse kansan elämään jälkensä jättäneen suuren kokemuksen siitä, kuinka vallankumouksellinen liike valmentuu, jos se on syvää ja vakavaa; kuinka tässä liikkeessä tulevat esiin eri luokat ja mitä tietä, toisinaan pitkäaikaisen kehityksen tietä, vaikeaa ja tuskallista tietä tapahtuu uusien luokkien kypsyminen.

Muistakaahan vain, kuinka vaikeaa oli vuoden 1905 alkuvoimaisen innostuksen luomain Neuvostojen ryhtyä jälleen toimeen vuonna 1917, kuinka vaikeaa oli sitten, kun ne joutuivat kokemaan kaikki kärsimykset, joita aiheutti se sovittelupolitiikka, jota harjoitettiin porvariston suhteen ja työväenluokan naamioituneiden pahimpien vihollisten suhteen, jotka puhuivat vallankumouksen puolustamisesta, punaisesta lipusta ja jotka kesäkuussa 1917 suorittivat mitä kauheimman rikoksen,— muistakaahan nyt, kun puolellamme on työväenluokan enemmistö, kuinka vaikeaa meidän oli vuoden 1905 suuren vallankumouksen jälkeen nousta työväen- ja talonpoikaisluokan Neuvostojen kanssa jaloillemme. Muistakaahan vain se ja ajatelkaa, kuinka joukkomittaisena kehittyy se taistelu, jota käydään maailman imperialismia vastaan, ajatelkaa, kuinka vaikeaa on ollut tähän asemaan pääseminen ja mitä Venäjän tasavalta on joutunut kokemaan, ennen kuin se on tullut sosialistisen armeijan kaikkien muiden osastojen kärkeen.

Tiedän, että löytyy tietysti itseään hyvin viisaina pitäviä ja jopa sosialisteiksi itseään nimittäviä neropatteja, jotka sanovat, ettei olisi pitänyt ottaa valtaa ennen kuin kaikissa maissa on puhjennut vallankumous. He eivät aavista, että puhuessaan siten he loittonevat vallankumouksesta ja siirtyvät porvariston puolelle. Sen odottelemisen, kunnes työttekevät luokat tekevät vallankumouksen maailman mitassa, olisi kaikkien jähmettymistä odotteluun. Se on järjettömyyttä. Vallankumouksen suorittamisen vaikeus on kaikille tunnettua. Alettuaan loistavalla voitolla jossain yhdessä maassa se voi joutua kokemaan tuskallisia kausia, sillä

lopullisesti voidaan voittaa vain maailman mitassa ja vain kaikkien maiden työläisten yhteisillä ponnistuksilla. Meidän on pysyttävä lujina ja varovaisina, meidän pitää luovia ja perääntyä, kunnes täydennysjoukot saapuvat avuksemme. Sellaiseen taktiikkaan siirtyminen on välttämätöntä, pilkatkoot sitä miten paljon hyvänsä ne, jotka nimitävät itseään vallankumouksellisiksi, mutta eivät vallankumouksesta mitään käsitä.

Päätän tähän yleisluontoisten ajatusten esittelyn siirryn tarkastelemaan sitä, mikä on viime päivien aikana aiheuttanut levottomuutta ja paniikkia ja antanut vastavallankumouksellisille mahdollisuuden ryhtyä jälleen toimintaan, jonka suuntana on Neuvostovallan horjuttaminen.

Edellä jo sanoin, että sosialistisen Neuvostotasavallan kaikkien kansainvälisten suhteiden ulkoisena juridisena muotona ja ulkokuorena on ollut toisaalta Brest-Litovskin sopimus ja toisaalta yleinen laki ja tavat, jotka määrittelevät puolueettoman maan aseman muiden, sotivien maiden keskuudessa, ja tästä asemasta ovat johtuneet viime aikoina esiintyneet vaikeudet. Brest-Litovskin sopimuksesta johtui itsestään täydellisen rauhan solmiminen sekä Suomen, Ukrainan että Turkin kanssa, mutta kaikkien näiden maiden kanssa meillä jatkuu kuitenkin sota, ja tämä ilmiö ei ole tulos maan sisäisestä kehityksestä, vaan noiden maiden valtaapitävien luokkien vaikutuksesta. Siinä tilanteessa tilapäisenä ulospääsynä oli vain tilapäinen hengähdystauko, joka saatiin kun allekirjoitettiin Brestin rauha, tämä oli se hengähdystauko, jonka johdosta puhuttiin niin paljon tyhjiä ja tarpeettomia sanoja, että se on muka mahdollon, mutta joka osoittautui kuitenkin mahdolliseksi ja on tuottanut kahden kuukauden aikana tuloksensa, tehnyt vaikutuksensa venäläisten sotamiesten enemmistöön, antanut heille mahdollisuuden palata kotiinsa ja nähdä, mitä siellä on tapahtunut, käyttää hyväkseen vallankumouksen saavutuksia, käyttää hyväkseen maata, tutustua tilanteeseen ja ammentaa uusia voimia heitä odottavia uusia uhrauksia varten.

Ymmärrettävää on, että tämä tilapäinen hengähdystauko näytti jo päättyvän, kun tilanne sekä Suomessa, Ukrainassa että Turkissa kärjistyi, kun täydellisen rauhan asemesta saimme vain lykkäystä tässä kärkevässä taloudelli-

nessä kysymyksessä: sota vai rauha? Ja pitääkö meidän nyt jälleen ryhtyä sotaan huolimatta kaikista Neuvostovallan rauhanomaisista pyrkimyksistä ja lujasta päättäväisyydestä uhrata niin sanottu suurvaltaisuus, s.o. oikeus solmia salaisia sopimuksia, peittää ne Tshernovien, Tseretelien ja Kerenskien avulla kansalta, allekirjoittaa salaisia ryöstösopimuksia ja käydä imperialistista ryöstösotaa? Kuitenkin täydellisen rauhan asemesta me saimme vain lyhyen lykkäyksen tässä sotaa ja rauhaa koskevassa kärkevässä kysymyksessä.

Sellainen on lähde, joka tästä kysymyksestä on syntynyt, ja taaskin voitte selvästi nähdä, mikä on sen lopullinen ratkaisu, kysymys siitä, mihin lopuksi johtavat horjunnat kahden vihollisryhmän, imperialististen maiden välillä — amerikkalainen selkkaus Kaukoidässä ja saksalais-englantilainen eurooppalaisessa Lännessä. Ymmärrettävää on, miten nuo ristiriidat kärjistyivät Ukrainan valtaamisen vuoksi, sen tilanteen vuoksi, jota saksalaiset imperialistit, varsinkin tärkein sotapuolue, ovat usein kuvailleet niin ruusunhohtoisin värein ja niin kevyesti ja joka on nyt tuottanut tavattomia vaikeuksia juuri tälle Saksan äärimmäiselle sotapuolueelle, sen tilanteen vuoksi, joka on nyt tilapäisesti siivittänyt venäläisten kadettien, menshevikkien ja oikeistoieserrien toiveita, kun heissä on leimahtanut rakkaus sitä kohtaan, mitä Skoropadski tuo Ukrainalle ja kun he panevat nyt toivonsa siihen, että se nähkääs voi helposti tapahtua myös Venäjällä. Nuo herrat erehtyvät: heidän toivonsa raukeavat tyhjiin, sillä... (my r s k y i s i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a), sillä, minä sanon, se sama Saksan tärkein sotapuolue, joka on liiaksi tottunut nojautumaan miekan voimaan, sek in joutui tässä tapauksessa sellaiseen asemaan, että se ei saanut enemmistön kannatusta imperialisteilta, porvarillisilta imperialistipiireiltä, jotka näkivät ne ennenkuulumattomat vaikeudet, joita oli Ukrainan valtaamisessa, taistelussa kokonaisen kansan alistamiseksi, pakottavassa välttämättömyydessä turvautua hirvittävään kaappaukseen.

Millaisia ennenkuulumattomia vaikeuksia tuo tärkein sotapuolue Saksassa oli aiheuttanutkaan, kun tämän äärimmäisen sotapuolueen eteen, sotapuolueen, joka oli luvannut kansalleen ja työläisille loistavia voittoja Länsirintamalla, kun sen eteen nousi uusia tavattomia taloudellisia ja

poliittisia vaikeuksia: sotavoimien irrottaminen tehtäviin, jotka samoin olivat alussa näyttäneet helpoilta, sekä sopimus ukrainalaisten menshevikkien ja oikeistoieserrien kanssa, jotka olivat allekirjoittaneet rauhansopimuksen.

Saksan äärimmäinen sotapuolue oli kuvitellut: lähetämme suuret sotajoukot ja saamme viljaa, mutta sitten osoittautuikin, että pitää suorittaa valtiokaappaus. Siellä se osoittautui helpoksi, sillä ukrainalaiset menshevikit suostuivat siihen helposti. Mutta sitten osoittautuikin, että valtiokaappaus luo uusia suunnattomia vaikeuksia, sillä pitää taistella jokaisesta jalansijasta, jotta saataisiin viljaa ja raaka-aineita, joita ilman Saksa ei voi tulla toimeen ja joiden hankkiminen sotilaallisella väkivallalla miehiteyssä maassa vaatii liian suuria ponnistuksia ja liian paljon uhreja.

Sellainen oli tilanne, joka muodostui Ukrainassa ja jonka tuli elähdyttää venäläisen vastavallankumouksen toiveita. Ymmärrettävää on, että Venäjä, joka ei voinut luoda armeijaansa uudestaan, on kärsinyt ja kärsii tässä taistelussa edelleenkin yhä uusia menetyksiä. Ja rauhanneuvottelutkin ovat johtaneet uusiin raskaisiin ehtoihin, uusiin avoimiin ja peitettyihin pakkoveroihin. Epäselväksi jäi kysymys, minkä universaalien mukaan aiotaan määrittellä Ukrainan rajat. Rada, joka allekirjoitti universaalien, on syrjäytetty. Sen tilalle on palautettu valtaan tilanherrahetmani. Ja tällä epämääräisyyden maaperällä on syntynyt kokonainen joukko ongelmia, jotka osoittavat, että sotaa ja rauhaa koskevat kysymykset jäävät entiselleen. Ne osoittaiset aselevot, joita on tehty venäläisten ja saksalaisten sotajoukkojen välillä, eivät ennakoivat mitään ratkaisua yleiseen tilanteeseen. Kysymys riippuu ilmassa. Samaa on sanottava myös Gruusian suhteen, jossa on ollut jo pitkän aikaa käynnissä vastavallankumouksellinen taistelu, jota siellä käy kaukasialaisten menshevikkien hallitus ja sosialidemokraateiksi itseään nimittävät vastavallankumoukselliset. Mutta kun yli koko Venäjän laajennut Neuvostovallan ja työtätekevien joukkojen voitto on alkanut saada mukaansa myös ei-venäläisiä reunamaita, kun on käynyt ilmeisen selväksi ja epäilemättömäksi, ettei Neuvostovallan voittoa voida estää, kuten Donin kasakkaväen vastavallankumoukselliset edustajatkin ovat myöntäneet, kun Kaukasiassa on alkanut horjua menshevikkien valta, Gegetshkorin ja Jor-

danian valta, jotka ovat liian myöhään havahtuneet ja alkaneet puhua siitä, eikö olisi pyrittävä yhteisymmärrykseen bolshevikkien kanssa, kun on esiintynyt Tsereteli, joka on turkkilaisten sotajoukkojen avustamana lähtenyt bolshevikkeja vastaan,—niin he saavat niittää saman, mitä on Radakin niittänyt. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Mutta pitää muistaa, että jos he, nuo Kaukasian Radan tekijämiehet, jos he saavat tukea saksalaisilta sotajoukoilta, kuten tuota tukea sai Ukrainan Rada, niin on selvää, että Venäjän Neuvostotasavallalle se tuo uusia vaikeuksia, tekee jälleen sodan kiertämättömäksi, tuo uusia vaaroja, uutta epämääräisyyttä. On ihmisiä, jotka tähän epämääräisyyteen, tähän epämääräisen tilanteen raskauteen viitaten — ja sellainen epämääräinen tilanne on todellakin pahempi kuin mikä selvä tilanne hyvänsä — on ihmisiä, jotka siihen viitaten sanovat, että tuo epämääräisyys voidaan helposti poistaa, pitää vain julkisesti vaatia saksalaisilta Brestin sopimuksen noudattamista.

Olen joutunut kuulemaan sellaisia naiiveja ihmisiä, jotka pitävät itseään vasemmistolaisina, mutta todellisuudessa ilmaisevat vain pikkuporvaristomme ahdaskatseisuutta...*

He unohtavat, että ensin pitää voittaa ja sitten vasta voidaan jotain vaatia. Ellette ole voittaneet, niin vihollinen saa mahdollisuuden pitkittää vastauksen antamista ja jopa jättää kokonaan vastaamatta vaatimuksiin. Sellainen on imperialistisen sodan laki.

Te olette tyytymättömiä siihen. Kyetkää puolustamaan isänmaatanne. Työtätekevällä on oikeus puolustaa isänmaata sosialismia, työväenluokkaa, työtätekeviä varten.

Mainitsen vielä vain siitä, että Kaukasian rajalla tuo epämääräinen tilanne muodostui Gegetshkorin hallituksen kerrassaan anteeksiantamattoman horjunnan vuoksi, kun tuo hallitus ensin ilmoitti, ettei se tunnusta Brestin rauhaa, mutta sitten julisti riippumattomuuden ilmoittamatta meille, mille alueelle se ulotetaan. Me teimme kyselyjä lähettämässämme monilukuisissa radiosähkeissä: suvaitkaa tiedottaa, mitä alueita vaatimuksenne koskevat. Teillä on oikeus vaatia riippumattomuutta, mutta kun puhutte riippumattomuudesta, niin teidän velvollisuutenanne on sanoa, mikä on se alue, jota tarkoitate. Näin oli viikko sitten. Kirjoitettiin

* Jätetty pois pikakirjoituspöytäkirjassa epäselvästi kirjoitettu lause. Toim.

lukematon määrä radiosähkeitä, mutta ei saatu ainoatakaan vastausta. Tätä seikkaa käyttää hyväkseen Saksan imperialismi. Saksa ja Turkki, avustavana valtiona, ovat sen vuoksi voineet yhä vain edetä vastaamatta mihinkään, mistään välittämättä ja ilmoittaa: me otamme sen minkä voimme ottaa, me emme riko Brestin rauhaa, sillä Taka-Kaukasian armeija ei tunnusta sitä, sillä Kaukasia on riippumaton.

Mistä Gegetshkorin hallitus on riippumaton? Se on riippumaton Neuvostotasavallasta, mutta Saksan imperialismista se on hitusen verran riippuvainen, ja se on luonnollista. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Sellainen on muodostunut tilanne, toverit,—suhteiden äärimmilleen kärjistyminen viime päivien aikana, sellainen on se tilanne, joka on vain antanut meille uuden ja aika havainnollisen vahvistuksen sen taktiikan oikeellisuudesta, jota puolueemme, Venäjän kommunistinen bolshevikkipuolue, sen valtaenemmistö, on noudattanut ja josta se on pitänyt lujasti kiinni viime kuukausien aikana.

Meillä on vallankumouksen antama suuri kokemus ja me olemme oppineet tästä kokemuksesta sen, että on noudatettava armottoman rynnistyksen taktiikkaa, kun objektiiviset olosuhteet sen sallivat, kun sovittelupolitiikan kokemus on osoittanut, että joukot ovat kuohuksissa ja että rynnistys tulee olemaan tuon murroksen ilmaisuna. Mutta meidän pitää turvautua odottelutaktiikkaan, vähitellen tapahtuvaan voimien kokoamiseen, kun objektiiviset olosuhteet eivät salli kutsua yleiseen ja armottomaan vastaiskuun.

Se, joka ei ummista silmiään, joka ei ole sokea, hän tietää sen, että me toistamme vain aikaisemmin sanomaamme sekä sitä, mitä olemme aina sanoneet, että me emme unohda Venäjän työväenluokan heikkoutta maailman proletariaatin muihin joukko-osastoihin verrattuna. Ei meidän tahtomme, vaan historialliset seikat, tsaristisen järjestelmän perintö, venäläisen porvariston raihnaisuus — juuri se sai aikaan, että tämä joukko-osasto osoittautui olevan maailman proletariaatin muiden joukko-osastojen kärjessä; eikä siksi, että me sitä halusimme, vaan siksi, että asiaintila vaati sitä. Mutta meidän on oltava vartiopaikallamme, kunnes tulee liittolaisemme — maailman proletariaatti, joka tulee mukaan, ehdottomasti tulee mutta joka tulee paljon paljon hitaammin kuin me odotamme ja toivomme. Jos havait-

semme, että objektiivisten syiden vuoksi tämä proletariaatti saapuu liian hitaasti, niin meidän on siitä huolimatta noudatettava edelleenkin omaa odottelun ja imperialistien välisten selkkausten ja ristiriitojen hyväksikäyttämisen taktiikkaamme, voimien vähitellen tapahtuvan kokoamisen taktiikkaa, sitä taktiikkaa, jonka tarkoituksena on säilyttää Neuvostovallan keidas myrskyävän imperialistisen meren keskellä, säilyttää se keidas, johon jo nykyisin suuntautuvat kaikkien maiden työläisten ja työtätekevien katseet. Juuri siksi me sanomme, että jos äärimmäinen sotapuolue voi millä hetkellä hyvänsä voittaa minkä imperialistisen liittoutuman hyvänsä ja luoda uuden odottamattoman imperialistisen liittoutuman meitä vastaan, niin me emme ainkaan edistä tuota asiaa. Jos se aikoo hyökätä meidän kimppuumme — niin, me olemme nyt puolustuskantalaisia, — me teemme kaiken meistä riippuvan, kaiken, mitä diplomaattisella taktiikalla voidaan tehdä, teemme kaikkemme tuon hetken lykkäämiseksi, teemme kaikkemme, että siitä lyhyestä ja kestävämmästä hengähdystauosta, jonka maaliskuussa saimme, tulisi pitempi, sillä olemme lujasti vakuuttuneita siitä, että meidän puolellamme on kymmeniä miljoonia työläisiä ja talonpoikia, jotka tietävät, että he saavat kootuksi uusia voimia tämän hengähdystauon joka viikkona ja sitäkin enemmän joka kuukautena, että he lujittavat Neuvostovaltaa, että he tekevät siitä vankan ja murtumattoman, että he saavat aikaan uuden innostuksen ja luovat uuvuttavaa ja taantumuksellista sotaa seuranneen nääntymyksen ja väsymyksen tilalle päättäväisyyden ja valmiuden lähteä viimeiseen ja ratkaisevaan taisteluun, kun sosialistista Neuvostotasavaltaa vastaan ryntää ulkoinen voima.

Vuoden 1917 lokakuun 25 pn jälkeen me olemme puolustuskantalaisia, me olemme taistelleet itsellemme oikeuden puolustaa isänmaata. Me emme puolusta salaisia sopimuksia, me olemme ne purkaneet, paljastaneet ne koko maailmalle, me puolustamme isänmaata imperialisteilta. Me puolustamme ja voitamme. Me emme puolusta suurvaltaisuutta: Venäjältä ei ole jäänyt mitään muuta kuin Iso-Venäjä, — emme puolusta kansallisia etuja, vaan sanomme, että sosialismin edut, maailman sosialismin edut ovat kansallisia etuja, valtakunnan etuja korkeammalla. Me olemme sosialistisen isänmaan puolustuksen kannalla.

Sitä ei saavuteta julistuksella, se saavutetaan vain kukistamalla porvaristo omassa maassa, tässä maassa alkaneella armottomalla taistelulla elämästä ja kuolemasta, ja me tiedämme voittavamme. Tämä on pieni saari sitä ympäröivän imperialistisen sodanmaailman keskellä, mutta tällä saarella me olemme osoittaneet ja todistaneet kaiken sen, mitä työväenluokka voi saada aikaan. Sen tietävät ja tunnustavat kaikki. Me olemme todistaneet, että meillä on oikeus isänmaan puolustamiseen, me olemme puolustuskantalaisia ja suhtaudumme tähän puolustukseen kaikella sillä vakavuudella, johon meitä opetti nelivuotinen sota, kaikella sillä vakavuudella ja varovaisuudella, jonka tarpeellisuuden käsittää jokainen työläinen, jokainen talonpoika, joka on nähnyt sotamiehen ja saanut tietää, mitä sotamies on joutunut kokemaan näinä neljänä sotavuotena,—sillä varovaisuudella, jota voivat olla ymmärtämättä, jolle voivat hihittää ja johon voivat suhtautua kevytmielisesti vain ne, jotka ovat vallankumouksellisia sanoissa eivätkä teoissa. Juuri sen vuoksi, että olemme isänmaan puolustuksen kannalla, me sanomme: puolustusta varten tarvitaan luja ja horjumaton armeija, luja selusta, mutta lujaa ja horjumatonta armeijaa varten on ensi vuorossa järjestettävä lujalle pohjalle elintarvikeasiat. Sitä varten on tarpeen, että proletariaatin diktatuuri ei ilmenisi ainoastaan keskusvaltana—se on ensimmäinen askel, ja vain ensimmäinen askel,—vaan että koko Venäjällä on oltava diktatuuri, se on toinen askel, ja vain toinen askel, tätä askelta me emme ole vielä täydellisesti ottaneet. Me tarvitsemme, tarvitsemme välttämättömästi proletaarista kuria, todellista proletaarista diktatuuria, jolloin tietoisten työläisten luja ja järkkymätön valta tuntuu maamme kaikilla etäisimmilläkin kolkilla, jolloin ainoakaan kulakki, ainoakaan pohatta ja viljamonopolin vastustaja ei jää rankaisematta, vaan työväenluokan kurinalaisten diktaattorien, proletaaristen diktaattorien rautainen rankaiseva käsi löytää ja rankaisee hänet. (Suosioinosoituksia.)

Ja me sanomme: isänmaan puolustukseen me suhtaudumme varovaisesti, kaikki se, mitä diplomatiamme voi antaa sodan syttymishetken loitontamiseksi ja tauon pidentämiseksi, meidän on tehtävä, me lupaamme työläisille ja talonpojille, että teemme kaikkemme rauhan hyväksi. Ja me teemme sen. Ja älkööt herrat porvarit ja heidän säestä-

jänsä, jotka luulevat, että meillä voidaan nostaa ilmoille uusia Skoropadskeja yhtä helposti kuin Ukrainassa, jossa kaappaus sujui niin helposti,— älkööt he unohtako, että kun vallankaappauksen aikaansaaminen Ukrainassa vaati Saksan sotapuolueelta sellaisia ponnistuksia, niin Neuvosto-Venäjällä se kohtaa riittävän voimakkaan vastarinnan. Niin, se on kaikille todistettu, Neuvostovalta on noudattanut tätä linjaa, se on kantanut kaikenlaisia uhreja lujittaakseen työtätekevien joukkojen asemaa maassa.

Rauhan kysymyksessä, Suomen kysymyksessä tilannetta luonnehtii pari sanaa: Inon linnoitus ja Muurmanni. Inon linnoitus on Pietarin suoja, mutta alueellisen sijaintinsa puolesta se kuuluu Suomen valtioon. Solmiessamme rauhan Suomen työväenhallituksen kanssa me sosialistisen Venäjän edustajat tunnustimme Suomella olevan täyden oikeuden koko alueeseensa, mutta kummankin hallituksen molemminpuolisesta sopimuksesta Inon linnoitus jätettiin Venäjälle „socialististen tasavaltujen yhteisten etujen puolustamiseksi”, kuten solmitussa sopimuksessa sanotaan ¹¹. Ymmärrettävää on, että sotajoukkomme allekirjoittivat tämän rauhan Suomen kanssa, allekirjoittivat nämä ehdot. Suomen porvarit ja vastavallankumoukselliset eivät tietenkään voineet olla nousematta sen johdosta takajaloilleen. Ymmärrettävää on, että Suomen taantumuksellinen ja vastavallankumouksellinen porvaristo esitti vaatimuksiaan tähän linnoitukseen nähden. Ymmärrettävää on, että tämän vuoksi kysymys on usein kärjistynyt ja on edelleenkin kärkevä. Asia on hiuskarvan varassa. Ymmärrettävää on, että vieläkin enemmän tilannetta kärjisti kysymys Muurmannista, jonka suhteen englantilaiset ja ranskalaiset esittivät vaatimuksiaan, sillä he olivat käyttäneet kymmeniä miljoonia sataman rakentamiseen turvatakseen sotilaallisen selustansa Saksaa vastaan käymässään imperialistisessa sodassa. He kunnioittavat puolueettomuutta niin oivallisesti, että käyttävät hyväkseen kaiken, mikä on helposti siepattavissa. Ja riittävänä perustana anastuksille on se, että heillä on panssarilaiva, mutta meillä ei ole, millä voimme ajaa sen pois. Ymmärrettävää on, että tämä ei ole voinut olla kärjistämättä kysymystä. On olemassa Neuvostotasavallan ulkopoliittisen aseman luoma ulkokuori, on olemassa juridinen kaava, jonka mukaan puolueettomalle alueelle eivät voi tulla minkään sotaakäyvän valtion

aseelliset voimat joutumatta aseistariisutuiksi. Englantilaiset laskivat Muurmanniin maihin sotajoukkojaan, mutta meillä ei ollut mahdollisuutta estää sitä samoin sotavoi-
malla. Seurauksena oli, että meille esitetään nyt vaatimuk-
sia, jotka luonteeltaan lähentelevät uhkavaatimusta —
ellette voi suojella puolueettomuuttanne, niin me käymme
sotaa teidän alueellanne.

Mutta meillä on jo luotu työläisten ja talonpoikain
armeija, ujesteissa ja kuvernementeissa se on liittänyt
yhteen talonpoikaisväestön, joka on palannut omille, tilan-
herroilta pois otetuille maille ja jolla on nyt mitä puo-
lustaa; tämä armeija on alkanut rakentaa Neuvostovaltaa
ja tästä armeijasta tulee etujoukko, ja jos Venäjä joutuu
maahanhyökkäyksen kohteeksi, niin me nousemme vihol-
lista vastaan yhtenä miehenä. Aikani on kulunut loppuun.
Suonette minun lopettaa lukemalla Neuvostotasavallan Ber-
liinin lähettiläältä tov. Joffelta saamamme radiosähkeen.
Tämä sähke osoittaa teille toisaalta, että lähettiläeltämme
olette saaneet vahvistuksen sen suhteen, onko täällä
antamani kuvaus kansainvälisistä suhteista oikea, ja toi-
saalta, että Neuvostotasavallan ulkopoliittikka on vakavaa
politiikkaa, valmistautumista isänmaan puolustukseen,
johdonmukaista politiikkaa, joka ei salli tehtävän askelta-
kaan, joka auttaisi Lännen ja Idän imperialististen valta-
kuntien äärimmäisiä sotapuolueita. Tällä politiikalla on
vakava perusta eikä minkäänlaisia illuusioita. Aina on ole-
massa sellainen mahdollisuus, että sotilaallinen voima kar-
kaa päällemme millä hetkellä hyvänsä, ja me työläiset ja
talonpojat sanomme itsellemme ja koko maailmalle, ja
pystymme todistamaan sen, että nousemme silloin yhtenä
miehenä puolustamaan Neuvostotasavaltaa. Siksi arvelen,
että tämän sähkeen lukeminen on sopivana päätteenä
puheelleni ja osoittaa meille, missä hengessä Neuvostotasa-
vallan edustajat työskentelevät ulkomailla Neuvostojen,
kaikkien neuvostolaitosten ja Neuvostotasavallan hyväksi.

„Viimeksi saadut radiosähkeet tiedottavat tänään, että saksalainen
sotavankikomisio matkustaa perjantaina, toukokuun 10 p:nä. Olemme
jo saaneet Saksan hallituksen noolin, jossa ehdotetaan erikoisen komis-
sion muodostamista käsittelemään kaikkia Ukrainassa ja Suomessa ole-
vaa omaisuuttamme koskevia oikeudellisia kysymyksiä. Sellaisen komis-
sion muodostamiseen suostuin ja pyysin Teitä lähettämään sopivia
valtuutettuja, sotilashenkilöitä ja juristeja. Tänään keskustelin jatkuvien
liikehtimisten ja Inon linnoituksen tyhjentämistä koskevan vaatimuksen

johdosta sekä venäläisten asemasta Saksassa. Sain vastauksen: Saksan Korkein sota johto ilmoittaa, ettei minkäänlaista eteenpäin liikehtimistä tule tapahtumaan. Saksan tehtävä Ukrainassa ja Suomessa on päättynyt. Saksa on valmis edesauttamaan rauhanneuvottelujamme Kievin ja Helsingin kanssa ja ottaa yhteyden mainittuihin hallituksiin. Kysymys Inon linnoituksesta Suomen kanssa käytävien rauhanneuvottelujen yhteydessä: sopimuksen mukaan linnoitukset pitää hajottaa, rajojen määrittämisessä voidaan Saksan mielestä hyväksyä punaisten kanssa tekemämme sopimus, valkoiset eivät ole vielä vastanneet. Saksan hallitus ilmoittaa virallisesti: Saksa pysyy lujasti Brestin sopimuksen kannalla, haluaa säilyttää rauhanomaiset suhteet kanssamme, minkäänlaisia aggressiivisia suunnitelmia sillä ei ole eikä se tule tekemään minkäänlaisia hyökkäyksiä meitä vastaan. Minun vaatimuksestani Saksa lupaa yhdenvertaistaa venäläiset muiden puolueettomien maiden kansalaisten kanssa".

*Sanomalehtiselostus julkaistu
toukokuun 15 ja 16 p:nä 1918
„Pravda“ lehden
93. ja 94. numerossa;
toukokuun 15 p:nä 1918
„Izvestija VTsIK“ lehden
95. numerossa*

*Julkaistaan Moskovassa v. 1920
ilmestyneen kirjan „VTpKK:n 4. kokoon-
panon istuntojen pöytäkirjat.
Pikakirjoituspöytäkirja“ tekstistä, joka
on tarkastettu toukokuun 19 p:nä 1918
ilmestyneen „Petrogradskaja Pravdan“
101. numeron mukaan*

SELOSTUS NYKYHETKEN TILANTEESTA
VKP(b):n MOSKOVAN ALUEKONFERENSSISSA ¹¹²
TOUKOKUUN 15 pnä 1918

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Lenin koskettelee aluksi „vasemmistolaisen” käsityksiä ulkopoliitikasta ja viittaa Brestin neuvottelujen suureen agitatoriseen merkitykseen, koska Lännen proletariaatilla on nyt tilaisuus saada selville monia seikkoja ja päästä käsitykseen, keitä ovat bolshevikit, minkälainen tilanne meillä on vallankumouksen jälkeen j.n.e. Nykyään ainoana pelastuksena ei ole Brestin sopimuksen avoin irtisanominen, vaan se, että osataan luovia tiettyjen imperialististen maiden intressien vastakohtaisuuden takia mutkalliseksi muodostuneessa maailmantilanteessa. Pitää ottaa huomioon Japanin ja Amerikan sekä Saksan ja Englannin väliset suhteet, saksalaisten kapitalistien puolueessa ja sotapuolueessa ilmenevät ristiriidat j.n.e. j.n.e. Maan sisäpolitiikassa tarvitaan proletaarista kuria, taistelua maalaiskulakkeja vastaan, huolenpitoa viljasta, täydellistä diktatuuria elintarvikealalla, työväenluokan diktatuuria. Vastustessaan „vasemmistolaisia” valtiokapitalismia koskevassa kysymyksessä Lenin selittää, ettei valtiokapitalismi pelota meitä, koska parhaillaan suorittamassamme tuskallisessa siirtymisessä kapitalismista sosialismiin tärkeimpänä huolenamme on teollisuuden suojaaminen, ja vain järjestämällä se suurteollisuudeksi, mikä nykyisin on mahdollista vain valtiokapitalismin pohjalla, voidaan kunnostaa tuotanto ja saada aikaan tuotantoa ja kulutusta koskeva tarkka tilinpito. Sen välttämättömänä edellytyksenä on työväenvalvonta. Esimerkkinä Lenin mainitsee nahkateollisuustyöläiset, heidän lujan järjestyneisyytensä ja työväenvalvonnan yksityisliikkeissä.

SELOSTUS
NEUVOSTOJEN FINANSSIOSASTOJEN EDUSTAJAIN
YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA ¹¹³
TOUKOKUUN 18 pnä 1918

Maan finanssitila on kriittinen. Maan sosialistinen uudistaminen tuo paljon vaikeuksia, jotka toisinaan tuntuvat voittamattomilta, mutta olen sitä mieltä, että niin raskasta kuin onkin työmme, joka kohtaa joka askeleella pikkuporvariston, keinottelijain ja omistavien luokkien vastarintaa, meidän on suoritettava se loppuun.

Te käytännön miehet, joilla on kokemusta, tiedätte paremmin kuin kukaan muu, millaisia vaikeuksia joudutaan voittamaan, kun yleisistä suunniteluista ja dekreeteistä siirrytään jokapäiväiseen elämään. Edessämme on jättiläismäinen työ, sillä omistavien luokkien vastarinta tulee olemaan epätoivonvimmaista. Mutta mitä raskaampaa on työ, sitä hyödyllisempiä ovat sen tulokset, kun voitamme porvariston ja alistamme sen Neuvostovallan valvontaan. Tehtävämme ovat sellaisia, että niiden takia kannattaa uurastaa ja lähteä viimeiseen ja ratkaisevaan taisteluun porvaristoa vastaan, sillä näiden tehtävien suorittamisestahan riippuu maan sosialistisen uudistamisen menestys.

Neuvostovallan suunnittelemaa finanssialan perustehtäviä täytyy ryhtyä viipymättä toteuttamaan käytännössä, ja neuvottelu teidän kanssanne on apuna siinä, etteivät suunnittelemamme uudistukset jäisi pelkiksi julistuksiksi.

Meidän on saatava hinnalla millä hyvänsä aikaan pysyviä finanssiuudistuksia, mutta pitää muistaa, että jokainen radikaalinen reformimme tulee epäonnistumaan, elleimme menesty finanssipolitiikassa.

Kansankomissaarien Neuvoston nimessä kiinnitän huomionne niihin tehtäviin, jotka ovat selvinneet monilukuisissa neuvotteluissa, ja pyydän teitä kehittämään niitä yksityiskohtaisesti käytäntöön soveltamista varten. Nämä tehtävät ovat seuraavanlaisia:

FINANSSITALOUDEN KESKITYS

Meille on tarpeen finanssitalouden keskitys, on tarpeen voimiemme keskittäminen; ellemmme noudata käytännössä näitä periaatteita, niin emme voi toteuttaa niitä taloudellisia uudistuksia, joiden pohjalla kaikille kansalaisille turvataan jokapäiväinen leipä ja mahdollisuus kulttuuritarpeidensa tyydyttämiseen.

Kansanjoukot alkavat nykyisin jo käsittää keskityksen välttämättömyyden; vaikka tämä käänne tapahtuukin hitaasti, niin siitä sitten tuleekin syvällisempi ja laajempi; vaikka havaitaankin pyrkimystä epäkeskitykseen, niin se on siirtymäkauden sairautta, kasvun sairautta; se on aivan luonnollista, koska tsaristinen ja porvarillinen keskitys herätti kansanjoukoissa vihaa ja vastenmielisyyttä kaikkea keskusvaltaa kohtaan.

Pidän keskitystä työtätekevien joukkojen tietyn toimeentulon minimaalisen turvaamisen ehtona. Kannatan paikallisten neuvostoelinten mitä laajinta autonomiaa, mutta samalla olen sitä mieltä, että maamme tietoisien uudistamisen alalla tehtävän työmme tuloksellisuuden turvaamiseksi on välttämätöntä, että meillä on yhtenäinen, tiukasti määritelty finanssipolitiikka ja että määräykset täytetään ylhäältä alas asti.

Odotamme teiltä dekreettiä, jolla keskitetään maan finanssitalous.

TULO- JA OMAISUUSVEROTUS

Toisena edessämme olevana tehtävänä on progressiivisen tuloverotuksen sekä omaisuusverotuksen järjestäminen oikealla tavalla. Te tiedätte, että kaikki sosialistit vastustavat välillisiä veroja, sillä sosialistiselta näkökannalta katsoen ainoa oikea vero on progressiivinen tulovero ja omaisuusvero. Sanon peittelemättä, että tämän veron käyttäntöönottamisessa joudutaan kohtaamaan tavattomia vaikeuksia; omistavien luokkien vastarinta tulee olemaan epätoivonvimmaista.

Nykyisin porvaristo livahtaa lahjusten ja yhteyksiensä avulla syrjään verojen maksamisesta; meidän pitää sulkea siltä nuo takaportit. Me olemme suunnitelleet paljon tehtäväksi tällä alalla, maaperä kivijalkaa varten on raivattu,

mutta tämän rakennuksen varsinaista kivijalkaa ei ole vielä laskettu. Nyt on aika sitä varten koittamassa.

Tuloverokysymys on sellainen, ettei sen käytäntöönottamisessa riitä pelkät dekreetit, tarvitaan käytännöllisiä menetelmiä, kokemusta.

Arvelemme, että meidän pitää siirtyä kuukausittaisen tuloveron kantamiseen. Valtion rahastosta tulonsa saava väestöosa kasvaa; täytyy ryhtyä toimenpiteisiin, että näiltä henkilöiltä peritään tulovero pidättämällä se palkasta.

Tulovero pitää kantaa poikkeuksetta kaikista tuloista ja palkoista; tähän saakka käytännössä ollutta setelipainoa voidaan väliaikaisena toimenpiteenä puolustaa, mutta sen tilalle pitää ottaa progressiivinen tuloverotus ja omaisuusverotus hyvin usein toistuvien veronkantoajoin.

Pyytäisin teitä käsittelemään hyvin seikkaperäisesti tätä toimenpidettä; määrittelemään käytännöllisesti ja tarkasti suunnitelmat, joille voisimme mitä lyhimmän ajan kuluttua antaa dekreettien ja ohjesääntöjen muodon.

Pakkoverokysymystä kosketellessaan Lenin sanoo: En lainkaan vastusta yleensä pakkoveroa; proletariaatti ei voinut kukistaa porvaristoa ilman pakkoveroa; siirtymäkaudella se on oikea toimenpide, mutta siirtymäkausi on nyt päättynyt ja omistavien luokkien verotuksen on luovutettava paikkansa yhtenäiselle ja keskitetylle valtionverolle.

Epäilemätöntä on, että porvaristo yrittää kaikin voimin kiertää lakejamme ja käyttää halpamaista petosta. Me tulemme taistelemaan sitä vastaan murskataksemme lopullisesti porvariston rippeet.

TYÖVELVOLLISUUS

Finanssipolitiikkamme kolmantena tehtävänä on työvelvollisuuden käytäntöönottaminen ja omistavien luokkien rekisteröinti.

Nykyinen sota on lopullisesti hävittänyt vapaaseen kilpailuun pohjautuvan vanhan kapitalismin — se on luovuttanut paikkansa valtiokapitalismille, monopolistiselle kapitalismille. Lännen etumaiset maat: Englanti ja Saksa ovat siirtyneet sodan yhteydessä koko tuotantoa koskevaan tarkkaan tilinpitoon ja valvontaan, ne ovat ottaneet käytäntöön omistamattomien luokkien työvelvollisuuden jättäen porvaristolle suuren määrän takaportteja. Meidän pitää

käyttää hyväksemme näiden maiden kokemusta, mutta ensi sijassa meidän pitää ottaa käytäntöön työvelvollisuus, joka koskee sodasta rikastuneita omistavia luokkia eikä köyhiä, jotka muutenkin ovat kantaneet riittävästi uhreja sodan alttarille.

Päiväjärjestyksessä on työveron voimaansaattaminen, budjettikirjojen käytäntöönottaminen ennen kaikkea porvareita varten, jotta voitaisiin nähdä, minkä verran kukin heistä tekee työtä maan hyväksi. Valvonnan pitää olla paikallisten Neuvostojen käsissä. Köyhien suhteen tämä toimenpide on nykyisin aivan tarpeeton, sillä he joutuvat muutenkin tekemään riittävästi työtä — sitä paitsi ammattiliitot ryhtyvät kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin työn tuottavuuden kohottamiseksi ja työkurin aikaansaamiseksi.

Omistavan väestön täydellinen laskenta, lain säätäminen, jonka mukaan rikkailla täytyy olla työ-, vero- ja budjettikirja, se on tehtävä, joka meidän pitää ratkaista ensi tilassa. Tämä kysymys on käsiteltävä käytännöllisesti ja konkreettisesti. Tämä toimenpide tekee mahdolliseksi siirtää, kuten oikeudenmukaisuus vaatii, verotaakan rikkaiden kannettavaksi.

UUDET SETELIT

Tämän hetken neljäntenä tehtävänä on vanhojen setelien vaihtaminen uusiin. Rahat, paperit — kaikki se, mitä nykyisin nimitetään rahaksi — nuo yhteiskunnalliseen hyvinvointiin oikeuttavat todistukset vaikuttavat rappeuttavasti ja ovat vaarallisia siksi, että näitä paperirahoja säilyttävällä porvaristolla on edelleenkin taloudellinen valta.

Heikentääksemme tätä ilmiötä meidän on suoritettava nykyisten paperirahavarojen erittäin tarkka luettelointi voidaksemme vaihtaa täydellisesti kaikki vanhat rahat uusiin. Epäilemätöntä on, että tämän toimenpiteen toteuttamisen kuluissa me tulemme kohtaamaan valtavia taloudellisia ja poliittisia vaikeuksia; meillä on edessämme huolellinen valmistelutyö — on valmistettava uutta rahaa muutama miljardi, perustettava jokaiseen volostiin, suurkaupunkien jokaiseen kortteliin säästökassat, — mutta me emme pysähdy näiden vaikeuksien edessä. Me asetamme mahdollisimman lyhyen aikamäärän, jonka kuluessa jokaisen on tehtävä ilmoitus hallussaan olevasta rahamäärästä ja vaihdettava

se uuteen rahaan; jos summa ei ole suuri, niin hän saa ruplan ruplasta; jos se on määräsomma suurempi, niin hän saa vain osan. Tämä toimenpide kohtaa epäilemättä voimakasta vastarintaa ei vain porvariston, vaan myös maalaiskulakkien taholta, jotka ovat rikastuneet sodasta ja kaivaneet maahan tuhansilla paperirahoilla täytettyjä pulloja. Me joudumme rinta rinta vastaan luokkavihollisen kanssa. Taistelu tulee olemaan raskas, mutta kiitollinen. Keskuudessamme ei ole epäilyä siitä, että meidän on otettava harteillemme tämän taistelun koko taakka, sillä tämä taistelu on välttämätön ja kiertämätön. Tämän toimenpiteen toteuttamiseksi tarvitaan valtavaa valmistelutyötä: pitää valmistaa ilmoituskaava, pitää aloittaa propaganda paikkakunnilla, säätää vanhojen rahojen uusiin vaihtamisen aikamäärä j.n.e. Mutta me suoritamme sen. Se tulee olemaan viimeinen ratkaiseva taistelu porvaristoa vastaan ja se antaa meille mahdollisuuden maksaa ulkomaiselle pääomalle väliaikaista pakkoveroa — kunnes koittaa Lännen sosiaalisen vallankumouksen hetki — ja suorittaa maassamme välttämättömiä reformeja.

Lopuksi Lenin toivottaa Kansankomissaarien Neuvoston nimessä edustajakokoukselle tuloksellista työtä. (Myrskyiset suosionosoitukset keskeytivät monta kertaa Leninin puheen.)

*Sanomalehtiselostus julkaistu
toukokuun 19 pnä 1918
„Izvestija VTsIK” lehdessä
99. numerossa*

Julkaistaan Moskovassa v. 1918 ilmestyneen kirjan: „Selostus Alue-, Kuvernementti- ja Ujestineuvostojen finanssiosastojen edustajain ensimmäisen Yleisvenäläisen edustajakokouksen työstä” tekstin mukaan

**KIRJE KANSALLISTETTUIJEN TUOTANTOLAITOSTEN
EDUSTAJAIN KONFERENSSILLE ¹¹⁴
TOUKOKUUN 18 pnä 1918**

Kuultuani suurimpain metallinjalostustehtaiden konferenssin työläisedustajiston valitsevien tovereiden tiedotuksen ja ottaen huomioon konferenssin päätöslauselman voin sanoa, että Kansankomissaarien Neuvostossa tullaan mielestäni varmasti *hyväksymään* yksimielisesti viipymätön kansallistaminen, jos konferenssi ryhtyy kaikella tarmolla toimenpiteisiin töiden suunnitelmallisen ja joustavan organisaation ja työn tuottavuuden kohottamisen turvaamiseksi.

Sen vuoksi on toivottavaa, että konferenssi: 1) valitsee viipymättä Väliaikaisen neuvoston valmistelemaan tehtaiden yhdistämistä; 2) antaa Metallityöläisten ammattiliiton Keskuskomitealle oikeuden Korkeimman kansantalousneuvoston suostuksesta tehdä muutoksia tässä Väliaikaisessa neuvostossa, täydentää sen kokoonpanoa, jotta se voitaisiin muuttaa kaikkien kansallistettujen tehtaiden yhteisen liiton (tai yhtymän) *Hallinnoksi*; 3) hyväksyy tai päätöslauselmalla laillistaa tiukan työkurin aikaansaamiseksi brjanskilaisten ohjesääntöjen ¹¹⁵ tapaiset sisäisen järjestyksen säännöt; 4) esittää suurtuotannon specialistien, insinöörien ja organisaattorien keskuudesta ehdokkaita osallistumaan Hallinnon työhön tai antaa Korkeimman kansantalousneuvoston tehtäväksi etsiä ja nimittää niitä; 5) toivottavaa on, että parhaiten työskentelevien tehtaiden työläisiä tai kokeneimpia suurtuotannon johtajia lähetetään (Väliaikaisen neuvoston tai Metallityöläisten ammattiliiton Keskuskomitean toimesta) auttamaan huonommin työskenteleviä tehtaita tuotannon järjestämisessä oikealla tavalla; 6) järjestämällä kaikkien materiaalien tarkka luettelointi ja

valvonta työn tuottavuuden kohottamiseksi täytyy ja voidaan saada aikaan raaka-aineiden ja työn valtava säästyminen.

Arvelen, että konferenssin ja sen valitsemien elinten tarmokkaan työn tuloksena voidaan kansallistaminen viedä Kansankomissaarien Neuvostossa läpi *lähipäivinä*.

„Izvestija VTsIK” № 99,
toukokuun 19 päivä 1918

Julkaistaan „Izvestija VTsIK” lehdessä
tekstin mukaan

**PIETARIN TYÖLÄISILLE TARKOITETUN
SÄHKKEEN HAHMOTELMA
TOUKOKUUN 21 p:nä 1918 ¹¹⁶**

Neuvostovalta voidaan säilyttää, työtätekevien ja riistettyjen voitto tilanherroista ja kapitalisteista voidaan säilyttää ja varmistaa vain tietösten työläisten ankaran ja raudanlujan vallan ehdolla. Vain sellainen valta voi vetää puoleensa ja liittää ympärilleen kaikki työtätekevät, koko köyhälistön.

Työläistoverit! Muistakaa, että vallankumouksen tila on kriittillinen. Muistakaa, että vallankumouksen voitte pelastaa *vain te* eikä kukaan muu.

Kymmeniä tuhansia parhaimpia, tietoisia, sosialismille uskollisia työläisiä, jotka eivät antaudu lahjusten vastaanottamiseen eivätkä kavalluksiin, jotka pystyvät luomaan murtumattoman voiman kulakkeja, keinottelijoita, sotarosvoja, lahjusten ottajia ja desorganisaattoreita vastaan — heitä me nyt tarvitsemme.

Juuri heitä me nyt ehdottomasti ja pikaisesti tarvitsemme.

Ilman heitä nälänhätä, työttömyys ja vallankumouksen tuho ovat kiertämättömiä.

Työläisten voima ja pelastus on heidän järjestyneisyydessään. Sen tietävät kaikki. Nyt me tarvitsemme työläisten erikoislaatuista järjestäytymistä, työläisten raudanlujan vallan järjestämistä porvariston voittamiseksi. Työläistoverit! Vallankumouksen asia, vallankumouksen pelastaminen on teidän käsissänne.

Aika ei odota: tavattoman vaikean toukokuun jälkeen seuraavat vieläkin vaikeammat kesä- ja heinäkuu ja ehkä vielä osa elokuutakin.

NÄLÄNHÄDÄSTÄ

(KIRJE PIETARIN TYÖLÄISILLE)

Toverit! Hiljattain kävi luonani teidän edustajanne, puoluetoveri, Putilovin tehtaan työläinen. Tämä toveri kuvaili minulle yksityiskohtaisesti, miten äärettömän suuri nälänhätä raivoaa Pietarissa. Meille kaikille on tunnettua, että useissa teollisuuskubernementeissa on yhtä kireä elintarviketilanne ja että sielläkin nälänhätä kolkuttaa yhtä tuskallisena työläisten ja yleensä köyhälistön oveen.

Mutta rinnan sen kanssa rehoittaa vilja- ynnä muu elintarvikekeinottelu. Nälänhätä ei johdu siitä, etteikö Venäjällä olisi viljaa, vaan siitä, että porvaristo ja kaikki rikkaat ovat ryhtyneet viimeiseen, ratkaisevaan taisteluun työtätekevien herruutta, työläisten valtiota, Neuvostovaltaa vastaan kaikkein tärkeimmässä ja kipeimmässä kysymyksessä, viljakysymyksessä. Porvaristo ja kaikki rikkaat, siinä luvussa myös maalaispohatat, kulakit, rikkovat viljamonopolia ja jarruttavat viljan jakelua, jonka valtio on toimeenpannut huoltaakseen viljalla koko väestön ja ensi sijassa työläiset, työtätekevät ja puutteenalaiset. Porvaristo rikkoo kiinteitä hintoja, keinottelee viljalla, kiskoo viljapuudasta sata, kaksisataa ruplaa ja vieläpä enemmänkin, rikkoo viljamonopolia ja viljan oikeaa jakelua, jarruttaa sitä lahjuksilla ja kannattamalla ilkeämielisesti kaikkea sitä, mikä turmelee työläisten valtaa, joka pyrkii toteuttamaan sosialismin ensimmäisen, tärkeimmän peruseräkkeen: „ken ei työtä tee, ei hänen syömänkään pidä”.

„Ken ei työtä tee, ei hänen syömänkään pidä” — tämän käsittävät kaikki työtätekevät. Tämän hyväksyvät kaikki työläiset, kaikki köyhät, vieläpä keskivarakkaatkin talonpojat, kaikki ne, jotka ovat elämässään kärsineet puutetta,

kaikki, jotka ovat joskus eläneet ansiotuloillaan. Yhdeksän kymmenesosaa Venäjän väestöstä hyväksyy tämän totuuden. Tässä yksinkertaisessa, mitä yksinkertaisimmassa ja ilmeisimmässä totuudessa on sosialismin perusta, sen murtumaton voimanlähde, sen lopullisen voiton järkkymätön tae.

Mutta siinähan se kysymyksen olemus onkin, että eri asia on hyväksyä tämä totuus, vanhoa olevansa samaa mieltä sen suhteen, tunnustaa se sanoissa ja taas eri asia on osata soveltaa sitä käytäntöön. Kun sadattuhannet ja miljoonat ihmiset kärsivät nälkää (Pietarissa, ei-maanviljelyskuvernementeissa, Moskovassa) maassa, jossa rikkaat, kulakit ja keinottelijat ovat piilottaneet monia miljoonia puutia viljaa, maassa, joka nimittää itseään sosialistiseksi Neuvostotasavallaksi, niin silloin kaikilla valvutuneilla työläisillä ja talonpojilla on syytä harkita asiaa vakavasti ja syvällisesti.

„Ken ei työtä tee, ei hänen syömänkään pidä” — miten sitä on sovellettava käytäntöön? On päivänselvää, että sen soveltamiseksi käytäntöön on välttämätöntä ensinnäkin valtion viljamonopoli, s.o. kaiken yksityisen viljakaupan ehdoton kieltäminen, kaiken viljaylijäämän pakollinen luovuttaminen valtiolle kiinteillä hinnoilla, viljaylijäämien hallussapitämisen ja piilottamisen ehdoton kieltäminen, tehköönpä sitä kuka tahansa. Toiseksi, sitä varten on välttämätön kaikkien viljaylijäämien mitä tarkin luettelointi ja viljan moitteettoman hyvä kuljettaminen niiltä seuduilta, missä sitä on liikaa, niille seuduille, missä siitä on puute; on muodostettava myös viljan käyttö-, jalostus- sekä kylvösiemenvarastoja. Kolmanneksi, sitä varten on välttämätön viljan oikea, tasapuolinen jakelu työläisvaltion, proletarisen valtion valvonnan alaisena valtion kaikkien kansalaisten kesken antamatta mitään etuoikeuksia tai etuisuuksia rikkaille.

Ei tarvitse muuta kuin hiukankin syventyä ajattelemaan näitä nälänhädän voittamisen ehtoja, jotta päästäisiin selville siitä, miten äärettömän tylsäjärkisiä ovat anarkismin halveksitut suunsoittajat, jotka kieltävät valtiovallan (ja porvaristoon nähden säälimättömän ankaran, hajottajiin nähden säälimättömän kovakouraisen vallan) välttämättömyyden kapitalismista kommunismiin siirtymiseksi, työtä-tekevien vapauttamiseksi kaikkinaisesta sorrosta ja kaik-

kinaisesta riistosta. Juuri nyt, kun vallankumouksemme on ryhtynyt välittömästi, konkreettisesti, käytännöllisesti — ja siinä juuri on sen tavattoman suuri ansio — toteuttamaan sosialismin tehtäviä, juuri nyt ja nimenomaan juuri pääkysymyksessä, viljakysymyksessä, on tullut mitä selvimmin näkyviin, että tarvitaan raudanlujaa vallankumouksellista valtaa, proletariaatin diktaturia, elintarvikkeiden hankinnan, kuljetuksen ja jakelun järjestämistä joukkoimitassa, yleiskansallisessa mitassa ottamalla huomioon kymmenien ja satojen miljoonien ihmisten tarpeet sekä tekemällä vuodeksi, vieläpä moneksikin vuodeksi eteenpäin laskelmat viljan tuotantomahdollisuuksista ja tuotannon tuloksista (sillä sattuu katovuosia, ja viljasadon lisäämiseksi on suoritettava monien vuosien mittaan maanparannustöitä j.n.e.).

Romanov ja Kerenski jättivät työväenluokalle perinnöksi maan, jonka heidän rikollinen ja mitä rasittavin ryöstösoitansa oli saattanut äärimmäiseen rappiotilaan, maan, jonka venäläiset ja ulkolaiset imperialistit olivat rosvonneet putipuhtaaksi. Viljaa riittää kaikille vain siinä tapauksessa, että jokaisesta viljapuudasta pidetään tarkkaa tiliä ja jokainen viljanaula jaetaan ehdottoman tasapuolisesti. Koneiden ravintoa, se on polttoainetta, on niinkään kovin niukalti: rautatiet ja tehtaot pysähtyvät, työttömyys ja nälänhätä tuhoavat koko kansan, ellemme ponnista kaikkia voimiamme saadaksemme aikaan sen, että kulutus olisi mahdollisimman säästeliästä ja että jakelu tapahtuisi oikein. Katastrofi on edessämme, se on tullut jo hyvin, hyvin lähelle. Äärettömän vaikeata toukokuuta seuraavat vieläkin vaikeammat kesä-, heinä- ja elokuu.

Lain mukaan meillä on olemassa valtion viljamonopoli, mutta käytännössä porvaristo rikkoo sitä joka askeleella. Maalaispohatta, kulakki, kansan nylkijä, joka on vuosikymmeniä ryövännyt kotipaikkakuntaansa, pitää edullisempaa harjoittaa keinottelua ja viinan polttoa: sehän on niin kovin edullista hänen kukkarolleen, mutta nälänhädästä hän sensijaan syyttää Neuvostovaltaa. Aivan samoin menettelevät kulakin poliittiset puolustajat, kadetit, oikeisto-eserrät ja menshevikit, jotka julkisesti ja salaa „työskentelevät” viljamonopolia vastaan ja Neuvostovaltaa vastaan. Selkärangattomien puolue, se on vasemmisto-eserrät, on selkärangaton tässäkin suhteessa: se uskoo

porvariston omanvoitonpyyteisiä huutoja ja voivotuksia, se kirkuu viljamonopolia vastaan, se „protestoi” diktatuuria vastaan elintarvikealalla, se antaa porvariston säikytellä itseään, se pelkää kulakkia vastaan käytävää taistelua ja heittelee hysteerisesti sinne tänne neuvoen korottamaan kiinteitä hintoja, sallimaan yksityiskaupan ynnä muuta sen kaltaista.

Tuo selkärangattomien puolue ilmentää politiikassa jokseenkin sitä samaa, mitä tavataan elämässä silloin, kun kulakki usuttaa köyhälistöä Neuvostoja vastaan, lahjoo sitä antamalla esimerkiksi jollekin köyhälle talonpojalle viljapuudan ei kuudella, vaan kolmella ruplalla, jotta tämä turmeltunut köyhä talonpoika itsekkin „käyttäisi hyväksi” keinottelua, jotta hän itsekkin „hyötyisi” keinottelusta myymällä tuon viljapuudan 150 ruplalla ja alkaisi säättää Neuvostoja, jotka ovat kieltäneet yksityisen viljakaupan.

Ken kykenee ajattelemaan ja ken haluaa edes hiukankin ajatella asiaa, hän käsittää, mihin suuntaan taistelu tapahtuu:

Joko valveutuneet eturivin työläiset voittavat, liittävät ympärilleen suuret köyhälistöjoukot, pystyttävät raudanlujan järjestyksen, armottoman ankaran vallan, oikean proletariaatin diktatuurin ja pakottavat kulakin alistumaan sekä järjestävät samalla viljan ja polttoaineiden oikeudenmukaisen jakelun koko valtion mitassa;

— tahi porvaristo kulakkien avulla, selkärangattomien ja kaistapäisten (anarkistien ja vasemmistoeserrien) epäsuorasti tukien sitä, kukistaa Neuvostovallan ja nostaa valtaan venäläis-saksalaisen tai venäläis-japanilaisen Kornilovin, joka tuo kansalle 16-tuntisen työpäivän, kahdeksannesnaulan leipää viikossa, työläisjoukkojen ampumiset, kidutukset vankiloissa, niinkuin Suomessa ja Ukrainassa on tapahtunut.

Jompikumpi.

Keskitietä ei ole.

Tilanne maassa on kärjistynyt äärimmilleen.

Ken syventyy ajattelemaan poliittista elämää, hän ei voi olla näkemättä, että kadetit, oikeistoieserit ja menshevikit hierovat keskenään kauppaa siitä: venäläis-saksalainen vai venäläis-japanilainen Kornilov olisi „mieluisampi” ja kruunattu vai tasavaltalainen Kornilov voisi paremmin ja varmemmin tukahduttaa vallankumouksen.

Kaikkien valveutuneiden, kaikkien eturivin työläisten on jo aika päästä yksimielisyyteen. Heidän on jo aika havahduttaa ja käsittää, että vitkastelu voi joka hetki johtaa maan perikatoon ja vallankumouksen häviöön.

Puolinaiset toimenpiteet eivät auta. Valittelemisesta ei ole mitään hyötyä. Yritykset hankkia viljaa tai polttoaineita „vähittäistietä”, „itselleen”, s.o. „omalle” tehtaalle, „omalle” tuotantolaitokselle, vain lisäävät sekasortoa ja tekevät keinottelijoille helpommaksi harjoittaa omanvoitonpyyteisiä, likaisia ja hämäräperäisiä liikehommia.

Senpä vuoksi rohkenenkin kääntyä tällä kirjeellä teidän puoleenne, toverit Pietarin työläiset. Pietari ei ole koko Venäjä. Pietarin työläiset ovat vain pieni osa Venäjän työläisistä. Mutta he ovat eräs Venäjän työväenluokan ja kaikkien työtätekevien parhain, edistynein, valveutunein, vallankumouksellisin ja varmin osasto, joka on vähiten altis tyhjänpäiväisille korulauseille, selkärangattomalle epätoivolle ja porvariston pelotteluille. Ja kansojen elämän kriittisinä hetkinä on monta kertaa tapahtunut siten, että edistyneiden luokkien vähälukuisetkin etujoukot ovat vie-neet mukanaan kaikki, sytyttäneet joukoissa vallankumouksellisen innostuksen liekin ja tehneet historian suurimpia urotoita.

Meillä Putilovin tehtaalla oli neljäkymmentä tuhatta työläistä, — kertoi Pietarin työläisten edustaja minulle, — mutta suurin osa heistä oli „väliaikaisia” työläisiä, ei proletareja, vaan epäluotettavia, häilyviä ihmisiä. Nyt on jäljellä viisitoista tuhatta, mutta ne ovat taistelussa koeteltuja ja karaistuneita proletareja.

Juuri tällaisen vallankumouksen etujoukon — sekä Pietarissa että koko maassa — on annettava taistelukutsu, on *noustava joukkona*, on käsitettävä, että sen käsissä on maan pelastus, että siltä vaaditaan yhtä suurta sankaruutta kuin vuoden 1905 tammi- ja lokakuussa sekä vuoden 1917 helmi- ja lokakuussa, että on järjestettävä suuri „*ristiretki*” viljakeinottelijoita, kulakkeja, kansan nylkijöitä, desorganisaattoreita ja lahjusten ottajia vastaan, suuri „*ristiretki*” niitä vastaan, jotka rikkovat ankaraa valtiollista järjestystä viljan ja polttoaineen hankkimisessa, kuljettamisessa ja jakelussa väestöä ja koneita varten.

Vain eturivin työläisten joukkonousu voi pelastaa maan ja vallankumouksen. Tarvitaan kymmeniä tuhansia eturivin

työläisiä, karaistuneita proletaareja, niin valveutuneita, että he pystyvät selittämään asian köyhälistön miljoonaisille joukoille maan kaikilla äärillä ja asettumaan näiden miljoonien johtoon,— niin järkähtämättömiä, että he voivat säälimättä karkottaa luotaan ja ampua jokaisen, joka antaisi keinottelun „viekotella” itseään — sellaista satuu — ja muuttuisi kansan asian puolesta taistelevasta soturista ryöväriksi,— niin lujia ja vallankumouksen asialle antautuneita, että he voivat kestää järjestyneesti kaikki vaikeudet, joita liittyy tähän maan kaikille kulmille ulottuvaan *sotaretkeen*, jonka tarkoituksena on järjestyksen pysyttäminen, Neuvostovallan paikallisten elinten lujittaminen, jokaisen viljapuudan, jokaisen polttoainepuudan ottaminen tarkkaan valvontaan paikkakunnilla.

Tämä on vaikeampi tehtävä kuin esiintyä sankarillisesti muutamana päivänä poistumatta kotinurkilta, lähtemättä sotaretkelle ja rajoittuen intomieliseen kapinaan julmuri ja idiootti Romanovia tai houkkio ja kerskuri Kerenskiä vastaan. Valtakunnan mitassa suoritettavan pitkällisen ja sitkeän järjestelytyön sankaruus on paljon vaikeampaa, mutta sensijaan verrattomasti suurempaa kuin kapinasankaruus. Mutta työväenpuolueiden ja työväenluokan voima on aina ollut siinä, että se katsoo vaaraa rohkeasti, suoraan ja avoimesti silmiin, ettei se pelkää tunnustaa sitä ja punnitsee selväjärkisesti, minkälaiset ovat „oman” leirin ja minkälaiset „vieraan”, riistäjien leirin voimat. Vallankumous menee eteenpäin, kehittyy ja kasvaa. Kasvavat myös ratkaistavanamme olevat tehtävät. Taistelu laajenee ja syvenee. Viljan ja polttoaineiden oikeudenmukainen jakelu, niiden hankinnan tehostaminen, sitä kaikkea koskeva mitä tarkin tilinpito ja valvonta *työläisten taholta* ja koko valtakunnan mitassa,— nämä ovat todella ja ennen kaikkea sosialismin alkua. Nämä eivät enää ole „yleisvallankumouksellisia”, vaan nimenomaan *kommunistisia* tehtäviä, nimenomaan sellaisia tehtäviä, joita täyttäessään työtätekevien ja köyhälistön on käytävä ratkaiseva taistelu kapitalismia vastaan.

Tämän taistelun hyväksi kannattaa uhrata kaikki voimat: suuret ovat sen vaikeudet, mutta suuri on myös se asia, sorron ja riiston hävittäminen, jonka puolesta taistelemme.

Kun kansa näkee nälkää, kun työttömyys raivoaa entistä ankarampana, niin silloin kaikki ne, jotka piilottavat liike-

nevän viljapuudan, kaikki ne, jotka riistävät valtiolta vaikkapa puudan polttoainetta, ovat mitä pahimpia rikollisia.

Tällaisena aikana — ja aito kommunistiseen yhteiskuntaan nähden tämä pitää paikkansa aina — jok'ikinen puuta viljaa ja polttoainetta on todella pyhä asia, suurempi niitä pyhyiksiä, joilla papit petkuttavat hönttöjä luvaten maan päällä kärsitystä orjuudesta palkkioksi taivaan valtakunnan. Ja että tästä todella pyhästä asiasta voitaisiin poistaa kaikki papillisen „pyhyiden” rippeet, on *omaksuttava se käytännössä*, on saatava aikaan viljan *todella* oikeudenmukainen jakelu, on koottava kaikki, poikkeuksetta kaikki viljaylijäämät yleisvaltakunnallisiin varastoihin, on kerättävä *kautta koko maan* kaikki piilotetut tai kokoamatta jääneet viljaylijäämät, lujin työläiskourin on jännitettävä kaikki voimat polttoaineiden tuotannon lisäämiseksi ja mitä ankarimman säästäväisyyden ja järjestyksen noudattamiseksi niiden kuljetuksessa ja kulutuksessa.

Kaikkiin viljan ja polttoaineiden tuotantopaikkoihin, kaikkiin tärkeimpiin viljan ja polttoaineiden kuljetus- ja jakelupaikkoihin on tietoisten työläisten tehtävä joukko-„ristiretki” työtärmon kohottamiseksi, tämän tarmon kymmenkertaistamiseksi, Neuvostovallan paikallisten elinten auttamiseksi tilinpidon ja valvonnan järjestämisessä, keinoittelun, lahjustenoton ja epäjärjestyksen lopettamiseksi asevoimin. Tämä tehtävä ei ole uusi. Historia ei oikeastaan asetakaan uusia tehtäviä, se vain laajentaa vanhojen tehtävien mittasuhteita ja kantavuutta sitä mukaa kuin vallankumouksen kantovoima laajenee, kun sen vaikeudet kasvavat ja sitä mukaa kuin lisääntyy sen maailmanhistoriallisen tehtävän suuruus.

Lokakuun kumouksen — Neuvostokumouksen — suurimpia, häviämättömiä aikaansaannoksia oli se, että valveutunut työläinen, *tämä köyhälistön johtaja*, maaseudun työtätekevien joukkojen *johtaja*, *työn valtakunnan rakentaja* „lähti kansan keskuuteen”. Pietari ja muut proletariaatin keskuksat lähettivät maaseudulle tuhansia ja tuhansia parhaita työläisiään. Kaledineja ja Dutoveja vastaan taistelleiden soturien joukko-osastot ja elintarvikehankintaryhmät eivät ole uutuus. Kysymys on vain siitä, että katastrofin läheisyys ja tilanteen kärkevyys velvoittavat tekemään *kymmenen kertaa* enemmän kuin tähän saakka.

Tultuaan valveutuneeksi köyhälistön johtajaksi työläinen ei silti muuttunut pyhimykseksi. Hän johti kansaa eteenpäin, mutta samalla häneenkin tarttui pikkuporvarillisen sekasorron synnyttämiä tauteja. Mitä vähemmän oli parhaiten järjestyneistä, valveutuneimmista, kurinalaisimmista ja lujatahtoisista työläisistä kokoonpantuja osastoja, sitä useammin nämä osastot rappeutuivat, sitä useammin pääsivät menneisyyden pienomistukselliset valtoimet voimalle tulevaisuuden proletaarisesta kommunistisesta tietoisuudesta.

Aloitettuaan kommunistisen vallankumouksen työväenluokka ei voi yhdellä iskulla vapautua kaikista heikkouksista ja paheista, jotka se on perinyt tilanherrain ja kapitalistien yhteiskunnalta, riistäjäin ja kansan nylkijäin yhteiskunnalta, sellaiselta yhteiskunnalta, jossa rehoittaa harvoin likainen voittonhimo ja itsekäs rikastumishalu samaan aikaan kun monet elävät kurjuudessa. Mutta työväenluokka kykenee voittamaan — ja varmasti, kiertämättä voittaa lopultakin — vanhan maailman, sen paheet ja sen heikkoudet, jos vihollista vastaan lähetetään yhä uusia, yhä lukuisampia, yhä suuremman kokemuksen valistamia ja taisteluvaikeuksien yhä lujemmiksi terästämiä työläisten osastoja.

Näin, juuri näin on asianlaita nykyisin Venäjällä. Yksitellen ja hajanaisesti toimien nälänhätää ja työttömyyttä ei voida voittaa. Tarvitaan laajan maan kaikille äärille suuntautuvaa tietoisten työläisten joukko-„ristiretkä”. Kymmenen kertaa enemmän tarvitaan valveutuneen ja kommunistin asialle rajattomasti uskollisen proletariaatin *raudanlujia hankintaryhmiä*. Silloin me voitamme nälänhädän ja työttömyyden. Silloin me kohotamme vallankumouksen todella sosialismin kynnykselle. Silloin me pystymme käymään myös voitokasta puolustussotaa imperialistisia saalistajia vastaan.

22.V.1918.

N. Lenin

„Pravda” № 101,
toukokuun 24 pnä 1918

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

PUHE
TYÖKOMISSAARIEN EDUSTAJAKOKOUKSESSA ¹¹⁷
TOUKOKUUN 22 pnä 1918

Toverit! Sallikaa minun ennen kaikkea tervehtiä työkomissaarien edustajakokousta Kansankomissaarien Neuvoston nimessä. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Kansankomissaarien Neuvoston eilisessä istunnossa toveri Shljapnikov tiedotti, että edustajakokouksenne on yhtynyt työkuria ja työn tuottavuuden normeja käsittelevään ammattiliittojen päätöslauselmaan. Toverit, ajattelen, että hyväksymällä tämän päätöksen te olette toteuttaneet suuren toimenpiteen, joka ei koske ainoastaan työn tuottavuutta ja tuotanto-oloja, vaan on samalla tavattoman tärkeä periaatteellinen toimenpide nykytilanteen kannalta yleensä. Teillä on vakituiset eikä tilapäiset käytännölliset yhteydet laajoihin työläisjoukkoihin, ja te tiedätte, että vallankumouksemme elää nykyisin kehityksensä erästä vaikeinta ja kriittillisintä ajankohtaa.

Te tiedätte mainiosti, että vihollisemme, Lännen imperialistit väijyvät meitä, ja saattaa ehkä koittaa hetki, jolloin he lähettävät sotalaumansa meitä vastaan. Nykyisin on noihin ulkoisiin vihollisiin liittynyt toinen vaarallinen vihollinen, sisäinen vihollinen: rappio, kaaos ja sekasorto, joita edistää yleensä porvaristo ja varsinkin pikkuporvaristo sekä porvariston kaikenlaiset käskyläiset ja hännyskelijät. Te tiedätte, toverit, että sen tuskallisen sodan jälkeen, johon tsaristinen komento ja Kerenskin johtamat sovittelijat olivat meidät saattaneet, me saimme välittömäksi perinnöksi rappingin ja äärimmäisen sekasortoisuuden. Nyt on lähestymässä kriittisin hetki, kun nälänhätä ja työttömyys kolkuttavat yhä useampien työläisten oveen, kun

sadat ja tuhannet ihmiset kärsivät nälänhädästä, kun tilanetta on kärjistänyt se, että viljaa ei ole, vaikka sitä voisi olla, kun tiedämme, että sen säännöllinen jakelu riippuu sen säännöllisestä kuljetuksesta. Polttoaineen puute, sen jälkeen kun meiltä riistettiin rikas polttoainealue, rautateiden katastrofitila, josta voi seurata liikenteen pysähtyminen — sellainen on tilanne, joka luo vaikeuksia vallankumoukselle, sellainen on tilanne, joka täyttää riemulla kaikenlaisien ja kaikenväristen kornilovilaisten sydämet. Nykyisin he neuvottelevat joka päivä, ehkä joka tuntikin siitä, kuinka he voisivat käyttää Neuvostotasavallan ja proletarisen vallan vaikeuksia nostaakseen Kornilovin jälleen valtaistumelle. He kiistelevät siitä, mitä kansallisuutta tulee olemaan tuo uusi Kornilov, kaikesta huolimatta hänen on tietenkin oltava otollinen porvaristolle olkoonpa hän sitten kruunupäinen tai tasavaltalainen Kornilov. Nykyään työläiset jo tietävät, mistä on kysymys, ja sen perästä, mitä Venäjän vallankumous on Kornilovin jälkeen kokenut, se ei heitä vähääkään ihmetytä. Mutta työväen organisaation, työväen vallankumouksen voima on siinä, että ummistamatta silmiään näkemästä totuutta otetaan mitä tarkin selko asiointilasta.

Me olemme sanoneet, että näin laajalle levinnyt ja näin ennenkuulumattoman tuskallinen sota uhkaa tuhota täydellisesti koko eurooppalaisen kulttuurin. Ainoana pelastuksena voi olla vain se, että valta siirtyy työläisten käsiin raudanlujan järjestyksen luomista varten. Venäjän vallankumouksen kulun ja erikoisen historiallisen tilanteen ansiosta Venäjän proletariaatti on vuoden 1905 jälkeen päässyt tietyksi ajaksi kauas edelle proletariaatin muista kansainvälisistä armeijoista. Nykyisin me elämme sitä vaihetta, jolloin kaikissa Länsi-Euroopan maissa kypsyy vallankumous, jolloin selviää, että Saksan työläisarmeijoiden tilanne on täysin toivoton. Me tiedämme, että siellä, Lännessä, työtätekeviä vastassa ei ole Romanovin ja tyhjänpäiväisten kerskailijain laho järjestelmä, vaan kauttaaltaan järjestynyt porvaristo, joka nojaa nykyajan kulttuurin ja tekniikan kaikkiin saavutuksiin. Juuri sen vuoksi meidän oli niin helppo alkaa vallankumous ja vaikeampi jatkaa sitä, ja juuri siksi siellä, Lännessä, vallankumous on vaikeampi alkaa, mutta sen jatkaminen tulee olemaan helpompaa. Meidän vaikeutemme johtuvat siitä, että meidän on

saatava kaikki aikaan Venäjän proletariaatin ponnistuksilla ja säilytettävä asemamme, kunnes liittolaisemme, kaikkien maiden kansainvälinen proletariaatti riittävästi lujittuu. Päivästä toiseen tuntuu, että muuta ulospääsyä ei ole. Asemaamme vaikeuttaa vielä se, että reservien puuttuessa meillä on rappiotila rautateillä, liikenteessä ja elintarvikealalla. Tässä on kysymys asetettava kaikille ymmärrettävästi.

Toivon, että työkomissaarien edustajakokous, jolla on enemmän välitöntä kosketusta työläisiin kuin muilla, että tämä kokous on etappina ei ainoastaan niiden työolojen välittömässä parantamisessa, jotka meidän on otettava sosialismin perustaksi, vaan että tämä edustajakokous on etappina myös työläisten käsitysten selventämisessä nykyisen ajankohdan suhteen. Työväenluokan edessä on vaikea, mutta kiitollinen tehtävä, josta riippuu sosialismin kohtalon ratkaiseminen Venäjällä ja ehkä muissakin maissa. Juuri siksi työkuria koskeva päätöslauselma on niin tärkeä.

Nyt, kun valta on varmistettu työläisten käsiin, nyt asia kokonaisuudessaan riippuu proletaarisesta kurista ja proletaarisesta järjestyneisyydestä. Kysymys on proletariaatin kurista ja diktatuurista, raudanlujasta vallasta. Tämän vallan, joka saa osakseen köyhälistön mitä lämpimintä myötätuntoa ja mitä päättäväisintä kannatusta, täytyy olla raudanlujan, sillä voitettavanamme on ennenkuulumattomia vaikeuksia. Suuret työläisten joukot ovat vielä vanhan vaikutelmien alaisina ja toivovat, että me jotenkin vapaudumme siitä.

Mutta päivästä toiseen nuo harhakovat raukeavat, ja käy yhä ilmeisemmäksi, että maailmansota uhkaa saattaa nälänhätään ja rappioon kokonaisia maita, ellei työväenluokka järjestyneisyydellään voi estää tuota rappeutumista. Työväenluokan valveutuneen aineksen rinnalla, joka on suunnannut koko toimintansa siihen, että kaiken perustaksi tulisi uusi toverihenkinen kuri, tämän aineksen rinnalla näemme monimiljoonaiset joukot pienomistuksellista ja pikkuporvarillista ainesta, joka katselee kaikkea omien itsekkäiden etujensa kannalta. Meitä lähestyvää nälänhätää ja katastrofia vastaan ei voida taistella muuten kuin luomalla valveutuneiden työläisten ylläpitämä raudanluja järjestys — ilman sitä emme voi tehdä mitään. Venäjän alueen valtavasta laajuudesta johtuen me elämme

sellaisissa oloissa, jolloin maan toisella äärellä on paljon viljaa, mutta toisella ei ole mitään. Turhaa on luulla, ettei tule olemaan puolustusotaa, johon meidät voidaan pakottaa. Turhaa on luulla, että voimme huoltaa elintarvikkeilla kaupungit ja suuret teollisuuskeskukset ilman säännöllistä kuljetusta. Täytyy pitää tiliä jokaisesta viljapuudasta, ettei yksikään viljapuuta voisi hävitä. Mutta me tiedämme, ettei tätä tilinpitoa käytännössä toteuteta, vaan se jää vain päätökseksi. Käytännössä pienkeinottelijat vain turmelevat maalaisköyhälistöä uskotellessaan sille, että puute voidaan poistaa yksityiskaupan avulla. Näin ei kriisistä voida päästä. Venäjällä voi riittää viljaa ihmisten tarpeiksi ja ravintoa, s.o. polttoainetta teollisuuden tarpeiksi, jos kaikki se, mitä meillä on, jaetaan tarkasti kaikkien kansalaisten kesken niin, ettei kukaan voi saada ainoatakaan liikaa leipänaulaa, ettei ainoakaan polttoainenaula jää käyttämättä. Vain siten voidaan pelastaa maa nälänhädältä. Tämän kommunistisen jakelun opetuksen, että kaikesta pidettäisiin tiliä, että ihmisillä olisi leipää ja teollisuudella polttoainetta, tämän opetuksen olemme saaneet karvaasta kokemuksestamme emmekä kirjoista.

Laajat työväenjoukot eivät ehkä heti käsitä sitä, että olemme katastrofin partaalla. Tarvitaan työläisten ristiretkeä sekasortoa vastaan, viljan kätkemistä vastaan. Tarvitaan ristiretkeä sitä varten, että se työkuri, josta te teitte päätöksen ja josta te puhuitte tehtaiden puitteissa, saataisiin aikaan koko maassa, että mitä laajimmat joukot käsittäisivät, ettei muuta ulospääsyä ole. Valveutuneiden työläisten voima on vallankumouksemme historian aikana ollut aina siinä, että mitä karvainta vaarallista todellisuutta katsotaan rohkeasti suoraan silmiin, että ei luoda harhakuvitelmia, vaan otetaan tarkasti huomioon voimat. Me voimme luottaa vain valveutuneisiin työläisiin; muu joukko, porvaristo ja pikkuisännät, on meitä vastaan, he eivät luota uuteen järjestelmään, he pyrkivät käyttämään hyväkseen kansan hädän kärjistymisen kaikkia tapauksia. Esimerkkinä voi mainita sen, mitä näemme nyt Ukrainassa ja Suomessa: ennenkuulumattomia petomaisuuksia ja verilöylyjä, joita porvaristo ja sen kannattajat kadeteista eserreihin saakka panevat toimeen liittolaistensa avulla valtaamissaan kaupungeissa. Kaikki tuo osoittaa, mitä proletariaatilla on edessään, ellei se täytyä historiallista tehtävänsä. Me tie-

dämme, kuinka vähäinen on kehittyneiden ja valveutuneiden työläisten kerros Venäjällä. Me tiedämme myös, mitä kansan hätä merkitsee, tiedämme pääsevämme niin pitkälle, että laajat joukot käsittävät, että tilanteesta ei voida päästä puolinaisilla toimenpiteillä, vaan tarvitaan proletaarista kumousta. Me elämme sellaista aikaa, jolloin kokonaisia maita saatetaan taloudelliseen häviöön ja miljoonat ihmiset tuomitaan perikatoon ja heistä tehdään sotaorjia. Sellainen on se kumous, johon historia on pakottanut meidät ei joidenkin yksilöiden pahasta tahdosta, vaan siksi, että koko kapitalistinen järjestelmä huojuu ja halkeilee perustuksiaan myöten.

Toverit työkomissaarit, käyttäkää hyväksi kaikkia tilaisuuksia, joita teillä on minkä hyvänsä tehtaan työläisten kanssa, minkä hyvänsä työläisedustajiston kanssa, käyttäkää kaikkia mahdollisuuksia selittääksenne tätä tilannetta, jotta he käsittäisivät sen, että edessämme on joko tuho tahi itsekuri, järjestyminen ja puolustautumisen mahdollisuus ja että meitä odottaa kornilovilaisten — venäläisten, japanilaisten tai saksalaisten kornilovilaisten — palaaminen, jonka seurauksena on kahdeksannesnaula leipää viikossa, elleivät valveutuneet työläiset järjestä ja johda koko köyhälistön ristiretkeä kaaosta ja sekasortoa vastaan, jota pikkuporvaristo kaikkialla edistää ja joka meidän on voitettava. Kysymys on siitä, että valveutunut työläinen tuntisi olevansa paitsi isäntä omassa tehtaassaan myös koko maan edustaja, että hän tuntisi olevansa vastuussa. Valveutuneen työläisen pitää tietää, että hän on luokan edustaja. Hän on voitettava, jos hän asettuu porvaristoa ja keinottelijoita vastaan suuntautuvan liikkeen johtoon. Kun valveutunut työläinen käsittää, mikä on sosialistin perustehtävä, niin silloin me voitamme. Silloin me löydämme voimia ja pystymme taistelemaan. (M y r s k y i s i ä , k a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a .)

„Izvestija VTsIK” № 102,
toukokuun 23 pnä 1918
„Pravda” № 101,
toukokuun 24 pnä 1918

Julkaistaan „Pravda” lehden tekstistä,
joka on tarkastettu
„Izvestija VTsIK” lehden
tekstin mukaan

SOSIALISTISESTA YHTEISKUNTATIETEIDEN AKATEMIASTA

I

EHDOTUS

KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI ¹¹⁸

Kansankomissaarien Neuvosto, kannattaen täydellisesti ja tervehtien ajatusta, joka on otettu Sosialistisen Akatemian perustamista koskevan ehdotuksen pohjaksi, antaa Kansanvalistusasiain komissariaatin tehtäväksi kehittää tätä ehdotusta seuraavilla perustoilla:

- 1) — asettaa etusijalle marxilaissuuntainen kustannusyhdistys;
- 2) — vetää mukaan mahdollisimman suuri määrä ulkomaisia marxilaisia voimia;
- 3) — asettaa erääksi ensivuoroiseksi tehtäväksi useiden sosiaalisten tutkielmien kirjoittaminen;
- 4) — ryhtyä viipymättä toimenpiteisiin Venäjän opettajavoimien etsimiseksi, kokoamiseksi ja käyttämiseksi.

Kirjoitettu toukokuun 25 p:nä 1918

*Julkaistu ensi kerran v. 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

II

OHJEITA TOIMIKUNNALLE

Antaa Toimikunnan tehtäväksi:

- 1) käsitellä seikkaperäisesti Sosialistisen Yhteiskuntatieteiden Akatemian säännöt ja esittää ne Kansankomissaarien Neuvostolle ja sitten Toimeenpanevalle Keskuskomitealle;
- 2) ryhtyä heti vaihtamaan mielipiteitä tästä kysymyksestä samoin kuin kokoonpanoa koskevasta kysymyksestä ei-venäläisten ja ulkolaisten marxilaisten kanssa;
- 3) laatia ja käsitellä luettelo ehdokkaista, jotka ovat kelvollisia ja suostuvaisia olemaan perustajajäseninä ja myös opettajina, että tämä luettelo voitaisiin esittää KKN:lle ja TpKK:lle.

Kirjollettu kesäkuun 7 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran v. 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

TEESIT „PÄIVÄN” TILANTEESTA ¹¹⁹

1) Muutettava Sota-asiain komissariaatti Sota- ja elintarvikeasiain komissariaatiksi — t.s. keskitettävä $\frac{9}{10}$ Sota-asiain komissariaatin työstä armeijan tekemiseen kelvolliseksi viljanhankintakampanjaan ja tällaisen kampanjan käymiseen — kolmen kuukauden ajaksi: kesäkuu—elokuu.

2) Julistettava koko maa sotatilaan samaksi ajaksi.

3) Mobilisoitava armeija ja samalla valittava sen terveet joukko-osastot, kutsuttava vaikkapa eräillä alueilla armeijaan 19-vuotiaat järjestelmällisiä rynnäköjä varten, joiden tarkoituksena on viljan ja polttoaineiden valtaaminen, takaisinvaltaaminen, kokoaminen ja kuljettaminen.

4) Saatettava voimaan kuolemanrangaistus kurin rikkomisesta.

5) Pidettävä joukko-osastojen menestysten mittapuuna niiden saavutuksia viljanhankintatyössä ja viljaylijäämien kokoamisessa saatuja reaalisia tuloksia.

6) Sotaretken tehtäväksi tulee asettaa:

a) viljavarastojen kokoaminen väestön huoltamiseksi;

b) samoin — 3-kuukautisen elintarvikevaraston muodostamiseksi sodan varalle;

c) hiilivarastojen suojeleminen, kokoaminen ja hiilen louhinnan voimistaminen.

7) Toimivan (kulakkeja y.m. vastaan toimivan) armeijan osastoihin otettava $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ (jokaiseen osastoon) työläisiä nälkää kärsivistä kuvernementeista ja köyhiä talonpoikia samoista kuvernementeista.

8) Julkaistava kaksi ohjekirjelmää, jotka ovat velvoittavia jokaiselle osastolle:

a) aatteellispoliittinen, nälänhädän ja kulakkien voittamisen merkityksestä, proletariaatin diktatuurista työtätekevien valtana;

b) sotilaallisorganisaattorinen, osastojen sisäisestä järjestyksestä, kurista, jokaisen operaation valvonnasta ja kirjallisista valvonta-asiakirjoista j.n.e.

9) Otettava käytäntöön koko osaston yhteisvastuu, esimerkiksi jokaisen kymmenennen ampumisen uhka jokaisesta ryöstötapauksesta.

10) Mobilisoitava kaupungeissa *kaikki* rikkaiden kuljetusvälineet viljan kuljettamiseen; mobilisoitava kirjureiksi ja asiainhoitajiksi omistaviin luokkiin kuuluvia henkilöitä.

11) Jos oireet osastojen rappeutumisesta käyvät uhkaavan tiheiksi on „sairastuneet” osastot palautettava, s.o. vaihdettava, kuukauden kuluttua tilintekoa ja „hoitoa” varten niille paikkakunnille, joista ne on lähetetty.

12) Vietävä Kansankomissaarien Neuvostossa ja Toimeenpanelessa Keskuskomiteassa läpi päätös:

(a) todettava maan olevan *uhkaavassa tilanteessa* elintarvikehuollon alalla;

(b) sotatilasta;

(c) armeijan mobilisoimisesta *sotarehelle viljan hankkimiseksi* ja sen uudelleenjärjestelystä yllämainitulla tavalla;

(d) kaikissa ujesteissa ja volosteissa, joissa on runsaasti viljaa, laadittava heti *luettelot* rikkaista maanviljelijöistä (kulakeista), viljakauppiaista j.n.e. ja pantava heidät henkilökohtaisesti vastaamaan kaikkien viljaylijäämien kokoamisesta;

(e) jokaiseen sotilasosastoon on lähetettävä sellaista väkeä — edes yksi noin kymmentä henkeä kohti, — jolla on VKP:n ja vasemmistolaisten sosialistivallankumouksellisten puoluesuositus tai ammattiliittojen suositus.

13) Viljamonopolin toteuttamisen yhteydessä on välttämättä ryhdyttävä mitä päättäväisimpiin toimenpiteisiin maalaisköyhälistön auttamiseksi, vaatikoopaa se millaisia rahallisia uhrauksia tahansa, ja kulakeilta koottujen viljaylijäämien tietyn osan jakamiseksi maksutta tälle köyhälistölle samalla kun rangaistaan ankarasti niitä kulakkeja, jotka eivät luovuta viljaylijäämiään.

Kirjoitettu toukokuun 26 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran v. 1931
XVIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
kästkirjoituksen mukaan*

**PUHE KANSANTALOUSNEUVOSTOJEN
I EDUSTAJAKOKOUKSESSA ¹²⁰
TOUKOKUUN 26 pnä 1918**

Toverit, sallikaa minun ennen kaikkea tervehtiä Kansantalouseluostojen edustajakokousta Kansankomissaarien Neuvoston nimessä. (Suosionosoituksia.)

Toverit, Korkeimmalle kansantalouseluostolle on nyt langennut eräs vaikeimmista ja eräs kiitollisimmista tehtävistä. Epäilemätöntä on, että mitä pitemmälle tulevat ulottumaan Lokakuun vallankumouksen saavutukset, mitä syvemmäksi käy tämä vallankumouksen alulle panema mullistus, mitä lujempi perusta lasketaan sosialistisen vallankumouksen saavutuksille ja sosialistisen järjestelmän lujittamiselle, sitä suurempi, sitä tärkeämpi merkitys tulee olemaan kansantalouseluostoilla, sillä vain ne tulevat kaikkien muiden valtionlaitosten joukossa säilyttämään lujan asemansa, joka tulee sitä lujemmaksi, mitä lähemmäksi me pääsemme sosialistisen järjestelmän pystyttämistä, mitä vähemmän tullaan tarvitsemaan puhtaasti hallinnollista koneistoa, joka hoitaa varsinaisesti vain hallinta-asioita. Tämän koneiston kohtalona, sen jälkeen kun riistäjien vastarinta on lopullisesti nujerrettu, sen jälkeen kun työtätekevät ovat oppineet järjestämään sosialistisen tuotannon — tämän varsinaisessa, tarkassa, ahtaassa mielessä hallintakoneiston, vanhan valtion koneiston kohtalona on kuolema, mutta Korkeimman kansantalouseluoston tyyppinen koneisto on kasvava, kehittyvä ja lujittuva, käsittäen järjestyneen yhteiskunnan kaiken pääasiallisimman toiminnan.

Sen vuoksi, toverit, kun tarkastelen Korkeimman kansantalouseluostomme ja paikallisten neuvoštojen — joiden toimintaan se on kiinteässä ja erottamattomassa yhteydessä —

saamaa kokemusta, niin huolimatta siitä, että paljon on keskeneräistä, viimeistelemätöntä, järjestämätöntä, olen sitä mieltä, ettei meillä ole pienintäkään aihetta joihinkin pessimistisiin johtopäätöksiin. Sillä se tehtävä, jonka Korkein kansantalousneuvosto asettaa itselleen, ja se tehtävä, jonka kaikki alueneuvostot ja paikalliset neuvostot asettavat itselleen, on niin valtava, niin laajalle ulottuva, ettei ole kerrassaan mitään, mikä herättäisi arveluja sen suhteen, mitä me kaikki havaitsemme. Hyvin usein — meidän kannaltamme tietysti ehkä liiankin usein — ei kylläkään ole seurattu sananpartta „mittaa seitsemän kertaa, leikkaa kerran”. Talouden järjestämisessä sosialismin perustoille asia ei valitettavasti ole niin yksinkertainen kuin se on tuon sananparren mukaan.

Kaiken vallan — tällä kertaa ei yksinomaan poliittisen, pääasiallisesti ei poliittisen, vaan taloudellisen vallan, s. o. sellaisen vallan, joka koskee ihmisen jokapäiväisen elämän syvimpiä perustoja — siirryttyä uudelle luokalle ja lisäksi sellaiselle luokalle, joka ensi kerran ihmiskunnan historiassa vie mukanaan väestön suuren enemmistön, työtätekevien ja riistettyjen suuret joukot, meidän tehtävämme mutkistuvat.— Ilman muuta on ymmärrettävää, että kun kysymyksessä on mitä tärkeimmät ja mitä vaikeimmat organisaatiotehtävät, kun meidän täytyy järjestää aivan uudella tavalla satojen miljoonien ihmisten elämän syvimät perustat, on täysin ymmärrettävää, että tässä ei voida saada asiaa kuntoon niin helposti kuin se voidaan tehdä sananparren „mittaa seitsemän kertaa, leikkaa kerran” mukaan. Emme todellakaan voi suorittaa monilukuisia ennakkomittauksia ja sitten leikata ja varmistaa sitä, mikä on lopullisesti mitattu ja sovitettu. Meidän tulee rakentaa talousrakennustamme työn kulussa, kokeillen yksiä tai toisia laitoksia, seuraten niiden toimintaa käytännössä, tarkastaen niitä työtätekevien yhteisen kollektiivisen kokemuksen pohjalla ja, mikä on tärkeintä, työn tuloksista saadun kokemuksen pohjalla, meidän tulee rakentaa sitä varsinaisen työn kulussa ja lisäksi riistäjien käymän epätoivonvimmaisesta taistelusta ja raivokkaan vastarinnan oloissa näiden riistäjien tullessa sitä raivokkaimmiksi, mitä lähemmäksi pääsemme hetkeä, jolloin kiskaisemme lopullisesti pois kapitalistisen riiston viimeisetkin mädät hampaat. Ymmärrettävää on, ettei tällaisissa oloissa ole

pienintäkään syytä pessimismiin, vaikka se, että joudumme toisinaan jopa lyhyenkin ajan kuluessa korjailemaan mo-
neen kertaan kansantalouden eri alojen hallinnan muotoja, sääntöjä ja elimiä, antaa tietenkin porvaristolle ja parhaim-
pien tunteidensa puolesta loukkaantuneille herroille riistä-
jille runsaasti aihetta vihamielisiin hyökkäilyihin. Tietysti
sille, joka osallistuu aivan läheisesti ja aivan välittömästi
tähän työhön, toisinaan jopa kolminkertaiseenkin sääntöjen,
normien, hallintalakien korjailemiseen, sanokaamme esi-
merkiksi Vesiliikenteen Päähallinnolle se on tietysti usein
kaikkea muuta kuin hauskaa, ja tyydytys sen kaltaisesta
työstä ei voi olla suurta. Mutta jos unohtamme hetkeksi
dekreettien tavattoman useasti toistuvien korjaamisten
aiheuttaman välittömän vastenmielisyyden ja katsahdamme
vähän syvemmälle ja pitemmälle siihen jättimäiseen, maail-
manhistorialliseen työhön, jota Venäjän proletariaatti jou-
tuu suorittamaan toistaiseksi omin vaillinaisin voimin, niin
silloin käy heti ymmärrettäväksi, että jopa paljon useim-
minkin toistuvat erilaisten hallintosysteemien ja kurinalai-
suuden aikaansaamista tavoittelevien erilaisten sääntöjen
korjailemiset ja käytännössä kokeilemiset ovat kiertämättö-
miä, että tässä jättimäisessä työssä me emme milloinkaan
voisi havitella luovamme heti eikä ainoakaan tulevaisuuden
näköaloista kirjoittanut järkevä sosialisti ole edes ajatellut
sitä, että me voisimme jonkin etukäteen annetun ohjeen
mukaan luoda heti ja rakentaa kerralla uuden yhteiskunnan
organisaatiomuodot.

Kaikki se, mitä olemme tienneet ja minkä ovat meille tar-
kasti osoittaneet parhaimmat kapitalistisen yhteiskunnan
tuntijat, suurimmat nerot, jotka ovat nähneet ennakolta
tämän yhteiskunnan kehityksen, kaikki se on siinä, että
uudistumisen täytyy historiallisesti ehdottomasti tapahtua
tiettyä suurta uomaa, että historia on tuominnut tuotanto-
välineiden yksityisomistuksen, että siitä tulee loppu, että
riistäjät tullaan kiertämättä pakkoluovuttamaan. Tämä oli
todettu tieteellisellä tarkkuudella. Ja me tiesimme sen, kun
otimme käsiimme sosialismin lipun, kun julistimme itseemme
socialisteiksi, kun perustimme socialistisia puolueita, kun
uudistimme yhteiskuntaa. Me tiesimme sen, kun otimme
vallan ryhtyäksemme socialistiseen uudestijärjestelyyn,
mutta uudistamisen muotoja enempää kuin konkreettisen
uudestijärjestelyn kehitysvauhtiakaan me emme voineet

tietää. Vain kollektiivinen kokemus, vain miljoonien kokemus voi tässä suhteessa antaa ratkaisevia ohjeita nimenomaan siksi, että meidän asiassamme, sosialismin rakentamisen asiassa ei riitä niiden ylimpiin kerroksiin kuuluvien satojen ja satojen tuhansien kokemus, jotka ovat tehneet historiaa tähän asti sekä tilanherrain yhteiskunnassa että kapitalistisessa yhteiskunnassa. Me emme voi tehdä sillä tavalla juuri sen vuoksi, että nojaudumme yhteiseen kokemukseen, miljoonien työtätekevien kokemukseen.

Siksi me tiedämme, että organisaatiotyö, joka muodostaa Neuvostojen tärkeimmän, pohjimmaisen ja perustavaa laatua olevan tehtävän, vaatii välttämättä meiltä paljon kokeiluja, paljon toimenpiteitä, paljon korjailemista ja aiheuttaa paljon vaikeuksia, varsinkin sen suhteen, kuinka jokainen ihminen voidaan panna ansaitsemalleen paikalle, sillä siinä ei ole kokemusta, tässä meidän pitää jokainen sellainen toimenpide suunnitella itsemme, ja mitä pahempia ovat tällä tiellä tehdyt virheet, sitä lujemmaksi tulee varmuus siitä, että ammattiliittojen jokainen uusi jäsenmäärän lisäys, että jokainen uusi tuhat ja sata tuhatta, joka siirtyy tähän saakka perinnäistapojen ja tottumusten mukaan eläneiden työtätekevien ja riistettyjen leiristä neuvostoelinten rakentajain leiriin, on lisäävä niiden ihmisten lukua, joiden tulee turvata asian onnistuminen ja ohjata se oikeille raiteille.

Ottakaa esimerkiksi eräs toisarvoinen tehtävä, jonka kanssa Kansantalouseluosto, Korkein kansantalouseluosto joutuu erikoisen usein tekemisiin — porvarillisten spesialistien käyttämisen tehtävä. Kaikki me tiedämme, ainakin kaikki ne, jotka nojautuvat tieteeseen ja sosialismiin, tietävät, että tämä tehtävä on ratkaistavissa vain silloin, että se on ratkaistavissa vain sikäli, mikäli maailman kapitalismi on kehittänyt valtavissa mittoissa niitä työn aineellisia ja teknillisiä edellytyksiä, jotka perustuvat tieteeseen ja siksi myös tieteellisen sivistyksen saaneiden spesialistien valtavien kantajoukkojen kasvattamiseen. Me tiedämme, että ilman sitä ei sosialismia voi olla. Kun luemme niiden sosialistien teoksia, jotka ovat viimeisten 50 vuoden aikana seuranneet kapitalismin kehitystä ja tulleet yhä uudestaan johtopäätökseen sosialismin kiertämättömyydestä, niin huomaamme heidän kaikkien poikkeuksetta puhuneen siitä, että vain sosialismi vapauttaa tieteen sen porvarillisista kahleista, pääoman orjuutuksesta,

kapitalistisen, likaisen omanedun ajamisen orjamaisestä palvelemisesta. Vain sosialismi tekee mahdolliseksi laajentaa voimakkaasti tuotteiden yhteiskunnallista tuotantoa ja jakoa, alistaa ne tieteellisten näkökohtien mukaisesti palvelemaan oikealla tavalla sitä, että kaikkien työtätekevien elämä saataisiin mahdollisimman helpoksi ja että heille turvattaisiin mahdollisuus hyvinvointiin. Vain sosialismi voi saada sen aikaan. Ja me tiedämme, että sosialismi on tekevä sen. Tämän totuuden käsittämisessä onkin marxilaisuuden vaikeus ja sen voima.

Meidän täytyy saada se aikaan nojautumalla marxilaisuudelle vihamielisiin aineksiin, sillä mitä suuremmaksi pääoma tulee, sitä voimakkaammin se kehittää porvarillista sortoa ja painaa työläisiä. Kun valta on joutunut proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön käsiin, kun valta asettaa itselleen tehtäviä näiden joukkojen tukemana, niin meidän täytyy toteuttaa näitä sosialistisia uudistuksia porvarillisten spesialistien avulla, niiden spesialistien avulla, jotka ovat saaneet kasvatuksensa porvarillisessa yhteiskunnassa, jotka eivät ole nähneet muunlaisia oloja eivätkä voi kuvitellakaan muunlaisia yhteiskunnallisia oloja, ja sen vuoksi jopa sellaisissakin tapauksissa, jolloin nämä spesialistit ovat aivan vilpittömiä ja uskollisia asialleen, jopa sellaisissakin tapauksissa heillä on tuhansia porvarillisia ennakkoluuloja, he ovat tuhansin heille huomaamattomin langoin sidottuja kuolevaan, lahoavaan ja siksi raivokasta vastarintaa tekevään porvarilliseen yhteiskuntaan.

Tämän tehtävän toteuttamisen vaikeudet eivät saa olla meiltä kätöksä. Niiden sosialistien joukosta, jotka ovat tästä kirjoittaneet, en jaksa muistaa ketään huomattavaa sosialistia, joka olisi jossakin tuntemassani tulevaisuuden sosialistista yhteiskuntaa koskevassa sosialistisessa teoksessaan tai lausunnossaan viitannut siihen konkreettiseen käytännölliseen vaikeuteen, joka nousee vallan ottaneen työväenluokan eteen, kun se asettaa tehtäväkseen muuttaa kapitalismin aseesta sosialismin aseeksi kaiken sen kulttuurin, tietouden ja tekniikan runsauden, minkä kapitalismi on kasannut ja mikä historiallisesti on meille ehdottoman tarpeellinen. Yleisenä, abstraktisena vastakkain asetteluna se on helppoa, mutta taisteltaessa kapitalismia vastaan — joka ei kuole kerralla, vaan tekee sitä raivokkaampaa vastarintaa, mitä lähempänä on sen kuolema — tämän tehtävän

ratkaiseminen vaatii valtavaa työtä. Kun tällä alalla tehdään kokeita, kun me usein korjailemme osittaisia virheitä, niin se on kiertämätöntä, koska kansantalouden yhdellä tai toisella alalla spesialisteja ei onnistuta heti muuttamaan kapitalismin palvelijoista työtätekevien joukkojen palvelijoiksi, näiden neuvonantajiksi. Vaikka se ei onnistukaan meiltä kerralla, niin se ei voi aiheuttaa vähäisintäkään pessimismiä, sillä tehtävä, jonka me itsellemme asetamme, on vaikeudeltaan ja merkitykseltään maailmanhistoriallinen. Me emme ummista silmiämme näkemästä sitä, että me yksin — sosialistinen vallankumous yhdessä maassa, vaikka se ei olisi läheskään niin takapajuinen maa kuin Venäjä, vaikka me eläisimme helpommissa oloissa kuin mitä ovat olomme neljä vuotta jatkuneen ennenkuulumattoman tuskallisen, raskaan ja hävittävän sodan jälkeen — emme voi yhdessä maassa toteuttaa omin voimin täydellisesti sosialistista vallankumousta. Se, joka kääntyy pois Venäjällä tapahtuvasta sosialistisesta vallankumouksesta viitaten voimien ilmeiseen epäsuhtaisuuteen, se on jähmettyneen koteloihmisen kaltainen, joka ei näe nenäänsä pitemmälle ja on unohtanut sen, ettei historiassa ole ollut ainoatakaan vähänkään suurempaa kumousta, jossa ei olisi ollut useita voimien epäsuhtaisuuden tapauksia. Voimat kasvavat taistelun kulussa, vallankumouksen kehittyessä. Kun maa on lähtenyt mitä suurimpien uudistusten tielle, niin silloin tämän maan ja tässä maassa voittaneen työväenluokan puolueen ansiona on se, että niihin tehtäviin, jotka ennen oli asetettu abstraktisesti, teoreettisesti, me olemme käyneet käsiksi välittömästi ja käytännöllisesti. Tätä kokemusta ei tulla unohtamaan. Tätä kokemusta ei voida riistää pois työläisiltä, jotka nykyisin ovat yhtyneet ammattiliitoiksi ja paikallisiksi järjestöiksi ja ryhtyvät käytännöllisesti järjestämään tuotantoa yleiskansallisessa mitassa, tätä kokemusta ei voida riistää pois tapahtukoon mitä hyvänsä, olkoot Venäjän vallankumouksen ja sosialistisen maailmavallankumouksen vaiheet kuinka raskaita tahansa. Se on tullut historiaan sosialismin saavutuksena ja tämän kokemuksen pohjalla tuleva maailmavallankumous rakentaa oman sosialistisen rakennuksensa.

Mainitsen vielä eräästä ehkä kaikkein vaikeimmasta tehtävästä, jonka Korkein kansantalousneuvosto joutuu käytännöllisesti ratkaisemaan. Se on työkurin aikaansaamisen

tehtävä. Tästä tehtävästä puhuessamme täytyy muuten tunnustaa ja tyydytyksellä korostaa, että nimenomaan ammattiliitot, niiden suurimmat järjestöt — Metallityöläisten liiton keskuskomitea, Ammattiliittojen yleisvenäläinen neuvosto — korkeimmat ammattiliittojärjestöt, jotka yhdistävät miljoonia työtätekeviä, että ne ovat ensimmäisinä ryhtyneet itsenäisesti ratkaisemaan tätä tehtävää, ja tällä tehtävällä on maailmanhistoriallinen merkitys. Sen ymmärtämiseksi on ajatuksellisesti jätettävä sivuun ne osittaiset ja pienet epäonnistumiset, ne tavattomat vaikeudet, jotka erikseen otettuina näyttävät voittamattomilta. Pitää kohotautua korkeammalle ja silmäillä yhteiskunnallisten talousmuotojen historiallista vaihtumista. Vain tältä näkökannalta katsoen käy selväksi, kuinka jättiläismäisen tehtävän olemme itsellemme ottaneet ja kuinka suuri merkitys on sillä, että tällä kertaa yhteiskunnan etumaiset edustajat, työtätekevät ja riistetyt joukot tekevät aloitteen ja ottavat täyttääkseen sen tehtävän, joka tähän asti Venäjällä, vuoteen 1861 asti maaorjuudellisella Venäjällä, on ollut kokonaisuudessaan pienen tilanherraryhmän käsissä, joka katsoi sen omaksi asiakseen. Yleisvaltakunnallisten yhdisteiden ja kurin luominen oli silloin tilanherrain asiana.

Me tiedämme, miten maaorjuuttajatilanherrat loivat tuon kurin. Kansan enemmistölle se oli sortoa, häväistystä ja ennenkuulumatonta pakkotyökärsimystä. Palauttakaapa mieleenne koko tuo maaorjuudesta porvarilliseen talouteen siirtyminen, se, mitä olette nähneet, vaikkakaan suurin osa teistä ei ole voinut sitä nähdä, ja se, mitä olette saaneet tietää vanhemmilta sukupolvilta — tuo vuoden 1861 jälkeen tapahtunut siirtyminen uuteen porvarilliseen talouteen, siirtyminen vanhasta maaorjuudellisesta keppikurista, ihmistä kohtaan harjoitettuun mitä mielettömimpään, julkeimpaan ja karkeimpaan pilkantekoon ja väkivaltaan perustuvasta kurista porvarilliseen kuriin, nälkään perustuvaan kuriin, niin sanottuun vapaaseen palkkautumiseen, joka tosiasiallisesti oli kapitalistisen orjuuden kuria, tuo siirtyminen näytti historiallisesti olevan helppoa, koska ihmiskunta siirtyi toiselta riistäjältä toiselle, koska toinen kansan työn ryöstäjäin ja riistäjäin vähemmistö luovutti paikkansa toiselle samoin kansan työn ryöstäjien ja riistäjäin vähemmistölle, koska tilanherrat luovuttivat paikkansa kapitalisteille, toinen vähemmistö luovutti paikkansa toi-

selle vähemmistölle samalla kun työtätekevien ja riistettyjen luokkien laajoja joukkoja pidettiin sorronalaisuudessa. Ja tämäkin yhden riistokurin vaihtaminen toiseen riistokuriin vaati vuosien ellei kymmenienkin vuosien ponnistuksia, vaati vuosia ellei kymmeniä vuosia jatkunutta siirtymäkautta, jolloin entiset maaorjuuttajatilanherrat aivan vilpittömästi luulivat, että kaikki tuhoutuu, että taloutta ei voida hoitaa ilman maaorjuutta, jolloin uusi kapitalisti-isäntä kohtasi joka askeleella käytännöllisiä vaikeuksia ja tuskaili taloutensa kanssa, jolloin tämän siirtymisen vaikeuden todellisena tuntomerkkinä, eräänä aineellisena todistuksena oli se, että kun Venäjälle tuotiin silloin ulkomaisia koneita, jotta näitä parhaita koneita saataisiin käyttää työssä, niin osoittautuikin, ettei ole väkeä, joka osaisi niitä käyttää, eikä myös työn johtajia. Ja Venäjän kaikilla puolilla voitiin silloin havaita, että mitä parhaimmat koneet lojuivat käyttämättöminä — niin vaikeaa oli siirtyä vanhasta maaorjuudellisesta kurista uuteen porvarilliseen kapitalistiseen kuriin.

Te käsitätte asian näin, toverit, jos ette anna niiden ihmisten, niiden luokkien, niiden porvarien, niiden porvariston kätyrien johtaa itseänne harhaan, joiden yksinomaisena tehtävänä on paniikin kylväminen, masentuneisuuden levittäminen, pohjattoman masentuneisuuden herättäminen kaikkea työtä kohtaan ja tuon työn kuvaileminen toivottomaksi ja jotka osoittavat sormellaan jokaista erillistä kurittomuus- ja rappeutumistapausta ja viittaavat sen vuoksi vallankumoukselle kintaalla, ikään kuin maailmassa, ikään kuin historiassa olisi ollut edes yksi todella suuri vallankumous ilman rappeutumista, ilman kurittomuutta, ilman tuskallista kokeilemistä silloin, kun joukot luovat uutta kuria. Me emme saa unohtaa, että olemme ensi kertaa tulleet historian sellaiseen ennakkokohtaan, jolloin miljoonat työtätekevät ja riistetyt luovat käytännössä uutta kuria, työkuria, toverillisen yhteyden kuria, neuvostokuria. Nopeaan menestykseen emme tässä pyri emmekä sitä odota. Me tiedämme, että tämä työ vaatii kokonaisen historiallisen aikakauden. Olemme alkaneet sen historiallisen aikakauden, jolloin maassa, joka on vielä porvarillinen, me murskaamme kapitalistisen yhteiskunnan kurin, murskaamme ja olemme ylpeitä siitä, että kaikki valveutuneet työläiset ja koko työtätekevä talonpoikaisto auttavat kaikin voimin

meitä tässä murskaamisessa, ja jolloin joukot pakottomasti, omasta aloitteestaan oppivat yhä paremmin ymmärtämään sen, että heidän on vaihdettava tuo työtätekevien riistoon ja orjuutukseen perustuva kuri oman elämäkokemuksensa eikä ylhäältä tulleen käskyn sanelemana, vaihdettava se yhteistyön uuteen kuriin, koko Venäjän — maan, jossa asuu kymmen- ja satamiljoonainen väestö — yhtyneiden ja järjestyneiden työläisten ja työtätekevien talonpoikain kuriin. Tämä tehtävä on erittäin vaikea, mutta se on myös kiitollinen tehtävä, sillä vasta sitten, kun olemme ratkaisseet sen käytännöllisesti, vasta sitten tulee isketyksi viimeinen naula haudattavamme olevan kapitalistisen yhteiskunnan ruumisarkkuun. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

*Sanomalehtiselostus
julkaistu toukokuun 28 p:nä 1918
„Izvestija VTsIK” lehden
106. numerossa*

*Julkaistaan Moskovassa v. 1918
ilmestyneen kirjan
„Kansantalousneuvostojen
I Yleisvenäläisen edustajakokouksen
aineistoja. Pikakirjoituspöytäkirja”
tekstin mukaan*

VETOOMUS RAUTATIELÄISILLE, VESILIIKENNE- JA METALLITYÖLÄISILLE ¹²¹

Kuultuaan rautatieläisten järjestöjen ja vesiliikennetyöläisten järjestöjen edustajia, metallitehtaiden työläisten ja rautatietyöläisten ammattiliiton edustajia,

— kuultuaan näiden toverien ehdotukset, että heidän järjestöilleen — Rautateiden elintarvikehallinnolle, Vesiliikennelaitoksen elintarvikehallinnolle y.m. — annettaisiin lupa suorittaa itsenäisiä hankintoja,

Kansankomissaarien Neuvosto kiinnittää vakavasti kaikkien järjestyneiden, tietoisten ja ajattelevien työläisten ja työtätekevien talonpoikain huomiota tällaisten ehdotusten silmiinpistäväään järjettömyyteen. Jokaiselle on selvää, että sallimalla rautateiden, vesiliikennelaitoksen, metalliteollisuuden, kumiteollisuuden y.m. elintarvikehallintojen suorittaa erillisiä, itsenäisiä hankintoja me saattaisimme täydellisesti sekasortoon elintarvikeasiat, murtaisimme työläisten ja köyhimpien talonpoikain koko valtio-organisaation, raivaisimme täydellisesti tien kulakkien ja Skoropadskien voitolle.

Kaikkien työläisten ja nälkää näkevien talonpoikien on käsitettävä, että nälänhätä, epäjärjestys, keinottelijat ja kulakit voidaan voittaa vain yhteisillä ponnistuksilla, järjestämällä satoja ja tuhansia parhaita työläisiä yhteisiin elintarvikehankintaryhmiin, vain siten, että työläisten yhdistetyt, yhteenliitetyt, yhteiset joukkovoimat nostetaan taisteluun järjestyksen aikaansaamiseksi, taisteluun viljan hankkimiseksi.

Järjetöntä olisi luottaa niihin, jotka pyytävät rautateiden tai vesiliikennelaitoksen elintarvikehallinnolle lupaa suorittaa itsenäisiä hankintoja, ajattelematta sitä, että

ei-maanviljelyskuvernementtien *jokaisessa ujestissa* on *kymmeniä* ja satoja *tuhansia* nälkää näkeviä talonpoikia, jotka kokonaisuin kuukausiin eivät saa lainkaan viljaa.

Eikö se olisi sekasortoisuutta, jos jokaisen ujestin talonpojille annettaisiin oikeus suorittaa erillisiä hankintoja? Olisiko oikeudenmukaista antaa Rautateiden elintarvikehallinnolle, niinkuin se sitä haluaa, 60 miljoonaa itsenäisiä hankintoja varten ja olla antamatta kymmentä miljoonaa jokaiselle nälkää kärsivälle ujestille, olla antamatta sille oikeutta itsenäisiin hankintoihin?

Jokaisen rautatien konepajan, jokaisen tuhannen toimihenkilön tai vesiliikennetyöläisen tai tehdastyöläisen on järjestettävä parhaimmista ja luotettavimmista ihmisistä hankintaryhmä, jotta yhteisin ponnistuksin voitaisiin pelastua nälänhädästä, jonka voittaminen on koko työväestön ja talonpoikaiston yhteinen asia.

Erilliset ja itsenäiset hankinnat merkitsevät koko elintarvikeasian turmioon saattamista, vallankumouksen turmioon saattamista, sekasortoa ja hajaannusta.

Pelastus on vain siinä, että jokainen tuhat toimihenkilöä ja työläistä antaa parhaimmat ja luotettavimmat ihmiset hankintaryhmiin *työläisten yhteisten* taisteluvoimien muodostamiseksi, joita tarvitaan järjestyksen aikaansaamiseksi, valvontatyön voimistamiseksi, kaikkien viljaylijäämien kokoamiseksi ja täydellisen voiton saavuttamiseksi keinottelijoista.

Kirjoitettu toukokuun 29 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran v. 1931
XVIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsitkirjoituksen mukaan*

**J. V. STALININ NIMITTÄMINEN
ELINTARVIKEASIAIN JOHTAJAKSI
ETELÄ-VENÄJÄLLE**

Toukokuun 31 pnä 1918

MAÄRÄYS

Kansankomissaarien Neuvosto nimittää Kansankomissaarien Neuvoston jäsenen, kansankomissaari Josef Vissariovitsh Stalinin erikoisvaltuudet omaavaksi elintarvikeasiain yleisjohtajaksi etelä-Venäjäälle. Paikalliset ja alueiden kansankomissaarien neuvostot, edustajain neuvostot, valankumouskomiteat, hankintaryhmien esikunnat ja päälliköt, rautatielaitoksen virastot ja asemapäälliköt, kauppa-, joki- ja merilaivaston virastot, posti- ja lennätinlaitoksen virastot, elintarvikealan virastot, kaikki komissaarit ja valtuutetut velvoitetaan täyttämään tov. Stalinin määräykset.

Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtaja

V. Uljanov (Lenin)

*Julkaistu ensi kerran v. 1931
XVIII Lenin-koelmassa*

*Julkaistaan V. I. Leninin allekirjoittaman
alkuperäiskappaleen mukaan*

**YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN
KESKUSKOMITEAN, MOSKOVAN
TYÖLÄISTEN, TALONPOIKIEN JA
PUNA-ARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN
NEUVOSTON JA AMMATILIIITTOJEN
YHTEINEN ISTUNTO ¹²²**

KESÄKUUN 4 p:nä 1918

*Sanomalehtiselostukset
julkaistu kesäkuun 5 p:nä 1918
„Pravda” lehden 111. numerossa
ja „Izvestija VTsIK” lehden
113. numerossa*

*Julkaistaan Moskovassa v. 1920
ilmestyneen kirjan
„Yleisvenäläisen TpKK:n 4. kokoonpanon
istuntojen pöytäkirjat. Pikakirjoitus-
pöytäkirja” tekstistä, joka on tarkastettu
vertailemalla sitä pikakirjoituspöytäkirjaan
ja kirjaseen: N. Lenin. „Taistelu viljasta”,
Moskova, 1918*

I

SELOSTUS TAISTELUSTA NÄLÄNHÄTÄÄ VASTAAN
KESÄKUUN 4 p:nä 1918

Toverit! Aiheena, josta minun tulee tänään puhua, on se mitä pahin kriisi, joka on vallannut kaikki nykyajan maat ja painaa tällä hetkellä voimakkaimmin nähtävästi Venäjää, jossa se ainakin tuntuu paljon raskaampana kuin muissa maissa. Ja tästä kriisistä, nälänhädästä, johon olemme joutuneet, minun pitää puhua sitä tehtävää silmälläpitäen, joka on noussut etemme yleisen tilanteen yhteydessä. Ja kun kysymyksessä on yleinen tilanne, niin siinä ei tietenkään voida rajoittua yksistään Venäjään, varsinkin kun nykyajan kapitalistisen sivilisaation kaikki maat on nykyisin sidottu toisiinsa rasittavammin ja tuskalisemmin kuin ennen.

Sota, jättiläissaalistajien kahden ryhmän välinen imperialistinen sota on aiheuttanut kaikkialla, niin sotivissa kuin puolueettomissakin maissa, tuotantovoimien täydellisen ehtymisen. Rappiotila ja kurjistuminen on mennyt niin pitkälle, että edistyneimmissä ja sivistyneimmissä kulttuuri-maissa, joissa kymmeneen ja jopa satoihinkin vuosiin ei ole nähty nälkää, sota on saanut aikaan nälänhädän tämän sanan varsinaisessa ja kirjaimellisessa merkityksessä. Tosin kyllä edistyneimmissä maissa, varsinkin niissä, joissa suurkapitalismi on jo kauan sitten totuttanut väestön hoitamaan mahdollisimman järjestyneesti taloutta, näissä edistyneissä maissa nälänhätä on onnistuttu säännöstelemään oikein, lykkäämään pitemmälle, tekemään se vähemmän kärkeväksi, mutta nälkää, todellista nälkää näkevät jo pitkän aikaa esimerkiksi Saksa ja Itävalta, hävinneistä ja orjuutetuista maista puhumattakaan. Tuskin voimme nykyisin löytää ainoatakaan sanomalehden

numeroa, ettemme havaitsisi siinä monista edistyneistä kulttuurimaista, eikä vain sotivista, vaan myös Sveitsin ja eräiden Skandinavian maiden kaltaisista puolueettomista maista saatuja lukuisia tiedotuksia nälänhädästä ja kauheista onnettomuuksista, joita ihmiskunta on joutunut sodan vuoksi kärsimään.

Toverit, niille, jotka ovat seuranneet eurooppalaisen yhteiskunnan kehitystä, on ollut jo kauan sitten selvää, että kapitalismi ei voi lopettaa elämäntaivaltaan rauhallisesti, että se johtaa joko laajojen joukkojen välittömään kapinaan pääoman iestä vastaan tahi se johtaa samaan tulokseen paljon raskaampaa, tuskallisempaa ja verisempää sodan tietä.

Jo monia vuosia ennen sotaa kaikkien maiden sosialistit tähdensivät ja virallisesti ilmoittivat kongresseissaan, että edistyneiden maiden välinen sota tulee olemaan ei ainoastaan mitä suurin rikos, että tuo sota siirtomaiden jakamisesta, kapitalistien saaliin jaosta tulee olemaan ei ainoastaan täydellistä erkanemista uusimman sivilisaation ja kulttuurin saavutuksista, vaan se saattaa myös johtaa ja se johtaakin kiertämättä ihmisyhteiskunnan olemassaolon edellytysten murtumiseen. Sillä ensimmäisen kerran historiassa konetekniikan valtavia saavutuksia käytetään tällaisissa mittoissa, näin hävittävästi ja näin voimaperäisesti miljoonien ihmisten joukkotuhoamiseen. Kun kaikki tuotantovoimat käytetään tällä tavalla sodan palvelukseen niin näemme, että toteutuu kaikkein katkerin ennustus ja että villiintyminen, nälänhätä ja kaikkien tuotantovoimien täydellinen luhistuminen leviää yhä useampiin maihin.

Tämän yhteydessä muistuu mieleeni, kuinka oikeassa oli eräs tieteellisen sosialismin suurista perustanlaskijoista, Engels, kun hän vuonna 1887 kirjoitti, että Euroopan sota ei johda ainoastaan siihen, että kruunuja, kuten hän sanoi, suistuu tusinoittain kruunattujen päästä ja että ei ole enää näiden kruunujen nostajia, vaan että se sota tuo mukanaan myös koko Euroopan ennenkuulumattoman raakalaistumisen, villiintymisen ja takapajuisuuden, mutta samalla se sota tuo mukanaan joko työväenluokan vallan tai sellaisten olosuhteiden muodostumisen, jotka tekevät tämän vallan välttämättömäksi ¹²³. Marxilaisuuden perustanlaskija puhui tässä kaksinkertaisella varovaisuudella, sillä hän näki selvästi, että jos historia lähtee kulkemaan tätä tietä, niin se

johtaa kapitalismin romahdukseen, sosialismin laajentumiseen, niin sitä tuskallisempaa ja vaikeampaa siirtymistä, kärkevämpää hätää ja jyrkempää kriisiä, joka horjuttaa kaikkia tuotantovoimia, ei voida kuvitellakaan.

Ja nykyään me näemme havainnollisesti, mitä merkitsevät jo neljättä vuotta jatkuvan kansojen imperialistisen teurastuksen seuraukset, kun kaikissa, jopa edistyneimmissäkin maissa tuntuu, että sota on ajautunut umpikujaan, että kapitalismin perustalla siitä ei ole ulospääsyä, että se johtaa tuskalliseen rappeutumiseen. Ja kun me, toverit, kun Venäjän vallankumous — jonka aiheuttajana eivät ole lainkaan Venäjän proletariaatin erikoiset ansiot, vaan historiallisten tapahtumien yleinen kulku, niiden tapahtumien, jotka historian tahdosta ovat asettaneet tämän proletariaatin väliaikaisesti ensimmäiselle paikalle ja siitä on tullut toistaiseksi maailmanvallankumouksen etujoukko, — kun me joudumme kokemaan meitä yhä raskaammin painavan nälänhädän tuskia erikoisen ahdistavina ja kipeinä, niin meidän on selvästi käsitettävä, että nämä onnettomuudet ovat ennen kaikkea ja pääasiallisesti perintöä tästä kirotusta imperialistisesta teurastuksesta, joka on johtanut kaikissa maissa ennenkuulumattomiin onnettomuuksiin, joita näissä maissa vain toistaiseksi vielä salataan joukoilta eikä saateta kansojen valtaenemmistön tietoon.

Toistaiseksi jatkuu sotilaallinen sorto, toistaiseksi jatkuu vielä sota, toistaiseksi sotaan liittyy vielä toisaalta toiveita voitosta ja mahdollisuudesta päästä tuosta kriisistä toisen imperialistisen ryhmän voiton avulla ja toisaalta taas ankara sotasensuuri ja koko kansan sotainto, ja vain se peittääkin useimpien maiden väestöjoukoilta sen, minkälaiseen kuiluun ne ovat vajoamassa, minkälaiseen kuiluun ne ovat jo puolittain vajonneet. Ja nykyisin me joudumme tämän erittäin kärkevästi tuntemaan, sillä Venäjää paitsi ei missään muualla ole sellaista huutavaa ristiriitaa niiden tehtävien valtavuuden välillä, jotka on ottanut ratkaistavakseen kapinaan noussut proletariaatti, joka on käsittänyt, että sotaa, koko maailman mahtavimpain imperialististen jättiläisten maailmansotaa ei voida voittaa ilman mitä mahtavinta ja samoin koko maailman käsittävää proletaaria vallankumousta.

Ja kun meidän on pitänyt tapausten kulun vuoksi ottaa tässä vallankumouksessa eräs huomattavin paikka ja jäädä

pitkäksi aikaa, ainakin lokakuusta 1917 alkaen, eristetyksi osastoksi, jonka avuksi muut kansainvälisen sosialismin osastot eivät voi tapausten kulun vuoksi saapua riittävän nopeasti — me joudumme nyt elämään kymmenen kertaa vaikeammassa tilanteessa. Tehtyämme kaiken mitä välittömästi kapinaan noussut proletariaatti ja sitä tukeva talonpoikaisköyhälistö voivat tehdä päävihollisensa kukistamiseksi ja sosialistisen vallankumouksen suojelemiseksi me samalla havaitsemme, että Venäjää ympäröivät imperialistiset rosvovaltiot ja sodan jättämä perintö ahdistavat meitä joka askeleella yhä voimakkaammin. Nuo sodan seuraukset eivät ole tulleet vielä täydellisesti esiin. Edessämme on nyt, vuoden 1918 kesällä, vallankumouksemme ehkä eräs kaikkein vaikein, kaikkein raskain ja kaikkein kriittisin siirtymäkausi, joka ei ole vaikein siirtymäkausi vain kansainvälisen politiikan kannalta, jossa meidän on pakko noudattaa perääntymispolitiikkaa niin kauan kuin meidän uskollinen ja ainoa liittolaisemme, maailman proletariaatti vasta valmistautuu kapinaan, vasta kypsyy siihen, mutta ei kykene vielä esiintymään avoimesti ja yhtenä miehenä, vaikka kaikki Länsi-Euroopan tapahtumat, Länsirintamalla hiljakkoin käytyjen taistelujen herättämä suuri katkeruus ja sotaikäyvien maiden sisällä voimistuva kriisi osoittavat, että Euroopan työläisten kapina ei ole kaukana, että niin paljon kuin se viivästyneekin, se kiertämättä alkaa.

Ja juuri tällaisessa tilanteessa me joudumme kokemaan maan sisällä mitä suurimpia vaikeuksia, joista eniten aiheuttaa horjuntaa tuskallinen elintarvikekriisi, tuskallinen nälänhätä, joka ahdistaa meitä, joka asettaa ratkaistavaksemme voimien maksimaalista jännittämistä, maksimaalista järjestyneisyyttä vaativan tehtävän eikä samalla salli meidän ryhtyä ratkaisemaan tätä tehtävää entisellä tavalla. Tätä tehtävää me ryhdymme ratkaisemaan sen luokan kanssa, jonka kanssa kuljimme imperialistista sotaa vastaan, jonka kanssa kukistimme imperialistisen monarkian ja Venäjän imperialistisen tasavaltalaisen porvariston, sen luokan kanssa, jonka pitää nyt takoa aseensa, koota voimiaan ja luoda organisaationsa kasvavien vaikeuksien oloissa, lisääntyvien tehtävien ja vallankumouksen laajenemisen oloissa.

Nykyisin on edessämme ihmiskunnan yhteiselämän mitä alkeellisin tehtävä — voittaa nälänhätä tai ainakin lieven-

tää heti sitä välitöntä tuskallista nälänhätää, jonka valtaan ovat joutuneet molemmat pääkaupungit ja kymmenet ujestit maata viljelevällä Venäjällä. Ja tämä tehtävä joudutaan ratkaisemaan kansalaissodan oloissa, jolloin kaikenlaiset, kaikenkarvaiset, kaikenväriset ja kaikensuuntaiset riistäjät tekevät raivokasta ja epätoivonvimmaista vastarintaa. Epäilemätöntä on, että tällaisessa tilanteessa nuo poliittisten puolueiden ainekset, jotka eivät voi luopua vanhasta ja luottaa uuteen, joutuvat sotaan, jonka yksinomaaisena tarkoituksena on riistäjien palauttaminen.

Jokainen Venäjän eri kolkilta saapunut tieto kiinnittää huomiotamme tähän kysymykseen, tähän yhteyteen, mikä nälänhädällä on siihen taisteluun, jota käydään riistäjiä ja päättään nostavaa vastavallankumousta vastaan. Edessämme on tehtävä — voittaa nälkä tai ainakin lieventää sitä uuteen satoon asti, suojata viljamonopoli, suojata Neuvostovaltion oikeus, suojata proletaarisen valtion oikeus. Meidän on koottava kaikki viljaylijäämät ja järjestettävä kaikkien viljavarojen kuljettaminen nälkää kärsiville paikkakunnille sekä näiden viljavarojen oikea jakaminen. Se on perustehtävä — ihmisyyhteisön säilyttäminen ja samalla se valtava työ, joka voidaan turvata vain työtehon yleisellä ja voimakkaalla kohottamisella.

Niissä maissa, joissa tämä tehtävä ratkaistaan sodan avulla, se ratkaistaan sotaorjuuden avulla, saattamalla työläisiä ja talonpoikia varten voimaan sotaorjuus, se ratkaistaan antamalla riistäjille uusia ja yhä suurempia etuisuuksia. Te ette löydä esimerkiksi Saksasta, jossa yleinen mielipide on tukahdutettu, jossa jokainen sodanvastainen vastalauseyritys tukahdutetaan, mutta jossa sotaan kohdistuvaa sosialistista vihaa ei ole kuitenkaan voitu hävittää, te ette löydä sieltä muuta tavanomaisempaa keinoa tilanteen säilyttämiseksi kuin uusien sodasta rikastuneiden miljonäärien nopea lisääntyminen. Nuo uudet miljonäärit ovat suunnattomasti rikastuneet.

Joukkojen nälänhätä on nykyisin kaikkialla imperialistisissa maissa otollisimpana kenttänä mitä hillittömimmän keinottelun harjoittamiseksi ja ennenkuulumattomien rikauksien kasaamiseksi nälänhätää ja puutetta hyväksi käyttäen.

Imperialistisissa maissa sitä suositaan, esimerkiksi Saksassa, jossa nälkä on parhaiten järjestetty. Eikä suotta

sanota, että siellä on järjestetyn nälän keskus, siellä annokset ja leivänkannikat on parhaiten jaettu väestön kesken. Me näemme, että uudet miljonääriainekset tulevat imperialistisissa valtioissa tavanomaiseksi ilmiöksi, siellä ei voida toisin taistella nälänhätää vastaan. Nuo valtiot antavat kaksin-, kolmin- ja nelinkertaisen voiton sille, jolla on paljon viljaa ja joka osaa keinotella ja muuttaa järjestelyn, annostuksen, säännöstelyn ja jakelun keinotteluksi. Me emme halua kulkea tuota tietä yrittäköönnpä meitä työntää sille tielle tahallaan tai tahtomattaan kuka hyvänsä. Me sanomme: olemme kulkeneet ja tulemme edelleenkin kulkemaan käsi kädessä sen luokan kanssa, jonka kanssa nousimme sotaa vastaan ja kukistimme porvariston ja jonka kanssa koemme nykyisen kriisin kaikkia vaikeuksia. Meidän täytyy suojella viljamonopolia loppuun asti, mutta ei kapitalistisen suur- ja pienkeinottelun laillistamiseksi, vaan taistellaksemme tahallista rosvousta vastaan.

Ja tässä meillä tulee olemaan suuria vaikeuksia, vieläkin uhkaavampia vaaroja kuin silloin, kun edessämme oli kansaa vastaan hampaisiin saakka aseistautunut tsarismi tai hampaisiin saakka aseistautunut Venäjän porvaristo, joka — salaiset sopimukset taskussaan ja osallistuessaan saaliin jakoon — ei pitänyt rikoksena Venäjän tuhansien ja satojen tuhansien työläisten ja talonpoikain veren vuodattamista viime vuoden kesäkuun hyökkäyksessä, mutta joka pitää rikoksena sitä sotaa, jota työtätekevät käyvät sortajia vastaan, ainoaa oikeudenmukaista ja pyhää sotaa, josta me puhuimme jo heti imperialistisen teurastuksen alussa ja jonka nyt kiertämättä kaikki tapahtumat sitovat joka askeleella nälänhätään.

Me muistamme, kuinka tsaristinen itsevaltius sääti heti alussa kiinteät hinnat ja korotti viljan kiinteitä hintoja. Kuinkas muuten! Se pysyi uskollisena liittolaisilleen — viljakauppiaille, keinottelijoille ja pankkiporhoille, jotka hyötyivät siitä miljooneja.

Me muistamme, kuinka kadettipuolueen sovittelijat yhdessä eserrien ja menshevikkien kanssa sekä Kerenski saattoivat voimaan viljamonopolin, koska koko Eurooppa puhui siitä, että ilman monopolisointia ei voida enää tulla toimeen, ja kuinka tuo samainen Kerenski elokuussa 1917 kiersi silloisen demokraattisen lain. Sitä vartenhan demokraattisia lakeja ja ovelasti tulkittavia järjestelmiä onkin

olemassa, että niitä voitaisiin kiertää. Ja me muistamme, kuinka tuo samainen Kerenski elokuussa kaksinkertaisti nuo hinnat, ja kuinka silloin kaikenväriset sosialistit protestoivat tuota toimenpidettä vastaan ja olivat kuohuksissaan sen johdosta. Silloin ei ollut ainoatakaan sanomalehteä, joka ei olisi ilmaissut suuttumustaan tuon Kerenskin menettelyn johdosta ja joka ei olisi paljastanut sitä, että aivan tasavaltalaisministerien, menshevikkien ja eserrien hallituksen selän takana tehtiin keinottelukauppoja, että kaksinkertaistamalla viljan hinnat keinottelijoille annettiin periksi, että kysymyksessä ei ollut mikään muu kuin myöntytys keinottelijoille. Me muistamme tuon jutun.

Me vertailemme nyt sitä, kuinka sujuivat asiat viljamonopolin alalla ja taistelussa nälänhätää vastaan Euroopan kapitalistisissa maissa ja kuinka ne sujuivat meillä. Me näemme, kuinka vastavallankumoukselliset käyttävät sitä nyt hyväkseen. Meidän on tehtävä tästä opetuksesta selvät ja peruuttamattomat johtopäätökset. Niin, tapahtumain kulku on vienyt siihen, että tuskalliseksi nälänhädäksi muuttunut kriisi on johtanut vain vieläkin voimakkaampaan kansalaissodan kärjistymiseen, johtanut vain sellaisten puolueiden paljastumiseen kuin ovat oikeisto-eserrien ja menshevikkien puolueet, jotka eroavat kadettien avoimesti kapitalistisesta puolueesta vain siinä, että kadetti puolue on suoranaisten mustasotnialaisten puolue. Kadeteilla ei ole mitään sanottavaa eikä heidän tarvitse kääntyä kansan puoleen, heidän ei tarvitse peitellä tarkoituseriään, mutta noiden puolueiden, jotka sopivat Kerenskin kanssa, jakoivat vallan ja hyväksyivät salaiset sopimukset, niiden pitää kääntyä kansan puoleen. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Ja siksi ne joutuvat aika ajoittain tahdostaan ja suunnitelmistaan huolimatta paljastamaan itsensä.

Kun näemme, kuinka nälänhädän pohjalla puhkeaa toisaalta nälän näännyttämien ihmisten kapinoita ja mella-koita ja toisaalta Venäjän ääreltä toiselle leviää kulona vastavallankumouksellisten kapinain aalto, joita aivan ilmeisesti järjestetään englantilais-ranskalaisten imperiaalistien rahoilla ja oikeisto-eserrien ja menshevikkien ponnistuksilla, niin me sanomme silloin: tilannekuva on selvä, haaveilkoot haaveiluhaluiset edelleenkin joistain yhteisrintamista.

Me näemme nyt erittäin havainnollisesti, että Venäjän porvariston avoimessa sotilaallisessa yhteenotossa kärsimän tappion jälkeen ovat kaikki vuoden 1917 lokakuusta vuoden 1918 helmi- ja maaliskuuhun saakka tapahtuneet vallankumouksellisten ja vastavallankumouksellisten voimien väliset avoimet yhteenotot osoittaneet vastavallankumouksellisille, jopa Donin kasakkajoukkojen johtajillekin, joihin eniten luotettiin, että heidän asiansa on toivoton, sillä kansan enemmistö on kaikkialla heitä vastaan. Ja jokainen uusi yritys, jopa kaikkein patriarkaalisimmilla seuduillakin, joilla elää sellaisia varakkaimpien ja säätyynsä sulkeutuneimpien maanviljelijäin kerroksia kuin kasakat — poikkeuksetta kaikkialla vastavallankumouksen jokainen yritys on johtanut vain siihen, että sorrettujen työtätekevien uusia kerroksia on noussut heitä vastaan tosisteossa eikä sanoissa.

Lokakuusta maaliskuuhun käydyin kansalaissodan antama kokemus on osoittanut, että Venäjän työtätekevät joukot, työväenluokka ja omalla työllään elävät, vierasta työtä riistämättömät talonpojat, että ne ovat Venäjän kaikilla puolilla asettuneet kokonaisuudessaan ja suurena enemmistönä Neuvostovallan kannalle. Mutta se, joka on luullut, että olemme astuneet elimellisemmän kehityksen tielle, se on varmaan vakuuttunut erehdyksestään.

Porvaristo on nähnyt tulleensa voitetuksi... Ja siitä alkaa Venäjän pikkuporvariston jakautuminen: toiset kallistuvat saksalaisten puoleen, toiset englantilais-ranskalaisen suuntauksen puoleen, ja kumpikin suunta on samaa mieltä siitä, että nälkäsuuntaus yhdistää niitä.

Osoittaakseni teille, toverit, havainnollisesti sen, ettei meidän puolueemme, vaan sen viholliset ja Neuvostovallan viholliset yhdistävät saksalaisen suuntauksen ja englantilais-ranskalaisen suuntauksen välisen kiistan yhdeksi ohjelmaksi: Neuvostovallan kukistaminen nälän avulla, — osoittaakseni teille, kuinka se tapahtuu, siteeraan luvallanne lyhyesti menshevikkien viimeisestä neuvottelukokouksesta annettua selostusta. Tämä selostus on julkaistu „Zhizn” lehdessä¹²⁴. (H ä l i n ä ä , s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Tästä „Zhizn” lehden 26. numerossa julkaistusta selostuksesta saamme tietää, että talouspolitiikan kysymyksen alustaja Tsherevanin arvostellessaan Neuvostovallan politiikkaa ehdotti kysymyksen kompromissiratkaisua, nimittäin ottamaan mukaan käytännön työntekijöiksi kauppapääoman

edustajia näille erittäin edullisilla komissioperusteilla. Samasta selostuksesta saamme tietää, että istunnossa läsnä ollut pohjoisen elintarvikehallinnon puheenjohtaja Groman, käyttäen hyväkseen, kuten selostuksessa sanotaan, suuria henkilökohtaisia havaintojaan ja muuta havaintoihin perustuvaa kokemustaan — lisäksi puolestani, että vain porvaripiireistä saatua kokemusta — teki tällaisia johtopäätöksiä: „täytyy”, hän sanoi, „käyttää kahta keinoa: ensinnäkin on kohotettava nykyisiä hintoja, toiseksi on määrättävä erikoinen palkkio viljan nopeasta hankkimisesta” j.n.e. (Ä ä n i: „Mitä pahaa siinä olisi?”.) Niin, saatte kuulla, mitä pahaa siinä on, vaikka puhuja, joka ei ole saanut puheenvuoroa, pyrkii kuitenkin tuolta nurkasta (s u o s i o n o s o i t u k s i a) vakuuttamaan teille, ettei siinä ole mitään pahaa; mutta hän on nähtävästi unohtanut menshevikkonferenssin kulun. Samaisessa „Zhizn” lehdessä sanotaan, että Gromanin jälkeen samaa kantaa puolusti edustaja Kolokolnikov: „Meitä kehoitetaan osallistumaan bolshevistisiin elintarvikejärjestöihin”. Eikö se tosiaankin ole pahaa, täytyy sanoa ottaen huomioon edellisen puhujan sekaantumisen. Ja jos tuo samainen puhuja, joka ei halua rauhoittua ja jolla ei ole puheenvuoroa, mutta puhuu siitä huolimatta, jos hän huutaa, että se on valetta, että Kolokolnikov ei ole koskaan niin sanonut, niin ottaen sen huomioon kehotan teitä selvästi ja kaikkien kuullen toistamaan tuon oikaisun. Rohkenen muistuttaa teille siitä konferenssin päätöslauselmasta, jonka siellä esitti tunnettu Martov ja jossa puhutaan Neuvostovallasta toisin sanoin ja toisin sanonoin kirjaimellisesti samaa. (H ä l i n ä ä, h u u t o j a.) Niin, niin naurunalaisena kuin te sitä pitäisittekin, mutta se on totta — elintarvikekysymystä koskevassa selostuksessa menshevikien edustajat eivät nimitä Neuvostovaltaa proletariseksi, vaan kelvottomaksi organisaatioksi.

Tällaisena ajankohtana, jolloin nälänhätään liittyvä ja sitä hyväkseen käytävä vastavallankumouksellisten kapina on tullut päiväjärjestykseen, tällaisena ajankohtana eivät mitkään oikaisut eivätkä mitkään viekkauudet auta, vaan tosi pysyy totena. Tässä kysymyksessä olemme tekemisissä politiikan kanssa, jota sekä Tsherevanin, Groman että Kolokolnikov ovat mainiosti kehitelleet. Olemme tekemisissä kansalais sodan elpymisen kanssa, edessämme on päätään nostava vastavallankumous, ja olen vakuuttunut

siitä, että yhdeksänkymmentä yhdeksän sadasosaa Venäjän työläisistä ja talonpojista ovat tehneet johtopäätöksensä näistä tapahtumista — kaikki eivät ole vielä selvillä siitä — tai tekevät sen, ja että tuo johtopäätös tulee olemaan nimenomaan se, että nälänhädän ja vastavallankumoukselliset, jotka käyttävät tuota nälänhätää hyväkseen, me voitamme vain lyömällä vastavallankumouksen lopullisesti maahan ja noudattamalla edelleenkin nälänhätää koskevassa kysymyksessä, taistelussa nälänhätää vastaan sosialistista poliittikkaa.

Toverit, nyt olemme juuri tulleet ajankohtaan, jolloin Neuvostovalta on käynyt välittömästi käsiksi organisaatiotyöhön sen pitkäaikaisen ja raskaan taistelun jälkeen, jota se on käynyt vahvoja ja suuria vastavallankumouksellisia vihollisjoukkoja vastaan ja voittanut ne avoimissa yhteentoissa, voittanut sekä riistäjien sotilaallisen vastarinnan että kaikkien sabotoijien vastarinnan. Ja nälänhätää vastaan käytävän taistelun koko vaikeus, tämän jättiläismäisen tehtävän rasittavuus on selitettävissä juuri sillä, että tässä olemme joutuneet välittömästi tekemisiin organisaatiotehtävän kanssa.

Voiton saaminen kapinassa on paljon helpompaa. Vastarintaa tekevän vastavallankumouksen voittaminen on miljoona kertaa helpompaa kuin organisaatiotehtävän voitto kas ratkaiseminen, varsinkin siellä, missä olemme ratkaisseet tehtävän, jota ratkaistaessa sekä kapinaan nousut proletaari että pienomistaja ja pikkuporvariston laajat kerrokset saattoivat kulkea suuremmaksi osaksi yhdessä ja jossa oli vielä paljon yleisdemokraattisia, kaikille työtätekeville yhteisiä aineksia. Siitä tehtävästä olemme nyt siirtyneet toiseen. Tuskallinen nälänhätä on tuonut väkisin eteemme puhtaasti kommunistisen tehtävän. Tässä ratkaintavanamme on vallankumouksellinen sosialistinen tehtävä, tässä on eteemme nousut tavattomia vaikeuksia.

Me emme pelkää noita vaikeuksia, olemme olleet selvillä niistä, emme ole milloinkaan sanoneet, että kapitalismista on helppo siirtyä sosialismiin. Tämä siirtyminen kestää kokonaisen kauden, jona käydään mitä raivokkainta kansalaissotaa, otetaan tuskallisia askelia, jolloin yhden maan kapinaan nousseen proletariaatin joukko-osaston avuksi saapuu toisen maan proletariaatti yhteisin voimin korjaamaan tehtyjä virheitä. Tässä meillä ovat edessämme orga-

nisaatiotehtävät, jotka koskevat yleisen kulutuksen järjestämistä, keinottelun syvimpien juurien poistamista, porvarillisen maailman ja kapitalistisen riiston huippukerrosten hävittämistä, joita ei ole helppo suorittaa yksistään joukkorynnistyksellä. Tässä meillä on edessämme tuon porvarillisen riiston pienet ja kaikkiin maihin laajalti levinneet juuret pienomistajain muodossa, koko tuon elämänjärjestyksen, pienomistajan ja pikkuisännän tottumusten ja mielialojen muodossa, kun eteemme nousee pienkeinottelija, tottumattomuus uuteen elämänjärjestykseen, epäluottamus siihen, epätoivoisuus.

Tosiasiahan on se, että työtätekevien joukkojen hyvin monet jäsenet ovat joutuneet epätoivon valtaan koettuaan niitä tavattomia vaikeuksia, joita vallankumous on eteemme nostanut. Me emme niitä pelkää. Ei ole missään eikä yhdessäkään vallankumouksessa käynyt kertaakaan niin, etteivät tietyt kerrokset olisi joutuneet epätoivon valtaan.

Kun joukot nostavat keskuudestaan tietyn kurinalaisen etujoukon, kun tämä etujoukko tietää, että tämä diktatuuri, että tämä luja valta auttaa sitä vetämään mukaan koko köyhälistön — se on pitkäaikainen prosessi, vaikeaa taistelua, — niin se on sosialistisen vallankumouksen alkua sen täydessä merkityksessä. Kun me näemme, että yhteenliittyneet työläiset, köyhälistöjoukot kulkevat pohattoja ja keinottelijoita vastaan, sellaista väkeä vastaan, jolle tiedoton tai tietoinen intelligenttijoukko toistelee keinottelijain tunnuksia, kuten esimerkiksi Tsherevaninit ja Gromanit, kun kuulemme, että harhaan johdetut työläiset puhuvat viljan vapaasta myynnistä ja kuljetusvälineiden maahantuonnista, niin me sanomme, että se on kulakkien auttamista! Sille tielle me emme lähde. Me sanomme: tulemme nojautumaan niihin työtätekeviin aineksiin, joiden kanssa saavutimme voiton lokakuussa, ja vain oman luokkamme voimin, vain saattamalla voimaan proletaarisen kurin työtätekevän kansan kaikkien kerrosten keskuudessa ratkaisemme edessämme olevan historiallisen tehtävän.

Me joudumme kokemaan äärettömiä vaikeuksia, meidän pitää koota kaikki ylijäämät ja varastot, oikein jakaa ne ja oikein järjestää niiden kuljettaminen kymmenille miljoonille ihmisille, saada aikaan ehdottoman säännöllinen työskentely, jotta työ kävisi kuin kello, päästä voitolle sekasorrosta, jota paniikkia levittävät keinottelijat ja epäroivät

ainekset pitävät yllä. Tämän organisaatiotehtävän pystyvät suorittamaan vain valveutuneet työläiset, jotka ovat välittömästi tekemisissä käytännöllisten vaikeuksien kanssa. Tämän tehtävän täyttämiseksi kannattaa jännittää kaikki voimat ja ryhtyä ratkaisevaan ja viimeiseen taisteluun. Ja tässä taistelussa me voitamme. (Suosiosoituksia.)

Toverit, viimeiset dekreetit Neuvostovallan toimenpiteistä ¹²⁵ osoittavat meille, että proletariaatin diktatuurin tie on jokaiselle sosialistille, joka ei pilanpäiten nimitä itseään sosialistiksi, selvä ja kiistaton, se on raskaiden kohtelemusten tie.

Viimeisissä dekreeteissä on asetettu elämän peruskysymys, kysymys viljasta. Niissä kaikissa on kolme johtoaajattusta: keskittäminen, kaikkien liittäminen yhteen keskuksen johdolla suoritettavaan yhteistyöhön sekä se, että on oltava horjumattomia ja voitettava kaikinainen masentuneisuus, hylättävä kaikenlaisten elintarvikekeinottelijain erinäiset palvelukset ja yhdistettävä kaikki proletaariset voimat, sillä taistelussa nälänhätää vastaan me nojaudumme niihin samoihin sorrettuihin luokkiin ja näemme ulospääsyn vain niiden tarmokkaassa taistelussa riistäjiä vastaan, niiden kaiken toiminnan yhdistämisessä.

Niin, meille puhutaan siitä, kuinka elintarvikekeinottelu rikkoo viljamonopolia joka askeleella. Sivistyneistön edustajilta joutuu yhä useammin kuulemaan, että elintarvikekeinottelijathan tekevät heille palveluksia, ruokkivat heitä kaikkia. Niin kyllä, mutta elintarvikekeinottelijat ruokkivat kulakin tavoin, he toimivat nimenomaan siten, että se on otollista kulakin vallan lujittamiseksi, pystyttämiseksi ja ikuistamiseksi, jotta se, kenellä on valta, voisi liikevoittonsa nojalla levittää tuota valtaansa eri henkilöiden avulla ympäristöönsä. Mutta me väitämme, että jos ne henkilöt, jotka nykyisin ovat syyllistyneet pääasiallisesti vain epäuskoon, jos ne yhdistäisivät voimansa, niin taistelu olisi verrattomasti helpompaa. Jos jossain olisi sellainen vallankumousmies, joka luulee pääsevänsä sosialistiseen järjestelmään ilman vaikeuksia, niin sanoisimme, että sellainen vallankumousmies, sellainen sosialisti ei ole palaneen peninkään arvoinen.

Mutta me tiedämme, että siirtyminen kapitalismista sosialismiin on mitä vaikeinta taistelua. Ja me olemme val-

miit kestämaan tuhansia vaikeuksia, tekemään tuhat yrittystä, ja tuhannennen yrityksen jälkeen me ryhdymme tuhat ensimmäiseen. Vedämme nyt kaikki neuvostoelimet mukaan uuteen luovaan työhön, nostamaan esiin uusia voimia. Toivomme voittavamme uudet vaikeudet vetämällä mukaan uusia kerroksia, järjestämällä maalaisköyhälistön, ja tässä tulenkin toiseen perustehtävään.

Sanoin, että ensimmäisenä ajatuksenamme on kaikissa dekreeteissä kehitelty keskittämisajatus. Nälänhädän voimme voittaa vain kokoamalla kaiken viljan yhteisiin säkkeihin, ja silloinkin viljaa riittää vain nipin napin. Entistä ylijäämää ei Venäjällä enää ole, siksi on välttämätöntä, että kommunismi juurtuu syvälle jokaisen tietoisuuteen, että kaikki suhtautuvat viljaylijäämiin kuin kansan omaisuuteen, käsittävät työtätekevien edut. Ja tämän saavuttamiseksi kelpaa vain se keino, jota Neuvostovalta ehdottaa.

Kun meille puhutaan muista keinoista, niin vastaamme kuten Yleisvenäläisen TPKK:n istunnossakin *, kun meille puhuttiin muista keinoista, niin sanoimme: menkää Skoropadskin luo, porvariston luo. Opettakaa heille sellaisia menetelmiä kuin ovat viljan hintojen kohottaminen ja liittoutuminen kulakkien kanssa — siellä te löydätte ihmisiä, jotka haluavat teitä kuunnella. Mutta Neuvostovalta sanoo vain sen, että vaikeudet ovat suuria, siksi vastatkaa jokaiseen vaikeuteen yhä uusilla ponnistuksilla järjestyneisyyden ja kurin aikaansaamiseksi. Sellaisia vaikeuksia ei voiteta kuukaudessa. Kansojen historiassa on ollut aikoja, jolloin pienempienkin vaikeuksien voittamiseen on käytetty kymmeniä vuosia ja nuo vuosikymmenet ovat jääneet historiaan suurenmoisimpina ja antoisimpina vuosikymmeninä. Mitä suurimman vallankumouksen ensimmäisenä vuosipuoliskona tai ensimmäisenä vuotena sattuneilla epäonnistumilla ette voi koskaan kylvää masentuneisuutta keskuuteemme. Me tulemme noudattamaan edelleenkin keskittämisen, yhteenliittämisen ja proletaarisen kurinalaisuuden vanhaa tunnustamme koko Venäjän mitassa.

Kun meille sanotaan, kuten Groman sanoo selostuksessaan: „teidän hankintaryhmienne jäsenet, jotka menevät kokoamaan viljaa, alkavat siellä juopotella ja muuttuvat

* Ks. tätä osaa, ss. 354—371. *Toim.*

viinanpolttajiksi ja ryöväreiksi”, niin me vastaamme: tiedämme mainiosti, kuinka usein sellaista tapahtuu, sellaisia tapauksia me emme salaa, emme kaunistele, emme pyri selviytymään niistä muka vasemmistolaisilla korulauseilla ja aikomuksilla. Niin, työväenluokka ei ole erotettu Kiinan muurilla vanhasta porvarillisesta yhteiskunnasta. Ja kun tapahtuu vallankumous, niin ei käy samoin kuin jonkun henkilön kuollessa, jolloin kuollut viedään pois. Kun vanha yhteiskunta kuolee, niin sen ruumista ei voida panna arkkuun eikä haudata. Se mätänee meidän keskuudessamme ja saastuttaa meitä itseämme.

Muulla tavalla ei maailmassa ole tapahtunut eikä voi tapahtua yhtään suurta vallankumousta. Nimenomaan sen, jota vastaan meidän on taisteltava säilyttääksemme ja kehittääksemme uuden ituja sellaisessa ilmapiirissä, joka on kyllästetty mätänevän ruumiin löyhkällä, sen kirjallisuudessa ja politiikassa vallitsevan tilanteen, niiden poliittisten puolueiden pelin, jotka kadeteista menshevikkeihin saakka ovat tuon mätänevän ruumiin löyhkän kyllästämiä, kaiken sen he yrittävät työntää meille kapuloina pyöriin. Muuten ei sosialistista vallankumousta voida koskaan suorittaa, eikä yksikään maa voi siirtyä kapitalismista sosialismiin muuten kuin mätänevän kapitalismin ja sitä vastaan käytävän tuskallisen taistelun oloissa. Ja siksi me sanomme: ensimmäisenä tunnuksenamme on keskitys, toisenä tunnuksenamme on työläisten yhteenliittäminen. Työläiset, liittykää yhteen! Se on vanhaa, se ei näytä tehoisalta, uudelta, se ei lupaa sellaisia puoskarisaavutuksia, joilla teitä maanittelevat sellaiset ihmiset kuin Kerenski, joka kaksinkertaisti hinnat elokuussa 1917, samoin kuin saksalaiset porvarit kaksinkertaistivat ja kymmenkertaistivat ne, sellaiset ihmiset, jotka lupaavat teille viipymätöntä ja välitöntä menestystä kunhan vain annatte yhä uusia ja uusia myönnytyksiä kulakeille. Me emme tietysti lähde tuolle tielle, vaan sanomme: meidän toinen keinomme on vanha, mutta samalla ikuinen keino: liittykää yhteen! (S u o s i o n o s i t u k s i a.)

Me olemme vaikeassa tilanteessa: Neuvostotasavalta elää nähtävästi erästä vaikeaa siirtymäkauttaan. Työläisten uusia kerroksia tulee avuksemme. Meillä ei ole poliisia, meillä ei tule olemaan erikoista sotilaskastia, meillä ei ole muuta koneistoa kuin tietoisesti yhteenliittyneet työläiset.

He pelastavat Venäjän epätoivoisesta ja tavattoman vaikeasta tilanteesta. (Suosionosoituksia.) Työläisten yhteenliittäminen, työläishankintaryhmien järjestäminen, nälänhädästä kärsivien ei-maanviljelysujestien nälkää näkevien ihmisten järjestäminen — heitä me kutsumme apuun, heidän puoleensa kääntyy Elintarvikeasiain kansankomisariaattimme, heille me sanomme: on lähdettävä ristiretkelle viljan hankkimiseksi, ristiretkelle keinottelijoita ja kulakkeja vastaan, järjestyksen palauttamiseksi.

Ristiretki oli sellainen retki, jolloin ruumiillisen voiman lisänä oli usko siihen, mitä ihmiset satoja vuosia sitten pakotettiin kidutusten avulla pitämään pyhänä. Mutta me toivomme ja ajattelemme, olemme varmoja, tiedämme, että Lokakuun vallankumous on saanut aikaan sen, että tietoiset työläiset ja tietoiset talonpojat köyhimmän talonpoikaiston keskuudesta pitävät nyt pyhänä valtansa säilyttämistä tilanherroihin ja kapitalisteihin. (Suosionosoituksia.) He tietävät, että ruumiillinen voima on riittämätön väestöjoukkoihin vaikuttamiseksi. Me tarvitsemme ruumiillista voimaa, sillä me rakennamme diktatuuria, järjestämme väkivaltaa riistäjiin nähden, ja jokaisen, joka ei tätä käsitä, me heitämme inholla syrjään, ettei tuhlattaisi hänelle suotta sanoja puhumalla sosialismin muodosta. (Suosionosoituksia.)

Mutta me sanomme: ratkaistavanamme on uusi historiallinen tehtävä. Meidän täytyy saada tämä uusi historiallinen luokka käsittämään, että me tarvitsemme työläisten agitaattoriryhmiä. Me tarvitsemme työläisiä kuluttajakubernementtien eri ujesteista. Meille on tarpeen, että he lähtisivät sieltä tietoisina Neuvostovallan julistajina ja että he pyhittäisivät elintarvikekamppailumme, sotamme kulakkeja ja epäjärjestyttä vastaan, laillistaisivat ja tekisivät mahdolliseksi sosialistisen propagandan harjoittamisen, että he tekisivät maaseudulla sen eron köyhälistön ja pohaattojen välillä, jonka jokainen talonpoika käsittää ja joka muodostaa voimamme syvimmän lähteen, lähteen, jonka avaaminen ja saattaminen pulppuamaan täydellä voimalla on vaikea tehtävä, sillä meillä on paljon riistäjiä ja noilla riistäjillä on käytettävissään paljon mitä moninai- simpia joukkojen alistamisen keinoja — alkaen köyhälistön lahjomisesta — saadakseen aikaan sen, että nämä köyhälistön edustajat pyrkisivät rikastumaan pontikalla tai kävisivät

keinottelukauppaa hyötyen ruplasta monta ruplaa. Juuri sellaisin keinoin kulakit ja porvarit vaikuttavat maaseudulla joukkoihin!

Me emme voi syyttää siitä köyhälistöä, sillä tiedämme, että se on ollut orjuudessa kymmeniä vuosia, tuhansia vuosia, että se on saanut kokea sekä maaorjuutta että sitä järjestystä, joka vallitsi Venäjällä maaorjuuden jälkeen. Emme saa mennä köyhälistön luo vain kulakkia vastaan suunnatuin ase-in, vaan valveutuneiden työläisten on tehtävä propagandaa sen keskuudessa, vietävä sinne järjestyneisyytensä voima. Liittykää yhteen, köyhälistön edustajat — sellainen on kolmas tunnuksemme. Se ei ole kulakkien liehittämistä eikä järjetöntä hintojen kohottamista. Jos me kohotamme hinnat kaksinkertaiseksi, niin he sanovat: meille tarjotaan korotettuja hintoja; ovat nälkiintyneitä: odottakaamme, korottavat vieläkin.

Se on sileä tie, kulakkien ja keinottelijain tyydyttämisen tie, sille tielle on helppo astua ja piirtää houkutteleva kuva. Sosialisteiksi itseään nimittävät intelligentit ovat valmiit maalailemaan meille sellaisia kuvia, ja heitä on suunnaton määrä. Mutta me sanomme teille: ken haluaa kulkea Neuvostovallan mukana, ken pitää sitä arvossa ja tunnustaa sen työtätekevien vallaksi, riistettyjen luokan vallaksi, häntä me kutsumme toiselle tielle. Tämä uusi historiallinen tehtävä on vaikea tehtävä. Sen ratkaiseminen merkitsee, että nostetaan toimintaan uusi kerros, annetaan uusi organisaatiomuoto niille työtätekevien ja riistettyjen edustajille, jotka suurimmalta osaltaan ovat nöyryytettyjä, valistumattomia ja jotka ovat kaikkein vähiten yhteenliittyneitä ja joiden pitää vielä liittyä yhteen.

Kaupunkilaistyöläisten, teollisuustyöläisten etumaiset joukko-osastot ovat koko maailmassa yhtyneet, liittyneet kauttaaltaan yhteen. Mutta maailmassa ei ole vielä juuri missään ollut järjestelmällisiä, hartaita ja antaumuksellisia yrityksiä niiden yhdistämiseksi, joita kaikki kylissä, pienenmaanjelyksessä ja syrjäkulmilla vallitsevat elämänehdot ovat tylsistäneet. Tässä meillä on edessämme tehtävä, joka suuntaa samaan päämäärään niin taistelun nälänhätää vastaan kuin myös sen taistelun, jota käydään sosialismin syvällisen ja mahtavan järjestelmän puolesta. Tässä meillä on edessämme sellainen sosialismin puolesta käytävä taistelu, jonka hyväksi kannattaa ponnistaa kaikki voimat ja

panna kaikki peliin, sillä se on taistelua sosialismin puolesta. (Suosionosoituksia.)

Suhtautukaamme työtätekeviin kuten kannattajimme tätä tietä kulkiessamme. Tällä tiellä meitä odottavat pysyväiset voitot, eikä vain pysyväiset, vaan myös peruuttamattomat. Sellainen on meidän kolmas tärkeä tunnuksemme!

Nämä kolme päätunnusta ovat siis seuraavanlaisia: elintarvikeasiain keskittäminen, proletariaatin yhteenliittäminen, maalaisköyhälistön järjestäminen. Ja jokaiselle ammattiliitolle, jokaiselle tehdaskomitealle osoitetussa vetoomuksessa, Elintarvikeasiain komissariaattimme vetoomuksessa sanotaan: toverit, elämäenne on vaikeaa, auttakaa siis meitä, liittäkää ponnistuksenne meidän ponnistuksiimme, älkää sietäkö minkäänlaista järjestyksen rikkomista, minkäänlaista poikkeamista viljamonopolista. Se on vaikea tehtävä; mutta siitä huolimatta ryhtykää yhä uudemman kerran, sadannen ja tuhannennen kerran toimenpiteisiin elintarvikekeinottelua ja kulakistoa vastaan, ja silloin me voitamme, sillä työläisten enemmistön saattaa tälle tielle koko sen elämän kulku ja kaikki ne pahat epäonnistumiset ja raskaat koettelemukset, joita elintarvikealalla on jouduttu kokemaan. Työläiset tietävät, että kun siihen aikaan, jolloin Venäjällä ei ollut vielä ehdotonta viljanpuutetta, kun silloin elintarvike-elinten työssä esiintyneet puutteellisuudet korvautuivat yksityisten ihmisten erillisillä toiminnoilla, niin nyt ei siten voi enää tapahtua. Vain yhteiset ponnistukset, vain kaikkien niiden yhdistäminen, jotka joutuvat nälkää näkevissä kaupungeissa ja kuvernementeissa eniten kärsimään, vain se voi meitä auttaa, ja se on se tie, jolle Neuvostovalta kutsuu teitä: työläisten, heidän parhaiden hankintaryhmiensä yhteenliittäminen paikkakunnilla suoritettavaa agitaatiotyötä varten, rynnäkköön viljan puolesta kulakkeja vastaan.

Moskovan läheisyydessä sijaitsevilla Kurskin, Orelin ja Tambovin naapurikuvernementeissa meillä on varovaisten asiantuntijain laskelmien mukaan vielä noin 10 miljoonaa puutaa viljaylijäämiä. Me emme kykene kokoamaan läheskään kaikkea tätä viljaylijäämää valtion varastoihin ja yhdistämään sitä.

Ryhtykäämme tähän asiaan käsiksi suuremmalla tarmolla. Nousekoon jokaisella tehtaalla, jossa epätoivo pääsee tilapäisesti vallalle, jossa työläiset ovat tuskallisen

nälänhädän kourissa valmiita horjahtamaan ja uskomaan sellaisten ihmisten puoskarintunnuksiin, jotka yrittävät palata Kerenskin menetelmiin, kiinteiden hintojen kohottamiseen, nouskoon siellä valveutunut työläinen ja sanokoon: me näemme ihmisiä, jotka ovat menettäneet luottamuksensa Neuvostovaltaan — liittykää taistelevien agitaattoriemme ryhmään, älkää epäilkö sen johdosta, että on niin paljon esimerkkejä näiden ryhmien rappeutumisesta ja juoppouteen vajoamisesta. Tällaisilla esimerkeillä emme ryhdy todistelemaan sitä, että työväenluokka on muka kelvoton, vaan sitä, että työväenluokka ei ole vielä vapautunut vanhan, ryöstöön perustuvan yhteiskunnan paheista ja ettei se niistä kerralla vapaudu. Yhdistäkäämme ponnistuksemme, perustakaamme kymmenittäin hankintaryhmiä, yhdistäkäämme niiden toiminta ja riistäytykäämme irti noista paheista. Toverit, sallikaa minun lopuksi mainita teille eräistä sähköistä, joita tulee sekä Kansankomissaarien Neuvostolle että erittäinkin Elintarvikeasiain komissariaatillemme.

Toverit, kaikkiin kaupunkeihin levinneen elintarvikepulan yhteydessä, tuskallisen nälänhädän yhteydessä me joudumme panemaan merkille sananparrella sanottuna sen, että „hyvä kello kauas kuuluu, paha vielä kauemmaksi”. Haluan saattaa tiedoksenne asiakirjoja, joita Neuvostovallan elimet ja virastot ovat saaneet sen jälkeen kun toukokuun 13. päivänä annettiin dekreetti diktatuurivallasta elintarvikealalla, missä sanotaan, että me nojaudumme kuten ennenkin vain proletariaattiin. Sähkeet puhuvat siitä, että paikkakunnilla on jo lähdetty sille kulakistoa vastaan suunnatun ristiretken tielle, maalaisköyhälistön järjestämisen tielle, jolle olemme kutsuneet. Saamamme sähkeet ovat todistuksena siitä.

Toitottakoot ja kylväkööt paniikkia tsherevaninilaisgromanilaisen kellotapulin äänet, jotka kehottavat kukistamaan ja hajottamaan Neuvostovallan! Sitä, joka on kiinni työssä, tuo paniikin kylväminen vähiten huolestuttaa: hän tarkastelee tosiasioita, näkee, että työ edistyy ja että siihen liittyy uusia rivejä, että tällaisia rivejä on olemassa.

Kulakkeja vastaan käytävässä taistelussa on muodostumassa uusi taistelumuoto, köyhälistön liitto, köyhälistön, jota pitää auttaa ja jota pitää järjestää. Meidän pitää auttaa, kun meille ehdotetaan, että annettaisiin palkintoja viljan toimittamisesta. Köyhälistölle me suostumme anta-

maan tällaisen palkinnon, ja me olemme jo ryhtyneet siihen. Mutta kulakkien, rikollisten suhteen, jotka kiduttavat väestöä nälällä ja joiden takia kymmenet miljoonat ihmiset kärsivät, heidän suhteensa me sovellamme väkivaltaa. Maalaisköyhälistölle me annamme kaikkinaisia palkintoja, sillä on oikeus niihin. Talonpoikaisköyhälistö on ensi kertaa päässyt osalliseksi elämän hyvyyksistä, ja me näemme, että sen elämä on puutteellisempaa kuin työläisten elämä. Tälle talonpoikaisköyhälistölle me annamme kaikkinaisia palkintoja, me autamme sitä, jos se auttaa meitä järjestämään viljan kokoamisen, viljan saamisen kulakeilta, ja sitä varten, että tämä kaikki todella tapahtuisi Venäjällä, emme saa sääliä minkäänlaisia varoja.

Me olemme jo astuneet tälle tielle. Valvutuneiden työläisten kaikkalainen kokemus ja uudet hankintaryhmät tulevat kehittämään sitä yhä pitemmälle.

Toverit, työ on alkanut ja työ edistyy. Emme odota päätä huimaavaa menestystä, mutta menestystä tulee olemaan. Me tiedämme, että nykyisin olemme astumassa uusien häviöiden kauteen, vallankumouksen vaikeimpien ja raskaimpien jaksojen kauteen. Meitä ei lainkaan ihmetytä, että vastavallankumous nostaa päätään, että usein riveissämme kasvaa horjuvien ja epätoivoisten luku. Me sanomme: lakatkaa horjumasta, hylätkää epätoivoinen mielialanne, jota porvaristo tahtoo käyttää hyväkseen, sillä paniikin kylväminen on sille edullista; ryhtykää työhön, elintarvikesyntymistä koskevine dekreetteinemme ja köyhälistöön nojautuvine suunnitelminemme me olemme ainoalla oikealla tiellä. Ryhtyessämme nyt täyttämään uusia historiallisia tehtäviä me kehotamme teitä yhä suurempiin ponnistuksiin. Tämä tehtävä on tavattoman vaikea, mutta, toistan sen vielä, se on tavattoman kiitollinen tehtävä. Me taistelemme kommunistisen jakamisperiaatteen puolesta, kommunistisen yhteiskunnan lujien perustojen todellisen luomisen puolesta. Siis työhön kaikki yhdessä. Me voitamme nälänhädän ja pystytämme sosialismin. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

2

LOPPULAUSE SELOSTUKSEEN
KESÄKUUN 4 pnä 1918

Toverit, ryhmäedustajain puheet osoittivat käsittääkseni sen, mitä tuli odottaakin.

Siitä eroavaisuudesta huolimatta, joka on olemassa bolshevikkien sekä eräiden puolueiden ja ryhmien välillä, olemme tulleet vakuuttuneiksi, että joukkojen valtava innostus liittää nälänhätää vastaan käytävässä taistelussa yhteen muitakin kuin bolshevistisia järjestöjä. Ja me olemme varmoja siitä, että mitä pitemmälle kehittyä taistelu nälänhätää vastaan ja mitä pitemmälle paljastaa itsensä tshekkoslovakialaisten ja muiden rosvojoukkojen selän taakse piiloutuva vastavallankumous, sitä nopeammin tulee edistymään rajankäynti toisaalta bolshevikkien kannattajien, työtätekevien työläis- ja talonpoikaisjoukkojen ja toisaalta niiden vihollisten välillä, joiden perustelut me kiistämme, kantakootpa nämä viholliset mitä nimeä hyvänsä. Nuo viholliset esittävät entiseen tapaan samoja vanhoja ja kuluneita väitteitä Brestin rauhasta ja kansalaissodasta, aivan kuin ne kolme kuukautta, jotka ovat kuluneet Brestin rauhan solmimisesta, eivät olisi vakuuttavasti todistaneet, että oikeassa olivat ne, jotka sanoivat, että vain kommunistien taktiikka antaa kansalle rauhan ja vapauttaa sen järjestämis- ja yhdistämistyöhön, työhön niiden uusien ja suurenmoisten sotien valmistamiseksi, joita tullaan käymään jo toisenlaisessa tilanteessa. Tapahdumat osoittavat selvästi, että Euroopan proletariaatti, joka silloin ei vielä voinut tulla apuun, lähenee kuukausi kuukaudelta, nyt voidaan liioittelematta sanoa, kuukausi kuukaudelta sellaista tilannetta, jolloin se käsittää selvästi kapinan välttämättömäksi ja jolloin kapina tulee kiertämättömäksi. Tapahdumat ovat vahvistaneet täydellisesti sen,

että oli vain yksi vaihtoehto ja sen nimi on väkivaltainen ryöstörauha.

Jokainen ajatteleva ihminen käsitti, että oikeistoieserrät esittivät Neuvostojen III edustajakokouksessa vastavallankumouksellisen päätöslauselman; jokaisen ajattelevan ihmisen tulee käsittää, että samanlainen on myös menshevikien päätöslauselma, jotka yhä vielä huutavat: alas Brestin rauha ja näyttävät sellaista naamaa kuin eivät tietäisi käytännöstä, että siten he haluavat työntää meidät sotaan Saksan porvaristoa vastaan tšekkoslovakialaisten kapinoitsijain välityksellä¹²⁶ ja niiden palkattujen asiamiesten toimesta, joiden tehtävänä on saada meidät tuohon sotaan.

Ei kannata ryhtyä puhumaan kommunisteihin kohdistetuista syytöksistä, että he ovat muka syystä nälänhätään. Samoin oli asia myös Lokakuun vallankumouksen päivinä. Järkensä säilyttänyt sosialisti tai anarkisti, nimittäkää häntä miksi hyvänsä, ei rohkene sanoa missään kokouksessa, että sosialismiin voidaan päästä ilman kansalaisotaa.

Voitte tarkastaa kaikkien vähänkin vastuuntuntoisten sosialististen puolueiden, puolueyhmiön ja ryhmäkuntien koko kirjallisuuden, mutta ette löydä ainoatakaan vastuuntuntoista ja vakavaa sosialistia, joka ajattelisi niin järjetömästi, että sosialismi voisi jolloinkin koittaa muuten kuin kansalaissodan kautta ja että tilanherrat ja kapitalistit luopuisivat erioikeuksistaan vapaaehtoisesti. Se olisi tyhmyyttä lähentelevää naiiviutta. Ja nykyisin, porvariston ja sen kannattajien kärsimien monien tappioiden jälkeen, saamme kuulla tunnustuksia, joita tekevät esimerkiksi sellaiset henkilöt kuin Bogajevski, jolla oli Donilla vastavallankumousta varten Venäjän paras maaperä ja joka myös tunnusti, että kansan enemmistö on heitä vastaan, — ja siksi mitkään porvariston salahankkeet ilman ulkomaisia pistimiä eivät heitä auta. Mutta täällä bolshevikkeja syytetään kansalaissodasta. Se merkitsee vastavallankumouksellisen porvariston puolelle siirtymistä peiteltäköön pä sitä minkälaisin tunnuksin hyvänsä.

Samoin kuin ennen vallankumousta, sanomme nytkin, että kun kansainvälinen pääoma asettaa historian päiväjärjestykseen sodan, kun tuhoutuu satoja tuhansia ihmisiä, kun sota muuttaa luonteita ja totuttaa ihmiset ratkaisemaan

kysymyksiä sotilaallisella voimalla, niin on enemmän kuin kummallista tällöin luulla, että sodasta voitaisiin päästä muuten kuin muuttamalla se kansalaissodaksi. Ja se, mikä on kehkeytymässä Itävallassa, Italiassa sekä Saksassa, osoittaa, että kansalaissota tulee olemaan siellä vieläkin jyrkkäpiirteisempää, vieläkin kärkevämpää. Muuta tietä sosialismiin ei ole. Se, joka sotii sosialismia vastaan, pettää sosialismin täydellisesti.

Mitä tulee toimenpiteisiin elintarvikealalla, niin minulle sanottiin, etten selittänyt yksityiskohtaisemmin näitä toimenpiteitä. Mutta se ei kuulunut lainkaan tehtäviini. Elintarvikekysymystä selostivat toverini, jotka ovat erikoisesti tutkineet tätä kysymystä, tutkineet sitä kokonaisina vuosia eivätkä vain kuukausia, tutkineet myös paikkakunnilla eivätkä vain Pietarin ja Moskovan virastoissa, ja he ovat käytännöllisesti perehtyneet viljan kokoamiskysymykseen, viljan vastaanottoasemien järjestämiseen j.n.e. Nämä selostukset on kuultu Yleisvenäläisessä TpKK:ssa ja Moskovan Neuvostossa, ja niillä on aineistoa tältä alalta. Mitä tulee asialliseen arvosteluun ja käytännöllisten ohjeiden antamiseen, niin se ei ollut tehtävänäni. Minun tehtävänä oli hahmotella edessämme oleva periaatteellinen tehtävä, enkä ole kuullut täällä vähänkään huomionarvoista kritiikkiä tai järkevää huomautusta, jotka kaipaivat periaatteellista arviointia. Yhteenvetona sanon, toverit, että minun mielestäni — ja olen varma, että se on myös suuren enemmistön vakaumus, sillä kokouksemme tehtävänä ei ole tietyn päätöslauselman hyväksyminen, vaikka sekin on tietysti tärkeää, koska se osoittaa, että proletariaatti pystyy yhdistämään voimansa, mutta se on vielä vähän, se ei ole vielä likimainkaan riittävää — meidän pitää ratkaista nyt käytännöllisiä tehtäviä.

Me tiedämme ja varsinkin työläistoverit tietävät, että käytännöllisen elämän joka askeleella, jokaisessa tehtaassa, jokaisessa kokouksessa, jokaisessa kadulla sattumalta kerääntyvässä väkijoukossa asetetaan yhä kärkevämmin yksi ja sama kysymys, kysymys nälänhädästä. Ja siksi perustehtävänäimme on oltava se, että tämäkin kokous, johon olemme kokoontuneet yhdessä Yleisvenäläisen TpKK:n, Moskovan Neuvoston ja ammattiliittojen edustajain kanssa, olisi käännteentekevä lähtökohtana kaikessa käytännöllisessä työssämme. Kaikki muu on pantava

kokonaan palvelemaan sitä, että propagandamme, agitatioimme, olennainen työmme olisi menestyksellistä, että ensi tilalle asetettaisiin kokonaisuudessaan kysymys taistelusta nälänhätää vastaan, että tämä kysymys yhdistettäisiin kiinteästi kulakkeja ja keinottelijoita vastaan käytävän armoittoman lujan proletaarisen sodan kysymykseen.

Elintarvikeasiain komissariaattimme on jo kääntynyt tehdaskomiteain, ammattiliittojen ja niiden suurten proletaaristen keskusten puoleen, joissa me joudumme välittömästi toimimaan, se on jo käyttänyt hyväkseen niitä kiinteitä ja monilukuisia yhteyksiä, joita moskovalaisilla työläisillä on kaikkien suurten teollisuusseutujen satoihin tuhansiin järjestyneisiin tehdastyöläisiin.

Meidän on käytettävä niitä hyväksemme yhä enemmän.

Tilanne on kriittinen. Nälänhätä ei ainoastaan uhkaa, vaan se on jo ahdistamassa. Jokaisen työläisen, jokaisen puoluejohtajan on nyt heti asetettava käytännölliseksi tehtäväkseen muuttaa toimintansa perussuuntaa.

Kaikki tehtäisiin, kaikki joukkojen keskuuteen, kaikkien on ryhdyttävä nyt heti käytännöllisesti työhön! Se antaa meille paljon käytännöllisiä viitteitä verrattomasti tuloksellisemmista menetelmistä, ja samalla se osoittaa ja nostaa esiin uusia voimia. Näiden uusien voimien kanssa me aloitamme laajakantoisen työn, ja olemme lujasti vakuuttuneita siitä, että kolmessa kuukaudessa, jotka ovat edellisiä paljon vaikeampia, me karkaisemme voimamme, ja ne auttavat meidät täydelliseen voittoon nälänhädästä ja helpottavat Neuvostovallan kaikkien suunnitelmien toteuttamista. (Suosionosoituksia.)

3

PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS
TAISTELUSTA NÄLÄNHÄTÄÄ VASTAAN TEHDYN SELOSTUKSEN
JOHDOSTA
KESÄKUUN 4 p:nä 1918¹²⁷

Yhdistetty istunto kiinnittää kaikkien työläisten ja työtätekevien talonpoikien huomiota siihen, että maan monilla seuduilla alkanut nälänhätä vaatii erittäin päättäväisiä ja lujaoitteisia toimenpiteitä tätä onnettomuutta vastaan.

Neuvostovallan viholliset, tilanherrat, kapitalistit ja kulakit monilukuisine kätyreineen tahtovat käyttää tätä onnettomuutta levottomuustensa aikaansaamiseksi, sekasorron ja mellakoinnin voimistamiseksi, Neuvostovallan kukistamiseksi, työtätekevien velkakahleisiin ja orjuutukseen perustuvan vanhan järjestelmän sekä tilanherrojen ja kapitalistien vallan palauttamiseksi, kuten Ukrainassa on tehty.

Vain työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston kaikkien voimien äärimmäinen jännittäminen voi pelastaa maan nälänhäädystä ja suojata vallankumouksen saavutukset riistävien luokkien hyökkäyksiltä.

Yhdistetty istunto tunnustaa ehdottomasti ainoaksi oikeaksi politiikaksi taistelussa nälänhätää vastaan sen lujan politiikan, jota Neuvostovalta on alkanut harjoittaa.

Vain raudanluja vallankumouksellinen järjestys elämän kaikilla aloilla, varsinkin rautatie- ja vesiliikenteessä, vain työläisten rautainen kuri, heidän antaumuksellinen apunsa porvaristoa ja kulakkeja vastaan taistelevien ryhmien agitaattoreina ja sotureina ja maalaisköyhälistön itsenäisen järjestäytyminen voivat pelastaa maan ja vallankumouksen.

Yhdistetty istunto kehottaa päättäväisesti kaikkia työläisiä ja talonpoikia ryhtymään sellaiseen yksimieliseen yhteistyöhön, joka tekee lopun sekasorrosta, epäjärjestyksestä ja hajallisesta toiminnasta.

**PUHE INTERNATIONALISTIOPETTAJIEN
YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA ¹²⁸
KESÄKUUN 5 p:nä 1918**

LYHYT PÖYTÄKIRJAMERKINTÖ

(Edustajakokous ottaa Leninin vastaan myrskyisin suosionosoituksin.) Lenin tervehtii edustajakokousta Kansankomissaarien Neuvoston nimessä ja sanoo, että opettajisto, joka aikaisemmin siirtyi hitaasti yhteistyöhön Neuvostovallan kanssa, tulee nyt yhä enemmän vakuuttuneeksi tämän yhteistyön välttämättömyydestä. Sellaiset muuttumiset Neuvostovallan vihollisista sen kannattajiksi ovat hyvin lukuisia yhteiskunnan muidenkin kerrosten keskuudessa.

Opettajain armeijan pitää asettaa itselleen valtavia valistustehtäviä ja ennen kaikkea siitä pitää tulla sosialistisen valistustyön perusermeija. Elämä ja tieto on vapautettava pääoman alaisuudesta, porvariston ikeestä. Ei saa rajoittaa itseään opettajantoimen ahtaisiin puitteisiin. Opettajiston täytyy yhtyä taistelevien työtätekevien joukkoihin. Uuden pedagogiikan tehtävänä on sitoa opettajan toiminta yhteiskunnan sosialistisen järjestämisen tehtävään.

Täytyy sanoa, että vanhan Venäjän sivistyneistön perusosa on osoittautunut olevan Neuvostovallan suoranaisten vastustajien, ja epäilemättömiä on, että siitä johtuvia vaikeuksia ei voida helposti voittaa. Laajojen opettajajoukkojen keskuudessa on käymisprosessi vasta alkamassa, ja todellisten kansanopettajain ei pidä sulkeutua Yleisvenäläisen opettajainliiton järjestöpuitteisiin, vaan heidän pitää lähteä rohkeasti propagoimaan joukkojen keskuuteen. Tämä tie johtaa proletariaatin ja opettajiston yhteiseen taisteluun sosialismin puolesta. (Salintäyteisen yleisöjoukon suosionosoitusten saattamana Lenin poistuu kokouksesta.)

*Sanomalehtiselostus
julkaistu kesäkuun 6 p:nä 1918
„Izvestija VTsIK” lehdessä
114. numerossa*

*Julkaistaan v. 1918 ilmestyneen
„Internationalistiopettajien
Yleisvenäläisen liiton kokoelman”
1. numeron tekstin mukaan*

SÄHKE J. V. STALINILLE

TSARITSYN
KANSANKOMISSAARI STALINILLE
JA KANSANKOMISSAARI SHLJAPNIKOVILLE

Olen saanut Stalinin kolmannen pikasanoman ja kirjeen¹²⁹. Ryhdymme kaikkiin toimenpiteisiin. Tsjurupa sanoo, että rahat lähetetään ehdottomasti huomenna, tavarat on käsketty lastaamaan jo tänään. Lähettäkää tavara-
junat kolminkertaisin vartiostoin. Sabotoijat ja huligaanit vangitkaa ja lähettäkää tänne.

Kansankomissaarien Neuvoston
puheenjohtaja *Lenin*

*Kirjoitettu viimeistään
kesäkuun 11 p:nä 1918*

*Julkaistu ensi kerran v. 1931
XVIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

ELINTARVIKEHANKINTARYHMISTÄ 130

PUHE MOSKOVAN TYÖLÄISTEN KOKOUKSISSA KESÄKUUN 20 p:nä 1918

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Käydessäni Moskovan työläiskortteleissa tulin lujasti vakuuttuneeksi, että kaikki työläisjoukot pitävät elintarvikehankintaryhmien muodostamista välttämättömänä. „Epäileväisesti” suhtautuvat asiaan vain kirjaltajat, jotka tavallisesti elävät muita työläisiä paremmin porvariston kustannuksella, joka sanomalehdissä julkaisemillaan parjauksilla myrkyttää köyhälistöä. Laajojen työläisjoukkojen tietoinen suhtautuminen Venäjän vallankumouksen sellaiseen peruskysymykseen kuin taisteluun nälänhätää vastaan antaa minulle oikeuden luottaa siihen, että sosialistinen Venäjä suoriutuu menestyksellisesti kaikista tilapäisistä vaikeuksista ja vanhan järjestelmän jälkeensä jättämästä rappioutilasta. Siinäkin tapauksessa, ettemme onnistuisi tekemään nopeasti loppua tshekkoslovakialaisista (mikä on kovin epätodennäköistä), voimme kuitenkin elää kaksi viimeistä vaikeaa kuukautta uuteen satoon asti niillä suurilla viljavarastoilla, joita kulakit ovat piilottaneet Voronezhin, Orelin ja Tambovin kuvernementeissa. Elintarvikekysymys on vallankumouksemme kipein kysymys. Poikkeuksetta kaikkien työläisten on käsitettävä, että taistelu viljasta on heidän oma tehtävänsä.

Elintarvikehankintaryhmät asettavat tehtäväkseen vain auttaa viljaylijäämien kokoamista kulakeilta eikä harjoiteta kylissä (kuten vihollisemme yrittävät jo etukäteen maaseutua pelotella) jonkinlaista kaikkien ja kaiken rosvoamista... Korvaukseksi viljasta tullaan ehdottomasti antamaan kankaita, rihmaa sekä koti- ja maataloustarvikkeita.

Asia tullaan järjestämään sillä tavalla, ettei maaseudulle lähetettäviin hankintaryhmiin pääse lyöttäytymään mukaan

huligaaneja ja veijareita, jotka pyrkivät aina kalastamaan sameassa vedessä. Parempi on lähettää sinne väkeä vähemmän, mutta tarkoitukseen kelpoista.

Tosin on ollut sellaisia tapauksia, että hankintaryhmiin on päässyt tunkeutumaan horjuvia, selkärangattomiakin työläisiä, joita kulakit ovat lahjoneet pontikalla. Mutta siihen on kiinnitetty huomiota... Jokaisen hankintaryhmän mukaan lähtevän työläisen menneisyydestä täytyy olla tarkat tiedot. On tiedusteltava tehdaskomitealta, ammattiliitolta ja myös puoluesoluilta, minkälainen on se henkilö, jolle työväenluokka uskoo näin tärkeän tehtävän.

Monissa tehtaissa puoluetoverit eivät halua ottaa hankintaryhmiin „puolueettomia”. Mutta aivan suotta. „Puolueeton”, mutta täysin rehellinen henkilö, josta ei voida sanoa mitään pahaa, saattaa olla sangen arvokas toveri nälkäänäkevien sotaretkellä viljan hankkimiseksi.

Sellaisille luokkatietoisille hankintaryhmille Kansankomissaarien Neuvosto antaa mahdollisimman suurta apua niin rahan, kankaiden kuin myös aseiden muodossa.

Tärkeää vain on, että työläiset kävisivät toimeliaasti ja mahdollisimman pian käsiksi tähän heidän omaan tehtäväänsä — taisteluun nälänhätää vastaan!..

„Bednota” № 69,
kesäkuun 21 pnä 1918

Julkaistaan „Bednota” lehdessä
tekstin mukaan

**PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA
SOKOLNIKIN KLUBILLA
KESÄKUUN 21 pnä 1918**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Puolueemme on ottanut tehtäväkseen järjestää tänään Moskovassa mahdollisimman paljon joukkokokouksia kiinnittääkseen niissä työväenluokan huomiota siihen tilanteeseen, jossa Neuvostovalta on, ja minkälaisiin toimenpiteisiin sen pitää ryhtyä selviytyäkseen muodostuneesta tilanteesta.

Te tiedätte, että viime kuukausien ja viime viikkojenkin aikana vastavallankumous on nostanut päätään. Oikeisto-eserrät ja menshevikit syyttävät Neuvostovaltaa siitä, että se on kavaltanut ja kavaltaa Venäjän saksalaiselle imperialisminille.

Me olemme kuitenkin selvästi nähneet, mitä on tapahtunut ja tapahtuu Kaukasiassa, jossa kaukasialaiset menshevikit ovat solmineet liiton turkkilaisen imperialismin kanssa, ja Ukrainassa, jossa ukrainalaiset oikeisto-eserrät ovat solmineet liiton saksalaisen imperialismin kanssa. Eikä siinä kaikki, toverit, että siellä on tehty tyhjäksi kaikki Neuvostovallan saavutukset, että siellä vangitaan ja ammutaan työläisiä, että siellä on riistetty takaisin heidän kaikki saavutuksensa, vaan siellä on myös nostettu valtaan Skoropadski. Noilla toimenpiteillään he eivät tietenkään voi saada osakseen työväenluokan myötätuntoa. Juuri sen vuoksi vastavallankumoukselliset yrittävät tällä hetkellä käyttää hyväkseen Venäjän kansan väsymystä, nälänhätää. He tekevät viimeisiä yrityksiään kukistaakseen Neuvostovallan.

Nyt he ovat tarrautuneet tshekkoslovakialaisiin, jotka, täytyy sanoa, eivät esiinny Neuvostovaltaa vastaan. Neuvostovaltaa vastaan eivät esiinny tshekkoslovakialaiset,

vaan heidän vastavallankumouksellinen upseeristonsa. Tämän upseeriston avulla imperialistit pyrkivät vetämään Venäjän yhä jatkuvaan maailman verilöylyyn.

Ja kuvaavaa on, että heti kun valta siirtyy jossain menshevikkien ja oikeistoeserrien käsiin, niin osoittautuu, että he haluavat onnellistaa meitä jollain Skoropadskilla. Ja heti kun joukot pääsevät selville, mihin menshevikit ja oikeistoeserrät ovat heidät vieneet, nämä viimeksi mainitut jäävät vaille joukkojen kannatusta.

Heidät hylätään. Silloin he yrittävät käyttää viimeisenä keinonaan nälänhädällä keinottelua, mutta kun sekään ei tepsii, niin he eivät hyljeksi sellaistaakaan keinoa kuin on murhaaminen nurkan takaa.

Te kaikki tiedätte, että vanha työntekijä, toveri Volodarski, joka aikoinaan joutui kokemaan vakaumustensa vuoksi kärsimyksiä ja puutetta, on murhattu¹⁸¹. Heidän onnistuu ehkä vieläkin murhata joitain Neuvostovallan aktiivisia valtiomiehiä, mutta se vain lujittaa Neuvostovallan asemaa joukkojen keskuudessa ja panee meidät puolustamaan vieläkin lujemmin saavutuksiamme.

Kaksi seikkaa ovat nykyisin saattaneet Neuvostotasavallan erittäin vaikeaan tilaan: nälänhätä ja maailmantilanne.

Maailmantilanne on vaikea siksi, että Saksan, Ranskan ja Englannin imperialistit odottelevat sopivaa hetkeä karatakseen yhä uudestaan Neuvostotasavallan kimppuun. Puolueemme tehtävänä on kapitalistisen ikeen kukistaminen; tämä kukistaminen voi tapahtua vain maailmanvallankumouksen kautta. Mutta teidän on käsitettävä, toverit, että vallankumouksia ei tehdä tilauksesta. Me tiedämme, että Venäjän tasavallan tilanne muodostui sellaiseksi, että Venäjän työväenluokan onnistui ensimmäisenä kukistaa pääoma ja porvariston ies, ja me tiedämme, ettei tuo onnistuminen johtunut siitä, että työväenluokkamme olisi ollut kehittyneempää ja ihanteellisempää, vaan siitä, että maamme oli jäljellejäänein.

Kapitalismi tulee lopullisesti kukistetuksi silloin, kun tähän rynnäkköön yhtyy ainakin muutamia maita. Me tiedämme, että sensuurin kaikesta ankaruudesta huolimatta meidän on kaikissa maissa onnistunut saada aikaan se, että kommunistien puolueen ja Venäjän tasavallan nimen mainitseminen aiheuttaa kaikissa kokouksissa innostuksen purkauksia. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Me sanomme, että niin kauan kuin siellä, Lännessä, jatkuu maailmansota, me olemme turvattuja. Johtakoon sota minkälaisiin tuloksiin hyvänsä, se kuitenkin aiheuttaa vallankumouksen, joka on ja tulee olemaan meidän liittolaisemme.

Luonnehdittuaan ulkoisten vihollisten piirittämän ja sisäisen vastavallankumouksen rynnistyksen alaiseksi joutuneen Neuvosto-Venäjän vaikeaa tilannetta Lenin siirtyy käsittelemään nälänhätäkysymystä.

Vallankumouksemme herättää kauhua imperialistisissa luokissa, jotka käsittävät selvästi, että niiden olemassaolo riippuu siitä, säilyykö niiden pääoma vai ei, ja siksi meidän pitää olla ja kulkea käsi kädessä sen luokan kanssa, jonka kanssa saavutimme Lokakuun vallankumouksen voitot.

Taisteluun nälänhätää vastaan me lähdemme tämän saman luokan kanssa.

Nyt on yhden, puolentoista tai kahden vaikeimman kuukauden aikana ponnistettava kaikki voimat, käytettävä kaikki tarmo.

Kansojen elämässä on ollut ajankohtia, jolloin valtiolta on siirtynyt työväenluokalle, mutta se ei ole pystynyt pitämään sitä. Me sen sijaan voimme pitää sen, sillä meillä on Neuvostovalta ja sen yhdistämä työväenluokka, joka on käynyt käsiksi omaan tehtäväänsä.

Niin vaikea kuin tilanteemme onkin, millaisia salaliittoja oikeistoieserrät yhdessä tšhekkoslovakialaisten kanssa järjestänevätkin, me tiedämme, että viljaa on jopa keskusta ympäröivissä kuvernementeissakin. Tämä vilja pitää koota ja samalla säilyttää sekä lujittaa työväenluokan ja talonpoikaisköyhälistön liitto.

Puna-armeijalaisosastot lähtevät keskukselta mitä parhaimmissa aikeissa, mutta saavuttuaan paikkakunnille ne toisinaan lankeavat rosvouksen ja juopottelun kiusaukseen. Siihen on syyssä nelivuotinen teurastus, joka pani ihmiset pitkäksi ajaksi ampumakaivantoihin ja pakotti heidät petomaisiksi tultuaan pieksämään toisiaan. Tuota petomaisuutta on havaittavissa kaikissa maissa. Kuluu vuosia ennen kuin ihmiset lakkaavat olemasta petoja ja saavat takaisin ihmisahmonsansa.

Me käännyimme työläisten puoleen kehottaen heitä ponnistamaan kaikki voimansa.

Kun olin lukenut tiedotuksen, että Tambovin kuvernementin Usmanin ujestissa elintarvikehankintaryhmä on antanut pakkoluovutetuista 6 tuhannesta viljapuudasta 3 tuhatta talonpoikaisköyhälistölle, niin sanoin: vaikka minulle todistettaisiinkin, että tähän mennessä Venäjällä on ollut vain yksi sellainen hankintaryhmä, niin sittenkin sanoisin, että Neuvostovalta tekee tehtävänsä. Sillä missään muussa valtiossa sellaista hankintaryhmää ei ole! (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Porvaristo käsittää hyvin omat etunsa ja tekee kaikkensa niiden turvaamiseksi. Se käsittää, että kun talonpojat nyt ensi kerran satoihin vuosiin saavat tänä syksynä itse korjata työnsä kantamat hedelmät sadon muodossa ja turvaavat kaupungin työtätekevän luokan viljalla, niin porvariston kaikki restauraatioiveet luhistuvat ja Neuvostovalta lujittuu. Siksi porvaristo heittelehtiikin nyt puolelta toiselle.

Taistelussa pohattoja talonpoikia, keinottelijoita ja kaupungin porvaristoa vastaan on ponnistettava kaikki voimat.

Vallankumouksemme eräänä pahimpana vastuksena on työläistemme arastelu, kun he yhä vieläkin luulevat, että valtiota voivat hallita vain „etevimmat”... rosvouksen alalla.

Mutta jokaisessa tehtaassa on hyviä työntekijöitä. Olkoot he vaikka puolueettomiakin, — teidän pitää karaista ja yhdistää heidät, ja valtio tekee kaiken voitavansa heidän vaikean työnsä turvaamiseksi. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

„Izvestija VTsIK” №№ 127 ja 128;
kesäkuun 22 ja 23 pnä 1918
„Pravda” № 126,
kesäkuun 23 pnä 1918

Julkaistaan „Izvestija VTsIK” lehdestä,
jonka teksti on tarkastettu
„Pravda” lehden tekstin mukaan

SÄHKE ELINTARVIKEHANKINTARYHMIEN MUODOSTAMISESTA ¹³²

Koska Elintarvikeasiain komissariaatin edustajan saapuminen edustajakokoukseen on myöhäistä pyydän ilmoittamaan edustajakokoukselle seuraavaa: Neuvostovallan kannalla olevien edustajakokouksen jäsenten pitää muistaa ensinnäkin, että viljamonopolia toteutetaan samanaikaisesti kangasmonopolin ja muiden tärkeimpien kulutustarvikkeiden monopolin kanssa, toiseksi, että viljamonopolin lakkauttamisen vaatimus on niiden vastavallankumouksellisten kerrosten poliittinen toimenpide, jotka yrittävät temmata vallankumouksellisen proletariaatin käsistä pois hintasäännöstelyn monopolisysteemin, joka on kapitalistisesta tavaravaihdosta sosialistiseen tuotteiden vaihtoon asteittaisesti tapahtuvan siirtymisen tärkeimpiä keinoja. Selittääkää edustajakokoukselle, että taistelussa nälänhätää vastaan monopolin lakkauttaminen on suorastaan vahingollista eikä vain tarkoituksetonta, siitä on esimerkkinä Ukraina, jossa Skoropadski lakkautti viljamonopolin, ja sen seurauksena, muutaman päivän kuluttua viljakeinottelu kasvoi sellaisiin ennenkuulumattomiin mittoihin, että Ukrainan proletariaatti kärsii nyt pahempaa nälkää kuin monopolin aikana.

Selittääkää, että ainoa oikea keino leipäannosten suurentamiseksi on Kansankomissaarien Neuvoston päätös pakko- luovuttaa kulakkien vilja ja antaa se kaupungin ja maaseudun köyhälistölle. Sitä varten on tarpeen, että köyhälistö liittyy nopeammin ja päättäväisemmin sen elintarvikearmeijan riveihin, jota Elintarvikeasiain kansankomissariaatti luo.

Kehottakaa edustajakokousta ryhtymään heti agitaatiotyöhön työläisten keskuudessa, että he liittyisivät Penzan edustajain Neuvoston elintarvikearmeijaan; tällöin on noudatettava seuraavia ohjeita: 1) jokainen tehdas antaa yhden henkilön jokaista 25 työlläistä kohti; 2) elintarvike-

armeijaan liittyvien rekisteröinnin suorittaa tehdaskomitea, joka laatii mobilisoidujen nimilistat kahdessa kappaleessa: toinen lähetetään Elintarvikeasiain kansankomissariaatille ja toinen jätetään itselle; 3) nimiluetteloon tulee liittää jokaista ehdokasta, hänen henkilöllistä luotettavuuttaan ja vallankumouksellista kurinalaisuuttaan koskeva henkilö-takuu, jonka antaa tehdaskomitea tai ammattiliittojärjestö tai neuvostoelin tai neuvostovirastojen vastuunalaiset edustajat. Elintarvikearmeijan jäsenten valinta tulee suorittaa niin, ettei sitten ainoakaan likapilkku tahraisi niiden nimiä, jotka lähtevät maaseudulle taistelemaan ryövärikulakkien koplaa vastaan työtätekevien monimiljoonaisten joukkojen pelastamiseksi nälänhädästä.

Työläistoverit, vain tällä ehdolla tulee kaikille selväksi se, että kulakkien viljan pakko-otto ei ole ryöstöä, vaan vallankumouksellinen velvollisuus sosialismin puolesta taistelevia työläis- ja talonpoikaisjoukkoja kohtaan!

4) Jokaisessa tehtaassa mobilisoidut valitsevat keskuudesta valtuusmiehen, joka suorittaa kaikki ne organisatoriset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen sitä varten, että Elintarvikeasiain kansankomissariaatti hyväksyisi tehtaan esittämät ehdokkaat elintarvikearmeijan jäseniksi; 5) armeijaan hyväksytyt saavat entisen palkkansa, samoin myös ruuan ja vaatetuksen siitä päivästä alkaen, jolloin he liittyvät armeijan riveihin; 6) armeijaan hyväksytyt sitoutuvat noudattamaan ehdottomasti niitä ohjeita, jotka Elintarvikeasiain kansankomissariaatti antaa lähettäessään hankintaryhmiä paikkakunnille, ja alistumaan näiden hankintaryhmien komissaarien määräyksiin. Olen varma siitä, että jos pakko-ottoa toteuttavien elintarvikehankintaryhmien johtoon asetetaan Lokakuun vallankumoukselle uskollisia vallankumouksellisia sosialisteja, niin he pystyvät järjestämään maaseudulla köyhälistökomiteoita ja yhdessä niiden kanssa ottamaan viljan kulakeilta vieläpä ilman asevoiman käyttöä.

Kansankomissaarien Neuvoston
puheenjohtaja *Lenin*

Kesäkuun 27 pnä 1918.

*Julkaistu heinäkuussa 1918
aikakauslehden „Elintarvikeasiain
Kansankomissariaatin Tiedonantaja”
10.—11. numeroissa*

*Julkaistaan aikakauslehden
tekstin mukaan*

**MOSKOVAN AMMATTILIITTOJEN
JA TEHDASKOMITEOIDEN
IV KONFERENSSI¹³³**

KESÄKUUN 27—HEINÄKUUN 2 p:nä 1918

*Lyhyet selostukset julkaistu
kesäkuun 28 p:nä 1918
„Pravda“ lehden 130. numerossa ja
„Izvestija VTsIK“ lehden 132. numerossa*

*Julkaistu täydellisenä v. 1918 kirjassa
„Moskovan kaupungin tehdaskomiteoiden
ja ammattiliittojen IV konferenssin
pöytäkirjat“
Ammattiliittojen Yleisvenäläisen
Keskusneuvoston kustantamo*

*Julkaistaan kirjan tekstistä,
joka on tarkastettu
pikakirjoituspöytäkirjan mukaan*

I

SELOSTUS NYKYHETKEN TILANTEESTA
KESÄKUUN 27 pnä 1918

Toverit! Te olette tietysti kaikki tietoisia siitä, että maamme on nyt joutunut mitä suurimpaan onnettomuuteen — nälänhätään. Ja ennen kuin ryhdymme käsittelemään nyt juuri erikoisesti kärjistynyttä nälänhätää vastaan tähdättyjä taistelutoimenpiteitä meidän on ennen kaikkea asetettava kysymys siitä, mitkä ovat ne perussyyt, jotka ovat aiheuttaneet tämän onnettomuuden. Asettaessamme tämän kysymyksen meidän on sanottava itsellemme ja muistettava, ettei tähän onnettomuuteen ole joutunut ainoastaan Venäjä, vaan myös kaikki maat, jopa kaikkein sivistyneimmät ja edistyneimmät kulttuurimaatkin.

Venäjällä on monien viimeisten vuosikymmenien aikana, ja varsinkin nyt, vallankumouksen aikana, käynyt usein niin, että nälänhätään on joutunut kokonaisia alueita maanviljelysmaastamme, jossa tsaarien, tilanherrojen ja kapitalistien harjoittama sorto oli köyhdyttänyt ja pitänyt puristuksessa venäläisen talonpoikaiston suurta enemmistöä. Mutta Länsi-Euroopankin maat kärsivät samanlaisesta onnettomuudesta. Monet näistä maista olivat kymmenien ja satojenkin vuosien kuluessa jo unohtaneet, mitä nälkä on, niin korkealle kehittyneitä oli niiden maanviljelys, niin hyvin turvattuina olivat suurilla tuontiviljämäärillä ne Euroopan maat, joilla ei ollut riittävästi omaa viljaa. Mutta nyt, kahdennellakymmenennellä vuosisadalla, huolimatta tekniikan yhä voimakkaammasta edistyksestä, erinomaisista keksinnöistä ja siitä, että maataloudessa käytetään valtavissa määrin koneita, sähköä ja uusia polttomootoreita, me näemme nyt rinnan kaiken tämän kanssa, että poikkeuksetta kaikkien Euroopan maiden kansoja on

kohdannut tämä sama onnettomuus, nälänhätä. Näyttää aivan kuin maat palaisivat sivilisaatiosta ja kulttuurista takaisin alkukantaiseen raakalaisuuteen, aivan kuin ne joutuisivat jälleen sellaiseen tilaan, jolloin tavat raaistuvat, ihmiset petomaistuvat taistellessaan leipäpalasta. Mikä on aiheuttanut tämän kääntein raakalaisuuteen useissa Euroopan maissa, suurimmassa osassa näitä maita? Me kaikki tiedämme, että sen on aiheuttanut imperialistinen sota, sota, joka on jo neljä vuotta raadellut ihmiskuntaa ja josta kansat ovat saaneet maksaa jo huomattavasti enemmän kuin kymmenen miljoonaa nuoren ihmisen henkeä, sota, jonka ovat päästäneet valloilleen omaa etuaan ajavat kapitalistit, sota, jota käydään siitä, kuka, mikä suursaalis-taja, englantilainen vai saksalainen, tulee olemaan maailman valtias, hankkimaan siirtomaita ja kuristamaan pieniä kansoja.

Tämä sota, joka on levinnyt melkein koko maapallolle ja vienyt vähintään kymmenen miljoonaa ihmishenkeä lukuunottamatta miljoonia silvottuja, vammaisia ja sairaita, sota, joka lisäksi on irrottanut tuotannollisesta työstä miljoonia mitä terveimpiä ja parhaita ihmisiä,— tämä sota on johtanut siihen, että ihmiskunta on nyt täydellisen raakalaisuuden tilassa. On toteutunut se, minkä ennustivat kapitalismin pahimmaksi, tuskallisimmaksi ja raskaimmaksi lopuksi monilukuiset sosialistisen suunnan kirjailijat, jotka sanoivat: kapitalistinen yhteiskunta, jonka perustana on se, että harvalukuiset kapitalistit ja monopolistit anastavat käsiinsä yksityisomaisuuden, maan, tehtaat ja työvälineet, muuttuu sosialistiseksi yhteiskunnaksi, joka yksin vain voi tehdä lopun sodasta, sillä kapitalistinen „sivistynyt”, „kulttuuri”-maailma kulkee ennenkuulumatonta romahdusta kohti, joka saattaa murtaa ja kiertämättä murtaakin kulttuurielämän kaikki perustat. Toistan, ettei vain Venäjällä, vaan myös edistyneimmissä kulttuurimaissa, esimerkiksi Saksassa, jossa työn tuottavuus on verrattomasti korkeammalla, joka voi tyydyttää maailman teknillisten välineiden tarpeen runsain mitoin ja joka sen lisäksi kaukaisiin maihin omaamiensa vapaiden yhteyksien avulla voi huoltaa väestön elintarvikkeilla, sielläkin on nälänhätä, joka on verrattomasti paremmin järjestetty, pitemmäksi ajaksi venytetty kuin Venäjällä, mutta se on vieläkin vaikeampi ja tuskallisempi nälänhätä. Kapitalismi on johtanut niin raskaaseen

ja tuskalliseen romahdukseen, että nyt on jokaiselle täysin selvää, että nykyinen sota ei voi päättyä ilman monia mitä raskaimpia ja verisimpiä vallankumouksia, joista Venäjän vallankumous oli vasta ensimmäinen, vasta alkua.

Te kuulette nyt tiedotuksia siitä, että esimerkiksi Wienissä on perustettu toistamiseen työläisten edustajain Neuvosto, että työtätekevä väestö on siellä toistamiseen miltei täydellisessä yleislakossa¹³⁴. Me saamme kuulla siitä, kuinka sellaisissa kaupungeissa, jotka ovat tähän asti olleet kapitalistisen järjestyksen, kulttuurin ja siviilisaation esikuvia, esimerkiksi Berliinissä, on kadulla liikkuminen pimeässä käynyt vaaralliseksi, sillä huolimatta mitä ankarimmista vainotoimenpiteistä ja mitä tiukimmasta vartiinnista sota ja nälkä ovat sielläkin saattaneet ihmiset täydellisen villeyden tilaan, sellaiseen anarkiaan, sellaiseen kuohuntaan, ettei vain keinottelu, vaan myös suoranainen ryöstö, suoranainen sota leipäpalasta on tulemassa päiväjärjestykseen kaikissa kulttuuri- ja sivistysmaissa.

Toverit, kun me nyt näemme meillä itsellämme, kotimaassamme, kuinka tuskallinen ja vaikea tilanne on meillä nälänhädän pohjalla muodostunut, niin meidän on selitettävä harvalukuisille, mutta kuitenkin vielä olemassaoleville, kokonaan sokeille ja tietämättömille ihmisille nälänhädän tärkeimmät ja pääasiallisimmat syyt. Meillä saattaa tavata vielä ihmisiä, jotka järkeilevät: tsaarin aikana leipää sentään oli, mutta kun tuli vallankumous, niin leipääkään ei ole. Ja se on ymmärrettävää, että joillekin maalaismummoille saattaa todellakin koko historian kulku viimeisen kymmenen vuoden aikana sisältyä siihen, että ennen oli leipää, mutta nyt ei ole. Se on ymmärrettävää, sillä nälänhätä on sellainen onnettomuus, joka lakaisee tieltään, työntää sivuun kaikki muut kysymykset ja asettaa sen etutilalle, alistaa kaiken muun sen alaiseksi. Ja ymmärrettävää on, että meidän tehtävänämme, tietoisten työläisten tehtävänä on selittää mitä laajimmille joukoille, selittää poikkeuksetta kaikille kaupungin ja maaseudun työtätekevien joukkojen edustajille, mikä on pääsyyinä nälänhätään, sillä ellemme sitä selitä, niin emme voi saada omassa emmekä työtätekevien joukkojen edustajienkaan keskuudessa aikaan oikeaa asiaan suhtautumista, emme voi luoda oikeaa käsitystä onnettomuuden vahingollisuudesta, emme voi saada aikaan lujaa päättäväisyyttä ja sellaista mielialaa, joka on tarpeen

taistelun käymiseksi tätä onnettomuutta vastaan. Ja kun muistamme, että tämän onnettomuuden on aiheuttanut imperialistinen sota, että kaikkein rikkaimmatkin maat näkevät nykyisin ennen aavistamatonta nälkää ja työtä-tekevien joukkojen suuri enemmistö kokee sietämättömiä kärsimyksiä, kun muistamme, että tämä imperialistinen sota on jo neljän vuoden ajan pakottanut eri maiden työläisiä vuodattamaan vertaan kapitalistien etupyyteiden takia, kun muistamme, että mitä pitemmälle tämä sota jatkuu, sitä vaikeammaksi käy siitä irrottautuminen, niin silloin me käsitämme, millaisia jättimäisiä, äärettömiä voimia on pantava liikkeelle.

Sotaa on kestänyt jo kohta neljä vuotta. Venäjä sanoutui irti sodasta, ja koska sanoutui irti yksin, se joutui imperialistipetojen kahden lauman väliin, ja kumpikin niistä repii, kuristaa, käyttää hyväkseen Venäjän tilapäistä suojattomuutta ja aseettomuutta. Sotaa on kestänyt jo neljä vuotta. Saksan imperialistisalistajat ovat saaneet useita voittoja ja pettävät edelleenkin työläisiään, joista osa porvariston lahjomana on siirtynyt sen puolelle ja toistelee inhottavaa veristä valhetta isänmaan puolustamisesta, vaikka saksalaiset sotilaat puolustavat todellisuudessa saksalaisten kapitalistien itsekkäitä ryöstöetuja, kapitalistien, jotka lupaavat heille, että Saksa tuo rauhan ja hyvinvoinnin, mutta todellisuudessa me näemme, että Saksan voitot paljastavat Saksan toivottoman aseman sitä selvemmin, mitä laajemmiksi ne käyvät.

Saksa kerskaili Brestin rauhan aikana, kun se solmi väkivaltaan ja kansojen sortoon perustuvan Brestin anastus- ja ryöstörauhan, saksalaiset kapitalistit kerskailivat, että he antavat työläisille leipää ja rauhan. Mutta nykyisin Saksassa pienennetään leipäannosta. Yleisesti on tunnustettu, että elintarvikekampanja kärsi vauraassa Ukrainassa vararikon, ja Itävallassa asia on taas kehittynyt nälkäkapinoiksi, yleiskansalliseksi joukkojen kuohunnaksi, sillä mitä kauemmin Saksa voittojaan saa, sitä selvemmäksi käy jokaiselle, jopa Saksan suurporvariston monille edustajillekin, että sota on toivotonta, että vaikka saksalaiset kykenisivätkin tekemään vastarintaa Länsirintamalla, niin se ei vie heitä yhtään lähemmäksi sodan loppua, vaan luo vielä uuden orjuutetun maan, joka saksalaisten joukkojen on miehittävä, otettava haltuunsa ja jossa on edelleenkin

käytävä sotaa, ja rappeuttaa Saksan armeijan, joka on muuttumassa ja muuttuu armeijasta rosvojoukkioksi, väeksi, joka tekee väkivaltaa vieraille kansoille, aseettomille kansoille, vie niiltä elintarvikkeiden ja raaka-aineiden viimeisetkin rippeet, vaikka väestön vastarinta onkin voimakasta. Mitä pitemmälle Saksa menee Euroopan reunamaihin, sitä selvemmäksi käy, että sitä vastassa ovat Englanti ja Amerikka, että ne ovat paljon kehittyneempiä, niiden tuotantovoimat ovat paljon suurempia ja ajan tullen ne lähettävät Eurooppaan kymmenin tuhansin uutta parasta väkeä muuttaakseen kaikki koneet, kaikki tehtaat tuhoamisen välineiksi. Sota tulee uudestaan ja se merkitsee, että joka vuosi, vieläpä jok'ainoa kuukausikin laajentaa tuota sotaa. Tuosta sodasta ei ole muuta ulospääsyä kuin vallankumous, kuin kansalaisota, kuin se, että sota, jota kapitalistit käyvät keskenään liikevoittojensa takia, saaliin jakamisesta, pienten maiden kuristamiseksi, muutetaan sorrettujen sodaksi sortajia vastaan, mikä on ainoa sellainen sota, joka historian kulussa on aina seurannut suurien vallankumousten lisäksi myös vähänkin huomattavampia vallankumouksia, ainoa sota, joka työtätekevien, sorrettujen ja riistettyjen joukkojen etujen kannalta on ainoaa laillista, oikeudenmukaista ja pyhää sotaa. (Suosiosioitoksia.) Ilman tällaista sotaa ei imperialistisesta orjuudesta voida vapautua. Meidän pitää selvästi käsittää, minkälaisia uusia onnettomuuksia kansalaisota tuo jokaiselle maalle. Nuo onnettomuudet ovat sitä raskaampia, mitä kulttuurisempi on maa. Kuvitelkaamme, että koneiden ja rautateiden maassa on kansalaisota, joka katkaisee maan alueiden välisen yhteyden. Kuvitelkaa, millaisessa asemassa tulevat olemaan alueet, jotka kymmenien vuosien kuluessa ovat soveltautuneet elämään teollisen vaihdon pohjalla, ja te käsitätte, että jokainen kansalaisota tuo vielä uusia raskaita onnettomuuksia, joista suuret sosialistit jo puhuivatkin. Imperialistit syöksevät työväenluokan onnettomuuksiin, kärsimykseen ja kuolemaan. Uudelle sosialistiselle yhteiskunnalle, niin raskaita ja tuskallisia kuin nuo koko ihmiskunnan kärsimykset ovatkin, käy päivä päivältä yhä selvemmäksi, että imperialistien aloittamaa sotaa eivät lopeta nuo imperialistit, vaan sen lopettavat uudet luokat, työväenluokka, joka kaikissa maissa alkaa yhä enemmän liikehtiä ja joutuu päivä päivältä yhä

voimakkaamman suuttumuksen ja kuohunnan valtaan ja se tunteista ja mielialoista riippumatta vaatii välttämättömyyden pakosta kukistamaan kapitalistien herruuden. Venäjällä, jossa nälänhätä on erikoisen tuntuva, me joudumme ylittämään sellaisen kauden, jota vallankumous ei ole vielä ennen kokenut, mutta länsieurooppalaisilta tovereilta emme voi odottaa saavamme pikaista apua. Venäjän vallankumouksen vaikeus on siinä, että Venäjän vallankumouksellisen työväenluokan oli paljon helpompi aloittaa kuin muiden länsieurooppalaisten luokkien, mutta meidän on vaikeampi jatkaa. Siellä, Länsi-Euroopan maissa, vallankumouksen aloittaminen on vaikeampaa, sillä vallankumouksellista proletariaattia vastassa on siellä korkein kulttuurivoima ja työväenluokka on kultivoidussa orjuudessa.

Mutta me, jo yksistään ulkopoliittisen asemamme vuoksi, joudumme elämään äärettömän raskasta aikaa, ja meidän, työtätekevien joukkojen edustajain, työläisten, tietosten työläisten, on selitettävä kaikessa agitaatiossamme ja propagandassamme, jokaisessa puheessamme, jokaisessa tunnukseksamme, tehtaalla pitämässämme keskustelutilaisuudessa ja aina tavatessamme talonpoikia, on selitettävä heille, että onnettomuus, johon olemme joutuneet, on kansainvälinen onnettomuus, että siitä ei ole muuta ulospääsyä kuin maailmanvallankumous. Kun meidän on koettava tällainen tuskallinen kausi jäätyämme tilapäisesti yksin, niin meidän on ponnistettava kaikki voimamme, jotta kestäisimme lujina tämän vaikean kauden, sillä me tiedämme, että loppujen lopuksi emme ole yksin, että ne onnettomuudet, jotka ovat kohdanneet meitä, lähestyvät vähitellen jokaista Euroopan maata, ja ettei ainoakaan näistä maista löydä ulospääsyä ilman monia vallankumouksia.

Venäjällä meitä on kohdannut nälänhätä, jota kärjistää vielä se, että Venäjältä on pakkorauhalla riistetty viljavimmat ja hedelmällisimmät kuvernementit; sitä on kärjistänyt vielä sekin, että vanha elintarvikehankintakampanja alkaa olla meillä lopussa. Uuteen ja epäilemättä runsaaseen satoon jää vielä muutamia viikkoja, jotka sen vuoksi ovat kaikkein vaikeimpia, ja tätä muutenkin vaikeaa kautta on kärjistänyt se, että Venäjällä kukistetut tilanherrojen ja kapitalistien riistäjäluokat tekevät kaikkensa, ponnistavat kaikki voimansa yrittäessään yhä uudemman kerran palaut-

taa itselleen vallan. Siinä on eräs pääsyy siihen, että juuri Siperian viljavat kuvernementit ovat nyt tshekkoslovakialaisten kapinan tuloksena eristettyjä meistä. Mutta me tiedämme hyvin, mitkä voimat pitävät tuota kapinaa yllä, me tiedämme hyvin, että tshekkoslovakialaiset sotamiehet ovat ilmoittaneet sotajoukkojemme, työläistemme ja talonpoikaimme edustajille, että he eivät halua sotia Venäjää ja Venäjän Neuvostovaltaa vastaan, että he tahtovat vain ase kädessä murtautua reuna-alueille, mutta heidän johdossaan ovat ne samat eiliset kenraalit, tilanherrat ja kapitalistit, jotka toimivat englantilaisilla ja ranskalaisilla rahoilla ja joita tukevat porvariston puolelle siirtyneet venäläiset sosialipetturit. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Tuo koplakunta käyttää nälänhätää tehdäkseen vieläkin yrityksen tilanherrojen ja kapitalistien valtaanpalauttamiseksi. Toverit, vallankumouksemme kokemus vahvistaa oikeiksi ne sanat, jotka ovat aina erottaneet tieteellisen sosialismin edustajat, Marxin ja hänen seuraajansa, utopistisocialisteista, pikkuporvarillisista socialisteista, intelligenttisocialisteista, haaveilijasocialisteista. Haaveilijaintelligentit, pikkuporvarilliset socialistit luulivat ja ehkä vieläkin luulevat ja haaveilevat, että socialismi voidaan toteuttaa vakuuttamisen pohjalla. Kansan enemmistö tulee vakuuttuneeksi, ja kun se tulee vakuuttuneeksi, niin vähemmistö alistuu, enemmistö äänestää puolesta ja socialismi on toteutettu. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Ei, maailma ei ole rakennettu niin otolliseksi; riistäjiä, tilanherrapetoja, kapitalistiluokkaa ei voida saada vakuuttumaan. Socialistinen vallankumous vahvistaa sen, minkä kaikki ovat nähneet — riistäjien mitä raivokkaimman vastarinnan. Mitä voimakkaampaa on sorrettujen luokkien rynnistys, mitä lähemmäksi ne tulevat kaikkinaisen sarron, kaikkinaisen riiston kukistamista, mitä päättäväisemmin sorretut talonpojat ja sorretut työläiset kehittävät aloitetta, itsenäistä aloitettaan, sitä hurjemmaksi käy riistäjien vastarinta.

Me elämme kapitalismista socialismiin siirtymisen vaikeinta, tuskallisinta kautta, kautta, joka tulee kaikissa maissa kiertämättä olemaan pitkä, hyvin pitkä kausi, sillä, toistan sen vielä, sorretun luokan jokaiseen voittoon sortajat vastaavat yhä uusilla vastarintayrityksillä, sorretun luokan vallan kukistamisen yrityksillä. Minkälaista tuo vastarinta on, siitä on osoituksena tshekkoslovakialaisten

kapina, jota Neuvostovallan kukistamisen politiikkaa ajava englantilais-ranskalainen imperialismi ilmeisesti auttaa. Me näemme, että nälänhätä luonnollisesti voimistaa tuota kapinaa. Ymmärrettävää on, että työtätekevien laajojen joukkojen keskuudessa on paljon sellaisia ihmisiä, jotka — te tiedätte sen erittäin mainiosti, jokainen teistä havaitsee sen tehtaassa,— eivät ole valistuneita sosialisteja eivätkä voi sellaisia olla, koska heidän täytyy tehdä lujasti työtä tehtaissa ja koska heillä ei ole aikaa enempää kuin mahdollisuuksiakaan tulla sosialisteiksi. Ymmärrettävää on, että nämä ihmiset ovat myötämielisiä nähdessään, kuinka tehtaista nousee työläisiä, jotka saavat mahdollisuuden alkaa itse opiskella ja valmistautua tuotantolaitosten johtamisen tehtävään, vaikeaan ja rasittavaan tehtävään, jossa erehdykset ovat kiertämättömiä, mutta joka on ainoa tehtävä, jossa työläiset voivat lopultakin toteuttaa järkkymättömän pyrkimyksensä siihen, etteivät koneet, tehtaat, paras nykyaikainen tekniikka, ihmiskunnan parhaat saavutukset palvelisi riistoa, vaan parantaisivat ja helpottaisivat valtaavan enemmistön elämää. Mutta kun he näkevät, kuinka lännestä, pohjoisesta ja idästä tulleet imperialistisaalistajat käyttävät hyväkseen Venäjän suojattomuutta repiäkseen sen palasiksi, eivätkä vielä tiedä kuinka käy työväenliikkeen muissa maissa, niin heidän epätoivonsa on ymmärrettävää. Muuten ei voi ollakaan. Naurettavaa olisi odottaa ja järjestöntä luulla, että riistoon perustuvassa kapitalistisessa yhteiskunnassa olisi voinut heti ilmaantua täysi tietoisuus sosialismin kiertämättömyydestä, sosialismin käsittäminen. Niin ei voi tapahtua. Se muodostuu vasta lopussa ja siinä taistelussa, jota joudutaan käymään näin kovin vaikeana kautena, jolloin yksi vallankumouksista osoittautui olevan toisia edellä eivätkä toiset auta ja kun nälänhätä on uhkaamassa. Luonnollista on, että työtätekevien kerroksissa alkaa kiertämättä vallita epätoivo ja suuttumus ja ilmaantuu halu viitata kerrassaan kaikelle kintaalla. Ja ymmärrettävää on, että vastavallankumoukselliset, tilanherrat ja kapitalistit sekä näiden suojelijat ja apurit käyttävät tätä seikkaa hyväkseen suorittaakseen yhä uuden rynnistyksen sosialistista valtaa vastaan.

Me näemme, mihin se on johtanut kaikissa sellaisissa kaupungeissa, joissa ei ole ollut apuna ulkomaisten pistimiä. Me tiedämme, että Neuvostovalta on onnistuttu voitta-

maan vain silloin, kun henkilöt, jotka ovat pitäneet niin suurta ääntä isänmaan puolustamisesta ja patriotismitaan, ovat paljastaneet kapitalistisen luontonsa ja alkaneet solmia sopimuksia tänään saksalaisten pistinten kanssa murhatakseen niiden avulla ukrainalaisia bolshevikkeja, huomenna turkkilaisten pistinten kanssa hyökätäkseen bolshevikkeja vastaan, ylihuomenna tshekkoslovakialaisten pistinten kanssa kukistaakseen Neuvostovallan ja murhatakseen bolshevikkeja Samarassa. Vain ulkomainen apu, vain ulkomaisten pistinten apu, vain Venäjän myyminen japanilaisille, saksalaisille ja turkkilaisille pistimille, vain se on tähän saakka tuonut kapitalismin luokkasovittelijoille ja tilanherroille edes hivenen verran menestystä. Mutta me tiedämme, että kun sentapaisia kapinoita on nälänhädän ja joukkojen epätoivon pohjalla puhjennut, kun kapinan valtaan on joutunut sellaisia seutuja, joihin ei ole voitu kutsua avuksi ulkomaisia pistimiä, kuten oli Saratovissa, Kozlovissa ja Tambovissa, niin Perustavaa kokousta koskevilla koreilla tunnuksilla itseään verhoavien tilanherrojen, kapitalistien ja heidän ystäviensä valta on joutunut mittaamaan olemassaolonsa päivillä ellei tunneillakin. Mitä kauempana ovat neuvostosotajoukkojen osastot olleet tilapäisesti vastavallankumouksen haltuun joutuneesta keskuksesta, sitä päättäväisempää on ollut liike kaupunkilaisyöläisten keskuudessa, sitä suurempaa aloitteellisuutta ovat nämä työläiset ja talonpojat ilmaisseet tullakseen Saratovin, Penzan, Kozlovin avuksi ja kukistaakseen viipymättä valtaan päässeän vastavallankumouksen.

Toverit, kun tarkastelette näitä tapahtumia kaiken sen kannalta, mitä maailman historiassa nykyisin tapahtuu, kun muistatte, että meidän tehtävänämme — meidän yhteisenä tehtävänämme — on selvittää itsellemme ja pyrkiä selittämään joukoille, että nämä mitä suurimmat onnettomuudet eivät ole kohdanneet meitä sattumalta, vaan ensinnäkin imperialistisen sodan vuoksi sekä tilanherrojen, kapitalistien ja riistäjien raivokkaan vastarinnan vuoksi, kun selvitämme itsellemme sen, niin voidaan olla varmoja siitä, että tämä oikea käsitys, niin vaikeaa kuin se lieneekin, tunkeutuu yhä syvemmälle laajoihin joukkoihin, ja me onnistumme saamaan aikaan kurinalaisuuden, voittamaan kurittomuuden tehtaissamme, voimme auttaa kansaa kestämään tämän tuskallisen kauden, joka on erittäin rasittava

ja voi ehkä jatkua kuukauden tai pari, muutaman viikon, joiden kuluttua pääsemme uuteen satoon.

Te tiedätte, että nykyisin, tshekkoslovakialaisen vastavallankumouksellisen kapinan vuoksi, joka on eristänyt meiltä Siperian, etelässä tapahtuvan jatkuvan kuohunnan vuoksi ja sodan vuoksi tilanne meillä Venäjällä on hyvin vaikea, mutta ymmärrettävää on, että mitä vaikeampi on nälänhätään joutuvan maan tilanne, sitä päättäväisempiä, sitä lujempia pitää tuota nälänhätää vastaan tähdättyjen toimenpiteidemme olla. Tärkeimpänä taistelukeinona on viljamonopolin voimaansaattaminen. Tämän kaiken te tiedätte mainiosti ja näette ympärillänne käytännössä, että kulakit, pohatat huutavat kaikkialla viljamonopolia vastaan. Se on ymmärrettävää, sillä siellä, missä viljamonopoli on toistaiseksi lakkautettu, kuten Skoropadski on tehnyt Kieivissä, siellä on keinottelu päässyt ennenkuulumattomiin mittoihin, siellä viljapuudan hinta nousee 200 ruplaan asti. Se on ymmärrettävää, että kun ei ole elintarvikkeita, joita ilman ei voida elää, niin jokainen elintarvikkeiden omistaja voi tulla pohataksi ja hinnat kohota ennenkuulumattoman korkeiksi. Ymmärrettävää on, että kahu ja paniikki nälkäkuoleman uhan edessä saavat aikaan hintojen kohoamisen ennenkuulumattomiksi, ja Kieivissä on ollut pakko ajatella monopolin palauttamista. Meillä on hallitus jo kauan sitten, jo ennen bolshevikkeja, tullut vakuuttuneeksi viljamonopolin välttämättömyydestä Venäjän kaikista viljarikkaudesta huolimatta. Viljamonopolia vastaan saattavat puhua vain aivan tietämättömät tai ne, jotka ovat myyneet itsensä rahasäkin etujen palvelukseen. (Suosioitoksia.)

Mutta kun me puhumme viljamonopolista, toverit, niin meidän pitää ajatella, miten suunnattoman vaikeaa on sen toteuttaminen. Helppo on sanoa: viljamonopoli, mutta pitää ajatella, mitä se merkitsee. Se merkitsee, että kaikki viljajilijämät kuuluvat valtiolle; se merkitsee, että jokainen viljapuuta, joka ei ole tarpeen talonpojan taloudessa, ei ole tarpeen hänen perheensä ja karjansa ylläpitoon, ei ole tarpeen hänelle kylvöjä varten — että jokainen liikenevä viljapuuta on otettava valtion haltuun. Kuinka se voidaan tehdä? Valtion pitää määrätä hinnat, jokainen liikenevä viljapuuta pitää löytää ja kuljettaa. Mistä talonpoika, jonka tietoisuutta satojen vuosien ajan pimitettiin, jota tilan-

herrat ja kapitalistit ryöstivät ja rääkkäsivät tylsäjärkisyys-teen saakka sallimatta hänen milloinkaan syödä itseään kylläiseksi, mistä tämä talonpoika olisi muutaman viikon tai muutaman kuukauden aikana voinut tulla tietoiseksi siitä, mitä on viljamonopoli; mistä kymmenille miljoonille ihmisille, joita valtio on tähän saakka kestittänyt vain sorrolla, väkivallalla, vain virkamiesten harjoittamalla rosvouksella ja ryöstöllä, mistä näillä syrjäkulmille hylätyillä ja siellä taloudelliseen häviöön tuomituilla talonpojilla voi ilmaantua käsitys siitä, mitä on työläisten ja talonpoikain valta, että valta on köyhälistön käsissä; että vilja, joka on ylijäämäviljaa eikä siirry valtiolle, jos tämä vilja jää omistajan haltuun, niin se, joka pidättää sitä hallussaan, on ryöväri, riistäjä, syypää työläisten kiduttavaan nälkään Pietarissa, Moskovassa ja muualla? Mistä talonpoika voisi sen tietää, kun häntä on tähän asti pidetty pimeydessä, kun kylässä hänen tehtävänä on ollut vain myydä viljaa; mistä hän olisi voinut tulla tietoiseksi siitä? Ei ole ihme, että kun asetamme ratkaistavanamme olevan kysymyksen lähemmäksi elämää ja tarkastelemme sitä syvällisemmin, niin näemme eteemme nousevan tavattomia vaikeuksia sellaisen tehtävän ratkaisemisessa kuin on viljamonopolin voimaan saattaminen maassa, jossa tsarismi ja tilanherrat pitivät talonpoikaiston enemmistöä pimeydessä, talonpoikaismaassa, jossa talonpojat ovat ensimmäisen kerran monien satojen vuosien jälkeen kylväneet viljan omaan maahansa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Mutta mitä suurempi tämä vaikeus on, mitä suuremmaksi se tulee asiaan huolellisesti ja harkiten suhtauduttaessa, sitä selvemmin meidän on sanottava se, mitä olemme aina sanoneet, että työläisten vapautuminen on työläisten oma asia. Olemme aina sanoneet: työtätekevien vapautumista sorrosta ei voida tuoda ulkoapäin; heidän on itsensä, taistelullaan, liikkeellään, agitaatiollaan opittava ratkaisemaan uusi historiallinen tehtävä, ja mitä vaikeampi, mitä suurempi, mitä vastuunalaisempi on tämä uusi historiallinen tehtävä, sitä enemmän pitää olla ihmisiä, joita on miljoonittain saatava mukaan osallistumaan itsenäisesti näiden tehtävien ratkaisemiseen. Viljan myymiseksi mille kauppiaille tai kaupustelijalle hyvänsä ei tarvita minkäänlaista tietoisuutta, mitään organisaatiota. Sitä varten pitää elää vain niin kuin porvaristo on neuvonut elämään: pitää

olla vain kuuliainen orja, käsittää ja tunnustaa maailma mainioksi sellaisena, jollaiseksi porvaristo on sen rakentanut. Mutta tämän kapitalistisen kaaoksen voittamiseksi, viljamonopolin toteuttamiseksi, siihen pääsemiseksi, että kaikki ylijäämä, jokainen liikenevä viljapuuta olisi valtiolla, tarvitaan joukkojen eikä organisaattorien ja agitaattorien suorittamaa pitkäaikaista, vaikeaa ja rasittavaa organisaattorista työtä.

Sellaista väkeä Venäjän maaseudulla on; suurin osa talonpojista on mitä köyhimpiä ja köyhiä talonpoikia, jotka eivät voi käydä kauppaa viljaylijäämillä, liikaviljalla eivätkä muuttua sellaisiksi rosvoiksi, jotka pitävät hallussaan ehkä satojakin puutia viljaa samaan aikaan kun toiset kärsivät nälkää. Nyt on tilanne sellainen, että jokainen talonpoika, joka ehkä nimittää itseään työtätekeväksi talonpojaksi — tästä sanasta eräät kovasti pitävät, — mutta jos nimitätte työtätekeväksi talonpojaksi sellaista talonpoikaa, joka on koonnut satoja puutia viljaa omalla työllään ja jopa ilman mitään palkkatyötä, ja sitten näkee, että jos hän pitää nämä sadat puudat viljaa hallussaan, niin hän voi ehkä myydä ne enemmästä kuin 6 ruplasta puuta, hän voi ehkä myydä ne keinottelijalle tai uupuneelle ja nälän näännyttämälle kaupunkilaistyöläiselle, joka on saapunut nälkäisine perheineen ja joka antaa 200 ruplaa puudalta, — sellainen talonpoika, joka kätkee satoja puutia viljaa ja pitää niitä hallussaan saadakseen hinnat kohoamaan ja saadakseen vaikkapa 100 ruplaa puudalta, muuttuu riistäjäksi — rosvoakin pahemmaksi. Mitä meidän on tällaisessa tilanteessa tehtävä, kehen nojaututtava taistelussamme? Me tiedämme, että neuvostovallankumous ja Neuvostovalta eroaa muista vallankumouksista ja muusta vallasta siinä, ettei se ainoastaan kukistanut tilanherrojen ja kapitalistien valtaa, ettei se ainoastaan hajottanut maaorjuudellista, itsevaltiudellista valtiota, vaan joukot nousivat myös kaikkia virkamiehiä vastaan, ne loivat uuden valtion, jossa valta pitää kuulua työläisille ja talonpojille eikä vain pidä, vaan jo kuuluukin. Tässä valtiossa ei ole poliisia eikä virkamiehiä, ei ole myöskään vakinaista armeijaa, joka olisi sullottu moniksi vuosiksi kasarmeihin, erotettu kansasta ja jota opetettaisiin ampumaan kansaa.

Me aseistamme työläisiä ja talonpoikia, joiden pitää oppia sotataitoa. On hankintaryhmiä, jotka lankeavat kiusauk-

seen, paheisiin ja rikoksiin, sillä niitä ei ole erotettu Kiinan muurilla sarron ja nälän maailmasta, jossa kylläinen haluaa rikastua yltäkyläisyydellään. Siksi joudumme tämän tästä toteamaan sellaisia ilmiöitä, että Pietarista ja Moskovasta lähetettyjen hankintaryhmien valveutuneet työntekijät eksyvät paikkakunnille saavuttuaan usein harhateille, muuttuvat rikollisiksi. Ja me näemme, kuinka porvaristo taputtaa käsiään ja täyttää lahjottavissa olevan lehdistönsä palstat kaikenlaisilla jutuilla pelotellakseen niillä kansaa: katsokaa, minkälaisia teidän hankintaryhmänne ovat, milaista epäjärjestyttä se onkaan, kuinka paljon parempia olivatkaan yksityiskapitalistien ryhmät!

Kiitän nöyrimmästi, herrat porvarit! Ei, te ette voi meitä pelästyttää. Te tiedätte mainiosti, että kapitalistisen maailman onnettomuuksista ja mätäpaiseista parantuminen ei tapahdu heti. Me tiedämme, että tuo parantuminen tapahtuu vain taistelussa, ja jokaisen sellaisen esimerkin me tulemme esittämään opettaaksemme laajempia kansanjoukkoja emmekä purkaaksemme vihaa ja kannattaaksemme menshevikkien ja kadettien vastavallankumouksellisia juonia. Koska hankintaryhmämme eivät täytä tehtäväänsä, niin muodostakaa tietoisempia hankintaryhmiä, joissa on enemmän luokalleen uskollisia työläisiä, joiden lukumäärä ylittää moninkertaisesti kiusaukseen langenneiden luvun. Niitä pitää järjestää, niitä pitää valistaa, jokaisen valveutuneen työläisen ympärille pitää liittää valveutumattomia työtekeviä, riistettyjä ja nälkää kärsiviä. Pitää nostaa maalaisköyhälistö, sitä pitää valistaa, sille pitää selittää, että auttaakseen maalaisköyhälistöä Neuvostovalta tekee ja antaa sille kaiken, minkä voi, kunhan vain viljamonopoli saadaan voimaan.

Ja juuri silloin ratkaistavaksemme tuli tämä tehtävä, silloin Neuvostovalta asetti selvästi nämä kysymykset ja silloin se sanoi: työläistoverit, järjestykää, tiivistäkää elintarvikehankintaryhmien rivejä, taistelkaa kaikkia sellaisia tapauksia vastaan, jolloin nämä hankintaryhmät eivät ole tehtäviensä tasalla, järjestäytykää lujemmin ja korjatkaa puutteellisuutenne, liittäkää maalaisköyhälistö ympärillenne. Kulakit tietävät viimeisen hetkensä tulleen, kun vastustaja ei esiinny ainoastaan moraalisuarnoin, sanoin ja korulausein, vaan maalaisköyhälistön järjestöjen voimalla.— Kun me järjestämme maalaisköyhälistön, niin voitamme

kulakit. Kulakit tietävät, että siitä tulee sosialismin puolesta käytävän viimeisen, päättäväisimmän ja raivokkaimman taistelun hetki. Näyttää siltä, että tämä taistelu on taistelua vain viljasta; mutta todellisuudessa se on taistelua sosialismin puolesta. Kun työläiset oppivat ratkaisemaan tällaiset tehtävät itsenäisesti — kukaan ei heidän avukseen tule — kun he oppivat liittämään ympärilleen maalaisköyhälistön, niin silloin tulee sekä voitto että viljaa kuin myös viljan oikea jako, jopa työnkin oikea jako, sillä jakamalla sen oikein me tulemme olemaan valtiaita työn kaikilla aloilla, teollisuuden kaikilla aloilla.

Aavistaen tämän kulakit ovat jo monesti yrittäneet lahjoa köyhälistöä. He tietävät, että valtiolle pitää viljapuuta myydä 6 ruplasta; he myyvät sen naapurille, köyhtyneelle talonpojalle, 3 ruplasta ja sanovat hänelle: „Sinä voit mennä keinottelijain luo ja myydä 40 ruplasta; meidän etumme ovat yhteisiä; meidän pitää olla yhteisrintamassa valtiota vastaan, joka ryöstää meitä; meille tarjotaan 6 ruplaa puudalta, sinä ota kolmisen puutaa, niin voit saada voittoa 60 ruplaa, mutta paljonko minä voitan, sitä ei sinun tarvitse tietää, se on minun asiani”.

Minä tiedän, että tämän takia asiat päätyvät joskus talonpoikain sotilaalliseen vastarintaan, ja Neuvostovallan viholliset ilkkuvat ja hihittävät sen johdosta, ponnistavat kaikki voimansa kukistaakseen Neuvostovallan. Mutta me sanomme: niin on käynyt siksi, että hankintaryhmät eivät ole olleet kyllin tietoisia, mutta mitä enemmän hankintaryhmiä on ollut, sitä enemmän on ollut tapauksia — ja niitä on ollut paljon — että vilja on luovutettu ilman ainoatakaan väkivallantapausta, sillä tietoiset työläiset pitävät mielessään sen, että he eivät ole väkivallantekijöitä, että heidän päävoimansa on siinä, että he ovat järjestyneen, valistuneen köyhälistön edustajia, mutta maaseudulla on paljon pimeää, valistumatonta köyhälistöä. Jos sitä osataan oikealla tavalla lähestyä, jos sille puhutaan yksinkertaisella kielellä ilman kirjasta opittuja sanoja, inhimillisesti selitetään, että Pietarissa, Moskovassa, kymmenissä ujesteissa nähdään nälkää ja että kymmenet tuhannet venäläiset talonpojat ja työläiset joutuvat nälkälavantaudin, nälän ja kuoleman uhreiksi, että pohatat ovat epäoikeudenmukaisesti pidättäneet viljaa, keinotelleet kansan nälällä, niin silloin onnistutaan järjestämään köyhälistö, saamaan aikaan se, että

viljaylijäämät tulevat kootuksi ja että se tulee tapahtumaan maalaisköyhälistön järjestöjen eikä väkivallan avulla. Joudun usein kuulemaan maalaiskulakkeja vastaan suunnattuja selostuksia tovereilta, jotka saapuvat paikkakunnille elintarvikehankintaryhmien mukana ja taistelevat vastavallankumousta vastaan. Esitän erään esimerkin, joka on erikoisen elävänä muistissani, sillä eilen jouduin kuulemaan, mitä Jeletsin ujestissa on tapahtunut. Neuvoston järjestämisen ansiosta, sen ansiosta, että siellä oli riittävästi tietoisia työläisiä ja köyhiä talonpoikia, siellä on onnistuttu lujittamaan köyhälistön valta. Kun Jeletsin ujestin edustajat olivat ensi kerran luonani selostamassa tilannetta, niin en uskonut heitä, luulin, että he kehasivat liikaa, mutta toverit, jotka oli vartavasten lähetetty Moskovasta muihin kuvernementteihin, vahvistivat sen, että siellä vallitsevaa asiain tilaa voidaan vain tervehtiä, vahvistivat sen, että Venäjällä on sellaisia ujesteja, joissa paikalliset Neuvostot ovat tehtäviensä tasalla, ovat pystyneet puhdistamaan Neuvostot täydellisesti kulakeista ja riistäjistä ja järjestämään työtätekevät, järjestämään köyhälistön. Se, joka käyttää rikkauttaan etuiluun, se menköön loitommalle Neuvostovallasta! (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Ajettuaan kulakit pois he lähtivät Jeletsin kaupunkiin, kauppakaupunkiin, siellä he eivät odottaneet dekreettiä saattaakseen voimaan viljamonopolin, vaan muistivat, että Neuvostot ovat kansalle läheinen valta, että jokaisen, jos hän on vallankumousmies, jos hän on sosialisti ja todella työtätekevien puoltaja, on toimittava nopeasti ja päättäväisesti. He järjestivät kaikki työntekijät ja köyhät talonpojat ja muodostivat sellaisen määrän hankintaryhmiä, että Jeletsissä voitiin kaikkialla suorittaa etsinnät; he pääsivät taloihin vain ryhmien valtuutettuja ja vastuunalaisia johtajia; ainoatakaan henkilöä, josta he eivät olleet varmoja, he eivät päästäneet taloihin, koska he tiesivät, että usein sattuu horjuntaa, tiesivät, ettei mikään häpäise Neuvostovaltaa niin pahasti kuin Neuvostovallan edustajain ja sen kelvottomien palvelijain suorittamat rosvoukset. Heidän onnistui koota valtava määrä viljaylijäämiä ja saada aikaan se, että koko Jeletsin kauppakaupunkiin ei jäänyt ainoatakaan taloa, jossa porvaristo voisi hyötyä keinottelulla.

Minä tietysti tiedän, että pikkukaupungissa se on paljon helpompaa kuin Moskovon kaltaisessa kaupungissa, mutta

ei pidä unohtaa sitäkään, että sellaista proletaarista voimaa kuin Moskovassa ei voi olla missään ujestikaupungissa.

Tambovissa pääsi vastavallankumous hiljattain voitolle muutamaksi tunniksi; se julkaisi menshevistisen ja oikeisto-eserräläisen lehden numeronkin, jossa kehoitettiin palaamaan Perustavaan kokoukseen ja kukistamaan Neuvostovalta, jossa puhuttiin, kuinka luja on uuden vallan voitto, puhuttiin siihen asti, kunnes ujestista tuli puna-armeijalaisia ja talonpoikia, jotka yhdessä päivässä ajoivat pois tuon uuden ja „lujan”, muka Perustavaan kokoukseen nojautuvan vallan. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Samoin, toverit, kävi Tambovin, tämän laajan kuvernementin muissakin ujesteissa. Sen pohjoiset ujestit rajautuvat ei-maanviljelysvyöhykkeeseen, eteläiset ujestit ovat harvinaisen hedelmällisiä; sato on siellä hyvin runsas. Siellä on paljon talonpoikia, joilla on viljelijäämiä, siellä täytyy osata toimia erittäin tarmokkaasti, lujaluontoisesti ja selväjärkisesti, että voitaisiin nojautua talonpoikaisköyhälistöön ja nujertaa kulakkien vastarinta. Siellä kulakit ovat vihamielisiä kaikkinaista työläisten ja talonpoikain valtaa kohtaan, siellä joudutaan odottamaan pietarilaisten ja moskovalaisten työläisten apuuntuloa, jotka järjestyneisyyttään aseenaan käyttäen, siihen nojautuen karkottavat joka kerta kulakit Neuvostoista, järjestävät köyhälistöä ja taistelevat yhdessä paikallisen talonpoikaiston kanssa käytännössä valtion viljamonopolin puolesta, järjestävät käytännössä maalaisköyhälistöä ja kaupungin työtätekeviä, ja tämä järjestyneisyys antaa meille ratkaisevan ja täydellisen voiton. Toverit, olen kertonut teille näiden esimerkkien avulla siitä, miten ovat asiat elintarvikealalla, sillä arvelen, että työtätekevien kannalta katsoen on meille, työläisille, tietoiselle proletariaatille kulakkeja vastaan viljan puolesta käytävän taistelun luonnehtiminen tärkeää muutenkin kuin niiden erillisten numerolaskelmien puolesta, joissa osoitetaan, montako miljoonaa puutaa voidaan koota. Tämän puolen jätän elintarvikealan asiantuntijan huoleksi, minun sijaan on sanottava, että jos me onnistuisimme kokoaamaan viljelijäämät niistä kuvernementeista, jotka rajautuvat Moskovan ei-maanviljelysalueeseen ja viljarikkaaseen Siperiaan, niin siinäkin tapauksessa me löytäisimme uuteen satoon jääviä vaikeita viikkoja varten riittävästi viljaa

pelastaaksemme nälkäänäkevät ei-maanviljelyskuvnemen-
tit nälkäkuolemalta. Sitä varten täytyy järjestää vieläkin
suurempi määrä parhaita tietoisia työläisiä. Se on kaikkien
aikaisempien vallankumousten perusopetus, se on meidän-
kin vallankumouksemme perusopetus. Mitä enemmän on
järjestyneisyyttä, mitä laajemmin se ilmenee, mitä parem-
min työläiset tehtaissa käsittävät, että voima on vain
heidän ja maalaisköyhälistön järjestyneisyydessä, sitä var-
mempaa on taistelu nälänhätää vastaan, taistelu sosialis-
min puolesta, sillä, toistan, meidän tehtävänämme ei ole
uuden vallan keksiminen, vaan maalaisköyhälistön jokaisen
edustajan nostaminen, valistaminen ja järjestäminen jokai-
sessa syrjäkylässäkin itsenäiseen toimintaan. Muutamien
tietoisten kaupunkilaistyöläisten, pietarilaisten ja mosko-
valaisten työläisten on helppo selittää jopa syrjäkylissäkin,
kuinka epäoikeudenmukaista on viljan pidättäminen, vil-
jalla keinottelemine, sen viinaksi keittäminen silloin, kun
sadattuhannet ihmiset ovat Moskovassa sortumassa näl-
kään. Jotta tämä voitaisiin saada aikaan on pietarilaisten
ja moskovaalaisten työläisten ja varsinkin teidän, toverit
tehdaskomiteoiden edustajat, mitä erilaisimpien ammatti-
alojen ja tehtaiden edustajat, teidän on vain lujasti omak-
suttava ja selvästi käsitettävä, ettei kukaan tule meidän
avuksemme, että muista luokista meille ei tule auttajia,
vaan vihollisia, että Neuvostovallalla ei ole palveluksessaan
uskollista sivistyneistöä. Kokemuksensa ja tietonsa —
ihmisen arvokkaimman ominaisuuden — sivistyneistö antaa
riistäjien palvelukseen ja käyttää kaikkia mahdollisuuksia
vaikeuttaakseen voittoamme riistäjistä; se pyrkii siihen, että
sadattuhannet ihmiset sortuisivat nälkään, mutta se ei voi
murtaa työtätekevien vastarintaa. Meillä ei ole ketään
muuta kuin se luokka, jonka kanssa me suoritimme vallan-
kumouksen ja jonka kanssa me suoriudumme edessämme
olevista valtavista vaikeuksista, kaikkein vaikeimmasta
vaiheesta — s.o. tehdas-, kaupunkilais- ja maalaisproleta-
riaatti, joka puhuu keskuudessaan toisilleen ymmärrettävää
kieltä ja joka pystyy voittamaan sekä kaupungissa että
kylässä kaikkinaiset viholliset — kulakit ja pohatat.

Mutta tämän aikaansaamiseksi pitää muistaa, kuinka
usein työläiset unohtavat sosialistisen vallankumouksen
perusteetin: sosialistisen vallankumouksen suorittamiseksi,
sen loppuunviemiseksi, kansan vapauttamiseksi sorrosta

ei tarvitse heti hävittää luokkia, tietoisimpien ja järjestyneimpien työläisten täytyy ottaa valta omiin käsiinsä. Työläisten täytyy tulla valtaa pitäväksi luokaksi valtiossa. Se on totuus, jonka enemmistö teistä on lukenut jo Marxin ja Engelsin „Kommunistisesta Manifestista”, joka on kirjoitettu yli seitsemänkymmentä vuotta sitten ja on levinnyt kaikkiin maihin ja kaikilla kielillä. Kaikkialla on osoittautunut todeksi, että kapitalistien voittamiseksi on välttämätöntä, että siksi aikaa, kun käydään taistelua riista vastaan, kun vallalla on vielä valistumattomuus ja kun uuteen järjestelmään ei vielä luoteta, että siksi aikaa valtaa pitäväksi luokaksi tulevat kaupunkien järjestyneet tehdastyöläiset. Kun te kokoonnutte tehdaskomiteoihinne ratkaisemaan asioitanne, niin teidän pitää muistaa, että vallankumous ei voi säilyttää ainoatakaan saavutustaan, jos te askartelette tehdaskomiteoissanne vain teknillisten tai pelkästään työläisten finanssietujen parissa. On ollut useitakin tapauksia, että työläiset ja sorretut luokat ovat onnistuneet ottamaan vallan käsiinsä, mutta ei ole ollut ainoatakaan tapausta, että ne olisivat onnistuneet pitämään sen. Sitä varten on tarpeen niin se, että työläiset kykenisivät nousemaan sankarilliseen taisteluun ja kukistamaan riiston, kuin myös se, että he kykenisivät järjestäytymään, olemaan kurinalaisia, lujia ja harkitsevaisia, kun ympärillä kaikki häilyy ja horjuu, kun sinua vastaan rynnätään, kun kulkee järjettömiä ja loputtomia huhuja — juuri tähän aikaan kaikissa asioissa laajoihin miljoonaisiin joukkoihin kiinteässä yhteydessä olevien tehdaskomiteain mitä tärkeimpänä valtiollisena tehtävänä on olla ennen kaikkea valtioelämää johtavana elimenä. Neuvostovallan tärkeimpänä valtiollisena kysymyksenä on se, että voisimme turvata leivän säännöllisen jakelun. Joskin Jelets kykeni panemaan aisoihin paikallisen porvariston, niin Moskovassa se on vaikeampaa, mutta järjestyneisyyttä täällä on verrattomasti enemmän ja täällä te voitte panna helpommin liikkeelle kymmeniätuhansia rehellisiä ihmisiä, joita puoluejärjestönne ja ammattiliittonne antavat ja joista ne voivat mennä takuuseen, ihmisiä, jotka pystyvät johtamaan hankintaryhmiä täysin vastuuntuntoisina siitä, että kaikista vaikeuksista huolimatta, toisaalta kaikista kiusauksista ja toisaalta nälän tuskista huolimatta hankintaryhmän jäsenet pysyvät uskollisina aatteen ihmisinä.

Muuta luokkaa, joka voisi nyt käydä käsiksi tähän asiaan ja pystyisi johtamaan usein epätoivon valtaan joutuvaa kansaa, muuta sellaista luokkaa, paitsi kaupungin tehdasproletariaattia, ei ole. Teidän tehdaskomiteoidenne täytyy lakata olemasta vain tehdaskomiteoina, niistä täytyy tulla valtaa pitävän luokan tärkeimpiä valtiovallan soluja. (Suosionosoituksia.) Teidän järjestyneisyydestänne, rivienne tiiviydestä ja tarmostanne riippuu se, kestämmekö vaikean välikauden niin horjumattomina kuin Neuvostovaltion on se kestettävä. Ryhtykää asiaan käsiksi itse ja kaikilta puolilta, paljastakaa joka päivä väärinkäytöksiä, korjatkaa omaan kokemukseenne nojautuen kaikki tehdyt virheet — niitä tehdään nykyisin paljon, sillä työväenluokalla ei ole vielä kokemusta, mutta tärkeää on, että se ryhtyy asiaan käsiksi itse, että se itse korjaa virheet. Kun alamme toimia tällä tavalla, kun jokainen komitea käsittää, että se on maailman suurimman vallankumouksen johdossa, niin silloin me valloitamme sosialismin koko maailmalle! (Suosionosoituksia, jotka muuttuvat myrskyisiksi kunnianosoituksiksi.)

2

LOPPULAUSE
SELOSTUKSEEN NYKYHETKEN TILANTEESTA
KESÄKUUN 28 pnä 1918

Toverit, sallikaa minun ennen kaikkea kosketella minua vastaan väittäneen apuselostaja Paderinin eräitä ajatuksia. Pikakirjoituspöytäkirjasta näen, että hän sanoi: „Meidän on tehtävä kaikki voitavamme, jotta Englannin ja ennen kaikkea Saksan proletariaatti voisi nousta omia sortajiaan vastaan; ja mitä tällöin on tehtävä? Pitäisikö meidän auttaa teoillamme noita sortajia? Lietsomalla vihaa keskuudessamme, hävittämällä ja heikentämällä maatamme me lujitamme tavattomasti englantilaisten, ranskalaisten ja saksalaisten imperialistien asemia, imperialistien, jotka loppujen lopuksi liittyvät yhteen kuristaakseen Venäjän työväenluokan”. Sellaisia ovat ajatukset, jotka osoittavat, kuinka häilyviä menshevikit ovat aina olleet taistelussaan ja oppositiossaan imperialistista sotaa vastaan, sillä tämä lukemani järkeily voidaan ymmärtää vain sellaisen henkilön sanomana, joka nimittää itseään puolustuskantalaiseksi, asettuu täydellisesti imperialismin kannalle (suo s i o n o s o i t u k s i a) ja puolustelee imperialistista sotaa toistellen porvariston valheita, että tässä sodassa työläiset muka puolustavat isänmaataan. Jos todellakin ollaan sillä kannalla, että työläisten ei pidä hävittää ja heikentää maataan tässä sodassa, niin se merkitsee, että työläisiä kehoitetaan puolustamaan isänmaata imperialistisessa sodassa, mutta tähän tiedätte, mitä teki bolshevistinen hallitus, joka katsoi ensimmäiseksi velvollisuudekseen julkaista ja paljastaa salaiset sopimukset ja leimata ne julkisesti häpeällä. Te tiedätte, että liittoutuneet kävivät sotaa salaisten sopimusten perustalla ja että Kerenskin hallitus, joka pysyi

pystyssä menshevikkien ja oikeistoieserrien avulla ja tuke-
mana, ei mitätöinyt noita salaisia sopimuksia eikä edes
julkaissut niitä, että Venäjän kansa kävi sotaa niiden
salaisten sopimusten vuoksi, joissa Venäjän tilanherroille
ja kapitalisteille luvattiin, että siinä tapauksessa, jos pääs-
tään voitolle, he saavat anastaa Konstantinopolin, salmet,
Lvovin, Galitsian ja Armenian. Siis jos olemme työväen-
luokan kannalla, jos vastustamme sotaa, niin kuinka oli-
simme voineet sietää noita salaisia sopimuksia. Niin kauan
kuin siedimme salaisia sopimuksia, niin kauan kuin sie-
dimme maassamme porvariston valtaa me pidimme saksala-
laisissa työläisissä yllä shovinistisia vakaumuksia, että
Venäjällä ei ole tietoisia työläisiä, että Venäjä kokonaisu-
udessaan kulkee imperialismin mukana, että Venäjä käy
sotaa ryöstääkseen Itävallan ja Turkin. Päinvastoin työ-
läisten ja talonpoikain hallitus on tehnyt enemmän kuin
mikään muu hallitus maailmassa saksalaisten imperialis-
tien heikentämiseksi, saksalaisten työläisten irrottamiseksi
näistä imperialisteista, sillä kun mainitut salaiset sopimuk-
set julkaistiin ja paljastettiin koko maailmalle, niin jopa
saksalaisten shovinistienkin, jopa Saksan puolustuskanta-
laistenkin, jopa niiden työläistenkin, jotka kulkevat halli-
tuksensa mukana, täytyi sanomalehdessään, pää-äänen-
kannattajassaan „Eteenpäin”¹³⁵ tunnustaa, että se oli
sosialistisen hallituksen teko, että se oli todella vallan-
kumouksellinen teko. Heidän täytyi tunnustaa se, sillä yksi-
kään sotaan sotkeutuneista imperialistisista hallituksista
ei tehnyt sitä, ainoastaan meidän hallituksemme julisti
salaiset sopimukset mitättömiksi.

Jokainen saksalainen työläinen, niin poljettu, peloteltu
ja imperialistien lahjoma kuin hän lieneekin, sisimmässään
tietysti ajattelee: mutta eikö meidän hallituksellamme sitten
ole salaisia sopimuksia? (Ä ä n i: „Kertokaa meille Mustan-
meren laivastosta!”.) Hyvä on, kerron, vaikkakaan se ei
kuulu aiheeseen. Jokaisella saksalaisella työläisellä ailahti
ajatus: kun venäläinen työläinen on päässyt niin pitkälle,
että on julistanut salaiset sopimukset mitättömiksi, niin
eikö sitten Saksan hallituksella ole salaisia sopimuksia?
Kun asiat kehittyivät Brestin neuvotteluihin asti, niin koko
maailma sai kuulla tov. Trotskin paljastukset, ja eikö juuri
tämä politiikka johtanut siihen, että vihollismaassa, joka on
raivokkaassa imperialistisessa sodassa muiden hallitusten

kanssa, meidän politiikkamme ei aiheuttanut kansanjoukkojen suuttumusta, vaan sai osakseen niiden kannatuksen? Ainoa sellainen hallitus oli meidän hallituksemme. Vallankumouksemme on saanut aikaan sen, että sodan aikana vihollismaassa alkaa mahtava vallankumouksellinen liike, jonka on aiheuttanut vain se, että me julistimme salaiset sopimukset mitättömiksi, että me sanoimme: minkäänlaiset vaarat eivät pysäytä meitä. Kun me tiedämme, kun me sanomme — emmekä vain teoriassa, vaan käytännössäkin, — että pelastuksena kansainvälisestä sodasta, kansojen imperialistisesta teurastuksesta on vain maailmanvallankumous, niin meidän on kuljettava vallankumouksessamme tätä päämäärää kohti mistään vaikeuksista ja mistään vaaroista välittämättä. Ja kun me lähdimme tälle tielle, niin ensi kerran maailmassa sodan aikana kaikkein imperialistisimmassa, kaikkein kurinalaisimmassa maassa — Saksassa kehkeytyi ja puhkesi tammikuussa joukkolakko. On tietysti ihmisiä, jotka luulevat, että vieraassa maassa vallankumous voi syntyä tilauksesta, sopimuksesta. Sellaiset ihmiset ovat joko kaistapäitä tai provokaattoreja. Me olemme kokeneet viimeisten 12 vuoden aikana kaksi vallankumousta. Me tiedämme, että niitä ei voida tehdä enempää tilauksesta kuin sopimuksestakaan, että ne syntyvät silloin, kun kymmenet miljoonat ihmiset ovat tulleet johtopäätökseen, että entiseen tapaan ei voida kauemmin elää. Me tiedämme, kuinka vaikeaa oli vallankumouksen syntyminen vuonna 1905 ja vuonna 1917, emmekä ole milloinkaan odottaneet, että muissakaan maissa vallankumous puhkeaisi yhdellä iskulla, yhdestä kutsusta, mutta siinä, että vallankumous on alkanut kasvaa Saksassa ja Itävallassa, siinä on paljon Venäjän Lokakuun vallankumouksen ansiota. (Suosionosoituksia.) Tänään voimme lukea sanomalehdistämme, että Wienissä, jossa leipäannos on meidän annostamme pienempi, jolle Ukrainan hillittöminkään ryöstäminen ei voi tuoda apua ja jossa väestö sanoo, ettei se ole milloinkaan kärsinyt näin kauheaa nälkää, että siellä on perustettu työläisten edustajain Neuvosto. Wienissä puhkeaa jälleen yleislakkoja.

Ja me sanomme: siinä on teille toinen tapahtuma, siinä on teille toinen todistus siitä, että kun Venäjän työläiset julistivat imperialistien salaiset sopimukset mitättömiksi, kun he ajoivat pois oman porvaristonsa, niin he toteuttivat

siten tietoisten työläisinternationalistien johdonmukaisen toimenpiteen, he auttoivat Saksan ja Itävallan vallankumouksen kasvamista enemmän kuin mikään muu vallankumous maailmassa on auttanut vallankumousta vihollisvaltiossa, joka käy sotaa ja on mitä suurimman suuttumuksen tilassa.

Jos sanottaisiin etukäteen, milloin vallankumous puhkeaa, jos luvattaisiin, että se alkaa huomenna, niin se olisi teidän peittämistä. Te muistatte, varsinkin ne teistä, jotka ovat kokeneet Venäjän molemmat vallankumoukset, muistavat, saattoiko kukaan teistä marraskuussa 1904 varmuudella sanoa, että kahden kuukauden kuluttua satatuhatta pietarilaista työläistä lähtee Talvipalatsille ja aloittaa suuren vallankumouksen?

Muistakaapa, kuinka olisimme joulukuussa 1916 voineet mennä varmuudella sanomaan, että kahden kuukauden kuluttua tullaan muutamassa päivässä kukistamaan tsaristinen monarkia. Omassa maassamme, jossa olemme saaneet kokea kaksi vallankumousta, me tiedämme ja näemme, että vallankumouksen kulkua ei voida etukäteen ennustaa, että vallankumousta ei voida tahallisesti aiheuttaa. Voidaan vain toimia vallankumouksen hyväksi. Jos toimit johdonmukaisesti, jos toimit antaumuksella, jos tämä toiminta on sidottu väestöenemmistön muodostavien sorrettujen joukkojen etuihin, niin vallankumous tulee, mutta sitä, missä, miten, minä ajankohtana ja minkä johdosta, sitä ei voida sanoa. Siksi emme missään tapauksessa suostu peittämään joukkoja ja sanomaan: saksalaiset työläiset auttavat huomenna, he kukistavat keisarinsa ylihuomenna. Sitä emme voi sanoa.

Asemamme on sitäkin vaikeampi, kun Venäjän vallankumous osoittautui olevan edellä muista vallankumouksista, mutta siitä, ettemme me ole yksin, ovat meille osoitukseksi miltei joka päivä saapuvat tiedot, että kaikki parhaat saksalaiset sosialidemokraatit asettuvat bolshevikkien kannalle, että julkisessa saksalaisessa lehdistössä asettuu bolshevikkien kannalle Klara Zetkin, sitten Franz Mehring, joka monissa kirjoituksissaan todistaa nyt saksalaisille työläisille vain bolshevikkien ymmärtäneen sosialismin oikein, että Württembergin maapäivillä eräs sosialidemokraatti Hoschka ilmoitti selvästi näkeyänsä vain bolsheviikkeilla esimerkin johdonmukaisuudesta ja oikealla tavalla

noudatetusta vallankumouksellisesta politiikasta. Luuletko, etteivät tällaiset sanat tapaa vastakaikua kymmenten, satojen ja tuhansien saksalaisten työläisten keskuudessa, jotka jo etukäteen yhtyvät niihin? Kun Saksassa ja Itävallassa asia kehittyy työläisten edustajain Neuvostojen perustamiseen ja toiseen suurlakkoon, niin silloin meidän on sanottava vähääkään liioittelematta, vähääkään viehätymättä, että se merkitsee vallankumoushetken koittamista. Me sanomme itsellemme mitä suurimmalla varmuudella: politiikkamme on ollut oikeaa politiikkaa ja tiemme on ollut oikea tie, me olemme auttaneet itävaltalaisia ja saksalaisia työläisiä tuntemaan itsensä samaa vallankumouksellista työtä suorittavien venäläisten työläisten veljiksi eikä vihollisiksi, jotka kuristavat venäläisiä työläisiä keisarin etujen vuoksi, saksalaisten kapitalistien etujen vuoksi. (Suosioitoksia.)

Haluaisin vielä mainita Paderinin puheen erästä kohdasta, joka ansaitsee mielestäni huomiota sitäkin suuremmalla syyllä, kun se lyö osittain yhteen edellisen puhujan¹³⁶ ajatuksen kanssa. Tässä on tuo kohta: „Me näemme, että nyt käydään kansalaissotaa työväenluokan sisällä. Voimmeko me sellaista sallia?“. Kuten huomaatte, kansalaissotaa nimitetään työväenluokan keskuudessa käytäväksi sodaksi tai, niin kuin sitä edellinen puhuja nimitti, sodaksi talonpoikia vastaan. Mutta me tiedämme mainiosti, että kumpikaan ei ole totta. Kansalaissota on Venäjällä työläisten ja köyhien talonpoikien sotaa tilanherraja ja kapitalisteja vastaan, tämä sota kestää kauan, se pitkistyy, sillä Venäjän tilanherrat ja kapitalistit voitettiin loka- ja marraskuussa verrattain pienin uhrein, voitettiin kansanjoukkojen nousulla oloissa, jolloin tilanherraille ja kapitalisteille kävi heti ilmeiseksi, että kansa ei tule heitä tukemaan, jolloin asia meni niin pitkälle, että jopa Donillakin, jossa on eniten palkkatyön riistolla eläviä rikkaita kasakoita, jossa on eniten toiveita vastavallankumouksesta, jopa sielläkin Bogajevskin, vastavallankumouksellisen kapinan johtajan, oli pakko tunnustaa ja hän tunnusti julkisesti: „olemme hävinneet pelin, sillä jopa meilläkin väestön valtaenemmistö on bolshevikien kannalla“. (Suosioitoksia.)

Juuri niin oli asianlaita, kun tilanherrat ja kapitalistit hävisivät pelinsä, hävisivät vastavallankumouksellisen pelinsä loka- ja marraskuussa.

Niin kävi heidän seikkailulleen, kun he yrittivät muodostaa junkkarikoululaisista, upseereista, tilanherrojen ja kapitalistien pojista valkoisen kaartin työläisten ja talonpoikain vallankumousta vastaan. Ja ettekö nyt tietäisi — lukekaa tämän päivän lehdistä, — että tshekkoslovakialaisten seikkailua rahoittavat englantilaiset ja ranskalaiset kapitalistit ¹³⁷, jotka ostavat sotajoukkoja vetääkseen meidät jälleen sotaan; ettekö ole lukeneet, mitä tshekkoslovakialaiset ovat puhuneet Samarassa: yhdymme Dutoviin ja Semenoviin ja pakotamme Venäjän työläiset ja Venäjän kansan sotimaan jälleen Saksaa vastaan yhdessä Englannin ja Ranskan kanssa, palautamme voimaan entiset salaiset sopimukset ja sysäämme teidät ehkä vielä neljäksi vuodeksi tähän imperialistiseen sotaan porvariston liittolaisina. Sen asemesta me käymme nyt sotaa omaa porvaristoamme ja muiden maiden porvaristoa vastaan, ja vain sillä, että käymme tätä sotaa, me olemme voittaneet puolellemme muiden maiden työläisten myötätunnon ja kannatuksen. Kun toisen sotivan maan työläinen näkee, että toisessa sotivassa maassa työläisten ja porvariston välille muodostuu kiinteä yhteys, niin se eristää työläisiä kansakunnittain, liittää heitä yhteen oman porvaristonsa kanssa; se on mitä suurin onnettomuus, se on sosialistisen vallankumouksen vararikko, koko Internationalen vararikko ja tuho. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Vuonna 1914 Internationale tuhoutui, sillä kaikkien maiden työläiset yhtyivät oman kansallisen porvaristonsa kanssa ja erosivat toisistaan, mutta nyt tuosta erosta tulee loppu. Te olette kai hiljattain lukeneet siitä, kuinka Englannissa skotlantilainen kansakoulunopettaja ja ammatti-liittotoimihenkilö Maclean on teljetty toisen kerran 5 vuodeksi vankilaan, ensi kerralla hän joutui 1½ vuodeksi siitä, että oli paljastanut sotaa ja puhunut Englannin imperialismiin rikollisuudesta. Kun hänet vapautettiin, oli Englannissa jo Neuvostohallituksen edustaja Litvinov, joka nimitti Macleanin heti konsuliksi, Venäjän Federatiivisen Neuvostotasavallan edustajaksi Englantiin, ja skotlantilaiset työläiset riemuitsivat tämän nimityksen johdosta. Englannin hallitus nosti toisen kerran syytteen Macleania vastaan, nyt ei enää vain skotlantilaista kansakoulunopettajaa, vaan myös Federatiivisen Neuvostotasavallan konsulia vastaan. Maclean istuu vankilassa sen vuoksi, että

esiintyi avoimesti meidän hallituksemme edustajana, mutta me emme ole milloinkaan nähneet tätä miestä, hän ei ole koskaan kuulunut puolueeseemme, hän on skotlantilaisten työläisten pidetty johtaja ja hän on yhtynyt meihin, venäläiset ja skotlantilaiset työläiset ovat liittyneet yhteen Englannin hallitusta vastaan huolimatta siitä, että tämä hallitus ostaa tshekkoslovakialaisia ja harjoittaa hillitöntä politiikkaa, jonka tarkoituksena on vetää Venäjän tasavalta sotaan. Sitä todistaa se, että kaikissa maissa, riippumatta niiden asemasta sodassa, sekä meitä vastaan sotivassa Saksassa että Englannissa, joka haluaa kaapata itselleen Bagdadin ja kuristaa lopullisesti Turkin, työläiset yhtyvät venäläisiin bolshevikkeihin, Venäjän bolshevistiseen vallankumoukseen. Kun puhuja, jonka sanoja siteerasin, sanoi täällä, että kansalaissotaa käyvät työläiset ja talonpojat työläisiä ja talonpoikia vastaan, niin me tiedämme mainosti, että se ei ole totta. Työväenluokka ja työväenluokan pikkuryhmät, vähäiset kerrokset ovat kaksi eri asiaa. Vuodesta 1871 vuoteen 1914, melkein puolen vuosisadan ajan Saksan työväenluokka oli sosialistisen järjestäytymisen esikuvana koko maailmalle. Me tiedämme, että sillä oli miljoonainen puolue, että se loi ammattiliitot, joissa oli kaksi, kolme, neljä miljoonaa jäsentä, mutta siitä huolimatta tuon puolen vuosisadan aikana jäi vielä satoja tuhansia saksalaisia työläisiä, jotka kuuluivat klerikaaliseen pappisliittoon ja puolustivat järkähtämättä pappia, kirkkoa ja keisariaan. Kumpi edusti todella työväenluokkaa: jättimäinen Saksan sosialidemokraattinen puolue ja ammattiliitot vai sadattuhannet klerikaaliset työläiset? Toisaalta työväenluokka, johon kuuluu tietoisten, eturivin ja ajattelevien työläisten valtaenemmistö, ja toisaalta yksi tehdas, tuotantolaitos, paikkakunta, muutamat työläisryhmät, jotka jäävät edelleenkin porvariston puolelle — ne ovat kaksi eri asiaa.

Venäjän työväenluokan suuri, valtaenemmistö, 99 prosenttia sadasta — kaikki Neuvostojen, tehdaskomiteoiden, konferenssien vaalit todistavat sen teille — on Neuvostovallan puolella (suosiosoituksia), koska se tietää, että tämä valta käy sotaa porvaristoa ja kulakkeja vastaan eikä talonpoikia ja työläisiä vastaan. On suuri ero, kun on olemassa mitättömän pieni ryhmä työläisiä, jotka ovat edelleenkin orjamaisen riippuvaisia porvaris-

tosta. Me emme käy sotaa heitä vastaan, vaan porvaristoa vastaan, ja sitä pahempi niille mitättömän pienille ryhmille, jotka ovat tähän saakka pysyneet porvariston liittolaisina. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Tässä on kysymys, joka minulle esitettiin täällä kirjelappuksessa; siinä sanotaan: „Miksi yhä vieläkin ilmestyy vastavallankumouksellisia lehtiä?”. Eräänä syynä on se, että kirjaltajain keskuudessa on sellaisia aineksia, jotka porvaristo on ostanut. (H ä l i n ä ä , h u u t o j a : „Se ei ole totta”.) Te voitte huutaa niin paljon kuin haluatte, mutta te ette voi estää minua sanomasta totuutta, jonka kaikki työläiset tietävät ja jota juuri aloin selittää. Kun työläinen pitää korkeassa arvossa porvarillisesta lehdistöstä saamaansa henkilökohtaista työpalkkaa, kun hän sanoo: haluan säilyttää korkean henkilökohtaisen palkkani, jonka saan siitä, että autan porvaristoa myymään myrkyä, myrkyttämään kansaa, niin silloin minä sanon: nuo työläiset ovat tosiasiallisesti porvariston ostamia (s u o s i o n o s o i t u k s i a), ei siinä mielessä, että heistä joku erillinen henkilö olisi palkattu. En halunnut sanoa tässä mielessä, vaan siinä mielessä, missä kaikki marxilaiset ovat puhuneet omien kapitalistiensa kanssa liittoutuneita englantilaisia työläisiä vastaan. Te kaikki, jotka luette ammattiliittokirjallisuutta, tiedätte myös sellaisia tapauksia, että siellä ei ole ainoastaan työläisten liittoja, vaan siellä on järjestetty myös tietyn ammattialan työläisten ja saman ammattialan kapitalistien välisiä liittoja tarkoituksella kohottaa hintoja ja ryöstää kaikkia muita. Kaikki marxilaiset, kaikki sosialistit ovat kaikissa maissa osoittaneet sormellaan tuollaisia tapauksia ja Marxista ja Engelsistä alkaen puhuneet sellaisista työläisistä, jotka porvaristo on saanut ostetuksi näiden työläisten tietämättömyyden ja ammattikuntaetujen vuoksi. Menemällä liittoon omien kapitalistiensa kanssa oman maansa työläisten ja sorrettujen työtätekevien valtaenemmistöä vastaan, omaa luokkaansa vastaan he ovat myyneet esikisoikeutensa, oikeutensa sosialistiseen vallankumoukseen. Samoin on meilläkin. Meilläkin löytyy erinäisiä työläisryhmiä, joihin kuuluvat työläiset sanovat: mitä se meille kuuluu, jos se, mitä me ladomme, on oopiumia, myrkyä, jos se levittää valhetta ja provokaatiota. Minä saan suuren palkkani ja muista minä viis välitän. Sellaiset työläiset me leimaamme häpeällä, sellaisille

työläisille olemme aina sanoneet kirjallisuudessamme ja sanoneet suoraan: sellaiset työläiset loittonevat työväenluokasta ja siirtyvät porvariston puolelle. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit! Siirryn nyt tarkastelemaan minulle tehtyjä kysymyksiä, mutta ensin, etten unohtaisi, vastaan Mustanmeren laivastoa koskevaan kysymykseen¹³⁸, joka tehtiin nähtävästi tarkoituksella paljastaa meidät. Voin sanoa, että siellä toimi toveri Raskolnikov, jonka moskovalaiset ja pietarilaiset työläiset tuntevat mainiosti hänen agitaatio- ja puolue työnsä perusteella. Toveri Raskolnikov tulee itse tänne ja kertoo teille, kuinka hän agitoi sen puolesta, että me suostumme mieluummin tuhoamaan laivaston kuin siihen, että saksalaiset sotajoukot hyökkäisivät sillä Novorossiskia vastaan. Niin oli asia Mustanmeren laivaston suhteen, ja kansankomissaarit Stalin, Shljapnikov ja Raskolnikov saapuvat kohta Moskovaan ja kertovat meille, kuinka asia oli. Te näette, että politiikkamme oli ainoaa mahdollista politiikkaa, joka samoin kuin Brestin rauhan politiikkakin toi meille monia raskaita menetyksiä, mutta samalla kuitenkin antoi Venäjän Neuvostovallalle ja työväen sosialistiselle vallankumoukselle mahdollisuuden kantaa edelleenkin lippuaan kaikkien maiden työläisten edessä. Kun Saksassa nykyisin päivä päivältä kasvaa sellaisten työläisten lukumäärä, jotka hylkäävät vanhat bolshevikkeja koskevat ennakkoluulonsa ja käsittävät oikeaksi politiikkamme, niin se on sen taktiikan ansiota, jota olemme noudattaneet Brestin sopimuksesta alkaen.

Minulle tehdyistä kysymyksistä otan tarkasteltavaksi kaksi, jotka koskevat viljan hankintaa. Eräät työläiset kysyvät, miksi te kiellätte työläisten omakohtaisen viljanhankinnan, vaikka he tuovat viljaa omille perheilleen? Siihen voidaan vastata yksinkertaisesti: ajatelkaa, miten kävisi, jos ne tuhannet puudat, jotka kyseinen seutu, kyseinen tehdas, kyseinen piiri, kyseinen kortteli tarvitsee, hankittaisiin ja kuljetettaisiin tuhansien ihmisten toimesta. Jos suostuisimme siihen, niin se tietäisi elintarvike-elinten täydellistä luhistumista. Me emme lainkaan syytä sitä nälkäistä ja nääntynyttä ihmistä, joka matkustaa yksin hankkimaan viljaa ja hankkii sitä hinnalla millä hyvänsä, mutta me sanomme: meidän työläisten ja talonpoikain hallituksemme ei ole olemassa sitä varten, että se laillistaisi ja edistäisi

luhustumista ja sekasortoisuutta. Sitä varten ei tarvita hallitusta. Se tarvitaan sitä varten, jotta heidät voitaisiin liittää yhteen ja järjestää, jotta voitaisiin tietoisesti tiivistää heidän rivinsä taistelussa tietämättömyyttä vastaan. Ei voida syyttää niitä, jotka tietämättömyydessään ummistavat kaikelle silmänsä, panevat kaikkensa pelastaakseen itsensä keinolla millä hyvänsä, saadakseen leipää, mutta syyttää voidaan niitä, jotka ovat puolueen jäseniä eivätkä viljamonopolia propagoidessaan pidä riittävää huolta toiminnan tietoisuudesta ja yhtenäisyydestä. Niin, taistelu elintarvikekeinottelijoita, viljan yksityiskuljetusta vastaan on vaikeaa taistelua, sillä se on taistelua laajojen kansanjoukkojen pimeyttä, tietämättömyyttä ja järjestymättömyyttä vastaan, mutta tästä taistelusta me emme milloinkaan kieltäydy. Joka kerta kun ihmiset ryntäävät kukin erikseen hankkimaan viljaa, me tulemme yhä uudestaan kehottamaan heitä proletaaristen, sosialististen taistelumenetelmien käyttämiseen nälkää vastaan: liittykäämme yhteen ja vaihtakaamme sairastuneet elintarvikehankintaryhmät uusiin, antakaamme niihin uusia, lujempia, rehellisempiä, tietoisempia, kokeneempia voimia, ja me hankkimme saman määrän viljaa, ne samat tuhannet puudat viljaa, jotka 200 ihmistä raahaavat erikseen ponnistellen 15 puutaa miestä kohti ja kohottaen samalla hintoja ja voimistaen keinottelua. Mutta me liitämme nuo 200 ihmistä yhteen, luomme tiiviisti yhteenliittyneen, lujan työläisarmeijan. Ellemme siinä heti onnistu, niin toistamme ponnistuksemme; me tulemme jokaisessa tehtaassa pyrkimään siihen, että tietoiset työläiset antaisivat enemmän voimia, luotettavampaa väkeä keinottelua vastaan käytävää taistelua varten, ja me olemme varmoja siitä, että työläisten tietoisuus, kurinalaisuus ja järjestyneisyys pääsevät lopulta voitolle kaikista raskaista koettelemuksista. Ja kun ihmiset omasta kokemuksestaan vakuuttuvat, että elintarvikekeinottelulla ei voida pelastaa satojatuhansia nälkäänäkeviä, niin silloin me huomaamme, että järjestyneisyys ja tietoisuus pääsevät voitolle ja että me onnistumme järjestämään yhteenliittymisen pohjalla taistelun nälänhätää vastaan ja saamme aikaan oikeudenmukaisen viljan jakelun.

Minulta kysytään täällä: mutta minkä vuoksi ei ole saatettu voimaan monopolia muiden tuotteiden, teollisuus-

tuotteiden suhteen, jotka ovat yhtä tärkeitä kuin vilja? Siihen vastaan: Neuvostovalta ryhtyy kaikkiin toimenpiteisiin toteuttaakseen sen. Te tiedätte, että meillä on suuntana järjestää, yhdistää tekstiilitehtaat, tekstiilituotanto. Te tiedätte, että tämän organisaation useimmissa johtavissa keskuksissa toimivat työläiset, te tiedätte, että Neuvostovalta ryhtyy kansallistamaan kaikkia teollisuusaloja, te tiedätte, että tätä tehtävää toteutettaessa nousee eteemme suuria vaikeuksia, että siinä tarvitaan paljon voimia, jotta kaikki se voitaisiin luoda järjestyneesti. Me emme ryhdy ratkaisemaan tätä tehtävää siten kuin sitä ratkaisevat virkamiehiin nojautuvat hallitukset. Sillä tavalla on helppo johtaa: saakoon toinen 400, toinen enemmän, tuhat ruplaa, meidän asianamme on käskää, heidän on täytettävä käskyt. Sillä tavalla johdetaan kaikissa porvarillisissa maissa, niissä palkataan virkamiehiä korkealla palkalla, palkataan samojen porvarien mammanpoikia ja annetaan johtaminen heidän käsiinsä. Neuvostotasavalta ei voi johtaa sillä tavalla. Neuvostovalalla ei ole virkamiehiä, jotka johtaisivat ja ohjaisivat kaikkien tekstiilitehtaiden yhdistämistä, tilinpitoa, kaikkien välttämättöimpien kulustarvikkeiden monopolisointia ja niiden oikeudenmukaista jakelua. Siksi me käännyimme kehotuksella näiden samojen työläisten puoleen, tekstiilityöntekijäin ammattiliittojen edustajain puoleen ja sanomme: teidän pitää olla enemmistönä tekstiiliteollisuuden Keskushallinnon johtavassa kollegiossa ja te olette enemmistönä siinä samoin kuin olette enemmistönä Korkeimman kansantalousneuvoston johtavissa kollegioissa. Työläistoverit, ryhtykää itse käsiksi tähän mitä tärkeimpään valtiolliseen tehtävään, me tiedämme, että se on vaikeampaa kuin toimeliiden virkailijoiden nimittäminen, mutta me myös tiedämme, että muuta tietä ei ole. Pitää antaa valta työväenluokan käsiin ja kaikista vaikeuksista huolimatta opettaa edistyneimpiä työläisiä, jotta he voisivat kokemuksensa pohjalla, nahoissaan tuntien, omin voimiansa saavuttaa sen taidon, kuinka pitää jakaa kaikki kulustarvikkeet, kaikki kutomatuotteet työtätekevien etuja silmälläpitäen. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Juuri sen vuoksi Neuvostovalta tekee valtion monopolin voimaansaattamiseksi ja kiinteiden hintojen säätämiseksi kaiken, minkä se nykytilanteessa voi tehdä, tekee sen työläisten avulla, yhdessä työläisten kanssa, antaa heille enem-

mistön jokaisessa hallinnossa, jokaisessa keskuselimessä olkoonpa se Korkein kansantalousneuvosto, metallityöläisten tai muutamassa viikossa kansallistettujen sokeritehtaiden yhtymä. Tämä tie on vaikea tie, mutta, toistan sen vielä, ilman vaikeuksia ei päästä siihen, että työläiset, jotka olivat ennen tottuneet ja jotka porvaristo oli satojen vuosien kuluessa totuttanut vain täyttämään nöyrästi sen käskyjä, että nämä työläiset siirtyisivät toiseen asemaan, että he tuntisivat, että me itse olemme valta. Me itse olemme teollisuuden isäntiä, viljan isäntiä, kaikkien tuotteiden isäntiä maassa. Ja kun työväenluokka käsittää selvästi tämän, kun se kokemuksellaan ja työllään kymmenkertaistaa voimansa, niin vasta silloin sosialistisen vallankumouksen kaikki vaikeudet voitetaan.

Päätän puheeni kehottamalla tehdaskomiteoiden konferenssia vieläkin kerran ryhtymään toimenpiteisiin Moskovassa, jossa vaikeudet ovat erikoisen suuria, sillä Moskova on kaupan ja keinottelun suuri keskus, jossa kymmenet tuhannet ihmiset vuosikausia elävät vain kaupalla ja keinottelulla hankkimillaan varoilla, täällä Moskovassa vaikeudet ovat erikoisen suuria, mutta täällä on myös sellaisia voimia, jollaisia ei ole yhdessäkään pikkukaupungissa. Näiden työläisjärjestöjen, näiden tehdaskomiteoiden pitää vain hyvin muistaa ja ottaa vakavasti huomioon se, mitä nykyiset tapahtumat opettavat, mitä opettaa nykyinen nälänhätä, johon Venäjän työtätekevät ovat joutuneet. Siltä, ettei valta palautuisi jälleen tilanherroille ja kapitalisteille, voivat pelastaa vallankumouksen vain yhä uudet järjestöt, tietoisten ja eturivin työläisten entistä laajemmat järjestöt. Sellaisia työläisiä on nykyään enemmistö, mutta se ei vielä riitä; heidän pitää enemmän osallistua yleisvaltakunnalliseen työhön. Moskovassa on hyvin paljon tapauksia, jolloin keinottelijat käyttävät hyväkseen nälänhätää, rikastuvat sen kustannuksella ja rikkovat viljamonopolia, jolloin rikkailla on kaikkea, mitä ikinä haluavat. Moskovassa on 8.000 kommunistipuolueen jäsentä, ammattiliitot antavat Moskovassa 20—30 tuhatta miestä ja naista, joista ne voivat mennä takuuseen ja jotka ovat proletarisen politiikan luotettavia ja horjumattomia toteuttajia. Liittäkää heidät yhteen, järjestäkää heistä satoja tuhansia hankintaryhmiä, käykää käsiksi elintarvikekysymykseen, järjestämään tarkastuksia koko rikkaan väestönosan keskuudessa, ja te

saatte aikaan sen, mitä tarvitsette. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Viime kerralla puhuin teille, millaista menestystä tässä asiassa on saavutettu Jeletsin kaupungissa, mutta Moskovassa se on paljon vaikeampaa. Sanoin, että Jelets on kaupunki, jossa asiat on pantu hyvään järjestykseen, ja että on monia kaupunkeja, joissa asiat ovat paljon huonommin, sillä tämä tehtävä on vaikea, sillä siinä ei ole kysymys aseiden puutteesta — niitä on vaikka kuinka paljon, — vaan vaikeus on siinä, kuinka voidaan nostaa johtaviin ja vastuunalaisiin toimiin satoja ja tuhansia ehdottomasti luotettavia työläisiä, jotka kykenevät ymmärtämään, että he eivät suorita omaa paikallista, vaan koko Venäjää käsittävää tehtävää, ja kykenevät toimimaan tehtävissään koko luokan edustajina sekä järjestämään työn sopusuhtaisen ja tarkan suunnitelman mukaisesti, panemaan toimeen määräykset, täyttämään Moskovan Neuvoston, koko proletarisen Moskovan kaikkien järjestöjen päätökset. Koko vaikeus on proletariaatin järjestämisessä, sen tietoisuuden kohottamisessa entistä korkeammaksi. Kun tarkastelette Pietarin vaaleja ¹³⁹, niin saatte nähdä, että siitä huolimatta, vaikka siellä raivoaa vielä pahempi nälänhätä kuin Moskovassa, vaikka siellä onnettomuudet tuntuvat vielä raskaampina, siellä kuitenkin lujittuu uskollisuus työväenvaltakunnasta kohtaan, siellä lujittuu järjestyneisyys ja yhtenäisyys, ja silloin te käsitätte, että rinnan meitä kohdanneiden onnettomuuksien voimistumisen kanssa voimistuu myös työväenluokan päättäväisyys voittaa kaikki nuo vaikeudet. Astukaa tälle tielle, toimikaa tarmokkaammin, lähettäkää uusia tuhatlukuisia hankintaryhmiä suorittamaan tätä tehtävää, auttamaan elintarvikekysymyksen järjestämistä, ja me yhdessä teidän kanssanne, nojautuen teidän tukenne voitamme nälänhädän ja saamme aikaan leivän oikeudenmukaisen jakelun. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

3

PÄÄTÖSLAUSELMA NYKYHETKEN TILANTEESTA
TEHDYN SELOSTUKSEN JOHDOSTA

Kannattaen täydellisesti Neuvostovallan elintarvikepolitiikkaa Moskovan tehdaskomiteoiden IV konferenssi hyväksyy erikoisesti maalaisköyhälistön yhdistämisen politiikan (ja korostaa, että kaikkien työläisten on välttämättömästi tuettava sitä).

Työläisten vapauttaminen on vain itsensä työläisten asia, ja vain kaupunkilaistyöläisten ja maalaisköyhälistön lujan liiton avulla voimme voittaa porvariston ja kulakkien vastarinnan, saada haltuumme kaikki viljaylijäämät ja jakaa ne oikein hätääkärsivien kesken sekä kaupungeissa että maaseudulla.

Konferenssi kehottaa kaikkia tehdaskomiteoita ponnistamaan kaikki voimansa yhä laajempien työläisjoukkojen järjestämiseksi elintarvikehankintaryhmiin ja niiden nostamiseksi varmojen toverien johdolla tukemaan aktiivisesti ja kaikinpuolisesti työläisten ja talonpoikain hallituksen elintarvikepolitiikkaa.

**PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA
SIMONOVSKIN KAUPUNKIPIIRISSÄ
KESÄKUUN 28 pnä 1918**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

(Työläiset tervehtivät Leniniä myrskyisin suosionosoituksin.) Lenin puhuu kansalais sodan välttämättömyydestä ja kehottaa Moskovan proletariaattia järjestymään yksimielisesti taisteluun sekä vastavallankumouksellisia voimia että nälänhätää ja valtiollista sekasortoisuutta vastaan.

Samalla Lenin koskettelee Saratovin ja Tambovin tapah tuma ja osoittaa, että kaikkialla, missä on ollut menshevikkien ja oikeistoeserrien puolueiden innoittamia kapinoita, työväenluokka on pian pettynyt näiden puolueiden ideologian suhteen ja yhtä pian kukistanut työläisten ja talonpoikain vallan anastajat.

Saimme sähkeen, jossa pyydettiin apua, mutta osastomme eivät ehtineet matkallaan vielä puolitiehenkään, kun apua pyytäneet työläiset jo ilmoittivat, että pikaista apua ei enää tarvita, sillä anastajat on voitettu paikallisilla voimilla. Näin oli asianlaita Saratovissa, Tambovissa ynnä muissa kaupungeissa.

Lenin sanoo, että sota yleensä ei vastaa kommunistipuolueen pyrkimyksiä. Mutta se sota, jota tänään julistetaan, on pyhää sotaa, se on kansalaissotaa, työväenluokan sotaa riistäjiään vastaan.

Ilman työtä, ilman suurta voimain ponnistusta me emme pääse sosialismiin johtavalle tielle. Sitä varten, että voitaisiin taistella menestyksellisesti työväenluokan ihanteiden puolesta, on järjestäydyttävä. Järjestäytyminen on tarpeen myös niiden kaikkien voittojen varmistamiseksi, jotka on saatu raskaiden uhrien ja ponnistusten hinnalla.

Vallan pitäminen on vaikeampaa kuin sen valtaaminen, ja historian esimerkeistä me näemme, että työväenluokka on usein ottanut vallan käsiinsä, mutta ei ole voinut pitää sitä vain siksi, että sillä ei ole ollut riittävän lujia järjestöjä.

— Kansa on väsynyt, Lenin jatkaa, ja se voidaan tietysti sysätä johonkin järjettömyyteen, jopa Skoropadskin luo, sillä kansan enemmistö on tietämätöntä.

Nyt lähestyy nälänhätä, mutta me tiedämme, että viljaa meillä on aivan riittävästi ilman Siperiaa, Kaukasiaa ja Ukrainaakin. Viljaa on uuteen satoon saakka riittävä määrä pääkaupunkia ympäröivissä kuvernementeissa, mutta kulakit ovat sen kaiken kätkenneet. On järjestettävä maalaisköyhälistö, jotta sen avulla voisimme ottaa haltuumme tuon viljan. Tarvitaan armotonta taistelua keinottelua ja keinotelihoita vastaan, eikä vain teoin, vaan myös sanoin.

Vain organisaation yhteenjuottama työväenluokka pystyy selittämään tavalliselle rahvaalle, että kulakkia vastaan käytävä taistelu on välttämätöntä. Venäjän kansan pitää tietää, että järjestynyt kaupunkilaisproletariaatti on talonpoikaisköyhälistön voimakas liittolainen.

Työväenluokan ja talonpoikaiston ei pidä luottaa liiaksi sivistyneistöön, sillä monet luoksemme tulevista sivistyneistön edustajista odottavat koko ajan meidän kukistumistamme.

Lenin päättää puheensa kehotukseen järjestää työläiset ja talonpojat taisteluun kulakkeja, tilanherroja ja porvaristoa vastaan. (Leninin puhe hukkuu salintäyteisen yleisön myrskyisiin suosiosoituksiin.)

PROFEETALLISIA SANOJA

Ihmeisiin ei nykyisin luojan kiitos uskota. Ihmeiden ennustaminen on satua. Mutta tieteellinen ennustaminen on totuutta. Ja meidän päivinämme, jolloin ympärillä voi usein tavata häpeällistä masentuneisuutta tai jopa epätoivoakin, on hyödyllistä palauttaa mieleen eräs toteutunut tieteellinen ennustus.

Vuonna 1887 Friedrich Engels kirjoitti tulevasta maailmansodasta esipuheessaan Sigismund Borkheimin kirjaan: „Saksan vuosien 1806—1807 hurraa-patrioottien muistolle” („Zur Erinnerung für die deutschen Mordspatrioten 1806—1807”). (Tämä kirjanen oli XXIV vihkona siinä „Sosialidemokraattisessa kirjastossa”, jota julkaistiin vuonna 1888 Hottingen-Zürichissä.)

Friedrich Engels kirjoitti tulevasta maailmansodasta yli kolmekymmentä vuotta sitten:

...,Preussille — Saksalle ei ole nykyisin enää mahdollista mikään muu sota kuin maailmansota. Ja se on oleva ennennäkemättömän laaja ja ennenkuulumattoman raivoisa maailmansota. Kahdeksan—kymmenen miljoonaa sotamiestä tulevat kuristamaan toisiaan ja syömään putipuh-
taaksi koko Euroopan pahemmin kuin mikään heinäsiirkka-
parvi on koskaan voinut tehdä. Kolmikymmenvuotisen sodan aiheuttama hävitys supistettuna kolmeksi neljäksi vuodeksi ja ulotettuna koko mannermaata käsittäväksi, nälkä, kulkutaudit, sekä sotaväen että kansanjoukkojen yleinen raakalaistuminen äärimmäisen hädän seurauksena, taidokkaan kauppa-, teollisuus- ja luottokoneistomme toivoton sekaannus; kaiken sen päätöksenä on yleinen romahdus; vanhojen valtioiden ja niiden luutuneen valtioviisauden romahdus, se on sellainen romahdus, että kruunuja lojuu tusinoittain kivetyillä kaduilla eikä löydy ainoatakaan

noiden kruunujen nostajaa; on täysin mahdotonta nähdä ennakolta, miten tuo kaikki päättyy ja kuka selviää taistelusta voittajana; vain yksi tulos on ehdottoman varma: yleinen nääntymys ja työväenluokan lopullisen voiton edellytysten syntyminen.

Sellainen on tulevaisuuden näköala, kun keskinäisen kilpataistelun ja sotavarustelun äärimmilleen kehitetty systeemi johtaa lopuksi kiertämättömään tulokseensa. Kas siihen on teidän viisautenne vienyt vanhan Euroopan, herrat kuninkaas ja valtiomiehet. Ja kun teille ei jää muuta neuvoksi kuin aloittaa viimeinen ja suuri sotatanssi, niin me emme itke (uns kann es recht sein). Työntäköön sota meidät tilapäisesti vaikkapa taka-alallekin, riistäköön meiltä pois joitakin jo valtaamistamme asemista. Mutta jos te manaatte esiin voimia, joita te ette kykene sitten enää hillitsemään, niin sujukoon asiat miten hyvänsä, tragedian lopussa te olette raunioita ja proletariaatin voitto on jo saavutettu tai on ainakin (doch) kiertämätön.

Lontoo. Joulukuun 15 pnä 1887 *Friedrich Engels*"¹⁴⁰.

Mikä nerokas ennustus! Ja kuinka äärettömän ajatusrikas onkaan tämän tarkan, selvän, lyhyen ja tieteellisen luokkanalyysin jokainen lause! Kuinka paljon siitä voisivatkaan ammentaa ne, jotka nykyisin antautuvat häpeällisen epäuskon, masentuneisuuden ja epätoivon valtaan, jos... jos ihmiset, jotka ovat tottuneet nöyristelemään porvariston edessä tai ovat antaneet sen pelästyttää itsensä, osaisivat ajatella, kykenisivät ajattelemaan!

Mutta ei kaikki käynyt niin kuin Engels ennusti: kuinka maailma ja kapitalismi olisivat voineet pysyä muuttumattomina kolmekymmentä vuotta jatkuneen hillittömän nopean imperialistisen kehityksen aikana. Ihmeellisintä on kuitenkin se, että hyvin paljon siitä, mitä Engels ennusti, sujuu „kuin kirjasta lukien”. Sillä Engels antoi ehdottoman tarkan luokkanalyysin, ja luokat sekä niiden keskinäissuhteet ovat pysyneet samanlaisina.

...,”Sota työntää meidät tilapäisesti ehkä taka-alallekin”... Asiat ovat menneet juuri siihen suuntaan, mutta vielä pitemmälle ja pahemmin: osa „taka-alalle työnnettyistä” sosialishovinisteista ja heidän selkärangattomista „puolivastustajistaan”, kautskylaisista on alkanut kehua

takaperoista liikettään ja on muuttunut suoranaisiksi sosialismin petturiksi ja kavaltajaksi.

...,„Sota ehkä riistää meiltä pois joitakin jo valtaamistamme asemista”... Työväenluokalta on riistetty pois hyvin monta „legaalista” asemaa. Mutta sen sijaan koettelemukset ovat karaisseet sen, se saa ankaraa, mutta samalla hyödyllistä opetusta illegaalisessa järjestäytymisessä, illegaalisessa taistelussa, voimiensa valmistamisessa vallankumoukselliseen rynnäkköön.

...,„Kruunuja lojuu tusinoittain”... Muutamia kruunuja on jo suistunut, ja eräs niistä on sellainen, joka vastaa tusinaa muita: koko Venäjän itsevaltiaan Nikolai Romanovin kruunu.

...,„On täysin mahdotonta nähdä ennakoita, miten tuo kaikki päättyy”... Neljän sotavuoden jälkeen tuo täysi mahdollisuus, jos niin voidaan sanoa, on vieläkin täydempää.

...,„Taidokkaan kauppa-, teollisuus- ja luottokoneistomme toivoton sekaannus”... Neljännen sotavuoden lopussa se tuli täydellisesti esiin eräessä suurimmassa ja takapajuisimmassa valtakunnassa, jonka kapitalistit olivat vetäneet sotaan — Venäjällä. Mutta eikö kiristynyt nälkä Saksassa ja Itävallassa, vaatetuksen ja raaka-aineen puute, tuotantovälineiden kuluneisuus ole osoituksena siitä, että muutkin maat luisuvat valtavalla nopeudella samanlaiseen tilaan?

Engels kuvailee seurauksia, joita aiheuttaa vain „ulkoisen” sota; hän ei kajoa sisälliseen, t.s. kansalaisotaan, jota ilman ei ole historiassa vielä voinut tapahtua yksikään suuri vallankumous ja jota ilman yksikään tosi marxilainen ei ole ajatellut mahdolliseksi siirtymistä kapitalismista sosialismiin. Ja jos ulkoinen sota voi vielä jonkin aikaa jatkua aiheuttamatta kapitalismin „taidokkaan koneiston” „toivotonta sekaannusta”, niin ilmeistä on, että kansalaisota ilman sellaista seurausta on jo aivan mahdoton.

Millaista tylsyyttä, millaista selkärangattomuutta — ellei puhuta itsekkästä porvariston palvelemisesta — ilmaisevatkaan ne, jotka meidän novajazhiznilaistemme, menshevikkieimme, oikeistoieserriemme y.m. tavoin nimittävät itseään edelleenkin „sosialisteiksi” ja samalla puhuvat katkeruudella tuosta „toivottomasta sekaannuksesta” syyttäen kaikesta vallankumouksellisesta proletariaattia, Neuvostovaltaa, sosialismiin siirtymisen „utopiaa”. „Sekaannuksen”, mainion venäläisen sanonnan mukaan sekasorron

(razruha), on aiheuttanut sota. Raskasta sotaa ei ilman sekasortoa voi olla. Kansalaisotaa, sosialistisen vallankumouksen välttämättömää edellytystä ja seuralaista, ei ilman sekasortoa voi olla. Kun kieltäytytään vallankumouksesta, sosialismista „sen vuoksi”, että se johtaa sekasortoon, niin se merkitsee vain oman aatteettomuutensa paljastamista ja asiallisesti porvariston puolelle siirtymistä.

...„Nälkä, kulkutaudit, sekä sotaväen että kansanjoukkojen yleinen raakalaistuminen äärimmäisen hädän seurauksena” ...

Kuinka yksinkertaisesti ja selvästi tekeekään Engels tuon kiistattoman johtopäätöksen, joka on ilmeinen jokaiselle, joka kykenee edes vähän ajattelemaan monivuotisen, raskaan ja tuskallisen sodan objektiivisia seurauksia. Ja kuinka hämmästyttävän tyhmiä ovatkaan ne monilukuiset „sosialidemokraatit” ja kvasi-„socialistit”, jotka eivät halua tai eivät osaa syventyä mietiskelemään tätä yksinkertaisinta seikkaa.

Onko monivuotinen sota mahdollinen ilman sotajoukkojen sekä kansanjoukkojen *raakalaistumista*? Ei tietenkään. Sellainen seuraus monivuotisesta sodasta on ehdottoman kiertämätön moniksi vuosiksi, ellei kokonaisen sukupolven ajaksikin. Mutta meidän „koteloihmisemme”, porvarilliseen sivistyneistöön kuuluvat raukat, jotka nimittävät itseään „sosialidemokraateiksi” ja „socialisteiksi”, säestävät porvaristoa pannen raakalaistumisilmiöt tai erittäin räikeitä raakalaistumistapauksia vastaan käytetyn taistelumenetelmien välttämättömän ankaruuden vallankumouksen syyksi, vaikka on päivänselvää, että tuon raakalaistumisen on aiheuttanut imperialistinen sota ja ettei mikään vallankumous voi vapautua sodan *tällaisista* seurauksista ilman pitkäaikaista taistelua, ilman monilukuisia ankaria rangaistusmenpiteitä.

He, nuo „Novaja Zhiznin”, „Vperjodin” ja „Delo Narodan” imeläsanaiset kirjoittajamme, ovat valmiit myöntämään „teoreettisesti” proletariaatin ja muiden sorrettujen luokkien vallankumouksen mahdolliseksi, mutta vain niin, että se tipahtaisi taivaasta eikä syntyisi ja kasvaisi kansojen nelivuotisessa imperialistisessa verilöylyssä vereen hukutetun maan päällä, ei kasvaisi niiden miljoonien ihmisten keskuudessa, jotka tuo verilöyly on näännyttänyt, raadellut ja raakalaistanut.

He ovat kuulleet ja „teoriassa” myöntäneet, että vallankumousta täytyy verrata synnytykseen, mutta kun tuli aika siirtyä tekoihin, niin he häpeällisesti jänistivät ja heidän viheliäinen ruikutuksensa muuttui niiden ilkeämielisten hyökkäilyjen säestämiseksi, joita porvaristo tekee proletaariaatin kapinaa vastaan. Tarkastelkaamme kirjallisuudesta otettuja synnytyksen kuvauksia — niitä kuvauksia, jolloin tekijäin tarkoituksena on ollut synnytyksen vaikeuden, kaikkien tuskien ja kauhujen totuudenmukainen kuvaaminen, esimerkiksi Emile Zolan „La joie de vivre” („Elämän ilo”) tai Veresajevin „Lääkäriin muistiinpanoja”. Ihmisen syntyminen on sellainen tapahtuma, joka tekee naisesta nääntyneen, raadellun, kivusta hullaantuneen, puolikuolleeseen, verisen lihamöhkäleen. Mutta suostuisikohan joku tunnustamaan ihmiseksi sellaisen „individin”, joka näkee rakkaudessa, sen seurauksissa, naisen tulemisessa äidiksi *vain* tämän? Kuka voisi *tällä* perusteella vannoutuen kieltäytyä rakkaudesta ja lasten synnytyksestä?

Synnytys on helppoa ja vaikeata. Marx ja Engels, tieteilisen sosialismin perustanlaskijat, puhuivat aina niistä *pitkäaikaisista synnytyksistä*, jotka kiertämättä liittyvät kapitalismista sosialismiin siirtymiseen. Ja analysoidessaan maailmansodan seurauksia Engels kuvaa yksinkertaisesti ja selvästi sitä kiistatonta ja ilmeistä tosiasiaa, että vallankumous, joka seuraa sotaa ja on yhteydessä sotaan (ja enemmänkin — lisäämme puolestamme — joka puhkeaa sodan aikana ja jonka on kasvettava ja pidettävä puolensa sitä ympäröivän maailmansodan oloissa), että sellainen vallankumous on *erikoisen vaikea* synnytystapaus.

Käsittäen selvästi tämän tosiasian Engels puhuu hyvin varovaisesti siitä, että maailmansodassa tuhoutuva kapitalistinen yhteiskunta synnyttää sosialismin. „Vain yksi (maailmansodan) tulos”, hän sanoo, „on ehdottoman varma: yleinen nääntymys ja työväenluokan lopullisen voiton edellytysten *syntyminen*”.

Tämä ajatus on ilmaistu vielä selvemmin tarkastelemamme esipuheen lopussa:

...,„Tragedian lopussa te (kapitalistit ja tilanherrat, kuninkaat ja porvariston valtiomiehet) olette raunioita ja proletariaatin voitto on jo saavutettu tai on ainakin kiertämätön”.

Vaikeat synnytykset lisäävät moninkertaisesti kuolemansairauksien tai kuolemantapausten vaaraa. Mutta jos erilliset ihmiset kuolevatkin synnytyksessä, niin uusi yhteiskunta, jonka vanha yhteiskuntajärjestelmä synnyttää, ei voi tuhoutua, sen syntyminen käy vain tuskallisemmaksi, pitkäikäisemmäksi, sen kasvu ja kehitys hitaammaksi.

Sota ei ole vielä päättynyt. Yleinen nääntymys on jo tosiasia. Ne sodan kaksi *välitöntä* seurausta, jotka Engels ennusti ehdollisina (joko työväenluokan voitto on jo saavutettu tai ovat syntyneet edellytykset, jotka tekevät sen kiertämättömäksi *kaikista vaikeuksista huolimatta*), ne kaksi ehtoa ovat nyt, vuoden 1918 puolivälissä, *kumpikin* tosiasioita.

Yhdessä, vähimmin kehittyneessä kapitalistisessa maassa työväenluokan voitto *on jo saavutettu*. Muissa maissa ääretömien kärsimysten ääretön voima luo olosuhteita, jotka tekevät tuon voiton „ainakin kiertämättömäksi”.

Raakkukoot „sosialistiset” raukat onnettomuutta, raivotkoon ja riehukoon porvaristo. Vain ne, jotka ummistavat silmänsä ollakseen näkemättä ja sulkevat korvansa ollakseen kuulematta, saattavat olla huomaamatta sitä, että sosialismia kantavan vanhan kapitalistisen yhteiskunnan synnytykset ovat alkaneet kaikkialla maailmassa. Meidän maamme, jonka tapausten kulku on nostanut väliaikaisesti sosialistisen vallankumouksen kärkeen, joutuu nyt, alkaneen synnytyksen ensimmäisellä kaudella kokemaan erikoisen kovia tuskia. Meillä on kaikki perusteet katsoa täydellä varmuudella ja ehdottomalla luottamuksella tulevaisuuteen, joka valmistaa meille uusia liittolaisia, uusia sosialistisen vallankumouksen voittoja monissa edistyneemmissä maissa. Meillä on oikeus olla ylpeitä ja pitää itseämme onnellisina sen johdosta, että me olemme ensimmäisenä kaataneet eräässä maailman kolkassa sen villipedon, kapitalismin, joka on hukuttanut maan vereen, saatannut ihmiskunnan nälänhätään ja villiintyneisyyden tilaan ja joka tuhoutuu ehdottomasti ja pian niin kauheita ja petomaisia kuin sen kuolinkamppailun ilmaukset lienevätkin.

Kesäkuun 29 pnä 1918

„Pravda” № 133,
heinäkuun 2 pnä 1918
Allekirjoitus: N. Lenin

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

**PUHE ALEKSEJEVSKIN MANEESISSA PIDETYSSÄ
JOUKKOKOKOUKSESSA
HEINÄKUUN 2 pnä 1918**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Lenin sanoo, että armeija samoin kuin tuotantovälineetkin olivat aikaisemmin sortamisen aseena riistäjäluokan käsissä. Nykyisin ne muuttuvat Venäjällä työtätekevien etujen puolesta käytävän taistelun aseiksi.

Tämä kumous ei tapahtunut helposti, sen tietävät entisen, tsaarin armeijan sotamiehet tätä armeijaa kahlehtineen kurin perusteella. Sitten Lenin kertoo hiljattain sattuneen tapauksen. Hän oli Suomessa kuullut vanhan suomalaisen talonpoikaisnaisen kertovan, että kun ennen pyssymies ei antanut hänen kerätä risuja metsästä, niin nyt sitävästoin tuo sama mies ei ole vaarallinen, vaan vieläpä suojeleekin häntä. Parjatkoot porvarit ja heidän kannattajansa meitä kuinka paljon tahansa, Lenin sanoo, järjestäkööt valkokaartilaiset salaliittoja kuinka paljon hyvänsä, mutta Neuvostovalta on luja, koska tällaisetkin valistumattomat ja riistetyt joukot käsittävät, että nykyinen armeija on työtätekevien puolustaja.

Edelleen Lenin tähdentää, että samoin kuin ennenkin nälänhätä voimistaa keinottelijoita ja kapitalisteja. Nyt käy samoin, joten uusi armeija joutuu nähtävästi kansalais-sodassa tekemisiin näiden nälkäänhädällä keinottelijain kanssa. Yrittäköön vanha maailma — aikansa eläneen yhteiskunnan edustajat — auttaa nälkäänäkeviä entiseen tapaan, mutta uusi maailma tulee tekemään sen heistä huo-

limatta uuteen tapaan. Me voitamme, Lenin sanoo, jos työtätekevien tietoiset etujoukot ja Punainen Armeija muistavat edustavansa ja puolustavansa koko kansainvälisen sosialismin etuja.— Edelleen Lenin korostaa, että me emme ole yksin: esimerkkinä siitä ovat tapahtumat Itävallassa, samoin myös aateveljemme, jotka tekevät työtänsä Euroopan kaikissa maissa, vaikka ovatkin nykyisin sorron puristuksessa.

„Pravda” № 135,
heinäkuun 4 pnä 1918

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

**PUHE NEUVOSTOJEN V EDUSTAJAKOKOUKSEN
KOMMUNISTIRYHMÄN KOKOUKSESSA
HEINÄKUUN 3 p:nä 1918**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Kosketellessaan Venäjän ulkopoliittista asemaa Lenin tähdensi, että asemamme pysyy edelleenkin vaarallisena: ulkoinen vihollinen ei ainoastaan uhkaa hyökätä, vaan jo anastaakin palasia Venäjältä.

Tämä epävakaa ja häilyvä tilanne tulee luultavasti säilymään siihen ajankohtaan saakka, jolloin pääoman valta on koko maailman työväenluokan ponnistuksilla kukistettu. Nykyhetki pitää käyttää hengähdystaukona Neuvostovaltan lujittamiseksi.

Maailmansodasta puhuessaan Lenin korosti, että Saksan aseiden voitto tekee rauhan imperialististen maiden välillä mahdottomaksi. Englannin ja Ranskan kapitalistit eivät voi tyytyä siihen, että Saksa on rosvonnut itselleen niin valtavan saaliin. Sitä paitsi niiden monien Ranskaa vastaan suoritettujen hyökkäysten jälkeen, joissa Saksa menetti satoja tuhansia sotamiehiään, on muodostunut tietty voimain tasapaino, joten saksalaiset pistimet eivät ole suoranaista uhkana. Tämän lisäksi Kolmisopimusmaiden imperialistit huomioivat sen sekasortoisuuden, sen katastrofimaisen tilanteen, joka on muodostunut Itävalta-Unkarissa.

Yleisestä asiintilasta on vain yksi johtopäätös — sota käy loputtomaksi. Tämä loputtomuus on takeena siitä, että sosialistisella vallankumouksellamme on luja perusta pitääkseen puolensa maailmanvallankumouksen puhkeamishetkeen asti, ja siitä on takeena sota, jonka voivat lopettaa vain työläisjoukot. Meidän tehtävämme on säilyttää Neuvostovalta, minkä me teemme perääntyen ja luovien. Jos nykyhetkellä lähdetäisiin avoimeen taisteluun, niin siten huononnettaisiin maailmanvallankumouksen tilaa.

Kuvailtuaan, minkälaisessa kunnossa me saimme maan talouden aikaisemmin vallassa olleilta kaikenkarvaisilta oikeistopuolueilta, Lenin puhui uusilla perustoilla järjestettävän taloudellisen rakennustyön suurista vaikeuksista.

Nälänhätää vastaan käytävässä taistelussa meillä on kaksi vihollista: pihatat ja rappiotila. Tässä taistelussa on välttämätöntä, että köyhä talonpoika luottaisi talonpoikaisköyhälistön ja työläisten väliseen veljesliittoon. Sanoihin hän ei luota, hän luottaa tekoihin. Ja tässä me voimme panna toiveemme vain tietoisien kaupunkilaistyöläisten ja maalaisköyhälistön väliseen liittoon. Taistelu kaikkien oikeudesta leipään ja oikeudenmukaiseen jakeluun on suuri tehtävä. Tasasuhtaisen jakamisen taidossa on sen sosialismin perusta, jota me rakennamme. Ja tästä me olemme vastuussa omien veljiemme sekä koko maailman työläisten edessä.

Heidän pitää nähdä, että sosialismi ei ole jotain mahdollontta, vaan että se on luja työväenjärjestelmä, johon koko maailman proletariaatin on pyrittävä.

„Pravda“ № 135,
heinäkuun 4 pnä 1918

Julkaistaan „Pravda“ lehden
tekstin mukaan

**TYÖLÄISTEN, TALONPOIKIEN,
SOTILAIDEN
JA PUNA-ARMEIJALAISTEN
EDUSTAJAIN NEUVOSTOJEN
V YLEISVENÄLÄINEN
EDUSTAJAKOKOUS¹⁴¹**

HEINÄKUUN 4—10 pnä 1918

Sanomalehtiselostus
julkaistu heinäkuun 6 pnä 1918
„Izvestija VTsIK” lehden
139. numerossa

Julkaistaan Yleisvenäläisen TpKK:n
kustantamon v. 1918 julkaiseman kirjan
„Neuvostojen viides yleisvenäläinen
edustajakokous. Pikakirjoituspöytäkirja”
tekstin mukaan; loppulauseen viisi
ensimmäistä kappaletta julkaistaan v. 1918
ilmestyneen aikakauslehti „Vestnik Putei
Sooštshtšenijan” 7.—8. numeron tekstin
mukaan

1

KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON SELOSTUS
HEINÄKUUN 5 pnä 1918

Toverit, siitä huolimatta, että edellisen puhujan puhe oli paikoitellen erittäin kiihkoisaa¹⁴², sallinette minun tavanomaisessa järjestyksessä esittää teille Kansankomissaarien Neuvoston nimissä selostukseni ja kosketella tärkeimpiä periaatteellisia kysymyksiä niiden merkityksen mukaisesti, antautumatta siihen väittelyyn, jota edellinen puhuja niin kovasti kaipasi ja josta ei suinkaan aio kokonaan kieltäytyä. Toverit, te tiedätte, että viimeksi pidetystä edustajakokouksesta saakka on Brestin sopimus ollut tärkeimpänä tekijänä, joka on vaikuttanut ratkaisevasti asemaamme, muuttanut politiikkaamme ja määrännyt taktiikkamme sekä suhteemme eräisiin toisiin Venäjän puolueisiin. Muistatthan, että edellisessä edustajakokouksessa meitä moitittiin kovasti, meitä vastaan singottiin kosolti syytöksiä ja puhuttiin paljon siitä, että paljon puhuttu hengähdystauko ei tuo apua Venäjälle, että maailman imperialismin liitto on kuitenkin solmittu ja että perääntyminen, johon olemme menossa, ei käytännöllisesti katsoen voi antaa mitään tuloksia. Tämä tärkein tekijä on vaikuttanut ratkaisevasti myös kapitalististen valtioiden asemaan kokonaisuudessaan ja tätä tekijää on luonnollisesti pysähdyttävä tarkastelemaan. Olen sitä mieltä, toverit, että kuluneiden kolmen ja puolen kuukauden jälkeen on käynyt päivänselväksi, että moitteista ja syytöksistä huolimatta me olemme olleet oikeassa. Voimme sanoa, että proletariaatti ja talonpojat, jotka eivät riistä muita eivätkä rikastu kansan nälänhädän kustannuksella, että kaikki ne ovat ehdottomasti meidän puolellamme ja ainakin niitä mielettämiä vastaan, jotka

vetävät heitä sotaan ja haluavat julistaa Brestin sopimuksen mitättömäksi. (H ä l i n ä.)

Yhdeksän kymmenesosaa on puolellamme, ja mitä selvemmäksi käy tilanne, sitä kiistattomampaa on, että nyt, kun Länsi-Euroopan imperialistiset puolueet, kaksi imperialistista perusrhymää taistelee elämästä ja kuolemasta, kun ne kuukausi kuukaudelta, viikko viikolta, päivä päivältä työntävät toisiaan yhä lähemmäksi sitä kuilua, jonka ääri-viivat ovat selvästi nähtävissämme, tänä ajankohtana meille on erittäin selvää, että taktiikkamme on oikeaa,— sen tietävät ja tuntevat erittäin hyvin ne, jotka ovat saaneet kokea sodan, jotka ovat nähneet sodan ja jotka eivät puhu sodasta kevytmielisin korulausein. Me käsitämme mainiosti, että niin kauan kuin kumpikin noista ryhmistä on meitä voimakkaampi ja niin kauan kuin se perinpohjainen käänne, joka antaa Venäjän työläisille ja työtätekeväälle kansalle mahdollisuuden nauttia vallankumouksen tuloksista, selviytyä saamastaan iskusta ja ryhdistäytyä täyteen mittaansa voidakseen luoda uuden, järjestyneen, kurinalaisen armeijan, rakentaa sen uudelle perustalle, että me voisimme teoissa emmekä sanoissa... (voimakasta kättentaputusta vasemmalta, huuto oikealta: „Kerenski!“), niin kauan kuin tuo perinpohjainen käänne ei ole koittanut, meidän täytyy odottaa. Senpä vuoksi, mitä syvemmälle kansanjoukkoihin mennään, mitä enemmän lähennytään tehtaiden työläisiä ja työtätekevää kansaa, talonpoikaistoa, joka ei riistä palkkatyötä, ei suojele kulakin keinotteluyrityksiä, ei piilota viljaansa eikä pelkää elintarvikealalla vallitsevaa diktatuurivaltaa, sitä varmemmin voidaan sanoa, että sielläkin me saamme osaksemme ja nyt voidaan täydellä varmuudella sanoa, että olemme jo saaneet osaksemme täydellistä myötätuntoa ja yksimielistä kannatusta. Niin, kansa ei halua, ei voi eikä rupea nyt sotiimaan noita vihollisia, imperialisteja vastaan, vaikka tietyt henkilöt kuinka yrittäisivät tiedottomuudessaan ja korulauseisiin ihastuneina sysätä kansaa tähän sotaan ja vaikka he käyttäisivät naamionaan minkälaisia sanoja tahansa. Niin, toverit, ken puhuu nyt sodasta suoraan tai kautta rantaan, avoimesti tai peitetysti, ken huutaa Brestin silmukkaa vastaan, hän ei näe, että hirttosilmukan heittävät Venäjän työläisten ja talonpoikain kaulaan herrat Kerenski ja tilanomistajat, kapitalistit ja kulakit... (Ä ä n i: „Mir-

bach!". Hälinää.) Huutakoot he missä kokouksessa hyvänsä ja kuinka paljon tahansa, kansa ei tule kannattamaan heitä! (K ä t t e n t a p u t u s t a. Hälinää.)

Minua ei lainkaan ihmetytä, että siinä tilanteessa, johon nuo henkilöt ovat joutuneet, voidaankin vain vastata huudoilla, hysteerisillä kohtauksilla, sadatteluilla ja hillittömillä edesottamuksilla (s u o s i o n o s o i t u k s i a), koska muita argumentteja ei ole... (Ä ä n i: „Argumentteja on!". Hälinää.)

Yhdeksänkymmentä yhdeksän sadasta venäläisestä sotamiehestä tietää, kuinka uskomattoman vaikeaa oli irtaantua sodasta. He tietävät, että sodan pohjaamiseksi uuteen sosialistiseen ja taloudelliseen perustaan (h u u t o j a: „Mirbach ei salli!") tarvitaan uskomattomia voimainponnistuksia, sitä varten oli tehtävä loppu ryöstösodasta. He eivät lähde tähän sotaan, sillä he tietävät, että imperialismin raivoavat voimat jatkavat taisteluaan ja ovat jo edellisestä edustajakokouksesta kuluneiden kolmen kuukauden ajan olleet muuttamaa askelta lähempänä perikatoaan. Sen jälkeen, kun olimme täyttäneet velvollisuutemme kaikkia kansoja kohtaan, kun olimme käsittäneet rauhan julistuksen merkityksen ja saattaneet tov. Trotskin johtaman Brestin valtuuskuntamme kautta sen kaikkien maiden työläisten tietoon, kun olimme avoimesti ehdottaneet rehellistä demokraattista rauhaa, kaikkien maiden vihamielinen porvaristo ajoi karille tämän ehdotuksen. Meidän asemassamme ei voida tehdä muuta kuin odottaa, ja kansa tulee näkemään sen, että nämä tällä hetkellä vielä voimakkaat imperialistien raivoavat ryhmät suistuvat siihen kuiluun, jota he nyt lähestyvät — tämän näkevät kaikki... (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Tämän näkevät kaikki, jotka eivät sulje tahallaan silmiään. Tuo kuilu on epäilemättä lähentynyt näiden kolmen ja puolen kuukauden aikana, jolloin riehaantunut imperialistinen puolue on ajanut sodan pitkittämisen asiaa. Me tiedämme, tajuamme ja tunnemme, ettemme me vielä tällä hetkellä ole valmiit sotaan, sen sanovat sotamiehet, soturit, jotka ovat kokeneet sodan todellisuutta, ja ne huudot, jotka kehottavat heittämään Brestin silmukan pois nyt, ovat menshevikkien, oikeistoieserrien ja Kerenskin kannattajien, kadettien huutoja. Te tiedätte, missä on säilynyt tilanherrain, kapitalistien kannattajia, missä on säilynyt oikeistoieserrien ja kadettien häntyreitä.

Vasemmistoeserrien puheet, vasemmistoeserrien, jotka myös kallistuvat sodan kannalle, saavat siinä leirissä osakseen kaikkuvia suosionosoituksia. Kuten edelliset puhujat mainitsivat, vasemmistoeserrät ovat joutuneet epämiellyttävään tilanteeseen: olivat menossa yhteen huoneeseen, mutta joutuivatkin toiseen. (Suosionosoituksia.)

Me tiedämme, että itse kansanjoukot nostavat suuren vallankumouksen syvältä uumenistaan, että siihen tarvitaan kuukausia ja vuosia, ja siksi emme ihmettele, vaikka vasemmistoeserrien puolue onkin vallankumouksen kulussa horjunut uskottomasti. Trotski puhui täällä tuosta horjunnasta ja minun on vain lisättävä, että lokakuun 26 pnä, kun me kutsuimme vasemmistoeserräläistovereita tulemaan mukaan hallitukseen, he kieltäytyivät, ja kun Krasnov seisoi Pietarin porteilla, he eivät olleet kanssamme ja kävi siis niin, että he auttoivat Krasnovia eivätkä meitä. Me emme ihmettele tätä horjuntaa, sillä tämä puolue on tosiaankin saanut kokea hyvin paljon. Mutta, toverit, kaikellahan on rajansa.

Me tiedämme, että vallankumous on sellainen juttu, josta päästään selville vasta kokemuksen ja käytännön avulla, että vallankumouksesta tulee vallankumous vasta silloin, kun kymmenet miljoonat ihmiset ovat nousseet yhtenä miehenä yksimieliseen rynnäkköön. (Leninin puhe kuuluu suosionosoitusten myrskyyn, kuuluu huutoja: „Eläköön Neuvostot!”.) Tämän meidät uuteen elämään kohottavan taistelun on aloittanut 115 miljoonaa ihmistä: tähän suureen taisteluun tulee suhtautua mitä suurimmalla vakavuudella. (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Lokakuussa, jolloin Neuvostovalta perustettiin, 26 pnä lokakuuta 1917, jolloin... (Hälinää, huutoja, suosionosoituksia) puolueemme ja sen edustajat TpKK:ssa ehdottivat vasemmistoeserrien puolueelle hallitukseen osallistumista— tuo puolue kieltäytyi. Ajankohtana, jolloin vasemmistoeserrät kieltäytyivät tulemasta hallitukseemme, he eivät olleet kanssamme, vaan meitä vastaan. (Hälinää vasemmistoeserrien penkkiriveissä.) Olen kovasti pahoillani, että jouduin sanomaan jotain sellaista, mikä ei miellyttänyt teitä. (Hälinä oikealla voimistuu.) Mutta minkä teet? Kun kasakkakenraali Krasnov... (Hälinä ja huudot eivät anna jatkaa puhetta.) Kun te loka-

kuun 26 p:nä horjuitte tietämättä itsekään, mitä haluatte, ja kieltäydyitte kulkemasta kanssamme... (H ä l i n ä ä, j o k a jatkuu useita minuutteja.) Totuus on karvas! Palautan mieleenne, että ne henkilöt, jotka horjuivat, jotka eivät itsekään tiedä, mitä he haluavat, kieltäytyvät kulkemasta kanssamme ja seuraavat muita, vaikka nämä kertovat kaskuja. Sanoin teille asian halki kuten sodassa ollut sotamies... (H ä l i n ä ä, s u o s i o n o s o i t u k s i a.) Kun esiintyi edellinen puhuja, ei edustajakokouksen valtaosa häirinnyt häntä. Ja se onkin ymmärrettävää. Ja jos nuo ihmiset katsovat parhaaksi poistua kokouksesta, niin terve menoa! (H ä l i n ä ä j a l i i k e h t i m i s t ä o i k e a n p u o l e i s s i s s a r i v e i s s ä.)

Koko tapahtumien kulku, on siis, toverit, todistanut meidän olleen oikeassa, kun solmimme Brestin rauhan. Ja nekin, jotka edellisessä Neuvostojen edustajakokouksessa yrittivät lasketella ilkeämielisiä sukkeluuksia hengähdystauon kustannuksella, ovat oppineet ja tulleet näkemään, että me saimme, joskin uskomattoman raskain ponnistuksin, lykkäystä, ja tämän lykkäyksen aikana meidän työläisemme ja talonpoikamme ovat ottaneet valtavan askeleen eteenpäin kohti sosialistista rakennustyötä ja Länsivallat ovat sitä vastoin ottaneet aimo harppauksen eteenpäin sitä kuilua kohti, johon imperialismi suistuu sitä nopeammin, mitä pitemmälle tämä sota jatkuu.

Ja sen vuoksi vain täydelliseen hämmennykseen joutumisella voin selittää itselleni niiden ihmisten menettelyn, jotka hyökkäilevät taktiikkaamme vastaan vedoten asemamme vaikeuteen. Toistan, että riittää kun viitataan viimeksi kuluneeseen ajanjaksoon — kolmeen ja puoleen kuukauteen. Niille, jotka olivat läsnä edellisessä edustajakokouksessa, palautan mieleen siellä lausutut sanat ja niitä, jotka eivät olleet siellä, kehotan lukemaan edellisen edustajakokouksen pöytäkirjan tahi sitä koskevat sanomalehtikirjoitukset, jotta he tulisivat vakuuttuneeksi siitä, että tapahtumat ovat todistaneet taktiikkamme täysin oikeaksi. Lokakuun vallankumouksen voiton ja sosialistisen maailmanvallankumouksen voiton välillä ei voi olla rajaa, purkausten on alettava toisissakin maissa. Jouduttaaksemme niitä me teimme Brestin kaudella kaiken voitavamme. Ken on kokenut vuoden 1905 ja vuoden 1917 vallankumoukset, ken on pohtinut niitä sekä suhtautunut niihin harkiten ja vakavasti, hän

tietää, että nuo vallankumoukset saatiin syntymään maasamme erittäin suuren työn tuloksena.

Ei yksikään vallankumousmies, niin kokenut ja tietoinen kuin hän saattoikin olla, ei kukaan kansan elämää tunteva ihminen voinut ennustaa kahta kuukautta ennen vuoden 1905 tammikuuta ja vuoden 1917 helmikuuta, että sellainen tapahtuma tärisyttää Venäjää. Kun tarraudutaan erillisiin huudahduksiin ja heitetään kansanjoukkoon kehoitussanoja, jotka merkitsevät rauhan lopettamista ja meidän syöksemistä sotaan, niin se on sellaisten ihmisten politiikkaa, jotka ovat joutuneet kokonaan hämmennyksiin ja menettäneet järkensä. Ja tämän hämmennyksen todisteeksi esitän teille esimerkkinä sellaisen henkilön sanat, jonka vilpittömyyttä en epäile minä enempää kuin kukaan muukaan,— toveri Spiridonovan sanat siitä puheesta, joka julkaistiin „Golos Trudovogo Krestjanstva”¹⁴³ lehdessä ja jota ei ole kumottu. Tuohon kesäkuun 30 p:nä pitämäänsä puheeseen toveri Spiridonova oli sisällyttänyt kolme mitään sanomatonta riviä, että saksalaiset olivat muka esittäneet meille uhkavaatimuksen: on toimitettava heille kahden miljardin arvosta tekstiilituotteita.

Puolue, joka saattaa vilpittömimmätkin edustajansa sellaiseen tilaan, että he vajoavat noin kauheaan petoksen ja valheen suohon, sellainen puolue on lopullisesti menettänyt. Työläisten ja talonpoikain tulee olla tietoisia siitä, kuinka suunnattomia voimainponnistuksia ja koettelemuksia vaati meiltä Brestin rauhan allekirjoittaminen. Tarvitaanko tosiaankin vielä kaskuja ja valheellisia sepityksiä, jotta tämä raskas rauha voitaisiin maalata vieläkin mustemmaksi, kuten tekevät tuon puolueen vilpittömimmätkin jäsenet? Mutta me tiedämme, mikä on kansan totuus ja toimimme sen mukaisesti samaan aikaan, kun he syytävät hysteerisiä huudahduksiaan. Tältä näkökulmalta katsottuna tuollainen täydellistä hämmennystä ilmaiseva menettely on pahempi kuin mikään provokaatio. Varsinkin kun vertailemme Venäjän kaikkien puolueiden summaa, ja sitä vaatii tieteellinen suhtautuminen vallankumoukseen. Milloinkaan ei saa unohtaa, että kaikkien puolueiden keskinäissuhteita on tarkisteltava yhtenä kokonaisuutena. Erilliset henkilöt, erilliset ryhmät saattavat erehtyä, ne eivät ehkä osaa määrittellä, eivät osaa selittää omaa menettelyään, mutta kun otamme Venäjän kaikkien puolueiden summan ja ryhdymme

tarkastelemaan niiden keskinäissuhteita, niin silloin ei voida erehtyä. Katsokaa mitä puhuvat nyt oikeistoeserriät Kerenski, Savinkov ynnä muut kuunnellessaan vasemmistoeserriiden kehotussanoja... Hehän taputtavat nyt käsiään vimmatusti. He ovat ilomielin valmiit syöksemään Venäjän sotaan nyt, kun se on tarpeen Miljukoville. Ja kun nyt puhutaan tuolla tavalla Brestin hirttosilmukasta, niin se on samaa kuin heittää tilanherran silmukka venäläisen talonpojan kaulaan. Kun meille puhutaan täällä taistelusta bolshevikkeja vastaan, esimerkiksi edellinen puhuja kertoi riidasta bolshevikkien kanssa, niin minä vastaan: ei, toverit, se ei ole riitaa, vaan se on todellinen ja peruuttamaton pesäero, pesäero niiden välillä, jotka kestävät tilanteen rasitukset, kun kansalle sanotaan totuus, mutta jotka eivät anna huutojen huumata itseään, ja niiden välillä, jotka antavat noiden huutojen huumata itsensä ja täyttävät tahottomattaan vierasta tehtävää, provokaattorien tehtävää. (Suosionosoituksia.)

Lopetan selostukseni ensimmäisen osan. Nämä viimeiset kolme ja puoli kuukautta raivokasta imperialistista sotaa ovat saattaneet imperialistiset valtiot lähemmäksi sitä kuilua, johon he sysäävät kansaa. Meiltä tuo verenvuotoon menehtyvä peto on repinyt suuren määrän elävän organismimme paloja. Vihollisemme lähestyvät tuota perikadon kuilua niin nopeasti, että vaikka heidän käytettävissään olisi ollut enemmän kuin kolme ja puoli kuukautta ja vaikka imperialistinen teurastus aiheuttaisi meille uusia samanlaisia menetyksiä, niin tuhoutuisivat he, emmekä me, koska heidän vastarintansa heikkenemisen vauhti johtaa heidät nopeasti perikatoon. Meillä taas näiden kolmen ja puolen kuukauden aikana, huolimatta niistä valtavista vaikeuksista, joista puhumme avoimesti koko kansan kuullen, niistä kaikista huolimatta on olemassa terveen organismin terveitä vesoja, ja teollisuudessa sekä kaikkialla muuallakin edistyy vaatimaton rakennustyö, joka ehkä ei ole silmään pistävä, eikä melua aiheuttava. Se on kantanut mitä parhaimmat hedelmänsä, ja jos me saamme tehdä tätä työtä vielä kolme kuukautta, vielä kuusi kuukautta, vielä talvikauden, niin me yhä edistymme, mutta Länsi-Euroopan imperialistinen peto, joka uupuu taistelusta, ei kestä tätä kilpailua, sillä sen sisällä kypsyvät voimat, jotka tähän saakka eivät ole vielä luottaneet itseensä, mutta jotka

saattavat imperialismiin tuhoon. Ja sitä, mikä siellä on jo pantu alulle, aloitettu perusteellisesti, sitä ei voida muuttaa miksikään kolmessa ja puolessa kuukaudessa. Tästä vaatimattomasta, luovasta rakennustyöstä puhutaan liian vähän, ja mielestäni meidän on tarkasteltava sitä laajemmin. Minulla puolestani ei ole mahdollisuutta pitää sitä salassa yksistään jo senkin vuoksi, että on otettava huomioon edellisen puhujan hyökkäilyt. Viitataan TpKK:n päätöslauselmaan huhtikuun 29 päivältä 1918 *. Tein silloin selostuksen, jossa jouduin puhumaan Neuvostovallan lähimmistä tehtävistä ** ja korostin, että vaikka tilanteemme onkin tavattoman raskas, on luova työ asetettava maamme sisäisessä elämässä ensimmäiselle sijalle.

Ja tässä meidän on ilman mitään harhakuvitelmia sanottava, että tälle työlle, niin vaikeata kuin se lieneekin, meidän on omistettava kaikki voimamme. Kokemus, josta voin kertoa teille, osoittaa, että tässä suhteessa olemme epäilemättä päässeet pitkälti eteenpäin. Tosin, jos rajoitutaan ulkoisiin tuloksiin, kuten porvaristo tekee temmatessaan irrallisia esimerkkejä virheistämme, niin tuskin voidaan puhua saavutuksista, mutta me suhtaudumme tähän asiaan vallan toisella tavalla. Porvaristo ottaa esimerkiksi jonkin jokilaivastohallinnon ja osoittaa, kuinka moneen kertaan me olemme yrittäneet järjestää sen työtä uudella tavalla, porvaristo ilkkuu ja sanoo, että Neuvostovalta ei pysty panemaan asioita järjestykseen. Tähän minä vastaan: niin, me olemme järjestäneet moneen kertaan uudelleen jokilaivastohallintomme, samoin kuin rautatiehallinnonkin, ja nyt me ryhdymme vielä Kansantalouselvoston suurisuuntaiseen uudestijärjestelyyn. Kumouksen merkitys onkin siinä, että sosialismi on dogmien alasta, josta saattavat puhua vain mitään ymmärtämättömät ihmiset, kirjojen ja ohjelman alasta muuttunut käytännöllisen työn toimialaksi. Työläiset ja talonpojat luovat nyt omin käsin sosialismia.

Olen vakuuttunut, että myös Venäjän suhteen ovat jääneet menneisyyteen, ovat palaamattomasti ohi ne ajat, jolloin sosialistisista ohjelmista väiteltiin kirjojen perusteella. Nykyään sosialismista voidaan puhua vain kokemuksen pohjalta. Kumouksen merkitys onkin juuri siinä, että se heitti ensimmäisen kerran menemään porvarillisen virka-

* Ks. tätä osaa, ss. 304—307. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, ss. 267—303. *Toim.*

miehistön, porvarillisen hallintajärjestelmän vanhan koneiston ja loi sellaiset olot, että työläiset ja talonpojat voivat itse käydä käsiksi tavattoman vaikeaan tehtävään, jonka vaikeuksien salaaminen itseltään olisi naurettavaa, sillä kapitalistit ja tilanherrat ovat vuosisatojen mittaan ahdistaneet ja vainonneet kymmeniä miljoonia ihmisiä pelkän maanhallinta-ajatuksen takia. Mutta nyt muutamien viikkojen, muutamien kuukausien aikana, toivottoman, hirvittävän rappiotilan oloissa, kun sota on raadellut koko Venäjänmaata niin, että sen kansa muistuttaa puolikuoliaaksi piesytyä ihmistä,—tällaisena aikana, kun tsaarit, tilanherrat ja kapitalistit ovat jättäneet meille perinnöksi erittäin pahan sekasorron, on uusien luokkien, työläisten ja niiden talonpoikain, jotka eivät riistä palkkatyövoimaa eivätkä rikastu viljakeinottelulla, käytävä käsiksi uuteen tehtävään, aloitettava uuden rakentaminen. Niin, tämä työ on tavattoman raskasta ja erittäin kiitollista työtä. Jokainen kuukausi tällaista työtä, tällaista kokemusta vastaa historiamme kymmentä, ellei kahtakymmentä vuotta. Niin, me emme lainkaan pelkää tunnustaa teille — dekreetteihimme tutustuminen todistaa sen, — että joudumme jatkuvasti korjailemaan dekreettejämme; me emme ole luoneet vielä mitään valmista, me emme tunne vielä sellaista sosialismia, joka voitaisiin pukea pykälöihin. Kun meillä on nyt tilaisuus esittää tälle edustajakokoukselle Neuvostoperustuslaki¹⁴⁴, niin se on mahdollista vain siksi, että Neuvostoja on perustettu ja kokeiltu maan kaikilla kolkilla, vain siksi, että te olette perustaneet ne, te olette kokeilleet niitä maan kaikilla kolkilla; vasta puolen vuoden kuluttua Lokakuun vallankumouksesta, miltei vuoden kuluttua Neuvostojen ensimmäisestä yleisvenäläisestä edustajakokouksesta me saimme tilaisuuden kirjoittaa sen, mikä on jo toteutettu käytännössä.

Talouden alalla, siellä, missä sosialismia vasta rakennetaan, missä on luotava uusi kuri, siellä meiltä puuttuu tuota kokemusta ja hankimme sitä uudistamisten ja uudestijärjestelyjen kulussa. Se on perustehtävämme; me sanomme: kukin uusi yhteiskuntajärjestelmä kaipaa uusia ihmisten välisiä suhteita, uutta kuria. Oli aika, jolloin ei voitu hoitaa taloutta ilman maaorjuuteen perustuvaa kuria, jolloin vallitsi yksi kuri — keppikuri; oli kapitalistien herruuden kausi, jolloin kuria luovana voimana oli nälkä. Nykyään

taas, neuvostokumouksesta alkaen, sosialistisen vallankumouksen alusta alkaen, kurin täytyy rakentua kokonaan uusille perustoille, sen on oltava kuria, jonka perustana on luottamus työläisten ja köyhien talonpoikain järjestyneisyyteen, toverikuria, kaikkinaiseen kunnioitukseen perustuva kuria, taistelussa tarvittavan itsenäisyyden ja aloitteellisuuden luomaa kuria. Jokainen, joka turvautuu vanhoihin kapitalistisiin menetelmiin, joka hädän ja nälän vallitessa päättelee vanhaan kapitalistiseen tapaan: nähkääs, jos minä myyn viljaa erikseen, niin saan suuremman voiton, nähkääs, jos minä lähden erikseen hankkimaan viljaa, niin saan helpommin sitä. Se, joka päättelee näin, valitsee helpomman tien, mutta sosialismiin hän ei pääse.

On yksinkertaista ja helppoa jäädä totunnaisten kapitalistien suhteiden vanhoihin puitteisiin, mutta me haluamme kulkea uutta tietä. Se puolestaan vaatii meiltä, vaatii koko kansalta suurta valveutuneisuutta, suurta järjestyneisyyttä, vaatii enemmän aikaa, tuo tullessaan suuria erehdyksiä. Mutta me sanomme itsellemme: vain se ei erehdy, joka ei mitään käytännössä tee.

Kun aikakauteen, josta teen teille tiliä, sisältyy kokousten pitämisen kannalta katsottuna kokemuksia, joissa tavaataan usein korjailuja, oikaisuja, palaamista entiseen, niin ei siinä ole tämän ajankohdan tärkein tehtävä, sen pääsisältö ja suurin arvo. Vanha virkamiesten hallintokoneisto, jolle riitti, kun käskettiin kohottaa palkkoja, on kadonnut. Me joudumme tekemisiin työväenjärjestöjen kanssa, jotka ottavat haltuunsa talouselämän hallinnon. Me joudumme tekemisiin rautatieproletariaatin kanssa, joka oli muita huonommassa asemassa ja jolla on laillinen oikeus vaatia parannusta asemaansa; huomenna jokiliikenneproletariaatti esittää vaatimuksensa, ylihuomenna keskivarakas talonpoika — hänestä tulen puhumaan yksityiskohtaisemmin, hän tuntee olonsa usein työläisen oloja huonommaksi, häneen suhtaudumme mitä suurimmalla huomaavaisuudella ja hänen etujaan ajavat kaikki dekreetit, mitä edellinen puhuja ei ole lainkaan ymmärtänyt, — esittää vaatimuksensa — kaikki tämä aiheuttaa tavattomia vaikeuksia, mutta ne ovat sellaisia vaikeuksia, joita voittaessaan työläiset ja köyhät talonpojat ensimmäisen kerran vuosisatojen kuluttua järjestävät itse, omin käsin koko Venäjän kansantaloutta. Ja niin joudutaan etsimään keinoja

oikeudenmukaisten vaatimusten tyydyttämiseksi, joudutaan korjailemaan dekreettejä, uudestijärjestämään hallintoja. Ja rinnan epäonnistumis- ja myttyynmenemisesimerkkien ja -tapausten kanssa — tapausten, jotka porvarillinen lehdistö sieppaa ja julkaisee palstoillaan ja joita on tietenkin paljon — meillä on myös menestystä, sillä nimenomaan osittaisten epäonnistumisten ja virheiden kautta me opimme käytännössä pystyttämään sosialistista rakennusta. Ja kun me näemme, että joka taholta esitetään uusia vaatimuksia, niin sanomme: niin sen pitääkin olla, se onkin sosialismia, kun jokainen haluaa parantaa asemaansa, kun kaikki haluavat nauttia elämän antimista. Mutta maa on köyhä, maa on kurjuustilassa — toistaiseksi on mahdotonta tyydyttää kaikkia vaatimuksia ja siksi on niin vaikeaa rappiotilan jatkuessa pystyttää uutta rakennusta. Mutta se, joka luulee, että sosialismi voidaan rakentaa mukavissa rauhanoloissa, erehtyy pahasti: kaikkialla sitä tullaan rakentamaan rappiotilan oloissa, nälänhädän vallitessa, muuten ei voi ollakaan, ja kun me tapaamme todellisten aatteiden edustajia, niin me sanomme itsellemme: työläiset ja työtätekevät talonpojat ovat ryhtyneet tuhansin, kymmenin tuhansin, sadoin tuhansin käsin pystyttämään uutta sosialistista rakennusta. Nyt alkaa mitä syvällisin mullistus maaseudulla, missä agitaatiota harjoittavat kulakit yrittävät häiritä työtätekeviä talonpoikia, jotka eivät riistä vierasta työtä eivätkä rikastu viljakeinottelulla, ja siellä tehtävämme on toisenlainen. Kaupungeissa joudumme järjestämään tehtaita, metalliteollisuutta, ja tuotannon sijoittaminen, raaka-ainesten ja muiden materiaalien jaottelu on sodan aiheuttaman rappiotilan jälkeen erittäin vaikea tehtävä. Kaupungeissa työläinen oppii tätä taitoa ja muodostaa keskushallintaelimiä, siellä me joudumme järjestämään uudelleen Korkeimman kansantalouselvoston, sillä entiset lait, jotka annettiin vuoden alussa, ovat jo vanhentuneet, työväenliike kehittyy eteenpäin, entinen työväenvalvonta on elänyt jo aikansa ja ammattiliitoista alkaa muodostua koko teollisuutta johtavien elinten ituja. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Tässä suhteessa on jo paljon tehty, mutta siitä huolimatta emme voi ylpeillä loistotuloksella. Tiedämme, että porvarillisilla aineksilla, kapitalisteilla, tilanherroilla, kula-keilla on tilaisuus harjoittaa vielä kauan tällaista agitaatiota ja sanoa, että annettua dekreettiä ei ole, kuten

tavallisesti, toteutettu elämässä, toinen on ehditty vasta antaa, kun sitä jo korjaillaan, mutta keinottelua tullaan harjoittamaan nytkin samoin kuin sitä harjoitettiin kapitalismin oloissa. Niin, tiedossamme ei ole kaikkivoipaa puoskarinreseptiä, jota käyttäen pystyttäisiin yhdellä iskulla hävittämään keinottelu. Kapitalistisen järjestelmän totunnaistavat ovat liian voimakkaita ja vuosisatojen mitaan näiden tapojen hengessä kasvatetun kansan uudelleenkasvattaminen on vaikea ja aikaa vaativa tehtävä. Mutta me sanomme: järjestelytyö on taistelumenetelmämme. Meidän on järjestettävä kaikki, otettava kaikki omiin käsiimme, valvottava kulakkien ja keinottelijain jokaista askelta, julistettava säälimätön taistelu heitä vastaan suomatta heille hengähdysmahdollisuutta, valvoen heidän jokaista edesottamustaan.

Kokemuksesta tiedämme, että dekreettien korjailut ovat välttämättömiä, sillä eteemme nousee aina uusia vaikeuksia, joista korjailut ammentavat uutta voimaa. Ja kun elintarvikekysymyksessä olemme päätyneet nyt maaseutuköyhälistön järjestämiseen ja kun nyt entiset toverimme, vasemmisto-eserrät täysin vilpittöminä — heidän vilpittömyyttään ei ole syytä epäillä — sanovat, että tiemme ovat eronneet, niin vastaamme heille päättäväisesti: sitä pahempi teille, sillä se merkitsee, että te olette poikenneet sosialismin johtavalta tieltä. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit! Elintarvikekysymys on tärkein kysymys, se on kysymys, johon me kiinnitämme suurinta huomiota työsämme. Monet vaatimattomat toimenpiteet, joita sivustakatsoja ei huomaa, mutta jotka Kansankomissaarien Neuvosto on toteuttanut: vesi- ja rautatieliikenteen parantaminen, intendentuurivarastojen puhdistaminen, taistelu keinottelua vastaan — kaikki ne oli suunnattu elintarvikekysymyksen ratkaisemiseen. Ei ainoastaan meidän maamme, vaan myös kaikki ne suurimmat kulttuurimaat, jotka ennen sotaa eivät tienneet mitä nälkä on, kaikki ne ovat nyt mitä pahimmassa kurjuuden tilassa, jonka imperialistit ovat saaneet aikaan taistellessaan tämän tai tuon ryhmän herruudesta. Kymmenet miljoonat ihmiset Lännessä kärsivät nälkää. Juuri se tekeekin kiertämättömäksi yhteiskunnallisen vallankumouksen, sillä yhteiskunnallinen vallankumous ei synny ohjelmavaatimuksista, vaan siitä, että kymmenet miljoonat ihmiset sanovat: „mieluummin kuo-

lemme vallankumouksen puolesta kuin suostumme elämään nälkäisinä". (Suosionosoituksia.)

Hirveä onnettomuus — nälänhätä — on kohdannut meitä, ja mitä vaikeampi on asemamme, mitä kärkevämpi on elintarvikepula, sitä voimakkaampaa on kapitalistien taistelu Neuvostovaltaa vastaan. Te tiedätte, että tshekkoslovakialaisten kapina on englantilais-ranskalaisten imperiaalistien ostamien ihmisten kapina. Tämän tästä saamme kuulla, että milloin siellä, milloin täällä kapinoidaan Neuvostoja vastaan. Kulakkikapinat leviävät yhä uusille alueille. Donilla riehuu Krasnov, jonka venäläiset työläiset laskivat jalomielisesti vapaalle jalalle Pietarissa, kun hän tuli ja luovutti miekkansa, sillä sivistyneistön ennakkoluulot ovat vielä voimakkaita ja sivistyneistö protestoi kuolemantuomiota vastaan, hänet siis vapautettiin sivistyneistön kuolemantuomionvastaisten ennakkoluulojen vuoksi. Haluaisinpa nyt nähdä kansanoikeuden, sellaisen työläisten, talonpoikain oikeuden, joka ei teloittais Krasnovia, samoin kuin hän teloittaa työläisiä ja talonpoikia. Meille sanotaan, että kun Dzierzhynskin komiteat panevat toimeen teloituksia, niin se on hyvä asia, mutta kun oikeus sanoo avoimesti kansan kuullen: hän on vastavallankumouksellinen ja hänet on ammuttava, niin se on paha asia. Ne, joista on tullut noin ulkokultaisia, ovat poliittisesti kuolleita. (Suosionosoituksia.) Ei, vallankumousmies, joka haluaa olla teeskentelemättä, ei voi kieltäytyä soveltamasta kuolemantuomiota. Ei ole ollut ainoatakaan vallankumousta eikä kansalaissodan kautta, jolloin ei olisi teloitettu ampumalla.

Elintarviketilanteemme on saatettu miltei katastrofaaliseen tilaan. On koittanut ajanjakso, joka on vallankumouksemme raskain. Edessämme on kaikkein vaikein kausi: sen vaikeampaa kautta ei ole vielä ollut työläisten ja talonpoikain Venäjällä — nimittäin uuteen satoon saakka jällellä oleva kausi. Minua, joka olen nähnyt kaikenlaisia puolueerimielisyyksiä ja vallankumouksellisia väittelyjä, ei kummastuta se, että tällaisena vaikeana aikana lisääntyy sellaisten ihmisten lukumäärä, jotka saavat hysteerisiä kohtauksia ja huutavat: lähden pois Neuvostoista sekä vetoavat kuolemantuomion kumoaviin dekreetteihin. Mutta huono on se vallankumousmies, joka kärkevän taistelun hetkellä pysähtyy lain järkähtämättömyden edessä.

Ylimenokautena laeilla on väliaikainen merkitys. Ja jos laista on haittaa vallankumouksen kehitykselle, niin se kumotaan tai sitä parannetaan. Toverit, mitä uhkaavammaksi nälänhätä meillä muodostuu, sitä selvemmäksi käy, että tätä suurta onnettomuutta vastaan tarvitaan myös ankaria taiselutoimenpiteitä. Toistan, sosialismi on lakannut olemasta dogmi, samoin kuin se on ehkä lakannut olemasta myös ohjelma. Puolueessamme ei ole vielä toistaiseksi laadittu uutta ohjelmaa, vaikka vanha ohjelma ei kelpaa enää mihinkään. Viljan oikeudenmukainen ja tasasuhtainen jakelu — se on sosialismin tämänpäiväinen perusta. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Sota on jättänyt meille perinnöksi rappiotilan; Kerenski, tilanherrat ja kulakit, jotka sanovat: tulkoon meidän jälkeemme vaikka vedenpaisumus, ovat saattaneet maan sellaiseen tilaan, että sanotaan: mitä pahempi, sitä parempi. Sota on jättänyt jälkeensä sellaista hätää ja kurjuutta, että kysymys viljasta on nykyään koko sosialistisen rakennustyön oleellisin kysymys ja meidän on käytävä siihen lujasti käsiksi ja ratkaistava se käytännössä. Tässä yhteydessä me kysymme itseltämme: miten on menettävä viljan suhteen, onko noudatettava vanhaa kapitalistista järjestystä, jolloin talonpojat, käyttäen tilaisuutta hyväkseen, hankkivat tuhansia ruplia viljakeinottelulla ja siitä huolimatta nimittävät itseään työtätekeviksi talonpojiksi ja joskus jopa vasemmistoeserriksikin? (S u o s i o n o s o i t u k s i a, h ä l i n ä ä.) He päättävät näin: jos kansa näkee nälkää, niin viljan hinnat siis kohoavat, jos kaupungeissa on nälänhätä, niin rahakukkaroni siis pullottaa ja jos nälänhätä yhä pahenee, niin hankin vielä liiemman tuhannen. Mutta käsitan mainiosti, ettei tällainen päättely ole eri ihmisten syytä. Tilanherrojen ja kapitalistien yhteiskunnan vanha iljettävä perintö on opettanut ihmisiä ajattelemaan tähän tapaan, miettimään näin ja elämään näin, ja kymmenien miljoonien ihmisten elämän muuttaminen on tavattoman vaikea tehtävä, sen ratkaisemiseksi on työskenneltävä kauan ja sitkeästi, mutta me olemme vasta aloittaneet tämän työn. Meillä ei ole ollut koskaan sellaista ajatustakaan, että syyttäisimme niitä ihmisiä, jotka erikseen, nälän ahdistamina ja nähtyään, ettei viljan jakamisesta sosialistisen periaatteen mukaisesti koidu hyötyä, ryhtyvät kukin erikseen parantamaan tilanettaan viitaten kaikelle kintaalla — heitä emme voi syyt-

tää. Mutta me sanomme: kun esiintyvät puolueiden edustajat, kun näemme tiettyyn puolueeseen kuuluvia ihmisiä, kun näemme suuria ihmisryhmiä, niin niiltä me vaadimme, että ne suhtautuvat tähän asiaan ei nääntyneen, kärsineen ja nälkäisen ihmisen katsantokannalta, ihmisen, jota vastaan ei kenenkään käsi nouse, vaan uuden yhteiskunnan rakentamisen kannalta.

Toistan, sosialismia ei milloinkaan onnistuta rakentamaan sellaisena aikana, jolloin kaikki sujuu hyvin ja rauhallisesti, sosialismia ei onnistuta milloinkaan toteuttamaan ilman tilanherrojen ja kapitalistien raivoisaa vastarintaa. Mitä pulmallisempi on tilanne, sitä iloisemmin he hykertelevät käsiään, sitä useammin he nousevat kapinaan; mitä vaikeampaa meillä on, sitä enemmän meillä on sabotoijia, sitä mieluummin he antautuvat tshekkoslovakialaisten ja krasnovilaisten tapaisiin seikkailuihin. Ja me sanomme: juuri tämä on voitettava uudella tavalla, vaikka kuinka vaikeaa olisi vetää vankkureita eteenpäin, mäkeä ylös, niin ei saa antaa niiden luisua taaksepäin, mäkeä alas. Tiedämme mainiosti, ettei ole kulunut viikkoa eikä edes päivääkään, ettemme olisi Kansankomissaarien Neuvostossa ratkoneet elintarvikekysymyksiä, laatineet tuhansia hahmotelmia, määräyksiä, dekreettejä tai asettaneet kysymystä siitä, miten on taisteltava nälänhätää vastaan. Sanotaan: emme tarvitse mitään erikoishintoja, taksahintoja, viljamonopolia. Tee kauppaa niin kuin osaat. Pohatat rikastuvat entisestään, mutta jos köyhät kuolevat, niin ovathan he aina ennenkin kuolleet nälkään. Mutta sosialisti ei voi noin päätellä: nyt, kun mäki on muuttunut jyrkemmäksi ja vankkureita joudutaan vetämään mitä korkeimpien jyrkänteiden yli,—kysymys sosialismista on lakannut olemasta puolueiden välisten erimielisyyksien kysymyksenä ja siitä on tullut elintärkeä kysymys: suoriudutteko te kulakkeja vastaan käymästänne taistelusta, jota käynte liitossa niiden talonpoikien kanssa, jotka eivät keinottele viljalla, suoriudutteko nyt, kun on taisteltava, kun on edessä raskain työ? Meille puhuttiin köyhälistökomiteoista¹⁴⁵. Niille, jotka ovat todella nähneet nälkää, on selvää, että kulakkien vastarinnan nujertamista ja heidän armotonta tukahduttamista varten tarvitaan mitä jyrkimpiä, ankaria toimenpiteitä. Me ryhdyimme järjestämään köyhälistön liittoja täysin tietoisina tämän

toimenpiteen vaikeudesta ja ankaruudesta, sillä vain kaupunkien ja maaseutuköyhälistön sekä niiden välinen liitto, joilla on varastoja, mutta jotka eivät keinotele, niiden, jotka haluavat päättäväisesti voittaa vaikeudet ja saada aikaan sen, että viljelijämaat siirtyisivät valtiolle ja jaettaisiin työtätekeville,—vain tällainen liitto on tuon taistelun ainoana keinona. Eikä tuota taistelua voida käydä ohjelmajulistein ja puhein; tässä nälänhätää vastaan käytävässä taistelussa täytyy tulla näkyviin, kuka kaikista koettelemuksista huolimatta kulkee suoraa tietä sosialismiin ja kuka antaa kulakkien juonien ja petosten pettää itseään.

Ja jos vasemmistoeserrien puolueesta löytyy ihmisiä, jotka sanovat, kuten edellinen puhuja, joka on eräs vilpittömin ja sen vuoksi usein innostuva, usein mielipiteitään muuttava ihminen,—jos he sanovat: emme voi työskennellä yhdessä bolshevikkien kanssa, me poistumme, niin me emme sääli lainkaan. Ne sosialistit, jotka vetäytyvät syrjään tällaisena hetkenä, jolloin kymmenet ja tuhannet ihmiset kuolevat nälkään, vaikka toisilla on niin suuria viljelijämaita, etteivät he saaneet niitä myydyksi viime vuoden elokuuhun mennessä, jolloin viljan kiinteät hinnat kohotettiin kaksinkertaisiksi, vaikka koko demokraattinen väestö vastusti sitä; ne, jotka tietävät, että kansa kärsii sanoin kuvaamatonta nälkää, eivätkä suostu siihen, että viljaa myytäisiin samalla hinnalla, jolla keskivarakkaat talonpojat sitä myyvät,—ne ovat kansan vihollisia, ne saattavat vallankumouksen tuhoon ja kannattavat väkivaltaa,—ne ovat kapitalistien ystäviä! Niille on julistettava sota ja mitä armottomin sota! (Koko sali osoittaa suosiotaan, myös huomattava osa vasemmistoeserristä taputtaa käsiään.) Tuhatkertaisesti väärässä on se, tuhatkertaisesti erehtyy se, joka viehättyy vaikkapa hetkeksikin vieraisiin sanoihin ja sanoo, että tämä taistelu on taistelua talonpoikaistoa vastaan, kuten joskus sanovat varomattomat tai ajattelemattomat henkilöt vasemmistoeserrien joukosta. Ei, se on taistelua maaseutukulakkien mitätöntä vähemmistöä vastaan, se on taistelua sosialismin pelastamisesta ja viljan oikeudenmukaisesta jakamisesta Venäjällä. (Huutoja: „Entä muut tavarat?“.) Me tulemme käymään taistelua liitossa talonpoikien valtaenemmistön kanssa. Me voitamme tässä taistelussa,

ja silloin jokainen Euroopan työläinen tulee näkemään todellisuudessa, mitä sosialismi on.

Tässä taistelussa meitä auttaa jokainen, joka ei ehkä tunnekaan tieteellisesti, mitä sosialismi on, mutta on koko elämänsä tehnyt työtä ja tietää hankkineensa leipänsä kalliilla hinnalla — hän ymmärtää meitä. Tällainen ihminen on aina kanssamme. Kulakeille, joiden hallussa on viljalyijäämiä ja jotka kansan kärsiessä mitä suurinta hätää saattavat piilottaa viljaa aikana, jolloin vallankumouksen kaikki saavutukset on pantu yhden kortin varaan, jolloin kaikenkarvaiset ja kaikilta tahoilta, sekä miehitetyiltä että miehittämättömiltä, lähtöisin olevat Skoropadskit kurkottavat kaulaansa ja odottavat, eikö nälän voimalla saataisi kaadetuksi talonpoikain ja työläisten valtaa ja palautetuksi valtaan tilanherroja — tällaisena aikana ensimmäisenä sosialistisena velvollisuutenamme on armottoman sodan julistaminen näille kulakeille. Huono on se sosialisti, joka tällä nälkäänäkevän kansan suurten koettelemusten vaikeimmalla hetkellä, sosialistisen vallankumouksen suurten koettelemusten hetkellä pesee kätensä ja toistelee porvariston sepittämiä juttuja.

Väärin, tuhatkertaisesti väärin on sanoa, että tämä on taistelua talonpoikaistoa vastaan! Olen lukenut satoja kertoja kadettilaisten lehtien palstoilta tästä, eikä minua kummastuta, kun niissä huudetaan, että työläisten ja talonpoikaiston välit ovat katkenneet, kun näissä lehdissä kirjoitetaan hysteerisesti: „Talonpojat, herätkää, tulkaa järkiinne ja hylätkää bolshevikit”. Kun kuulen ja luen noista lehdistä tällaista, niin se ei kummastuta minua. Niille se sopii. Niissä ne palvelevat sitä isäntää, jota niiden kuuluukin palvella, mutta en haluaisi olla tuollaisiin puheisiin langenneen sosialistin housuissa! (M y r s k y i s i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.) Toverit, me tiedämme mainiosti, millaisia tavattomia vaikeuksia on voitettava elintarvikesyymystä ratkaistaessa. Ennakkoluulot ovat siinä piintyneimpiä. Tämä kysymys koskee syvimpiä perusetuja, kulakkien etuja; useissa tapauksissa siinä yhtyvät meitä vastaan maaseudun hajaantuneisuus, lamaannus, pirstoutuneisuus ja sivistymättömyys, mutta me sanomme: näistä vaikeuksista huolimatta tämä kysymys on ratkaistava, nälänhädän kanssa ei käy leikkiminen, ja kansanjoukot, ellei heitä auteta nälänhädässä, voivat nälissään loikata

vaikka Skoropadskin puolelle. Se ei ole totta, että tämä on taistelua talonpoikia vastaan! Se, joka puhuu näin, on mitä suurin rikollinen, ja mitä suurin onnettomuus on tapahtunut sille, joka on hysteerisyydessään antanut viekotella itsensä pitämään tuollaisia puheita. Ei, me emme taistele edes keskivarakkaita talonpoikia vastaan, saatikka sitten köyhiä talonpoikia vastaan. Keskivarakkaiden talonpoikien viljelijäämät ovat kautta Venäjän mitättömän vähäisiä. Ennen vallankumousta keskivarakkaat talonpojat elivät vuosikymmenien mittaan huonommissa oloissa kuin työläiset. Ennen vallankumousta he saivat kärsiä vain puutetta ja sortoa. Näiden keskivarakkaiden talonpoikien kanssa me kuljemme sovinnon tietä. Sosialistinen vallankumous tuo mukanaan kaikkien työtätekevien joukkojen tasa-arvoisuuden; olisi epäoikeudenmukaista, jos jokainen kaupunkilaistyöläinen ansaitsisi enemmän kuin keskivarakas talonpoika, joka ei riistä vierasta työtä palkkauksen tai keinottelun muodossa,— talonpoika kokee ja näkee suurempaa puutetta ja sortoa kuin työläinen, mutta elää tätäkin huonommin. Talonpojilla ei ole järjestöjä eikä ammattiliittoja, jotka huolehtisivat heidän asemansa parantamisesta. Yksistään työväenliittojen kanssa joudumme pitämään kymmeniä istuntoja tasoittaaksemme eri ammattien välisiä palkkoja. Emmekä sittenkään pysty saamaan sitä aikaan. Jokainen järkävä työmies käsittää, että siihen tarvitaan aikaa. Kyllä kai te Työasiain komissariaatista voitte löytää riittävästi valituksia. Te näette, että joka ammattiala kohottaa päättään, ei tyydy elämään vanhaan tapaan, me emme halua elää orjien tapaan! Me haluamme parantaa köyhän ja kurjuutta kärsivän maan saamat haavat. Meidän on pyrittävä jotenkin pitämään pystyssä talous, joka on miltei kokonaan rappeutunut. Me voimme tehdä sen vain järjestyksen kautta. Talonpoikaiston järjestämiseksi olemme antaneet dekreetin köyhälistökomiteoista. Tätä dekreettiä voivat vastustaa vain sosialismin viholliset. Sanoimme, että pidämme oikeudenmukaisena kutomatuotteiden hintojen alentamista. Me luetteloidimme ja kansallistamme kerrassaan kaiken. (Suosionosoituksia.) Ja se antaa meille mahdollisuuden säännöstellä teollisuustuotteiden jakelua.

Me sanoimme: alentakaa köyhälistölle myytävien kutomatuotteiden hintoja puolella ja keskivarakkaille talonpojille 25 prosentilla. Tämä ei ehkä ole oikea tariffi. Emme vaadi,

että kysymyksen ratkaisua pidettäisiin oikeana. Emme takaa sitä. Jotta kysymys tulisi ratkaistuksi, tulkaa ratkaistaan sitä yhdessä. (Suosionosoituksia.) Kysymystä ei ratkaista siten, että istutaan päähallinnossa ja taistellaan keinottelua vastaan, pyydystellään veijareita, jotka hoitavat asioitaan salaviihkaa.

Vasta sitten, kun Elintarvikekomissariaatti ja Maatalouskomissariaatti yhdessä kansallistavat kaikki tavarat ja säättävät niille hinnat — vasta sitten me lähenemme välittömästi sosialismia. Sitä lähenevät vain kaupungin työtä tekevät ja maalaisköyhälistö, kaikki ne, jotka tekevät työtä eivätkä kahmi vierasta, eivät riistä vierasta työtä enempää palkkatyön kuin keinottelunkaan muodossa, sillä se, joka kiskoo sata ruplaa ja enemmänkin viljapuudasta, ei ole sen pienempi keinottelija kuin jos hän pestaisi palkkatyöläisiä; mahdollisesti hän on vielä pahempi, vielä paatuneempi keinottelija. Vasta sen jälkeen, kun on jo puoli vuotta jatkunut tavattoman vaikeaa neuvostohallintatyötä, olemme ryhtyneet järjestämään talonpoikaisköyhälistöä, on sääli, ettemme tehneet sitä puolen viikon kuluttua, — se on meidän syytämme! Jos meitä moitittaisiin siitä, että dekreetti maalaisköyhälistön järjestämisestä ja diktatuurivallan käytäntöönottamisesta elintarvikealalla on myöhästynyt puolella vuodella, niin ottaisimme mielihyvin vastaan tällaisen nuhtelun. Me sanomme: vasta nyt, kun olemme astuneet tälle tielle, sosialismi on lakannut olemasta pelkkä korulause ja muuttuu eläväksi todellisuudeksi. Dekreetti on ehkä epäonnistunut, palkkatariffimme ovat ehkä vääriä. Minkä pohjalla me saatoimme tehdä ne? Vain teidän kokemuksenne pohjalla. Kuinka moneen kertaan olemmekaan joutuneet tekemään uudelleen rautatieläisten palkkatariffeja, vaikka heillä on liittoja, mutta köyhälistöllä ei niitä ole. Tarkastakaamme yhdessä: onko köyhälistöä koskevassa dekreetissä tariffit määritelty oikein, kun köyhien talonpoikien osalta hintoja alennetaan puolella, keskivarakkaiden yhdellä neljänneksellä, mutta rikkailta peritään täysi maksu — onko nämä tariffit määritelty oikein vai ei?

Jos tulee taistelu, niin me ryhdymme siihen rohkeita dekreettejä julkaisten, hitustakaan epäröimättä. Se tulee olemaan todellista taistelua sosialismin puolesta, ei dogmin, ei ohjelman, ei puolueen eikä puolueeryhmän, vaan elinvoimaisen sosialismin puolesta, sen puolesta, että

Venäjän kehittyneimmillä alueilla asuville sadoille tuhan- sille, miljoonille nälkäänäkeville voitaisiin jakaa leipää, sen puolesta, että silloin, kun viljaa on, se otettaisiin ja jaettaisiin oikeudenmukaisemmin. Toistan: sen suhteen meillä ei ole epäilyksen häivääkään, että yhdeksänkymmentä yhdeksän sadasosaa talonpojista, kun he saavat tietää totuuden, kun he saavat dekreetin, tarkastavat sen, soveltavat sitä, kun he sanovat meille, mitä siinä on korjattavaa ja kun me teemme korjaukset siihen, teemme muutokset näihin tariffeihin, kun he käyvät käsiksi tähän työhön ja saavat selville sen käytännölliset vaikeudet,— silloin nämä talonpojat tulevat olemaan kanssamme ja sanovat, että me ilmaisemme jokaisen työtätekevän ihmisen tervettä vaistoa ja että tällöin ja vain tällöin ratkeaa sosialismia koskeva todellinen, elintärkeä, peruskysymys. Me säädämme tavaralle oikeat hinnat, otamme käytäntöön viljamonopolin, kutomatuotteiden ja kaikkien muiden tuotteiden monopolin, ja silloin kansa sanoo: niin, sosialismin säätämä työn jako, viljan ja tuotteiden jakelu on järjestetty paremmin kuin ennen. Ja näin on kansa jo alkanut puhua. Me kykenemme voittamaan vastukset ja monilukuiset vaikeudet, monilukuiset virheet sekä ehkäisemään sellaiset tapaukset, joita emme lainkaan peittele, vaan nostamme ne päivänvaloon, leimaamme ne häpeällä,— tapaukset, jolloin elintarvikehankintaryhmiemme jäsenet itse lankeavat keinotteluun, vajoavat siihen niljaiseen kuiluun, johon heitä vetävät kapitalistien kaikki tavat ja tottumukset,— niin, tällaista tapahtuu kaikkialla ja me tiedämme, ettei ihmisiä voida kädenkäänteessä uudelleenkasvattaa, ettei kymmenille miljoonille ihmisille saada heti juurrutetuksi uskoa sosialismiin. Mistä he saavat tämän uskon? Omasta päästäänkö?— Omasta kokemuksestaan. Kaiken tämän ohessa aletaan puhua, että viljaa voidaan hankkia keinottelematta, että nälänhädästä voidaan pelastua vain solmimalla liitto kaupunkilais-, tehdas- ja teollisuustyöläisten ja maalaisköyhälistön liiton välillä, koska ainoastaan maalaisköyhälistö ei keinotele viljalla. Niin, keskivarakas talonpoika, nähtyään dekreettimme, luettuaan ne itse, vertailtuaan niitä kulakien puolustajien ja oikeistoeserrien korulauseisiin ja parjauksiin, sanoo: kun ihmiset määräävät yhden tariffin köyhille, toisen — keskivarakkaille ja kulakeilta ottavat viljan ilmaiseksi, niin he menettelevät oikeudenmukaisesti. Hän

ei ehkä sano, että he menettelevät kuin sosialistit, hän ei ehkä tunnekaan tuota sanaa, mutta hän on varma liittolaisemme, sillä hän ei keinottele viljalla, hän käsittää ja myöntää, että viljalla keinottelu sosialistista vallankumousta uhkaavan mitä suurimman vaaran hetkellä on mitä suurin rikos kansaa kohtaan.

Viljan jakamista ei voida suorittaa dekreetillä. Mutta kun me pitkäaikaisen ja sitkeän järjestely- ja parantelutyön jälkeen,—sen jälkeen, kun on solmittu liitto tehdas- ja kaupunkilaistyöläisten ja maalaisköyhälistön, työtätekevien talonpoikien välille, talonpoikien, jotka eivät palkkaa minäkäänlaisia työläisiä eivätkä harjoita keinottelua,—järjestämme käytännössä tämän asian, niin silloin mitkään puoluetamme vastaan tähdätyt hysteriset huudot eivät voi hajottaa tuota liittoa. (Suosionosoituksia.)

Kun me lupasimme talonpoikaistolle yhteiskunnallistamaan, niin siten me teimme myönnytyksen, koska käsitimme, ettei kansallistamista voida heti toteuttaa. Me tiedämme, että se saattaa olla virhekin, kun me otimme teidän ehdottamanne maan yhteiskunnallistamisen lokakuun 25 p:nä antamaamme lakiin *. Se oli myönnytys vasemmistoeserrille, jotka kieltäytyivät vallasta ja sanoivat, että he jäävät vain siinä tapauksessa, jos tuo laki hyväksytään. Spiridonova on tuhat kertaa väärässä esittäessään teille erinäisiä tosiasioita minun luonani käynneistään, jolloin hän muka nöyristeli ja pyysi. Toverit, monet ovat käyneet luonani ja tietävät, ettei niin voi olla, ei voi olla tuolaista suhtautumista toveriin. Nähtävästi ei ole kehuttava se puolue, jonka parhaat edustajat alentuvat kertomaan kaskuja. (Hälinää.) Hallussani on tov. Spiridonovan kirje — hän kääntyy hyvin usein puoleeni kirjallisesti,—etsin sen jo huomenna ja annan teille. Hän kirjoittaa: „Miksi te ette halua myöntää kahta miljoonaa maatalouskommuunia varten?“. Ja näin hän kirjoitti sinä samana päivänä, jolloin maatalousasiain kansankomissaari Sereda, jonka toimintaa Spiridonova ei käsitä, ilmoitti 10 miljoonan myöntämisestä maatalouskommuunin tarpeisiin. (Kaua-kestäviä suosionosoituksia.) Tämän te kuulitte toveri Spiridonovan puheesta, mutta keho on se puolue, jossa vilpittömimmätkin ihmiset ryhtyvät agitoidessaan

* Ks. Teokset. 26. osa, ss. 240—244. Toim.

kertomaan kaskuja. Toistan vielä: miten keho onkaan puolue, jonka parhaat, vilpittömimmätkin edustajat alkavat kertoa tällaisia kaskuja Neuvostovallasta! Sitä pahempi heille itselleen! Jokainen talonpoika, joka tulee Maatalouskomissariaattiin, saa lukea, että maatalouskommuuneja varten on myönnetty 10 miljoonaa, saa nähdä sen, ja hän luottaa omiin silmiinsä ja korviinsa enemmän kuin vieraisiin puheisiin ja pääsee selville, että nuo ihmiset sepittävät kaskuja, ja kääntää selkensä tuolle puolueelle. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Puheeni päätteeksi sanon vielä yhden seikan. Uuteen satoon saakka, siihen saakka, kunnes tämä sato kuljetetaan nälästä kärsiville Pietarin ja Moskovan seuduille, edessämme on Venäjän vallankumouksen raskas kausi. Vain kaupunkilaistyöläisten ja maalaisköyhälistön, viljalla keinottelemattomien maaseudun työtätekevien joukkojen välinen mitä kiintein liitto — nimenomaan se pelastaa vallankumouksen.

Edustajakokous osoittaa meille, että kaikesta huolimatta kaikkien työtätekevien liitto lujittuu, laajenee ja kasvaa ei ainoastaan Venäjällä, vaan myös koko maailmassa. Ulkomailla vallankumouksestamme tiedetään naurettavan, hirveän vähän. Siellä on sotasensuuri, joka ei laske mitään läpi. Ulkomailta saapuneet toverit kertovat siitä. Mutta kaikesta huolimatta, yksistään vaistomaisestikin Euroopan työläiset ovat bolshevistisen hallituksen puolella. Ja yhä enemmän alkaa kuulua ääniä, jotka osoittavat, että myötätunto sosialistista vallankumousta kohtaan kasvaa niissä Euroopan maissa, joissa imperialistinen sota vielä jatkuu. Bolshevikkien hallitus saa tunnustusta, myötätuntoa ja kannatusta Saksan sosialisteilta, esimerkiksi Klara Zetkiniltä ja Franz Mehringiltä ynnä muilta henkilöiltä, joiden nimet ovat tunnettuja jokaiselle valveutuneelle työläiselle ja talonpojalle. Italian entinen puoluesihteerä Ladzari, joka Zimmerwaldissa suhtautui epäluuloisesti bolshevikkeihin, istuu nyt vankilassa myötätunnon osoituksesta meitä kohtaan.

Vallankumousta aletaan ymmärtää yhä enemmän. Ranskassa ne toverit ja työläiset, jotka Zimmerwaldin konferenssissa suhtautuivat hyvin epäluuloisesti bolshevikkeihin, ovat nyt viime päivinä julkaisseet Kansainvälisten yhteyksien komitean¹⁴⁶ nimessä vetoamuksen, jossa he ilmaisevat lämpimän myötätuntonsa bolshevistista halli-

tusta kohtaan ja vastalauseensa minkä hyvänsä puolueen seikkailupolitiikkaa vastaan.

Senpä vuoksi, toverit, olkoon edessämme oleva kausi kuinka vaikea ja kuinka raskas tahansa, me olemme kuitenkin velvollisia lausumaan julki koko totuuden ja avaamaan silmät näkemään sen, sillä vain kansa aloitekykynsä ja järjestyneisyytensä voimalla, esittämällä yhä uusia ehtoja ja puolustamalla sosialistista tasavaltaa voi auttaa meitä. Ja me sanomme: toverit, ei ole pienintäkään epäilystä, että kun me lähdemme kulkemaan valitsemaamme tietä, jonka tapahtumat ovat vahvistaneet oikeaksi, kun kuljemme varmoina ja horjumatta tätä tietä emmekä salli korulauseiden, harhaluulojen, petoksen enempää kuin hysteriankaan johdattaa itseämme syrjään oikealta tieltä, niin meillä on maailman suurimmat mahdollisuudet pysyä asemissamme ja edistää tehokkaasti sosialismin voittoa Venäjällä ja samalla edistää myös sosialistisen maailmanvallankumouksen voittoa! (Myrskyisiä ja kauankestäviä suosionosoituksia, jotka muuttuvat kunnianosoitukseksi.)

2

LOPPULAUSE SELOSTUKSEEN
HEINAKUUN 5 p:nä 1918

Kaikki vastaväitteet, jotka oppositio on esittänyt selostukseni johdosta, liittyvät kysymykseen Brestin sopimuksesta. Tällaista kysymyksen asettelua voitaisiin kuitenkin sanoa asialliseksi vain siinä tapauksessa, jos se johtaisi käytännöllisiin tuloksiin. Mutta kaikki oppositiossa olevien tätä koskevat puheet ovat jääneet ja jäävät tuloksettomiksi. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Jos olisi käynyt niin, että vasemmistoeserrien puolue olisi saanut enemmistön, ei se huutaisi tästä kysymyksestä niin, kuin se nyt tekee. On puhuttava Neuvostotasavallan todellisista saavutuksista sosialismiin johtavalla tiellä, ja me voimme vakuuttaa—eikä sitä ole kukaan puhujista kieltänyt,—että tässä suhteessa on viimeksi pidetyn edustajakokouksen jälkeen saavutettu suurta menestystä. Opposition edustajat eivät ole kumonnet sitäkään, että kaikki ne, jotka ovat Brestin rauhan mitättömäksi julistamisen kannalla, ajavat tilanherrain ja kapitalistien vallan palauttamisen asiaa ja nojautuvat englantilais-ranskalaisen imperialismin tukeen. Kun osoitin puheessani, että tshekkoslovakialaiset myös pyrkivät 10—15 miljoonan korvausta vastaan siihen, että se julistettaisiin mitättömäksi, niin sitä ei kukaan kumonnut. Ja tokkopa on kumottavissa se, että Perustava kokous-tunnuksen taakse piiloutuvien tshekkoslovakialaisten pyrkimyksenä on vetää meidät sotaan?

Vasemmistoeserrit puhuivat, että lyhyessä ajassa ei voida luoda armeijaa, mutta kaikki riippuu siitä, kuinka nopeasti saamme järjestetyksi polttoainevarustelun, miten järjestyvät talonpoikain asiat, minkälainen saadaan sato.

Teidän kehotuksillenne sissiosastojen muodostamisesta taistelun käymiseksi vakinaista imperialistista armeijaa vastaan nauraa jokainen sotamies.

Kun meidät pakotetaan palaamaan Brestin rauhaa koskevaan kysymykseen, niin me sanomme: „Tämä rauha tulee rikotuksi, jos te kukistatte Neuvostovallan, mutta sitä ei tapahdu!”. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Ainoastaan silloin, Brestin rauhan mitättömäksi julistamisen pohjalla, te saisitte vedetyksi työtätekevät joukot sotaan englantilaisranskalaisten imperialistien miljoonilla ostettujen tilanherrojen, kapitalistien ja valkokaartilaiden riemuksi. Brestin rauhan rikkominen saattaa nyt todellisuudessa pohjautua vain työtätekeville luokille vihamielisiin voimiin. Ei kaikkia Brestin rauhaa koskevia erimielisyyksiä voida pitää asiallisina. Ne ovat vain vasemmistoeserrien hysteriaa.

Koska täällä puhuttiin siitä, että bolshevikit muka tekevät myönnytyksiä ja etteivät he muka selostuksessaan sanoneet mitään asiallista, niin palautan mieleen sanat, jotka eräs eserrä, nähtävästi maksimalisti, lausui täällä, että Korkeimmassa kansantalousneuvostossa siirrytään valvonnasta tuotannon johtamiseen. Eikö tämä sitten ole asiallinen sanonta? Mitähän tekevät ne työläiset, jotka ovat omin voimin ammattiliittojensa kautta ryhtyneet oppimaan isänniltä tuotantolaitosten johtamisen taitoa? Te sanotte, että johtamisen taidon oppiminen on aivan yksinkertaista, vaikka Korkeimmassa kansantalousneuvostossa me joudummekin joka päivä ratkaisemaan tuhansia selkkauksia ja tapauksia, jotka puhuvat siitä, että työläinen on paljon oppinut, ja tehdessämme tästä yhteenvetoja me tulemme siihen johtopäätökseen, että työläiset ovat alkaneet vähitellen oppia, tosin virheitä tehden, mutta onhan eri asia sanoa korulause ja eri asia seurata kuukaudesta toiseen, miten työläinen vähitellen mukautuu tehtävänsä, alkaa vapautua ujoudestaan ja tuntee itsensä johtajaksi. Olipa se sitten oikein tai ei, mutta hän tekee samalla tavalla kuin talonpoika maatalouskommuunissa. Aika näyttää, että työläisen piti oppia johtamaan teollisuutta, kun taas kaikki muu on tyhjää sanahelinää, joka ei ole edes penninkään arvoista. Kun me olemme Neuvostovallan puolivuotisen olemassaolon aikana päässeet siihen, että alamme nyt pitää valvontaa vanhentuneena, niin se on jo suuri askel eteenpäin.

Täällä huudettiin, että me poljemme paikallamme ja peräännymme. Ei sinne päinkään. Kulakin te voitte saada

vakuuttuneeksi tästä, mutta ette tavallista työmiestä; hän käsittää, kun me sanomme: antakaa meille parempaa väkeä kuin ne, mitä olette lähettäneet, pakottakaa heidät opiskelemaan paremmin kuin opiskelet sinä. Sen vuoksi, kun meille huudetaan täällä toimiluvista, niin sallikaa siis kysyä miltä työläiseltä ja talonpojalta tahansa, mitä he pitävät parempana: onko saksalaisten meiltä kantama velka maksettava toimiluvilla vai onko ryhdyttävä sotimaan? Brestin rauhaa solmiessamme sanoimme imperialisteista: niin kauan kuin sosialistinen maailmanvallankumous ei ole voittanut heitä, me emme voi puolustautua muutoin kuin perääntymällä. Tämä on epämieluisia, mutta totta — ja on parempi, että sanomme sen kansalle, — aina siihen saakka, kunnes perustamme armeijan, joka voidaan luoda vuosien eikä vuosikymmenien mittaan, jos saadaan järjestetyksi viljan oikeudenmukainen jakelu ja pystytään kokoamaan ja varastoimaan viljaa armeijan ylläpitämiseksi. Missä ujestissa, missä kuvernementissa vasemmistoeserrät ovat toteuttaneet tämän? Vielä mitä! Ja niin kauan kuin se on toteuttamatta, me sanomme, että kaikki teidän huutonne ovat tyhjää sanahelinää, ja kun me saamme aikaan parannusta työväenhallinnossa, niin se on askel eteenpäin. Täällä väristeltiin minun sanontaani. Sanoin, että keho on se puolue, jossa vilpittömät ihmiset ovat pakotettuja latelemaan tuollaisia korulauseita.

Kun myönsimme miljardin Elintarvikekomissariaatilleme, niin eikö se ollut askel eteenpäin? Paljon on vielä järjestämättä, mutta te voitte saada aikaan järjestyksen, jos teillä on halua siihen. Kenen avulla te sen teette — en tiedä. Ehkä entisten virkamiesten avulla? Neuvostoissa toimivat työläiset ja talonpojat opiskelevat meillä tätä taitoa (s u o s i o n o s o i t u k s i a) ja sen vuoksi kutomatuotteiden ostolla ja määrärahojen myöntämisellä on siinä oma osuutensa. Kansankomissaarien Neuvostossa olemme satoja kertoja käsitelleet kysymystä: kenen välityksellä on järjestettävä kutomatuotteiden osto, miten on suoritettava valvontaa, miten on edistettävä kutomatuotteiden myyntiä? Me tiedämme, että joka viikko on kehitelty menestyksellisesti keinottelua vastaan tähdättyjä taistelutoimenpiteitä, toimenpiteitä keinottelijain kiinni saamiseksi ja että työläiset ovat kuukausi kuukaudelta tulleet tässä suhteessa yhä ankarammiksi, tätä menestystämme ei yksikään ihmi-

nen voi kieltää. Me kuljemme eteenpäin emmekä polje paikallamme. Kesäkuun 28 pnä me kansallistimme¹⁴⁷ ehkä monenkin sadan tuhannen arvosta, mutta te yhä vielä väitätte vastaan ja taas toistatte porvarillisen sivistyneistön sanoja. Sosialismi on työtä, jota ei voida tehdä muutamassa kuukaudessa. Me emme polje paikallamme, vaan jatkamme kulkuamme kohti sosialismia, ja Brestin sopimuksen jälkeen olemme päässeet lähemmäksi sitä. Työläiset ovat oppineet monista virheistä, heillä on vastuun tuntoa, he tuntevat taistelun vaikeuden, talonpojilla taas on kokemusta maan yhteiskunnallistamisesta, ja kokeneimmat ja järkevät talonpojat epäilemättä sanovat: ensimmäisenä keväänä me itse otimme maata, mutta syksyllä otamme käsiimme koko tehtävän, maan jaon. Mehän myymme talonpojille kutomatuotteita 50 prosentilla, s.o. puolella hinnalla, ja kuka muu myisi talonpoikaisköyhälistölle kutomatuotteita sillä hinnalla? Vilja, kutomatuotteet ja työvälineet, kun ne joutuvat ensi kädessä köyhälistölle eivätkä keinottelijoille, ovat sinä tienä, joka vie meidät sosialismiin. Se on sosialismia. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Ne, jotka sosialistisen vallankumouksen puolivuotisen kehityskulun jälkeen ajattelevat kirjojen mukaan, eivät käsitä mitään. Meillä on nyt muodostunut sellainen tilanne, jolloin viljan jakamisen ja kutomatuotteiden viljaan vaihtamisen käytännölliset toimenpiteet me ratkaisemme siten, että siitä koituisi hyötyä köyhälistölle eikä rikkaille keinottelijoille. Me emme ole porvarillinen tasavalta, sillä silloin Neuvostot olisivat tarpeettomia. On välttämätöntä, että viljan ja kutomatuotteiden jakelusta hyötyisi köyhälistö; yksikään tasavalta maailmassa ei ole yrittänyt tehdä sitä, mutta me nyt yritämme. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Me suoritamme kunniakasta tehtävää, meillä on kokemusta ja me teemme kaikkemme sen hyväksi, että köyhälistö saataisiin järjestetyksi. Ryöväys- ja ilkityötapaukset ovat miltei loppumaisillaan, jokaista yhtä sellaista tapausta kohti tulee kymmenen tapausta, jolloin köyhät ja keskivarakkaat talonpojat sanovat: on vapauduttava kulakista ja tilanherrasta! Brestin rauhan jälkeen olemme tehneet valtavan harppauksen eteenpäin talonpoikien opettamisessa eivätkä talonpojat ole enää alokkaita taistelussa sosialismin puolesta.

SÄHKEIDEN VAIHTO J. V. STALININ KANSSA

1

Heinäkuun 7 pnä, kello 1 yöllä

TSARITSYN KANSANKOMISSAARI STALINILLE

Tänään kello kolmen tienoissa päivällä vasemmistoeserrä murhasi pommilla Mirbachin. Tämä murha on ilmeisesti monarkistien tai englantilais-ranskalaisten kapitalistien etujen mukainen. Vasemmistoeserrät, jotka eivät halua antaa ilmi murhamiestä, ovat vanginneet Dzierzhynskin ja Lacisin ja nousseet kapinaan meitä vastaan. Kapinan me likvidoimme armotta jo tänä yönä ja sanomme kansalle totuuden: sodan puhkeaminen on hiuskarvan varassa. Meillä on panttivankeina satoja vasemmistoeserriä. Kaikkialla on armotta nujerrettava nuo viheliäiset ja hysteeriset seikkailijat, joista on tullut vastavallankumouksellisten ase. Kaikki, jotka vastustavat sotaa, ovat puolellamme.

Bakun suhteen on tärkeintä, että te pitäisitte jatkuvasti yhteyttä Shaumjaniin ja että Shaumjan saisi tietää saksalaisten ehdotuksesta, jonka nämä tekivät lähettiläs Joffelle Berliinissä, nimittäin, että saksalaiset olisivat suostuvaisia keskeyttämään turkkilaisten hyökkäyksen Bakua vastaan, jos me takaamme saksalaisille osan öljystä. Me tietenkin suostumme. Siis olkaa armottomia vasemmistoeserrien suhteen ja tiedottakaa asioista useammin.

Lenin

2

Heinäkuun 7 pnä, kello 3 yöllä

Jo tänään panen lähetin viemään kirjettä Bakuun. Kaikki tulee tehdyksi.

Mitä hysteerikkoihin tulee, niin voitte olla varmoja, että kätemme ei vavahda. Vihollisia tulemme kohtelemaan vihollisina.

Stalin

*Julkaistu ensi kerran
tammikuun 21 pnä 1936
„Pravda“ lehden 21. numerossa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan;
J. V. Stalinin vastaus — sähkeen
tekstin mukaan*

**KESKUSTELU „IZVESTIJA VTsIK” LEHDEN
AVUSTAJAN KANSSA
„VASEMMISTO”-ESERRIEN KAPINASTA**

LYHYT SELOSTUS

Vallankumous vie ihmeteltävän johdonmukaisesti loogiliseen loppuunsa jokaisen tilanteen, paljastaa sääliittä jokaisen virheellisen taktiikan kaiken mitättömyyden ja rikollisuuden.

Sanahelinään viehättyneinä vasemmistoeserrät ovat kirkuneet jo useita kuukausia: „Alas Brest, eläköön kapina saksalaisia vastaan!”

Me vastasimme heille, että näissä oloissa, tänä historiallisena kautena Venäjän kansa ei voi eikä halua käydä sotaa.

Suljettuaan silmänsä todellisuudelta he ovat järjettömän itsepintaisesti jatkaneet linjansa noudattamista huomaamatta sitä, että he yhä enemmän erkanevat kansanjoukoista, ja pyrkien hinnalla millä hyvänsä, vaikkapa väkivaltaisesti sanelemaan noille joukoille tahtonsa, sellaisen Keskuskomitean tahdon, jonka kokoonpanoon kuului rikollisia seikkailijoita, intelligenttihysteerikkoja y.m.s.

Ja sitä mukaa kuin he loittonivat kansasta, he saivat yhä enemmän osakseen myötätuntoa porvaristolta, joka uskoi toteuttavansa vasemmistoeserrien käsillä omat tarkoituksensa.

Rikollinen terroristinen teko ja kapina avasivat laajojen kansanjoukkojen silmät näkemään selvästi ja täydellisesti, minkälaiseen pohjattomaan kuiluun vasemmistoeserräläisten seikkailijain rikollinen taktiikka johdattaa kansanvaltaista Neuvosto-Venäjää.

Minä henkilökohtaisesti ja monet muut toverit jouduimme kapinapäivänä kuulemaan vasemmistoeserriin kohdistetun mitä voimakkaimman suuttumuksen ilmaisuja jopa valistumattomimpienkin kansankerrosten taholta.

Sivistymätön, lukutaidoton mummo sanoi suuttuneena Mirbachin murhan johdosta:

„Senkin kirotut, syöksivät kuin syöksivätkin meidät sotaan!”.

Kaikki käsittivät heti erittäin selvästi ja arvioivat, että eserrien toimeenpaneman terroristisen teon jälkeen sodan puhkeaminen Venäjällä oli hiuskarvan varassa. Juuri tällä tavalla kansanjoukot arvioivat vasemmistoeserrien kapinan.

Meitä provosoidaan sotaan saksalaisia vastaan silloin, kun me emme voi emmekä halua sotia. Tätä kansan tahdon julkeaa maahan polkemista, tätä väkivaltaista sotaan syöksemistä kansanjoukot eivät anna anteeksi vasemmistoeserrille.

Ja jos kukaan on iloinnut vasemmistoeserrien kapinan johdosta ja hykerrellyt pahanilkisesti käsiään, niin vain valkokaartilaiset ja imperialistisen porvariston palkkarengit. Mutta työläiset ja talonpoikaisjoukot ovat lähentyneet yhä enemmän ja lujemmin kommunistien, bolshevikkien puoluetta, kansanjoukkojen tahdon todellista ilmaisijaa.

PIETARIN TYÖLÄISILLE

Hyvät toverit! Käytän hyväkseni vanhan tuttavani ja Pietarin työläisten keskuudessa hyvin tunnetun tov. Kajurovin matkaa Pietariin kirjoittaakseni teille muutaman sanan.

Tov. Kajurov kävi Simbirskin kuvernementissa ja näki siellä mieskohtaisesti, miten kulakit suhtautuvat köyhälis­ töön ja meidän valtaamme. Hän pääsi mainiosti selville siitä, mitä yksikään marxilainen, yksikään valveutunut työläinen ei epäile: nimittäin siitä, että kulakit vihaavat Neuvostovaltaa, työläisten valtaa ja *kukistavat sen väis­ tämättömästi*, elleivät työläiset jännitä *viipymättä* kaikkia voimiaan estääkseen kulakkien sotaretken Neuvostoja vas­ taan, *murskatakseen perusteellisesti* kulakit ennen kuin nämä ehtivät yhdistyä.

Valveutuneet työläiset *pystyvät* tällä hetkellä toteutta­ maan mainitun tehtävän, pystyvät yhdistämään ympärilleen maalaisköyhälistön, pystyvät voittamaan kulakit ja murs­ kaamaan ne perusteellisesti, *jos* työläisten *etujoukot* käsit­ tävät velvollisuutensa, jännittävät kaikki voimansa ja lähet­ tävät *joukkomitassa hankintaryhmiä maaseudulle*.

Tämän voivat tehdä *vain* Pietarin työläiset, sillä niin valveutuneita työläisiä kuin Pietarin työläiset ei Venäjällä ole. *On typerää ja rikollista* istua Pietarissa, nähdä nälkää, seisoskella tyhjiin tehtaiden luona ja lohdutella itseään typerällä haaveilulla Pietarin teollisuuden kuntoonpalaut­ tamisesta tai Pietarin puolustamisesta. Se merkitsee koko vallankumouksemme tuhoa. Pietarin työläisten on tehtävä loppu tuosta typeryydestä, heitettävä menemään sitä puol­ tavat hölmöt ja kymmentuhantisin *joukoin* lähdeittävä Ura­ lille, Volgalle, Etelään, sinne, missä on paljon viljaa,

missä on mahdollista elättää itsensä ja perheensä, missä on autettava köyhälistöä järjestymään, missä *tarvitaan* pietarilaista työmiestä, järjestäjää, neuvojaa ja johtajaa.

Kajurov kertoo henkilökohtaisista havainnoistaan, ja olen varma, että hän saa horjuvaisetkin vakuuttuneiksi. Vallankumous on vaarassa. Sen voi pelastaa vain Pietarin työläisten *joukkoretki*. Aseita ja rahaa me annamme heille niin paljon kuin he tarvitsevat.

Kommunistisin terveisin *Lenin*

12.VII.1918.

*Julkaistu ensi kerran v. 1924
aikakauslehti
„Proletarskaja Revoljutsijan“
3. (26.) numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

PUHE YLEISVENÄLÄISEN TPKK:n ISTUNNOSSA HEINÄKUUN 15 pnä 1918

Toverit, Neuvostotasavallallamme ei ole syytä valittaa poliittisten kriisien ja äkillisten poliittisten muutosten vähyyttä. Niin yksinkertaisia, niin alkeellisen yksinkertaisia kuin ovatkaan kaikki imperialistiset voimat, jotka eivät tietenkään voi tuntea oloaan rauhalliseksi Sosialistisen Neuvostotasavallan rinnalla, mutta nykyhetken tapaisena ajankohtana, oloissa, jolloin sotaa käydään entisissä mittasuhteissa, johtavat voimat — kahden imperialistisen ryhmittymän yhdistelmä — jatkavat kuitenkin ilmeisesti toimintaansa poliittisen kriisin tai sitä muistuttavan tilanteen aikaansaamiseksi. Eräästä tällaisesta tapauksesta, poliittista kriisiä muistuttavasta tapauksesta tai todellisesta kriisistä haluankin puhua teille.

Eilen, heinäkuun 14 pnä, kello 11 illalla ulkoasiain kansankomissaarin luona kävi virkaatekevä Saksan diplomaattiedustaja tohtori Ritzler ja ilmoitti hänelle juuri Berliinistä saamansa sähkeen sisällön, jossa Saksan hallitus antaa edustajansa tehtäväksi pyytää Venäjän hallituksen lupaa tuoda mahdollisimman pian ja majoittaa Moskovaan pataljoona asetakkeihin puettuja saksalaisia sotilaita vartioimaan Saksan lähetystä.

Siihen oli lisätty, että kaikkinaiset miehitysaikheet ovat täysin vieraita Saksan hallitukselle.

Ulkoasiain kansankomissaari, sovittuaan asiasta Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtajan kanssa, vastasi, että Venäjän kansanjoukot haluavat rauhaa, että Venäjän hallitus on valmis antamaan Saksan lähetystölle, konsulaatille ja toimikunnille kyllin riittävän ja luotettavan vartion omista sotajoukoistaan, mutta se ei voi missään tapauksessa suostua päästämään Moskovaan ulkomaalaista

sotilasosastoa varmana siitä, että Saksan hallitus, saman rauhantahdon elähdyttämänä, ei tule vaatimaan toivomuksensa täyttämistä.

Todellakin, Venäjän hallitukselle esitetty pyyntö on pahasti ristiriidassa sen ilmoituksen kanssa, jonka valtakunnankansleri esitti valtiopäivillä, että kreivi Mirbachin kohtalokas murha ei johda maittemme keskinäissuhteiden huononemiseen. Se on ristiriidassa myös Saksan johtavien kauppaja- ja teollisuuspiirien meillä hyvin tunnetun toivomuksen kanssa, että kehitettäisiin ja saataisiin aikaan kummankin maan eduksi läheiset taloudelliset suhteet, se on vihdoin ristiriidassa menestyksellisesti edistyvien neuvottelujen kanssa. Siitä puhuvat myös Berliinissä olevalle edustajallemme esitetyt monilukuiset ilmoitukset, jotka koskevat poliittista tilannetta ja suhteita Venäjään.

Meillä on nyt vielä täysi syy olettaa, että tämä odottamaton selkaus kyetään ratkaisemaan onnellisesti, mutta joka kerta, kun suhteemme toisiin valtioihin käyvät kärkevimmiksi, me katsomme tarpeelliseksi esittää tosiasiat avoimesti ja asettaa kysymyksen suoraan.

Sen vuoksi katson velvollisuudekseni esittää seuraavanlaisen hallituksen julkilausuman:

„Solmiessaan Brestin rauhan Neuvostotasavallan hallitus käsitti erinomaisesti, kuinka raskas taakka tuli Venäjän työläisten ja talonpoikain ottaa kannettavakseen silloin muodostuneen maailmantilanteen vuoksi. Neuvostojen IV edustajakokouksen valtaenemmistön tahto oli täysin selvä: työtätekevät luokat vaativat rauhaa, koska ne tarvitsivat rauhanaikaa tehdäkseen työtä, järjestääkseen sosialistista taloutta, kootakseen ja lujittaakseen tuskallisen sodan murtamia voimiaan.

Neuvostojen edustajakokouksen tahtoa noudattaen hallitus on täyttänyt täsmällisesti Brestin rauhan raskaat ehdot, ja viime aikoina ovat edistyneet verrattain pitkälle myös neuvottelumme Saksan hallituksen kanssa, joiden tarkoituksena on määritellä mahdollisimman tarkasti suoritettavaksemme tulevien maksujen suuruus ja maksuehdot, koska olemme päättäneet suorittaa mahdollisimman lyhyessä ajassa tuon maksun.

Mutta täyttäessään mitä täsmällisimmin Brestin ehtoja ja suojatessaan työläisten ja talonpoikain rauhantahtoa Neuvostotasavallan hallitus ei ole milloinkaan unohtanut,

että ovat olemassa määrätyt puitteet, joiden ulkopuolella jopa rauhaarakastavaisimmatkin työtätekevien joukot ovat pakotettuja nousemaan ja nousevat yhtenä miehenä puolustamaan ase kädessä maataan.

Vasemmistoeserrien järjetön ja rikollinen seikkailu on johtanut siihen, että sodan puhkeaminen on hiuskarvan varassa. Suhteemme Saksan hallitukseen eivät vastoin tahtoaamme voineet olla kärjistymättä. Myöntäessämme oikeudenmukaiseksi Saksan hallituksen toivomuksen vahvistaa lähetystönsä vartiota me olemme tehneet paljon ja teemme vieläkin enemmän tämän toivomuksen täyttämiseksi.

Mutta kun meille ilmoitettiin Saksan hallituksen toivomus, jolla ei vielä ollut ehdottoman vaatimuksen luonnetta, että me päästäisimme Moskovaan pataljoonan asetakkeihin puettuja, aseistettuja saksalaisia sotilaita, niin me vastasimme — ja toistamme nyt tämän vastauksemme työläisten ja talonpoikain Neuvostovallan korkeimman elimen, Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean edessä, — että tällaista toivomusta emme voi tyydyttää missään tapauksessa emmekä millään ehdolla, sillä objektiivisesti se olisi vierasmaalaisten sotajoukkojen suorittaman Venäjän miehittämisen alkua.

Tällaiseen tekoon me olisimme pakotettuja vastaamaan samalla tavalla kuin vastaamme tšekkoslovakialaisten kapinaan, kuin vastaamme englantilaisten sotatoimiin pohjoisessa, nimittäin: voimaperäisellä liikekannallepanolla, kehittämällä jokaista täyskasvuista työläistä ja talonpoikaa nousemaan aseelliseen vastarintaan ja, jos on väliaikaisesti pakko perääntyä, tuhoamaan poikkeuksetta kaikki ja kaikenlaiset kulkutiet ja -neuvot, varastot ja varsinkin elintarvikevarat, jotteivät ne joutuisi vihollisen käsiin. Sota olisi siinä tapauksessa meille kohtalokas, mutta ehdottoman, kieltämättömän välttämätön, ja Venäjän työläiset ja talonpojat tulevat käymään tätä vallankumouksellista sotaa käsi kädessä Neuvostovallan kanssa viimeiseen hengenvetoonsa saakka.

Neuvostovallan sisäpolitiikka, jossa tiukasti noudatetaan Neuvostojen V edustajakokouksen päätöksiä, samoin kuin ulkopolitiikkakin, pysyy muuttumattomana. Valkokaarti-
laisten, tilanherrojen ja kapitalistien apureiksi osoittautu-
neiden vasemmistoeserrien rikollinen seikkailu muuttuu
nyt, kun taivaalle kerääntyä synkkiä pilviä ja sodanuhka

kasvaa, entistä rikollisemmaksi kansan silmissä, ja me kaikki tulemme tukemaan kaikin keinoin ja toteuttamaan ankaria rankaisutoimenpiteitä pettureihin nähden, joille Neuvostojen V edustajakokous on langettanut lopullisen tuomionsa. Jos sodasta, vastoin kaikkia voimainponnistuksiamme, tulee tosi, niin me emme voi luottaa pienimmässäkään määrin vasemmistoeserrien petturikoplaan, joka saattaa ajaa karille Neuvostojen tahdon, syyllistäytä sotapetoksiin ja niin edelleen. Me ammennamme uusia voimia sotaa varten siitä, että nujerramme säälimättä sekä mielettömän seikkailuhaluiset (vasemmistoeserräläiset) että luokkatietoisetkin (tilanherroihin, kapitalisteihin ja kulakkeihin kuuluvat) vastavallankumouksen toimihenkilöt.

Me käännyimme Venäjän työläisten ja talonpoikain puoleen: „kolminkertaistakaa valppautenne, varovaisuutenne ja horjumattomuutenne, toverit! Jokaisen on oltava omalla paikallaan! Jokaisen on annettava tarpeen vaatiessa elämänsä Neuvostovallan puolustamisen, työtätekevien, riistettyjen, köyhien etujen puolustamisen, sosialismin puolustamisen hyväksi!” ”.

*Sanomalehtiselostukset
julkaistu heinäkuun 16 pnä 1918
„Pravdan” 146. ja
„Izvestija VTsIK” lehden
148. numeroissa*

*Julkaistaan Yleisvenäläisen TpKK:n
kustantamon v. 1919 julkaiseman kirjan:
„Neuvostojen Yleisvenäläisen TpKK:n
viides kokoonpano. Pikakirjoituspöytä-
kirja” tekstin mukaan;
hallituksen julkitausura —
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA LEFORTOVON
KAUPUNKIPIIRISSÄ
HEINÄKUUN 19 p:nä 1918**

Neuvostotasavallan asema on kärjistynyt kahdesta syystä: ulkopoliittisesta ja sisäpoliittisesta. Me emme ole milloinkaan salanneet työläisiltä ja talonpojilta häpeällisen rauhan rasittavuutta. Mutta tästä rasittavuudesta huolimatta Neuvostojen IV edustajakokous katsoi mahdolliseksi allekirjoittaa tuon rauhan antaakseen Venäjän työläisille ja talonpojille mahdollisuuden hiukan levätä ja vahvistua. Vasemmistoeserrien puolue on ottanut kannettavakseen vastuun Mirbachin murhasta ja saattanut Venäjän perikadon partaalle.

On olemassa merkkejä siitä, että Saksan hallitus taipuu myönnytyksiin ja mahdollisesti luopuu saksalaisen sotilaspataljoonan tuomisesta Moskovaan. Neuvostohallitus on kieltänyt kategorisesti Saksan hallitukselta pataljoonan tuonnin, vaikka se johtaisi sotaankin.

Vasemmistoeserrien seikkailu on erittäin suuresti huonontanut Neuvostovallan asemaa, mutta toisaalta se on johtanut siihen, että Neuvostovallan paras osa — työtätekevä aines — kääntää selkensä vasemmistoeserrille.

Meidän ja Saksan välisten suhteiden kärjistymisen ohella ovat kärjistyneet myös suhteemme toiseen liittoutumaan. Tšehkoslovakialaisten kapina on sen kätten työtä. Todisteena siitä on upseeristo, jota pidetään yllä ranskalaisten varoilla ja joka auttaa tšehkoslovakialaisia.

Edelleen Lenin puhuu siitä, että sota synnyttää vallankumouksen, ja mitä kauemmin sota jatkuu, sitä tukalampan asemaan joutuvat sotaakäyvät maat, sitä nopeammin niissä lähestyy vallankumous. Kautta Saksan ja Itävallan vierii uusi lakkoaalto. Kaikki imperialistisaalistajat hyökkäävät Venäjän kimppuun ja tahtovat raadella sen, koska

ne tietävät, että jokainen sosialistisen Venäjän olemassaolon kuukausi lähentää niiden perikatoa. Olemme saaneet osaksemme mitä suurimman kunnian ja mitä vaikeimman tehtävän — ensimmäisen sosialistisen osaston tehtävän taistelussa maailman imperialismia vastaan. Tehtävänämme on pysyä edelleenkin pystyssä.

Edelleen Lenin siirtyy tarkastelemaan kysymystä nälänhädästä, jolla valkokaartilaiset keinottelevat kukistaakseen Neuvostovallan. Monarkistit, kulakit ja pohatat harjoittavat kiihkeää agitaatiota nälänhädän pohjalla. He eivät rajoitu yksinomaan agitaatioon, vaan lahjovat köyhiä talonpoikia, yllyttäen näitä keinotteluun ja taisteluun työläisiä vastaan. Kaksi luokkaa taistelee keskenään: proletariaatti ja kulakit, kapitalistit. Toisen näistä luokista täytyy voittaa, toisen tulla lyödyksi. Sosialistinen vallankumouksemme kutsuu valvutuneita työläisiä ja köyhien sekä keskivarakkaiden talonpoikien enemmistöä liittoutumaan keskenään taistelun käymiseksi kulakkeja vastaan, ja mitä ankarimman, työläisille edullisen kurin pystyttämiseksi. Meillä on yksi tie pelastuaksemme nälänhädältä — työläisten ja köyhien talonpoikien välinen liitto taistelun käymiseksi ja viljan pakkoluovuttamiseksi kulakeilta ja keinottelijoilta. Katsokaa vaaraa suoraan silmiin! Meillä on vihollisia kaikkialla, mutta meillä on myös uusia liittolaisia — niiden maiden proletariaatti, jotka käyvät vielä sotaa. Meillä on liittolaisia myös omassa maassamme — talonpoikaisköyhälistön suuret joukot, jotka tulevat kulkemaan tiivein rivein kaupunkilaisproletariaatin rinnalla.

ZINOVJEVILLE, LASHEVITSHILLE JA STASOVALLE

On saatava liikkeelle *maximum* * työläisiä Pietarista:

- (1) muutamia kymmeniä „johtajia” (à la ** Kajurov)
- (2) tuhansia „rivimiehiä”.

Muussa tapauksessa *meidät työdään laudalta*, sillä tilanne tshekkoslovakialaisten vastaisella rintamalla on kerrassaan huono.

Tällaisen tilanteen vallitessa on typerää „hautoa” Pietarin „hyvinvointia” ja „sääliä” antaa sieltä ketään: laske-
koonpa sitten bolshevikkien enemmistö Pietarin edustajain Neuvostossa 98 prosentista (onko teillä 98%?) vaikka 51 prosenttiin! Mitäpä siitä!

Me emme joudu hukkaan, *vaikka* (vaikka!) Pietarin edustajain Neuvostossa tulisi olemaan jopa 49% ei-meikäläisiä (ja milloin se vielä tulee). Mutta tshekkoslovakialaiset varmasti *tuhooavat* meidät, ellemmme ponnista *sitkeästi* lisätäksemme *johtavien* työläisten lukumäärää sadoilla ja tuhansilla, jotka tekevät hyytelöaineen joksikin kiinteämmäksi. Tämä ei ole liioittelua, vaan tarkkaa laskelmointia. *Te* kannatte vastuun tuhoutumisesta, jos käytte kitsastelemaan ja säästämään „Pietarin hyväksi”.

Terveisin Teidän *Lenin*

P. S.*** Vastatkaal

20.VII.1918.

*Julkaistu ensi kerran v. 1942
XXXIV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

---

* — maksimi, enimmäismäärä. *Toim.*
** — sellaisia kultn. *Toim.*
*** — Postscriptum — jälkkirjoitus. *Toim.*

**SELOSTUS MOSKOVAN KUVERNEMENTIN
TEHDASKOMITEOIDEN KONFERENSSISSA ¹⁴⁸
HEINÄKUUN 23 pnä 1918**

SANOMALEHTISELOSTUS

(Lenin astuu konferenssisaliin, hänet otetaan vastaan useita minuutteja kestävin raikuvuin suosionosoituksin.) Viime päivinä on Neuvostotasavallan tilanne kärjistynyt äärimmilleen, mikä johtuu niin maan ulkopoliittisesta asemasta kuin myös vastavallankumouksellisista salaliitoista sekä niihin kiinteästi liittyvästä elintarvikepulasta.

Sallikaa pysähtyä tarkastelemaan ulkopoliittista tilannetta. Venäjän vallankumous on ainoastaan yksi kansainvälisen sosialistisen armeijan joukko-osastoista, joiden esiintymisestä riippuu suorittamamme kumouksen menestys ja voitto. Tätä tosiseikkaa ei kukaan meistä unohda. Aivan samoin me otamme huomioon, että se, että Venäjän proletariaatilla on pääosa maailman työväenliikkeessä, ei johdu tietenkään maan taloudellisesta kehityksestä. Juuri päinvastoin: se johtuu siitä, että Venäjä on jäänyt kehityksensä jälkeen, että niin sanottu kotimainen porvaristo ei kyennyt suoriutumaan sotaan liittyvistä eikä myöskään sen lopettamista koskevista valtavista tehtävistä, mikä on saanut proletariaatin ottamaan käsiinsä valtiiovallan ja pystyttämään oman luokkadiktatuurinsa.

Venäjän proletariaatti, joka tietää suorittavansa yksin vallankumousta, käsittää selvästi, että Venäjän proletariaatin voiton välttämättömänä ehtona ja perusedellytyksenä on koko maailman tai eräiden kapitalistisessa suhteessa kehittyneimpien maiden työläisten yhteinen esiintyminen. Mutta Venäjän proletariaatti tietää erinomaisesti

omaavansa kaikissa maissa niin julkisia kuin salaisiakin ystäviä. Niinpä esimerkiksi ei ole yhtään maata, jonka vankeilat eivät olisi tupaten täynnä Neuvosto-Venäjälle myönteellisiä internationalisteja; ei ole ainoatakaan maata, jossa vallankumouksellinen sosialistinen ajattelu ei heijastuisi milloin legaalisessa, milloin illegaalisessa lehdistössä. Senpä vuoksi, tuntien todelliset ystävämme me emme suostu tekemään mitään sopimusta menshevikkien kanssa, jotka kannattivat Kerenskiä ja hänen aloittamaansa hyökkäystä. Viimeksi mainitun kysymyksen kannalta erittäin luonteellinen on englantilaisessa „Työväen Dreadnought” lehdessä¹⁴⁹ julkaistu ja heinäkuun hyökkäystä käsittelevä internationalisti Rosa Luxemburgin kirje (se on kooltaan pieni, mutta sisällöltään selvästi internationalistinen). Rosa Luxemburgin mielestä Venäjän Suuri vallankumous menetti jossain määrin kansainvälisen luonteensa Kerenskin alullepaneman hyökkäyksen ansiosta sekä sen sanktion ansiosta, jolla Neuvostojen ensimmäinen Yleisvenäläinen edustajakokous siunasi ja hyväksyi tämän hyökkäyksen. Tämä vallankumouksellinen Venäjän aloittama hyökkäys jarrutti vallankumouksen kehitystä Lännessä, ja vasta proletariaatin diktatuuri, kaiken vallan siirtyminen proletariaatille ajoi karille kaikki salaiset sopimukset, paljasti niiden imperialistisen ryöstöluonteen ja siis myös joudutti vallankumouksellisten tapahtumien kehitystä Euroopassa. Yhtä valtava vaikutus Lännen proletariaatin toimintatarmon herättämisessä ja kehittämässä oli kaikille kansoille osoitetulla vetoomuksellamme demokraattisen rauhan solmimisesta ilman aluevaltauksia ja sotakorvauksia*. Kaikki nämä vallankumoukselliset toimenpiteet avasivat koko maailman työläisten silmät, ja mitkään porvariston ja sosialipetturien ryhmittymien voimainpönistukset eivät pysty hämäämään heidän herännyttä luokkatietoisuuttaan. Sen todisti kyllin selvästi se vastaanotto, jonka Englannin työläiset järjestivät Kerenskille. Venäjän vallankumouksen tenhoava vaikutus ilmeni Saksan työläisten ensimmäisessä sota-ajan valtavimmassa esiintymisessä: he reagoivat Brestin neuvotteluihin julistamalla valtavan lakon Berliinissä ynnä muissa teollisuuskeskuk-

---

* Ks. Teokset, 26. osa, ss. 231—235. *Toim.*

sisä. Tämä proletariaatin esiintyminen nationalismin hääkäkaasun myrkyttämässä ja shovinismin myrkyä huumamassa maassa on ensiluokkaisen tärkeä tosiasia ja käänteentekevä kohta Saksan proletariaatin mieloissa.

Emme tiedä, minkälaisen käänteen saa nyt Saksan vallankumousliike. Epäilemätöntä kuitenkin on, että siellä on olemassa valtavia vallankumouksellisia voimia, joiden esiintulo on ehdottoman kiertämätön. Ja aivan suotta syytetään Saksan työläisiä siitä, että he eivät tee vallankumousta. Yhtä oikeutetusti olisi voitu syyttää myös Venäjän työläisiä, jotka eivät saaneet tehdä vallankumousta 10 vuoden kuluessa, vuodesta 1907 vuoteen 1917. Mutta eihän asia ole niin. Vallankumouksia ei tehdä tilauksesta, niitä ei määrätä alkavaksi tuona tai tänä ajankohtana, vaan ne kypsyvät historiallisen kehityksen kulussa ja puhkeavat ajankohtana, joka määrääytyy hyvin monien sisäisten ja ulkoisten tekijäin kokonaisuudesta. Tämä ajankohta on lähellä ja se koittaa kiertämättömästi ja välttämättömästi. Meidän oli helpompi alkaa vallankumous, mutta sen jatkaminen ja päätökseen vieminen on erittäin vaikeaa. Kovin vaikeaa on aloittaa vallankumous niin korkeasti kehittyneessä maassa kuin Saksassa, jossa on mainiosti järjestynyt porvaristo, mutta sitä helpompi on sosialistisen vallankumouksen voitokas loppuun vieminen sen jälkeen, kun se on puhjennut ja syttynyt Euroopan kehittyneimissä kapitalistisissa maissa.

Suotta meitä syytetään Brestin rauhan — erittäin nöyryyttävän, raskaan ja väkivaltaisen rauhan — solmimisesta ja pidetään sitä täydellisenä ihanteistamme luopumisena ja kiintymyksenä Saksan imperialismiin. Ja kuvaavaa tässä on se, että tuo syyte on lähtöisin porvarillisista piireistä ja sosialististen sovittelija-ainesten keskuudesta, jotka ottavat nyt Ukrainassa, Suomessa ja Kaukasiassa (menshevikit) avosylin vastaan saksalaisia junkkereita. Samanlaisen syytöksen sinkoavat meitä vastaan myös päättömät vasemmistoeserrät. Me käsitämme erinomaisesti Brestin rauhansopimuksen rasittavuuden. Me tiedämme tarkasti myös sen, että tuon väkivaltaisen sopimuksen mukaisesti joudumme maksamaan Saksalle noin kuusi miljardia ruplaa (kuten Berliinissä neuvotteleva taloudellinen valtuuskuntamme on laskenut). Tilanne on tietenkin vaikea, mutta

ulos pääsy voidaan löytää ja se tulee löytää proletariaatin ja maalaisköyhälistön yhteisillä ponnistuksilla. Vasemmistoeserrien mieletön yritys vetää meidät sotaan Mirbachin murhan avulla ei ole Brestin sopimuksesta vapautumisen keino. Päinvastoin, tämä edesottamus tuotti hyötyä Saksan sotapuolueille, joiden asema tulee luonnollisesti heikkenemään tappiomielialojen kasvaessa ei ainoastaan Saksan työläisten, vaan myös porvariston keskuudessa. Sillä nyt, Brestin rauhan solmimisen jälkeen, on kaikille aivan selvää, että Saksa käy ryöstösotaa, jonka tarkoituksiperät ovat selvästi imperialistisia.

Neuvosto-Venäjän elintarviketilanne on äärettömän vaikea, kun sen ovat kaikilta tahoilta piirittäneet imperialistiset saalistajat ja heitä tukevat hyökkäysvalmiit kotimaalaiset vastavallankumoukselliset.

Työväenluokan huomio on suunnattava taisteluun nälänhätää vastaan (nälänhätä on sen taistelun paras keino, jota porvaristo käy proletariaatin diktaturia vastaan). Ja tällöin meidän on otettava perustaksi seuraava: nälänhätää vastaan taistellessamme me kieltäydymme jyrkästi porvarillisista taistelumenetelmistä, siitä, että pohatat ja nylkyrit käyttävät hyödykseen kansanjoukkojen nälkiintyneisyyttä, ja tulemme soveltamaan puhtaasti sosialistisia taistelumenetelmiä. Nämä menetelmät taas merkitsevät työläisille edullisen viljamonopolin käytäntönottamista ja kiinteiden hintojen säätämistä.

Porvaristo ja sen palkkarengit, sosialisovittelijat, vaativat vapaata kauppaa ja kiinteiden hintojen poistamista. Mutta vapaan kaupan tuottamat tulokset on jo nähty useissa kaupungeissa. Heti porvariston valtaanpalaamisen jälkeen viljan hinnat kohosivat moninkertaisiksi ja siitä syystä itse vilja katosi markkinoilta: kulakit piilottivat viljan toivossa, että hinnat kasvavat edelleenkin.

Nälänhätä on proletariaatin ja Neuvosto-Venäjän pahin vihollinen. Ja taistellessaan sen voittamiseksi proletariaatti iskee yhteen maalaisporvariston kanssa, joka ei ole lainkaan kiinnostunut nälänhädän voittamisesta, vaan päinvastoin ammentaa siitä hyötyä ryhmä- ja luokkaeduilleen. Proletariaatin on otettava se huomioon ja liitossa nälkää kärsivän maalaisköyhälistön kanssa käytävä armotonta taistelua maalaiskulakistoa vastaan. Samojen tarkoituksiperien saavuttamiseksi tulee jatkaa myös alullepantua

elintarvikehankintaryhmien järjestämistä, joiden johtoon on asetettava rehellisiä, puolue- ja ammattiliittojärjestöjen luottamusta nauttivia kommunisteja. Vain siten voidaan ratkaista elintarvikekysymys ja pelastaa vallankumouksen asia.

*Julkaistu heinäkuun 24 pnä 1918
„Pravdan“ 153. ja
„Izvestija VTsIK“ lehden
155. numerossa*

*Julkaistaan „Pravda“ lehden tekstistä,
joka on tarkastettu
„Izvestija VTsIK“ lehden
tekstin mukaan*

**LENNÄTINKESKUSTELU J. V. STALININ KANSSA
HEINÄKUUN 24 pnä 1918**

TSARITSYN. STALINILLE

Puhuu Lenin.

Voisitteko välittää Bakuun juuri Tashkentista saadun radiosähkösanoman ¹⁵⁰:

Elintarvikkeiden suhteen on sanottava, että tänään niitä ei jaeta ollenkaan, ei Pietarissa eikä Moskovassa. Tilanne on perin huono. Tiedottakaa, voitteko ryhtyä kiireellisiin toimenpiteisiin, sillä mistään muualta kuin Teiltä emme voi saada. Jaroslavlissa puhjennut valkoisten kapina on tukahdutettu ¹⁵¹. Simbirskin ovat vallanneet valkoiset tai tshekkiläiset. Odotan vastausta.

STALININ VASTAUS

Toissa yönä lähetimme Turkestaniin kaiken sen, mikä voitiin lähettää.

Radiosähkösanoma on välitetty Bakuun. Pohjois-Kaukasiassa on suuria viljamääriä, mutta kun tie on poikki, ei viljan lähettäminen pohjoiseen ole mahdollista.

Ennen rautatien kuntoonpalauttamista ei viljan kuljetus ole ajateltavissa. Samaran ja Saratovin kuvernementteihin on lähetetty hankintaryhmiä, mutta lähipäivinä emme voi auttaa Teitä viljalla. Noin kymmenen päivän kuluttua uskomme saavamme tien korjatuksi. Kestäkää jotenkin, jakakaa lihaa ja kalaa, joita voimme lähettää Teille aivan riittämiin. Viikon kuluttua tilanne paranee.

Stalin

Григорий Сталину

Говорит Ленин.

Не можете ли передать в Гагу Гюска
это поучительно телеграмму по радио
из Машкина:

X X

Замысли о продовольствии доумен скажу, что сейчас все же выдают в Петербурге в Москве. Поиски совети тьма. Собираете, можете ли приехать Ширинская и др., но кривь как о вас доумен кривь. И прославить вооружение обьявлю. Стендарт вяр обьявлю и вконец. ХХу обьявлю.

Muistiinpanot elintarviketilannetta koskevasta V. I. Leninin lennätinkeskustelusta
J. V. Stalinin kanssa.— Heinäkuun 24 pnä 1918

Pienennetty

TSARITSYN. STALINILLE

Lähetäkää kalaa, lihaa, vihanneksia ja yleensä kaikkia mahdollisia elintarvikkeita ja mahdollisimman paljon.

Lenin

*Julkaistu ensi kerran v. 1931
XVIII Lenin-kokouksessa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan;
J. V. Stalinin vastaus sähkösanoman
tekstin mukaan*

**PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA HAMOVNIKIN
KAUPUNKIPIIRISSÄ
HEINÄKUUN 26 pnä 1918**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

(Lenin otetaan vastaan myrskyisin suosiosoituksin.) Puheessaan aiheesta „Mitä Neuvostoperustuslaki antaa työtätekevälle kansalle” Lenin sanoo, että Neuvostoperustuslaki, joka on luotu samoin kuin Neuvostotkin vallankumouksellisen taistelun kulussa, on ensimmäinen perustuslaki, joka julistaa työtätekevien vallan valtiolliseksi ja jättää riistäjät, uuden elämän rakentamisen vastustajat, vaille oikeuksia. Tämä peruserikoisuus, joka erottaa Neuvostoperustuslain muiden maiden perustuslaeista, muodostaakin pääomasta saavutettavan voiton takeen.

Viitaten työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistuksen useisiin perusteeseihin Lenin huomauttaa, että kaikkien maiden työtätekevät näkevät nyt, että Neuvostoperustuslaki — Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Tasavallan peruslaki — ilmentää koko maailman proletariaatin ihanteita. Lähenee hetki, jolloin kaikkien maiden porvaristo vaaditaan tilinteolle! Länsi-Euroopassa kasvaa suuttumus! Tehtävänämmä on voittaa kaikki tiellä kohtaamamme esteet, olkoot ne sitten kuinka pahoja hyvänsä, ja säilyttää Neuvostojen valta siihen saakka, kunnes kaikkien maiden työväenluokka nousee ja nostaa hulmuamaan sosialistisen maailmantasavallan suuren lipun! (Raikuvia suosiosoituksia.)

„Pravda” № 157,
heinäkuun 28 pnä 1918

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

**LENNÄTINSANOMA.
PIETARI, SMOLNYI, ZINOVJEVILLE**

Parhaillaan saatujen tietojen mukaan Aleksejev on Kubanilla, hänellä on noin 60.000 ja hän etenee meitä kohti tshekkoslovakialaisten, englantilaisten ja Aleksejevin kasakkain yhteisen hyökkäyssuunnitelman mukaisesti. Sen vuoksi ja ottaen huomioon tänne saapuneiden pietarilaisten työläisten Kajurovin, Tshugurinin ynnä muiden lausunnot, että Pietari voisi lähettää kymmenen kertaa enemmän miehiä, ellei olisi Keskuskomitean Pietarissa olevan osan oppositiota¹⁵², sen vuoksi vaadin kategorisesti ja ultimatiivisesti tekemään lopun kaikkinaisesta oppositiosta ja lähettämään Pietarista kymmenen kertaa enemmän työläisiä. Nimenomaan tällainen on puolueen Keskuskomitean vaatimus.

Varoitan kategorisesti, että Tasavallan tilanne on uhkaava ja että pietarilaiset, viivytellessään työläisten lähettämistä Pietarista tshekkien rintamalle, ottavat kannettavakseen vastuun koko asiamme mahdollisesta epäonnistumisesta.

Lenin

NB *: Tämä paperi palauttakaa minulle merkintöineen, *milloin* se on välitetty Pietariin Smolnyihin.

Lenin

Kirjoitettu heinäkuun 27 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran v. 1942
XXXIV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoliituksen mukaan*

---

* -- Nota bene -- pane merkille. *Toim.*

HUOMAUTUKSIA

- ¹ Artikkelilla „*Vallankumouksellisesta sanahelinästä*” Lenin aloitti lehdistössä julkisen taistelun rauhan solmimisesta Saksan kanssa vuonna 1918. Artikkelia kirjoittaessaan Lenin käytti pääasiallisesti tammikuun 8 (21) p:nä 1918 yhdessä puolueyöntekijäin kanssa pidetyn puolueen KK:n laajennetun neuvottelukokouksen aineistoa. Tässä neuvottelukokouksessa Lenin esitti ensi kerran „Teesit aluevaltauksia edellyttävän erillisrauhan viipymättömästä solmimisesta” (ks. Teokset, 26. osa, ss. 427—435).— 1.
- ² Tammikuun 15 (28) p:nä 1918 päivätty *Kansankomissaarien Neuvoston dekreetti työläisten ja talonpoikain Punaisesta Armeijasta* julkaistiin tammikuun 19 p:nä (helmikuun 1 p:nä) 1918 KKN:n Puheenjohtajan V. Uljanovin (Leninin) allekirjoittamana.— 2.
- ³ Puhe on äänestyksistä, jotka suoritettiin rauhankysymyksestä sen jälkeen, kun sitä oli pohdittu tammikuun 11 (24) ja helmikuun 17 p:nä 1918 pidetyissä VSDTP(b):n KK:n istunnoissa. Ensimmäisessä istunnossa vain 2 KK:n jäsentä äänesti „vallankumouksellisen sodan” puolesta ja 11 vastaan; toisessa istunnossa tuon ehdotuksen puolesta ei äänestänyt kukaan; sodan jatkamista kannattaneet 3 KK:n jäsentä pidätyivät äänestyksestä.— 3.
- ⁴ *Laki maan sosialisoinnista* hyväksyttiin tammikuun 18 (31) p:nä Neuvostojen III yleisvenäläisessä edustajakokouksessa, joka pidettiin tammikuun 10—18 (23—31) p:nä 1918; laki julkaistiin helmikuun 19 p:nä 1918.— 4.
- ⁵ *Yleisvenäläinen demokraattinen neuvottelukokous* pidettiin Pietarissa syyskuun 14—22 (syyskuun 27 — lokakuun 5) p:nä 1917. Sen kutsuivat koolle menshevikit ja eserrät heikentääkseen kasvanutta vallankumouksellista nousua. Kokoukseen osallistui sosialististen puolueiden, sovittelukantaisten Neuvostojen, ammattiliittojen, zemstvojen, kauppa- ja teollisuuspiirien sekä sotaväenosastojen edustajia. Neuvottelukokouksen osanottajien keskuudessa enemmistönä olivat menshevikit ja eserrät. Peruskysymyksen — vallan järjestämisen — käsittely rajoittui kokouksessa miltei yksinomaan siihen taisteluun,

jota käytiin porvarillisten puolueiden kanssa muodostettavaa koalitiota koskevan kysymyksen ympärillä. Ensimmäisinä käsittelypäivinä menshevikkien ja eserrien johtajien ei onnistunut saada puolletuksi koalitiota. Useiden uusintäänestysten jälkeen neuvottelukokous hyväksyi sen kannan, että hallitus muodostettaisiin ilman kadetteja. Vasta Esiparlamentin (Tasavallan väliaikaisen neuvoston) kokoonpanoa pohdittaessa menshevikkien ja eserrien johtajien onnistui viedä läpi verhotussa muodossa koalitioaate. Demokraattisen neuvottelukokouksen keskuudestaan muodostaman Esiparlamentin avulla menshevikit ja eserrät luulivat voivansa pysäyttää vallankumouksen ja siirtää maan neuvostovallankumouksen raiteilta porvarillisen parlamentarismin raiteille.

Bolshevikkipuolueen KK päätti boikotoida Esiparlamenttia; vain antautujat — Kamenev ja Zinovjev, jotka tahtoivat vetää proletariaatin pois kapinan valmistelusta, puolustivat osanottoa Esiparlamenttiin. Bolshevikit paljastivat Esiparlamentin petteurimaista toimintaa valmistuen joukkoja aseelliseen kapinaan.—7.

- ⁶ Kysymys on Zinovjevin ja Kamenevin johtamien antautujien luopuudesta. Antautujat esiintyivät aseellista kapinaa vastaan loka-kuussa 1917 ja ilmiantoivat viholliselle puolueen KK:n tekemän kapinaa koskevan päätöksen, joka ratkaisi vallankumouksen kohtalon (ks. V. I. Lenin. „Kirje bolshevikkipuolueen jäsenille” ja „Kirje VSDTP:n Keskuskomitealle”, Teokset, 26. osa, ss. 198—201, 205—209).—8.
- ⁷ *Novyilutshilaiset* — „Novyi Lutsh” („Uusi Säde”) lehden, menshevikkien yhdistetyn Keskuskomitean äänenkannattajan, ympärille ryhmitettyneitä menshevikkejä. Lehtä julkaistiin Pietarissa vuoden 1917 joulukuun 1 (14) päivästä alkaen Danin, Martovin ja Martynovin toimittamana; se lakkautettiin kesäkuussa 1918, koska se harjoitti vastavallankumouksellista agitaatiota.—9.
- ⁸ *Delonarodalaiset* — „Delo Naroda” („Kansan Asia”) lehden, eserräpuolueen äänenkannattajan, ympärille ryhmitettyneitä oikeistoeserriä. Lehti ilmestyi ensin Pietarissa, sitten Samarassa ja Moskovassa väliajoin ja eri nimillä vuoden 1917 maaliskuusta vuoden 1919 maaliskuuhun asti.—9.
- ⁹ *Novajazhiznilaiset* — menshevikkiryhmä, joka muodostui vuoden 1917 huhtikuusta alkaen Pietarissa ilmestyneen „Novaja Zhizn” („Uusi Elämä”) lehden ympärille. Ryhmään kuului internationalisteiksi itseään nimittäviä martovilaisia menshevikkejä ja puolimenshevistisiä intelligenttiyksilöitä. Lokakuussa 1917 novajazhiznilaiset esiintyivät yhdessä kaikkien menshevikkien kanssa aseellista kapinaa vastaan; lokakuun jälkeen he ottivat vihamielisen asenteen Neuvostovallan suhteen, lukuunottamatta muutamia henkilöitä, jotka yhtyivät bolshevikkeihin. „Novaja Zhizn” lakkautettiin heinäkuussa 1918 samanaikaisesti toisten vastavallankumouksellisten lehtien kanssa.—10.
- ¹⁰ „*Vasemmistolaiset*” *bolshevikit* — puolueelle vihamielinen ryhmä, joka naamioitumistarkoituksessa nimitti itseään „vasemmistokommunis-

tien" ryhmäksi; ryhmä syntyi vuoden 1918 alussa Brestin rauhansolmimisen yhteydessä. Verhoten itseään vasemmistolaisilla korulauseilla „vasemmistokommunistien" ryhmä kannatti rikollista politiikkaa, jonka tarkoituksena oli vetää nuori Neuvostotasavalta, jolla ei vielä ollut armeijaa, sotaan Saksaa vastaan. Ryhmän johdossa olivat Buharin, Radek ja Pjatakov. „Vasemmistokommunistien" johtajat olivat Trotskin apureita, Trotskin, joka ajoi petturimaista sodan jatkamisen politiikkaa paremmin salatussa, naamioidussa muodossa, tunnuksin: sota ei käydä, mutta rauhaakaan ei allekirjoiteta. Vastapainoksi leniniläiselle rauhanpolitiikalle, hengähdystaUKopolitiikalle Trotski ja „vasemmistokommunistit" tyrkyttelivät puolueelle politiikkaa, joka olisi ilmeisesti johtanut proletariaatin diktatuurin tuhoon. V. I. Lenin nimitti „vasemmistokommunisteja" „imperialistisen provokaation välikappaleiksi". „Vasemmistokommunistit" ryhtyivät Trotskin tukemina avoimeen taisteluun puoluetta vastaan, alkoi- vat hillittömän ryhmäkuntatoiminnan. He esittivät panettelevia, demagogisia syytöksiä puoluetta vastaan, yrittivät saada aikaan kahtiajaon puolueessa, hajottaa sen rivit, desorganisoida ja pelotella puoluetta jättämällä ilmoituksia neuvosto- ja puoluettehtävistä eroamisesta j.n.e. Leninin, Stalinin ja Sverdlovin oli käytävä sitkeää taistelua KK:ssa Trotskia ja „vasemmistokommunisteja" vastaan saadakseen aikaan päätöksen rauhasta ja pelastaakseen siten nuoren Neuvostotasavallan.

Puolue torjui Leninin johdolla päättäväisesti Trotskin ja „vasemmistokommunistien" provokatorisen politiikan leimaten näiden asenteen petturien ja anautujien asenteeksi. „Vasemmistokommunistit" eristettiin ja lyötiin hajalle.—11.

- ¹¹ Dekreetti „*Sosialistinen isänmaa on vaarassa!*" hyväksyttiin Kansankomissaarien Neuvostossa helmikuun 21 p:nä 1918 ja julkaistiin Kansankomissaarien Neuvoston allekirjoituksella varustettuna helmikuun 22 p:nä „Pravdassa" ja „Izvestija TsIK" lehdessä; lisäksi se julkaistiin erillisenä lehtisenä. Lenin kirjoitti tämän dekreetin, koska Brest-Litovskissa käydyt rauhanneuvottelut olivat katkenneet ja saksalaiset imperialistit olivat alkaneet hyökkäyksen. Tammikuun 28 (helmikuun 10) p:nä Trotski, joka oli silloin Neuvostovaltion rauhanvaltuuskunnan johtajana Brest-Litovskissa, rikkoi petturimaaisesti Leninin ohjeen rauhanehto- jen allekirjoittamisesta Saksan kanssa. Vastaukseksi Saksan uhkavaatimukseen hän esitti julistuksen, jossa sanoi: rauhaa emme allekirjoita, kotiutamme armeijan, sota emme käy. Trotskin provokatorinen teko pani Neuvostotasavallan alttiiksi Saksan imperialismin iskulle. Helmikuun 16 p:nä Saksan sotilasjohto ilmoitti virallisesti Neuvostotasavallan kanssa solmimansa välirauhan katkaisemisesta ja helmikuun 18 p:nä alkoi sotilaallisen hyökkäyksen koko rintamalla. Saksan imperialistit valtasivat useita Neuvostovaltion alueella olevia kaupunkeja ja uhkasivat Pietaria.

Puolueen ja Neuvostohallituksen kutsu nosti vallankumoukselliset kansanjoukot taisteluun saksalaisia imperialisteja vastaan. Uuden armeijan, Punaisen Armeijan nopeasti muodostetut nuoret joukko-osastot torjuivat sankarillisesti saksalaisten miehittäjien hyökkäyksen. Narvan ja Pihkovan luona saksalaisille saalistajille annettiin

ratkaiseva vastaisu. Saksalaisten sotajoukkojen hyökkäys Pietariin pysäytettiin.—12.

- ¹² Sen johdosta, että Saksan sotilasjohto oli ilmoittanut katkaisevansa välirauhan ja jatkavansa sotaa helmikuun 18 päivästä alkaen, Lenin teki v. 1918 helmikuun 17 p:nä illalla pidetyssä puolueen KK:n istunnossa ehdotuksen, että aloitettaisiin viipymättä uudet neuvottelut Saksan kanssa rauhansopimuksen allekirjoittamiseksi. Leninin ehdotus hylättiin 6 äänellä 5 vastaan.

Saksalaisten hyökkäys alkoi helmikuun 18 päivänä. Tuona päivänä puolueen KK:n istunnossa käsiteltiin jälleen kysymystä rauhan solmimisesta Saksan kanssa. Trotski ja Buharin vaativat edelleenkin petturimaisesti sodan jatkamiseen tähtäävän provokatorisen politiikan noudattamista. Vasta seuraavassa istunnossa, iltaistunnossa, sen jälkeen, kun Lenin oli kategorisesti vaatinut allekirjoittamaan rauhansopimuksen ja kun Stalin ja Sverdlov olivat puhuneet sen allekirjoittamisen puolesta, hyväksyttiin Leninin ehdotus, että Saksan hallitukselle lähetettäisiin radiosanoma, jossa tiedotettaisiin, että me suostumme allekirjoittamaan rauhansopimuksen Brest-Litovskissa esitetyillä ehdoilla. Lenin kirjoitti heti radiosanomaluonnoksen, joka hyväksyttiin bolshevikkien KK:n istunnossa ja lähetettiin Kansankomissaarien Neuvoston nimessä helmikuun 18 ja 19 päivän välisenä yönä Berliiniin (ks. Teokset, 26. osa, s. 513).—12.

- ¹³ Kysymys on „vasemmistokommunistien” demagogisesta esiintymisestä VSDTP(b):n KK:n istunnossa helmikuun 22 p:nä 1918 sitä vastaan, että Ententen valtioilta hankitaan aseita ja elintarvikkeita, jotta voitaisiin puolustautua saksalaisilta imperialisteilta. Lenin ei ollut läsnä tässä istunnossa. Hän lähetti Keskuskomiteaan seuraavallaisen ilmoituksen: „VSDTP:n Keskuskomiteaan. Pyydän liittämään ääneni sen puolesta, että englantilaisilta ja ranskalaisilta imperialistirosvoilta otetaan perunoita ja aseita. *Lenin*”. Kuudella äänellä 5 vastaan puolueen KK hyväksyi päätöslauselman, jossa se totesi välttämättömäksi armeijan aseistamisen ja varustamisen kaikilla sotatarvikkeilla pitäen mahdollisena niiden hankkimista myös kapitalististen maiden hallituksilta. Tämän päätöksen jälkeen Buharin ilmoitti eroavansa puolueen KK:sta sekä „Pravda” lehden toimituksesta.—19.

- ¹⁴ *I. P. Kaljajev* — eserrä; murhasi helmikuun 4 (17) p:nä 1905 pommilla Moskovan kenraalikuvernöörin, suuriruhtinas S. A. Romanovin, Nikolai II:n sedän.—19.

- ¹⁵ Saksan vastaus Neuvostohallituksen radiosanomaan, joka lähetettiin helmikuun 18 ja 19 p:n välisenä yönä, saatiin Pietariin vasta helmikuun 23 p:nä kello puoli 11 aamulla. Uudet rauhanehdot olivat nyt paljon raskaammat kuin ne, jotka petturi Trotski hylkäsi omavaltaisesti. Saksalaiset imperialistit jättivät itselleen Puolan, Liettuan ja osan Valko-Venäjistä ja sen lisäksi he vaativat Punaisen kaartin poistumista Eestistä, Latviasta ja Suomesta sekä Karsin ja Batumin kaupunkien luovuttamista Turkille; he palauttivat Ukrainassa valtaan porvarillisen Radan tehden Ukrainasta Saksan vasallin (riippuvaisen

valtion). Neuvostotasavalta veloitettiin maksamaan saksalaisille suurta sotakorvausta.—22.

- ¹⁶ „Teesit aluevaltauksia edellyttävään erillisrauhan viipymättömästä solmimisesta” Lenin kirjoitti tammikuun 7 (20) pnä 1918, mutta ne julkaistiin „Pravdassa” vasta helmikuun 24 pnä 1918, sen jälkeen, kun puolueen Keskuskomitea hyväksyi Leninin ehdotuksen rauhansopimuksen allekirjoittamisen välttämättömyydestä (ks. Teokset, 26. osa, ss. 427—435).—22.
- ¹⁷ „Retsh” („Puhe”) — päivälehti, kadettipuolueen pää-äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa vuoden 1906 helmikuusta lähtien; Lokakuun 26 (marraskuun 8) pnä 1917 Pietarin Neuvoston Sotilaallinen vallankumoukseen lakkautti sen. Vuoden 1917 lokakuun lopusta vuoden 1918 elokuuhun lehti ilmestyi toisilla nimillä.—23.
- ¹⁸ Yleisvenäläisen TpKK:n bolshevikkiryhmän ja „vasemmisto”-eserrien ryhmän yhteinen istunto, joka kutsuttiin koolle pohtimaan kysymystä saksalaisten uusien rauhanehtoien hyväksymisestä, pidettiin helmikuun 23 p iltana. Lenin kannatti rauhansopimuksen allekirjoittamista; trotskilaiset olivat sitä vastaan. Tässä istunnossa ei hyväksytty mitään päätöstä rauhankysymyksestä.—24.
- ¹⁹ Yleisvenäläisen TpKK:n täysistunto, joka käsitteli kysymyksen rauhansolmimisesta Saksan kanssa uusilla ehdoilla, avattiin vuoden 1918 helmikuun 24 pn vastaisena yönä kello 3 J. M. Sverdlovin ollessa puheenjohtajana. Selostuksen Saksan asettamista rauhansopimuksen ehdoista teki Lenin. Menshevikkien, oikeisto- ja „vasemmisto”-eserrien sekä anarkistikommunistien edustajat olivat rauhansopimuksen allekirjoittamista vastaan. 116 äänellä 85 vastaan, 26 pidättyessä äänestyksestä, istunto hyväksyi bolshevikkien ehdottaman päätöslauseلمان saksalaisten asettamien rauhanehtoien hyväksymisestä. Suurin osa „vasemmistokommunisteista” ei osallistunut äänestykseen poistuen äänestyksen ajaksi istuntosalista. „Vasemmistokommunistien” ja trotskilaisten johtajat äänestivät provokatorisesti rauhansolmimista vastaan.—25.
- ²⁰ Leninin keskenjääneessä kirjoituksessa „Missä virhe?” eritellään „vasemmistokommunistien” johtajien puolueenvastaista kirjelmää, jonka nämä jättivät puolueen Keskuskomiteaan sen jälkeen, kun helmikuun 23 pnä 1918 hyväksyttiin saksalaisten asettamia rauhanehtoja koskeva päätös. Lenin aikoi liittää artikkeliinsa osan tuosta kirjelmästä, mutta kirjelmän teksti, johon Lenin oli merkinnyt sen, mikä osa kirjelmästä piti tulla hänen artikkeliinsa, ei ole säilynyt.—30.
- ²¹ Lenin tarkoittaa kaikkien kuvernementtien ja ujestien Neuvostoille ja kaikkien kuvernementtien, ujestien ja volostien maakomiteoille lähetettyä kyselysähköä, jossa tiedusteltiin niiden suhtautumista uusiin rauhan ehtoihin. Kansankomissaarien Neuvosto ja Yleisvenäläinen TpKK lähettivät tämän kyselyn 25 pnä helmikuuta 1918 VSDTP(b):n KK:n päätöksen perusteella, joka hyväksyttiin Leninin ehdotuksesta

- 23 pnä helmikuuta 1918. Vastauksia kyselyyn alkoi tulla jo seuraavana päivänä; niitä julkaistiin „Izvestija VTsIK” lehdessä aina maaliskuun 9 päivään saakka. Eriteltynään eri puolilta saadut vastaukset Lenin laati „Yhteenvedon TpKK:n saamista vastauksista kysymykseen: „rauha vai sota?” sekä „Yhteenvedon vastauksista”, jotka saatiin Kansankomissaarien Neuvostoon. Kyselyyn saadut vastaukset osoittivat, että paikallisten Neuvostojen enemmistö kannattaa Leninin mielipidettä rauhan solmimisen välttämättömyydestä.—36.
- 22 Asiakirja „VSDTP:n (bolshevikkien) KK:n kannanotto aluevaltauksia edellyttävää erillisrauhaa koskevassa kysymyksessä” ei ole kokonaan Leninin kirjoittama. Sen ensimmäinen sekä kaksi viimeistä kappaletta ovat J. M. Sverdlovin kirjoittamia.—40.
- 23 „Toimeenpanevan Keskuskomitean lauantainen istunto” — Yleisvenäläisen TpKK:n bolshevikkiryhmän ja „vasemmisto”-eserrien ryhmän yhteinen istunto, joka pidettiin huhtikuun 23 pnä 1918.—45.
- 24 Kysymys hallituksen evakuoinnista Pietarista Moskovaan saksalaisien miehittäjien helmikuun hyökkäyksen takia käsiteltiin Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa helmikuun 26 pnä 1918. Juuri mainitussa istunnossa Lenin kirjoitti tässä julkaistun päätöslauselmaehdotuksen hallituksen evakuoinnista. Lopullisen päätöksen pääkaupungin siirtämisestä Moskovaan teki Neuvostojen IV Ylimääräinen Yleisvenäläinen edustajakokous maaliskuussa 1918.—49.
- 25 VSDTP:n (bolshevikkien) Moskovan aluebyroo yhdisti vuonna 1917 ja vuoden 1918 alussa Keskisen teollisuusalueen puoluejärjestöt. Tähän teollisuusalueeseen kuuluivat Moskovan, Jaroslavlın, Tverin, Kostroman, Vladimirin, Voronezhin, Smolenskin, Nizhni-Novgorodin, Tuulan, Rjazanin, Tambovin, Kalugan ja Orelin kuvernementit. Aikana, jolloin puolue taisteli Brestin rauhan puolesta, Moskovan aluebyroon johdon olivat väliaikaisesti vallanneet käsiinsä „vasemmistokommunistit” (Buharin, Osinski, Lomov, Stukov, Sapronov, Mantsev, Jakovleva ynnä muut). Vuoden 1918 keväällä Moskovan aluebyroo muuttui tosiasiallisesti puolueenvastaiseksi „vasemmistokommunistien” ryhmäkeskukseksi.
- Puoluetta hajottava, neuvostovastainen päätöslauselma, josta Lenin puhuu, tehtiin Moskovan aluebyroon suppean kokouksen istunnossa sen jälkeen, kun puolueen KK oli hyväksynyt uudet rauhanehdot.—50.
- 26 Kysymys on äänestyksestä, joka toimitettiin Saksan kanssa solmittavaa rauhaa koskevasta kysymyksestä yhdessä puolueyöntekijäin kanssa pidetyssä puolueen KK:n istunnossa tammikuun 21 (helmikuun 3) pnä 1918. Rauhan allekirjoittamisen puolesta istunnossa äänestivät: Lenin, Stalin, Artjom (Sergejev) ynnä muut; kaikkinaisia imperialistien kanssa käytäviä neuvotteluja ja niiden kanssa solmittavia sopimuksia vastaan äänestivät „vasemmistokommunistit” Obolenski (Osinski) ja Stukov. Enemmistö „vasemmistokommunisteista” asettui kuitenkin äänestettäessä kaksinaiselle kannalle: pitäen „yleensä” mahdollisena rauhan solmimista sosialististen ja imperia-

lististen valtioiden välillä se samalla äänesti Saksan kanssa solmitavan rauhan viipymätöntä allekirjoittamista vastaan.—53.

²⁷ „*Kaikille edustajain Neuvostoille lähetettävän määräyksen luonnoksen*” Lenin kirjoitti sen johdosta, kun Brestissä oleva Neuvostomaan rauhanvaltuuskunta sähkötti, että Saksa ei suostu lopettamaan sota-toimiaan ennen kuin rauhansopimus allekirjoitetaan. Sisällöltään samanluontoinen Leninin allekirjoittama sähkö julkaistiin „Pravdan” 39. numerossa maaliskuun 2 pnä 1918.—61.

²⁸ „*Kommunist*” („Kommunisti”)—päivälehti, „vasemmistokommunistien” puolueyhmän äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa maaliskuussa 1918 „VSDTP:n Pietarin komitean ja Pietarin piirikuntakomitean äänenkannattajana”. Lehden julkaiseminen lakkautettiin puolueen Pietarin kaupunkikonferenssin päätöksellä maaliskuun 20 pnä 1918. Konferenssi totesi, että ryhmäkuntalaisen „Kommunist” lehden palstoilla ilmaistu Pietarin komitean politiikka oli syvästi virheellistä eikä se voinut olla missään suhteessa kommunistisen puolueen Pietarin järjestön politiikkaa. Konferenssi julisti Pietarin puoluejärjestön äänenkannattajaksi „Kommunistin” asemesta „Petrogradskaja Pravdan” („Pietarin Totuuden”).—62.

²⁹ Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto hyväksyi helmikuun 24 pnä 1918 päätöslauselman, jossa se kannatti Toimeenpanevan Keskuskomitean päätöstä rauhan solmimisen välttämättömyydestä ja totesi sen „ainoaksi ulospääsyksi nykyisestä raskaasta tilanteesta”. Samanaikaisesti Pietarin Neuvosto päätti „ryhtyä kaikkiin välttämättömiin toimenpiteisiin sotilasjunien lähettämiseksi rintamalle”.—66.

³⁰ Maaliskuun 3 pnä 1918 Moskovassa pidettiin Moskovan työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston istunto, johon osallistui tehdaskomiteain, ammattiliittojen ja piirineuvostojen edustajia, vastuunalaisia työntekijöitä y.m. Enemmistö läsnäoleista kannatti rauhan allekirjoittamista.

Maaliskuun 4 pnä rauhankysymystä käsiteltiin VSDTP(b):n Moskovan komitean kokouksessa; 10 äänellä 7 vastaan hyväksyttiin päätöslauselma rauhan allekirjoittamisesta.

VSDTP:n (*bolshevikkien*) Moskovan kaupunkikonferenssi pidettiin maaliskuun 5 pn vastaisena yönä 1918. Edustajien lisäksi siihen osallistui paljon työläisiä piireistä. Äänten enemmistöllä konferenssi hyväksyi päätöslauselman, jossa kannatettiin VSDTP(b):n KK:n asennetta rauhankysymyksessä. Päätöslauselmassa esitettiin luottamuslause KK:lle ja annettiin edustajain tehtäväksi taistella puolueen VII edustajakokouksessa puolueen yhtenäisyyden puolesta.—66.

³¹ *VKP(b):n seitsemäs edustajakokous* pidettiin Pietarissa maaliskuun 6—8 pnä 1918. Edustajakokouksessa oli läsnä 46 edustajaa päätösvaltaisella äänioikeudella ja 58 neuvottelevalla äänioikeudella. He edustivat yli 170.000 puolueen jäsentä; kaikkiaan puolueessa oli edustajakokouksen kokoontumishetkellä vähintään 300.000 jäsentä. Huomattava osa järjestöistä ei ehtinyt lähettää edustajiaan

edustajakokouksen kiireellisen koollekutsumisen vuoksi tai niillä ei ollut mahdollisuutta tehdä sitä sen vuoksi, että saksalaiset olivat väliaikaisesti miehittäneet eräitä Neuvosto-Venäjän alueita.

Tämä kiireellinen edustajakokous kutsuttiin koolle ratkaisemaan lopullisesti kysymystä rauhasta. Selostuksen sodasta ja rauhasta teki Lenin. Trotskilaiset ja „vasemmistokommunistit” esittivät omat teesinsä pannen selostajakseen Buharinin. 30 äänellä 12 vastaan, neljän pidättyessä äänestyksestä, edustajakokous hyväksyi Brestin rauhan kysymyksessä Leninin päätöslauselman. Edustajakokous tuomitsi Trotskin ja Buharinin petturipolitiikan ja leimasi häpeällä „vasemmistokommunistien” yrityksen jatkaa hajotustyötä vielä edustajakokouksessakin. „Vasemmistokommunistit” ja trotskilaiset lyötiin hajalle. Puolue sai mahdollisuuden irrottaa maan imperialistisesta sodasta, sai maalle hengähdystauon Punaisen Armeijan ja sosialistisen rakennustyön järjestämistä varten. Brestin rauhansopimus annulloitiin marraskuussa 1918.

Edustajakokous käsitteli kysymyksen puolueohjelman tarkistuksesta ja puolueen nimen muutoksesta; näistä kysymyksistä piti selostuksen Lenin. Leninin ehdotuksesta edustajakokous teki päätöksen muuttaa puolueen nimi Venäjän sosialidemokraattisesta työväenpuolueesta (bolshevikit) — VSDTP(b):sta — Venäjän kommunistiseksi puolueeksi (bolshevikit) — VKP(b):ksi. Puolueen uuden ohjelman lopullista laatimista varten edustajakokous valitsi valiokunnan, jonka kokoonpanoon tuli Lenin. Ohjelman perustaksi edustajakokous hyväksyi Leninin kirjoittaman luonnoksen („Ohjelmaluonnoksen hahmotelma”).—69.

³² Kysymys on Kamenevin, Zinovjevin, Rykovin ynnä muiden puolueen vihollisten antautumiskannasta. Nämä vaativat heti ensi päivinä vuoden 1917 Lokakuun vallankumouksen jälkeen muodostamaan „yhtäläisen sosialistisen hallituksen”, johon tulisivat mukaan vastavallankumoukselliset puolueet — menshevikit ja eserrät (ks. V. I. Lenin, Teokset, 26. osa, ss. 260—266, 286—292).—72.

³³ *Dekreetti tuotantoa koskevasta työväenvalvonnasta* („Asetus työväenvalvonnasta”) hyväksyttiin Yleisvenäläisessä TpKK:ssa marraskuun 14 (27) pnä 1917 ja julkaistiin „Izvestija TsIK” lehden 227. numerossa marraskuun 16 pnä 1917. Dekreetin perustaksi on otettu „Ehdotus säädökseksi työväenvalvonnasta”, jonka Lenin kirjoitti lokakuun lopussa 1917 ja joka julkaistiin eräin muutoksin marraskuun 3 (16) pnä 1917 „Pravdan” 178. numerossa (ks. Teokset, 26. osa, ss. 258—259).—76.

³⁴ Kysymys on siitä uskollisuudenvalasta tsaarille, jonka III Valtakunnanduuman jäsenet tekivät kirjallisessa muodossa Duuman avajaispäivänä, marraskuun 1 (14) pnä 1907. Jos duumaedustaja kieltäytyi allekirjoittamasta valaa, katsottiin hänet Duumasta poistuneeksi. Koska valasta kieltäytyminen johti Duuman puhujankorokkeen menettämiseen ja koska tuo koroke oli välttämätön proletariaatin mobilisoimiseksi vallankumoukselliseen taisteluun, niin sosialidemokraattiset duumaedustajat allekirjoittivat valan yhdessä muiden duumaedustajain kanssa.—84.

- ³⁵ *M. Hoffmann* — saksalainen kenraali; imperialistisen Saksan edustaja Brest-Litovskissa käytyjen rauhanneuvottelujen toisessa vaiheessa (vuoden 1917 joulukuun lopusta vuoden 1918 tammikuun 28 (helmikuun 10) päivään).—87.
- ³⁶ Lenin tarkoittaa nähtävästi Saksan hyökkäyspäivän — helmikuun 18 päivän — ja neuvostovaltuuskunnan Brest-Litovskiin tulopäivän — vuoden 1918 helmikuun 28 päivän — välistä aikaa. Saksalaisten miehittäjien hyökkäys kesti 14 päivää: helmikuun 18 päivästä maaliskuun 3 päivään — rauhansopimuksen allekirjoittamispäivään saakka.—89.
- ³⁷ *Suomen vallankumous* alkoi tammikuun puolivälissä 1918 maan eteläisessä teollisuusosassa leviten useihin suuriin keskuksiin — Helsinkiin, Viipuriin ja muualle. Vallankumousta edelsi marraskuun poliittinen suurlakko, joka puhkesi 31 p:nä lokakuuta (13 p:nä marraskuuta) 1917 ja kesti viikon. Sitä johti Työväen vallankumouksellinen keskusneuvosto. Suomen Punakaarti valtasi 15 (28) p:nä tammikuuta 1918 Suomen pääkaupungin Helsingin, jossa 16 (29) p:nä tammikuuta perustettiin vallankumousohallitus — Suomen Kansanvaltuuskunta. Svinhufvudin porvarihallitus pyysi Ruotsin ja Saksan porvaristolta apua. Se lujittui aseisiin Pohjois-Suomessa, järjesti rikkaista talollisista valkokaartilaisosastoja ja alkoi tammikuun lopulla, saksalaisten ja ruotsalaisten sekä venäläisten valkoupseerien tukemana hyökkäyksen etelään. Toukokuussa, ankaran kansalaisodan jälkeen, jota kesti kolme kuukautta, Suomen työväen vallankumous tukahdutettiin kaksikymmentätuhantisen saksalaisen maihinousujoukon voimin.—89.
- ³⁸ Kysymys on „vasemmistokommunistien” väliaikaisesti valtaaman VSDTP(b):n Moskovan aluebyroon puolueenvastaisesta päätöslauselmasta, jonka byroo hyväksyi suppeassa kokoonpanossaan 24 p:nä helmikuuta 1918. Tämän päätöslauselman erittelyä ja arvostelua ks. Leninin artikkelista „Kummallista ja hirvittävää” (tämä osa, ss. 50—58).—91.
- ³⁹ Lenin tarkoittaa keskustelua Venäjällä olleen Ranskan sotilaslähetystön edustajan, kreivi de Lubersacin kanssa vuoden 1918 helmikuussa.—95.
- ⁴⁰ Tarkoitetaan Sota-asiaain kansankomissariaatin vetoomusta kaikkien kansalaisten vapaaehtoisesta sotilasopiskelusta, koska Venäjän armeija kotiutettiin täydellisesti saksalaisten kanssa tehdyn rauhansopimuksen ehtojen mukaisesti.—95.
- ⁴¹ Väli-*rauhansopimuksen* mukaan, joka solmittiin joulukuun 2 (15) p:nä 1917 Brest-Litovskissa Neuvostohallituksen ja Neliliiton valtioiden (Saksa, Itävalta-Unkari, Bulgaria, Turkki) välillä, jompikumpi sopimuspuoli voi aloittaa sota-toimet uudestaan varoitettuaan siitä 7 päivää ennen hyökkäyksen alkua. Rikkeen sopimuksen saksalaiset imperialistit ilmoittivat alkavansa sota-toimet uudestaan 16 päivänä helmikuuta, t.s. ilmoittivat siitä vasta 2 päivää ennen hyökkäystä.—97.

⁴² Maaliskuun 3 pnä 1918 allekirjoitetun Brestin rauhansopimuksen mukaan Saksan hallitus velvoitti Neuvostotasavallan solmimaan rauhan Ukrainan vastavallankumouksellisen Radan kanssa, jonka Ukrainan porvarillisten ja pikkuporvarillisten nationalististen puolueiden liitto oli perustanut V. K. Vinnitshenkon johdolla huhtikuussa 1917. Neuvostotasavallan käydessä rauhanneuvotteluja saksalaisten kanssa Rada lähetti Brest-Litovskiin edustajistonsa. Sen taistelun tuloksena, joka syytyi Ukrainan alueella Radan ja joulukuussa 1917 muodostuneen Ukrainan Neuvostohallituksen välillä, Rada kukistettiin. Tammikuun 27 pnä (helmikuun 9 pnä), jo sen jälkeen kun Kieivissä oli perustettu Neuvostovalta, Rada solmi neuvostoesustajiston selän takana saksalaisten kanssa erillisrauhan, jonka mukaan se antoi Saksalle Ukrainan viljaa, hiiltä ynnä muita raaka-aineita ja sai siltä sotilaallista apua Neuvostovaltaa vastaan. Saksalaisten imperialistien pistinten suojassa ja avulla Radan valta palautettiin Ukrainassa. Radan kavaltamasta Ukrainasta tuli tosiasiallisesti Saksan imperialismin siirtomaa.

Neuvostohallituksen ja Radan välisiä rauhanneuvotteluja, joihin Brestin sopimus velvoitti, ei pidetty. Saksalaiset sotajoukot suistivat 29 pnä huhtikuuta 1918 Radan vallasta ja pystyttivät sen tilalle monarkistin, hetmani Skoropadskin hallituksen.

Rauhanneuvottelut Neuvostotasavallan ja Skoropadskin hallituksen välillä alkoivat toukokuun 23 pnä; välirauha allekirjoitettiin kesäkuun 14 pnä 1918.—97.

⁴³ *Maaliskuun 12 päivä* — aikamäärä, jolloin Neuvostojen IV Ylimääräisen Yleisvenäläisen edustajakokouksen piti kokoontua ratkaisemaan kysymystä rauhansopimuksen ratifioinnista.—98.

⁴⁴ *Päätöslauselmaa sodasta ja rauhasta*, jonka puolueen VII edustajakokous hyväksyi, ei edustajakokouksen päätöksen mukaisesti saanut siihen aikaan julkaista. Se julkaistiin ensi kerran tammikuun 1 pnä 1919 päivälehti „Kommunarissa”, jota VKP(b):n KK julkaisi Moskovassa lokakuun 9 pstä 1918 maaliskuun 5 päivään 1919.—102.

⁴⁵ Sotaa ja rauhaa koskevaa Leninin päätöslauselmaa käsiteltäessä ja äänestettäessä Trotski ja „vasemmistokommunistit” esittivät edustajakokouksessa „korjauksia”, joissa Neuvostohallitusta kiellettiin allekirjoittamasta rauhaa Ukrainan Radan ja Suomen porvarillisen hallituksen kanssa. Lenin torjui Trotskin ja „vasemmistokommunistien” provokatoriset yritykset evätä KK:lta manööverointivapaus; äänten enemmistöllä edustajakokous hylkäsi heidän „korjauksensa”.—104.

⁴⁶ Zinovjev vastusti edustajakokouksessa Leninin ehdotusta, ettei päätöslauselmaa sodasta ja rauhasta julkaistaisi. Zinovjevin korjaus ehdotusta ei hyväksytty; äänten enemmistöllä edustajakokous hyväksyi Leninin lisäyksen.—108.

⁴⁷ *Kysymyksen puolueohjelman tarkistuksesta* Lenin asetti jo vuonna 1917 Huhtikuun teeseissään (ks. Teokset, 24. osa, s. 6). VSDTP(b):n VII (Huhtikuun) Yleisvenäläistä konferenssia varten

Lenin kirjoitti „Ohjelman teoreettisen, poliittisen ja eräiden muiden osien muutosehdotukset”, jotka sisälsivät joukon korjauksia VSDTP:n vuoden 1903 ohjelmaan. Leninin ehdotuksesta konferenssi antoi KK:n tehtäväksi laatia kahdessa kuukaudessa, puolueen VI edustajakokoukseen mennessä, puolueen ohjelmaluonnoksen. VSDTP(b):n VI edustajakokous (heinäkuun loppu — elokuun alku 1917) ei ratkaissut kysymystä puolueen ohjelmasta. Vahvistettuaan Huhtikuun konferenssin päätöksen ohjelman tarkistuksen välttämättömyydestä edustajakokous antoi KK:n tehtäväksi järjestää laajan väittelyn ohjelmakysymyksistä. Vuoden 1917 kesällä ja syksyllä tapahtui puolueen sisäinen teoreettinen väittely. VSDTP(b):n KK, joka oli käsitellyt useita kertoja kysymystä puolueen ohjelmasta, muodosti kokouksessaan 5 (18) p:nä lokakuuta 1917 erikoisen valiokunnan Leninin johdolla muokkaamaan puolueen ohjelmaa seuraavaan puolueen edustajakokoukseen mennessä, joka aiottiin kutsua koolle saman vuoden 1917 syksyllä. Ja vihdoin KK:n päätöksellä tammikuun 24 p:nä (helmikuun 6 p:nä) 1918 ohjelmaluonnoksen laadinta annettiin uuden Leninin johtaman valiokunnan tehtäväksi. Lenin kirjoitti „Ohjelmaluonnoksen hahmotelman”, joka täydensi vuoden 1917 „Ohjelman teoreettisen, poliittisen ja eräiden muiden osien muutosehdotuksia”. „Hahmotelma” jaettiin puolueen VII edustajakokouksen edustajille aineistona keskustelua varten. Edustajakokous ei kuitenkaan pohtinut ohjelmaa yksityiskohtaisesti. Edustajakokous antoi lopullisen ohjelmaluonnoksen laatimisen erikoisvaliokunnalle, jonka kokoonpanoon tuli Lenin. Ohjelman tarkistuksen perustaksi edustajakokous hyväksyi Leninin ehdottaman päätöslauselman. Puolueen ohjelma hyväksyttiin lopullisessa asussaan vasta VKP(b):n VIII edustajakokouksessa maaliskuussa 1919.—110.

⁴⁸ *Kysymyksen puolueen nimen muutoksesta* Lenin herätti jo vuonna 1914, ensimmäisen maailmansodan alussa (ks. Teokset, 21. osa, ss. 78—79). Puolueen nimen muuttamisen välttämättömyyttä Lenin perusteli Huhtikuun teeseissä, kirjassaan „Proletariaatin tehtävät vallankumouksessamme” ynnä muissa vuoden 1917 kirjoituksissaan ja puheissaan (ks. Teokset, 24. osa, ss. 1—8, 39—75, 131, 135 ja 25. osa, ss. 459—461). Tätä kysymystä ei käsitelty VSDTP(b):n Huhtikuun konferenssissa v. 1917 eikä puolueen VI edustajakokouksessa (heinäkuun loppu — elokuun alku 1917) ja vasta puolueen VII edustajakokouksessa Leninin selostuksen pohjalla tehtiin päätös puolueen nimen muuttamisesta.—110.

⁴⁹ Lenin siteeraa Gothan ohjelmaa koskevaa F. Engelsin kirjettä A. Bebelille 18—28 p:tä maaliskuuta 1875 (ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut kirjeet, 1953, s. 296).—110.

⁵⁰ Kysymys on kokoelmista „Puolueen ohjelman tarkistusaineistoa”. Toimittanut ja alkulauseen kirjoittanut N. Lenin. Pietari, kustantamo „Priboi”, 1917 (ks. Teokset, 24. osa, ss. 451—475) ja „Puolueen ohjelman tarkistusaineistoa”. Moskova, VSDTP:n Moskovan teollisuuspiirin Aluebyroon kustantamo, 1917. Moskovassa julkaistussa kokoelmassa esitettyjä opportunistisia katsantokantoja Lenin arvostelee artikkelissa „Puolueen ohjelman tarkistamisesta” (ks. Teokset, 26. osa, ss. 131—160).—111.

- ⁶¹ „*Prosvestshenije*” („Valistus”) — bolshevikkien teoreettinen kuukausijulkaisu; ilmestyi legaalisesti Pietarissa vuoden 1911 joulukuusta. Aikakauslehti perustettiin Leninin aloitteesta tsaarihallituksen lakkauttaman Moskovassa ilmestyneen bolshevistisen „Mysl” aikakauslehden tilalle. Lenin johti „Prosvestshenijen” julkaisutyötä ulkomailta, toimitti kirjoituksia, oli säännöllisesti kirjeenvaihdossa Venäjällä olleiden toimituskollegion jäsenten kanssa (M. S. Olminski, A. I. Jelizarova, M. A. Saveljev). Aikakauslehdessä julkaistiin Leninin kirjoitukset: „Vaalikamppailun periaatekysymyksiä”, „Marxilaisuuden kolme lähdettä ja kolme perusosaa”, „Arvostelevia huomautuksia kansallisuuskysymyksestä”, „Kansakuntien itsemääräämisoikeudesta” y.m. Aikakauslehden työhön osallistui J. V. Stalin; kaunokirjallista osastoa toimitti A. M. Gorki. Aikakauslehti oli kiinteässä yhteydessä „Pravdaan”. Sen painosmäärä lähenteli 5 tuhatta. Kesäkuussa 1914, ensimmäisen maailmansodan edellä, tsaarihallitus lakkautti lehden. Vuoden 1917 syksyllä sen julkaiseminen uudistettiin, mutta ilmestyi vain yksi kaksoisnumero 1—2 (syys- ja lokakuu). Puolueen ohjelmaa koskevasta aineistosta siinä julkaistiin Leninin artikkeli „Puolueen ohjelman tarkistamisesta”.—112.
- ⁶² „*Spartak*” („Spartacus”) — VSDTP(b):n Moskovan aluebyroon, Moskovan komitean ja (2. numerosta alkaen) Moskovan piirikuntakomitean viikkojulkaisu; ilmestyi Moskovassa väliajoin toukokuun 20 (kesäkuun 2) päivästä lokakuun 29 (marraskuun 11) päivään 1917.—112.
- ⁶³ Lenin siteeraa „Johdantoa Borkheimin kirjaseen „Vuosien 1806—1807 hurraa-patrioottien muistolle””, jonka F. Engels kirjoitti joulukuun 15 p:nä 1887 (ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XVI osa, I nidos, 1937, s. 304).—112.
- ⁶⁴ Saksan sosialidemokraattien Chemnitzin edustajakokous, joka pidettiin syyskuun 15—21 p:nä (uutta lukua) 1912, hyväksyi päätöslauselman „Imperialismista”, jossa imperialististen valtojen politiikka luonnehdittiin „häikäilemättömäksi ryöväys- ja valloituspolitiikaksi” ja kehoitettiin puoluetta „taistelemaan yhä tarmokkaammin imperialismia vastaan”.

Baselin kansainvälinen sosialistikongressi (pidettiin marraskuun 24—25 p:nä (uutta lukua) 1912) kutsuttiin koolle ylimääräisesti, koska Euroopan ylle oli noussut sodan uhka. Kongressissa hyväksyttiin sodanvastainen manifesti, jossa korostettiin lähenevän sodan imperialistista luonnetta ja kehoitettiin kaikkien maiden sosialisteja taisteluun sitä vastaan.

Ensimmäisen maailmansodan aikana II Internationalen johtajat rikkoivat petturimaisesti kansainvälisten sosialistikongressien päätöksiä, muun muassa Chemnitzissä ja Baselissa tehtyjä päätöksiä, ja asettuivat sosialishovinismin kannalle. II Internationalen johtajien sosialishovinistisen kannan arvostelua ks. Leninin teoksista: „II Internationalen vararikko” ja „Sosialismi ja sota” (Teokset, 21. osa, ss. 195—250, 289—333).—116.

- ⁵⁵ *Dekreetti pankkien kansallistamisesta* hyväksyttiin Yleisvenäläisessä TPKK:ssa joulukuun 14 (27) pnä 1917 ja julkaistiin joulukuun 15 (28) pnä 1917 „Izvestija TsIK” lehden 252. numerossa.—122.
- ⁵⁶ Maalakia ryhdyttiin julkaisemaan vierailta kielillä vuoden 1918 alussa. Helmikuussa 1918 laki julkaistiin Pietarissa englannin kielellä — ks. „Decree on the land” („Dekreetti maasta”) kirjassa: „Decrees issued by the revolutionary peoples government”, vol. 1, Petrograd, february 1918 („Vallankumouksellisen kansanhallituksen julkaisemat dekreetit”, 1. osa, Pietari, helmikuu 1918), ss. 2—6.—122.
- ⁵⁷ Lenin ei ollut läsnä edellisessä, puolueen VI edustajakokouksessa, koska hän oli pakotettu olemaan maanalaisuudessa. Kysymys on nähtävästi keskustelusta Ruotsin vasemmistososialidemokraattien puolueen johtajan Höglundin kanssa, joka kävi Neuvosto-Venäjällä vuoden 1918 helmi- ja maaliskuussa osallistuakseen neuvottelukokoukseen, jossa pohdittiin Kominternin perustamista.—127.
- ⁵⁸ J. Larin ehdotti puolueen VII edustajakokouksessa, että puolueen nimeen olisi lisättävä sana „työväen”. Edustajakokous hylkäsi Larinin korjausehdotuksen.—129.
- ⁵⁹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, suomenk. painos, s. 17.—129.
- ⁶⁰ „*Edellinen puhuja*” — R. A. Pelshe — käytti edustajakokouksessa puheenvuoron, jossa ehdotti, että puolueen ohjelmasta poistettaisiin sanat parlamentaaristen taistelumuotojen käyttämisestä. Edustajakokous hylkäsi Pelshen korjausehdotuksen.—130.
- ⁶¹ V. I. Leninin puheenvuorojen jälkeen edustajakokous hylkäsi Buharin korjausehdotuksen.—131.
- ⁶² Puolueen VII edustajakokouksessa toimitetun KK:n vaalin aikana „vasemmistokommunistit” Buharin etunenässä ilmoittivat kieltäytyvänsä KK:n jäsenyydestä, koska he eivät hyväksy puolueen politiikkaa. Leninin vaatimuksesta edustajakokous valitsi kuitenkin „vasemmistokommunistien” edustajia Keskuskomiteaan olettaen, että nämä käsittävät ja korjaavat virheensä. „Vasemmistokommunistit” kuitenkin kieltäytyivät mielenosoituksellisesti työskentelemästä KK:ssa eivätkä ryhtyneet työskentelemään senkään jälkeen, vaikka Keskuskomitea teki asiasta useampia päätöksiä ja kategorisia kehoituksia. Seitsemännen edustajakokouksen jälkeistä „vasemmistokommunistien” hajotustyötä Lenin arvostelee kirjoituksessaan „Huomautus „vasemmistokommunistien” käytöksestä” (ks. tätä osaa, s. 188).—133.
- ⁶³ Artikkelin „*Meidän päiviemme päätehtävä*” ja samoin Leninin teos „*Vasemmistolaisesta*” lapsellisesta ja pikkuporvarillisuudesta” (ks. tätä osaa, ss. 313—343) yhdistettiin ja julkaistiin toukokuussa 1918 erillisenä kirjasena nimellä „*Meidän päiviemme päätehtävä*” seuraavalla Leninin alkulauseella varustettuna:

„Tähän kirjaseen on otettu kaksi sanomalehtikirjoitusta: „Izvestija TsIK” lehdessä 12.III.1918 julkaistu kirjoitus ja „Pravdassa” 9—11.V.1918 julkaistu kirjoitus. Kumpikin kirjoitus käsittelee eri puolilta samaa otsikon ilmaisemaa aihetta.

Moskova, 17.V.1918. *Tekijä*.—142.

- ⁶⁴ Mottona Lenin käyttää N. A. Nekrasovin runoelman „Кому на Руси жить хорошо” („Kenen on hyvä elää Venäjällä”) säkeitä (ks. N. A. Nekrasov. Valitut teokset, 1947, s. 323).—142.
- ⁶⁵ *Neuvostojen IV Ylimääräinen Yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin Moskovassa maaliskuun 14—16 pnä 1918. Edustajakokous kutsuttiin koolle päättämään Brestin rauhansopimuksen ratifiointikysymyksestä. Edustajakokouksen aattona, maaliskuun 13 pnä, pidettiin IV edustajakokouksen bolshevikkiryhmän kokous, jossa Lenin selosti Brestin rauhansopimusta (ks. Lenin-kokoelman XI nidosta, 2. painos, 1931, ss. 67—70). Kysymyksen ennakoöäänestys ryhmän kokouksessa antoi seuraavat tulokset: Brestin rauhansopimuksen ratifiointia koskevan Leninin päätöslauselman puolesta 453 ääntä, vastaan 36, pidättyi 8.
- Neuvostojen IV Ylimääräisessä Yleisvenäläisessä edustajakokouksessa oli läsnä edustajakokouksen pikakirjoilteen mukaan päätösvaltaisia edustajia 1232, joista 795 bolshevikkia, 283 „vasemmisto”-eserrää y.m. Edustajakokous käsitteli kysymykset: rauhansopimuksen ratifioinnista; pääkaupungin siirtämisestä; vaalit. Selostuksen rauhansopimuksen ratifioinnista piti Lenin; apuselostuksen ratifiointia vastaan teki „vasemmisto”-eserrien nimessä B. Kamkov. Edustajakokous hyväksyi avoimella äänestyksellä Leninin päätöslauselman rauhansopimuksen ratifioinnista. Ratifioinnin puolesta äänesti 784 edustajaa, sitä vastaan 261, pidättyi 115, muun muassa „vasemmistokommunistit”, jotka tekivät edustajakokoukselle erikoisen ilmoituksen, jossa he perustelivat äänestyksestä pidättymisen syitä.
- Edustajakokous hyväksyi Leninin kirjoittaman päätöslauselman pääkaupungin siirtämisestä Moskovaan ja valitsi uuden Toimeenpanevan Keskuskomitean, johon tuli 200 henkeä.—153.
- ⁶⁶ *Päätöslauselmaehdotuksen Wilsonin vetoituksen johdosta* luki Neuvostojen IV Ylimääräisessä Yleisvenäläisessä edustajakokouksessa J. M. Sverdlov ja edustajakokous hyväksyi sen. Päätöslauselma oli vastaus Amerikan Yhdysvaltojen presidentin W. Wilsonin vetoomukseen, jossa tämä yritti estää Neuvosto-Venäjää solmimasta rauhaa Saksan kanssa.—155.
- ⁶⁷ Lenin tarkoittaa upseeri Dubasovin puhetta Pietarin Neuvoston istunnossa syyskuun 22 (lokakuun 5) pnä 1917 käsiteltäessä selostusta Demokraattisesta neuvottelukokouksesta.—167.
- ⁶⁸ Lenin tarkoittaa Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston julistusta „Koko maailman kansoille”, joka julkaistiin keskuslehdissä maaliskuun 15 pnä 1917. Tuon epämääräisen menshevikki-

läis-eserräläisen julistuksen arvostelua ks. sotaa koskevasta Leninin puheesta Neuvostojen I Yleisvenäläisessä edustajakokouksessa (Teokset, 25. osa, ss. 16—30).—179.

⁶⁹ Ensimmäinen tässä tarkoitettu vetoamus oli „Vetoamus kaikkien sotivien maiden sotilaille”, jonka Lenin kirjoitti bolshevikkipuolueen Keskuskomitean, Pietarin komitean ja „Pravda” lehden toimituksen nimessä ja joka julkaistiin „Pravda” lehden 37. numerossa toukokuun 4 (huhtikuun 21) pnä 1917.

„Vetoamuksessa” hahmoteltiin poliittinen ohjelma imperialistisesta sodasta irrottautumiseksi — tänä ohjelmana on vallankumouksellinen taistelu proletariaatin vallasta kukistamalla porvarilliset hallitukset kaikissa maissa (ks. Teokset, 24. osa, ss. 171—174).—179.

⁷⁰ „Artikkelin „Neuvostovallan lähimmät tehtävät” alkuperäisen hahmotelman” Lenin saneli pikakirjoittajalle maaliskuun 28 pnä 1918 (hahmotelman alkua ja loppua ei ole löydetty). Tyytymättä pikakirjoitehahmotelmaan Lenin kirjoitti kohta uudestaan „Teesit Neuvostovallan tehtävistä nykyhetkellä” (tällainen on Leninin teoksen „Neuvostovallan lähimmät tehtävät” otsikko käsikirjoituksessa; ks. tätä osaa, ss. 223—265).—189.

⁷¹ Kysymys on ammattiliittojen merkitystä koskevasta taistelusta menševikkejä vastaan Ammattiliittojen I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa, joka pidettiin Pietarissa tammikuun 7—14 (20—27) pnä 1918.—201.

⁷² Oikeusasiain kansankomissariaatti esitti vallankumoustribunaleja koskevan dekreetin alkuperäisen ehdotuksen Kansankomissaarien Neuvoston vahvistettavaksi maaliskuun 30 pnä 1918. Ehdotusta käsiteltäessä Kansankomissaarien Neuvosto hyväksyi Leninin ehdottaman päätöksen (asiakirja „B”) ehdotuksen perusteellisesta muokkaamisesta. Dekreettiehdotus muokattiin Leninin ohjeiden mukaan ja hyväksyttiin Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa toukokuun 4 pnä 1918 sekä julkaistiin toukokuun 17 pnä 1918.—206.

⁷³ „Kommunist” („Kommunisti”) — aikakauslehti, jota „Sotsial-Demokrat” lehden toimitus julkaisi Genevessä 1915. Ilmestyi yksi (kaksois-) numero, jossa julkaistiin kolme Leninin artikkelia: „II Internationalen vararikko”, „Ranskalaisen sosialistin rehelistä puhetta”, „Imperialismi ja sosialismi Italiassa” (ks. Teokset, 21. osa, ss. 195—250, 344—352, 353—362).

Aikakauslehden toimituksessa Lenin kävi taistelua Buharinin ja Pjatakovin puoluevastaista ryhmää vastaan, paljasti sen bolshevismivastaiset katsantokannat ja sen yritykset käyttää lehteä ryhmäkuntalaistarkoituksiin. Mainitut ryhmän puolueenvastaisen asenteen vuoksi Lenin kehotti katkaisemaan suhteet ryhmään ja lopettamaan lehden yhteisen julkaisemisen. Lokakuusta 1916 „Sotsial-Demokrat” lehden toimitus alkoi julkaista omaa „Sbornik Sotsial-Demokrata” nimistä kokoelmaa.—208.

- ⁷⁴ *Lieberdanit* — ironinen nimitys, jolla menshevikkijohtajia Lieberia ja Dania sekä heidän kannattajiaan alettiin nimittää vakituisesti sen jälkeen, kun moskovalaisessa bolshevistisessa „Sotsial-Demokrat” lehdessä (№ 141, elokuun 25 (syyskuun 7) pnä 1917) oli julkaistu D. Bednyin pakina, jonka otsikkona oli „Lieberdan”.—208.
- ⁷⁵ „Pankkipolitiikan teesit” hyväksyttiin eräässä neuvottelukokouksessa, jonka Lenin piti pankkityöntekijäin kanssa maaliskuu- ja huhtikuussa 1918. Lenin laati teesit pöytäkirjan muotoon, mihin on merkitty tiettyjen pykäläin äänestyksen tulokset ja neuvottelukokouksen osanottajien eriävät mielipiteet.—209.
- ⁷⁶ Joulukuun 14 (27) pnä 1917 Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea hyväksyi dekreetin pankkien kansallistamisesta.—209.
- ⁷⁷ Huhtikuun 7 pnä 1918 Moskovassa *Aleksejevskin maneesissa pidetyn joukkokokouksen* tarkoituksena oli esittää protesti sitä vastaan, kun Gruusian menshevikkihallitus ammututti Tiflisisä helmikuun 10 (23) pnä 1918 — Taka-Kaukasian eduskunnan kokoontumispäivänä — kokoontuneen joukkokokouksen osanottajia.
Keskuslehdet eivät julkaisseet Leninin puhetta, jonka hän piti joukkokokouksessa. „Pravda” lehden 67. numerossa huhtikuun 9 (maaliskuun 27) pnä 1918 julkaistiin joukkokokousta koskeva lyhyt uutinen, jossa sanottiin: „Lenin piti pitkän ja loistavan puheen. Puhuja sai osakseen myrskyisiä suosionosoituksia”. Leninin puhe välitettiin radioitse ja julkaistiin „Izvestija Saratovskogo Soveta Rabotshih, Soldatskih i Krestjanskkih Deputatov” lehdessä.—211.
- ⁷⁸ Kysymys on Japanin sotajoukoista, jotka menshevikkien ja eserrien avustamina suorittivat huhtikuun 5 pnä 1918 maihinnousun Vladivostokiin. Japanin sotajoukkojen maihinnousu Vladivostokiin oli Ententen aseellisen intervention alkuna Kaukoidässä.—212.
- ⁷⁹ S. G. Shaumjan oli vuosina 1917—1918 Kaukasian erikoiskomissaarina ja Bakun Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtajana. Taka-Kaukasian vastavallankumouksellinen menshevikkihallitus vainosi häntä raivokkaasti. Helmikuussa 1918 Shaumjanin vastaan tehtiin murhayritys. Englantilaiset interventiojoukot vangitsivat S. G. Shaumjanin eserrien ja menshevikkien avulla elokuussa 1918 ja ampuivat hänet syyskuun 20 pnä 1918 Bakun 26 komissaarin joukossa.—212.
- ⁸⁰ Tässä julkaistussa asiakirjassa olevat V. I. Leninin sanat: „Irkutskiin (Vladivostokia varten) lennätinsanomana” on J. V. Stalin muuttanut käsikirjoituksessa seuraavasti: „Kiireellinen, ensisijainen. Irkutsk, Tsentrosibir, Vladivostokin edustajain Neuvostolle”.
Asiakirjan on otsikoinut NKP:n KK:n marxismin-leninismiin instituutti.—213.
- ⁸¹ Vuoden 1918 huhtikuussa kaikki lehdet julkaisivat uutisen, että kenraali Kornilovin ovat murhanneet hänen omat sotilaansa. Myöhemmin todettiin, että Kornilov sai surmansa huhtikuun 13 pnä 1918

Jekaterinodarín luona Punaisen Armeijan joukkoja vastaan käymänsä taistelun aikana.—217.

- ⁸² Leninin teoksen „*Neuvostovallan lähimmät tehtävät*” otsikkona oli käsikirjoituksessa „Teesit Neuvostovallan tehtävistä nykyhetkellä”. Leninin „Teesit” käsiteltiin puolueen KK:n istunnossa huhtikuun 26 p:nä 1918. KK hyväksyi ne ja päätti julkaista sanomalehtiartikkelina „Pravdassa” ja „Izvestija VTsIK” lehdessä sekä erillisenä kirjaseinä. Samassa istunnossa KK antoi Leninin tehtäväksi pitää Yleisvenäläisen TPKK:n istunnossa selostus „Neuvostovallan lähimmistä tehtävistä” ja esittää „Teesien” sisältö lyhyesti päätöslauselman muodossa (ks. tätä osaa, ss. 304—307).—223.
- ⁸³ Kansankomissaarien Neuvoston päätöksellä marraskuun 18 (joulukuun 1) p:nä 1917 määrättiin kansankomissaarien korkeimmaksi palkkarajaksi 500 ruplaa kuukaudessa. Pian sen jälkeen Kansankomissaarien Neuvosto Työasiain kansankomissariaatin esityksestä hyväksyi päätöksen, joka salli maksaa korkeatasoisen ammattitaidon omaaville tieteen ja tekniikan spesialisteille suurempaa palkkaa.—237.
- ⁸⁴ *Dekreetin kulutusyhdistyksistä* Kansankomissaarien Neuvosto hyväksyi huhtikuun 10 p:nä, dekreetti vahvistettiin Yleisvenäläisen TPKK:n istunnossa huhtikuun 11 p:nä 1918 ja julkaistiin Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajan VI. I. Uljanovin (Leninin) allekirjoituksella varustettuna „Pravda” lehden 71. numerossa huhtikuun 13 (maaliskuun 31) p:nä 1918 ja „Izvestija VTsIK” lehden 75. numerossa huhtikuun 16 p:nä 1918. Lenin teki dekreettiehdotukseen useita korjauksia; pykälät 11, 12 ja 13 ovat kokonaan Leninin kirjoittamia.—243.
- ⁸⁵ Tarkoitetaan „Ammattiliittojen yleisvenäläisen neuvoston hyväksymää asetusta työkurista”, joka oli julkaistu aikakauslehdessä „Narodnoje Hozjaistvo” („Kansantalous”) № 2, huhtikuu 1918.—246.
- ⁸⁶ Tarkoitetaan Kansankomissaarien Neuvoston dekreettiä „*Rautateiden johdon sentralisoinnista, niiden suojelemisesta sekä kuljetuskyvyn lisäämisestä*”. Kansankomissaarien Neuvosto hyväksyi dekreetin maaliskuun 23 p:nä 1918 ja se julkaistiin Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajan V. Uljanovin (Leninin) allekirjoituksella varustettuna maaliskuun 26 p:nä 1918. Dekreettiehdotuksen oli laatinut erikoinen valiokunta Leninin ohjeiden mukaan. Lenin teki valiokunnan esittämään ehdotukseen korjauksia ja täydennyksiä sekä toimitti lopullisesti dekreetin.—255.
- ⁸⁷ „*Vperjod*” („Eteenpäin”) — menshevistinen päivälehti, VSDTP:n (menshevikkien) Moskovan järjestön komitean ja Keskisen alueen komitean äänenkannattaja; huhtikuun 2 p:nä 1918 myös menshevistisen KK:n äänenkannattaja; ilmestyi vuosina 1917—1918; lakkautettiin huhtikuun lopussa 1918 vastavallankumouksellisen toimintansa takia.—257.

- ⁸⁸ „*Nash Vek*” („Meidän vuosisatamme”) — eräs „*Retsh*” lehden, kadettipuolueen pää-äänenkannattajan nimistä.—257.
- ⁸⁹ Lenin tarkoittaa ja siteeraa F. Engelsin teosta „*Anti-Dühring*” (ks. F. Engels. „*Anti-Dühring*”, 1953, s. 267).—262.
- ⁹⁰ Huhtikuun 29 p:nä 1918 kokoontunut Yleisvenäläisen TpKK:n istunto, jossa kuultiin Leninin selostus „*Neuvostovallan lähimmistä tehtävistä*”, pidettiin Polyteknillisen museon rakennuksessa. Istunnossa oli läsnä Moskovan puolue- ja neuvostotyöntekijöitä. Leninin selostuksen ja loppulauseen jälkeen Yleisvenäläinen TpKK vahvisti ne päätelmät, jotka Lenin oli selostuksessaan esittänyt; niiden lopullinen muotoilu annettiin Yleisvenäläisen TpKK:n Puhemiehistön ja selostajan tehtäväksi. Lenin kokosi kuuteen teesiin ne tärkeimmät päätelmät, jotka hän oli esittänyt artikkelissaan „*Neuvostovallan lähimmät tehtävät*” ja „*Selostuksessa Neuvostovallan lähimmistä tehtävistä*”. Nämä teesit hyväksyttiin pienin lisäyksin yksimielisesti puolueen KK:n istunnossa toukokuun 3 p:nä 1918. „*Kuusi teesiä Neuvostovallan lähimmistä tehtävistä*” julkaistiin liitteenä V. I. Leninin kirjaseen „*Neuvostovallan lähimmät tehtävät*”, joka ilmestyi vuonna 1918 kahtena painoksena, sekä „*Yleisvenäläisen TpKK:n 4. kokoonpanon istuntojen pöytäkirjoissa*” vuonna 1920.—267.
- ⁹¹ „*Znamja Truda*” („*Työn Lippu*”) — „*vasemmisto*”-eserrien päivälehti; alkoi ilmestyä vuoden 1917 elokuun 23 (syyskuun 5) päivästä lähtien eserräpuolueen Pietarin komitean äänenkannattajana; „*vasemmisto*”-eserrien ensimmäisen yleisvenäläisen edustajakokouksen jälkeen siitä tuli „*vasemmisto*”-eserrien pää-äänenkannattaja; lakkautettiin heinäkuun 6 p:nä 1918 „*vasemmisto*”-eserrien neuvostovastaisen kapinan aikana.—274.
- ⁹² „*Vasemmistokommunistien*” „*Teesit nykyhetken tilanteesta*” käsiteltiin puolueen KK:n ja „*vasemmistokommunistien*” ryhmän jäsenten yhteisessä istunnossa huhtikuun 4 p:nä 1918. Lenin eritteli ja arvosteli yksityiskohtaisesti „*teesejä*” artikkelissaan „*Vasemmistolaisesta lapsellisuudesta ja pikkuporvarillisuudesta*” (ks. tätä osaa, ss. 313—343).—276.
- ⁹³ Tarkoitetaan ennakoäänestystä rauhansopimuksen ratifiointista puolueen VII edustajakokouksessa.—276.
- ⁹⁴ *Neuvostojen toinen yleisukrainalainen edustajakokous* pidettiin Jekaterinoslavissa (nykyinen Dnepropetrovsk) maaliskuun 17—20 p:nä 1918. Edustajakokouksessa oli läsnä 964 edustajaa, joista 428 bolshevikkia, 414 „*vasemmisto*”-eserrää, 82 puolueetonta, 40 muuta. Edustajakokous julisti Ukrainan Neuvostotasavallan riippumattomaksi ja kehotti Ukrainan työläisiä ja talonpoikia antamaan päättävän vastaiskun saksalaisille miehittäjille. „*Vasemmistokommunistit*” yrittivät käyttää Neuvostojen yleisukrainalaista edustajakokousta provokatorisen linjansa ajamiseen tekemällä edustajakokouksessa hajottavan ehdotuksen tuomita Venäjän Neuvostohallituksen solmima Brestin rauha. Äänen enemmistöllä, 408 ääntä 308 vastaan, edus-

- tajakokous hyväksyi bolshevistisen päätöksen sodasta ja rauhasta ja 420 äänellä 290 vastaan hylkäsi ehdotuksen olla tunnustamatta Brestin rauhansopimusta.—277.
- ⁹⁵ Lenin tarkoittaa kirjaansa „Valtio ja vallankumous”, jota koskeva resensio julkaistiin „vasemmistokommunistien” äänenkannattajassa — aikakauslehti „Kommunistissa”. Lenin nimittää ironisesti tätä äänenkannattajaa „Vasemmistokommunistiksi”.—291.
- ⁹⁶ „Zimmerwaldin vasemmisto” — vasemmistoryhmä, jonka Lenin muodosti internationalistien ensimmäisessä sosialistikonferenssissa, joka pidettiin syyskuussa 1915 Zimmerwaldissa (Sveitsi). Tätä konferenssia Lenin sanoi „ensimmäiseksi askeleeksi” internationalistisen sodanvastaisen liikkeen kehityksessä. Vain Leninin johtamilla bolshevikeilla oli Zimmerwaldin vasemmistoryhmässä oikea ja loppuun saakka johdonmukainen sodanvastainen kanta. Ryhmään kuului horjuviakin internationalisteja. Heidän virheidensä arvostelua ks. Leninin kirjoituksista: „Juniuksen kirjasen johdosta”, „Itsemääräämisestä käydyn väittelyn yhteenvetoja” ja „„Aseistariisuus”-tunnuksesta” (Teokset, 22. osa, ss. 295—310, 311—352 ja 23. osa, ss. 88—99).—295.
- ⁹⁷ Tarkoitetaan anarkisti A. J. Gen puheenvuoroa Yleisvenäläisen TpKK:n istunnossa huhtikuun 29 p:nä 1918 Leninin selostuksen „Neuvostovallan lähimmistä tehtävistä” johdosta.—296.
- ⁹⁸ Lenin tarkoittaa K. Marxin puhetta Amsterdamissa vuonna 1872 pidetyssä joukkokokouksessa (ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XIII osa, II nidos, 1940, s. 669).—300.
- ⁹⁹ „Tieteellis-teknillisten töiden suunnitelmaluonnoksen” Lenin kirjoitti sen johdosta, että Tiedeakatemia esitti maaliskuun lopulla 1918 Neuvostohallitukselle ehdotuksen käyttää tiedemiehiä luonnonrikauksien tutkimiseen. Akatemian ehdotus käsiteltiin Kansankomis-saarien Neuvoston istunnossa huhtikuun 12 p:nä 1918; päätettiin „hyväksyä tuo ehdotus” ja „katsoa välttämättömäksi rahoittaa Akatemian kyseisiä töitä”. Päätöslauselmassa korostettiin, että tehtävänä on „ratkaista järjestelmällisesti kysymyksiä teollisuuden oikeasta sijoittelusta maassamme ja maan taloudellisten voimien mitä järki-peräisimmästä käytöstä”.—310.
- ¹⁰⁰ Käsiteltyään Moskovan tutkintotuomarien kollegion neljän työntekijän jutun näiden vetämisestä edesvastuuseen lahjusten otosta Moskovan vallankumoustribunaali langetti toukokuun 2 p:nä 1918 lahjusten ottajille lievän rangaistuksen tuomiten heidät 6 kuukauden vankeusrangaistukseen.—312.
- ¹⁰¹ „Kommunist” („Kommunisti”) — viikkojulkaisu, „vasemmistokommunistien” puolueenvastaisen ryhmän ryhmäkuntalainen äänenkannattaja; ilmestyi Moskovassa huhtikuun 20 päivästä kesäkuuhun 1918; ilmestyi 4 numeroa.—315.

- ¹⁰² Lenin tarkoittaa erästä kohtaa K. Clausewitzin teoksesta „Sodasta” (ks. Clausewitz. „Sodasta”, II osa, 3. painos, 1941, s. 157).—322.
- ¹⁰³ Ks. F. Engelsin teosta „Talonpoikaiskysymys Ranskassa ja Saksassa” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, s. 395).—333.
- ¹⁰⁴ Sitaatti V. L. Pushkinin epigrammista (ks. V. L. Pushkin. Teokset, A. Smirdinin kustantamo, Pietari, 1855, s. 150).—340.
- ¹⁰⁵ *Päätös maailmantilannetta koskevasta kysymyksestä* tehtiin puolueen KK:n istunnossa vuoden 1918 toukokuun 7 p:n vastaisena yönä. Sen aiheutti suhteiden kärjistyminen Saksan kanssa, joka oli vaatinut Inon linnoituksen (Suomen rajalla ollut linnoitus, joka yhdessä Kronstadtin kanssa suojasi Pietarin edustaa) luovuttamista Suomen porvarilliselle hallitukselle, sekä englantilaisten mairinnousu Muurmskiin ja japanilaisten mairinnousu Kaukoitään huhtikuussa 1918.—344.
- ¹⁰⁶ Tämän asiakirjan Lenin esitti Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa toukokuun 8 p:nä 1918, jossa se myös hyväksyttiin, kun käsiteltiin Elintarvikeasiain kansankomissaarin A. D. Tsjurupan selostusta elintarviketilanteesta ja dekreettiä erikoisvaltuuksien myöntämisestä elintarvikeasiain komissaarille. Asiakirja on ohjekirjelmä sille valiokunnalle, joka Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa valittiin dekreetin kehittämistä varten.
- Leninin esittämien ajatusten pohjalla (ks. XVIII Lenin-kokoelmaa, 1931, ss. 82—88) laadittu dekreetti vahvistettiin Kansankomissaarien Neuvostossa toukokuun 9 p:nä 1918 ja sitten Yleisvenäläisessä TpKK:ssa. Se julkaistiin „Izvestija VTsIK” lehden 94. numerossa toukokuun 14 p:nä sekä „Työväen ja Talonpoikain Hallituksen Lakija Asetuskokoelmassa” № 35 toukokuun 18 p:nä 1918 otsikolla: „Erikoisvaltuuksien myöntämisestä Elintarvikeasiain kansankomissaarille taistelussa maalaisporvaristoa vastaan, joka kätkee viljavarastoja ja keinottelee viljalla”.—345.
- ¹⁰⁷ „Vastalauseen Saksan hallitukselle Krimin miehittämisen johdosta” Lenin kirjoitti seuraavanlaisesta tilanteesta johtuen. Keväällä 1918 saksalaiset imperialistit miehittivät Ukrainan, murtautuivat Krimille ja saapuivat Sevastopolin edustalle, jonne oli keskitetty Mustanmeren laivasto. Pelastaakseen laivaston saksalaisilta anastajilta Neuvostohallitus siirsi sen huhtikuun 29 p:nä Novorossiksiin. Se osa laivastosta, joka kieltäytyi alistumasta siirtämisspäätökseen, jäi Sevastopoliin. Kymmenen päivän kuluttua laivaston saapumisesta Novorossiksiin Saksan sotilasjohto vaati ultimatiivisesti laivaston siirtämistä Sevastopoliin uhaten muussa tapauksessa jatkaa hyökkäystä pitkin Mustanmeren rannikkoa. Samalla saksalaiset ilmoittivat, että Mustanmeren laivaston vieminen pois Sevastopolista muka rikkoo Brestin sopimusta. Vastaukseksi tähän Saksan sotilasjohdon ilmoitukseen Lenin kirjoitti tässä osassa julkaistun „Vastalauseen”.
- Otsikon on asiakirjalle antanut NKP:n KK:n marxismin-leninismen instituutti.—347.

- ¹⁰⁸ Kysymys on Saksan hallituksen radiosanomasta maaliskuun 30 piltä 1918, jossa määriteltiin Saksan miehitykseen joutuven Ukrainan rajat. Saksan hallitus ilmoitti, että Ukrainaan kuuluu 9 kuvernementtia, muun muassa Taurian kuvernementti, mutta ilman Krimia. Näin muodoin se, että Saksa miehitti Krimin, oli ristiriidassa Saksan hallituksen virallisen ilmoituksen kanssa.—347.
- ¹⁰⁹ „*Teesit nykyisestä poliittisesta tilanteesta*” Lenin hahmotteli toukokuun 10 pntä 1918 ja ne käsiteltiin samana päivänä VKP(b):n KK:n istunnossa. Lopullisessa muodossaan „Teesit” vahvistettiin KK:ssa toukokuun 13 pntä 1918. Näiden „Teesien” pohjalla Lenin jo samana päivänä piti KK:n toimeksiannosta selostuksen puolueen Moskovan kaupunkikonferenssissa. Äänten enemmistöllä konferenssi hyväksyi Leninin „Teesit” päätöslauselmaksi.
- Täydellisemmin Lenin kehitti „Teesejä nykyisestä poliittisesta tilanteesta” toukokuun 14 pntä selostuksessaan ulkopoliitikasta Yleisvenäläisen TpKK:n ja Moskovan Neuvoston yhteisessä istunnossa (ks. tätä osaa, ss. 354—371). Toukokuun 14 pntä VKP(b):n Moskovan aluepiirikonferenssi ja toukokuun 15 pntä Moskovan aluekonferenssi hyväksyivät Leninin „Teesit nykyisestä poliittisesta tilanteesta” päätöslauselmaksi Leninin nykyhetken tilanteesta pitämän selostuksen johdosta (ks. tätä osaa, s. 372).—349.
- ¹¹⁰ Yleisvenäläisen TpKK:n ja Moskovan Neuvoston yhteisessä istunnossa ulkopoliitikasta tekemäänsä selostusta varten Lenin oli laatinut konseptin (ks. XI Lenin-kokoelmaa, 2. painos, 1931, s. 92). Leninin selostus aiheutti istunnossa räikeitä hyökkäilyjä menshevikkien ja eserrien taholta. Kun Lenin ei voinut jäädä istuntoon sen loppuun asti, niin loppulauseen esitti hänen asemestaan J. M. Sverdlov, joka vastasi menshevikkien ja eserriin hyökkäilyihin. Suurella äänten enemmistöllä kokous hyväksyi bolshevistisen päätöslauselman, jossa hyväksyttiin Neuvostovallan ulkopoliittikka. Päätöslauselmassa korostettiin voimakkaan neuvostoarmeijan järjestämisen ja porvariston-vastaisen diktatuurivallan voimistamisen välttämättömyyttä.—354.
- ¹¹¹ Joulukuun 22 pntä 1917 (tammikuun 4 pntä 1918) Neuvostohallitus tunnusti Suomen riippumattomaksi valtioksi. Helmikuun puolivälissä 1918 Suomen sosialistisen tasavallan vallankumoushallitus teki Neuvostohallitukselle ehdituksen yslävyyssovimuksen solmimisesta. Sopimusehdotuksen laatimiseksi muodostettiin Venäläis-suomalainen sovittelukomitea. Sen esittämää sopimusehdotusta käsiteltiin Kansankomissaarien Neuvoston monessa istunnossa. Useita korjausehdotuksia siihen esitti Lenin (ks. XXI Lenin-kokoelmaa, 1933, ss. 241—243). Vallankumouksellisen Suomen kanssa solmittu sopimus julkaistiin maaliskuun 10 pntä 1918.—369.
- ¹¹² VKP(b):n Moskovan aluekonferenssi pidettiin toukokuun 14—17 pntä 1918. Selostuksen sen hetken tilanteesta piti konferenssissa Lenin. „Vasemistokommunistit” arvostelivat puolueen KK:n ulkopoliittista kantaa. 42 äänellä 9 vastaan hyväksyttiin päätöslauselma, jonka pohjaksi oli otettu Leninin „Teesit nykyisestä poliittisesta tilanteesta” (ks. tätä osaa, ss. 349—353).—372.

- ¹¹³ *Alue-, kuvernementti- ja ujestineuvostojen finanssiosastojen edustajain ensimmäinen Yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin Moskovassa toukokuun 17—21 p:nä 1918. Siihen osallistui noin 230 edustajaa. Edustajakokous hyväksyi Leninin ehdotuksen tulo- ja omaisuusveron välttämättömästä voimaansaattamisesta. Tämä ehdotus sisällytettiin kesäkuun 17 p:nä 1918 annettuun Kansankomissaarien Neuvoston dekreettiin „Muutoksista ja täydennyksistä vuoden 1917 marraskuun 24 päivän dekreettiin välittömien verojen kantamisesta”.—373.
- ¹¹⁴ *Kansallistettujen tuotantolaitosten edustajain konferenssi* pidettiin toukokuun 12—18 p:nä 1918 Moskovassa. Siinä olivat läsnä metallitehtaiden edustajat. Konferenssi oli kutsuttu koolle käsittelemään kysymyksiä, jotka liittyivät suurten tehtaiden (Sormovon, Kolomnan, Brjanskin, Zlatoustin, Beloretskin y.m. tehtaiden) kansallistamiseen. Konferenssi hyväksyi päätöslauselman metallitehtaiden kansallistamisesta ja laati kansallistettujen tuotantolaitosten johtamista koskevat ohjeet. Leninin ehdotuksesta konferenssi valitsi väliaikaisen neuvoston (Korkeimman kansantalousneuvoston yhteyteen), johon tuli edustajia jokaisesta tuotantolaitoksesta valmistelemaan valtion metallitehtaiden yhdistämistä.—378.
- ¹¹⁵ „*Brjanskilaiset ohjesäännöt*” — Bezhitsassa sijaitsevan Brjanskin metallitehtaan (nykyinen „Krasnyi Profintern”) väliaikaiset sisäisen järjestyksen säännöt; ne julkaistiin toukokuun 9 p:nä 1918 tehdaskomitean ja tehtaan johtajan allekirjoituksilla varustettuna. Ohjesäännöissä säädettiin tehtaan uusi työkuri. Syyskuussa 1918 ne vaihdettiin yksityiskohtaisemmin laadittuihin ohjesääntöihin.—378.
- ¹¹⁶ „*Pietarin työläisille tarkoitetun sähkeen hahmotelma*” otettiin sen vetoomuksen tekstiin, joka Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajan ja Elintarvikeasiain kansankomissaarin nimessä lähetettiin puolueen Pietarin komitealle ja jossa kehoitettiin: „Saattamaan vetoomus tiedoksi kaikilla tehtailla ja ryhtymään heti toimenpiteisiin elintarvikehankintaryhmiin kirjoittautumisen järjestämiseksi”.
Vetoomuksen täydellinen teksti julkaistiin toukokuun 22 p:nä 1918 „Petrogradskaja Pravdan” 103. numerossa.—380.
- ¹¹⁷ *Työkomissaarien II Yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin Moskovassa toukokuussa 1918. Edustajakoukussa oli edustajia alueiden, kuvernementtien ja ujestien työkomissariaateista, työpörsseistä, sairaskassoista, vakuutus ASSOjen alue-elimistä, Ammattiliittojen keskusneuvostosta ynnä muista järjestöistä — yhteensä noin 600 henkeä. Edustajakokous käsitteli Työasiain kansankomissariaatin selostuksen sekä selostukset työn tuottavuuden ja työkurin kohottamisesta ja teollisuuden tilasta. Lenin puhui työn tuottavuuden ja työkurin kohottamisesta. Edustajakokous hyväksyi päätöslauselman työkurista. Tässä päätöslauselmassa edustajakokous osoitti, että paikkakunnilla pitää muodostaa palkka- ja työnormitoimikuntia. Edustajakokous hyväksyi myös työnsuojelulain.—389.
- ¹¹⁸ *Ehdotuksen Sosialistisen yhteiskuntatieteiden Akatemian perustamisesta* Lenin kirjoitti luultavasti Kansankomissaarien Neuvoston

- istunnossa toukokuun 25 p:nä 1918 M. N. Pokrovskin Sosialistisesta Akatemiasta pitämän selostuksen johdosta, ja Kansankomissaarien Neuvosto hyväksyi sen. Leninin ohjeiden mukaisesti laadittu asetus Sosialistisesta yhteiskuntatieteiden Akatemiasta käsiteltiin Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa kesäkuun 7 p:nä 1918. Hyväksytyään asetuksen Kansankomissaarien Neuvosto nimitti toimikunnan laatimaan Akatemian yksityiskohtaisia sääntöjä. Tätä toimikuntaa varten Lenin laati ohjeet, jotka KKN myös hyväksyi.—394.
- ¹¹⁹ „*Teesit „päivän” tilanteesta*” VKP(b):n Keskuskomitea vahvisti toukokuun 26 p:nä 1918. Pitäen ohjeena teesejä Kansankomissaarien Neuvosto teki toukokuun 28 p:nä 1918 päätöksen elintarvikepolitiikasta ja antoi Elintarvikeasiain kansankomissariaatin tehtäväksi kirjoittaa työläisille ja talonpojille osoitettu vetoisuus aseellisten hankintaryhmien järjestämisestä viljan hankkimiseksi. Leninin „Teesiin” pohjalla laadittu vetoituksen KKN hyväksyi toukokuun 29 p:nä 1918 ja se julkaistiin toukokuun 31 p:nä 1918.—396.
- ¹²⁰ *Kansantalousneuvostojen I Yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin toukokuun 26—kesäkuun 4 p:nä 1918. Siinä oli läsnä 104 edustajaa päätösvaltaisella äänioikeudella ja 148 edustajaa neuvottelevalla äänioikeudella; suurin osa edustajista (70 prosenttia) oli bolshevikkeja. Edustajakokous oli kutsuttu koolle ratkaisemaan sen ajan tärkeintä kysymystä, joka koski kansantalouden järjestämisen menetelmiä alkavan kansalais sodan oloissa. Kansantalouden järjestämisen leniniläistä suunnitelmaa vastaan, johdon keskittämistä vastaan esiintyivät edustajakokouksessa „vasemmistokommunistien” edustajat sekä menshevikit ja oikeisto eserrät. Äänten enemmistöllä edustajakokous hyväksyi kuitenkin bolshevistiset päätökset. Edustajakokous katsoi välttämättömäksi ryhtyä pitemmälle menevään yleiseen kansallistamiseen ulottaen sen teollisuuden perusalaja samoin kuin yksityisiä suurkauppaliikkeitäkin koskevaksi. Edustajakokous hyväksyi asetuksen kansallistettujen tuotantolaitosten hallinnasta, päätöksen kaupungin ja maaseudun välisestä tavaravaihdosta, luonnoksen Korkeimman kansantalousneuvoston uudestijärjestelystä sekä laati suunnitelman toimenpiteistä työkurin ja työn tuottavuuden kohottamiseksi.—398.
- ¹²¹ „*Vetoituksen rautatieläisille, vesiliikenne- ja metallityöläisille*” Lenin kirjoitti sen johdosta, että Kansankomissaarien Neuvosto teki toukokuun 29 p:nä 1918 päätöksen, jolla kiellettiin erillisten järjestöjen itsenäiset viljanhankinnat (ks. XVIII Lenin-kokoelmaa, 1931, s. 103). Tämä päätös oli vastaus järjestöjen vaatimuksiin, että niille myönnettäisiin oikeus itsenäisiin viljanhankintoihin. Muutetussa muodossa, „KKN:n päätöksenä itsenäisiä viljanhankintoja koskevasta kysymyksestä”, vetoisuus julkaistiin kesäkuussa 1918.—407.
- ¹²² *Yleisvenäläisen Toimeenpaneavan Keskuskomitean, Moskovan työläisten, talonpoikien ja puna-armeijalaisten edustajain Neuvoston ja ammattiliittojen yhteinen istunto* pidettiin kesäkuun 4 p:nä 1918 Bolshoi teatterin huoneistossa. Istunnon avasi J. M. Sverdlov. Päiväjärjestyksessä oli yksi kysymys — taistelu nälänhätää vastaan. Selostuksen teki V. I. Lenin. „Vasemmisto-” ja oikeisto eserrät ja

- menshevikit esiintyivät istunnossa räikeästi Neuvostovaltaa vastaan ja arvostelivat sen elintarvikepolitiikkaa. Neuvostovaltan vihollisten vastustuksesta huolimatta Leninin esittämä päätöslauselmaehdotus taistelusta nälänhätää vastaan otettiin istunnossa hyväksytyin päätöslauselman pohjaksi.—411.
- ¹²³ Lenin siteeraa „Johdantoa Borkheimin kirjaseen „Vuosien 1806—1807 hurraa-patrioottien muistolle”, jonka F. Engels kirjoitti joulukuun 15 p:nä 1887 (ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XVI osa, I nidos, 1937, s. 304).—414.
- ¹²⁴ „Zhizn” („Elämä”) — suunnaltaan porvarillis-anarkistinen lehti; ilmestyi Moskovassa huhtikuun 23 päivästä heinäkuun 6 päivään 1918; lakkautettiin samanaikaisesti muiden vastavallankumouksellisten sanomalehtien kanssa.—420.
- ¹²⁵ Tarkoitetaan Yleisvenäläisen TpKK:n dekreettejä: „Erikoisvaltuuksien myöntämisestä Elintarvikeasiain kansankomissaarille taistelussa maalaisporvaristoa vastaan, joka kätkee viljavarastoja ja keinottelee viljalla”, se on allekirjoitettu toukokuun 13 p:nä 1918 („Dekreetti diktatuurivallasta elintarvikealalla”), ja „Elintarvikeasiain kansankomissariaatin ja paikallisten elintarvike-elinten uudestijärjestelystä”, jonka Yleisvenäläinen TpKK hyväksyi toukokuun 27 p:nä 1918. Dekreeteissä annettiin suuntaviivat elintarvikeasiain sentralisoimiseksi sekä hankintojen että jakelun alalla ja paikallisten elintarvikekomiteain toiminnan valvomiseksi.—424.
- ¹²⁶ Kysymys on tshekkoslovakialaisen armeijakunnan vastavallankumouksellisesta kapinasta, jonka Ententen imperialistit nostattivat menshevikkien ja eserrien aktiivisella osanotolla.
Tshekkoslovakialainen armeijakunta muodostettiin Venäjällä jo ennen Lokakuun Suurta sosialistista vallankumousta Itävalta-Unkarin armeijan sotilaista, jotka olivat joutuneet sotavangeiksi. Neuvostovaltan pystyttämisen jälkeen Ententen imperialistit ja Venäjän vastavallankumoukselliset käyttivät armeijakunnan vastavallankumouksellista upseerikuntaa taistelussa Neuvostotasavaltaa vastaan. Armeijakunta alkoi kapinansa toukokuussa 1918 Uralilla ja Siperiassa. Tshekkoslovakialaisen armeijakunnan avulla vastavallankumouksen onnistui vallata Ural, Volganvarren seudut, Siperia ja Kaukoitää.
Lokakuussa 1918 Punainen Armeija vapautti Volganvarren seudut. Tshekkoslovakialaisen armeijakunnan kapina likvidoitiin lopullisesti vuoden 1919 loppuun mennessä samanaikaisesti Koltshakin murskaamisen kanssa.—433.
- ¹²⁷ Leninin päätöslauselmaehdotus taistelusta nälänhätää vastaan tehdyn selostuksen johdosta otettiin sen päätöslauselman pohjaksi, joka hyväksyttiin Yleisvenäläisen TpKK:n, Moskovon Neuvoston ja ammattiliittojen yhteisessä istunnossa kesäkuun 4 p:nä 1918.—436.
- ¹²⁸ Internationalistiopettajien Yleisvenäläinen edustajakokous pidettiin Moskovassa kesäkuun 2—6 p:nä 1918. Edustajakokouksessa oli

121 päätösvaltaista edustajaa. Edustajakokous yhdisti Neuvostovaltaa kannattavien opettajain vallankumoukselliset ryhmät.

Lenin piti tervehdyspuheen edustajakokouksen neljännessä istunnossa.— 437.

- 129 Puhe on sähköistä, jotka J. V. Stalin lähetti Tsaritsynista kesäkuun 9 ja 10 p:nä 1918. Koska Tasavallan keskeisissä teollisuuskubernementteissa oli vaikea elintarviketilanne, niin toukokuun 29 p:nä 1918 lähetettiin tov. Stalin Tsaritsyniin järjestämään viljan ja elintarvikkeiden hankintoja ja niiden lähettämistä Keskustaan. Mainituissa sähköissä J. V. Stalin pyysi lähettämään viipymättä alueen elintarvikeasiain Erikoiskomitealle 75 miljoonaa ruplaa rahaa ja noin 35 miljoonan ruplan arvosta erilaisia tavaroita. Stalin tiedotti Leninille myös siitä, että elintarvikelastissa olevia junia seisoo asemilla pääsemättä liikkeelle virkailijoiden nahjustelun vuoksi.— 438.
- 130 Leninin puhe „*Elintarvikehankintaryhmistä*”, jonka hän piti Moskovan työläisten kokouksissa, julkaistiin jokapäiväisessä „*Bednota*” lehdessä, jota VKP(b):n Keskuskomitea julkaisi vuosina 1918—1921.— 439.
- 131 V. Volodarskin murhasivat oikeistoerserit kesäkuun 20 p:nä 1918 Pietarin Neuvoston vaalien aikana.— 442.
- 132 „*Sähke elintarvikehankintaryhmien muodostamisesta*” lähetettiin kesäkuun 27 p:nä 1918 Penzaan, kuvernementin Neuvostojen II edustajakokoukselle.— 445.
- 133 Moskovan ammattiliittojen ja tehdaskomiteoiden IV konferenssi pidettiin kesäkuun 27—heinäkuun 2 p:nä 1918. Konferenssin peruskysymyksinä olivat: elintarvikekysymys vallinneen tilanteen yhteydessä; yleisestä sotilasopetuksesta ja mobilisaatiosta; työkurista y.m. Menshevikkien ja eserrien voimakkaasta vastustuksesta huolimatta konferenssi hyväksyi kaikista kysymyksistä kommunistiryhmän ehdottamat päätöslauselmat. Sen hetken tilannetta koskevan Leninin selostuksen johdosta konferenssi hyväksyi Leninin esittämän ehdotuksen päätöslauselman pohjaksi (ks. tätä osaa, s. 481).— 447.
- 134 Kysymys on Itävallan lakoista, joita siellä puhkesi tammikuussa 1918 Brestin rauhanneuvottelujen yhteydessä. Lakkojen tunnuksina olivat yleisen rauhan viipymätön solmiminen Neuvosto-Venäjän esittämillä ehdoilla, yleinen äänioikeus, tuotteiden oikeudenmukainen jako y.m. Wienissä, Budapestissa ja eräissä muissa kaupungeissa perustettiin lakkotaistelun kulussa Venäjän Lokakuun vallankumouksen vaikutuksesta työläisten edustajain ja sotilaiden edustajain Neuvostoja. Liike tukahdutettiin ja Neuvostot hajotettiin itävaltalaisten sosialidemokraattien suoranaisen petoksen ja avun ansiosta.— 451.
- 135 „*Eteenpäin*” („Vorwärts”)—päivälehti, Saksan sosialidemokratian pää-äänenkannattaja; ilmestyi vuodesta 1876 W. Liebknechtin toimittamana. F. Engels kävi lehden palstoilla taistelua kaikkinaisia opportunistin ilmauksia vastaan. 1890-luvun toiselta puoliskolta

lähtien, F. Engelsin kuoleman jälkeen, „Vorwärtsissä” julkaistiin säännöllisesti Saksan sosialidemokraattisessa puolueessa ja II Internationalessa vallassa olleiden opportunistien kirjoituksia. Imperialistisen maailmansodan vuosina (1914—1918) „Vorwärtsin” kanta oli sosialishovinistinen. Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen jälkeen „Vorwärts” lehti muodostui erääksi neuvostovastaisen propagandan keskuksiksi; ilmestyi Berliinissä vuoteen 1933.

Lenin tarkoittaa artikkelia „Salaisten sopimusten paljastaminen”, joka oli julkaistu „Vorwärtsin” 326. numerossa, marraskuun 28 pnä 1917.—469.

- ¹³⁶ „Edellinen puhuja” — V. A. Tihomirov, joka v. 1918 oli Bogorodskin osuuskuntaliiton puheenjohtajana; hän oli Bogorodskin työläisten edustajain Neuvoston edustajana Moskovan tehdaskomiteoiden ja ammattiliittojen IV konferenssissa.—472.
- ¹³⁷ Lenin tarkoittaa artikkelia „Ranskalaiset miljoonat”, joka oli julkaistu kesäkuun 28 pnä 1918 Moskovassa ilmestyneessä tshekkoslovakialaisen kommunistiryhmän äänenkannattajassa „Prukopnik Svobody” („Vapauden Lippu”) ja joka samana päivänä julkaistiin „Pravdan” 130. numerossa ja osittain „Izvestija VTsIK” lehden 132. numerossa.—473.
- ¹³⁸ *Mustanmeren laivasto*, joka siitä johtuen, että saksalaiset anastajat miehittivät Krimin, oli siirretty Sevastopolista Novorossikiin, upotettiin Novorossiskissa kesäkuun 18 pnä 1918 Leninin määräyksestä. Koska Neuvostohallitus ei voinut pelastaa laivastoa joutumasta saksalaisille imperialisteille eikä halunnut luovuttaa sitä Saksan sotilasjohdolle, joka vaati ultimatiivisesti laivaston siirtämistä Sevastopoliin, antoi se käskyn laivaston upottamisesta.—476.
- ¹³⁹ Kysymys on Pietarin Neuvoston vaaleista kesäkuussa 1918. Menshevikit ja eserrät alkoivat vaalien aikana raivokkaan taistelun bolshevikkeja vastaan yrittäen käyttää tässä taistelussa demagogisesti hyväkseen Pietarin työläisten vaikeaa elintarviketilannetta. Menshevikkien ja eserrien neuvostovastaisesta agitaatiosta ja vastavallankumouksellisesta toiminnasta huolimatta kommunistit saivat vaaleissa äänten enemmistön. Neuvoston ensimmäisessä istunnossa kesäkuun 27 pnä 1918 oli läsnä: 405 bolshevikkia, 75 „vasemmisto”-eserrää, 59 menshevikkia ja oikeisto-eserrää sekä 43 puolueetonta.—480.
- ¹⁴⁰ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XVI osa, I nidos, 1937, ss. 303—304.—485.
- ¹⁴¹ *Neuvostojen V yleisvenäläinen edustajakokous* avattiin heinäkuun 4 pnä 1918. Edustajakokouksessa oli läsnä 1164 edustajaa, joista 773 bolshevikkia, 353 „vasemmisto”-eserrää, 17 maksimalistia, 4 anarkistia, 4 internationalistisoidemokraattia, 1 oikeisto-eserrää y.m. Edustajakokouksen työjärjestykseen kuuluivat seuraavat kysymykset: Yleisvenäläisen TpKK:n ja Kansankomissaarien Neuvoston toimintakertomukset; elintarvikekysymys; sosialistisen Punaisen

Armeijan muodostaminen; Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvostotasavallan Perustuslaki; Yleisvenäläisen TpKK:n vaalit.

Selostuksen Kansankomissaarien Neuvoston toiminnasta esitti V. I. Lenin; selostuksen Yleisvenäläisen TpKK:n toiminnasta — J. M. Sverdlov. „Vasemmisto”-eserrät asettuivat edustajakokouksessa jyrkästi vihamieliselle kannalle kaikkiin bolshevikkien ehdotuksiin nähden. Yleisvenäläisen TpKK:n ja Kansankomissaarien Neuvoston selostusten johdosta edustajakokous hyväksyi päätöslauselman, jossa se antoi hyväksymyksensä Neuvostovallan ulko- ja sisäpolitiikalle ja varsinkin niille hallituksen toimenpiteille, joihin oli ryhdytty elintarvikehuollon alalla ja maalaisköyhälistön järjestämiseksi.

Heinäkuun 6 päivänä edustajakokouksen työ keskeytyi „vasemmisto”-eserrien aloittaman vastavallankumouksellisen kapinan vuoksi. Jatkaen työtään heinäkuun 9 päivänä edustajakokous käsitteli selostukset elintarvikekysymyksestä ja Punaisen Armeijan luomisesta. Edustajakokous vahvisti Neuvostoperustuslain luonnoksen ja antoi sen uuden Yleisvenäläisen TpKK:n Puhemiehistölle, että se muotoilisi lopullisesti tämän Perustuslain ja julkaisisi sen. Edustajakokous päätti työnsä heinäkuun 10 pnä 1918.— 495.

- ¹⁴² „*Edellinen puhuja*” — edustajakokouksessa ollut „vasemmisto”-eserrien edustaja M. Spiridonova; esitti kertomuksen Yleisvenäläisen TpKK:n talonpoikaisjaoston toiminnasta. Hänen kertomuksensa oli suunnattu bolshevikkeja vastaan.— 497.

- ¹⁴³ „*Golos Trudovogo Krestjanstva*” („Työätekevän Talonpoikaiston Ääni”) — päivälehti; ilmestyi Pietarissa vuoden 1917 marraskuun lopusta Talonpoikain edustajain yleisvenäläisen Neuvoston toisen kokoonpanon Toimeenpanevan komitean äänenkannattajana (joulukuun 9 (22) päivään saakka sen nimenä oli „Izvestija Vserossiiskogo Krestjanskogo Sjezda” („Talonpoikain Yleisvenäläisen Edustajakokouksen Tiedonantaja”)); tammikuun 20 (helmikuun 2) päivästä 1918 lähtien se oli Yleisvenäläisen TpKK:n talonpoikaisjaoston äänenkannattajana. Vuoden 1918 heinäkuun 10 päivään saakka lehden johto oli „vasemmisto”-eserrien käsissä.

Marraskuun 6 päivästä 1918 „Golos Trudovogo Krestjanstva” lehdestä tehtiin Maatalousasiain kansankomissariaatin äänenkannattaja; ilmestyi vuoden 1919 toukokuun 31 päivään saakka.— 502.

- ¹⁴⁴ *Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvostotasavallan Perustuslain luonnoksen* laati erikoinen valiokunta, jonka Yleisvenäläinen TpKK oli muodostanut huhtikuun 1 pnä 1918. Perustan valiokunnan työlle muodostivat Leninin kirjoittama „Työätekevän ja riistetyh kansan oikeuksien julistus” ja Neuvostojen III yleisvenäläisen edustajakokouksen pääöslauselma „Venäjän Tasavallan liittöelimitys”, jonka tämä edustajakokous hyväksyi J. V. Stalinin selostuksen johdosta. „Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvostotasavallan Perustuslain yleisten säädösten” luonnosta käsiteltiin ja se hyväksyttiin Yleisvenäläisen TpKK:n valiokunnan istunnossa huhtikuun 19 pnä 1918. Yleisvenäläinen TpKK:n valiokunnan laatimaa perustuslakiluonnosta käsitelti heinäkuun 3 pnä 1918 V. I. Leninin puheenjohdolla toiminut puolueen Keskuskomitean valiokunta. Puolueen

KK:n valiokunnan vahvistama Perustuslakiluonnos esitettiin Neuvostojen V yleisvenäläiselle edustajakokoukselle, joka hyväksyi sen yksimielisesti. Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvostotasavallan Perustuslaki julkaistiin heinäkuun 19 p:nä 1918 ja astui voimaan tasavallan Perustuslakina sen julkaisemispäivästä lukien.— 505.

- ¹⁴⁵ *Köyhälistökomiteat* (kombedy) muodostettiin Yleisvenäläisen TpKK:n kesäkuun 11 p:nä 1918 antamalla dekreetillä („Maalaisköyhälistön järjestämisestä, sen turvaamisesta viljalla, välttämättömillä kulutus-tarvikkeilla ja maatalouskalustolla”). Dekreetin mukaan köyhälistökomiteoiden tehtäviin kuului: viljan, välttämättömien kulutus-tarvikkeiden ja maatalouskaluston jako; paikallisten elintarvike-hankintaelinten auttaminen viljelijäämien takavarikoinnissa kula-keilta ja pohatoilta. Dekreetti antoi köyhälistölle erilaisia etuisuuksia viljaa ja maatalouskalustoa jaettaessa.

Köyhälistökomiteat olivat proletariaatin diktatuurin tukikohtia maaseudulla. Ne esittivät suurta osaa taistelussa kulakistoa vastaan, konfiskoitujen maiden uudessa jakamisessa, työläiskeskusten ja Punaisen Armeijan huoltamisessa elintarvikkeilla. Köyhälistökomiteoiden järjestäminen oli uusi vaihe sosialistisen vallankumouksen laajenemisessa maaseudulla. Köyhälistökomiteat myötävaikuttivat Neuvostovalan lujittumiseen maaseudulla ja niillä oli erittäin suuri poliittinen merkitys keskivarakkaan talonpojan voittamiseksi Neuvostovalan puolelle.

Neuvostojen VI yleisvenäläisen ylimääräisen edustajakokouksen (marraskuu 1918) päätöksen mukaisesti köyhälistökomiteat, kun ne olivat täyttäneet tehtävänsä, yhdistettiin maaseudun Neuvostojen kanssa.— 511.

- ¹⁴⁶ „*Kansainvälisiä yhteyksiä palauttavan komitean*” muodostivat Zimmerwaldin kansainvälisen sosialistikonferenssin (syyskuu 1915) ranskalaiset osanottajat Pariisissa vuoden 1916 tammikuussa. Komitea harjoitti imperialistisen sodan vastaista propagandaa, julkaisi useita kirjasia ja lentolehtisiä, joissa paljastettiin imperialistien ryöstötarkoituksia ja osoitettiin se, että sosialishovinitit pettävät työväenluokan etuja. Venäjän Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen ja Ranskan työväenliikkeen voimistumisen vaikutuksesta Komiteasta tuli vallankumouksellisten internationalististen ainesten keskus. Vuonna 1920 se yhtyi silloin muodostuneeseen Ranskan Kommunistiseen puolueeseen.

Vetoamus, josta Lenin puhuu, julkaistiin „Pravdan” 131. numerossa, heinäkuun 29 (16) p:nä 1918.— 518.

- ¹⁴⁷ Kesäkuun 28 p:nä hyväksytty Kansankomissaarien Neuvoston dekreetti vuori-, metalli-, metallinjalustus-, tekstiili- ja sahateollisuuden, sähkötekniillisen teollisuuden y.m. teollisuusalojen suurimpien tuotantolaitosten kansallistamisesta julkaistiin kesäkuun 30 p:nä 1918.— 523.

- ¹⁴⁸ *Maskovan kuvernementin tehdaskomiteoiden konferenssi* pidettiin heinäkuun 23—24 p:nä 1918. Siihen osallistui 500 valtuutettua, jotka edustivat yli 700 tuhatta järjestäytynyttä työläistä. Sen jälkeen, kun

Lenin oli tehnyt tilannekatsauksen, konferenssi hyväksyi päätöslauselman, jonka Moskovon kaupungin tehdaskomiteoiden ja ammattiliittojen IV konferenssi (kesäkuun 27—heinäkuun 2 pnä 1918) oli hyväksynyt aikaisemmin Leninin selostuksen johdosta.— 537.

- ¹⁴⁹ „*Työväen Dreadnought*” („Workers' Dreadnought”) — Englannin Työväen sosialistisen liiton äänenkannattaja; ilmestyi Lontoossa maaliskuusta 1914 kesäkuuhun 1924.— 538.
- ¹⁵⁰ Ei ole saatu selville, mikä Tashkentista saapunut sähke on kysymyksessä.— 542.
- ¹⁵¹ *Valkokaartilaiden kapina Jaroslavlissa* alkoi heinäkuun 6 pnä 1918. Sen oli järjestänyt oikeistoeserräläisen B. Savinkovin johtama vastavallankumouksellinen „Isänmaan ja vapauden puolustusliitto”. Jaroslavlissa kapinan, kuten muutkin siihen aikaan Neuvosto-Venäjällä tapahtuneet vastavallankumoukselliset kapinat, valmistivat englantilaiset ja ranskalaiset imperialistit menshevikkien ja eserrien aktiivisella myötävaikutuksella. Kapinoiden järjestäminen Venäjällä kuului englantilais-ranskalaisen intervention yleiseen suunnitelmaan. Englannin lähetystön päämies Moskovassa Lockhart ja Ranskan lähettiläs Noulens olivat Neuvosto-Venäjällä v. 1918 tapahtuneiden vastavallankumouksellisten kapinoiden tärkeimpiä innoittajia ja järjestäjiä, he rahoittivat ja aseistivat kapinallisia. Jaroslavlissa valkokaartilaiden johdossa Savinkovin rinnalla oli tsaarin armeijan entinen eversti A. Perhurov, joka sai rahat kapinan järjestämistä varten välittömästi Noulensilta.
- Punaisen Armeijan joukko-osastot tukahduttivat Jaroslavlissa kapinan heinäkuun 21 pnä 1918.— 542.
- ¹⁵² Kysymyksessä on Zinovjevin ryhmittymän puolueenvastainen, hajotettava käyttäytyminen. Tämä ryhmittymä vastusti leniniläistä politiikkaa ja juurrutti Pietarin järjestöissä valtionvastaisia tendenssejä.— 547.

TIETOJA
V. I. LENININ
ELÄMÄSTÄ JA TOIMINNASTA
(Helmikuu—heinäkuu 1918)

1918

Helmikuu, 21.

Leninin artikkeli „Vallankumouksellisesta sanahelinästä” julkaistaan „Pravda” lehden 31. numerossa.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Englannin, Ranskan ynnä muiden maiden sotateknillisen avun hyväksikäyttäminen saksalaisten hyökkäyksen torjumiseksi.

Lenin kirjoittaa ehdotuksen Kansankomissaarien Neuvoston dekreetiksi: „Sosialistinen isänmaa on vaarassa!”.

Helmikuu, 22.

Lenin kirjoittaa artikkelin „Syyhystä”, joka julkaistaan samana päivänä „Pravda” lehden 33. numerossa (iltajulkaisu).

Lenin tiedottaa lennättimise Moskovaan posti- ja lennätinasiaien komissaarille saksalaisten hyökkäyksestä.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymystä erikoiskomitean muodostamisesta Pietarin evakuoimiseksi ynnä muita kysymyksiä.

Helmikuu, 23.

Lenin osallistuu puolueen KK:n istuntoon, äänestää Saksan hallituksen esittämien rauhanehtoien viipymättömän hyväksymisen ja vallankumouksellisen sodan valmistamisen puolesta.

Leninin kirjoitus „Rauha vai sota?” julkaistaan „Pravda” lehden 34. numerossa (iltajulkaisu).

Lenin pitää Yleisvenäläisen TpKK:n bolshevikkiryhmän ja „vasemmisto”-eserrien ryhmän yhteisessä istunnossa puheen saksalaisten rauhanehtoien hyväksymisen välttämättömyydestä.

Lenin lähettää Donin rintaman sotilasjohdolle sähekeen, jossa määrää, että Rostov on valloitettava viipymättä.

*Helmikuu, 24 pn
vastaisena yönä.*

Lenin tekee Yleisvenäläisen TpKK:n istunnossa selostuksen Saksan esittämistä rauhanehdoista.

Helmikuu, 24.

„Pravda” lehden 34. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset „Onneton rauha” ja „Teesit aluevaltauksia edellyttävän erillisrauhan viipymättömästä solmimisesta”.

Lenin osallistuu VSDTP(b):n Keskuskomitean istuntoon; tekee esityksen Brestiin lähetettävän rauhanvaltuuskunnan kokoonpanosta. Keskuskomitea hyväksyy Leninin ehdotuksen.

Lenin kirjoittaa kirjoituksen „Rauhan allekirjoittamisen välttämättömyydestä” Saksan kanssa.

Lenin yhdessä J. M. Sverdlovin kanssa kirjoittaa luonnoksen VSDTP(b):n Keskuskomitean Organisaatiobyroon vetoomukseksi puolueen jäsenille: „VSDTP:n (bolshevikkien) KK:n kannanotto aluevaltauksia edellyttävää erillisrauhaa koskevassa kysymyksessä”.

*Helmikuu, 25 pn
vastaisena yönä.*

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys Neuvostotasavallan tilanteesta sen yhteydessä, kun saksalaiset valtasivat Pskovin.

Helmikuu, 25.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on VSFNT:n ja Suomen sosialistisen tasavallan välinen sopimus, ja kirjoittaa päätöslauselmaehdotuksen sekä tekee korjauksia sopimuksen luonnokseen.

Leninin artikkeli „Raskas, mutta tarpeellinen opetus” julkaistaan „Pravda” lehden 35. numerossa (iltajulkaisu).

Helmikuu, 26.

Lenin kirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston päätöslauselmaehdotuksen hallituksen evakuoinnista Pietarista Moskovaan.

Helmikuu, 27.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Venäjän ja Suomen tasavaltojen välinen kauppasopimus, ja kirjoittaa päätöslauselmaehdotuksen.

Lenin kirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston ohjeet Venäläis-suomalaiselle sovittelukomitealle: on pyrittävä saamaan aikaan se, että kummankin tasa-

vallan kansalaisilla olisi täydet poliittiset oikeudet — suomalaisilla VSFNT:ssa, neuvostokansalaisilla Suomessa.

- Helmikuu, 28.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa.
- Leninin kirjoituksen „Kummallista ja hirvittävää” alkuosa julkaistaan „Pravda” lehden 37. numerossa.
- Maaliskuu, 1.* Leninin kirjoituksen „Kummallista ja hirvittävää” loppuosa ja kirjoitus „Asialliseksi pohjalle” julkaistaan „Pravda” lehden 38. numerossa.
- Maaliskuu, 2.* Lenin kirjoittaa kaikille edustajain Neuvostoille lähetettävän määräyksen luonnoksen, jossa vaatii valmistautumaan puolustukseen saksalaisten kanssa käytävien rauhanneuvottelujen raukeamisen varalta.
- Maaliskuu, 4.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: vesiliikenteen johdon järjestäminen (Lenin kirjoittaa siitä päätöslauselmaehdotuksen); valtionvalvonta; hallituslaitosten evakuointi.
- Maaliskuu, 5.* Lenin kirjoittaa artikkelin „Vakava opetus ja vakava vastuu”.
- Maaliskuu, 6—8.* Venäjän kommunistisen puolueen (bolshevikit) seitsemäs edustajakokous. Lenin valitaan edustajakokouksen puhemiehistöön; johtaa kokouksen työtä.
- Maaliskuu, 7.* Lenin esittää edustajakokouksen toisessa istunnossa Keskuskomitean poliittisen toimintakertomuksen (selostus sodasta ja rauhasta).
- Maaliskuu, 8.* Lenin esittää edustajakokouksen neljännessä istunnossa loppulauseen selostukseen sodasta ja rauhasta. Edustajakokous vahvistaa KK:n toimintakertomuksen; edustajakokous hyväksyy Leninin ehdottaman päätöslauselman sodasta ja rauhasta.
- Lenin pitää edustajakokouksen viidennessä istunnossa selostuksen puolueen ohjelman tarkistuksesta ja puolueen nimen muutoksesta. Edustajakokous hyväksyy Leninin päätöslauselman puolueen nimen muuttamisesta Venäjän kommunistiseksi puolueeksi (bolshevikit); valitsee V. I. Leninin puolueen ohjelman tarkistusta valmistelevaan valiokuntaan.
- Lenin valitaan edustajakokouksen viidennessä istunnossa VKP(b):n Keskuskomitean jäseneksi.

- Maaliskuu, ei ennen 8.* Lenin laatii „Yhteenvedon vastauksista kysymykseen: „rauha vai sota”” niiden sähkösanomien pohjalla, jotka Kansankomissaarien Neuvosto ja Toimeenpaneva Keskuskomitea olivat saaneet vastaukseksi kaikille edustajien Neuvostoille helmikuun 25 p:nä 1918 lähetettyyn kyselyyn.
- Maaliskuu, 9.* Leninin kirjoittama puolueen „Ohjelmaluonnoksen hahmotelma” julkaistaan „Kommunist” lehden 5. numerossa.
 Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Pietarin teollisuuslaitosten evakuointi ja öljyteollisuuden kansallistaminen.
- Maaliskuu, 10—11.* Lenin yhdessä toisten hallituksen jäsenten kanssa muuttaa Pietarista Moskovaan.
- Maaliskuu, 11.* Lenin kirjoittaa artikkelin „Meidän päiviemme päätehtävä”.
- Maaliskuu, 12.* Lenin tekee tilannekatsauksen Moskovan Neuvoston istunnossa ja Aleksejevskin maneesissa pidetyssä joukkokokouksessa.
- Maaliskuu, 13.* Lenin pitää Neuvostojen IV ylimääräisen yleisvenäläisen edustajakokouksen bolshevikkir ryhmän istunnossa puheen Saksan kanssa solmittavan rauhan ratifioinnin välttämättömyydestä.
- Maaliskuu, 14.* Lenin puhuu Saksan, Itävallan, Unkarin, Puolan, Tshehian ynnä muiden maiden internationalistisocialidemokraattien konferenssissa (pidettiin Moskovassa).
- Maaliskuu, 14—16.* Neuvostojen IV ylimääräinen yleisvenäläinen edustajakokous. Lenin valitaan puhemiehistöön; hänellä on johtava osa edustajakokouksen työssä.
- Maaliskuu, 14.* Neuvostojen IV ylimääräinen edustajakokous hyväksyy Leninin kirjoittaman päätöslauselmaehdotuksen Amerikan Yhdysvaltojen presidentin Wilsonin edustajakokoukselle lähettämän vetoamuksen johdosta.
 Lenin tekee Neuvostojen IV ylimääräisessä edustajakokouksessa selostuksen rauhansopimuksen ratifioinnista.
- Maaliskuu, 15.* Lenin esittää loppulauseen selostukseen rauhansopimuksen ratifioinnista Neuvostojen IV ylimääräisessä edustajakokouksessa; edustajakokous hyväksyy Leninin tästä kysymyksestä kirjoittaman päätöslauselman.

- Maaliskuu, 18.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on hallituksesta eronneiden „vasemmisto“-eserrien ja „vasemmistokommunistien“ korvaaminen uusilla jäsenillä; Moskovan porvarillisen lehdistön lakkauttaminen; Lenin tekee ehdotuksen rautateiden johdon sentralisoimisesta.
- Maaliskuu, 19.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Korkeimman sota-neuvoston muodostaminen ynnä muita kysymyksiä.
- Maaliskuu, 23.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kaikkiin vakuutuksen muotoihin ulottavan valtionvalvonnan järjestäminen (Lenin kirjoittaa huomautuksensa sitä koskevaan päätöslauselmaehdotukseen) ja rautateiden johdon sentralisoiminen (Lenin puhuu dekreetin hyväksymisen puolesta). Kansankomissaarien Neuvosto muodostaa Leninin puheenjohdolla toimivan komitean kysymyksen ratkaisemiseksi kapearaitesten rautateiden rakentamisesta Moskovan turvaamiseksi viljalla.
- Maaliskuu, 24.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston maaliskuun 23 p:nä muodostaman komitean istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on puuvillan hankintaohjelma, kastelutöiden järjestäminen Turkestanissa y.m. kysymyksiä.
- Maaliskuu, 25.* Lenin osallistuu Korkeimman kansantalousel-neuvoston puhemiehistön istuntoon, jossa käsitellään osuustoimintakysymystä.
- Maaliskuu, 26.* Lenin puhuu Moskovan Neuvoston bolshevikkirjyhmän istunnossa aiheesta: organisaatiokysymyksen merkitys nykytilanteessa.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: valvonnan järjestäminen siihen nähden, kuinka Korkeimman kansantalouselneuvoston eri osastot käyttävät rahavaroja (Lenin kirjoittaa siitä päätöslauselmaehdotuksen); vesiliikenteen tila (kirjoittaa päätöslauselmaehdotuksen); tavaravaihto kaupungin ja maaseudun välillä.
- Maaliskuu, 27.* Lenin osallistuu Korkeimman kansantalouselneuvoston puhemiehistön istuntoon; käyttää puheenvuoron työvollisuutta ja työuria koskevasta kysymyksestä.
- Maaliskuu, 28.* Lenin sanelee pikakirjoittajalle artikkelinsa „Neuvostovallan lähimmät tehtävät“ alkuperäisen hahmotelman.

- Maaliskuu, 29.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Itämeren laivaston johtoa koskevan väliaikaisen säädöksen luonnos y.m. kysymyksiä.
- Maaliskuu, 30.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on vallankumous-tribunaaleja koskeva kysymys; Lenin esittää korjauksia dekreettiehdotukseen ja kirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston päätöslauselmaehdotuksen.
- Maaliskuu.* Lenin ja J. V. Stalin keskustelevat lennättimitse Murmanskin Neuvoston puheenjohtajan kanssa, joka Trotskin ohjeiden mukaisesti solmi petturimaisesti sopimuksen Ententen edustajien kanssa Murmanskissa.
- Lenin kirjoittaa alkulauseen kokoelmaan „Vastavirtaan”.
- Maaliskuu—huhtikuu.* Lenin kirjoittaa „Pankkipolitiikan teesit”.
- Huhtikuu, 1.* Lenin allekirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston päätöksen Korkeimman sotaneuvoston muodostamisesta valtakunnan puolustuksen johtamista ja aseellisten voimien järjestämistä varten.
- Lenin osallistuu Korkeimman kansantalousneuvoston puhemiehistön istuntoon työkurikysymystä käsiteltäessä.
- Huhtikuu, 2.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys rauhanneuvotteluihin ryhtymisestä Ukrainan Radan kanssa, koska saksalaiset hyökkäävät Harkoviin.
- Huhtikuu, 3.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Ukrainan Neuvostotasavallan julistus; kysymys radiolennättimestä; sotalaivaston varustaminen saksalaisten hyökkäyksen varalta.
- Huhtikuu, 5.* Sen johdosta, että japanilaiset suorittivat maihinnousun Vladivostokiin, Lenin sähköittää Siperian Neuvostojen TPKK:lle puolustukseen valmistautumisesta.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys, missä järjestyksessä keskustelinten on lähetettävä komissareja komennusmatkoille maaseudulle; Lenin esittää korjauksia ja täydennyksiä päätöslauselmaehdotukseen.

- Huhtikuu, 6.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on sotavankiasioita hoitavan komitean muodostaminen (Lenin kirjoittaa siitä päätöslauselmaehdotuksen) ja posti- ja lennätinhallinnon sentralisoiminen.
- Huhtikuu, 7.* Lenin puhuu Aleksejevskin maneesissa pidetyssä joukkokokouksessa.
Lenin lähettää sähkösanoman Vladivostokin Neuvostolle, jossa varoittaa Japanin imperialistien kiertämättömästä hyökkäyksestä sekä velvoittaa ryhtymään kiireellisiin ja vakaviin toimenpiteisiin puolustukseen valmistautumiseksi.
- Huhtikuu, 8.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on armeijan järjestäminen ja kysymys VSFNT:n valtakunnan lipusta.
- Huhtikuu, 9 ja 10.* Lenin puhuu Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa osuustoimintakysymyksestä, esittää korjauksia kulutusosuuskuntajärjestöjä koskevaan dekreetti-ehdotukseen.
- Huhtikuu, 11.* Lenin osallistuu Korkeimman kansantalousneuvoston ja Ammattiliittojen keskusneuvoston sekä Metallityöläisten liiton keskusneuvoston edustajien yhteiseen istuntoon, jossa käsitellään kysymystä metalliteollisuuden kansallistamisesta.
- Huhtikuu, 12.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on varojen myöntäminen työttömyyttä vastaan käytävää taistelua varten; valtionvalvonnan toteuttaminen ja Tiedeakatemian ehdotus Venäjän luonnonrikkauksien luetteloinnin järjestämisestä.
- Huhtikuu, 13.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys Muurmannin puolustuksesta y.m. kysymyksiä.
- Huhtikuu, 14.* „Pravdan” 72. numerossa julkaistaan Leninin, Lunatsharskin ja Stalinin allekirjoittama Kansankomissaarien Neuvoston dekreetti tsaarien ja heidän palvelijainsa kunniaksi pystytettyjen muistomerkkien poistamisesta aukioilta ja kaduilta sekä laajan kilpailun järjestämisestä Lokakuun Suurelle sosialistiselle vallankumoukselle omistettujen muistomerkkien luonnosten laatimiseksi.
- Huhtikuu, 15.* Lenin kirjoittaa kirjeen Oikeusasiain kansankomissariaattiin, jossa kutsuu kaikkia Komissariaatin kollegion jäseniä neuvottelemaan lakisäädöksiä

ja -määräyksiä koskevan Kokoelman julkaisemisesta ja sellaisen oikeuden järjestämisestä, joka käsittelisi nopeammin porvaristoa ja valtion varojen kavaltajia koskevat jutut ja suhtautuisi niihin ankarammin.

Huhtikuu, 16.

Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa Lenin toimittaa, täydentää ja allekirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston dekreetin Neuvostotasavallan posti- ja lennätinhallinnon järjestämisestä.

*Huhtikuu,
16 tai 17.*

Lenin ottaa vastaan Venäjän sokeriteollisuuden edustajain kokouksen valtuuskunnan; keskustele sen kanssa sokeritehtaiden kuntoonpalauttamista koskevista toimenpiteistä.

Huhtikuu, 17.

Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa Lenin allekirjoittaa Kurskin, Orelin ynnä muiden kuvernementtien Neuvostoille osoitetun määräyksen neuvostoalueelle astuvien ukrainalaisten ja saksalaisten sotajoukkojen aseistariisumisesta; kirjoittaa päätöslauselmaehdotuksen sokerijuurikkaan kylvöjen turvaamiseksi tarvittavan apurahan myöntämisestä talonpojille.

Huhtikuu, 18.

Lenin pitää Yleisvenäläisen TpKK:n istunnossa puheen finanssikysymyksestä.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on osakkeiden, obligatioiden ja muiden korkoa kasvavien arvopapereiden rekisteröinti (Lenin tekee korjauksia ja täydennyksiä sitä koskevaan dekreettiehdotukseen) ja osakeyhtiöiden perustamisen kieltäminen.

Huhtikuu, 19.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Yleisvenäläisen evakuointitoimikunnan muodostaminen (Lenin tekee korjauksia tätä kysymystä koskevaan päätöslauselmaehdotukseen) ja varojen myöntäminen hiilenlouhintaa varten y.m. kysymyksiä.

Huhtikuu, 20.

Lenin tiedustelee lennättimise Simbirskin Neuvoston puheenjohtajalta tshuvassien nais- ja miesseminaarien puheenjohtajien valitsemisedellytyksiä ja -ehtoja; tiedottaa, että häntä kiinnostaa 50 vuotta tshuvassien kansan kansallisen kehityksen hyväksi työskennelleen inspehtori I. J. Jakovlevin kohtalo.

Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa Lenin tekee korjauksia Polttoturveteollisuuden pääkomitean muodostamista koskevan dekreetin luonnokseen. Luonnos hyväksytään Leninin esittämien korjausten mukaisena.

- Huhtikuu, 22.* Lenin allekirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston dekreetin ulkomaankaupan kansallistamisesta.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Moskovan ja Pietarin teollisuuslaitosten sähköistäminen Volhovan ja Imatran voimalaitosten rakentamisen tuloksena; Lenin tekee muistiinpanoja.
- Lenin kirjoittaa tervehdyssähkeen Turkestanin aluepiiriin Neuvostojen edustajakokoukselle ja allekirjoittaa sen.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Harkovin kuvernementin itärajan puolustaminen saksalaisten ja gaidamakien hyökkäykseltä.
- Huhtikuu, 22 tai 23.* Lenin pitää puheen Moskovan työläisnaisten kaupunkikonferenssissa Neuvostotasavallan tilanteesta.
- Huhtikuu, 23.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys maatalouden turvaamisesta työvälineillä ja metallilla — tekee kirjallisia täydennyksiä dekreettiehdotukseen.
- Lenin tekee Moskovan Neuvostossa tilannekatsauksen.
- Huhtikuu, 24.* Lenin ottaa vastaan Tsaritsynin tykkitehtaan työläisten valtuuskunnan, joka esittää työläisten vaatimuksen, että tehdas on otettava valtion hallintaan; keskustellessaan työläisten kanssa Lenin tekee muistiinpanoja tehtaan tarpeista.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys sotavangeista, kysymys perintöoikeuden kumoamisesta ja niistä korjausehdotuksista, jotka oli tehty dekreettiin maatalouden turvaamisesta työvälineillä ja metallilla.
- Huhtikuu, 26.* Lenin osallistuu puolueen KK:n istuntoon, esittää teesit Neuvostovallan lähimmistä tehtävistä. Keskuskomitea hyväksyy teesit ja antaa Leninin tehtäväksi selostaa tätä kysymystä Yleisvenäläisessä TpKK:ssa.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on avustuksen järjestäminen työttömille, arkistojen ja kirjastojen Keskushallinnon järjestäminen ja sotavammaisten avustaminen.
- Huhtikuu, 27.* Lenin osallistuu sen valtuuskunnan istuntoon, jonka tehtävänä oli neuvotella rauhansopimuksesta Ukrainan kansantasavallan kanssa.

- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on voimalaitosten rakentaminen Syvärille ja Volhovalle sekä rautateiden rakentaminen.
- Huhtikuu, 28.* Leninin artikkeli „Neuvostovallan lähimmät tehtävät” julkaistaan „Pravda” lehden 83. numerossa ja „Izvestija VTsIK” lehden 85. numerossa.
- Huhtikuu, 29.* Lenin pitää Yleisvenäläisen TpKK:n istunnossa selostuksen Neuvostovallan lähimmistä tehtävistä ja esittää loppulauseen tähän selostukseen.
- Huhtikuu, 30.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Saksan miehittämille alueille jääneiden hallituselinten tila, lahjoituksia koskevan dekreetin luonnos, laivaston järjestäminen ja uudentaminen.
- Huhtikuu.* Lenin kirjoittaa „Talouspolitiikan ja varsinkin pankkipolitiikan perusteet”.
- Lenin osallistuu pankkipolitiikkaa koskevien teesien käsittelyyn neuvottelukokouksessa, johon osallistui-
vat Finanssiasiain kansankomissariaatin ja Valtionpankin johtavat työntekijät.
- Lenin kirjoittaa „Tieteellis-teknillisten töiden suunnitelmaluonnoksen”.
- Toukokuu, 1.* Lenin puhuu mielenosoittajille vappujuhlahokouksessa Punaisella torilla sekä lätiläisten tarkkaampujain ja Kremlin työntekijäin kokouksessa; hän seuraa sotilasparaattia Hodynkan kentällä.
- Leninin ajaessa autolla Moskovan katuja pitkin Sushtshevsko-Marjnskin piirin juhlakolonnassa marssivat työläiset pysäyttävät hänen autonsa, kohoittavat Leninin käsiensä varaan, ja hän pitää lyhykäisen puheen Vappujuhlan kansainvälisestä merkityksestä.
- Toukokuu, 2.* Lenin allekirjoittaa rauhanvaltuuskunnan puheenjohtajalle J. V. Stalinille Kurskiin osoitetun kirjeen, jossa kielletään meidän sotajoukkojamme astumasta Ukrainan alueelle ja käsketään aseistariisumaan meidän alueellemme tunkeutuvat gaidamakien joukot.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on sokeriteollisuuden kansallistaminen; Lenin esittää korjauksia dekreetti-
ehdotukseen.

- Toukokuu, 3.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on varojen myöntäminen Syvärin joella alkaviin rakennustöihin, poltto- turpeen tuotanto Pohjoisilla alueilla y.m. kysymyksiä.
- Puolueen Keskuskomitea vahvistaa Leninin kirjoittaman Yleisvenäläisen TpKK:n päätöslauselmaehdotuksen „Kuusi teesiä Neuvostovallan lähimmistä tehtävistä”.
- Toukokuu, 4.* Lenin kirjoittaa kirjeen VKP(b):n Keskuskomiteaan, jossa vaatii erottamaan puolueesta ne tuomarit, jotka langettivat liian lieviä tuomioita lahjusten ottajille.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on vallankumous- tribunaalin langettama tuomio lahjusten ottamisesta, sotilaspiirien muodostaminen y.m. kysymyksiä.
- Toukokuu, 5.* Lenin kirjoittaa artikkelin „„Vasemmistolaisesta” lapsellisuudesta ja pikkuporvarillisuudesta”.
- Lenin allekirjoittaa sähkeen välirauhan solmimisesta Saksan—Ukrainan rintamalla, sähke lähetetään Voronezhiin ja jäljennökset Rostoviin G. K. Ordzhonikidzelle sekä Brjanskiin.
- Toukokuu, 6.* Lenin osallistuu puolueen KK:n istuntoon, kun siellä käsitellään Neuvosto-Venäjän ulkopoliittista asemaa; kirjoittaa päätösehdotuksen maailmantilanteesta.
- Lenin kirjoittaa rauhanvaltuuskunnalle Kurskiin osoitetun radiosanomana luonnoksen vallankaappauksesta, jonka Skoropadski suoritti Ukrainassa saksalaisten sotajoukkojen avulla, sekä siitä, että saksalaiset ovat vallanneet Donin Rostovin.
- Toukokuu, 8.* Lenin allekirjoittaa rauhanvaltuuskunnalle Kurskiin osoitetun sähkeen, jossa käsketään ryhtymään rauhanneuvotteluihin Ukrainan hetmanin hallituksen kanssa sotatoimien lopettamisesta.
- Lenin antaa Ulkoasiain kansankomissaarin G. V. Tshitsherinin tehtäväksi lähettää Kieviin valtuuskunta neuvottelujen käymiseksi Ukrainan hetmanin hallituksen kanssa sotatoimien lopettamisesta.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys elintarviketilanteesta (Lenin kirjoittaa elintarvikealalla voimaansaatettavaa diktatuurivaltaa koskevan dekreetin perusajatukset), kysymys lahjusten ottamisesta

(Lenin esittää korjauksia dekreettiehdotukseen) ja sotatilán voimaansaattamisesta Kubanilla gaidamakien ja saksalaisten hyökkäyksen vuoksi.

Toukokuu, viimeistään 8.

Lenin antaa Oikeusasiain kansankomissaarille ohjeen, että tämä esittäisi Kansankomissaarien Neuvostolle lakiehdotuksen lahjusten vastaanottamisesta annettavista rangaistuksista.

Toukokuu, 9.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys diktatuurivallasta elintarvikealalla, valtionrakennuskomiteasta (Lenin esittää korjauksia kumpaankin dekreettiehdotukseen) ja kysymys työläisten mobilisoinnista maalaisköyhälistön avuksi taisteluun kulakkeja vastaan, Lenin kirjoittaa siitä päätösehdotuksen.

Lenin allekirjoittaa kaikille Kuvernementtineuvostolle ja kuvernementtien Elintarvikekomiteoille osoitetun kiertokirjesähkeen Pietarin elintarvikevarustelun katastrofaalisesta tilasta ja viipymättömästä Pietarille osoitettavasta avusta.

Lenin osallistuu Yleisvenäläisen TpKK:n istuntoon, jossa käsitellään ja vahvistetaan Kansankomissaarien Neuvoston esittämä dekreetti diktatuurivallasta elintarvikealalla.

Toukokuu, 10.

Keskustellessaan Putilovin tehtaan työläisten kanssa Lenin antaa ohjeen luotetun 20-tuhantisen työläisarmeijan luomisesta taistelun käymiseksi maalaisporvaristoa ja lahjusten ottajia vastaan.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys sotavankiasioita hoitavan kollegion työstä, toimenpiteistä Siperian talouden järjestämiseksi ja kehittämiseksi y.m. kysymyksiä.

Lenin vahvistaa ja allekirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston päätöksen 100.000 ruplan suuruisen kertakaikkisen avustuksen myöntämisestä tulipalosta kärsineille Nizhni-Novgorodin kuvernementin Rizovaton kylän köyhille talonpojille siemenviljan ja maatalouskaluston hankkimista varten.

Toukokuu, 11.

Lenin kirjoittaa vastalauseen Saksan hallitukselle Krimin miehittämisen johdosta.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Siperian kansantalouden järjestäminen ja ammattityöväen laskenta Moskovassa y.m. kysymyksiä.

Lenin allekirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston päätökset Sudzhenskin kivihiilikaivoksen (Siperia), Spasskin kuparitehtaan ja Biiskin nahkatehtaan y.m. raaka-aine- ja jalostusteollisuuden tuotantolaitosten kansallistamisesta.

„Pravdan” 90. numerossa julkaistaan tiedotus V. I. Leninin teosten „Valtio ja vallankumous” ja „Uusia tietoja kapitalismin kehityslaeista maanviljelyksessä” ilmestymisestä.

Toukokuu, 13.

Lenin osallistuu puolueen KK:n istuntoon, jossa vahvistetaan Leninin kirjoittamat „Teesit nykyisestä poliittisesta tilanteesta”.

Lenin tekee puolueen Moskovan kaupunkikonferenssissa selostuksen silloisesta poliittisesta tilanteesta.

Toukokuu, 14.

Lenin kirjoittaa alkulauseen kirjaseensa „Karl Marx”.

Lenin tekee Yleisvenäläisen TpKK:n ja Moskovan Neuvoston yhteisessä istunnossa selostuksen ulkopolitiikasta.

Lenin tekee Yleisvenäläisen TpKK:n bolshevikki-ryhmän ja Moskovan Neuvoston kokouksessa selostuksen ulko- ja sisäpolitiikasta.

Toukokuu, 15.

Lenin pitää puolueen Moskovan aluekonferenssissa selostuksen sen hetken tilanteesta.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys niiden venäläisten pankkien kansallistamisesta, joissa on ulkomaalaisia tallettajia, ja kysymys sopimusten solmimisen mahdollisuudesta sellaisten maiden kapitalistien kanssa, jotka eivät tunnusta Neuvostovaltaa, y.m.

Toukokuu, 16.

Lenin antaa Korkeimmalle sotaneuvostolle ohjeen parlamentäärien lähettämisestä Kaakkoisrintamalle (Donin rintamalle) välirauhan solmimiseksi ja demarkaatiolinjan määrittelemiseksi tällä rintamalla.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on naftateollisuuden johto y.m. kysymyksiä.

Toukokuu, 17.

Lenin allekirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston dekreetin kastelutöiden järjestämisestä Turkestanissa.

Lenin kirjoittaa alkulauseen kirjaseensa „Meidän päiviemme päätehtävä”.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymykset työinspektiosta, Vyksunskin vuoristopiirikunnalle myönnettävästä kiireellisestä lainasta ja Naftateollisuuden pääkomitean muodostamisesta.

Toukokuu, 18.

Lenin pitää Neuvostojen finanssiosastojen edustajain Yleisvenäläisen edustajakokouksen istunnossa selostuksen tehtävistä finanssipolitiikan alalla.

Lenin ottaa vastaan suurimpien metallitehtaiden konferenssissa valitun työläisvaltuuston edustajat; kirjoittaa konferenssille kirjeen kansallistamisen valmistelemisesta ja läpiviemisestä sekä töiden järjestämisestä tehtaissa.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys neuvostolaitosten tarkastamisesta, kivihiilen jakelusta y.m. kysymyksiä.

Toukokuu, 20.

Lenin osallistuu Yleisvenäläisen TPKK:n istuntoon, jossa käsitellään J. M. Sverdlovin selostusta Neuvostojen tehtävistä maaseudulla.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Itävallan, Bulgarian ja Turkin kanssa solmittava sotavankien ylläpitoa ja vaihtoa koskeva konventio ja polttoaineen hankinta rautateiden omin voimavaroin y.m. kysymyksiä.

Toukokuu, 21.

Lenin toimittaa, tekee korjauksia ja täydennyksiä Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtajan nimissä Pietarin työläisille lähetettävän julistuksen luonnokseen, jossa työläisiä kehoitetaan liittymään elintarvikehankintaryhmiin.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymykset kivihiilen ja koxsin jakelusta, maataloustieteiden tutkimuslaitoksen perustamisesta ja autokannasta.

Toukokuu, 22.

Lenin kirjoittaa kirjeen Pietarin työläisille „Nälänhädästä”.

Lenin pitää työkomissaarien II Yleisvenäläisessä edustajakokouksessa puheen työkurista ja työn tuottavuuden kohottamisesta.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys erikoisesta vallankumoustribunaalista (Lenin tekee korjauksia sitä koskevaan dekreettiehdotukseen) ja kysymys 100 miljoonan ruplan myöntämisestä ja

10.000 viljapuudan toimittamisesta Bakuun naftakuljetusten turvaamiseksi.

- Toukokuu, 23.* Lenin osallistuu Korkeimman kansantalousneuvoston puhemiehistön istuntoon, jossa käsitellään kysymystä Kansantalousneuvostojen I Yleisvenäläisen edustajakokouksen koollekutsumisesta; esittää ehdotuksen kansallistettujen tuotantolaitosten johtamisjärjestyksestä.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys kansankomissariaattien kanslioissa vallitsevaa virkavaltaisuutta koskevista valituksista y.m. kysymyksiä.
- Toukokuu, 24.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on polttoainekysymys; hän kirjoittaa päätöslauselmaehdotuksen polttoaineen tuotannon voimistamista ja polttoaineen säästöä koskevien ohjesääntöjen laatimisesta.
- Toukokuu, 25.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys auto liikenteestä ja Sosialistisen yhteiskuntatieteiden Akatemian perustamisesta, Lenin kirjoittaa päätöslauselmaehdotuksen kummastakin kysymyksestä.
- Toukokuu, 26.* Lenin kirjoittaa ja esittää puolueen KK:n vahvistettavaksi „Teesit „päivän” tilanteesta” (elintarviketilanteesta ja taistelusta nälänhätää vastaan).
- Lenin esittää Kansankomissaarien Neuvoston nimessä tervehdyksen Kansantalousneuvostojen I Yleisvenäläiselle edustajakokoukselle.
- Toukokuu, 27.* Lenin lähettää tervehdyssähkeen Jekaterinodariin, Kubanin-Mustanmeren tasavallan Neuvostojen III Ylimääräiselle edustajakokoukselle sekä rintamiesten edustajakokoukselle.
- Toukokuu, 28.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys kiireellisistä toimenpiteistä rautatieläisten turvaamiseksi elintarvikkeilla (Lenin kirjoittaa elintarvikkepolitiikkaa koskevan päätösehdotuksen) ja kysymys toimilupien myöntämisyjärjestyksestä.
- Lenin antaa Mustanmeren laivaston komentajalle määräyksen tuhota kaikki Novorossiskissa olevat sota-alukset ja kauppalaivat, koska Saksa aikoo ilmeisesti anastaa ne.

- Toukokuu, 29.* Lenin allekirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston vetoomuksen työläisille ja talonpojille aseellisten osastojen järjestämisestä taistelun käymiseksi kansanvihollisia ja talonpoikaisporvaristoa vastaan. Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on hänen kirjoittamansa päätösehdotus itsenäisen viljanhankinnan kieltämisestä; kirjoittaa tämän johdosta vetoomuksen rautatieläisille, vesiliikenne- ja metallityöläisille. Kansankomissaarien Neuvosto nimittää J. V. Stalinin elintarvikeasiain yleisjohtajaksi etelä-Venäjälle; Lenin allekirjoittaa määräyksen J. V. Stalinin nimitämisestä.
- Toukokuu, 30.* Lenin allekirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston vetoomuksen Donin ja Kubanin työtätekeville kasakoille. Lenin allekirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston vetoomuksen „Työläiset ja talonpojat!”, jossa kehoitetaan taistelemaan viljan puolesta vastavallankumouksellisia kapinoitsijoita ja salaliittolaisia vastaan. Lenin allekirjoittaa Yleisvenäläisen TpKK:n dekreetin Elintarvikeasiain kansankomissariaatin ja paikallisten elintarvike-elinten uudelleen järjestämisestä. Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on vallankumoustribunaalin tuomioiden kumoamisjärjestys ja varojen myöntäminen K. Marxin muistopatsaan pystyttämistä varten.
- Toukokuu, 31.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa; ehdottaa uuden väestölle osoitetun vetoomuksen julkaisemista sen johdosta, että Neuvostotasavallan ulkopoliittinen asema on huonontunut; Kansankomissaarien Neuvosto antaa Leninin puheenjohdolla toimivan valiokunnan tehtäväksi laatia vetoomuksen teksti.
- Toukokuun loppu.* Lenin keskustelee lennättimitse Samaran Neuvoston puheenjohtajan V. V. Kuibyshevin kanssa atamaani Dutovin Orenburgia kohti aloittaman hyökkäyksen johdosta.
- Kesäkuu, 1.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys mahdollisuuksista Siperian varustamiseksi Uralin metallilla ja koneilla sekä kysymys itsenäistä hankintaa koskevan päätöksen täydentämisestä.

- Kesäkuu, 2.* Lenin on läsnä Taiteellisessa teatterissa „Stepantshevikon kylä” nimistä näytelmää esitettäessä.
- Kesäkuu, ennen 3.* Pietarin Neuvostolle lähettämässään puhelinsanomassa Lenin vaatii, että Moskovaan lähetettäisiin elintarvikealan kokeneimpia työntekijöitä, jotka voisivat työskennellä elintarvikehankintaryhmissä.
- Lenin johtaa sen valiokunnan työtä, jonka Kansantalousneuvostojen I edustajakokous valitsi laatimaan kansallistettujen tuotantolaitosten johtoa koskevia säädöksiä.
- Lenin ja J. M. Sverdlov lähettävät paikkakunnille Yleisvenäläisen TpKK:n ja Kansankomissaarien Neuvoston laatiman ohjeen, miten on meneteltävä siinä tapauksessa, jos vihollinen hyökkää sosialistisen Neuvostotasavallan kimppuun.
- Kesäkuu, 3.* Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa Lenin esittää päätösehdotukset maatalouskoneenrakennusteollisuuden rahoittamisesta, itsenäisistä ostoista ja muutoksista kiinteisiin hintoihin.
- Kesäkuu, 4.* Lenin tekee Yleisvenäläisen TpKK:n Moskovan Neuvoston ja ammattiliittojen yhteisessä istunnossa selostuksen taistelusta nälänhädää vastaan ja esittää loppulauseen selostukseen sekä kirjoittamansa päätöslauselmaehdotuksen.
- Kesäkuu, 5.* Lenin esittää Kansankomissaarien Neuvoston nimessä tervehdyksen internationalistiopettajien Yleisvenäläiselle edustajakokoukselle.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on pankkitoiminnan sentralisoiminen, työmaksunormien laatiminen ja ehkäisykeinojen määrittelemisen palkkatariffien korottamista vastaan.
- Kesäkuu, 6.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys varojen myöntämisestä vuoristopiirikuntien ja Uralin tehtaiden tarpeisiin y.m. kysymyksiä.
- Kesäkuu, 7.* Lenin ottaa vastaan Vyshnivoltshokin Neuvoston valtuutetut ja keskustelee heidän kanssaan heidän ujestissaan vallitsevasta nälänhädästä, elintarvikehankintaryhmien muodostamisesta sekä tehtävistä elintarvikehuollon alalla; Lenin antaa Elintarvikeasiain kansankomissariaatille ohjeen kiireellisen avun antamisesta heille.

Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa Lenin kirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston muodostamalle toimikunnalle Sosialistista yhteiskuntatieteiden Akatemiaa koskevia ohjeita; kirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston päätösehdotuksen kirjastotyön järjestämisestä.

Arkangelin Neuvostolle osoittamassaan sähkössä Lenin varoittaa, että Muurmannia ja Arkangelia uhkaa englantilaisten sotilaallinen interventio.

Lenin saa Grjazin asemalta lähetetyn J. V. Stalinin sähköen, jossa pyydetään lähettämään insinöörejä ja työläisiä rautatielinjan kuntoonpalauttamista varten sekä antamaan erikoiskäskey Volgan ja Kaspiin kauppalaivastojärjestöille Stalinin määräysten ehdottomasta täyttämistä.

Kesäkuu, 8.

Lenin lähettää Nizhni-Rekaan osoitetun pikasähköen ja sen jäljennökset Saratoviin ja Tsaritsyniin. Sähkössä veloitetaan toteuttamaan J. V. Stalinin kaikki käskyt ja määräykset viipymättä ja ehdottomasti.

Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa Lenin täydentää ja toimittaa päätöslauselmaehdotusta maalaisköyhälistön järjestämisestä ja sen varustelusta.

Kesäkuu, 9—11.

Lenin vaihtaa sähköitä J. V. Stalinin kanssa rahan ja tavaroiden toimittamisesta Tsaritsyniin viljan ja karjan hankkimista varten sekä elintarvikelastien esteettömästä kuljettamisesta keskukseen.

Kesäkuu, 10.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys siitä, että tshekkoslovakialaisten kapinan johdosta käännettäisiin väestön puoleen manifestilla (Lenin tekee asiasta selostuksen), ja kysymys insinöörien mukaanvetämisestä taloudelliseen ja hallinnolliseen työhön; Lenin kirjoittaa siitä päätösehdotuksen.

Lenin ottaa vastaan Maltsevin tehtaiden (Orelin kuvernementti) työläisten valtuuston; kirjoittaa Elin-tarvikeasiain kansankomissariaattiin noilla tehtailla työskentelevien työläisten katastrofaalisesta elintarviketilanteesta ja vaatii pikaisia toimenpiteitä heidän avustamiseksi.

Kesäkuu, 11.

Lenin ottaa vastaan Brjanskin tehtaan (Orelin kuvernementti) valtuutetut tehtaalla vallitsevan elintarviketilanteen johdosta, lähettää heidät Elin-tarvikeasiain kansankomissariaattiin pyytäen sitä antamaan kiireellistä apua Brjanskin tehtaan työläisille.

Lenin antaa Pietarin Neuvostolle määräyksen voimistua ja jouduttaa mahdollisimman useiden elintarvikehankintaryhmien lähettämistä Vjatkan kautta Uralille.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on tshekkoslovakialaisen kansallisen neuvoston hajottaminen, koska tshekkoslovakialaiset rykmentit olivat nousseet aseelliseen kapinaan Neuvostovaltaa vastaan, ja varojen myöntäminen karjanhoidon kehittämiseen y.m. kysymyksiä.

Kesäkuu, 12.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on työlomia koskeva dekreetti, neuvostovirastojen työläisten ja toimihenkilöiden työpalkkoja koskeva dekreetti y.m. kysymyksiä.

Kesäkuu, 13.

Lenin saa sähkeen J. V. Stalinilta, jossa tiedotetaan kulkulaitoksen työn parantamisesta, viljanhankintasuunnitelmasta ja viljan toimittamisesta Moskovaan.

Kesäkuu, 14.

Kirjeessään Pietarin Neuvostolle Lenin kehottaa lähettämään enemmän hankintaryhmiä Uralille ja enemmän työläisiä agitaatiotyöhön.

Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa Lenin kirjoittaa päätöslauselmaehdotuksen rautatieliikennelaitoksen työn parantamisesta.

Kesäkuu, 15.

Lenin saa J. V. Stalinilta sähkeen, jossa tiedotetaan, että kasakat ovat vallanneet Krivoi Muzgin (40 kilometriä Tsaritsynista), ja vaaditaan pikaista sotilaalista apua.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Nahkateollisuuden päähallinnon rahoittaminen ja luoton myöntäminen Tekstiiliteollisuuden keskushallinnolle pellavan ostoa varten, Lenin kirjoittaa päätöslauselmaehdotukset kummastakin kysymyksestä.

Kesäkuu, 15 tai 16.

Lenin saa Stalinilta sähkeen, jossa tiedotetaan, että Punainen Armeija on vallannut eräitä rautatiekohteita Tsaritsynin lähellä, että rautatieyhteys on palautettu ja että Moskovaan ja pohjoiseen on lähetetty 500.000 puuta viljaa.

Kesäkuu, 17.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on päivärahan korottaminen puna-armeijalaisille, Ukrainan kanssa tapahtuvaa tavaravaihtoa hoitavan elimen muodostaminen y.m. kysymyksiä.

- Kesäkuu, 18.* Lenin lähettää Bakuun S. G. Shaumjanille sähkeen, jossa vaatii ryhtymään kaikkiin toimenpiteisiin naftatuotteiden kuljettamiseksi Volgalle mitä pikimmin.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on lainan myöntäminen hydraulisella menetelmällä tapahtuvien öljynporaustöiden maksamiseen, kysymys opettajien palkoista ja kansanvalistustyön järjestämisestä.
- Kesäkuu, 19.* Lenin saa J. V. Stalinilta sähkeen, jossa tiedotetaan viljalastien lähettämisestä keskukseen.
- Lenin pitää Zamoskvoretshjen piirin tehtaiden puoluesolujen kokouksessa puheen elintarvikepuhlasta.
- Kesäkuu, 20.* Lenin pitää Moskovan työläisten kokouksissa puheita „Elintarvikehankintaryhmistä”.
- „Pravdan” 123. numerossa julkaistaan tiedotus, että V. I. Lenin on lähettänyt koko Kaakkoiselle ratalinjalle osoitetun sähkeen 500.000 puutaa käsittävän viljalastin kuljettamisesta kansankomissaari J. V. Stalinin käskyn mukaisesti Tsaritsynista Moskovaan.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on korkeimman kulku-laitoskollegion perustaminen (Lenin esittää korjauksia päätöslauselmaehdotukseen), Pohjoisen rintaman hydroteknillisten laitosten toiminnan tarkastaminen ja naftateollisuuden kansallistaminen.
- Kesäkuu, 21.* Lenin pitää Sokolnikin klubilla ja Presnjan piirissä pidetyissä joukkokokouksissa puheen taistelusta nälänhätää ja vastavallankumousta vastaan.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Murmanskin aluepiirin erikoiskomissaarin valtuuksien ulottaminen Valkeanmeren aluepiiriin, varojen myöntäminen Läntiselle alueelle ja tämän alueen hyväksyminen taloudelliseksi yksiköksi.
- Kesäkuu, 22.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys Semiretshenskin ratalinjasta, opettajien työn palkanormeista ja kutomatuotteiden ostamisesta.
- Kansankomissaarien Neuvosto muodostaa V. I. Leninin puheenjohdolla toimivan valiokunnan valtion yleisen tulo- ja menoarvion käsittelyä varten.
- „Pravdan” 125. numerossa julkaistaan tiedotus V. I. Leninin kirjojen „Agraarikysymys Venäjällä

XIX vuosisadan lopulla" ja „Karl Marx (elämäkerta)" ilmestymisestä.

Kesäkuu, 26.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymykset Mustanmeren laivastosta ja finanssipolitiikan yhtäläistytymisestä.

Kirjeessään Pietarissa oleville KK:n jäsenille Lenin protestoi jyrkästi sitä vastaan, että Zinovjev ynnä muut estivät työläisiä panemasta toimeen joukkoterrorin vastaukseksi Volodarskin murhaan.

Kesäkuu, 27.

Sähkeessään Penzan kuvernementin Neuvostojen II edustajakokoukselle Lenin antaa ohjeen muodostaa työläisistä ja maalaisköyhälistöstä elintarvikehankinta-armeija taistelun käymiseksi viljamonopoliin lujittamisen puolesta ja viljan takavarikoimiseksi kulakeilta.

Pietarin Neuvosto valitsee Leninin Neuvostojen V yleisvenäläisen edustajakokouksen edustajaksi.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymykset kirjastotyöstä, asuntotilanteesta Moskovassa ja sen ympäristössä ja valtion tilastotyön järjestämisestä.

*Kesäkuu,
27 ja 28.*

Lenin tekee Moskovan ammattiliittojen ja tehdaskomiteoiden IV konferenssissa selostuksen sen hetken tilanteesta ja esittää loppulauseen selostukseen. Konferenssi hyväksyy Leninin kirjoittaman päätöslauselman Neuvostovallan elintarvikepolitiikan tukemisesta.

Kesäkuu, 28.

Lenin pitää kolmessa joukkokokouksessa: „AMO" tehtaalla (Simonovskin alapiiri) ja entisellä Mihelsonin tehtaalla (Zamoskvoietshjen piiri) sekä Rogozhkin piirin Neuvostopuistossa puheen aiheesta „Kansalaissota".

Lenin lähettää Kamyshiniin ja muille ratalinjalla oleville asemille sähkeen, jossa tiedottaa, että kansankomissaari J. V. Stalinin käskystä on toimitettava 500.000 puutaa viljaa Tsaritsynista Moskovaan ja antaa kategorisen määräyksen vähintään 40 veturin lähettämisestä kiireellisesti Tsaritsyniin viljankuljetusten turvaamiseksi.

Lenin ottaa vastaan Tambovin kuvernementin Temnikovskin Neuvoston puheenjohtajan ja keskustelee hänen kanssaan asiantilasta ujestissa.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on toimenpiteet

Tekstiiliteollisuuden keskushallinnon toiminnan parantamiseksi (Lenin esittää lisäyksiä päätöslauselmaehdotukseen), VSFNT:n Perustuslain luonnos ja suurimpien teollisuuslaitosten kansallistaminen.

Kesäkuu, 29.

Moskovan alueen Neuvostojen edustajakokous valitsee Leninin Neuvostojen V yleisvenäläisen edustajakokouksen edustajaksi.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on varojen myöntäminen väliaikaisten muistomerkkien pystyttämiseksi Venäjän vallankumouksen johtohenkilöille (Leninin esitys), kutomatuotteiden ostaminen ja jakelu y.m. kysymyksiä.

Lenin kirjoittaa tervehdyskirjeen S. G. Shaumjanille Bakuun.

Lenin kirjoittaa artikkelin „Profeetallisia sanoja”.

Heinäkuu, 1.

Lenin korjailee ja allekirjoittaa kaikkien ratalinjojen pakkoluovutusosastojen päälliköille osoitetun sähkösen mitä ankarimman kurin ylläpitämisestä pakkoluovutusosastoissa.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on teollisuusarvojen evakuointi, kysymys kumiteollisuudesta y.m. kysymyksiä.

Heinäkuu, 2.

Lenin pitää Aleksejevskin maneesissa puheen rintamalle mobilisoidujen joukkokokouksessa, johon osallistui puolitoistatuhatta miestä.

„Izvestija VTsIK” lehden 135. numerossa julkaistaan tiedotus V. I. Leninin kirjojen „Neuvostovallan lähimmät tehtävät” ja „Taistelu leivästä” ilmestymisestä.

Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa Lenin tekee varsinaisen päiväjärjestyksen ulkopuolella ehdotuksen talonpoikain auttamisesta maatalouskoneilla; Leninin ehdotuksesta Kansankomissaarien Neuvosto muodostaa valiokunnan valmistelemaan toimenpiteitä käytännöllisen avun antamiseksi talonpojille.

Heinäkuu, 3.

Lenin pitää Neuvostojen V yleisvenäläisen edustajakokouksen kommunistiryhmän istunnossa puheen Neuvosto-Venäjän ulko- ja sisäpoliittisesta asemasta.

Heinäkuu, 5.

Lenin tekee Kansankomissaarien Neuvoston nimessä selostuksen ja esittää loppulauseen Neuvostojen V yleisvenäläisessä edustajakokouksessa.

- Heinäkuu, 6.* Lenin lähettää kaikille puolueen piirikomiteoille, kaikille piirineuvostoille, Punaisen Armeijan kaikille esikunnille puhelinsanoman, jossa tiedottaa, että „vasemmisto“-eserrät ovat provokatorisesti murhaneet Saksan lähettilään Mirbachin; antaa ohjeen kaikkien voimien mobilisoimisesta sitä varten, että rikoksentekijät saataisiin viipymättä kiinni.
- Heinäkuu, 7.* Tsaritsyniin J. V. Stalinille lähettämässään sähkössä Lenin tiedottaa Saksan lähettilään Mirbachin murhasta ja „vasemmisto“-eserrien kapinasta Moskovassa.
- Heinäkuu, 8.* Lenin toimittaa ja allekirjoittaa kaikille Moskovan kuvernementin ujestineuvostoille osoitetun sähköen, jossa vaaditaan ryhtymään toimenpiteisiin piirien puhdistamiseksi „vasemmisto“-eserräläisistä joukkioista.
- „Izvestija VTsIK“ lehden 141. numerossa julkaistaan Leninin keskustelu tämän lehden avustajan kanssa „vasemmisto“-eserrien kapinasta.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on „Sormovo ja Kolonna“ tehtaita, Moskovan autokorjaamoja y.m. koskevia kysymyksiä.
- Heinäkuu, 11.* Voronezhin komissaarille lähettämässään sähkössä Lenin tiedottaa „vasemmisto“-eserrien kapinan tukahduttamisesta; antaa ohjeita ja käskyjä sota-toimista tshhekkoslovakkien rintamalla ja Kubanin rintamalla.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on valtion tulo- ja menoarvion vahvistaminen vuoden 1918 tammi—kesäkuuksi, Terveystieteiden kansankomissariaatin muodostaminen (Lenin allekirjoittaa dekreetin) y.m. kysymyksiä.
- Heinäkuu, 12.* Lenin kirjoittaa kirjeen „Pietarin työläisille“, jossa kehottaa lähettämään joukkomitassa hankintaryhmiä maaseudulle järjestämään toimintaa köyhälistön keskuudessa ja taistelua kulakistoa vastaan.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys Mirbachin murhaa koskevien tutkimusten kulusta, vesiteitse tapahtuvan matkustajaliikenteen valvonnan järjestämisestä y.m. kysymyksiä.
- Heinäkuu, 13.* Lenin kirjoittaa Meriasian kansankomissariaatille kirjeen, jossa pyytää ryhtymään kaikkiin toimenpiteisiin sota-alusten Kaspian merelle siirtämisen jouduttamiseksi.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on rautateiden kaikkien suojelumuotojen yhdistäminen, asunto-olot Moskovassa ja varojen myöntäminen Volhovan rakennustyömaalle.

Heinäkuu, 15.

Yleisvenäläisen TpKK:n istunnossa Lenin esittää Neuvostohallituksen nimessä julkilausuman, jossa kategorisesti vastustaa Saksan hallituksen ehdotusta aseistetun saksalaisen sotilaspataljoonan tuomisesta Moskovaan Saksan lähetystön suojelemiseksi.

Heinäkuu, 16.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys keinoista, joiden avulla saadaan kansallistetuksi kaikki VSFNT:ssa olevat kutomatuotteet, kysymys kansankomissaarien palkkojen kohottamisesta (kummankin kysymyksen esittää Lenin), erikoiskomitean muodostamisesta taistelun käymiseksi vastavallankumousta vastaan tshekkoslovakien rintamalla y.m. kysymyksiä.

Heinäkuu, 17.

„Izvestija VTsIK” lehden 149. numerossa julkaistaan Yleisvenäläisen TpKK:n hyväksymä Leninin vetoamus työläisille, talonpojille ja puna-armeijalaisille, jonka hän kirjoitti „vasemmisto”-eserräläisten kapinan johdosta ja jossa korostetaan valppauden, varovaisuuden ja tahdonlujouden moninkertaistamisen välttämättömyyttä.

Turkestanin tasavallan Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtajalle lähettämässään sähkössä Lenin tiedottaa niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty Turkestanin auttamiseksi ja siitä tarmokkaasta toiminnasta, joka on käynnissä tshekkoslovakien kapinan tukahduttamiseksi.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on Kasanin kuvernementin liittäminen Volganvarren sotilaspiirin kokoonpanoon (Leninin tekemä esitys), 50 muistomerkin pystyttäminen Moskovaan vallankumoukselliseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistuneille suurmielille ja VSFNT:n kirjastojen ja kirjavarastojen suojeleminen.

Heinäkuu, 18.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys kutomatuotteiden monopolista (Lenin tekee korjauksia dekreettiehdotukseen) ja kysymys varojen myöntämisestä Arkangelin seudun sekä Pohjoisen Jäämeren laivaston saattamiseksi taisteluvalmiiksi y.m. kysymyksiä.

- Heinäkuu, 19.* Lenin ottaa vastaan valkovenäläisten pakolaisten edustajakokouksen lähetystön, joka välittää hänelle edustajakokouksen tervehdyksen ja tutustuttaa hänet Valko-Venäjän kansan asemaan.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on kysymys radioteknillisen alan keskittämisestä, vientitavaroiden tuottamisesta, selustajoukoista sekä kysymys yhteiskunnan loisainesten rekisteröintisäännöistä.
- Lenin pitää Lefortovon kaupunkipiirissä pidetyssä joukkokokouksessa puheen ulko- ja sisäpoliittisesta asemasta.
- Heinäkuu, 20.* Kirjeessään Zinovjevälle, Lashevitchille ja Stasovalle Lenin vaatii lähettämään viipymättä satoja ja tuhansia pietarilaisia työläisiä tsherkoslovakkien rintamalle ja varoittaa, että he kantavat vastuun tämän määräyksen täyttämättä jättämisestä.
- Heinäkuu, 22.* S. G. Shaumjanille lähettämässään sähkössä Lenin Kansankomissaarien Neuvoston ja Yleisvenäläisen TPKK:n nimessä velvoittaa Bakun Neuvoston käymään päättäväistä taistelua ulkomaalaisen pääoman asiamiehiä vastaan.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on dekreettiehdotus taistelusta keinottelua vastaan ja kysymys Venäjän ja Saksan välisen kirjallisuussopimuksen kumoamisesta y.m. kysymyksiä.
- Heinäkuu, 23.* Lenin tekee Moskovan kuvernementin tehdaskomiteoiden konferenssissa selostuksen silloisesta tilanteesta.
- Heinäkuu, 24.* Lenin keskustelee lennättimitse J. V. Stalinin kanssa; tiedottaa hänelle Pietarissa ja Moskovassa vallitsevasta vaikeasta elintarviketilanteesta ja pyytää ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin elintarvikkeiden toimittamiseksi keskuksen.
- Heinäkuu, 26.* Lenin ottaa vastaan Kulutusosuuskuntien Keskusliiton johtomiehiä, keskustelee heidän kanssaan järjestötilanteesta kulutusosuuskunnissa ja asettaa kysymyksen osuuskuntien maksimaalisesta vetämisestä mukaan viljanhankintatehtävän täyttämiseen.
- Lenin pitää Hamovnikin kaupunkipiirissä pidetyssä joukkokokouksessa puheen aiheesta: „Mitä Neuvostoperustuslaki antaa työtätekeväille kansalle”.

Lenin kirjoittaa K. Zetkinille kirjeen, jossa tiedottaa, että vastavallankumousta vastaan käydään kärkevää taistelua, ja lausuu olevansa syvästi vakuuttunut vallankumouksen voitosta.

Heinäkuu. 27.

Pietarin Neuvoston puheenjohtajalle osoitetussa ja lennättimitse välitetyssä kirjelmässään Lenin kategorisesti vaatii tekemään lopun „Keskuskomitean Pietarissa olevan osan oppositiosta” ja lähettämään suuremman määrän työläisiä tshekkiläisten rintamalle.

SISÄLTÖ

Esipuhe	IX
<i>Helmikuu—heinäkuu 1918</i>	
VALLANKUMOUKSELLISESTA SANAHELINÄSTÄ	1—11
SOSIALISTINEN ISÄNMAA ON VAARASSA!.....	12—15
LISÄYS KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON DEKREETTIIN „SO- SIALISTINEN ISÄNMAA ON VAARASSA!“	16—17
SYYYHYSTÄ	18—21
RAUHA VAI SOTA?	22—23
PUHE YLEISVENÄLÄISEN TpKK:n BOLSHEVIKKIRYHMÄN JA „VASEMMISTO“-ESERRIEN RYHMÄN YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA HELMIKUUN 23 p:nä 1918. <i>Sanomalehtiselostus</i>	24
SELOSTUS YLEISVENÄLÄISEN TpKK:n ISTUNNOSSA HELMIKUUN 23 p:nä 1918	25—29
MISSÄ VIRHE?	30—32
ONNETON RAUHA	33—34
PUHEENVUOROJA VSDTP(b):n KK:n ISTUNNOSSA HELMIKUUN 24 p:nä 1918. <i>Pöytäkirjamerkintöjä</i>	35—38
RAUHAN ALLEKIRJOITTAMISEN VÄLTTÄMÄTTÖMYYDESTÄ	39
VSDTP:n (BOLSHEVIKKIEN) KK:n KANNANOTTO ALUEVALTAUK- SIA EDELLYTTÄVÄÄ ERILLISRAUHAA KOSKEVASSA KYSYMYK- SESSÄ	40—43
RASKAS, MUTTA TARPEELLINEN OPETUS.....	44—48
KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS HALLITUKSEN EVAKUOINNISTA.....	49

KUMMALLISTA JA HIRVITTAVAA	50—58
ASIAALLISELLE POHJALLE	59—60
KAIKILLE EDUSTAJAIN NEUVOSTOILLE LAHETETTÄVÄN MÄÄRÄYKSEN LUONNOS	61
VAKAVA OPETUS JA VAKAVA VASTUU	62—67
VKP(b):n SEITSEMÄS EDUSTAJAKOKOUS MAALISKUUN 6—8 p:nä 1918	69—141
1. SELOSTUS SODASTA JA RAUHASTA MAALISKUUN 7 p:nä	71
2. LOPPULAUSE SELOSTUKSEEN SODASTA JA RAUHASTA MAALISKUUN 8 p:nä	94
3. PÄÄTÖSLAUSELMA SODASTA JA RAUHASTA	102
4. HUOMAUTUKSIA NIITÄ KORJAUKSIA VASTAAN, JOITA TROTSKI EHDOTTI PÄÄTÖSLAUSELMAAN SODASTA JA RAUHASTA MAALISKUUN 8 p:nä (AAMULLA)	104—105
I	104
II	105
5. HUOMAUTUS SITÄ KORJAUSTA VASTAAN, JONKA RADEK EHDOTTI PÄÄTÖSLAUSELMAAN SODASTA JA RAUHASTA MAALISKUUN 8 p:nä (AAMULLA)	106
6. LISÄYS PÄÄTÖSLAUSELMAAN SODASTA JA RAUHASTA	107
7. HUOMAUTUS SITÄ KORJAUSTA VASTAAN, JONKA ZINOVJEV EHDOTTI SOTAA JA RAUHAA KOSKEVAN PÄÄTÖSLAUSELMAN LISÄYKSEEN MAALISKUUN 8 p:nä	108
8. EHDOTUS SOTAA JA RAUHAA KOSKEVAN PÄÄTÖSLAUSELMAN JOHDOSTA MAALISKUUN 8 p:nä	109
I	109
II	109
9. SELOSTUS PUOLUEOHJELMAN TARKISTUKSESTA JA PUOLUEEN NIMEN MUUTOKSESTA MAALISKUUN 8 p:nä (ILLALLA)	110
10. PÄÄTÖSLAUSELMA PUOLUEEN NIMEN JA PUOLUEOHJELMAN MUUTOKSESTA	124
11. PUOLUEEN OHJELMAN TARKISTUSTA KOSKEVA EHDOTUS MAALISKUUN 8 p:nä (ILLALLA)	126
12. HUOMAUTUS SEN JOHDOSTA, ETTÄ MGELADZE ON EHDOTTANUT SUURIMPIEN PUOLUEJÄRJESTÖJEN OSALLISTUMISTA PUOLUEOHJELMAN LAADINTAAN MAALISKUUN 8 p:nä (ILLALLA)	128

13. HUOMAUTUS PUOLUEEN NIMEÄ KOSKEVAA LARININ KORJausehdotusta vastaan maaliskuun 8 p:nä (ILLALLA)	129
14. HUOMAUTUS SITÄ KORJAUSTA VASTAAN, JONKA PELSHE EHDOTTI PUOLUEEN OHJELMAA KOSKEVAAN PÄÄTÖSLAUSELMAAN MAALISKUUN 8 p:nä (ILLALLA).....	130
15. HUOMAUTUKSIA NIITÄ KORJAUKSIA VASTAAN, JOITA BUHARIN EHDOTTI PUOLUEEN OHJELMAA KOSKEVAAN PÄÄTÖSLAUSELMAAN MAALISKUUN 8 p:nä (ILLALLA)	131—132
I.....	131
II.....	132
16. PUHE KESKUSKOMITEAN VAALIA KOSKEVASTA KYSYMYKSESTÄ MAALISKUUN 8 p:nä (ILLALLA)	133
17. PÄÄTÖSLAUSELMA SEN JOHDOSTA, ETTÄ „VASEMMISTOKOMMUNISTIT” KIELTÄYTYIVÄT KESKUSKOMITEAN JÄSENYYDESTÄ	135
18. OHJELMALUONNOKSEN HAHMOTELMA	136
MEIDÄN PÄIVIEMME PÄÄTEHTÄVÄ.....	142—146
PUHE MOSKOVAN TYÖLÄISTEN, TALONPOIKAIN JA PUNA-ARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN NEUVOSTOSSA MAALISKUUN 12 p:nä 1918. <i>Pikakirjoituseloste</i>	147—152
NEUVOSTOJEN IV YLIMÄÄRÄINEN YLEISVENÄLÄINEN EDUSTAJAKOKOUS MAALISKUUN 14—16 p:nä 1918	153—187
1. PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS WILSONIN VETOOMUKSEN JOHDOSTA	155
2. SELOSTUS RAUHANSOPIMUKSEN RATIFIOINNISTA MAALISKUUN 14 p:nä.....	156
3. LOPPULAUSE SELOSTUKSEEN RAUHANSOPIMUKSEN RATIFIOINNISTA MAALISKUUN 15 p:nä.....	176
4. PÄÄTÖSLAUSELMA BRESTIN SOPIMUKSEN RATIFIOINNISTA	186
HUOMAUTUS „VASEMMISTOKOMMUNISTIEN” KÄYÖKSESTÄ	188
ARTIKKELIN „NEUVOSTOVALLAN LÄHIMMÄT TEHTÄVÄT” ALKUPERÄINEN HAHMOTELMA. <i>Pikakirjoite</i>	189—205
X luku	189
XI luku	195
XII luku.....	200
XIII luku.....	204

VALLANKUMOUSTRIBUNAALEJA KOSKEVASTA DEKREETISTA.....	206—207
A. Oikeusasiain komissariaatin kollegion jäsenille ja jäljennös TpKK:n puheenjohtajalle.....	206
B. Ehdotus Kansankomissaarien Neuvoston päätöslauselmaksi.....	206
ALKULAUSE KOKOELMAAN „VASTAVIRTAAN”.....	208
PANKKIPOLITIIKAN TEESIT	209—210
PUHE ALEKSEJEVSKIN MANEESISSA PIDETYSSÄ JOUKKOKOKOUKSESSA HUHTIKUUN 7 p:nä 1918, <i>Sanomalehtiselostus</i>	211—212
TOIMINTAOHJEITA VLADIVOSTOKIN NEUVOSTOLLE	213
PUHE FINANSSIKYSYMYKSESTÄ YLEISVENÄLÄISEN TpKK:n ISTUNNOSSA HUHTIKUUN 18 p:nä 1918	214—215
PUHE MOSKOVAN TYÖLAISTEN, TALONPOIKAIN JA PUNAARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN NEUVOSTOSSA HUHTIKUUN 23 p:nä 1918. <i>Pikakirjoituseloste</i>	216—221
NEUVOSTOVALLAN LÄHIMMÄT TEHTÄVÄT	223—265
Venäjän Neuvostotasavallan ulkopoliittinen asema ja sosialistisen vallankumouksen perustehtävät.....	225
Ajankohdan yleinen tunnus	231
Porvaristoa vastaan käytävän taistelun uusi vaihe	232
Yleiskansallisen tilinpidon ja valvonnan puolesta käytävän taistelun merkitys	241
Työn tuottavuuden kohottaminen.....	245
Kilpailun järjestäminen.....	247
„Joustava järjestö” ja diktatuuri	251
Neuvosto-organisaation kehittäminen.....	260
Yhteenvedo	263
YLEISVENÄLÄISEN TpKK:n ISTUNTO huhtikuun 29 p:nä 1918	267—303
1. SELOSTUS NEUVOSTOVALLAN LÄHIMMISTÄ TEHTÄVISTÄ	269
2. LOPPULAUSE SELOSTUKSEEN LÄHIMMISTÄ TEHTÄVISTÄ	295
KUUSI TEESIÄ NEUVOSTOVALLAN LÄHIMMISTÄ TEHTÄVISTÄ.....	304—307
TALOUSPOLITIIKAN JA VARSINKIN PANKKIPOLITIIKAN PERUSTEESIT	308—309
TIETEELLIS-TEKNILLISTEN TOIDEN SUUNNITELMALUONNOS	310—311
VKP:n KESKUSKOMITEAAN	312

„VASEMMISTOLAISESTA” LAPSELLISUUDESTA JA PIKKUPOR- VARILLISUUDESTA	313—343
I	315
II	319
III	323
IV	329
V	333
VI	341
VKP(b):n KESKUSKOMITEAN PÄÄTÖS MAAILMANTILANNETTA KOSKEVASTA KYSYMYKSESTÄ	344
ELINTARVIKEALALLA VOIMAANSAATETTAVAA DIKTATUURIVAL- TAA KOSKEVAN DEKREETIN PERUSAJATUKSET	345—346
VASTALAUSE SAKSAN HALLITUKSELLE KRIMIN MIEHITTÄMISEN JOHDOSTA	347—348
TEESIT NYKYISESTÄ POLIITTISESTA TILANTEESTA	349—353
I	349
II	350
III	350
IV	351
V	352
SELOSTUS ULKOPOLIITTIKASTA YLEISVENÄLÄISEN TPKK:n JA MOSKOVAN NEUVOSTON YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA TOUKOKUUN 14 p:nä 1918	354—371
SELOSTUS NYKYHETKEN TILANTEESTA VKP(b):n MOSKOVAN ALUEKONFERENSSISSÄ TOUKOKUUN 15 p:nä 1918. <i>Lyhyt sanoma- lehtiselostus</i>	372
SELOSTUS NEUVOSTOJEN FINANSSIOSASTOJEN EDUSTAJAIN YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA TOUKOKUUN 18 p:nä 1918	373—377
Finanssitalouden keskitys	374
Tulo- ja omaisuusverotus	374
Työvelvollisuus	375
Uudet setelit	376
KIRJE KANSALLISTETTUJEN TUOTANTOLAITOSTEN EDUSTAJAIN KONFERENSSILLE TOUKOKUUN 18 p:nä 1918	378—379
PIETARIN TYÖLÄISILLE TARKOITETUN SÄHKKEEN HAHMOTELMA TOUKOKUUN 21 p:nä 1918	380
NÄLÄNHÄDÄSTÄ (<i>Kirje Pietarin työläisille</i>)	381—388

PUHE TYÖKOMISSAARIEN EDUSTAJAKOKOUKSESSA TOUKOKUUN 22 pnä 1918	389—393
SOSIALISTISESTA YHTEISKUNTATIIETEIDEN AKATEMIASTA	394—395
I. Ehdotus Kansankomissaarien Neuvoston päätökseksi	394
II. Ohjeita toimikunnalle	395
TEESIT „PÄIVÄN“ TILANTEESTA	396—397
PUHE KANSANTALOUSNEUVOSTOJEN I EDUSTAJAKOKOUKSESSA TOUKOKUUN 26 pnä 1918	398—406
VETOOMUS RAUTATIELÄISILLE, VESILIIKENNE- JA METALLITYÖLÄISILLE	407—408
J. V. STALININ NIMITTÄMINEN ELINTARVIKEASIAIN JOHTAJAKSI ETELA-VENÄJÄLLE	409
YLEISVENÄLAISEN TOIMEENPANEVAN KESKUSKOMITEAN, MOSKOVAN TYÖLÄISTEN, TALONPOIKIEN JA PUNA-ARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN NEUVOSTON JA AMMATTILIITTOJEN YHTEINEN ISTUNTO kesäkuun 4 pnä 1918	411—436
1. SELOSTUS TAISTELUSTA NÄLÄNHÄTÄÄ VASTAAN KESÄKUUN 4 pnä 1918	413
2. LOPPULAUSE SELOSTUKSEEN KESÄKUUN 4 pnä 1918	432
3. PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS TAISTELUSTA NÄLÄNHÄTÄÄ VASTAAN TEHDYN SELOSTUKSEN JOHDOSTA KESÄKUUN 4 pnä 1918	436
PUHE INTERNATIONALISTIOPETTAJIEN YLEISVENÄLAISESSA EDUSTAJAKOKOUKSESSA KESÄKUUN 5 pnä 1918. <i>Lyhyt pöytäkirjamerkintö</i>	437
SÄHKE J. V. STALINILLE	438
ELINTARVIKEHANKINTARYHMISTÄ. <i>Puhe Moskovan työläisten kokouksissa kesäkuun 20 pnä 1918. Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	439—440
PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA SOKOLNIKIN KLUBILLA KESÄKUUN 21 pnä 1918. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	441—444
SÄHKE ELINTARVIKEHANKINTARYHMIEN MUODOSTAMISESTA ...	445—446
MOSKOVAN AMMATTILIITTOJEN JA TEHDASKOMITEOIDEN IV KONFERENSSI kesäkuun 27 — heinäkuun 2 pnä 1918	447—491
1. SELOSTUS NYKYHETKEN TILANTEESTA KESÄKUUN 27 pnä 1918	449
2. LOPPULAUSE SELOSTUKSEEN NYKYHETKEN TILANTEESTA KESÄKUUN 28 pnä 1918	468

3. PÄÄTÖSLAUSELMA NYKYHETKEN TILANTEESTA TEHDYN SELOSTUKSEN JOHDOSTA	481
PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA SIMONOVSKIN KAUPUNKIPIIRISSÄ KESÄKUUN 28 p:nä 1918. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	482—483
PROFEETALLISIA SANOJA	484—489
PUHE ALEKSEJEVSKIN MANEESISSA PIDETYSSÄ JOUKKOKOKOUKSESSA HEINÄKUUN 2 p:nä 1918. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	490—491
PUHE NEUVOSTOJEN V EDUSTAJAKOKOUKSEN KOMMUNISTIRYHMÄN KOKOUKSESSA HEINÄKUUN 3 p:nä 1918. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	492—493
TYÖLAISTEN, TALONPOIKIEN, SOTILAIDEN JA PUNA-ARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN NEUVOSTOJEN V YLEISVENÄLÄINEN EDUSTAJAKOKOUS heinäkuun 4—10 p:nä 1918	495—523
1. KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON SELOSTUS HEINÄKUUN 5 p:nä 1918	497
2. LOPPULAUSE SELOSTUKSEEN HEINÄKUUN 5 p:nä 1918	520
SÄHKÖIDEN VAIHTO J. V. STALININ KANSSA	524—525
KESKUSTELU „IZVESTIJA VTsIK" LEHDEN AVUSTAJAN KANSSA „VASEMMISTO"-ESERRIEN KÄPINÄSTÄ. <i>Lyhyt selostus</i>	526—527
PIETÄRIN TYÖLÄISILLE	528—529
PUHE YLEISVENÄLÄISEN ТрКК:n ISTUNNOSSA HEINÄKUUN 15 p:nä 1918	530—533
PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA LEFORTOVON KAUPUNKIPIIRISSÄ HEINÄKUUN 19 p:nä 1918	534—535
ZINOVJEVILLE, LASHEVITSHILLE JA STASOVALLE	536
SELOSTUS MOSKOVAN KUVERNEMENTIN TEHDASKOMITEOIDEN KONFERENSSISSÄ HEINÄKUUN 23 p:nä 1918. <i>Sanomalehtiselostus</i>	537—541
LENNÄTINKESKUSTELU J. V. STALININ KANSSA HEINÄKUUN 24 p:nä 1918	542—545
PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA HAMOVNIKIN KAUPUNKIPIIRISSÄ HEINÄKUUN 26 p:nä 1918. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	546
LENNÄTINSANOMA. PIETÄRI, SMOLNYI, ZINOVJEVILLE	547
<i>Huomautuksia</i>	549—579
<i>Tietoja V. I. Leninin elämästä ja toiminnasta</i>	581—608

K U V A T

V. I. Leninin muotokuva.— 1918	XI—1
V. I. Leninin kirjoittama dekreetti „Sosialistinen isänmaa on vaarassa!”.— Helmikuun 21 pnä 1918.....	13
Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta „Päätöslauselma puolueen nimen ja puolueohjelman muutoksesta”.— Maaliskuu 1918	124—125
Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta „Teesit Neuvostovallan tehtävistä nykyhetkellä”.— Maalis- ja huhtikuu 1918	227
Muistiinpanot elintarviketilannetta koskevasta V. I. Leninin lennätinkeskustelusta J. V. Stalinin kanssa.— Heinäkuun 24 pnä 1918	543

Karjalan ASNT:n
Kulttuuriasiajn ministeriö
Sortavalan kirjapaino

Sortavala, Karjalankatu 42